Q23:22
35NAM

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Q23:22 7462
35NAM
Mallikarjun Shastri,
Shankaradhya
Muchana basava purana-
nakyoyam.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

B-28.

~~[illegible]~~
Q23:22
35NAM
7462

శివాయ నమః

SHRI JAGADGURU VISHWARADHYA JNANAMANDIR
(LIBRARY)
JANGAMAWADIMATH, VARANASI

*****

Please return this volume on or before the date last stamped
Overdue volume will be charged 1/- per day.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Q23:22
35NAM

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY
Jangamawadi Math, Varanasi
Acc. No. 7462

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః.

పుట.	విషయసూచిక.
౧	వంశావళి.
౯	రేణుక అగస్త్య సంవాదః
౧౫	బ్రహ్మణః కారాగృహమోచనం
౧౮	చన్నబసవావతారః.
౨౫	చన్నబసవావతారః.
౪౬	గంధర్వరాజకథా.
౪౯	బండంగి కథా.
౬౦	ప్రసాదమహిమ
౬౫	రుద్రాక్షమహిమ
౬౭	పంచాక్షరిమహిమ
౭౧	ప్రసాదమహిమా వేదపితామహకథా.
౮౩	బిళ్ల మహారాజకథా.
౧౦౬	సిద్ధరామచరిత్ర
౧౨౬	మైఘునరామచరిత్ర
౧౪౧	మడివాలుచరిత్ర
౧౪౮	హాళికమారసమాఖ్యానం.
౧౫౧	మిండసంగేశ మహిమా.
౧౫౭	కమలానామక వేశ్యాకథా.
౧౬౪	టంగుటూరి మాదిదేవ కథా.
౧౬౮	అనిమిషభక్త కథా.
౧౭౨	ఘటాలభక్తకథా.
౧౭౯	అంబికాచోడకథా.
౧౮౧	ఆత్మదేవుకథా
౧౮౭	కూకదమారకథా.
౨౦౪	వీరసంగాంబికా కథా.
౨౦౫	గుండాఖ్యభక్తకథా.
౨౦౭	చక్కమాచయాఖ్యకథా.
౨౧౪	రౌద్రసతీ కథా.
౨౧౬	చోడభూపాలకథా.
౨౩౧	కేతనామభక్తకథా.
౨౩౫	నాదబ్రహ్మకథా.
౨౪౮	సరనామకభక్తకథా
౨౪౯	ఘ్రాణదబ్రహ్మకథా.
౨౬౦	మారటబ్రహ్మకథా
౨౬౫	కూకదమారాఖ్యకథా.
౨౬౭	మల్లబ్రహ్మనామ్నఃకథా.
౨౭౫	బిజ్జల కథ.
౨౮౦	వీరభద్రభూపతిదర్శనం
౧౮౨	వీరసంగాఖ్యకథా.
౨౮౩	వీరసంగాభిఖ్యకథా.
౨౯౯	బెట్టపమారర్యకథా.
౩౦౧	గిల్కదమారాఖ్యకథా.
౩౦౫	ఉరులింగపెద్దాఖ్యకథా.
౩౧౧	ఈడ్రగమారాఖ్యకథా.
౩౧౫	గుణేంద్రకథా.
౩౧౮	మీమాంసక కథా.
౩౨౩	కైకూలిచామాఖ్య కథా.

శ్రీశివార్పణమస్తు.

—(*)—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీగురవేనమః

ఈ గ్రంథమునకు చందాదారులవివరం.

రు ౧౨౫. విసుకుల గోత్రోద్భవుండగు, రామిని - దొడ్డయ్య.

౧౦. కొమరవెల్లి - కాశయ్య.

౧౦. కొండూరు - రాజయ్య.

౧౦. కలువాల - బాలరాజు.

౧౦. తాడికొండ - వీరన్న.

౫. చిదిరాల - రాజమౌళి.

౨౫. సుంకరసేని - రాజమౌళి.

౧౦. తాటికొండ - లచ్చయ్య.

౫. బొల్లం - బుస్సయ్య.

౫. చిదిరాల - చంద్రమౌళి గారి మల్లయ్య.

౬. అల్లాడి - నాగయ్య.

౫. భోనగిరి - నరసయ్య.

౩. కొడకంటి - రాజయ్య.

౫. గందె - పాపయ్య.

౫. శ్రీరంగం - రాజారాం.

౩. బారిసెట్టి - సమ్మయ్య.

౩. మోతె - సోమయ్య.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః.

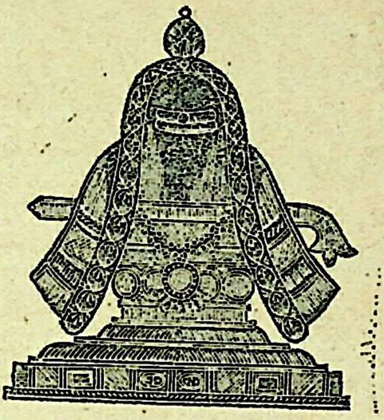

శ్రీగణాధిపతయేనమః.

శ్రీ చంనబసవపురాణము,

శ్లో ॥ శ్రీమల్లికార్జునాఖ్యం చిల్లింగందేవంమనోహరం । వందేహస్తతలజ్యో
తిష్టట్సల బ్రహ్మరూపిణం ॥ ౧
శ్రీమన్మస్కరిరాట్శిలాద తనయ శ్రీపర్వతాధీశ్వరో చ్ఛృంగస్థాననిజాతిచిత్ర
సదనస్సూర్యాత్మ విశ్వంభరా । నీరాగ్న్యుశుగ దేవవర్త్మశశభృన్మూర్త్యుజ్వల భ్రామ
రీ । వామాంగోవతు మల్లికార్జునవిభు స్సర్వత్రమాంసంతతం ॥ ౨
పంచసాదాఖ్యశక్త్యాది మౌక్తికామలశుక్తికా । వందేతాంభ్రామరీదేవీం యాచి
చ్ఛక్తిరితీరితా ॥ 3
శ్రీలింగజంగమాచార్య రూపభక్తమనోహరః । యశ్శృంగదగ్నాదేవ ముక్తి
దోమల్లికార్జునః ॥ ౪
తస్యాంశేనసముత్పన్నో ద్రాక్షారామపురేశుభే । భీమలింగేశగర్భాబ్ధే రకళం
కకళానిధిః ॥ ౫
చతుర్మతగురూణాంచ ప్రఖ్యాతో వేదపారగః । అభూత్త్రిజగదారాధ్యో మల్లి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కార్జునపండితః ॥ ౬

బౌద్ధాద్యసద్వాద మతాద్రిశంబస్సదా మలస్స్వాంగనివిష్టసాంబః । లింగాంగసంయోగసుధీవిడంబ స్స్వకీయసత్కీర్తిజితాబ్జబింబః ॥ ౭

ఖలగణవెలనాటీ చోళభూపాలకాగ్రే ప్రకటితకరదృష్ట ప్రత్యయాంచత్ప్రసంగః । స్వపదభజనచిత్తై ర్భక్తవర్గైస్సమేతో విమలహరణసుర్యః పండితారాధ్యవర్యః ॥ ౮

జైనచార్వాకపాషండ పాంచరాత్రమతాన్యపి । ఖండయన్ శాస్త్ర జైర్గీర్భిరూర్ధ్వనేత్రధరో భవత్ ॥ ౯

తస్యామృతస్యవంశోస్యాం పృథివ్యాంతదనుగ్రహాత్ । సత్పురేషుపరివ్యాప్తస్తత్పురాఖ్యాంకితోభవత్ ॥ ౧౦

భక్తేష్టదానవిధితత్పర మానసత్వాత్కామాదిదుర్గుణ వికారవిదూరకత్వాత్। మర్త్యావతారస్పురరాకృతి భాక్శివదీశాస్తద్వంశజాశ్చగురవోజగతా మభూవన్ ॥ ౧౧

తద్గ్రామనామాంకితవంశజాలేప్రసిద్ధిమద్ఘుట్టపలీతిసంజ్ఞం । గోత్రంహిదుర్వారదురాగమానాం హృదంతరేసహ్యాకరాలివైభవం ॥ ౧౨

తస్మిన్ఘుట్టపలీవంశే ముక్తామణిరివామలః । గౌరారాధ్యఇతిఖ్యాత శ్శిష్యదారిద్ర్యభంజనః ॥ ౧౩

గద్య ॥ సోప్యమృతాంధః పటలాంధోభిర్మంధాన వసుంధరాధరమధిత దుగ్ధసింధూకైరవబంధు శివనిజపాదభజనాసక్త భక్తియుక్తముక్తికాంక్షిణాంసాధ్యః । నిజభక్తివియుక్తానామసాధ్యః శ్రీగౌరారాధ్యః ఘుట్టపలి వంశాబ్ధౌ సముదయన్నిఖిలభువలయానందంకృతవాన్ ॥ ౧౪

పద్యం ॥ భ్రామరీనామతత్పత్నీ ప్రత్యక్షభ్రమరాంబికా । శిష్యేష్వంచితనేత్రాంతా ప్రేమ్ణాపుత్రేష్వివాభవత్ ॥ ౧౫

పతివ్రతాయాః పరిపూర్ణమానసః పరాపరార్థప్రవిరక్తచేతసః । వరాత్మజస్తస్యకులప్రదీపకోబభూవతస్యాః పరశైవనిర్ణయః ॥ ౧౬

గద్య ॥ సకుమారోప్యాగమ విశ్రుతప్రసిద్ధ వీరశైవాచార ప్రతిపక్షాతిదురాచార సంయుత దుర్మతజనానామక్షీణ గర్వాంధదక్షప్రజాపతేశ్శితక్షణ విధిదక్షోన్నిద్రవీరభద్రఇవనిగ్రహకరోభూద్య తస్తతోవీరారాధ్య ఇతినామధేయమగమత్ ॥ ౧౭

ప ॥ యథాశాంకరీపంకజారాలిమాశే స్సదావామదేహార్ధ సంలగ్నకాభూత్ , తథాశంకరాంబేతి నమ్నాప్రసిద్ధా బభౌ వీరనారాధ్యవర్యస్యపత్నీ ॥ ౧౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీఘట్టెపలిపలవీరనార్యపత్నీసాధ్వీసాతిథిగణచారుకల్పవల్లీ । సంతుష్టాన్ వర
కరుణారసేనసర్వాన్మహేశాననవరతంచకారభక్త్యా ॥ ౧౯

గ ॥ తయోర్వీరనారాధ్యశంకరాంబికయోరశేషజగదాశ్చర్యోన్మేషకరత
పోవిశేష సంతోషితశేషభూషణస్య పరశివధ్యాననిష్ఠాగరిష్ఠత్వాధిష్ఠిత ప్రజ్ఞాపరతం
త్ర భాషణస్యబృందారక బృందవందతేందుకిరీట పదారవింద కందళితమరందబిందుసం
దోహపానామోదస్యశిలాదస్యద్వితీయ శంభురూపశ్రీనందికేశ్వరశ్రీపర్వతేశ్వరావివని
రంతరాంతరంగ సంచరచ్ఛతషట్కోత్తరైకవింశతి సహస్రాజపపరిమాణవిశిష్ట సప్తకోటి
మహామంత్రమాతృకాస్వరూప శ్రీషడక్షరీమహామంత్రసదర్థవిచారా। సత్కుమారాబ్రా
హ్మణానాం లింగధారణం కర్తవ్యమితి వీరశైవసిద్ధాంత వాక్యప్రతిపాదకత్రయ్యాగమ
శాస్త్రపురాణనిచయపారంగత ప్రసంగదుర్మతభంగవిధానా రాజమల్లాభిధానభోగమ
ల్లాభిధానా ద్వాసంజాతా ॥ ౨౦

ప ॥ తద్రాజమల్లార్య వరస్యపత్న్యౌ ద్వేపుత్రవద్భక్తజనానపాంగ్యౌ । శ్రీ
రాజమాంబాపరిపాలయత్త్యాకామాక్షిదేవీత్యభిదానయుక్తె ॥ ౨౧

శ్రీరాజమల్లార్య వరస్యపత్నీ రాజాంబికాఖ్యా రవికోటిభాసః । త్రీనప్యసూత
త్రిజగత్పవిత్రాన్ చన్నార్యవీరార్య వృషాఖ్యపౌత్రాన్ ॥ ౨౨

భోగమల్లార్య సత్పత్నీబుచ్చమాంబేతికీర్తితా । సౌందర్యజితదేవస్త్రీప్రత్యక్ష
శ్రీచిదీశ్వరీ ॥ ౨౩

శ్రీమద్ఘట్టెపలిపలకధి ప్రోజ్వలచ్ఛంబరాంకాదూరీభూతస్వజనహృదయోద్బిం
దుచాంచల్యశంకా । బుచ్చాంబాయాస్సుజనవినుతా భోగమల్లేశనామ్నా ద్వాసంజా
తాపరశివ విదాపండితోభద్రనార్యః ॥ ౨౪

శ్రీఘట్టెపలివంశాబ్ధేర్వీరార్యఇవచంద్రమాః । గురుత్వమగమల్లోకేవీరమాంబి
కయాసహా ॥ ౨౫

శ్రీచన్నమల్లనారాధ్య శిష్యచిద్బోధకోభవత్ । సహితోఘాద్రిభేదోద్య
చ్ఛంబయావీరమాంబయా ॥ ౨౬

వృషభరాడ్బసవేశ్వరఇత్యతః క్షితితలేఖిలబుచ్చయనామకః । వనితయాంబిక
నామభృతాయుతో నిఖిలశైవజనేషుప్రియందధా ॥ ౨౭

ఘట్టెపల్లిసువంశసాగరనిశాకాంతఃప్రశాంతః పరోదాంతఃపండితనామధేయ
ఇతిసత్సంఘేన సంయోజితః । శ్రీశైవోత్తరధర్మమార్గనిపుణ శ్రీపండితారాధ్యరా
డంశేనోద్భవ ఏకభక్తబిరదస్సద్వైభవో భూన్మహాన్ ॥ ౨౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పండితారాధ్యనామాసౌ కొండలీశ్వరవాక్చయః । అన్నమాంబికయాయుక్త స్సన్నయో భూన్మహీతలే ॥ ౨౯

సింధురాందోళికాభిశ్చ సైంధవైశ్శీఘ్రగామిభిః । సంయుతస్సం చరన్భూభ్యాం శివజ్ఞానం సతాంపదా ॥ 30

పార్వతీనామ పత్నీకో బభౌ ఘుట్టపలీపులే । జాతశ్శ్రీభద్రనారాధ్యః పండితారాధ్యసోదరః ॥ 31

శ్రీరాజమల్లేశ ద్వితీయపత్న్యాః కామాక్షీదేవ్యాః కరుణాసముద్రౌ । లింగాంగసంగజ్ఞ మనీషివర్యౌ శ్రీరాజలింగాభిధ వీరనార్యౌ ॥ 32

రాజలింగనార్య వీరనార్యవర్య యోర్ద్వయోరగ్రజాత ఏవషడ్వృదాలయాత్మ విగ్రహః । పూర్వపండితార్యతుల్య సత్ప్రభావవైభవో దుర్మతోన్మదప్రఖండ తత్పరః పరాత్పరః ॥ 33

చూర్ణిక.

శ్రీమదఖండ సచ్చిదానందైకరసాద్వితీయసమస్త చేతనాచేతనాంతర్వ్యాపక కేవలేడాపింగళ మధ్యబ్రహ్మనాళాంతరసూక్ష్మరంధ్రాకార శ్రీమత్కైలాస స్థితనాదరూపసూక్ష్మతి సూక్ష్మస్థూలాతిస్థూలపరాత్పర పరబ్రహ్మస్థల నామప్రసిద్ధజ్యోతిర్లింగస్వరూప పరశివతత్వాకారం । అస్తంగతసమస్తనైజభక్తమనోగతపంచబిందు చాంచల్యవికారం । అజస్రావి యుక్తాసక్తముక్తిప్రదస్వశక్తి క్షోభమాత్ర సంప్రాప్తసాధ్యసాధక పూజ్యపూజక జ్ఞేయజ్ఞాతృధర్మప్రవర్తకాత్మేశ్వరభావప్రసిద్ధాంగ లింగనామస్థలద్వితీయవిరాజమానం । అగణితనిగమాంత వేద్యమానం స్థూలసూక్ష్మకారణ దేహత్రయగతజాగ్రత్స్వప్న సుషుప్త్యవస్థాత్రయసహితవిశ్వతైజసప్రాజ్ఞస్థితాణవాదిమలత్రయవిమోచనపరిశుద్ధత్యాగాంగభోగాంగయోగాంగసమర్పితరూపరుచితృప్తి రూపవస్తుగ్రహణశీలసుదృఙ్మనోభావగమ్యాంతరాత్మపరమాత్మనామేష్టప్రాణభావలింగాకారం। సదాప్రకృతిరూపాజ్ఞాన ప్రకాశకృన్మాయావరణవిదూరం । సద్భక్తసంయుక్తభూమ్యంగప్రసక్తభక్తస్థలాయత్తసుచిత్తహస్తార్పిత భవ్యగంధద్రవ్య గ్రహణ శీలానూనఘ్రాణాసనసనాథక్రి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యాశక్తినిహారాచారలింగస్వరూపం । దీనజనావనవినీతకోపం। సదానుష్ఠితనైష్ఠికీభక్తిసం యుక్తామలసలిలాంగవిలస న్మాహేశ్వర స్థలప్రసిద్ధసుబుద్ధిశయార్పిత సరసద్రవ్య గ్రహ ణ శీలజిహ్వ వక్త్రిసమేతజ్ఞానశక్త్యాసక్తగురులింగస్వరూపం । దూరీకృతాఖిలదుష్క ర్మనిదానపాపం । అనవరతావధాన భక్తిసంయుక్తప్రోజ్వలజ్వలనాంగాసాది ప్రసాది స్థల సుపచిరనిరహంకారకరార్పిత రూపద్రవ్యాదాన శీలాక్షీణచక్షురానన సహితా చ్ఛేచ్ఛాశక్తిసక్తశివలింగస్వరూపం । సర్వమానివర్యహృత్కమలకర్ణి కాంతరస్వయం ప్రకాశదీపం । అవిరతావిగ తానుభవభక్తిసంయుక్త జగత్ప్రాణాంగ ప్రసంగప్రాణ లింగిస్థలసనయసుమనః పాణిసమర్పితస్పర్శద్రవ్యగ్రహణశీలత్వ గ్వదనసమేతాది శక్త్య నుషంగజంగమలింగస్వరూపం । విఖండితా ఖండత్రితాపం । అమందానంద భక్తిసం యుక్తనిత్యప్రకాశా కాశాంగ విహారణశరణస్థలసుజ్ఞానపాణి సమర్పిత సుశబ్దద్రవ్యగ్ర హణశీల తత్శ్రుతిలపన సమేతనిఖిల పరపరాశక్తిసంగత ప్రాసాదలింగస్వరూపం । వి జ్ఞానకౌశల కళాకలాపఃఅమలసమరసభక్తిసంయుక్తాత్మాంగజ్ఞాతృజ్ఞానజ్ఞేయ వివర్జితా ద్వితీయబోధాంచ ద్వాక్యసదైక్యస్థలసద్భావపంచ శాఖార్పితపరిణామ ద్రవ్యగ్రహణశీ లసదయహృదయానన చిచ్ఛక్తిసమేతమహాలింగ స్వరూపం । నిజమాయా మోహిత జన మనోదురాపం । సదాచార యుతసర్వకాల సర్వావస్థాశ్రిత శ్రీగురుచరేశ్వరార్చ నైకకార్యధౌరంధర్య గాంభీర్యభక్తస్థలవిహారభూతి స్నానోద్ధూళన త్రిపుండ్రాంకభ ద్ర రుద్రాక్షధారణా సక్తాచారలింగ భజనశీలం । బాలకళానిధి విశాలఫాలం । పర స్త్రీపరార్థవిముఖభావ చిల్లింగైకనిష్ఠాపరేతర భావశూన్య మాహేశ్వరస్థలవిహార సారత రసతారపంచాక్షరీమహామంత్రపరాపశ్యంతీమధ్యమా వైఖరీనామకార్థవర్ణ పదవాక్య విశేషమానసీచాక్షుషీవాచకీ వాపుషీసంజ్ఞాభేద ప్రాప్యజాప్యకర్మ ప్రకాశగురులింగభ జనశీలం । కరతలార్చితకాలవిఫాలం । సంగతాభంగమంగళకరేష్టలింగార్పిత ప్రసాదా దానానూనా సక్తనిజలింగ ముఖార్పితేతర సమస్తవస్తుప్రపంచ పరివర్జనశీలాలోల ప్ర సాదిస్థలవిహారస్వాంగస్థితాచలచిచ్ఛక్తి ప్రకటీకృతషడధ్వయుక్తేష్టలింగ మూలషడక్షరీ మహామంత్రవిషయజ్ఞాన దృక్పటుత్వ దృగ్విలీనత్వ దృగ్విన్యాసాద్యనధానవిరీక్ష ణాను

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సంధానైకకార్యస్య శివలింగ భజనశీలం । సుకవిజనస్తూయమానగుణాలవాలం । ప్రా
ణసంగత లింగలింగ సంగత ప్రాణవాయుభావజ్ఞానాగత
మనోవికారవిదూరలింగాధీననిఖిలకార్యసుఖదుఃఖోభయశూ
న్య ప్రాణలింగిస్థలార్చనార్పణ క్రియాసద్భావభేదసాధన త్రయాగత చతుర్వింశత్యుపచా
రద్వాదశార్చనారూప చరలింగభజనశీలం । సకలభక్తమనోనుకూలం । హృత్కమలక
ర్ణికాంతర సమిద్ధశుద్ధస్ఫటిక సంనిభస్వయంప్రకాశరూప చిల్లింగేశ్వర పతిభావాంగ
రూపాత్మసతీభావ పంచభూతసంచయాకరణ విషయాందత్వాప్తిపంచిక సుఖనిరాదరణ
శరణస్థల ప్రశస్తప్రస్తారక్రియాకలాపాంత సముద్భవఫలరూప సర్వక్రియాతీతవిశిష్టవస్తు
ప్రాసాదలింగభజనశీలం । అంతరరిషడ్గతూలవాతూలం । షడూర్మిషడరివర్గనిబర్హణ
ధూర్వహాష్టవిధార్చనావిధాన శూన్యనిర్భావానుభావపావక కర్పూరయోగకల్లింగాంగ
సంయోగరూపైక్యస్థః ప్రవర్తనక్రియాపరిణామ గతానందప్రసాదసేవనాసంప్రాప్తపరత
త్వరూపనిరంతర నిరుపమనిరాతంకనిరంజన సదానందసుఖరూప మహాలింగభజనశీలం ।
దూరీకృతఘోరతరక్లేశజాలం । ఏవంవిధనిరుపమాన పరతత్వసౌధాత్మీయశ్రేణ్యాకారస్థి
తాధారాదిషట్కమల కర్ణికామధ్యకర్ణరూప షడంగలింగసంభావిత షట్స్థలపరబ్రహ్మ
నిర్వాణసుఖసంపదావాప్తి హేతుభూతాతతఖ్యాతి పూతపీతరాగాధునాతన సనాతనప్ర
మథసంఘాత స్వీకృతపాతక హరణశిక్షాష్టావరణాంచత్పంచాచార ప్రాంచచ్చారుతర
నిగమాగమేరిత వీరశైవాచార సిద్ధాంత వాగ్వర విదారిత ఘో
రతర వారణదేవారి సంహారభక్తివిదూరాతి క్రూరతరదురాచారం । భూరితరానివార
సూరిజనస్తుత కౌశికుమారకోటి సుకుమారాకారం । అశేషాశాదేశాగతాశివిపఖ్యాపణ
నివేశామలశరీరమాహేశజనేష్టవస్తుదానావార్యకార్యధురంధర్యక్రౌర్యాహార్యసువర్యా
త్మశిక్షణ దీక్షాదక్షప్రత్యక్షబసవేశ ప్రకాశం । కృపాకటాక్షేక్షణాగత దీక్షాత్రయ
శిష్యదారిద్ర్యవినాశం । మూలకందానాదస్థానాది నాసికాగ్రపర్యంతాధోముఖస్థితకుండ
లినామకప్రాథమికధమనీసంబోధన సంప్రాప్తపార్శ్వనాడికా వాయునిరోధమధ్యనా
డిద్వారనిరోధసూక్ష్మిత విజయనాడ్యవరోధశూన్యాచలామందేందుమండలస్యందమాన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సుధాబిందుబృందతుందిలత్వసిద్ధి కరప్రసిద్ధ యోగమార్గసర్వవిధ సంస్కృతినిర్వాహకరవి షయప్రపంచధూర్వహజ్ఞాన శూన్యాన న్యమాన్య ప్రభువర్యాచార్యవిలాసం । చందన మందారేందుకుందమందహాసం । కింకిణీఝుంకారపాదాంగదనిష్కళంక మణిగణఖచిత కంకణాంగదాది భూషణాంకితావయవ సాష్టాంగప్రణామశంకరీపల్కింకర జనావనవిశంకట శంకరాంబానామకశశాంకముఖీకళత్రం । ఆదిమశైవఖ్యాత గౌతమఋషిగోత్రపవిత్రం రథకరితురగ పదాతికాందోళి కాతపత్రచామరకాంబ వికవైణవిక మార్దంగిక మౌరజ కాది వాద్యవిశేష వాదననిపుణాంచల్లోక సంచారజగద్గురు త్వపాళ్వార్ ప్రభాగానే కవందిమాగధ భక్తగణసంస్తూయమాన శ్రీమత్త్రిలోకగురు చంనమల్లికార్జున పండితా రాధ్య వంశోద్భవ దుర్మతఖండన స్వమత మండనాది బిరుదావళీ పాళీకమనీయ పా త్రం । చారుచరిత్రవీరారాధ్యపౌత్రం । నైజవైభవా సహమాన వికటకుటిల భృకుటి న్యూనర్జద్దుర్జనపటల వీరుద్విపుటనకృల్లపత్రం । రాజమన్నెజయ శోవిజితద్విజరాజరాజమ ల్లారాధ్యపుత్రం । నాదబిందుకళాభావస్థిత తత్వమస్యాది మహావాక్యార్థ బోధనలిం గాంగసంయోగనామ త్రిపదార్థజ్ఞానసంప్రాప్తిసాధన శైవపంచకాది వీరశైవశాస్త్ర జన్య శివాద్వైతమార్గప్రసంగ సాహిత్యమాహేశ్వరజనవిభాసదాత్మీయ సభాగతానంత కవిబంతాగతసుకవినికర ప్రకటనావర్ణితమహాకులీనతోదారత్వ తేజస్విత్వ ధార్మికో జ్వలత్వాదిగుణసముదాయసనాథం ఏవంవిధవిశేషణవిశిష్టలీలాయూథం । ఘట్టిపల్లిరా జలింగారాధ్యాభిధానాస్మద్గురునాథంభజేహంభజేహం ॥ తత్సమానపరబ్రహ్మవిలీన మానసజ్ఞానోదయకారణసాహిత్య బోధావధానం । చరలింగస్వరూపవేమారాధ్య వం శోద్భవాప్పయ లింగారాధ్యాభిధానం । భజేహంభజేహం । ఏతదుభయపూర్వకాలా స్మదుత్తమోత్తమోత్తరశైవమార్గానుకూలసాహిత్యదాయకం । శ్రీపతిపండితారాధ్య వంశపారావార తారకానాయకం । సకలవిద్యాధురీణ కీర్తివ్యాప్త కవిబంతం । పూ ర్వాచార్యం పురహరారాధ్యవర్యం భజేహంభజేహం ముహుర్ముహుర్భజే హంభజే హం । సంతతంభజేహంభజేహం ॥ ౩౨

పండితారాధ్య వంశోద్భ మల్లికార్జునవాంశికః । రాజలింగార్య శాంకర్యోః

ఫ్రశ్రోమిత్రస్సతాం సదా ॥ 33

తత్కుమారస్సదానూనః కుమారస్వామినామకః । కుమారస్వామితుల్యో నీ
తత్కుమారోపహారపూజనే ॥ 3౪

స్ఫురన్నైజపాదాబ్జనమ్రావనోద్య త్కృపావీక్షణా స్వోజ్జ్వలన్మందహాసాం। ని
జప్రాణనాథాంఘ్రిసేవావిలాసాం సదారాజలింగార్య జాయాం భజేహం ॥ 3౫

కచవ్యూహసంఘట్టిత శ్యామకందామజస్రం నిజేశప్రసాదాత్మతుందాం । బహు
చ్ఛాత్రసంపూజ్యపాదారవిందాం । భజే శంకరాం బాం మదాచార్యపత్నీం ॥ 3౬

శ్రీకంఠాంఘ్రినిజాంతరంగమను రాడ్వంశప్రసిద్ధోన్నతే । శ్రీమత్సంకరసేని
వంశజలధౌ తారేశవత్సంభవః । కీర్తిప్రోజ్వల చంద్రికాధవళ దిక్సంబో నృసింహాభిధః ।
తత్సూనుః ఫణిమండలాఖ్య కవిరానందాచ్చ శైవాజ్ఞయా ॥ 3౭

మాహేశ్వర దేశికాంఘ్రిసలిలా ఖండప్రసాదామృత । ప్రాప్త్యా సక్తని
జాంగసంగ శివలింగజ్ఞాననిష్ఠాపరః । కుంభచ్ఛీపతిపండితార్య పురవ్యాస్నామ ప్రసా
దాత్తస । ద్గీర్వాణాంధ్రకవిత్వమార్గరచనాకించిజ్జసాహిత్య వాన్ ॥ 3౮

శ్రీఘట్టుపల్లిరాజలింగగురువర్యా ఖండసత్కీర్తిభాక్ । భ్రాజద్వంశ పరంపరా
మఖిలశైవశ్రోత్రసౌఖ్యావహాం । ప్రాప్తానేకజనాత్సమాగ తమహత్ప్రార్థనసాంశాం
తయేభక్తానాంచతతానశుద్ధ మనసాంసంపూర్ణసంతుష్టయే ॥

శ్రీమదుమామహేశ్వరసహాయోస్తు.

అవిఘ్నమస్తు.

ఓంకారాలయ మచ్యుతాదినిఖిలత్రాతేడ్య మానంప్రభుం । శ్రీగౌరీముఖ పంక
జాతవిలసద్భాను ప్రభాభాసురం । జృంభత్కుంభిముఖం సుఖైవపుషి సన్మారంవ పు
ర్వ్యాహకం । వందేవందిజనాం తరాయనికరధ్వాంతార్క బింబచ్ఛవిం ॥ ౧

యాదంపతీ మంగళసగ్రహాసదా నామ్నా సురూపేణచ సంవిదాచ । శివా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ముదాత్తౌ శిరసా ప్రణమ్య భక్త్యైకకృత్యం ప్రకటీకరోమి ॥ ౨ ॥ యః పార్వ
తీపతిరనన్యగుణోపమేయః సంసారసాగర నిమగ్న జనప్లవో యః, పాయా
త్సపాపరిపుభీతిరసా ప్రభూతనిర్వాపణా యతకఠోరకుఠారధారః ॥ ౩
యః ఖర్వేతరగర్వ సర్వజనతోర్వీజాత నిర్వాపణే । దుర్వారోరుకుఠారా
భానురకర శ్శర్వస్సుపర్వార్చితః । పార్వత్యా సహితః పరాత్పరగత
ప్రద్యుమ్నసంహారకః । పాయాదర్యమశార్వరీశహుతభుజ్నేత్రత్రయో
ద్భాసితః ॥ ౪ ॥

—[రేణుకాగస్త్య సంవాదః]—

శ్రీమద్భూధరకన్యకాపతి లసత్పత్పంకజాతార్చనా సంస
క్తలచిత్తవృత్తిరచనానందోరునిత్యప్రభః । ప్రాచీనాఖిలసన్మునీంద
ర ప్రద్యోతమానార్యమజ్యోతిర్జ్యోతిరమోఘసత్వవిపులాకారోను
పాస్పదః ॥ ౧ ॥ ప్రోచ్చైర్వర్ధనవింధ్య భూధరమహాగర్వాపహా
ఖజ । స్నాతూచ్చైవవిశాలశాస్త్ర నిగమేష్వత్యంతభక్తిక్రియః ఋభ్వా
వాదిభుజంగపక్షి గణరాట్ప్రాపంచధర్మేతరో । ద్రష్టుం శ్రీగిరినాథ ...
భిగమచ్ఛ్రీభ్రామరీనాయకం ॥ ౨ ॥ యస్సాముద్రశరంసహస్త చులుకే...
ధార్యమాణః క్రమాత్ । దేకాపోశనతస్సురేంద్ర వరయాచ్ఞామేవమా
పూరయత్ । తస్యేశానమహాప్రభావ కథనైకాయత్తచిత్తాన్వితః । కై
లాసాద్వరరేణుకోప్యవ తరత్సర్వర్షిసేవ్యంవనం ॥ ౩ ॥ శ్రీశైలేశఖి
వాహనానన నపయోజాతాఖిలార్థాన్ముదా । శ్రుత్వా వైదికపాంచరాత్ర
కరిణాం పంచాస్యరూపో మహాన్ । పంచాస్యార్చనతత్పరః పరసుఖా
నందానుభావోనఘ । శ్శాస్త్రేచ్ఛాత్రజనానుకూల నిగమజ్ఞానం పరం
బోధయన్ ॥ ౪ ॥ స రేణుకశ్శంకరభక్తిసాధకః క రేణుచర్మాంబర సేవ
నోత్సుకః । నిరంతరోచ్చారిత శంభునామకః కల్పావసానేప్యపి శంభుపా
ర్శ్వగః ॥ ౫ ॥ విశేషభక్తిక్రియసంవిధాయకో విశిష్టమార్గస్థితవార
తారకః । విశేషశంకార్ణవతారకస్సన్నా విర్బభూవాతిమనోహరంవ
స ॥ ౬ ॥ పంచాక్షరీమంత్ర ఫలప్రబోధకః ప్రరాధ్యమానైకగుణ
ప్రచారకః । పాపేంధనప్ర్యూహజ్వాలత్సు పావకః ప్రాపోత్తమం తస్య ము
నేస్తపోవనం ॥ ౭ ॥ దృష్ట్వా మునిః కుంభభవో ధరేణుకం । సాత్త్వాచ్ఛి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ాకారమివోజ్వలంతం । ప్రణమ్యపాదౌ ప్రణతార్తిభంజనం । బద్ధాం
జలిర్భక్తిమతాంవరిష్ఠః । ౮ ॥ నమోనమస్తేనతకల్పవృక్ష నమోనమ
స్తేశివభక్తపక్ష । నమోనమస్తేపరవాదిరూక్ష నమోనమఃపాశుపతైకదీ
క్ష । ౯ । నమోనమః ప్రాక్తనకర్మశిక్ష నమోనమః పావకదుర్నిరీక్ష
నమోనమోయోగవతాంమహోక్ష నమోనమఃపాపకృతాంవిపక్ష ॥౧౦॥
పదేపదేతం ప్రణమంతమాదరా । దముంపశాంతం దమయోవదత్తదా
దోర్భ్యాం సమాలింగ్యదృఢం ఘటోద్భవఃసమావిశత్తేన సమంతపోవ
నం ॥౧౧ । సుఖోపవిష్టంసురసెవ్యమానం బృస్యాంబృహత్యాంపురతో
మునీంద్రః । పాద్యోదకంచాచమనీయ్య మర్ఘ్యందత్వాదరేణేనమువా
చవాచం ॥ ౧౨ ॥ అగస్త్యః ॥ స్వామిన్త్వదీయాగమనేన మద్వంశం
త్వద్దర్శనే నాహమిహాకృతార్థః । త్వదంగసంగాత్కలుపోర్షి
తంవపుస్సతాంతు సంగఃఖలుపాపనాశః ॥ ౧౩ ॥ ప్రజల్పమానేసతికుంభ
జన్మ నిప్రమోదితాంతఃకరణోబ భాషేద్రష్టుంభవంతం సముపాగతో
స్మ్యహం శివాజ్ఞయాక్షిప్రమిదంతపోవనం । ౧౪ । వేదాగమోక్తాఖిల
శైవశాస్త్ర సమంచితానేకవిధప్రచారాన్ । ప్రవర్తితుంబోధయకుం
భసంభవం సర్వేషులోకేష్వితిమాం ప్రచోదయత్ ॥ ౧౫ ॥ పునఃప్రణ
మ్యేవముపాచకుంభ జఃకంప్రోక్తమీశేనసురాధిపేన । తత్సర్వమావే
దయమేకృపానిధే కృపాకటాక్షైకనిరీక్షణేన ।౧౬ । ఘటోద్భవంసచ్చరి
తంమునీంద్రం ముదాసముద్వీక్ష్య విచింత్యశంకరం । తూష్ణీమ్నస్థాయ
ముహూర్తమాత్రం జగాదతంరేణుకనామకోమునిః ॥ ౧౭ ॥ రేణుకః ॥

—[*] కథాప్రారంభః బ్రహ్మణః కారాగృహప్రవేశః [*]—

రౌప్యాచలేపూర్వ మునీశ్వరైర్వృతే సురాసురవ్రాత వినిద్రితేపరె ।
హరీంద్రసంవిద్గణ బృందరాజితె సిద్ధేంద్రయోగీంద్ర మునీంద్రసేవితే ।
౧౮ ॥ దివ్యాసనస్థంద్వీరదాజినాంబరం క్రవ్యాదదోర్వీర్యహారం మహే
శ్వరం । నిరాకులంనిశ్చలమద్వితీయం దిదృక్షురభ్యాగతవానజోము
దా ॥ ౧౯ । శంభోస్సుపుత్రశ్శరజాతనేత్రశ్శశ్వద్గణత్రాణకరైకమి
త్రః । గోత్రోద్భవానేత్రకజాతమిత్రఃకం జాసనంప్రాహషడాననస్తం ।
౨౦ । కుమారః ॥ త్వంకఃపుమాన్వేషధరఃకిరీటీ ప్రద్యోతమానార్కని

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భస్మగాత్రః । ఏవంకుమారేణహికధ్యమానః ప్రోవాచతంశంకరసూను
మంజసా ॥ ౨౧ ॥ విధిః ॥ అహంతుస్రష్టా ప్రణవార్థబోధకో మత్తః
పరోనాస్తివివిక్తచేతాః । అహంప్రజానాం ప్రభవేచపాలనే వినాశనేని
శ్చలనోభవామి ॥ ౨౨ ॥ ఇతీరితాంవాచమనూపమేయాం కృధాసము
ద్దీపితనేత్రవక్త్రః । శ్రుత్వేద్ధమోంకార పరార్థగో యదిప్రాచుర్యమర్థంప
రివాదయాశు ॥ ౨౩ ॥ ఏవంకుమారేణ సమీరితంవచశ్శ్రుత్వా ధతూ
ష్ణీంభవఙ్బ్రహ్మా స్తదా । ఆహూయబ్రహ్మాణ మతీవసాహసం చపేటికై
స్తాడితవాన్కుమారః ॥ ౨౪ ॥ నతాననంతంనలినోద్భవంకృధా పునస్సము
ద్వీక్ష్యపురారినందనః । ఆహూయదౌవారికమాది దేశబ్రహ్మాణమేనం
పరిగృహ్యతామితి ॥ ౨౫ ॥ మదీయకారాగృహమావివేశేత్యఘాణిక్రాం
చాచలభిత్కుమారః । తథేతిబ్రహ్మాణమనీనయత్కృధా కారాగృహం
పాంసుపరిష్కృతంఘనం ॥ ౨౬ ॥ భూత్వాకుమారస్స్వయమేవస్రష్టా జరా
యుజాండోద్భవస్వేదజాదికం । ఉద్భిద్యవృక్షౌ వృతగుల్మవల్లికా ముఖం
యథాపూర్వమకారయన్ముహుః ॥ ౨౭ ॥ ఏవంకారాగృహమవిశతా
బ్రహ్మణాసృష్టికర్త్రా । నీతానేకాన్సమయనియమాన్ వీక్ష్యదామోద
రాద్యాః । కింకుర్వామః క మిహశరణం ప్రాప్నువా మోమహాంతం ।
సంతోత్యంతంతమనుసరణా ద్యాచయామశ్శృణుధ్వం ॥ ౨౮ ॥ ఇత్య
న్యోన్యంత్వమరనిచయాస్సమ్యగాలోచయంతః । కైలాసాద్రింగజవదను
జహృద్వాసమాజగ్మురారాత్ । తత్రోద్భాసత్కనకశిఖరే దివ్యసింహాస
నస్థంధ్యాత్వాసాం బంత్వేహమునివరాదేవతాస్తుష్టువుస్తం ॥ ౨౯ ॥ అనం
తమవ్యక్తమరూపమద్భుతం శివంచిదానందమయంమహేశం । భవంభ
యాక్రాంతభయాపహారిణం భద్రేభచర్మాంబరధారిణంహరం ॥ ౩౦ ॥
ఇంద్రాదిదేవాఖిలసన్మునీంద్రాః శ్చంద్రావతంసంశరజన్మతాతం । కుం
దేందుశంఖస్ఫటికావభాసం కందర్పసంహారకరంగుహేశం ॥ ౩౧ ॥ వం
దారువృందారకబృందవంద్య మందారభూజం మహనీయభాజం । నీ
రంధ్రభద్రేంద్రనిరుద్ధవేగ మద్రీంద్రజాసక్తమహోరుభాగం ॥ ౩౨ ॥
శుద్ధైతరైస్సేవితమద్రివాసం శద్రుద్భవోద్భాసితభద్రదేహం । భద్ర
ప్రదాతారమరిందమంవిభుం నిశ్చిద్రమీశంనిఖిలప్రవేశం ॥ ౩౩ ॥ ఏ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వంస్తువంతస్సురయక్షసిద్ధసాధ్యాశ్చసర్వేమునయఃపురారిం। ప్రణేముశే
షాగ్రహృదఃప్రశాంతాః కాలాగ్నిరుద్రం కరుణాసముద్రం ॥ ౩౪ ॥ ఉస్మి
లితాక్షస్సకలాన్మునీంద్రాన్ తథాసురేంద్రానపిదేవదేవః । ఉవాచదే
వాదికసిద్ధసాధ్యాః కిమర్థమత్రాగమనప్రయోజనం ॥ ౩౫ ॥ దేవాఊ
చుః ॥ తదూచురన్యోన్యముఖావలోకనా బ్రహ్మాణముద్దిశ్యయథాక్ర
మంమునయః । కారాగృహేస్కందగిరీంద్రగహ్వరే ప్రవేశయంతంపర
మాపరాధినం॥ ౩౬ ॥ స్వామిన్ భవద్దర్శనకౌతుక స్సన్నభ్యాగతేబ్రహ్మ
ణిత్వత్సమీపం। తథైవస్వస్థానముపేయువాం సముద్వీక్ష్యబాలైర్వివిధై
ర్విహారైః ॥ ౩౭ ॥ విహారమాణోభవతస్తనూజ స్స్కందస్సమాహూయ
విధింవిచారతః । భవాన్కఇత్యేవమితీర్యమాణే బ్రహ్మాహమస్మీత్యను
వాదయత్త్వరః ॥ ౩౮ ॥ స్రష్టాప్రజాస్తత్పరిపాలకో స్మ్యహంహర్తాపస
శ్యానిత్తిప్రత్యువాచ । వేదాదిమధ్యాంతవిచార వానహంమత్తోనచా
న్యోస్తివిచారగోచరః ॥ ౩౯ ॥ త్వన్మాయయామోహితసత్య వృత్తిమ
న్యోన్యసంభాషణతఃప్రమత్తం । అత్యంతసంతోషజితాత్మశక్తిం ప్ర
జాపతింప్రాహపినాకినందనః ॥ ౪౦ ॥ కింకింకిమభ్యస్తమహోత్వయావిధే
తత్సర్వమావేదయమేవిచారతః । ప్రహస్యబ్రహ్మపరిహాసపూర్వం వే
దాస్సమగ్రాముఖసంభవామమ ॥ ౪౧ ॥ బాహ్వోశ్చక్షత్రాశ్చ
తథామమోర్వోర్వైశ్యాశ్చపద్భ్యాంచతథాచశూద్రాః। ఏవంచసర్వం
సచరాచరాత్మకం మయైవచోత్పద్యతిలీయతేచ ॥ ౪౨ ॥ ప్రత్యాగమా
శ్శాబ్దికమేవసర్వం మదీయమన్యత్రనవిద్యతేహ్యతః ॥ సర్వాసువిద్యాసు
మమప్రపంచః సర్వాశ్చవిద్యామయినిత్యభావాః ॥ ౪౩ ॥ బ్రహ్మాణమా
లోక్యహసన్ బభాషేస్కందస్సురారాతిమదాపహారః ॥ స్కందః ॥ ప్ర
జాపతేబాలిశవద్విహారిణం మత్వాచమామశ్రుతదృష్టపూర్వం ॥ ౪౪ ॥
హిత్వాచకుత్రాద్యహియాతుమిచ్ఛసి ప్రమాణవాక్యంపరిపత్యతామిహ
సర్వంత్వదీయంయదినాస్తిచాపరం మయోక్తవాణీంప్రతిచోత్తరంవద ॥
౪౫ ॥ వేదేషుసర్వేషువసత్సుబ్రహ్మన్నాదాతుసర్వేరుచమేవప్రాహుః ।
తామేవసాంగాంవదమత్పురస్త్వం స్థిత్వాక్రమేణాద్యశృణోమిసర్వం ॥ ౪౬
వేదాదిమస్వరగతార్థమిహోచ్యమాన స్సందిగ్ధమాత్మనిహితంవిని

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మోచయాశు। ఇత్యుచ్యమానమనుపేక్ష్యకుమార మాహగర్వీవిధిః ప్రణవతత్త్వవిచారగోఽహం ॥౪౭॥క్రుద్ధస్సముద్ధాయకృపాణహస్తంతదాసమాహూయచవీరబాహుం। వృథాప్రజల్పంతమముంవిధింత్వం కారాగృహేమామకపర్వతేశుభే ॥ ౪౮ ॥ నివేశయేత్యేవమువాచ దేవస్తథేతికృత్వాచసవీరబాహుః। తత్సర్వమావేద్యకుమారమీశంస్వస్థోభవత్రాౘ్యంచగిరీంద్రభేదం । ౪౯ । అతస్సమస్తాస్సురయక్షసిద్ధాస్త్వామేవరక్షార్థమిహైనబ్రహ్మణః। ప్రాప్తామురత్యంతభయాన్వితాస్తే తస్మాదముంమోచయబంధనాలయాత్ ॥ ౫౦ । శంకరః । తథేతిసర్వేసురయక్షసిద్ధాగచ్ఛంతుస్వస్థానమితిబ్రువాణః దౌవారికంనందినమాహ దేవః కందర్పసంహారకరోమహేశః । ౫౧ ॥ నందిన్సదానందకరంసుకార్యం కర్తుంకుమారంప్రతిగచ్ఛశీఘ్రం । సదానుమోదంతుషడాస్యమర్భకం। కుమారమభ్యేత్యకురుప్రయోజనం ॥ ౫౨ । మయోదితంసర్వమనన్య ధీస్సన్వచఃకుమారంప్రతివాచయిత్వా । కారాగృహాన్మోచయితుం విధింమాంపితాత్వదీయఃపరమేశ్వరోమహాన్ ॥ ౫౩ । త్వదంతికంప్రేషితవాన్కుమార క్షిప్రంవిధింమోచయ బంధనాలయాత్ । ఇతిబ్రువాణః పరిమోచయిత్వా నందిన్త్వమాగచ్ఛమదంతికంప్రతి ॥ ౫౪ ॥ ఉక్త్వాకుమారంప్రతిమోచయిత్వా బ్రహ్మాణమామోదయమర్వ్యావస్థం । నందికేశ్వరఃఆజ్ఞాం సమాదయశిరస్యమోఘాంశివస్య సర్వాధిపతేస్సకాశాత్ ॥౫౫॥గత్వాకుమారంకరుణాకరం విభుంనమశ్చకారార్యమకోటిసన్నిభంకృతాంజలిస్సంకుచితాత్మభావః పురారిణోక్తంపురతోవ్యజిజ్ఞపత్ ॥ ౫౬ ॥ నమంతమానంది సమాత్మనందినం సానందకాద్యైరపివందనీయం। నందీశ్వరంవీక్ష్యనగేంద్రజాసుతః పురస్థితంపూర్వకమాజహార ॥ ౫౭ ॥శిలాదపుత్రస్సకరస్థవేత్ర స్సుధాకరోద్భాసితపాంసుగాత్రః । సర్వేషులోకేష్వపిసచ్చరిత్రః కుమారమూచేశిఖినేత్రపుత్రః ॥ ౫౮ ॥ స్వామిన్భవంతంప్రతిమాంపురారి స్సంప్రేషయామాససురాధిపశ్శివః । విమోచయిత్వా విధిమత్రశీఘ్ర మాయాహిమత్సన్నిధి మిత్యవోచత్ ॥ ౫౯ ॥ నందీశ్వరేణోక్తమనిందితంవచ శ్శ్రుత్వేద్ధమాహ త్రిపురారినందనః ॥ కుమారః । నమోచయామ్యద్యపితామహంత్వం సమంతముప్యన్న

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తగర్వీణమువాచ ॥ ౬౦ ॥ శ్రీశంకరాజ్ఞాంశిరసావహామి బ్రహ్మణాము
స్మత్తనతాంవరిష్ఠం । స్వత్వంతత్త్వమమసర్వమేవ మత్తోనచాన్యోస్తి
తథాపరాత్పరః ॥ ౬౧ ॥ ఇతిబ్రువాణంవిధిమాదరాద్ధమం సమోచయా
మ్యద్యగతాగతాసుం । బ్రాహ్మైరమన్త్రైర్బహుధాచరంతం మత్త్వార్భకం
మాంతుమదోద్ధతోబ్రవీత్ ॥ ౬౨ ॥ నందిన్ శివాజ్ఞాంశిరసావహంత్స
న్నత్వాగతస్త్వంసతిపూర్వకోభవాన్ । స్వస్త్యస్తుతేగచ్ఛయథాగత స్థ
థానినేదయేశంప్రతినిత్యకృత్యం ॥ ౬౩ ॥ ఇతిబ్రువాణేసతిక్రౌంచదారణే
గత్వాసనందీకరిచర్మవాససం । శంభుంప్రణమ్యాహశశాంకశేఖరం బ
ద్ధాంజలిస్స్కందముఖోదితంవచః ॥ ౬౪ ॥ నందీ ॥ కింవచ్మిశంభోశంజస్య
చేష్టితం । బ్రాహ్మ్యంసదాప్రాప్యప్రసాదమార్గణః । సమస్తసృష్టింస్వ
యమేవకుర్వన్నమోచయత్యంబుజసంభవంవిధిం ॥ ౬౫ ॥ నిశమ్యనంది
శ్వరవాచమీదృశీం శర్వాణివక్త్రాంబుజమీక్ష్యశంకరః । ఉదృత్సురభ్యాగ
తవాన్కుమారం పీఠాత్సముద్ధాయచకాంచనోజ్జ్వలాత్ ॥ ౬౬ ॥ మ
హోక్షమారుహ్యవిచక్షణస్వనః కృపాకటాక్షేక్షణసన్నిపాతైః । లక్ష్మీ
చకారాత్మభువంకుమార మక్షీణతేజస్కరముక్షవాహః ॥ ౬౭ ॥ మ
హోక్షవాహోదవతీర్యశంకర స్సభాంతరస్థంసుకుమారమైక్షత । ది
వ్యాసనస్థందివిజైస్సమావృతం ధీరందయాళుంకృపయామహేశః ॥ ౬౮ ॥
కుమారః ॥ ఆయాంతమాలోక్యహరంమహేశ్వరం పీఠాత్సముద్ధాయకృ
తాంజలిస్సన్ । ననామపత్పంకజసక్తచిత్త స్సాష్టాంగమీశస్యనగేంద్ర
రంధ్రకృత్ ॥ ౬౯ ॥ స్కంధాచలేవందిముఖాదిసంవృతే వందారుబృందారక
బృందసేవితే । కందర్పవత్సుందరమిందుశేఖరస్కందం సదానందమమోద
దర్శ ॥ ౭౦ ॥ సుతంవదంతంసుకుమారమర్భకం పదోఽపరానందమమో
మహేశః । మూర్ధానముద్ధాయనిధాయచాంకే మూర్ధ్నిసమాఘ్రా
యముఖంవిమృశ్య ఉద్ధాయచాంకాద్వృషభధ్వజస్య పురస్థితఃక్రౌంచ
భిదర్ఘ్యమద్యుతిః ॥ ౭౧ ॥ ప్రబద్ధపాణిఃప్రణమన్పదేపదేవివక్షురంబాపతి
మీశ్వరంతదా । అనేకరత్నాంచితగైరికాసనం స్వీయేనహస్తేనతుస్వీ
కృతస్సన్ ॥ ౭౨ ॥ ప్రవేశయామాసవరాసనేశుభే తస్మిన్నభివంచారుమ
యూరవాహః । ఉపేత్యుపస్తస్యశశాంకమౌళేః పాద్యోదకంచాచమనీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యమనుఘ్య్రం ॥ ౨౩ ॥ దత్వాసుమమాల్యాదిభిరర్చితస్సన్ సమక్షమాస్తే సకలోపచారైః । ఈశ్వరః ॥ రేరేకుమారార్యమకోటి తేజస్సర్వాని మానాత్మజనాన్విహాయ ॥ ౨౪ ॥ విసృజ్యమాంత్వాజ్జననీంచపార్వతీం శాపేచ్యచరన్ బాలస్వభావసక్తైః । కంజాననః కేనచకర్మణాత్వ యాధికస్మాత్వ్యకారాగృహమావివేశితః ॥ ౨౫ ॥ తత్సర్వమావేదయమేసమాస తోదుర్మార్గగానాంఖలుశాసకోహం । మదర్చనాత్సృష్టికరం విధాతు ర్మదర్చనాద్దానవనాశనంహరేః ॥ ౨౬ ॥ మదర్చనాత్స్వర్గసుఖంమఘోనో మదర్చనాత్కింనలభేన్మనుష్యః । ప్రజాపతిర్మాంబహుధాసమర్చ్య యత్ప్రసాదతోమిబహుభాగ్యవానభూత్ ॥ ౨౭ ॥ తస్మాదసౌసత్కరణీయ ఏవనచాన్యథావీక్షితుమర్హతాంవ్రజేత్ । ఇతిబ్రువాణేసతిదేవదేవేపునఃపునస్సంకుచితాననస్సన్ ॥ ౨౮ ॥ బద్ధాంజలిః ప్రాహపితామహోహాదితం నాటోపవాక్సంచయమాశుశూలినః । ఆత్మానమన్యంవిమృశ్యసర్వం మయ్యేవనాన్యత్పరమాణుకించిత్ ॥ ౨౯ ॥ ఇతిబ్రువాణంవిధిమాకలయ్య కారాగృహేసన్నిహితోమయాపితః। ఏవంకుమారోక్తమనన్యభావ మనిందితంవాక్యమనన్యధీశ్శివః॥౩౦॥ శ్రుత్వేదమాలోక్యకృపాకటాక్షనిరీక్షణైర్వీక్ష్యకుమారమర్భకం బ్రహ్మాణమాత్మీయప

—] బ్రహ్మణః కారాగృహ మోచనం [—

దావలంబినం కారాగృహాన్మోచయమేసుపుత్ర ॥ ౩౧ ॥ తథేతితచ్ఛంకరవాచమేనం నిశమ్యచాంగీకృతవాన్కుమారః । తదాసముద్దీపితవీరబాహుమాహూయబ్రహ్మాణమిహైవమోచయ ॥ ౩౨ ॥ శివాజ్ఞయాసర్వమిదం ప్రవర్తతే తస్మాచ్ఛివాజ్ఞాఖలుమాననీయా । విధిర్విసృష్టోవినతాననస్సన్ విశ్వేశమాద్యంవివిధైస్తవైస్తువన్ ॥ ౩౩ ॥ వేదానువాక్యైర్వివిశదీకృతస్స్వైరైః పపాతశంభోః పదపంకజాతయోః । శశాంకమౌళీశరదిందుహాస క్షమస్వమాంత్వత్పదయోః పతంతం ॥ ౩౪ ॥ త్వన్మాయయామోహితస్త్రప్రవృత్తి మార్యామసఃపద్మవిభాకరాచ్యుత । ఉన్మత్తబుద్ధేర్మమయత్సమీరితం బ్రహ్మాహమస్మీతిపరార్ధబోధం ॥ ౩౫ ॥ వచఃక్షమస్వార్యమకోటితేజ స్సర్వాపరాధానుగతాపచారం । పురామయాపాదితహీనవృత్త్యా భవంతమాక్షేపితవానహంకృధా ॥ ౩౬ ॥ తేనాపరాధేనమ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మోత్తమాంగం కృత్తం నఖాగ్రేణ సుతీక్ష్ణకేన । విజ్ఞాయ తత్సర్వమహంశ
రిష్యన్ భవత్కుమారం ప్రతిభాషితోఽస్మి ॥ ౮౭ ॥ తస్మాత్కుమారేణ
నివేశితోఽహం కారాగృహే కష్టతరైకభాజనే। అనేకబ్రహ్మాస్థికపాలమా
లినం సురాసురాణాం సుకృతాత్మనాం ముదా ॥ ౮౮ ॥ కష్టాపహం కామిత
కామదాయకం హిత్వా భవంతం నితరాం ప్రపీడితః । నృసింహరూపేణ హి
రణ్యకశ్యపం హత్వా త్వదైవాగ్రహభాజనం త్వం ॥ ౮౯ ॥ క్రౌర్యేణ రూ
పేణ హి శారభేణ తన్మస్తకం కృంతితముగ్రభావతః। కాఽగోపికార్యావనశేత్వ
దీయ్యే సుపూజనాసక్తమృకండుసూనోః ॥ ౯౦ ॥ ప్రాణాన్ ప్రహర్తుం
పరమోత్సుకస్య స్వప్రాణహానిం సహసా ప్రపేదే । మహోమురారిప్ర
ముఖైశ్చ ప్రేరితో గజాజినో మేశతవేక్షణేన ॥ ౯౧ ॥ సాంగోఽప్యనంగత్వ
మవాప తత్ క్షణాద్ద్విధా బలీయో సతి కింకరోత్యసౌ । భవత్ప్రతాపం భవ
దేవదేవ విజ్ఞాయ సర్వం విపరీతబుద్ధిః ॥ ౯౨ ॥ భూత్వాహమాక్షేపిత వాక్కు
మారం తే నాపరాధేన గతోఽస్మి కుర్గతిం । శంభో మహేశామితసత్ప్రకాశ
సురాసురత్రాణవృషేంద్రఘోట ॥ ౯౩ ॥ సర్వాపరాధాన్ సహసా తు
మస్వ మే సర్వేశ భూతేశ సదాశివేశ్వర । సమ్యంతమాలోక్య పితామహం
ప్రభుః ప్రసాదయామాస పరాత్పరశ్శివః ॥ ౯౪ ॥ తస్మస్తకేన్యస్తసుశస్తహ
స్తో వాస్తోష్పతిప్రస్తుతపాదపంకజః। భో భో విధాతః పరమార్థమాచర ప్రా
చీనభావం పరిహృత్య సర్వతః ॥ ౯౫ ॥ శివాత్పరం నేతి శివంకరస్య స్వీ
యం పదం ప్రాప్య సుఖీభవాద్య । బ్రహ్మాస్తూత్తమమిదం పరిపఠ్య తే యః
కల్యేదినాంతసముదేమసన్నిధానే ॥ ౯౬ ॥ కారాగృహాద్బహువిధా
మయదోషభావా త్సద్యో విముచ్యతి సుఖం పరమశ్నుతే సః ।శివస్య పాదౌ
శిరసా ప్రణమ్య శివాజ్ఞయా స్వాధ్యమవాప్య వేధాః ॥ ౯౭ ॥ స్వస్థానమా
విశ్య సుఖాసనస్థ స్సర్వప్రపంచం స్వయమాతతాన ॥ ౯౮ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చ
న్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే బ్రహ్మణః కారాగృహ విమో
చనం నామ ప్రథమోఽధ్యాయః.

—*[ద్వితీయాధ్యాయ ప్రారంభః]*—

రేణుక ఉవాచ ॥ ముదా విధాగచ్ఛతి సాదరేణ నిధాయ చాంకే శి
ఖివాహసంశిపః । సుధామయీం వాచముదారయుక్తాం కుమారమూచే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షడ్భేదరశ్మినః ॥ ౧ ॥ శైశేపుత్రపవిత్ర గాత్రశిఖిపత్రారాతిగో
త్రాశనే, మంత్రాదిస్వరమాత్రవృత్తి మిహామచ్ఛ్రేతేసముచ్చారయ
పిత్రౌ జల్పనమాత్రతో ఽతుకలత స్తత్రార్థ మాశ్రావయచ్ఛ్రుత్వా గో
త్రభిసంస్వనైత్రనికరైర్వ్యేష్ట్యబ్ధమాచేహరః ॥ ౨ ॥ సుజ్ఞానాత్తవసుస్థి
రోఽసు మనసాభక్త్యాచభ్రాజన్మనా । భూత్వాత్వాంవినియోజయామి
సుకరాంసద్భక్తిమావేశితుం । భూలోకంప్రవిశంత్సదామల మతీనస్మ
త్సుభక్త్యన్వితాః । కృత్వాసర్వజనాన్మమాంతికముతాత్రైస్సార్థమా
గచ్ఛతాం ॥ ౩ ॥ సాక్షాన్మహావాక్యవిమర్శవేదీ పరార్థ్యమానస్వార
బోధకంసుతః । స్వకర్ణరంధ్రేతుసమాహితస్సన్ శ్రావయత్సార్థక
మేకవాక్యం ॥ ౪ ॥ శ్రుత్వామహేశశ్రుతిసమ్మతం వచఃప్రమోదమా
నాయిలచిత్తవృత్తిః । దృఢంసమాలింగ్యసుతంకుమార మిద్ధంబభాషేభు
జగేంద్రభూషణః ॥ ౫ ॥ కుమార మేత్తేనహి భేదభావః కుమార్గగానా
మఖిలప్రజానాం । సమాసతోభక్తికకర్మశైవం ప్రబోధయప్రాక్తన
కర్మనాశం ॥ ౬ ॥ భూలోకమత్యంతముదారబుద్ధ్యా సంప్రాప్యసద్భక్తి
మతఃకురుష్వ । జనానన్యాశ్రయిణస్త్వమోఘాః నచ్ఛిద్రభావాసగజా
సుతత్వం ॥ ౭ ॥ శివేనసంభాషణపూర్వకంవచ శ్శ్రుత్వాకుమారఃకుటిలా
ననోభూత్ । భూలోకమాగంతుమనిష్టవృత్తేః స్కందస్యవక్త్రాంబుజ
మిత్యూదేవః ॥ ౮ ॥ సస్మారశంభుస్సకలార్థదాయినీం సమస్తదేవాసు
రసేవ్యమానాం । అనాదిమాద్యంతవిహీరూపాం సర్వేషులోకేషుచసచ్చ
రిత్రాం ॥ ౯ ॥ దివ్యాంబరాందివ్యవిభూషణాంగీం దివ్యాంగనాసేవితపా
దపద్మాం । దేదీప్యమానాంగదమౌళిసక్త రత్నప్రభాధిక్కృతదివ్యకాం
తిం ॥ ౧౦ ॥ కందర్పజన్మైకదృశంమహేశీ మార్యాంమహీభృత్తన
యాంసుకేశీం । కరీంద్రయానాంకమలాసనస్థాం కారుణ్యసంరక్షితభక్తవ
ర్గాం ॥ ౧౧ ॥ పాపేంధనౌఘప్రచలద్దవాగ్నిం పరాత్పరాంశ్రీపమేశ్వ
రీముమాం । పత్పంకజాతప్రణతేష్టదాయినీం దౌర్భాగ్యతూలాగ్నికణాం
సురాసదాం ॥ ౧౨ ॥ మహీధ్రధీరామమరేంద్రపత్నీ సంవీజ్యమానవ్యజ
నాంమనోజ్ఞాం । సంపూర్ణచంద్రాననహాసచంద్రికాం ప్రఫుల్లనీలాం
బుజపత్రవీక్షణాం ॥ ౧౩ ॥ భ్రూకార్ముకాంచంచలమీనదృక్ప్రభాంగం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

డస్థలోద్భాసితచిత్రరేఖాం । సుపద్మరాగాశ్మకదర్పణాభ గండస్థలాఖం
డశశాంకమౌళిం ॥ ౧౪ ॥ ఫాలస్థలప్రోల్లసితోరుకుంకుమాం శ్రీసు
ద్విరాజప్రభృతినీలపంకజాం । బింబాధరీంభాసురకంబుకంఠీం నవీనచాంపే
యకపుష్పనాసాం ॥ ౧౫ ॥ భృంగోపపఙ్క్తిప్రతిభోరువేణీం సుమాలికా
కుందసుగంధభాసురాం । సుగంధయుక్తామలగంధవస్తుభి స్సుధూపితా
నూపమకైశ్యశోభాం ॥ ౧౬ ॥ సుదాడిమీబీజరదాం సుభాషిః ప్రపూరి
తానేకదిశంవిధాత్రీం । గ్రైవేయకాంచద్గళదేశభాసురాం మృణాళన

—* చన్నబసవావతారః *—

ద్భాసురదోస్సువల్లీం ॥ ౧౭ ॥ అనేకరత్నాంచితదివ్యహార లసత్స్తనక్షో
రుహాకుంభజృంభితాం । ఽమ్లానకల్పపృథ్వీజపుష్పమాలాభిరామాం మల
యాచలేశ్వరీం ॥ ౧౮ గంభీరనాభింగగనోపమేయ సుమధ్యమాం సైకతస
న్నితంబాం । రంభోరుమధ్యాసితవామదేవ వామాంగభాగాంబరహేమగా
త్రీం ॥ ౧౯ ॥ తూణీరజంఘాముకురగూఢగుల్ఫలసత్తులాకోటిమచంచలా
త్మికాం । పాదాంబుజాతప్రతిభావిశేషాం సమస్తభక్తౌఘభయాపహాం
త్రీం ॥ ౨౦ ॥ లాక్షారసోల్లిప్తలసత్సుపాద పంకోద్భవోద్దీపితకింకిణీయు
తాం । పాదాగ్రభాస్వత్కనకోర్మికామణిం కారుణ్యపూరాంకమనీయ
వేషాం ॥ ౨౧ ॥ సుకర్ణభూషీకృతసూర్యచంద్ర సన్మండలాంచంద్రకళా
వతంసాం । చతుర్భుజామంకుశపంకజాభయప్రశస్తబాణాంచితహస్తపం
కజాం ॥ ౨౨ ॥ ఆపీతకౌశేయకవస్త్రధారిణీం హారిద్రకౌసేయకకంచు
కాన్వితాం । కటిప్రదేశాంచితకాంచనోరు కాంచీలసత్కింకిణినాదశోభి
తాం ॥ ౨౩ ॥ నక్షత్రమాలాకలితోరుకంఠాం లలంతికోద్భాసితకక్షు
భాగాం । నాసాగ్రభాగస్థితదివ్యమౌక్తికాం ప్రకాశితోష్ఠద్వయపల్ల
వాంశుభాం ॥ ౨౪ ॥ తటిల్లతాసౌమ్యరుచింతలోదరీంతి తీక్ష్ణమానప్ర
వతాంజనానాం । ప్రసూతనానాభరణోరుమౌక్తికవ్రజప్రభాధిక్కృ
తకుందకుట్మలాం ॥ ౨౫ ॥ సుచంపకాశోకసుగంధిగంధ లసత్కచాం
కాంచనదేహవల్లీం । అశ్వీకృతోత్తుంగకరీంద్రవైరి మరిందమాంమాధవ
సోదరీముమాం ॥ ౨౬ ॥ ఇతీశ్వరేణస్మృతమాత్రతశ్శివా సౌవర్ణపీఠా
దవతీర్యశీఘ్రం । పంచాస్యమారుహ్యపరప్రహర్షిణీ ప్రపంచితాఖండి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తపస్వచరిత్రా । ౨౭ ॥ ప్రసాధితాంగాపరివారశక్తిః ప్రాపంచకప్రాప్తన
కర్మనాశినీ । దివ్యాంబరాదివ్యవిభూషణాఢ్యా దివ్యాంగనాసేవితపాద
పంకజా ॥ ౨౮ ॥ శివాశివజ్ఞానవిధాయినీసదా శివంకరీశ్వేతగరుత్మగా
మినీ । దదృక్షురంబా శివమాజగామ స్కందాద్రిసంస్థం సుకుమారమాద
రాత్ ॥ ౨౯ ॥ అనేకదేవాసురయక్షసార్థ్యైస్సంసేవితంచంద్రకళావ
తంసం । ద్వారికాపీక్ష్యథరాధరేంద్ర మాహూయయంతోన్నమితాన
నాన్ బహూన్ ॥ ౩౦ ॥ సశక్తికాథ క్తగణాగ్రగణ్యాశ్చాలోక యంతోఽనయ
నోత్సవం యయుః । తదాసమాగత్య ముదా మహేశం సుధాకరోద్భాసి
తపుణ్యకేశం ॥ ౩౧ ॥ ప్రోచుర్బహిర్ద్వారనిషేదివాంసో గౌర్యా
స్త్వాగమనం మహేశితుః । శంభోమహేశానఘదేవదేవ హిమా
ద్రిజాశక్తిగణైస్సమావృతా ॥ ౩౨ ॥ అనేకభక్తైరపి ప్రార్థితాస తీసమా
గతేతివ్యాసధారయామాస । ద్వారికాస్యైనముదీరయంత స్సిన ప్రశాం
తం శిఖివాహనోజ్వలం ॥ ౩౩ ॥ పునః ప్రణమ్యాథ హిమాద్రిజాతా మా
జగ్మురాకంపితదేహయష్టికాః । నమోఽస్తు మాత్రే నగరాజపుత్ర్యై నమోవి
ధాత్ర్యై నమతాం సుమిత్ర్యై ॥ ౩౪ ॥ నమస్సుగాత్ర్యై నలినాభనేత్ర్యై
నమోఽస్తు తే శాంభవి పాపహంత్ర్యై । ఇతి స్తువంతో హిమగోత్రజాము
మాం ప్రణేమురార్యాపదయోః పతంతః ॥ ౩౫ ॥ తస్యాఃకటాక్షైరనువీక్ష
ణీయాః ప్రాపుస్త్రయాసార్థముమాపతేస్సభాం । పురాణిమభ్యేత్యపురో
గమాస్తే ప్రణమ్య ప్రోచుః ప్రణతార్తిభంజనం ॥ ౩౬ ॥ స్వామిన్మహేశా
మలపుగ్రహాద్య సమాగతాహైమవతీత్వదంతికం । గణేశ్వరేభ్యోగిరిజాస
మాగమం శ్రుత్వాథసింహాసనమాససాద ॥ ౩౭ ॥ తదంతరేశంభుమ
మోఘవిగ్రహం కుమారమాదాయశివాం ప్రదర్శయత్ । పంచాస్య
వాహాదవతీర్యదేవీ స్వశక్తిమద్భిః ప్రమథైస్సమావృతా ॥ ౩౮ ॥ సభాం
సమాసాద్యదదర్శశంకరం సస్కందమాకాంక్షిత కామదాయినం ।
ప్రణమ్యదేవీపరమేశపాదౌ నివేశవామాంకముమాపతేర్ముదా ॥ ౩౯ ॥
తదాసమాగత్య నగేంద్రరంధ్ర కృత్పపాతతస్యాఃపదయోర్జనన్యాః । ఏ
వంతముద్వీక్ష్యకుమారమాత్మజం దృఢం సమాలింగ్యచుచుంబగండౌ ॥
౪౦ ॥ మూర్ధానమాఘ్రాయముదాబభాషే కుమారమాంవిస్మిత

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వానసిత్వం । నతానననస్సన్నగజాంపితుఃపురః పునర్జగాభాషేపురస్సరీసభ
జనః ॥ ౪౧ ॥ మద్వక్త్రమాలోకయచోన్నమయ్య శిరస్త్వదీయంశిశుభా
వాహనాద్య । కేకేకిమూర్ధంముకుళీకృతానన నాంబుజోభవాన్మత్కరుణీ
యమస్తికిం ॥ ౪౨ ॥ పిత్రాకిమాక్షేపితవాన్కిముత్వం చాన్యైశ్చకిం
ధిక్కృతవానసికృథా । సర్వంసమాఖ్యాహిసమాసతోమే మయిస్థితా
యాంతనభీకుత్రసున్నత ॥ ౪౩ ॥ మాతాసుతంప్రత్యనుకంపయాతదానిర్భ
కైరైరాదరణీయవాక్యైః । సంబోధ్యమానాసహసాసదా శివఃకిమేతది
త్యాహాకుతూహలేన ॥ ౪౪ ॥ గౌరీముఖంవీక్ష్యశశాంకశేఖరః ప్రోవా
చసర్వంపురతోభవాన్యాః । శివేకుమారంప్రతియత్సమీరితం మయా
సమాసాచ్ఛృణువచ్మిసాదరం ॥ ౪౫ ॥ భూలోకమాస్థాయవిశేషభక్తి
కం శైవంప్రతిస్థాపయపుత్రకేతి । శ్రుత్వాకుమారస్సుకృతైకభాజనం
వచోమదీయంనపునర్జగాభాషే ॥ ౪౬ ॥ తస్మాదిహాత్వాంస్మృతవా
నహంముదా సమాగతాసిస్వకుమారమర్భకం । గంతుంభువర్లోకమ
నుక్రమేణ ప్రబోధయత్వంపరమార్థబుద్ధ్యా ॥ ౪౭ ॥ ఇతీర్యమాణేసతిశం
కరేముదా శ్రుత్వేద్ధమంబాశ్రుతిసమ్మితంవచః । స్వామిన్నితఃపూర్వము
నిందితామ యానగేంద్రయానేత్యభిధానశోనుమ ॥ ౪౮ ॥ ఆజ్ఞాపితాభ
క్తివిపర్ధనార్థం భూలోకమాస్థాతుమిహైవదేవ । శంభోవయస్యామమచం
ద్రహాసా మత్పార్శ్వసంస్థాసుహిమప్రకాశా ॥ ౪౯ ॥ త్వత్పాదభక్తిప్ర
విలీనమానసాతి తీర్షమభ్యర్చతిమాంసదాసా । తాంనాగయానామి
హాప్రేషయామి భూలోకమధ్యాసితుమాదరేణ ॥ ౫౦ ॥ త్వద్భక్తివృద్ధ్య
ర్థమతీవసాహసాం నానాపదైర్భక్తగణైఃపరీవృతాం । అచ్ఛాంతుశై
వీంపరమాంసుభక్తి మాఖ్యాతుమావిర్భవభామినిత్వం ॥ ౫౧ ॥ ఆజ్ఞాప
యాశుకృపయానిరీక్ష్య భూలోకమిత్యాహశివంశివంకరీ । తద్గర్భమావే
శితుమాదరేణ కుమారమాజ్ఞాంప్రదదామిశీఘ్రం ॥ ౫౨ ॥ కృపానిధే
త్వత్కృపయాకృతార్థాభవేదియంమామకభాగ్యగౌరవాత్ । శ్రుత్వా
గిరీశోగిరిజాస్యనిర్గతం త్వానందసంపాదకవాక్యజాలం ॥ ౫౩ ॥ తదాసమా
హూయచనాగయానా మాజ్ఞప్తవాన్గంతుమధస్థలీంప్రతి । ఆజ్ఞాంశివస్యావ
హిత్వావ యస్యాభుస్స్థలేశ్రీబసవేశ్వరస్య ॥ ౫౪ ॥ సహోదరీసజ్జన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సేవనీయా భూత్వా బహుభక్తజనానుమోదినీ । దాస్యామి తే పుత్రమనన్యభావ మేకం కుమారం భవభక్తిసాధకం ॥ ౫౫ ॥ భూలోకమాసాద్య చ నాగమాంబేత్యనన్య నామ్నా బసవేశ్వరస్య । సహోదరీ సా రసలోచనా భవేత్త్వా జ్ఞాపనాదేవ తథైవ కార్యా ॥ ౫౬ ॥ పితా చ మాతా చ తథైవ సూను మాజ్ఞాపయామాసతు రేకవాక్యం । శ్రుత్వా కుమారస్సుకుమారగాత్రో న కించిదూచే నతవక్త్రపంకజః ॥ ౫౭ ॥ కుమార భూలోకమవాప్య శీఘ్రం నాగాంబికాగర్భమరాద్భజస్వ । తత్స్వప్రభావే సహి భాగినేయో భవానఘ శ్రీబసవేశ్వరస్య ॥ ౫౮ ॥ చన్నాపనామ్నా బసవేశ్వరస్య ప్రసిద్ధమాప్నోషి హి గచ్ఛ సాదరం । పిత్రోరనుజ్ఞాం శివయోర్గ్రహిత్వా చన్నాపనామ్నా బసవేశ్వరోఽభవేత్ ॥ ౫౯ ॥ సమస్తశక్త్యా సకలేష్వశైవేం భక్తిం సమారోప్య జనేషు సర్వదా । స్వయం చ తద్భక్తివిలీనమానసః సోఽభవత్స్వకార్యేష్వమనుప్యబుద్ధ్యా ॥ ౬౦ ॥ ఏవం మునే కుంభజ భక్తిభాజ చన్నాపనామ్నో బసవేశ్వరస్య । శంభోః కుమారస్య సురూపధారిణో వక్ష్యే చరిత్రం శృణు సావధానతః ॥ ౬౧ ॥ ఇతి శ్రీచన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే భూలోకం ప్రతి కుమార ప్రేషణం నామ ద్వితీయోఽధ్యాయః ।

—శ్రీ తృతీయోఽధ్యాయ ప్రారంభః. శ్రీ—

రేణుకే సకథితం సువిస్మయం స్కందశంకరగుణానువాదనం । శ్రోత్రపేయమఖిలార్థసాధనం శృణ్వతాం కథయతామపి ధ్రువం ॥ ౧ ॥ శ్రుత్వా రేణుకవక్త్రపంకజ గళద్వాణీం సుభక్తిప్రదాం । నత్వా తత్పదపంకజాతయుగళం ధ్యాత్వా శివం శంకరం । హిత్వా చేతరమార్గగాన్ జనవరాన్ కుంభోద్భవస్సుధీః । హృత్వా ఛాత్రజనాఘసంచయరిపూనారాధ్యమానో బభౌ ॥ ౨ ॥ రేణుకః ॥ శ్రీకల్యాణపురం శివేతా త్రిభువనసంపారం మహాశ్రీకరం । పాపారణ్యకుఠారమాది మమహాభక్తవ్రజైర్భాసురం । కల్యాణోజ్జ్వలకూటరత్న నికరోద్భాసోచ్చసౌధాకరం । సాక్షాద్భూతలమాగతోరు విభవైః కైలాసవత్రోజ్జ్వలం ॥ 3 ॥ స్వర్గస్థాఖిలసర్వభోగ నికరాదాగోక్యతత్రోజ్జ్వలా । మాదాయాశు శ్రియం వివర్ధితేషు శ్రియాఖ్యాత్యుచ్ఛ్రితా మేత్య హో । తత్త్రైకద్విజరాజమేకశ శ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కంసంవీక్ష్యచామంగళం । మత్వానోద్గతిమాచరంతి కిమ్ము నైతత్సౌధశృ
గాణితు ॥ ౪ ॥ శ్రీకల్యాణపురస్థసౌధని కరాః ప్రాంతోజ్జ్వలద్భూభు
జో । దేవానామమృతాశినాంది విషదామాకుహ్యసౌధాన్ భియె । అ
త్యుచ్చచ్ఛషకేషుపూరిత సుధామాక్రమ్యసంచాలనో । త్సిక్తత్వాత్సు
ధయావదంతి సుధియోஉసౌధాఇతి ప్రాంచకాః ॥ ౫ ॥ తత్కల్యాణపురాధి
పః ప్రవిలసన్నామ్నా భవద్విజ్జలః । సత్సంగస్సకలార్థదాన చతురస్స
ద్భావనోత్పాదకః । సోత్సాహస్సకలానురంజ నమనాస్సాకల్యభక్తిక్రి
యా । వేదీవేదషడంగసంగతల సద్వాణీవిరాజన్ముఖః ॥ ౬ ॥ తస్యాసీ
త్కమలాకరస్య విలసద్భానుప్రభాభాసుర । స్సాక్షాదక్షయభక్తిసత్క్రి
య చయోద్భాసాత్మభావస్సుధీః । స్సంసారార్ణవతారణో డుపసమస్స
ర్వేశ్వరేభక్తిమాన్ । శ్రీమచ్ఛ్రీబసవేశ్వర స్సకలసన్మంత్రీశ్వరస్సాత్వి
కః ॥ ౭ ॥ యస్యస్వాంతమనంతకాంతి సహితానంతాధరేట్సత్సుతా ।
కాంతాంఘ్ర్యబ్జమిళద్భ్రమద్భ్రమరకం సచ్చిత్సుఖానందకం । తస్యాసీ
దనుకంపయాஉసహిత సద్దృష్టిస్సతామర్థినా । మిష్టావాప్తికరావరామృ
త మయావృష్టిస్స్వకష్టాపహా ॥ ౮ ॥ యస్యోద్దీతమనేకభక్తగణసుశ్రా
వ్యంభవాంకాంచితం । యస్యాఖండసుభక్తికర్మ దృషదామత్యుచ్చభక్తి
ప్రదం । యస్యానర్ఘ్యమహా విభూతిరలఘుర్మేరుస్సుభక్తాశ్రయః ।
తస్యశ్రీబసవేశ్వరస్య సుగుణాన్ వక్తుంనశక్తోవిధిః ॥ ౯ ॥ యస్యభ్రూ
యుగభంగకో ద్విషదసుప్రోద్ఘాటితౌత్సుక్యకో । యస్యశ్రీకరహస్త
యుగ్మ మఖిలార్థార్థప్రదేకల్పకః అక్ష్ణోర్నామలవీక్షణంవిమత పక్షచ్ఛే
దకాక్షేయకం । స్తోతుంతంబసవేశమంత్రిణ మసౌశ్రీశోపినాలంఖలు ॥
౧౦ ॥ ఆదౌశ్రీబసవేతిసంస్మరణ తస్సర్వార్థసంసిద్ధయో । జాతా
ప్రాంగణభూమయస్సకలసంపద్భేమరత్నోన్నతాః । పశ్చాత్కారుణికస్య
తస్య బసవస్యాక్ష్ణోర్ద్రుక్సంచయా । సర్వేషాంశివభక్తిసక్తి మనసాంపుం
సాముపర్యాశ్రితాః ॥ ౧౧ ॥ శ్రీమజ్జంగమదేశికోరు విఘుసానందాను
మోదాత్మక । స్తత్పాదాంబుజసంభవాంబు కణసంసిక్తాంగజిహ్వామలః
తద్గీతాస్వనురక్తధీరమిత తత్పాదార్చనాంచన్మనాః । స్తోతుంశ్రీబసవే
శ్వరస్య సుగుణాన్ శేషోపినాలంఖలు ॥ ౧౨ ॥ తస్మిన్నాగరికాస్సమంచిత

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మహేశాంఘ్ర్యంబుజాతోల్లస । చ్చిత్తాక్రాంతసమస్తలోక జనతానం
దానుసంధాయకా । శ్రీమద్వేదసదాగమోక్త వర శైవాచారమార్గ
స్థితా । వర్తంతే బసవేశమంత్రి వరమాశ్రిత్యోరుమాహేశ్వరాః ॥ ౧౩
లింగాంగైక్యవిశేషశాస్త్ర పఠనోత్సాహైకసద్బుద్ధయః । ప్రాణాయా
మముఖాంగయోగ మనసః ప్రాచీనభక్తాశ్రయః । హేమోత్తుంగవిశేషని
ష్కచయమప్యత్యల్పమృల్లోష్టవ । ద్దర్శంతోమలవృత్తయోఽత్రనగరే
స్థాస్యంతికల్యాణకే । ౧౪ ॥ యే తే భక్తగణాస్సమాశ్రిత మహాయోగా
త్మనః కోవిదాః । కందర్పారిపదారవింద భజనానందానుభావోన్మదా ।
స్వస్థాధిష్ఠితభక్తకాయక మహామాహాత్మ్యైకచిత్తాన్వితా । సంతి ద్వాద
శయోజనాంచితమహాకల్యాణపుర్యాంసదా ॥ ౧౫ ॥ తస్యాసీద్భగినీభ
వాబ్ధితరణేః కాత్యాయనీశాసనా। త్త్వాదుర్యాభయప్రధానవర్య బసవస్యా
రాధ్యమానాశివం। నిత్యానిత్యవిశేషభక్తి విలసద్భక్తాంఘ్రిసంసేవనాస
క్తావాక్తతిభిర్వివిక్తసదనే నక్తందివం సేవతే॥ ౧౬॥ తత్కల్యాణపురేమహత్త
రగుణోల్లాసస్సభక్తాశ్రయో। వాస్తవ్యార్థవిచారబోధకమహావాక్యప్ర
వీణో మహా । నిష్టప్రాణసుభావలింగ వివిధార్చాసుప్రమత్తోమలః ।
కక్కేశేతిప్రసిద్ధనామకగురుః ప్రాక్కర్మదోషాపహః॥ ౧౭ ॥ ప్రాక్కర్మ
నాశోత్కటభాక్సదా వాక్ వాక్కర్మచిత్తైరపి వర్ణనీయః।దృక్కర్మభూ
షోత్కరభక్తశేఖరః కక్కేశ్వరోఽయంకమనీయమూర్తిః॥ ౧౮॥ తత్క
క్కేశమహాప్రసాద కణసంగ్రాహే మహామాత్సాహో । భూత్వాప్రత్య
హమిత్థం తే స్మ బసవేశాఖ్యార్యవర్యో విభుః। జాతో ద్వాదశవర్షకాల ని
యమస్తస్యేక్షితస్యాప్యహో। కింవత్స్యామి మహాప్రసాద మలఘుం శర్వ
స్యభక్తిప్రదం ॥ ౧౯॥ ఆకాంక్షిణస్తస్యమహాప్రసాద మలభ్యమానస్యప
రార్థదర్శినః । కాలో మహాంఛ్రీబసవేశ్వరస్య జాతో వృథా ద్వాదశవ
ర్షసంజ్ఞకః ॥ ౨౦ ॥ సఏకదా శ్రీబసవేశ్వరోఽయం పిపీలికానీతమహాప్ర
సాద । కక్కేశ్వరస్యేతివినిశ్చిత స్సన్నాహర్తుమైచ్ఛత్తదనుక్రమేణ ॥
౨౧ ॥ పిపీలికాశ్రమసమీపదేశే నిక్షిప్యకించిచ్చసితాపదార్థం । గృహీత
మాధుర్యపదార్థకోసౌ ముమోచ ప్రాసాదకణం మహాత్మనః ॥ ౨౨ ॥
గృహీతకక్కేశమహాప్రసాదకణో మహాత్మా బసవేశమంత్రీ । మదీయ్యా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పుణ్యాద్వరభక్తిభాజః పుణ్యాత్మనోయంఘనసుప్రసిద్ధః ॥ ౨౩ ॥ కామా
దిశత్రూత్కటవారణేంద్ర సింహప్రసాదోయమఖండరూపః । దుష్టేంద్రి
యాసక్తజనాఘకుద్ధపవిః ప్రసాదఃఖలుపాపనాశనః ॥ ౨౪ ॥ తాపత్ర
యాగ్నౌపరితాపితానాం సుధాప్రవృష్టిఃపరితాపనాశనః । మాయాప్ర
పంచామితగాఢరాత్రి ప్రభాకరోయంప్రమథప్రసాదః ॥ ౨౫ ॥ అకాల
మృత్యుప్రభవాతితూల వైశ్వానరోయంప్రమథప్రసాదః ।సమస్తవేదాం
తవిదాంమహాత్మనాం సులభ్యకోయంప్రమథప్రసాదః ॥ ౨౬ ॥ ఇష్టప్ర
దానేచతుకష్టనాశనేపిశిష్టకోయంప్రమథప్రసాదః । దౌర్భాగ్యమూలా
యతనానిలోసౌ భాగ్యాబ్ధిచంద్రఃఖలుసుప్రసాదః ॥ ౨౭ ॥ భక్తాంఘ్రిసే
వోద్ధితభక్తికేకీ ఘనప్రసాదఃఖలుపాపనాశః । భక్తేష్టదాయి ప్రమథప్ర
సాదః ప్రపాదమభ్యేత్యనకః ప్రమోదతే ॥ ౨౮ ॥ ఇతిస్తువన్ శ్రీబసవేశ్వ
రోయంప్రసాదమత్యంతసుపావనంముహుః।సర్వాన్మహేశప్రమథాంశ్చప్ర
త్వా ముదాసముద్దీపితనేత్రయుగ్మః ॥ ౨౯ ॥ అతీవసంతుష్టధియాప్రగృ
హ్య ప్రసాదమభ్యంతరభక్తిభావః । సోష్ణీషకాగ్రేదృఢమాకలయ్య
బబంధపశ్చాద్గృహాణోత్సుకస్సః ॥ ౩౦ ॥ స్నాత్వావృషేశస్సహసాశివా
ర్చాం సంచికీర్షుః రంతర్గృహ వేదికాంప్రతి । గత్వాసమావిశ్యసుఖాసనే
శు భేధ్యాత్వామహేశంధరణీశతాంగం ॥ ౩౧ ॥ భస్మాసనోభస్మపరి
వృతాంగో భస్మత్రిపుండ్రాంకితవిగ్రహస్సః । తథాచరుద్రాక్షవిభూషి
తాంగో బభౌమహాదేవఇవప్రసిద్ధః ॥ ౩౨ ॥ భక్తాగ్రణీశ్శ్రీబసవేశ్వరో
యం కిక్కేశ్వరాంతర్గృహమావివిశ్య । ప్రసాదభోగాత్పరమిష్టగోష్ఠ్యా
వసంతమాలోక్యసమన్ బభాషే ॥ ౩౩ ॥ స్వామిన్ననేకామితకాలకాం
క్షీ భవత్ప్రసాదంతునలబ్ధవానహం । మదీయపుణ్యోత్కటపైపిలీకము
ఖాత్ప్రలబ్ధఃఖలుసుప్రసాదః ॥ ౩౪ ॥ అహంకృతార్థోస్మిభవత్ప్రసా
దాదలభ్యకంనాస్తిజగత్రయేపి । మాన్యోస్మిధన్యోస్మిమదర్థసిద్ధ యో
జాతాస్త్వదక్షీణకృపోరుదృష్ట్యా ॥ ౩౫ ॥ ఇతిబ్రువాణంబసవేశమంత్రిణం
సమీక్ష్యప్రోవాచప్రమోదకంవచః । కక్కేశ్వరోయంకరుణార్ద్రబుద్ధ్యా
కందర్పదర్పాపహరస్యభక్తః ॥ ౩౬ ॥ మహేశభక్తప్రియదేశికేంద్ర క
టాక్షలబ్ధస్యనతేహ్యలభ్యం । నిరంతరాపేక్షితదేవదేవ మహాప్రసాదా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మలజిహ్వాకస్య ॥ ౩౭ ॥ తవాద్యమేతర్కాయతః ప్రసాద స్సదాసులభ్యో
జనవేశమంత్రిన్ । మామద్యచోత్కృష్టతయాస్తువంత్స స్నా స్తైభ
వాన్భక్తగుణానువాదక ॥ ౩౮ ॥ భక్త్యుచ్చకేతత్కరణైకభావ నేభ
వత్సమానోనహిభూతలేస్మిన్ । భక్తేష్టదానేభవభక్తిసాధనే కల్పోరు
భూజఃకమనీయవేషః ॥ ౩౯ ॥ సాక్షాన్మహాత్మస్సకలేశ్వరస్య స
దాశివస్యాద్యమవాహకోభవాన్ । శివాజ్ఞయాకారణరూపధారిన్ త్వం
స్వభావాత్పురుషోమహాత్మన్ ॥ ౪౦ ॥ ఆరాధనీయోహ్యతఏవమం
త్రిన్ మామద్యమాన్యంకురుతేభవాంత్సదా । తేనైవముక్తోబసవేశమం
త్రీ కక్కేశ్వరేణాధకపర్దిభక్తః ॥ ౪౧ ॥ స్వాంతర్గృహాంత...
ధీమాన్విభూతిరుద్రాక్షవిరాజితాంగః । ఇత్యుచ్యమానేబసవే...
ణీప్రకంపితాగద్గదకంఠికాసతీ ॥ ౪౨ ॥ భ్రాతర్మదర్థంభవ...
న్నానీతమిత్యంగమయాగృహీతం । ఆగఃక్షమస్వాద్యజనానురంజన...
రబ్ధకరోస్మిరఘునప్రభంజన ॥ ౪౩ ॥ సదాహృదిస్థాపితసన్నిరంజన స్వ
భావతోదర్శితభక్తికాంజన । తత్కక్కేశమహాప్రసాద కణోనూధాద
ధాదాహృదం । నాగాంబాబసవేశ్వరస్య భగినీచిహ్నాంసమోదావ
ధూః । సస్నేహంపరిపాల్యతేహి తవచప్రాచుర్యకైస్సాముదా ।కందర్పా
రిపదారవింద భజనానందానుసంధాయినీ ॥ ౪౪ ॥ సానాగమాంబాసద
సద్వివేకినీసమాగతానేకసుభక్తమోదినీ । నిర్భీతికానిర్జితకామచారి
ణీ బభావసాభాసురచంద్రికేవ ॥ ౪౫ ॥ సాక్షాత్కారణవిగ్రహస్య సు

...శ్రీచన్నబసవావతారః శ్రీ...

మహాద్రూపస్యదీక్షావతః । కక్కేశస్యమహాప్రసాద మలఘుం సంప్రార్థ
యంత్సర్వదా । జాతద్వాదశవత్సరాత్పర మహాలబ్ధః ప్రసాదో మమ ।
తత్ప్రసాదకణంతథైవచ మయాభుక్తంనసంరక్షితం ॥ ౪౬ ॥ ఉష్ణీషా
గ్రగతాముల ప్రవిల సత్ప్రసాదకంమేకణం । నాగాంబాభగినీతుతత్క
థ మహోభుక్త్వాసుచిత్తాసతీ । తీర్త్వాప్రాక్తనకర్మవార్ధి మలఘుం
భక్తిప్రధానాసదా । నానాభక్తగణాన్పునః ప్రణమతీనాలోకయంతీప
రాః ॥ ౪౭ ॥ మహ్యాంసమానీతమిదంప్రసాద కణంపరాధీనమభూత్పవి
త్రం ।కరోమికింకింకరణీయమస్తి మేదుష్టస్యకష్టస్యకథంలభేన్మహాత్ ॥౪౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ముదాసమాసీతనిదం ప్రసాద కణంత్వధా జాతమనాదరేణ । ఆలోకయి
ష్యన్న హితుండికోన్యణాం భుజంగమాన్ స్వోదరమేవపూరయేత్ ॥ ౪౯ ॥
త్వథైవయస్మైః కృతవాన్ సహా సదా నిర్వృత్తస్తోలబ్ధ ప్రసాదకాసా । ప్రసా
దభోక్త్రా ఫలమద్య వక్తు మహాన్ సశక్నోపి పరాత్పరం వినా । ౫౦ । శి
వాజ్ఞయాశ్రీ ఘనమిందిరంపరం ప్రసాదకంసత్యగణమాత్మ దూదర్శనాత్ ।
లబ్ధమేవేత్యనధార్యధీమాన్ తూష్ణీం బభూవాతినికృష్టబుద్ధ్యా ॥ ౫౧ ॥
శివాజ్ఞయాశ్రీఘనసంగే ద్రజా సుత్రోభూలోకమావేశితుమున్మనాస్స ।
కక్కేశమాహేశ్వరసత్ప్రసాద తోనాగాంబికాగర్భమసౌప్రపేదే ౫౨
కల్యాణపుర్యాంకరుణాకరస్య సహోదరీ శ్రీబసవేశ్వరస్య భూత్వాస
దాశంకరకింకరాణా మనంతభక్తిం ప్రకటాయమానా ॥ ౫౩ । సద్భక్తి
కేవోద్గతమూర్తిరూపా కిమేతదిత్యాకులితాజనౌఘైః । బభౌ పురారాతి
విరాజమాన సమర్చనాసక్తమనాస్సుభాషిణీ ॥ ౫౪ । యాంతాం దా
హృదలక్షణాం ప్రియసఖీసంవీక్ష్యమాణాభృశం । రాజత్కౌముదికాము
ఖంచ విలసద్దివ్యప్రభావ్యాన్నతిం । మత్వాకాంక్షితసర్వవస్తు నికరానా
దాయచోద్వేగినీ । భూత్వానిత్యమతంద్రితా పరిభవత్యాశాసుసర్వాసు
సా ॥ ౫౫ ॥ ప్రతీకసాదాదవిశిష్టభూషణా వక్త్రేణభాస్వత్పరిపాండునా
తథా । తస్యాసుకాంత్యాచవిమృగ్యతారా ప్రభాతకేచంద్రనుసేవరాత్రిః ॥
౫౬ । శరీరకార్త్స్న్యేనచగర్భభారాత్సమ్మార్ధనాచ్ఛర్దిభిరప్రమత్యా
రుచేరభావాచ్చసురోమరాజ్యానాగాంబికాగర్భవతీతినిశ్చితా ॥ ౫౭ ॥
పిత్రోరనుజ్ఞాతమవాప్యసాదరం కక్కేశ్వరామోఘఘనప్రసాదాత్ ।
కుమారవపుస్సుకుమారరూప మాస్థాయగర్భం ప్రవివేశతస్యాః ॥ ౫౮ ॥
క్రమక్రమేణోర్జితగర్భభారా నిశ్శంకయాసిర్జితభీశ్శివాజ్ఞయా । సదా
శివజ్ఞానపరారరాజ ప్రభేవసాభ్గానుమతిః ప్రకాశినీ ॥ ౫౯ ॥ తామంగనాం
పౌంజనాస్స మీక్ష్యనింద్యేతికేచిజ్జగురీదృశీమిమాం । నిర్భర్త్సృకాంని
ర్జితకామచారిణీ మనస్యసాధారణవృత్తిభాజనీం । ౬౦ ॥ అనూఢితా
పుణ్యతనుర్విరాగిణీ మహేశసద్భక్తియుతాగుణాఢ్యా । నాగాంబికేయం
నలినోద్భవేన వినిందితా హృదలక్షణాసతీ ॥ ౬౧ । ఇయంమృగా
క్షీమృగరాజమధ్య మాస్వప్నవ్యవస్థాస్వపినాన్యమీక్షతీ । పుమాంసమి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్యార్యజనా బభూవు రాశ్చర్యయుక్తాః పతివ్రధికాసు ॥ ౬౨ ॥ అస్యైతథా
ప్రాహురజాగరూకాశ్చాన్యసాధారణప్రవృత్తిమునా । మహేతుకంగర్భ
మధారయంతీం పశ్యామ ఏవేతిచ నాగమాంబాం ॥ ౬౩ ॥ తథాపరేప్రా
కృతిసశ్చప్రోచు ర్జలోదరంనాన్యదితిప్రతిజ్ఞాం కృత్వావిచారాకులితో
రుచిత్తాః ప్రకంపిరేవ్యర్థపదార్థగాస్తే ॥ ౬౪ ॥ ఏవంవిధస్సర్వజనాబ్రు
వంతి స్సంతాపితాశ్శాంతహృదోబభూవుః । జ్ఞాత్వాబ్రువంతోయదినప్ర
ద్రోషశ్చా జాతో జల్పనకేచదోషః ॥ ౬౫ ॥ నాగాంబికా శ్రీబసవేశమం
త్రిణస్సహోదరీసారసపత్రనేత్రీ । గర్భందధారేతి వదేత్సమాన్యః
ప్రాచుర్యతోనకృతమశక్నువామః ॥ ౬౬ ॥ పరార్ధ్యమానాసనసంస్థితోయం
పరాత్పరంశంకరమామనన్మహః । ప్రాపంచధర్మంపరిహారయంత్స న్నా
స్తేముదా శ్రీబసవేశమంత్రీ ॥ ౬౭ ॥ ఏవంసర్వజనేషువాది నిశరేవ్వం
లబ్జహిజల్పకే । షావసద్వాదశవత్సరోన్న తమతినాగాంబికాయా
స్తదా ॥ శ్రుత్వాదాహృదలక్ష్మదృష్టి ఖిరిదంభాగ్రిజన్మహాభారకం । న
త్వా శ్రీబసవేశ్వరోగురు వరంనానాత్మకోభూత్సుధీః ॥ ౬౮ ॥ నాగాం
బికాంకేనపథాస్వసోదరీ మాశ్వాసయామ్యద్యవినిందితోక్తేః । ఇతిప్ర
చింతామనవాప్యచిత్తే గురుర్మదీయోపహరేత్స్వచింతాం ॥ ౬౯ ॥ మ
దీయచింతామపహార్యసద్గతిం ప్రదర్శమానప్రతిభావిశేషః । పరాత్ప
రస్సంగమదేశికోహిన చాపరస్సత్యమితివ్యచింతయత్ ॥ ౭౦ ॥ శ్రీసంగ
మేశశమనాంతకచిత్రసకాశ శేషోరుభూషశశిశేఖరదివ్యమూర్తే । సర్వా
ర్తిభంజనసమాశ్రితపాపతూల వాతూలసాహివరదానవిశేషతోమాం ॥
౭౧ ॥ శంభోభవానఘమహేశ భవాబ్ధిపోతభద్రేభచర్మపరిధాన ప
రాధ్యమాన । అంభోజసంభవముఖామరసేవ్యమాన పాదారవిందప
రిపాలయమాంభయార్తం ॥ ౭౨ ॥ కారుణ్యపూరకరకంఠకపాలహార కా
మ్యార్థదానచతురాగమగోచరార్య । కామోరుదర్పహరకంధినిషంగ
దేవ కాత్యాయనీశపరి పాలయమాంభయార్తం ॥ ౭౩ ॥ నీహారహీరవర
మౌక్తికతారచంద్రపాటీర పాండుసుశరీరపరాత్పరేశ । సారంగశూలవర
దాభయహస్తమేరు ధీరాఘనాశకరపాలయమాంభయార్తం ॥ ౭౪ ॥
శార్దూలసింధురపరాజినచేలశర్వ భూతేశఖండపరశోకమసీయనేష కా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బాగ్నిరుద్రనిరుపద్రవభద్రమూర్తే క్షుద్రోరుదర్పహరపాలయమాం
భయార్తాం ॥ ౨౫ ॥ స్తుత్వా శ్రీబసవేశ్వరస్య సుముఖోభూత్వా మహే
శో హరః । ప్రాదుర్భూయ విశేషపౌరుష మహామాహేశ్వరాకారధృత్
మా భైషీరహమస్మి భీతిరిహ కా తే తే భగిన్యాశ్శుభో ఉక్షేశేతి వదన్ముదా
పరిలసద్వాచం తదా శ్రావయత్ ॥ ౨౬ ॥ సోష్ణీషకోద్భాసితమస్తకస్స్వ
యం శుభ్రాంశుకోద్భాసితదేహయష్టిః । విభూతివిభ్రాజితసర్వదేహః కో
రుద్రాక్షమాలాకలితోరుకంఠః ॥ ౨౭ ॥ సమక్షమాగత్య సమర్మకం వచో
వివక్షురాసీద్బసవేశ్వరం ప్రతి । రే రే మహాభక్తప్రధానవర్య త్వాం ద్రష్టు
కామస్సముపాగతోఽస్మి ॥ ౨౮ ॥ ఇతి బ్రువాణే సతి దేశికేంద్రే సింహాసనే
శ్రీబసవేశమంత్రీ । ప్రవేశయిత్వా ప్రణనామ శీఘ్రం పాద్యోదకాదీని చ
తం ప్రదాస్య ॥ ౨౯ ॥ సాక్షాచ్ఛివే భక్తిమతాం జనానా మసాధ్యకం నాస్తి
జగత్త్రయేఽపి । పురా మహేశేన సమీరితం హి మదీయభక్తస్య చ మేన భేదః
౩౦ ॥ గురోస్సమీపే బసవేశ్వరోఽసౌ ప్రణమ్య ప్రోవాచ పదారవిందం ।
స్వామిన్ మదీయా భగినీ తలోదరీ గర్భం బభారాతిజనోపదూషితం ॥ ౩౧
పరాపవాదానుగతప్రచారం సోఢుం మనో మే న హి రోచతే భృశం । తస్మా
దముష్మాం శరణాగతం త్వం ప్రసాదతః పాలయ సంగమేశ ॥ ౩౨ ॥ శ్రీసం
గమేశ్వర ఉవాచ ॥ ఉక్తే శ్రీబసవేశ్వరేణ మహతా మాహేశ్వరాకార
వాన్ సర్వం పౌర్వికమాదరేణ కథితుం ప్రోద్యమ్య చోపక్రమత్ । భో
భోః శ్రీబసవేశ మే వచ నతస్స్వస్థో భవాద్యానఘ ప్రాచుర్యార్థవిశేషసం
ఘటనకేమత్తోన తే సద్గురుః ॥ ౩౩ ॥ ముఖం వివర్ణం బసవేశమంత్రిన్
తథా శరీరం చ వివర్ణతాం గతం । ప్రక్షీణితాంగ ప్రతిభావిభాతి మే కిమర్థ
మేతత్కథయాద్య ధీమన్ ॥ ౩౪ ॥ చింతాపవాదాదిభిరేవ దైన్య మవా
ప్య నే త్వం కిము మంత్రివర్య । మయి స్థితే తే కిము భీతిరేషా మా ఖిద్యతాం
శ్రీబసవేశ భక్తిమన్ ॥ ౩౫ ॥ సాక్షాచ్ఛివాజ్ఞావశతః కుమారో భూలోక
మాగంతుమిహైవ ధీరః । తే సోదరీగర్భమవాప్య సంస్థో న కేవలం ప్రాకృత
గర్భ ఏషః ॥ ౩౬ ॥ నాగాంబికా తే భగినీ పురాతనా పురారి వాయాః పరి
చారికేయం । నాగేంద్రయానేత్యగజానుశాస నాజ్ఞాతామనువ్యత్యము
పేయుషీ సతీ ॥ ౩౭ ॥ అతస్త్వదీయా భగినీ ప్రసిద్ధా మాహేశ్వరానుగ్ర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హాలోపవాదం । నాప్నోతితజ్జాతకుమారకోప్య యంభజేదయోనిత్వమ
హాద్రుద్ధిభీబలీ॥౮౮ ॥ అంబాశంబర వైరిజన్మ విహితాలంబావిరాజన్మహా
రంభాది ప్రచురీకృతానన జితశ్రీచంద్రబింబాపురా । జృంభచ్ఛుంభని
శుంభదంభక మహీభృచ్ఛంభరుట్ ప్రోజ్వలా క్రోలంబోరుకదంబకేశ నిక
రాబింబాధరీశాంభవీ ॥ ౮౯ ॥ రాజద్రాజతశైలకూట నవరత్నోద్యల్ల
సత్సౌధకే । నానారత్నవిడంబితోన్నత మహాసింహాసనే సంస్థితా । శ్రీ
వాణీముఖదేవసుందరి నుతా గౌరీసతీసుందరీ । ప్రాంతస్థాళిమథావలోక్య
ప్రహిణోదా నేతుమాత్మోద్భవం ॥ ౯౦ ॥ ఆయాంతమాలోక్యకుమా
ర మర్భకంవిరాజమానార్యమకోటితేజసం । దోర్భ్యాంసమాలింగ్యదృ
ఢం మహేశస్స్వాంకేనమా వేశయదాదరాన్ముదా ॥ ౯౧ ॥ మూర్ధాన
మాఘ్రాయకపోలచుచుంబ రేశేపితశ్మేసుతమాంసమీక్ష్యయా మాంప్రత్య
నూనంతుబభాషయాశు ప్రమోదయానందగుణోదయాధునా ॥ ౯౨ ॥
అత్యుత్కటప్రేమభరాలసాంతాం స్థిరాం రేంద్రప్రభవాం మహేశం । నా
గేంద్రయానానగరంధ్ర కారిణం కత్తేపహాతీకరుణారసేన ॥ ౯౩ ॥ స
మీక్ష్యచాన్యామతినిర్భయాసతీ సఖీంప్రతిప్రాహసరోజలోచనా । ప
శ్యాళివర్యేపర బాయినీముమాం ముహుర్ముహుశ్చుంబతిపుత్రకేతి ॥
౯౪ ॥ ఉద్దిశ్యదేవింహిమశైలజాముమాం పాణ్మాతురంశక్తిధరంవహం
తీం । ప్రహస్యమానా పరిహాసపూర్వకాం వాచంసముచ్చారయతీవనా
న్యా ॥ ౯౫ ॥ ఏవంవదంతింనగరాజకన్య కానగేంద్రయానాంప్రతిసోపహా
సం । రేశేనయస్యైవదహాసకారణం చాదృష్టపూర్వామివమాంసమీక్ష్య
౯౬ ॥ ఇతిబ్రువాణాహిమశైలజాతే దాముహూర్తమాత్రంవిరరామ
దేవీ । నాగేంద్రయానానమితాననాస తీకించిన్నభాషేగిరికన్యకాంప్రతి
౯౭ ॥ శేరేవయస్యైశితధానహాన్ర ధాముదావహంతం సుకుమారమర్భ
కం। సమీక్ష్యసామమవతీనభాష తే తస్మాదితోగచ్ఛమహీతలంప్రతి ॥
౯౮ ॥ మేనాగయానేకిమకారణేన మాంమత్కుమారం ప్రసమీక్ష్య
మోదం । నావాప్యప్రోచ్చైః పరిహాసితాత్వయా తస్మాదిహస్థాతుమ
యోగ్యతాంప్రజ ॥ ౯౯ ॥ భూలోకమావాప్యమహాపవాదం భజత్వ
మాళేపరినిందనీయం । అనూఢితాగర్భవతీచభూత్వా ద్వినైరనైకైరపిగ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హర్షిణీయా ॥ ౧౦౦ ॥ నాగేంద్రయానానగరాట్సుతాం ప్రతి ప్రణమ్య భీతా పరి
కంపితా సతీ । త్రాహి త్రాహీతి కృపామృతేన మాం సించయేతి ప్రతిఘు
ష్యపాణిః ॥ ౧౦౧ ॥ పాదాబ్జయోః శ్రీకరయోః పతంతీ శ్రీచండికా
యాశ్శిఖిపత్రమాతుః । పురస్థితా పూర్వవదంగనాం ప్రతి ప్రాచుర్యవా
క్యాని స భాషతే స్మ ॥ ౧౦౨ ॥ మాతర్మామిహ పాహి సర్వజగతా మా
ధారభూతే శివే కందర్పారిని జోరుభాగనిలయే కాత్యాయని శ్రీకరే । ల
క్ష్మీభారతివీజితోన్నత మహాసచ్చామరే కోమలే । కారుణ్యామలదృక్ప్ర
పూరితమహాభక్తాళయే తే నమః ॥ ౧౦౩ ॥ అంబ శ్రీభ్రమరాంబికే గిరి
సుతే శుంభత్ప్రభావోజ్జ్వలే హిత్వా త్వామిహ నోత్సహే ప్రవిమలే శిష్టా
తికష్టాపహే । భూలోకమమజస్మశాప మనుభోక్తుం దేవి నాజ్ఞాపయ
మాం కాపి భవదీయ్యాశాప వశగాం మాం దేవదేవప్రియే ॥ ౧౦౪ ॥ సా త్వా
శ్రీభ్రమరాంబికాపద యుగం స్థిత్వా ప్రబద్ధాంజలిః । హా త్వా స్వానుగ
తాపవాద వచనాన్యాలోకయంతీ భృశం । ధ్యాత్వా శ్రీశివపాదపంకజ
యుగం నాగేంద్రయానాస్థితా । ప్రాంతక్రాంతనిజాళిమీక్ష్య రుదతీ ప్రో
చ్చైస్స సంభాషతే ॥ ౧౦౫ ॥ చింతాక్రాంతహృదా నిరంతర కృశాం
తాం నాగయానాం శివా సంప్రపత్యేవము వాచ కోమలి మదీయో సాతు శా
పో వృథా । సస్యాత్రోథసమ గతో హితము పాయావత్యామితే సుంద
రి । గత్వా త్వం కుతలం కుమార మతులం సంప్రాప్య శం ప్రాప్స్యసి ॥ ౧౦౬
బాలే భూతలమేత్య భవ్య భవభక్తానేక భ్రాజన్మహా । వైఘసాదుదరం వ
హస్య చిరతో మాభూదసంత్వం కురు తద్గర్భాదఖిలైర్జనైశ్చ బహుధా
దూష్యా సతీ ద్వాదశే । వర్షే జాతకుమారజన్మ వశతః ప్రఖ్యాతిమావా
ప్స్యసి ॥ ౧౦౭ ॥ లోకానామపవాదమప్య పనయస్యాద్యం మహాదుష్క
రం । పశ్చాన్మామకపార్శ్వగా భవసి తద్గచ్ఛాధునా భూతలం । శ్రుత్వా
శ్రీగామ శైలజాహిత వచస్సర్వార్థసారం మహత్ । నత్వా తాం పున
స్స ఫణి వచనం నాగేంద్రయానా సతీ ॥ ౧౦౮ ॥ మాతర్మే శిఖివాహ
స్తు తనుజశ్శార్వాణి దుర్వార కో గచ్ఛంత్యాః కుతలం తవాజ్ఞవశతః కృ
ప్ర...సాం ప్రాహిణు । మామిత్యుక్తవతీ నగేంద్ర తనయా చాశ్వాస్య శ్రీ
శాంభవీ గచ్ఛేచ్ఛావశతస్తథాస్తు సఖి తే పుత్రస్య లాభో మహాన్ ॥ ౧౦౯ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆజ్ఞాంగృహీత్వానగరాజపుత్ర్యా నాగేంద్రయానానలినాయతాక్షీ। నా
నావిధోద్భాసితభక్తిశక్త్యా ప్రాదుర్బభూవాత్రతవానఘగృహే ॥ ౧౦
తస్మాదియంతేభగినీసుయోగినీ భూత్వానిశాచంద్రకళేవభాతి। నిః
హారానిరతాన్నదాత్రీ నిరామయానిర్జితకామచారా ॥ ౧౧
కక్కేశస్యమహాప్రసాద కణతోగర్భందధానాభృశం। జాతేద్వాదశవత్స
రాత్పర మహామాత్యశ్రీబిజ్జలాఖ్యప్రభోః। భ్రాతుఃసభ్యజనానురంజిత మ
హాసంసద్యసౌసోదరీ। పుత్రంపాపలతాలవిత్రమ జనద్భోప్త్రాత్త్రివా
మేతిరాత్ ॥ ౧౨ ॥ బాల్యాద్ద్వాదశవత్సరాదవ తరేతాన్సఖాచ్ఛివా
జ్ఞానశాలత్। తన్నామాంకితమేవచన్న బసవేత్యాఖ్యాతిమావాప్స్యతి।
సోసౌసర్వమహేశభక్తి జనసంశేవాసమాసక్తధీః। కార్యాకార్యావిచక్ష
ణః సుకృతినామగ్రేసరోభక్తిమాన్। ౧౩ ॥ ఇత్యుక్త్వాగురురాదరేణ
చదృశాంనాలక్ష్యతాఖ్యాతవాన్। శ్రుత్వాశ్రీబసవేశ్వరోగురుము
ఖాదాత్మీయచింతాపహం। వాక్యంసిశ్వలమానసోగుణ నిధిర్నాగాంబి
కాంసోదరీం। నత్వాపూర్వకథాసుకూల కథనంగర్భస్థపుత్రోదయం।
సర్వాంశర్వముఖోదితంశ్రీ వసిత్రామాశ్రావయత్సాదరం। ౧౪ ॥ నా
గాంబికాచబసవేశ్వరమంత్రివర్య శ్చింతాపవాదనికరైశ్చ నిరాకులాస్తః
భూత్వామహత్తరసుఖాత్ప్రతిహృష్టచిత్తౌ సత్యంసదాశివపదాంబుజభక్తి
భాజౌ ॥ ౧౫ ॥ శ్రీబిజ్జలాఖ్యస్యమహీశ్వరస్య కల్యాణపుర్యాంబహు
ధాచరంతః। నిగూఢవృత్త్యానితరాంసమాగ తాదూతాస్తదాతంప్రతి
ప్రోచురగ్రే ॥ ౧౬ ॥ శ్రీమన్మహారాజశిఖామణేవయం బ్రూమశ్శృణు
ప్రాకృతలోకవాక్యం। నింద్యంత్వదగ్రేనితరాంప్రవక్తుం భీతానిశీథేనిఖి
లానువాదం ॥ ౧౭ ॥ ఆజ్ఞానుసారేణచగూఢవృత్త్యా కల్యాణపుర్యాంభ
వతోమహీపతే।వీధీషువీధీషుచసంచరంతో దుర్వారవాక్యంశ్రుతమద్య
ఏవ ॥ ౧౮ ॥ వధూజనాశ్శ్రీబసవేశసోదరీ గర్భంబభారేత్యనుమన్యమా
నాః। ఇతస్తతఃపర్యటయంతితస్మా ద్భవంతమావేదితుమాగతాస్మః ॥
౧౯ ॥ అనూఢితాగర్భవతీభవా మికిమేతదిత్యాకలనంచనాస్తి। నిర్ల
జ్జయానిర్భయమాచరంతీ సమస్తలోకేష్వపిగర్హణీయా ॥ ౨౦॥ ఉక్షే
శ్వరోయంభవతఃప్రశస్త మంత్రీశ్వరోతీవ్రతిభావిశేషతః। మత్తోనకా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

లోనహిభూపతేరితి ప్రాచుర్యగర్వేణహివర్తతేస్మ ॥ ౧౨౧ ॥ కాశ్చి
త్ప్రవీణాఃకమలాయతాక్ష్యః కాంతాస్త్వనేకాఃకఠినోక్తివాదినీః । నివా
ర్యసర్వాఘనివారకశ్శివో నాస్మాకమేతత్కథనేప్రసక్తిః ॥ ౧౨౨ ॥
ఏవంనిశమ్యార్యజనానువాదం భవంతమావేదితుమాగతావయం ప్రవిచా
ర్యసర్వంవిహితంచదుష్కరం యథాక్రమంహంసఇవాంబుక్షీరం ॥ ౧౨౩॥
మంత్రీశ్వరోయంబసవేశ్వరస్సుధీః స్వర్వేషులోకేషుప్రశస్తఏవ । స్వస్మి
న్గృహేసంస్థితదోషభావం నవారయిష్యన్నితరాంప్రకాశయత్ ॥ ౧౨౪॥
వర్ణాశ్రమాచారవిచారహీనో భవేదశేషైరపినిందనీయః । రాజ్యావ
సానేనరకంవ్రజేదసౌ రాజాస్వరాష్ట్రైకృతపాపశేషతః ॥ ౧౨౫ ॥ సర్వం
పరిజ్ఞాయసమాగతోఽహం తూష్ణీంభవిష్యేయదిరాజకీయం । తూష్ణీంభ
వేదిత్యనువీక్ష్యరాజా ధీరాన్సమాహూయవిచారవానభూత్ ॥ ౧౨౬ ॥
సర్వాన్సమాహూయసభాసదస్తాన్ సమ్యగ్విచార్యాశునిరాకులస్సన్ । ఉక్షే
శ్వరంమంత్రివరంప్రశాసి తుందూతంసమానేతుమసౌతుబిజ్జలః ॥ ౧౨౭ ॥
ప్రాంతస్థమత్యుగ్రముఖండవిగ్రహం ప్రోవాచశీఘ్రంబసవంసమానయ ।
సకంచుకీతత్రగృహేవసంతం దృష్ట్వాతమారాధ్యనతాంవరిష్ఠం ॥ ౧౨౮ ॥
బద్ధాంజలిశ్శ్రీబసవేశమంత్రిణం ప్రోవాచనమ్రః పురుహూతసన్నిభం ।
స్వామిన్మహారాజమహీశ్వరాజ్ఞా జాతాభవంతంసహసానయేతి ॥ ౧౨౯
తస్మాదముంమాంప్రసమీక్ష్యసాదరం సామీప్యమాగచ్ఛతుభూపతేర్భ
వాన్ । శ్రుత్వాశ్రీబసవేశ్వరోగుణనిధిర్దూతాననాత్పార్శ్వగాన్ ।
ఆహూయాఖిలబాంధవాన్పరిచరాన్తైస్సాకమారాద్బలీ నిర్గత్యాగ్ర
హానిగ్రహిణా స్వగృహాతశ్చాక్రమ్యతత్సంసదం । దృష్ట్వాబిజ్జలనామకం
ప్రభు వరంస్వోచ్చాసనంప్రావిశత్ ॥ ౧౩౦ ॥ దృష్ట్వాశ్రీబసవేశమంత్రిణ
మహోజాతోరుకోపోదయా । దారక్తాయతలోచనఃప్రభు వర్యఃప్రో
చ్చాసనేసంస్థితం । భోభోశ్శ్రీబసవేశతేగృహవరేజాతోపవాదోమహాన్
తంప్రచ్ఛాద్యమహానివోరుయశమాసాన్యోసిమానీభవాన్ ॥ ౧౩౧ ॥ అ
నేకబంధుప్రకరైస్సమావృతస్యాలోకనీయస్యకుతోభయంమే । మత్త్వా
త్వమాచ్ఛాద్యచ నాగమాంబాం కన్యాంపృథాగర్భవతీంస్వసోదరీం ॥
౧౩౨ ॥ కరోమికింత్వాం కఠినోక్తిభిశ్చ వక్ష్యామికింవార్ధిక వేషధారి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ణా । ఇతిబ్రువాణేసతిబిజ్జలేశే శ్రుత్వాతిశాంత స్సుఖవాక్యమూచే ॥
౧౩౩ ॥ బసవః ॥ స్వామిన్ తవాజ్ఞావశతః ప్రవర్త కంమాం క్రోధదృష్ట్యా
ముహుర్గాక్షిపన్ సః । ప్రవర్తనేత్వం ప్రతికూలవృత్త్యా ప్రపృచ్ఛతామే
వహీమత్సహోదరీం । ౧౩౪ ॥ ఆహూయతాంమామకసోదరీం భ
వాన్ సర్వంసమావేదయతుత్పురస్తాత్ । సభాసదాంత్వామనుమతేన శీ
ఘ్రంతత్సర్వమావేదయతిప్రసిద్ధా । ౧౩౫ । స్వాప్తం సమానీయ్యసమీ
పదేశే మత్సోదరీమానయమత్పురస్తాత్ । ఇతిబ్రువాణేబసవేశమంత్రిణి
ప్రకంపితాంగః ప్రతిఘట్యవాణీ ॥ ౧౩౬ । ఆప్తస్తథాతద్భగినీమతంద్రి తా
మాలోక్యనీత్వాభవనీయసోదరః । సమాగ యేతి ప్రభుశాసనాద హంస
మాగతోస్మి ప్రదామమణేత్వాం । ౧౩౭ । సభాం ప్రతిత్వాం సహసానయేతి
మంత్రీశ్వరాజ్ఞావశతస్సమాగతః । శీఘ్రంసమాయాహిశివార్చనాయాః
శాలస్సమాయాతికరీంద్రయానే ॥ ౧౩౮ ॥ ఆందోళికాందివ్యమణిప్రకా
శినీ మారుహ్యసర్వాళిజనైః ప్రసేవితా । సభాంసమాసాద్యసభోపభూ
షా స్థితాసతీనిర్భయమావహంతీ । ౧౩౯ ॥ దృష్ట్వాతాం నృపతిస్సవిస్మ
యగత స్వాంతోభవత్తత్ క్షణా । త్వాన్మచ్చంద్రనిభాననాం ప్రవిల
సత్కాంచీక్షణాంభాసురాం । సుశ్రోణీం సుధియాశివార్చ నపరాంతాం
తాంసుగర్భాన్వితాం । ఏతస్యాఃకథమక్రమేణ విధినాసంస్కారితందోహ్ల
దం ॥ ౧౪౦ ॥ పృచ్ఛామినాగాంబికనామ ధారిణీం సామేసదావేదయతిక్రమే
ణ । ప్రపృచ్ఛచైవంనిఖిలప్రజానాం పురస్తదాదోహ్లదలక్షణంమహాత్ ॥
౧౪౧ ॥ నాగాంబికోవాచ ॥ న వేద్మిగర్భస్థితలోక లక్షణంసర్వంశివో
వేత్తినచాపరోమాం । గర్భస్థితంసత్పురుషంతు పృచ్ఛన్ స్వస్థోభవశ్రీక
రబిజ్జలస్త్వం । ౧౪౨ । నాగాంబికావక్త్రసరోజజాత వాక్యానిశృణ్వన్
వసుధాపతిస్తథా । కిమేతదిత్యార్యజనాబ్రువంత స్తథైవపశ్యామఇతిస్తు
వంతః ॥ ౧౪౩ ॥ సభ్యాస్సమస్తాస్సహసావినిర్గతా స్సంతస్తదాశ్రీబస
వేశసోదరీం । సంభావ్యగర్భస్థితమర్భకంశుభం ప్రోచుస్స్వరైః ప్రోచు
రనన్యమానసాః ॥ ౧౪౪ ॥ భోభోమహాప్రజ్ఞవతాంవరిష్ఠ నాగాంబికాగ
ర్భముపేయివాన్ భవాన్ । కస్సర్వమావేదయపృచ్ఛతోన శ్శృత్వావ
యంస్వాస్థ్యమవాప్నువామః । ౧౪౫ । ఇతిబ్రువాణేషుచసర్వలోకే ష్వా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గాఢస్నేహః సోఽత్ర గర్భసంస్థః । ప్రోవాచకల్యేశ్వరదివ్యస్త్రైవై ఘనసద్గర్భ
స్థితోఽహం కమలాయతాక్ష్యాః ॥ ౧౪౬ ॥ సర్వేమహారాజముఖాజనాస్తే
గర్భస్థపుంసః పరమార్థబోధకం । వాక్యం నిశమ్యాద్భుతః ప్రణమ్య ప్రో
చుః పుమాంసం వరగర్భసంస్థం ॥ ౧౪౭ ॥ భోభో మహేశామలసత్ప్రసాద
జాతస్వరూపామలసత్ప్రకాశ । భవత్స్వరూపం తు దిదృక్షవో వయం స్థితా
స్త్వమావిర్భవ దివ్యమూర్తే ॥ ౧౪౮ ॥ స్వామిన్వయం తావకదర్శనో
త్సుకా భవామ సర్వే భవపాశభంజన । దత్వా స్వరూపస్య మహాత్మ్యదర్శ
నం కృతార్థినోఽస్మాన్కురు భక్తవత్సల ॥ ౧౪౯ ॥ సభాసదాం వాక్య
మనన్యభావం నిశమ్య గర్భస్థమహేశభక్తః । నిర్గంతుమభ్యంతరతో బహి
స్థం విచారయామాస విచారతో ముని ॥ ౧౫౦ ॥ మాతాపితా మే చ మహే
శరూపిణౌ తద్భక్తిభాజాం ముఖలాభసాధనం । ఇతి ప్రసిద్ధశ్రుతిబోధితా
ర్థః తస్మాత్సదా మాతరమేవ పూజయేత్ ॥ ౧౫౧ ॥ ప్రసూతిజం దుఃఖమ
తీవ కష్టం మత్వా జనన్యా జఠరే నివాసీ । తత్కర్ణరంధ్రాదతిసూక్ష్మరూ
పాదావిర్బభూవార్యజనాగ్రదేశే ॥ ౧౫౨ ॥ సూక్ష్మాతిసూక్ష్మం వపు
రావహన్ తదా విద్వేషిణోఽప్యస్మయమావహిష్యన్ । పశ్యత్సు సర్వేషు
జనేషు ధీమానావిర్బభూవార్యజనానుమోదకః ॥ ౧౫౩ ॥ తదైవ పు
ష్పాణి సుపర్వయక్షగంధర్వముఖ్యాశ్చవర్షుస్సురాంగనాః । రంభాదయోనృ
త్యవిదో ననృతుర్గంధర్వముఖ్యాశ్చ జగుర్విశేషతః ॥ ౧౫౪ ॥ భేరీమృ
దంగాదికవాద్యభేదా నేదుస్సదా సర్వమునీశ్వరాశ్చ । విజృంభిరే దండ
మృగాజినాంబరా భస్మాక్షమాలాకలితాంగసంధయః ॥ ౧౫౫ ॥ సజాత
మాత్రేణ కుమారకోఽసౌ ననామ మాతుశ్చరణాబ్జయుగ్మం । బద్ధాంజలి
ర్ద్వాదశవర్షమూర్తిర్భస్మోరురుద్రాక్షపరీవృతాంగః ॥ ౧౫౬ ॥ తదా
జ్ఞయా శ్రీబసవేశ్వరస్య పాదౌ నమస్కృత్య ప్రబద్ధహస్తః । స్థితస్సమా
లోక్య నిజానురూపాం దీక్షాం విధాతుం నిఖిలానమర్త్యాన్ ॥ ౧౫౭ ॥ తస్మా
స్త్రకేశ్యస్తసుశస్తహస్తపంచాక్షరీ ప్రస్ఫుటలింగధారిణాం । తం భాగినేయం
బసవేశమంత్రీకృత్వా సుచిత్తో భవదర్యమద్యుతిః ॥ ౧౫౮ ॥ దృష్ట్వా ద్వాదశ
వర్షరూపమనఘం సద్భక్తిభాజాం హృది । రాజా బిజ్జలనామకః ప్రభు పర
శ్చింతాపరోఽభూత్తదా । జ్ఞాత్వా శ్రీబసవేశభక్తిమననఘామాపత్తవాన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్షణాత్ । సారాసారవిచారహీనకుమతేర్లబ్ధ్వా కథం భాక్తికం ॥ ౧౫౯ ॥
శ్రీచన్నసజ్ఞో బసవేశ్వరోసౌ చిత్తే మహాదేవమనుస్మరన్ సదా । తదా
ముదా సద్గురుజంగమేష్ట లింగార్చనాసక్తమనా బభూవ ॥ ౧౬౦ ॥ మ
హాత్మనః కుత్సితమార్గగో హ ఏతీనమార్గానుగతప్రచారాన్ । పరీక్షు
యున్ను జ్వలదింధనేన శిరః ప్రకండూయతి మాం వినాయః ॥ ౧౬౧ ॥ పవి
త్రిణాం పాపనివర్తకానాం పాపం యదా సంఘటతే మహాత్మనాం । ప్ర
జ్వాల్యమానాగ్నికణస్య చాల్ప క్రిమిప్రచారః కథమావహేత థా ॥ ౧౬౨
విచార్యమాణో వసుధాపతి స్తం సభాగినేయం బసవేశమంత్రిణం । ప్రణ
మ్యశీఘ్రం పరిపాలయేతి పదే పదే ప్రాంజలిరాససాద ॥ ౧౬౩ ॥ దృష్ట్వా
శ్రీబసవేశమంత్రిణ మసౌ ప్రోవాచ సమ్మానసో । భూత్వా రాజశిఖామ
ణిబ్బణ సన సన్మాన్యోఽసి ఘనోఽసి భో । త్వత్కారుణ్యాదృశా తృణం భవతి
సన్మేరుః ప్రభాభాసురః । త్వత్క్రీక్ష్ణేక్షణాదృక్ప్రసారణవశాన్మేరు స్తదాశ
ప్పవత్ ॥ ౧౬౪ ॥ ఇత్యుక్త్వా బసవేశమంత్రిణ మసౌ రాజా సువృద్ధ్వాబం
ధవైః । సంభావ్యాతిమహత్తరే శుభకరే పీఠే సమావేశయత్ । భాస్వ
త్కాంచనరత్నశోభిత మహాగ్రైవేయకై రాదరా । కేయూరామల
రత్నసంఘటిత కాంచత్కాంచనాంగుళ్యకైః ॥ ౧౬౫ ॥ నానారత్నవిరా
జమాన వరవస్త్రైరారాధ్య వస్త్రాదిభిః । శుంభత్కుంభిరథాశ్వముఖ్య నిక
రై రామోదయన్మంత్రిణాం । నాగాంబామసమానకాంతి మహిమోద్భా
సంచతం వైశిశుం । స పూజ్యోఽఖిలభాగ్యవైశ్చ బహుధా సంభావ్యమానో
నఘః ॥ ౧౬౬ ॥ రాజా బిజ్జలనామకః కరి వరం చానీయ తస్మిన్న సౌ । స
ద్భృంగం బసవేశమర్భక మపి ప్రావేశయత్సాదరం । రాజాజ్ఞయారాజి
త శైలసన్నిభం విరాజమానోన్నమితాననేభం । సమ్యక్సమారుహ్య
స్సమోద తాత్మా నిజాలయం సంప్రతి సంప్రతస్థే ॥ ౧౬౭ ॥ సభాగినేయం
బసవేశమంత్రిణం దృష్ట్వా ప్రమోదం ప్రతిపేదిరే జనాః । కేచిజ్జగుః శ్రీభు
వనైకరూపో సంగోద్భవ స్తాంగోభవదివ్యమోఘః ॥ ౧౬౮ ॥ తథాపరే
శంకరరూపమేనం సుభక్తిభాజామిహ శంకరార్ధం । జాతోన చేత్కేవల
మానుషోయ మితిబ్రువంతిస్మహి వీధికాసు ౧౬౯ ॥ పశ్యత్సు సర్వేషు జనేషు
సత్సు బిభ్రత్సు నేత్రోత్సవమార్యవర్యః । నిరాకులో నిర్జితమోహాక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

స్సన్ నిరంకుశంమార్గమసౌ ప్రపేదే॥౧౭౦॥ ఆందోళికాధిష్ఠితనాగమాం
బయాన్వభాగినేయేనచమంత్రివర్యః । నిర్గత్యసర్వాన్నిఖిరార్థకైస్త
దా సంతర్పయన్ స్వానుమతంచచార ॥ ౧౭౧ ॥ ఉక్షేశ్వరంభక్తజనాగ్ర
గణ్యం సభాగినేయోజ్జ్వలపార్శ్వభాగం । సదాశివాంఘ్రిద్వయచిత్తవృ
త్తి మనన్యభావంమహిమావలంబినం ॥ ౧౭౨ ॥ ముదాతదాపౌరజనా
స్తదంగ నారతోన్నల్లసద్భర్మ్యవినిర్మితేషు । హర్మ్యేషుసర్వభాగేషుచసంస్థి
తాస్తాః ప్రకామలాజాక్షతికానిచిక్షిపుః ॥ ౧౭౩ ॥ అవాకిరంశ్చ్భిబసవే
శమంత్రిణి ప్రసూనకాదీన్యపిదివ్యతేజసి । మిథోమిథోసర్వధరాధిపస్త్రి
యస్సంభాషయామాసురమోఘవిగ్రహః ॥ ౧౭౪ ॥ సౌవర్ణహర్మ్యస్థి
రువిశాలచంద్రశాలావిరాజత్కమలాయతాక్ష్యః అన్యోన్యమాలోకన
మాచరంత్యః శ్రీచన్నసంజ్ఞంబసవేశమంత్రిణం ॥ ౧౭౫ ॥ నాగాంబికాద
క్షిణకర్ణజాత సుపుత్రకోయంసుకరస్థనేత్రః । గర్భస్థితో ద్వాదశవత్స
రావధి ప్రసూతమాత్రేణహిద్వాదశాబ్దః ॥ ౧౭౬ ॥ చంద్రాననేచంద్రస
మానశీత లోమాతుఃప్రకంపాయజనాపవాదం । నివారయన్ రాజసభా
ప్రదేశే విశేషకీర్త్యాచవిరాజమానః ॥ ౧౭౭ ॥ బ్రాహ్మణ్యంపరమార్థదా
న నిపుణంభక్తానుకూలంపరం భక్తాగ్ర్యంబహుధాపశేష సుమహన్నామ్నాం
గల్యసీరాజన్యైః । సంశేవ్యామలహేమరత్న నికరానాదాయసంతోషతః
పశ్యంత్యస్సకలోత్సవంని వసితాశ్చిత్రస్థలేఖాయివ ॥ ౧౭౮ ॥ దృష్ట్వా
వయంధూర్జటిభక్తమేనం నిష్పాపవృత్త్యానితరాంభవామః । నేత్రో
త్సవంచామితమాప్నువామో యథాసురేంద్రంచయథాచవిష్ణుం ॥ ౧౭౯
సుధాబ్ధిమాశ్రిత్యసురాసురా యథాసతృప్తిమాపుర్నగజాసుశోపమం ।
తథావయంవీక్ష్య నిరాగవంతో హ్యమందమోదం నహ్మాదాభజామః ॥
౧౮౦ ॥ పుమానయంద్వాదశవత్సరావధి ప్రవిశ్యమాతుర్జఠరేస్థితస్సన్
మహీశ్వరాహ్వానమాత్రతోయం బభాషసర్వంప్రతిభాషణాదికం దిదృ
క్షుణాభూపతినాపరీక్షి తోమాతుస్సుకర్ణాదజనిప్రమోదాత్ ॥ ౧౮౧ ॥
నజాతమాత్రేణషడబ్దయుగ్మ రూపంకుమారఃకథమాససాద । కక్కేశ్వ
రానర్ఘ్యగురుప్రసాదా ద్గర్భంబభారేతిమహాప్రసిద్ధిం । గతాహితస్మా
ద్గణనాయకాస్తే మహేశలోకాదవతీర్యశీఘ్రం ॥ ౧౮౨ ॥ మానుష్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మహాశ్రీత్యజగద్ధితాయచ రంతిసత్యంనహి కింప్రయోజనం । భూలోకమా
గంతుమనేకరూపిణాం మాహేశ్వరాణామఖిలార్థభాజాం ॥ ౧౮౩ ॥ ఇ
తిబ్రువంత్యస్త్విక్షుమర్చయంత్యః ప్రసూనకాద్యైరపిభావయంత్యః । ప్రశ
స్తవాక్యైరపి ప్రార్థయంత్యః పురాంగనాః ప్రాపురమందమోదం ॥
౧౮౪ ॥ నాగాంబికాంసుస్థిరభక్తికన్యకాంనారీమణింవీక్ష్యనరేంద్రముఖ్యాః
తథావయంభావ్యజనాశ్చసర్వే విసిందితోక్త్యా విమతాభవామః ॥
౧౮౫ ॥ తత్పాపభావంపరిహర్తుకామాః కథంభవామఃకఠినాపవాదం । ని
రర్థకంశ్రీబసవేశసోదరీ మనిందనీయామనువాదినోవయం ॥ ౧౮౬ ॥
అస్మత్కృతారోపితపాపజాలం నివర్తయిష్యత్యబసవేశమంత్రి । సచాప
రశ్రీపరమేశభక్తం ప్రపంచధర్మేతరభక్తిసాధ్యః ॥ ౧౮౭ ॥ ఇతిప్రచింతా
మనువాప్యసాదరం పౌరస్త్రియస్తాబసవేశ్వరంప్రతి । పరాపవాదానుగ
తానువాక్యైః పాపైస్సదానఃపరిముచ్యతామితి ॥ ౧౮౮ ॥ నమోనమ
శ్శంకరకింకరేభ్యో నమోనమఃపాపవినాశకృద్భ్యః । నమోనమఃపుణ్యకృ
తాంమహద్భ్య స్సాక్షాచ్చినజ్ఞానవిచారవద్భ్యః ॥ ౧౮౯ ॥ ఏవంనమస్కృ
త్యసభాగినేయ ముక్షేశమంత్రీశ్వరమాదరాన్మహుః । సంభావయంత
స్సమితౌస్తువంత స్సర్వేశభక్తాననుమోదయంతః ॥ ౧౯౦ ॥ పాపైరనే
కైః పరిమోచితావయం పాదౌనమస్కృత్యచమంత్రిణస్సదా। ధన్యాఃకృ
తార్థాఘనధాన్యవంత స్సభ్యాస్సదారాఇతితంప్రశంసుః ॥ ౧౯౧ ॥ పౌ
రాశ్రీబసవేశమంతిణ మముంస్తంభేమాధిష్ఠితం । స్వాంకాధిష్ఠితడింభకం పరిలసత్కాశేయవస్త్రావృతం । నత్వాతత్పరిచారకైస్సహ ముదా
భారోద్వహంతోజనాః । నానారత్నమయంసుకాంచ నయుతంప్రాపుస్త
దామందిరం ॥ ౧౯౨ ॥ నానాదేశసమాగతాఖిల మహాభక్తాళిమాలో
కయన్ । తద్వాంఛాపరిపూర్తిమాదర వశాదాపూరయన్సర్వదా ।
నిర్నిద్రోనిరహంకృతిర్బ సవసన్మంత్రీశ్వరఃశాంతిమాన్ । నాథాధ్యేని
జమందిరంసు మణిభిర్భ్రాజత్ప్రపేదేముదా ॥ ౧౯౩ ॥ శ్రీరాజ్యలక్ష్మ్యాశ్రి
తమద్వితీయం మాణిక్యకల్యాణ మయంమహత్తరం । భక్తాంభిర్భాసు
రసన్నికాయం మత్తేభవర్యాదనతీర్యమందితం ॥ ౧౯౪ ॥ స్వభాగినేయస్య
మహత్తరస్య కరంగృహీత్వాకమనీయకంకణం । ప్రాంతస్థితైఃకంచుకిభి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ర్నివారిత ప్రజం ప్రపేదే భవనం భయాపహం ॥ ౧౫ ॥ తన్మందిరాంచ
త్సభాంతౌ విరాజితే భ్రాజన్మణి ప్రస్ఫుట కాంచనాసనే । శ్రీచన్న నందీశ్వర
మావివిశ్య స్వయంచ తత్రైవ నిషేదివాన్ప్రభుః ౧౬ ॥ తత్రస్థితం చిత్రమవే
క్షయిష్యన్నాజ్ఞాం సతాం సత్కవిబృందకానాం । ప్రపూరయంశ్చ్ఛీబసవే
శమంత్రీ ముదం ప్రపేదే సుహితాత్మకోయం ॥ ౧౭ ॥ గంగాంబికాది ప్రమ
దామణిభ్య స్స్వభాగినేయేన నమస్కరిష్యన్ । మితానుషంగైః పరివారి
తస్సన్నాస్తే ముదా శ్రీబసవేశమంత్రి । ఇతి శ్రీచన్నబసవపురాణే రేణు
కాగస్త్యసంవాదే చన్నబసవేశ్వరావతారకథనం నామ తృతీయో
ధ్యాయః ॥

—— చతుర్థాధ్యాయ ప్రారంభః ——

స్వామిన్మహేశాదిమభక్తి రేణుక ప్రాపంచధర్మేతరమార్గవర్తక
సాపేంధన వ్రాతజ్వలత్సుపావక ప్రజ్ఞానతాముగ్రతపః ప్రకాశక ॥ ౧ ॥
సమామిత్వత్పాదయుగం సదాహం నగేంద్రజాభర్తురశేషభక్తాః । కిము
గ్ధమావిశ్య భువస్థలం తే కింకిం కృతం సర్వమిహైవ చోచ్యతాం ॥ ౨ ॥ ఏవం
స్థితే శ్రీబసవేశమంత్రిణి ప్రసక్తకల్యాణపురిప్రమోదిని । సమస్తభక్తౌ
ఘగుణానువాదిని ప్రపంచధర్మేతరమార్గవర్తనీ ॥ ౩ ॥ కశ్చిన్మహాభక్త
వరః ప్రశస్తో మాచాహ్వయో మంగళభృత్సుపావనః । సమాగతః ప్రాహ
సమస్తభక్త సంఘాన్ప్రతిస్వస్యగుణప్రచారం ॥ ౪ । భోభోమహేశా
నగణాః ప్రసిద్ధాః శ్రుత్వామమాజ్ఞామిహ దాతుమర్హథ । వస్త్రాణి వః క్షా
ళితుమాదరేణ దీక్షాయుతం దివ్యమతిం కురుధ్వం ॥ ౫ ॥ తథాస్త్వితి శ్రీప
రమేశభక్తా మాచాహ్వయం శ్రీమడివేలమాదరాత్ । ఆశీర్భిరామో
ద్యసుశీలవంతం కృత్వాయథాస్థానముపేయురార్యాః ॥ ౬ ॥ మాహే
శ్వరాణాం మలినాంబరాణి ప్రక్షాళ్య నిత్యం ప్రతివేశ్మపర్యటన్ । తదంత
రే ప్రాకృతదృక్ప్రపాతే ప్రద్యోతమానాగ్నినిభః ప్రసిద్ధః ॥ ౭ ॥ తం ఖడ్గ
ధారేణ కఠోరవృత్త్యా ఛిత్వా ప్రసన్నయదర్యమద్యుతిః । సమాచిదేవ
స్సకలార్థసిద్ధః శ్రీచన్నసజ్ఞబసవేశమాయయా । మృదం పరిస్పృశ్య
మహాత్సవర్ణం కృత్వా మహాఖ్యాతిమవాప్తవాన్ యః । సోయం కలీకేత
సునామకశ్చ శ్రీచన్నసంజ్ఞం బసవేశమాయయాం ॥ సమస్తమాహేశ్వ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రపాదపంకజ ప్రాప్తోఽతీర్థేనపశేంధనాని । సౌవర్ణరూపాణిచకార
యో సౌసమాగతో మోళిగమారనామకః ॥ ౯ ॥ శివేనసర్వంపరివాచ
యిత్వా గోపాలబాలస్యచప్రాణదాతా । సకిన్నరాఖ్యోబసవేశమంత్రి
ణం సమాగతోద్రష్టుమరాన్మనీషీ ॥ ౧౦ ॥ మహేశభక్తోమహతాంవరి
ష్ఠ స్సమాదిరాజోఽప్యసమానభక్తిమాన్ । మితాయురప్యల్పమితిబ్రువా
ణో దీర్ఘాయుషంప్రాప్యనిజేచ్ఛయాభువి ॥ ౧౧ ॥ ప్రవర్తమానఃపర
మార్థదాయ కఃప్రద్యోతమానార్కనిభోమహాత్మా । సమాయయౌ
శ్రీబసవేశమంత్రిణం సభాగినేయంసహసాహిద్రష్టుం ॥ ౧౨ ॥ ఏవంమహా
భక్తగణాస్సమాగతాః శ్రీచన్నసంజ్ఞంబసవేశమీక్షితుం । సమాగతాన్
భక్తగణాన్సమీక్ష్య సాష్టాంగకస్తత్ప్రణనామమంత్రీ ॥ ౧౩ ॥ తథైవ
మంత్రీశ్వరభాగినేయో సమస్తకారార్యమకోటితేజసః । దేదీప్యమానే
షుమహోచ్చకేషు సింహాసనేష్వప్రణివేశ్యసద్గణాన్ ॥ ౧౪ ॥ బద్ధాం
జలిః శ్రీబసవేశమంత్రీ తేషాంపురస్సంస్థితవాన్ మహాత్మా । మహేశ
భక్తంప్రసమీక్ష్యమంత్రిణం సభాగినేయంసకలార్తిభంజనం ॥ ౧౫ ॥
భోభోమహాభక్త మహేశమంత్రిన్ వయంభవంతంసముదాసమీక్షితుం ।
ఉత్కేశమంత్రిన్ భవదీయభక్తి క్రియామహత్త్వంచిరకాలసేవ్యం ॥ ౧౬
నిర్ణేతుమత్యంతగుణప్రచారం సమస్తలోకేషుచభావగమ్యం । మం
త్రిన్ స్వాదీయామలసత్యసత్త్వ సద్భావమావేదితుమాదిమాంయే నాగాం
బికాయానలినాయతాక్ష్య స్సుపుత్రికస్యాపిసశక్తిమంత్రతః ॥ ౧౭ ॥
త్వద్భాగినేయస్యచ కర్మజన్మనః కాలోచితంకర్మనవేదనీయం । రత్నాన్య
మోఘాని హిచైకరీత్యా పుంజీకృతాన్యంబుజసంభవేన ॥ ౧౮ ॥ చిత్రం
ప్రవక్తుం శివఏవవేత్తి నచాపరః శ్రీబసవేశమంత్రిన్ । వయంప్రకామంవశ
మావహంతో ప్యనేకధా వర్ణితుముత్కమాశ్చ ॥ ౧౯ ॥ ఏతత్తేభగినీసు
తస్య సుమహద్రూపంవిచిత్రంచయ । త్సారాసారవిచారణాయ తమనా
స్సంశైవ్యభక్తిక్రియాః । భ్రాజచ్ఛ్రీకరభక్త భక్తివిన యాస్స్వభావజన్యా
గుణా । స్తేతస్యామితతేజసశ్చ తులయాతుల్యాన్యురాలోకనే ॥ ౨౦ ॥
యోభక్తాళిపికాళిమేదుర లసద్వాసంతకాలోదయో । యశ్శ్రీజంగమ
సంఘచాతక మహామేఘస్వరూపోమహాన్ । యశ్చారణ్యవిరాజమాన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

విచరచ్ఛ్రకార్కభాస్వచ్ఛవిః యో మాహేశ్వరస్సంచయామితచకోరాళే
స్సుచంద్రోదయః ॥ ౨౧ ॥ తస్యాభీష్టఫలప్రదాన నిరతే శ్రీచన్నసంజ్ఞేశ్వ
ర । స్యారాధ్యస్స్వమహేశభక్తి భరితస్యాత్మీణదృష్టేస్తువ । స్స్వాతోద్దర్శ
నస్పర్శనాది కరణైర్వాచాంశ్చసంభావణైః । ధన్యామాన్యతరావయం
హి బసవశ్రీకంఠభక్తిప్రియః ॥ ౨౨ ॥ ఏవం భూవలయం ప్రవిశ్య సకలాన్
దుష్టాత్మనశ్శిక్షితుం । శిష్టాంశ్చామలధీమతః పరిలసద్భక్త్యాచసంరక్షి
తుం । శంభుస్స్వామిహచానయత్స రభసా ప్రావంచధర్మేతరం । రుద్రాక్షో
జ్జ్వలకంచుకోత్తమమహాకాయం సుధామాలయం । తందృష్ట్వా భవదీ
య్యనామ కరణే బాలోయమాహ్వాభవేత్ ॥ ౨౩ ॥ శ్రీచన్నసంజ్ఞో బస
వేశ్వరోయమితి తీర్యమాణాస్సకలామహేశ్వరాః । శ్రీమాదిరాజప్రము
ఖాః ప్రమోదాద్దివ్యాశిషంచప్రదదుస్తదగ్రే ॥ ౨౪ ॥ శ్రుత్వా తదామం
త్రివరస్తదాజ్ఞాం మద్దేశికాజ్ఞాచతథైవజాతా । ఇతీబ్రువాణో బసవేశమం
త్రీ శ్రీచన్నసంజ్ఞం బసవం సమాహ్వాయత్ ॥ ౨౫ ॥ సద్భక్తవర్యాన్ సహ
సా సమస్త దివ్యాంబరైర్దివ్యవిభూషణైశ్చ । సంభావయన్ సర్వమిదం
త్వదీయం మారారిభక్తా మమకారవర్జితాః ॥ ౨౬ ॥ సద్భక్తవర్గైర్భవ
నాశకైస్సదాముదాశివధ్యానపరైకనిష్ఠః । భక్తాగ్రణిర్భాభవారినిష్ఠ
యాపదేపదేత త్రపిలీనవానభూత్ ॥ ౨౭ ॥ రేణుకః ॥ ఏవం శ్రీబసవేశ
సంసది మహాభక్తేషుసంస్థేషు వై । చారఃకశ్చిదుపేత్యసన్నిధి మరా
దుక్షేశితు శ్రీమతః ॥ ౨౮ ॥ దౌవారికో దండధరః సమేతం మంత్రీశమా
సాద్యమహేశభక్తం । ప్రణమ్యబద్ధాంజలిరగ్రగామీ మంత్రీశముద్ది
శ్యచవాచమూచే ॥ ౨౯ ॥ మంత్రిన్ మహచ్చిత్రమిదం ప్రజాతమ
నేకరత్నాంచితదివ్యశోభం । సౌవర్ణరాజద్వలయాభిరామం మంగుళ్య
కోద్భాసితహస్తయుగ్మం ॥ ౩౦ ॥ వియత్పథాత్ ప్రాంగణభూప్రదేశే
ద్వారస్య తేదండవదాపతత్సుధీః । కింవచ్మిచిత్రంకుతఆగతంవా శేషంవ
పుస్సర్వమనేకధాగతం ॥ ౩౧ ॥ ఉక్తస్తదా శ్రీబసవేశమంత్రీ దౌవారికే
ణాథమహేశ్వరైస్సహ । సమాగతశ్శ్రీకరహస్తయుగ్మం దృష్ట్వావిచారం
గతవాన్మహత్తరం ॥ ౩౨ ॥ కాంచత్కాంచనరత్నసంచయ పరాజద్భూ
షణైర్భూషితం । రాజత్పల్లవమార్దవోజ్జ్వల మకించిద్రక్తసమ్మిశ్రితం ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కాంతాయాఃకరయుగ్మమేత దతులంపుంసస్సమాలోచ్యతా । మిత్యు
క్త్వాబనవస్తుసూక్ష్మ తరయాదృష్ట్వాసమాలోకయత్ ॥ ౩౩ ॥ తదంత
రేసద్వేసయేససంయుతో యఃకశ్చిదాగత్యచవేత్రధారీ। సర్వంసమాఖ్యా
తుముపస్థితస్సన్ ప్రోవాచమంత్రింబసవేశ్వరంప్రతి ॥ ౩౪ ॥ సభాసదో
యూయమఖండభావా శ్రుణ్వంత్వహంవచ్మియథాక్రమంవచః । ఇయం
మహీశస్యతుబిజ్జలస్య సహోదరీసారసపత్రనేత్రీ ॥ ౩౫ ॥ యాచిత్ర
కన్యేత్యభిధాప్రవర్తతే మదోద్ధతామంజులభాషిణీసదా । దివ్యాంబరా
దివ్యవిభూషణాఢ్యా దేదీప్యమానావయవాకృశాంగీ ॥ ౩౬ ॥ బింబా
ధరీచంద్రముఖీసుకాంత్యా శ్రీబిజ్జలాంతఃపురవాసినీసదా । కామాతు
రాకామశరైఃప్రపీడితా కాంత్రామణిఃకాంతమవేక్ష్యమాణా॥౩౭॥ అన్వేష
మాణాబహుధాసురూపిణం కురూపిణంవాకుసుమేషుతాడితా । నిర్నిద్ర
యాసానిరతాపుమాంసం నిరంతరంరంతుమనాబభూవ ॥ ౩౮ ॥ యాసా
కదావాసకలాశ్వఘర్షిణం సర్వాంగకైర్దార్ఢ్యతరంనిరామయం ।
నిశ్చంచలాతంసమదుచ్ఛ్రకాయం నిరంతరాపీతసురానురాగం ॥ ౩౯ ॥ క
శాదిభిర్వాజిసుసాధనైశ్చ ప్రపీడితంతుంగఖురప్రతాడనైః । వాహోనుకూ
లోనువటారకాను బద్ధోరుదండైఃపరికంపితాంగం ॥ ౪౦ ॥ దృష్ట్వాత
మాలింగ్యరమస్వమామితి ప్రస్ఫోటకంప్రాహపదేపదేసా । తద్వాక్యమా
కర్ణ్యతథేతిచోచ్చరన్ తయాసమంరంతుముపక్రమంత్సః ॥ ౪౧ ॥ తత్యా
జనాస్మిన్నతిబద్ధపా మరావరంతమస్పృశ్యమతీవనింద్యం । తేనైవసాకం
చసల్లాప్రసీదతీ సర్వంత్వదాధీనమిదంమదీయం ॥౪౨॥ సమస్తవస్తుప్రక
రైశ్చతద్గృహం ప్రపూరమాణాపరిచారకైస్సదా । తేనైవసంభావతిసా
ప్రకామం తమేవచామోదయతేచనిత్యం ॥ ౪౩ ॥ ఏవంగతేష్వాయత
నేషుకాలేష్వారాధ్యమానస్సతుబిజ్జలాహ్వయః । శుశ్రావదూతాద్భగి
నీప్రచారంస్వైర్వైశ్చ నింద్యంసహసాప్రకంపయత్ ॥ ౪౪ ॥ ప్రబద్ధ
మోహాత్పరతోభవామి నింద్యామిమాంమామకసోదరీంప్రతి । కఠోర
వాక్యైఃకరణీయమస్తికిం ప్రకంపమానాచ్చప్రయోజనంనహి ॥ ౪౫ ॥
సత్యంసమాచ్ఛాద్యచవంచితోహం కథంచరిష్యామికఠోరవృత్త్యా । ఇతి
ప్రచింతాంసమవాప్యభూపతిః ప్రాసాదమభ్యేత్యపరస్పరంస్వయం ॥ ౪౬ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిరాగవంతంనితరాంప్రశాంతం సదాశివధ్యానపరంమహాంతం । నిర్నిం
ద్యమానీయసభాస్థలేతం మంత్రీశమాక్షేపితవానహంవృథా ॥ ౪౭ ॥
తేనాపగాధేనహిసోఽహమద్య ప్రైరన్యైకైఃపరిదూషితోఽస్మి । విశేషతోఽసా
ధుజనాన్పరీక్ష్య వినశ్యతిప్రాక్తనకర్మతోఽపుమార్గః ॥ ౪౮ ॥ విచారితంశ్రీ
బసవేశమంత్రిణం నమేముఖంతేనసహప్రభాషితుం । నరోచతేభోక్తు
మనింద్యవస్తు నిద్రాచమత్తోనిరగాద్యతోవా ॥ ౪౯ ॥ వక్తుంనశక్నోమి
వశాదముష్య కరోమికింకింకరణీయమస్తిమే । సచాత్మబంధుర్నచసోద
రో పినమేపితామజ్జనసీచనాస్తి ॥ ౫౦ ॥ సర్వాధికారీస్వయమేవభూత్వా
కేనేదమాశ్చర్యకరంవిచార్యం । నిందాపవాదాదిభిరప్రమత్తో భ[illegible]
నాన్యత్కరణీయమస్తి ॥ ౫౧ ॥ నిశ్చిత్యరాజానిజసోదరీమిమాం నివార
యామ్యద్యతునిందనీయాం । బ్రువన్నితిప్రోన్నతపాశహస్తా నాహూ
యచాజ్ఞాపయతిస్మభూపతిః । ౫౨ ॥ రేరేమహాబాహూద్దండవితండచండ
ప్రచండకాఃపాశభృతోసపాణయః । కశాదికైరన్యతరైశ్చసాధనైర్గే
నాంప్రతాడ్యాశువినమ్రకంధరాం ॥ ౫౩ ॥ మహాసియంత్రేమరణైకసాధ
నే నిక్షిప్యశీఘ్రంమమసన్నిధింప్రతి । ఆగచ్ఛతామిత్యనువాదయిష్య
దేనంచతన్మార్గపదానుగామినం ॥ ౫౪ ॥ తత్రైవసంస్థాపితతీక్ష్ణఖాది
రే స్తంభేవినిక్షిప్యసమాగమిష్యథ । తదాజ్ఞయాపాశభృతోసిపాణయ
స్తాంబిజ్జలాఖ్యప్రభుసోదరీంతథా ॥ ౫౫ ॥ పాశైస్సమాబధ్యచవీక్షయం
తో కశాదికైరప్యతితాడయంతః । ముహుర్ముహుస్తన్ముఖమీక్షయం
తో తామానయామాసురఖండవృత్త్యా ॥ ౫౬ ॥ గ్రామాద్బహిస్తాంపర
లోకగామినీం ప్రవేశయిత్వాపరిమోహితాంగీం । చంద్రాననాంచారు
విభూషణాఢ్యాం సరోజనేత్రీంసదసత్సుమధ్యమాం ॥ ౫౭ ॥ సమీక్ష్య
మాణాన్మహాసాసియంత్రే ప్రవేశితుంతేపరికంపితాంగాః । పరానువృ
త్త్యాపతివంచకేయం భూత్వామహాపాపినమాససాద ॥ ౫౮ ॥ విధాబలీ
యేసతికేనపుంసా నివార్యతేసద్గతిదుర్గతీవ । క్వరాజపత్నీకమనీయగా
త్రీ క్వచాశ్వఘుష్టీకలుషానుయాయీ ॥ ౫౯ ॥ ఉభావపిప్రాక్తనకర్మ
చోదితౌ నచేదిమాకేనచబోధితావితి । పరస్పరంతేపరివాదయంతః ప్ర
భోరనుజ్ఞాంపరిపాలయంతః ॥ ౬౦ ॥ విలంబనాత్కార్యముదాహరంతో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిరంతరాలోచనముత్సృజంతః। వయంయదిప్రాకృతికాఃకరేభ్యో నహితిష్ఠా
మోనిసితాసియంత్రకే ॥ ౬౧ ॥ఆజ్ఞాతురాజ్ఞఃపరిపాలనీయేత్యాలోచ్య
త్యసమ్యక్కరణీయఏవ । అన్యోన్యమేవం పరిచింతయంతో తా
మంగనాం చిక్షిపురుగ్రయంత్రే । ౬౨ ॥ నిక్షేపమాత్రేణహిభిన్నభావ
మవాప్యతద్భాసురహస్తయుగ్మం । మహానిలేనోర్ధ్వముపేత్యమంత్రిన్
పపాతతేద్వారబహిఃప్రదేశే । ౬౩ । నచాన్యపుంసోనవరాంగనాయా
శ్శ్రీమన్మహాబిజ్జలభూపతేస్సతః। అనేకరత్నాంచితకాంచనోజ్జ్వలం కలా
పితంభాసురకంకణైర్యుతం । ౬౪ । నామ్నాసురూపేణచయాప్రవర్త
తే తచ్చిత్రకన్యాకరయుగ్మమేతత్ । ఇతీర్యమాణేబహుభృత్యవర్గే
నిశమ్యతూష్ణీంభవదర్యమద్యుతిః ॥ ౬౫ కించిత్రమేతత్ప్రభుమందిరేవ శే
యదాకదావానశ్రుతంనబుద్ధం । చింతాపరిక్రాంత హృదంమహాంత
ముక్షేశమంత్రీశ్వరమాదిమంతం ॥ ౬౬ ॥ నిశాంతమాయాంతిముదార
వంతంకశ్చిద్వటోజంగమవేషధారీ । ఇతస్తతఃపర్యటనంప్రకుర్వన్ న్నా
రాధ్యమానోర్కనిభస్సుగాత్రః ॥ ౬౭ । మంత్రీశమభ్యేత్యహాసబభా
షే కస్మాత్సమానీతమిదంమనోహరం । అతీవరమ్యంకుతుకావహంమే
సతామపిస్రాక్తనపుణ్యలభ్యం । ౬౮ ॥ అనర్ఘ్యమాణిక్యరుచావిరాజ
త్సౌవర్ణనిర్వాహితకంకణోజ్జ్వలం । సుపాటలంపాణియుగంప్రపశ్య న్న
రఃపశుర్వానకిమేతిమోహం । ౬౯ । తదేవచిత్రంతరళాయతాక్ష్యా స్వ
రూపమాలోకితువారభేమనః । తామానయ శ్రీబసవేశమంత్రిన్మదర్థ
మిత్యాహమహేశభక్తః । ౭౦ । యద్యల్పదార్థంయదికాంక్షతే మ
హాన్మహేశభక్తోమహసీయతేజాః । తత్సర్వమాహృత్యదదామితస్మై
మాహేశ్వరాయేతితవప్రతిజ్ఞా ॥ ౭౧ । తస్మాదిమాంకామపిచిత్రకన్యా
మానీయమహ్యంపరిదాపయాద్య। పురాపురాణేతుసతాంప్రతిజ్ఞా పరోప
కారాయనకింవిధీయతే ॥ ౭౨ ॥ నకేవలంప్రాకృతమానుషోభవాన్ సా
క్షాన్మహేశోద్భవహాక్షోమహాత్మః । మహేశభక్తింప్రకటీకరోతుం తద్భ
క్తసంఘేష్టఫలంప్రదాతుం । ౭౩ ॥ విశేషభక్తింస్వయమేవవర్ధతుంశి
వస్తుతామేవహిప్రాహిణోద్భువి ॥ మామకేష్టఫలదాయకోభవాన్ వా
రచాక్షువనితాప్రదాయకః॥ దేశికేంద్రనిజలింగజంగమో త్సాహకారతను

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హృద్ధ్యానైరపి ॥ ౨౪ ॥ నిందనీయమపివస్తుసంచితం సుందరీర్మదగజేంద్ర
గామినీః । దానకాంక్షసకలార్థమాద రాత్ప్రాలకోఽసిబసవేశ బుద్ధిమన్ ॥
౨౫ ॥ సార్వకాలమపితేమనఃప్రభో సాత్త్వికంవహతిసజ్జనోచితం । దర్శ-
నేనసుదృశఃకరయుగ్మం మామకంహృదపహారయత్స్మరః ॥ ౨౬ ॥ తాం
మహీశభగినీంసుకుమారీం మందహంసగమనాంసుకుమారీం । కామినీమి
హామమైవదర్శయ న్నాత్మభోగనిరతాంకురుప్రభో ॥ ౨౭ ॥ మన్మథస్య
మహనీయమార్గణై ర్బాధితోఽస్మిబహుధాసుభావనైః । నప్రమో
జనమిహైవమే ప్రభోతత్సుఖంహిసకలార్థసాధకం ॥ ౨౮ ॥ భ్రాన్తికం
తుసుఖమేవశర్మ దంనేతరంభవతిమోక్షదంనృణాం । భక్తకాంక్షితవ
ధూప్రదర్శనం భావిజన్మఫలసూచకంభవేత్ ॥ ౨౯ ॥ భక్తకామితఫలం
పరిదాస్యన్ నేతరంప్రతివచఃపరిభాషే । ఇత్యవార్యనియతింప్రతి ఘుట్య
ప్రాకటశ్రియమవాప్యతాంభవాన్ ॥ ౩౦ ॥ వైకశేనవరజంగమేన య
త్సారసంవచనమీరితంముహుః । తన్నిశమ్యబసవేశ్వరోమహానాది దేశ
నిజభారవాహకం ॥ ౩౧ ॥ గచ్ఛగచ్ఛమమభారవాహక ప్రాకటాసివర
యంత్రవేశనాత్ । యత్రయత్రశకలానిసంతి వై ప్రాప్తకర్మవశతఃప్రమ
దాయాః ॥ ౩౨ ॥ తానిమామకపురస్సమాన యేత్యాదిశన్వరగృహంస
మాయయా । సమ్యగిత్యవికలంయథాతథా శాననంబహుసుభీతికార
ణం ॥ ౩౩ ॥ ఆవిశన్పరమభారవాహ కస్తానిసర్వశకలానిసంగ్రహాన్
సత్వరంసమితిసంస్థితః ప్రభోదగ్రతఃపరిముమోచవస్త్రతః ॥ ౩౪ ॥ సన్ని
వేశ్యప్రణమంతమాద రాద్భారవాహకమసిప్రతోషయత్ । యత్రయ
త్రనియతంనియమాని హ్యంగకానివినియోజ్యభక్తిమాన్ ॥ ౩౫ ॥ నూ
తనాన్నిఖిలపార్శ్వకాన్నమన్ దేశికేంద్రవరజంగమాన్తథా । సంస్మరన్
పకలపాదతీర్థత స్సించయన్ శిథిలమంగకంతదా ॥ ౩౬ ॥ భోజయన్ శ
శిధరంశివమీశం శాంకరీహృదయపంకజార్యమం । శాంతమాదిపురుషం
మహేశ్వరం మామకేహృదినిరంతరంభజే ॥ ౩౭ ॥ మన్మథారిమగజావి
హారిణం మాధవార్చితమహీశకుండలం । మత్తవారణసురారిధారణం
మామకేహృదినిరంతరంభజే ॥ ౩౮ ॥ సాంబమచ్యుతశరంమహామాధ్యమ
ధ్వతారినిచయంమహనీయం । ఏవమేవమను చింతయంత్సదా చింతితా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ర్థఫలదాయకంముదా ॥ ౮౯ ॥ శైవమంత్రపయసాసు మిశ్రితంభస్మ
తచ్చకలసంచయేఽక్షిపత్ । క్షేపణాత్సకలసంచయస్తదాసక్రమంచసహ
సానియుజ్యత ॥ ౯౦ ॥ యుజ్యమానసకలేషుభక్తిమాంత్సజ్జనాంఘ్రిజ
లసేచనేనచ । వ్యక్తరూపమభవత్సురనారీ సక్తరాగరచనోరుతరంసత్ ॥
౯౧ ॥ పంచాక్షరీమంత్రితభస్మతోయైరశేషసద్భక్తపదాంబుభిశ్చ । శ్రీ
సంగమేశస్యకృపావశేన సాబిజ్జలాఖ్యస్యసహోదరీతదా ॥ ౯౨ ॥ త
థైవపూర్వాకృతిమాప్యసుందరీ సుప్తోద్ధితేవావయవైర్విరాజితా । బ
ద్ధాంజలిఃప్రాకృతపాపనాశనీభూత్వా తదగ్రేసుషమాంసమాశ్రితా ॥
౯౩ ॥ స్వామిన్మహేశామలభక్తవర్గ సంసేవనాసక్తమనఃప్రవర్తక ।
మంత్రీశ్వరానందకరప్రసీద మాముద్ధరాఖండలవైభవాంచిత ॥ ౯౪ ॥ త
వాజ్ఞయాజంగమలింగదేశికప్రసక్తభక్త్యంచితయామహాత్మ్యా । సమా
గతాంసత్కృపయాచుకృత్యా యదీప్సితంతత్కురుజంగమార్థకం ॥ ౯౫
ఇతిబృవంతీమతిసుందరీంతదా సమీక్ష్యతాంకాంక్షితచిత్రకన్యకాం । స
భోపమానీయచలింగధారణం స్వదేశికేంద్రేణచకారయిత్వా ॥ ౯౬ ॥
తస్మైనిటాగ్రేసరజంగమాయదత్వా ప్రమోదంపరమార్థసాధకం । ప్ర
సేవ్యమానో బసవేశమంత్రీ పరార్థ్యమానో
భవదగ్రజన్మన్ ॥ ౯౭ ॥ తత్రస్థితానేకమహేశ్వరాశ్చ మ
నుష్యవర్గాఃప్రసమీక్ష్యచిత్రం । క్వరాజపుత్రీకమనీయగాత్రీ కథంస
మాసాద్యచవాజిఘర్షిణం ॥ ౯౭ ॥ రాజ్ఞాసియంత్రేరభసాసివేశితాస
మత్సమాప్తోహితదంగభంగః । తదంగభంగాత్తరళాయతాక్ష్యాః ఖండా
నిసర్వత్రవినిర్గతాని ॥ ౯౮ ॥ పునశ్చశశ్వత్పితృమంత్రివర్యాత్కథం
సమానీయనియోజితాని । నియోజనాత్సర్వమఖండభావ మంగంప్రదీ
ప్తంపరితోబభూవ ॥ ౯౯ ॥ సర్వంవిచిత్రంహసతీశ్వరస్య సమానవర్ణ్యే
తిచనిశ్చితాస్యః । మంత్రీశ్వరోఽయంప్రబలైకవీరః పరాత్పరశ్శ్రీపరమేశ్వ
వ ॥ ౧౦౦ ॥ తథాప్రాదుర్భూతా తరళనయనాతాపశమనీ నిధాసాధ
క్తానాం నిఖిలగుణరూపైస్సుమనసా । మనోగమ్యాతన్వీమనసిజవికారై
కనిలయా కటాక్షైర్వ్యాపాసకలజనహృచ్చంచలయతీ ॥ ౧౦౧ ॥ సాచిత్ర
శస్యాసకలైశ్చమాన్యా మహేశభక్తాళిమతానుగుణ్యా । పుణ్యైరనేకై

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ర్విటజంగమైర్యుమ్ దానదాచరంతీస్మరమప్యసూయతీ । ౧౦౨ ॥ విశిష్టలిం
గాంగినమన్యపూరుషం స్వప్నవ్యవస్థాస్వపినాభికాంక్షతీ। ఇతిప్రతిజ్ఞామయి
శాసనీయా యదిప్రసన్నో బసవేశమంత్రిన్ ॥ ౧౦౩ ॥ పునర్నమస్కృ
త్యచమంత్రివర్య మిదంబభాషేకమలాయతాక్షీ । పూర్వాభిధేయన్న స
హేమహాత్మన్ త్వంనామధేయేనచమాంసమాహ్వయ । ౧౦౪ । తథే
తినిశ్చిత్యమహేశ్వరేభ్యో విటానుకూలవ్యవహారవిద్భ్యః । తేభ్యోదదా
తాంబసవీతినామ్నీం యథాసుఖంతాన్సురతాత్ప్రమోదయత్ ॥ ౧౦౫
పునశ్చమంత్రీశ్వరసృష్టకాంతా స్వామిన్ననేకాన్విటజంగమానహం । వ
శాకీనీసర్వజనానుకూలిని కథంభవామ్యార్యజనానుమోదకీ ॥ ౧౦౬ ॥
సర్వేషులోకేషుచసుప్రసిద్ధ మేకాంగనాయాః పతిరేకఏవ । పుంసస్త్వనే
కాసుఖభావసాధ్యా స్త్రియశ్చబహ్వ్యస్సురతోపయోగ్యాః ॥ ౧౦౭ ॥
తస్మాదమూన్ తోషయితుం సమర్థతానాస్తి ప్రభోమయ్యనివార్య
కర్మణీ । ఇతోన్యకర్మణ్యపిమాంనియోజ యప్రభుస్స్వతంత్రఃపరిచా
రకేషు ॥ ౧౦౮ ॥ ఇతీరితాంవాచమనన్యభావాం శ్రుత్వాథతామాహ
మహీశమంత్రీ । సర్వేషుభక్తేషుయథానుకూల రూపంబిభర్తుంరుచి
రాసనేత్వాం ॥ ౧౦౯ ॥ నియోజయామ్యద్యనిరూఢసత్వ సమన్వితాం
శంకరశాసనాదహం। గత్వాచశీఘ్రంఘనజంగమాన్ బహూననేకభోగై
రపితోషయిత్వా ॥ ౧౧౦ ॥ ప్రాచుర్యభావాదికబంధనాదిభిః ప్రమోద
యాశుప్రమదామణేత్వం । ఇతిబ్రువాణోబసవేశమంత్రీ తామంగనామా
దిమజంగమేభ్యః ॥ ౧౧౧ ॥ ప్రదాస్యఫాలాక్షపదాంకితాని గద్యానిప
ద్యానిపఠన్రరాజ। ఇతిబసవమహాత్మ్యంవిశ్వభాస్వచ్చరిత్రం నిఖిలజనభ
వఘ్నంనిత్యమాకర్ణనీయం । ఘనతరమహిమాఢ్యంకామితార్థప్రదే
యంమునిగణగణనీయంమోదనీయంజనానాం॥ ౧౧౨ ॥ ఇతిశ్రీచన్నబస
వపురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే చిత్రకన్యా విచిత్రచరిత్ర కథనంనామ
చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

—(పంచమాధ్యాయ ప్రారంభః)—

గంధర్వరాజకథా

శ్రీ అగస్త్యః ॥ శ్రీరేణుకంసిద్ధగణానుమోదకం శ్రీకంఠభక్తా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శీగుణానువాదకం। నత్వామహాహ్వాచ్చైవ నమితాననస్సన్ స్తువన్ బభా
షే సుమహాన్ ఘటోద్భవః ॥౧॥ శ్రీకల్యాణపురేవరే ప్రవిలసద్భక్తప్రసి
ద్ధాలయే। శ్రీమత్రిస్నరమాదిరాజప్రముఖై
ర్మాహేశ్వరైరావృతే। స్వామిన్ రేణుక కేనకేనచ మహాభక్తేన
కింకింకృతం। తత్సర్వం మమ సావధానకృపయా సాకల్య
మావేదయ ॥౨॥ తత్పరం రేణుకయోగివర్యస్తం కుంభసంభూతమగ
స్త్యమహామునిం। సంభావ్య సద్భక్తగుణానువర్ణనం కృత్వాసముశ్శావయద
ర్యామాద్మ్యతిః ॥౩॥ తత్రస్థితానేకమహేశభక్తాః శ్రీజంగమాంఘ్రిష్వనుర
క్తచిత్తాః। శివప్రసాదేష్వభియుక్తభక్తి క్రియానుషక్తా వృజినైర్విము
క్తాః ॥౪॥ సంతోషమగ్నాస్సకలేశశాంతా నిరంతరానుష్ఠితలింగవంతః।
అలింగినాం దృష్టిపథం త్యజంతస్సంతో నిశం తేనివసంతి తత్పురే ॥౫॥ తే
షాం ప్రపీణోశనభృత్సు భక్తిమాన్ సమాదిరాజో మహనీయతేజాః। ది
గంతరేష్వాయతనప్రకీర్తిమాన్ సిద్ధేంద్రయోగీంద్రగణేషుగణ్యః ॥౬॥
శ్రీమాదిరాజం శ్రితకల్పభూజం శిష్టేష్టదానైకశిఖామణింతం। నత్వే
దమూచుర్నిఖిలోరుభక్తాః శైవం మహాభక్తికకర్మబ్రూహి ॥౭॥ సమా
దిరాజస్సకలార్థవేత్తా తైశ్శైవముక్తస్తరసాప్రవక్తుం। సదాశివం శ్రీకర
పాద్వితీయం ధ్యాత్వేవమూచే సకలేశభక్తాన్ ॥౮॥ మాదిరాజః। పూ
ర్వం మహాభక్తగణైశ్చ యత్కృతం వక్ష్యామి తత్సర్వమనన్యబుద్ధయః।
యూయం మహాసక్తియుతాః ప్రవృద్ధాశ్శృణ్వంతు శ్రీశంకరభక్తిభాజః ॥
౯ ॥ శ్రీశైలశిఖరాన్వితే ప్రవిమలే సిద్ధేంద్రసంసేవితే। సోపానాళివి
రాజితోత్కటలసద్దేవాలయోల్లాసితే। ఇంద్రోపేంద్రముఖామరాళి
వినుతేత్యుద్రేతరైః ప్రావృతే। నిత్యానిత్యవివేకశేముషివశే నిత్యోత్సవే
శ్రీకరే ॥౧౦॥ వృక్షాగ్రస్థితసర్వపక్షినికరాస్సాక్షాచ్ఛివాజ్ఞావశాః।
త్రోష్ఠైశ్చైవస్వస్వవిశేషనిస్స్వనవరైరుచ్చారితోగ్రాహ్వయాః। శ్రీకం
ఠేశమహేశశంకర మహాదేవేతిచోచ్చారణైః। రత్యంతాఘవినాశనం
తనుభృతాంకుర్వంతిసంతోషతః ॥౧౧॥ తత్రోల్లసత్పుణ్యజనానుకూ
లే ప్రఫుల్లరాజత్కమలాకరేశుభే। భృంగానుషంగాయతనానువాదనా
దేవేనసంమోదయితార్యబృందే ॥౧౨॥ సరోవరే సారసనంకులే మలేమ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ద్రోణశతానేకకరీంద్రసేవితే । దేవర్షిబ్రహ్మర్షిమహర్షిసేవితే మ
హోరగేంద్రైరపి సంకులే తదా ॥ ౧౩ ॥ నిత్యం సమాసాదితనిత్యకర్మ
కో నిరంతరాలోడితసత్ప్రవర్తకః । సదాశివధ్యానవిధాయకోమలః క
శ్చిత్పుణ్యగంధర్వవర స్తతాప ॥ ౧౪ ॥ గంధర్వరాజః కమలాకరస్య నితాంత
మాశ్చర్యకరం మహత్తరం । నిర్నిద్రయా నిశ్చలసద్విచారో నిశ్శేషపాపౌ
ఘహరః ప్రతేపే ॥ ౧౫ ॥ శాంతం శశాంకోల్లసితోరుశేఖరం శంభుం సదా
నందమయం మహేశం । ధ్యాయన్ సుచిత్తే దరమప్యనన్య దృక్సత్యం స తేపే
దృఢభక్తియుక్తః ॥ ౧౬ ॥ గంధర్వే గగనేచరే మహతి తత్స్త్రీ శేతపస్యత్యహో । భూతేశార్చనతత్పరా నిఖిలసన్మాన్యప్రకాశావృతా । భ్రా
జద్భస్మపరీవృతోత్తమ మహాకాయా సదా నిర్మలా । రుద్రాక్షోజ్జ్వలకం
ఠహస్త శిరసా ప్రశాంతిశాంతాభిధా ॥ ౧౭ ॥ తత్రత్యానేకభక్తాన్ సకలగ
ణవరానాదిమాన్నూతనాంశ్చ । యాచిత్వా తత్ప్రసాదాద్ఘనతర మహి
మ్నా ప్రాభవం ప్రాప్నువంతౌ । సాష్టాంగ్భిష్టాన్నతిస్తాకరతల యుగళే తోష
మాపాదయంతౌ । సంతౌ సంతౌ శివమనుదినం చింతయంతావమూ స్తః ॥
౧౮ ॥ నిత్యం జంగమలింగపాద జలజేభ్యస్తోయమానీయతౌ । తేభ్యశ్చై
వ మహాప్రసాద మమలం సంగృహ్య సద్భక్తితః । ఏవం శ్రీశివలింగపూజన
విధిం సమ్యక్సమాప్యామలౌ । తత్ప్రసాదమనిందితం కణశో హ్యాలింగేన
మశ్నాత్యశినా ॥ ౧౯ ॥ ఏవం నిత్యమతంద్రితావమితసత్పంచాక్షరీపాఠకౌ
సత్యాచారవివేకినౌ సహజలింగాంగైక్యసంధాయకౌ । తౌ భక్తౌ ప్రసమీ
క్ష్య తత్పరిసరే సత్యోత్తమస్తాపసాం । గంధర్వః పరిహాసపూర్వక మసావా
క్షిప్తవానస్పృశన్ ॥ ౨౦ ॥ సదాశివం ధ్యాయనితాంత మీశంకరస్థతే
త్యాపరివేశమానౌ । నిత్యం శివధ్యానపరౌ చభూత్వా చోచ్ఛిష్టమన్నం కథ
మద్య తస్సదా ॥ ౨౧ ॥ యేనాపి కేనాపి చ యత్రకుత్ర సమర్పణీయం పర
మన్నమేవ । సోచ్ఛిష్టమన్నం పరినింద్యనీయ మస్పృశ్యమస్మాభిరితి ప్రభోధ
యత్ ॥ ౨౨ ॥ నచార్పణీయం నచ భావనీయ ముచ్ఛిష్టమిత్యాహ సురత్తో
మనీషిణః । తస్మాదనర్ప్యం కణమన్నమేతత్సమర్ప్య పాపోత్కటమాప
తుర్యువాం ॥ ౨౩ ॥ నిశమ్య గంధర్వముఖోదితం వచ స్తత్ప్రాహ చతుర్భక్తవ
రౌకృధాతధా । గంధర్వరాజామితభక్తిభాక్త్వం సవేత్సి సద్భక్తగణప్రసా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దం ॥ ౨౪ ॥ ఏనం ప్రసాదం పరిదృశ్యమాన ముచ్ఛిష్టమన్నం నచభోగ్యమి

—[బండంగికథ.]—

త్యసౌ మహాప్రసాదస్యతుదూషణాత్త్వం భవిష్యసి గ్రామవరాహరూపః ॥
౨౫ ॥ తాభ్యాంచశప్తస్తతభీతిమావహన్నితాంతమాత్మానము నింద
యత్సుధీః । కిమర్థమాక్షేపితవాన్ కృతార్థినౌ తేనాపరాధేనచశాపి
తోఽస్మి ॥ ౨౬ ॥ యాస్యామికుత్రాహమతిప్రయాసాత్త్వం భక్తవర్యౌ శరణం
వ్రజామి । సద్భక్తవర్యాగమశాపమోచనే సదాశివశ్చాప్యసమర్థఏవ ॥
౨౭ ॥ మహేశ్వరాజ్ఞావశతః ప్రకామం మాహేశ్వరాత్యుగ్రముఖోదితం
వచః । తథ్యం భవత్యేవనమిథ్యతాం వ్రజేదితిస్వచిత్తేనితరామచింతయత్
౨౮ ॥ అతీవచింతాంసమవాప్యయోగీ గంధర్వరాజః కరకంఠభక్తౌ । ఏ
కాంతశాంతాఖ్యితినామధేయౌ సనామసద్భక్తియుతో మునీంద్రః ॥ ౨౯ ॥
తంభక్తిభావేన నమంతమీక్ష్య గంధర్వరాజంకరుణాకరౌ తౌ । మదీయ
శాపస్యవిమోచనాయ నాయంతుకాలః క్రమతోభవేత్తే ॥ ౩౦ ॥ కోపో
పశాంతించసమాచరంతౌ వన్యోన్యమాలోకనమాచరంతౌ । శాంతౌకృ
తాంతాదరమాచరంతౌ గంధర్వరాజంప్రతివాచమూచతుః ॥ ౩౧ ॥ అ
ద్యైవశాపాత్పరిమోచనంతే నస్యాత్పునస్త్వత్ఖలుపోత్రిరూపిణః । కాలాం
తరేభక్తగణప్రసాద ప్రసేవనాత్ప్రాప్స్యసిపూర్వరూపం ॥ ౩౨ ॥ తద్భ
క్తగణోత్కటసుప్రసాదాత్త్వయాకృతామోఘ తపఃప్రభావాత్ ।
పూర్వంసురూపంపురుహూతవంద్యం సంప్రాప్యసాంబస్యతుపార్శ్వగోభ
వేత్ ॥ ౩౩ ॥ తయోస్తుశాపాదమలంసురూప ముత్సృజ్యవారాహవపు
ర్దధార । హైన్యంకురూపంకులహీనసేవ్యం కుమార్గగంఘూర్ణితఘో
ణభాజం ॥ ౩౪ ॥ ఘోణాగ్రతోఘుర్ఘురితీరయన్వై భువంవిదార్య
ప్రబలేనఘోణీ । ఇతస్తతఃపర్యటనంప్రకుర్వన్ దంతాగ్రతోధంశనమాచ
రన్సః ॥ ౩౫ ॥ శైలూకమత్యున్నతదంతతోవై చోత్పాట్యనిత్యాశనమ
త్తిపోత్రీ । లంబోదరేణాల్పతరైశ్చపాదైశ్చరంశ్చరన్సంప్రతిగ్రామవీ
థికాః ॥ ౩౬ ॥ పురీంమనోజ్ఞాంవిజయాభిధాం ప్రతిశనైశ్శనైస్సాకర
రాత్ప్రపేదె । తత్రత్యవీథీషుచసంచరన్కుటీ విశ్రామ్యవిశ్రామ్యచతత్రతత్ర
౩౭ ॥ నిశీథకాలేనితరామగోచరే సంప్రావిశచ్చాంబరమందిరంతదా । త

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్రస్థితో౽యశ్శబరో౽తిధీర స్సర్వేషు కార్యేష్వపిచంచలస్సదా ॥ ౩౮॥ అతీ
వకృష్టః కపిలో౽రుదృష్టిః కపిద్ధభక్తిః కృపణో౽సిపాణిః ।సపుంద్రపామరాహ్వా
యస్సదారకస్సురామయస్సు పర్వరాజమప్యసూయయా వినీయమానసః
సతీచతస్యదుర్మదాపతౌతునిస్పృహా౽సదా గతాగతేషుకందుకేష్వమంద
సుందరాశయా ॥ ౩౯ ॥ మదాంధకారమగ్నదుర్మనాః కఠోరవాక్ ప్రజ
ల్పినీహితాత్సమాగతాః కుఠారదర్శినీసదా । నితాంతకాముకాయనీకృ
తాంతమార్గదర్శినీ పతంతమప్యనేకధాచపావకప్రవర్షిణీ ॥౪౦ ॥సతం
ముదాకిటింప్రదృశ్యసంస్థితంనిజాం గణేనిజాంసతీమితిప్రవాహ్యభండగీ
తినామికాం । అయేసఖిప్రియేసమావలోకయా ద్యమేఫురస్థితంకి
టింతుసమ్యగానయాశుచాంతికంప్రతి ॥ ౪౧ ॥ ఇతీర్యమాణశాబరంవ
చఃప్రమోదితాసతీ నిశమ్యతస్యఘోత్రిణస్సమాగతస్యచాంతికం । క్షుధా
తురంపిపాసుకంసమీక్ష్యశాబరీ తదానిజాలయాచ్చమృణ్మయంతు భిన్న
టో౽రుపాత్రకం ॥ ౪౨ ॥ ప్రసార్యతత్సమీపకంచ ప్రాశయన్ కిటింముదా
త్వజస్రమేవమాచరన్ ప్రసేవనాచ్ఛతో౽షయత్ । సభార్యకో౽నిజాంగణే
సమాహితో౽భవత్తదాముదా సభార్యయాచమూర్ఖధీరనుత్తమః ॥
౪౩ ॥

కదాచిదర్యమద్యుతి స్సుధాంశుభృత్సుభక్తిమా న్నిజాంగలింగ
సాహితౌ నిరంతరో౽న్ముఖో౽భవన్ । సదాశివంస్వమస్తకే ముదావహన్
శివేతిచప్రమోదయ న్నిజాంతరంవివేశ జంగమఃపురీం ॥ ౧ ॥ ఇతస్తతశ్చ
సంచరన్ సురాజవీథిమాశ్రయం త్సభిక్షుకో౽తిభిక్షయా సమస్తవీథికాశ్చ
రన్ । అనార్యసేవ్యమాససాదశాబరం గృహాంగణంకరస్థితో౽రు ఘంట
యానినాదయ న్నిజాంగణం ॥ ౨ ॥ వళిప్రకాశద్వపురాదధానః పక్ష్మప్ర
రోమాంచితపాండువర్ణః । పదేపదేకంపితదేహమస్త కశ్చాసేదివాన్
శాబరసద్మజంగమః ॥ ౩ ॥పదేపదేప్రస్ఖలదంగయష్టికో నందీశ్వరాంచద్వ
రవేణుదండః । లాలావిలోలద్రదనచ్ఛదస్సన్నా సేదివాన్ శాబరసద్మజంగ
మః ॥ ౪ ॥ పలత్రికంపాయతనోర్ధ్వకేశః శ్మశ్రూల్లసత్కూర్చకవా
న్మనోజ్ఞః । నితాంతముచ్చారితశంభునామకో నిషేదివాన్ శాబరసద్మ
జంగమః ॥ ౫ ॥ జటాశ్చకంథాంచలదక్షమాలికాం సితాతపత్రంవరకక్షు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాలం । రుద్రాక్షమాలాశ్చవిభూతిఘుటి కాంబిభ్రత్సమాగత్యచతత్ర
సంస్థః ॥ ౬ ॥ తంజంగమంవీక్ష్యతదంగనాచ భండంగినామ్నా పరిఘుట్య
మానా । తత్రత్వాంగణేసంస్థితవిశ్వకద్రూన్ ।ప్రద్రావయద్వృద్ధమహేశ్వ
రోపరి ॥ ౭ ॥ భోభోమహాజంగమవేషధారిన్ రాత్రౌసమాగత్యచవిశ్వ
కద్రూవత్ । సర్వంసమీక్ష్యాథగృహీతుమద్య మేగృహంకిమర్థంస
ముపాగతోసి ॥ ౮ ॥ భిక్షామిదానీంతునకోపిదాస్య తిప్రతిగృహంబద్ధక
వాటకంసత్ । భిక్షార్థమిత్యన్యకలాపమూ వహా మృషానువాదీభవ
సిప్రసిద్ధః ॥ ౯ ॥ మదర్థమేవేతివినిశ్చినోమి నాన్యత్తుకార్యంత్వయివి
ద్యతేధునా । మదోద్ధతోమద్గృహమేత్యసాదరం మహానిశీథేమమదేహిభి
క్షాం ॥ ౧౦ ॥ ఇతిబ్రువన్నామకమందిరే వస కింకర్తుమిచ్ఛావశతా
ముపైషి।సర్వంసమాఖ్యాహిసమాసతోమె నోచేదిహస్థాతుమతిప్రయో
జనం ॥ ౧౧ ॥ గచ్ఛాశునోచేత్కరవాలతోమే కఠోరదండేనచపేటికా
దిభిః । సంతాపయామ్యద్యసమాగతంత్వాం సమ్మోదవాక్యైర్నహి
మేప్రయోజనం ॥ సమీక్ష్యమాంసంస్మరణీయవేషా మాకాంక్షమాణః
కపటాత్మకోభవాన్। సజంగమస్త్వంనచలింగధారీ నానాత్మకోనాగరికో
సిసత్యం౹౧౩॥ పత్రౌసమాగచ్ఛతిచేదిదానీంత్వాం మాంచనిస్సారయతిప్ర
కోపాత్ । ప్రతాడ్యసాశ్రైరపిమాంచబంధ యన్నావేశయేత్కాపమగా
ధతోయం ॥ ౧౪ ॥ తస్మాదిహాగచ్ఛభవాన్మదీయ కుటీరముత్సృజ్యకు
మార్గగేతి। దర్వీంసమాదాయచశాబరీతం భండంగితందండితుమాజగా
మ ॥ ౧౫ ॥ భోజంగమావాంకృతభాషణౌ సదానారీసమాగత్యనిరీక్ష
మాణా । భర్తారముద్దిశ్యచకాచిదన్యా ప్రజల్పయేత్కాగతిరావయోస్త
దా॥౧౬॥ ఇతిబ్రువంతీమనువీక్ష్యజంగమో భండంగినీంప్రాహవిహస్యమా
నః । నిరర్థకంమాంతునిరాకరో షివిరాగిణంప్రాకటజంగమంమాం ॥
౧౭ ॥ నిరాగవంతంనితరాంసమీక్ష్య నిరంతరంమాంనిగమార్థవేదినం।
నమేభయంమాస్పృశమామిహైవ మదోద్ధతేమంజులభాషణంకురు ॥
౧౮ ॥ భండగినీత్వంపరిహాసపూర్వకం యద్యప్యనర్హంత్వయిసర్వమే
వ । అవాచ్యమశ్రావ్యమతీవ నింద్యంశునినో మివక్ష్యామినసాద
యామివా॥ ౧౯ ॥ శంభోమహాదేవమహేశ్వరేతి కణ్ఠోపిధాయాశుకర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri
Jangamawadi Math, Varanasi
Acc. No. 7462

ద్వయేన । నిమీల్యనేత్రే విమలే ముహుర్మ్మ ముహుర్విచార్య తామేవముపా
చసద్వచః ॥ ౨౦ ॥ వృద్ధోహమాకంపితవిగ్రహోహ మశ్రావ్యసంభాషణ
వర్జితోహం । నిష్కాముకో నిశ్చలమానసోహం మాంనిందసీమైర్వ్యచ
నైశ్చభర్త్సయసి ॥ ౨౧ ॥ నాహంయువా కామినికాముకోన హీనకామ
శ్చాస్మిజరాపీడితోహం । నచాంగనాభిర్వరణీయరూపో నమేరతిః కాంచ
నకామినీషు ॥ ౨౨ ॥ నమేసమీపేధనధాన్యవస్తుజాలంతు దాతుంతిరు
ణీతిమోహాతః । వయస్సమానంనహిసౌసురూప లావణ్యకాదీనితథైన
శాబరి ॥ ౨౩ ॥ శ్రీశైలయాత్రాంప్రతిగంతుమిచ్ఛయా సమాగతో
హంబహుభిర్జనైస్సహ । తేసర్వభక్తాశ్శివమీక్షితుంయయు గ్రామంత్ర
హిత్వాస్థవిరంకృశాంగం ॥ ౨౪ ॥ తైస్సాకమద్యాశుహియాతుమ
ర్థశక్తిర్నమేకింకరవాణికోమలి । క్షుధాతురంమాంప్రసమీక్ష్యసాద
రం భిక్షాంప్రదాస్యాశుచమామముష్మాత్ ॥ ౨౫ ॥ స్థలాచ్చనిష్కాస
యచారులోచనే నాన్యంతుయాచ్నామినరోత్తమంపా । మోఘాస్య
మోఘాపిమనుష్యమేకం యాచ్నామినాన్యంవసుదాస్యమప్యహం ॥ ౨౬
భండంగ్యువాచ ॥ గచ్ఛాధునా జంగమమామకీయగృహంతుభిక్షా
దికదానకంనహి । ఇతస్తతిస్సంతిమహాగృహాశ్చ భిక్షాప్రదానాయజనాః
ప్రజానాం ॥ ౨౭ ॥ తస్మాదితోగచ్ఛనచేదహంత్వాం దండేనవాదారువికా
రదర్వ్యా । భండంగినీవాక్యమతీవనిందితం శ్రుత్వానదజ్జంగమలింగవర్యః
౨౮ ॥ సంతాడయేతిస్వమతిప్రతిజ్ఞా మావేశయామాసమహేశవర్యః ।
జంగమః । భండంగియత్రప్రథమంతుయాచే భిక్షాప్రమాణంమహదల్పమే
వ ॥ ౨౯ ॥ అలంతదేవేతిమమప్రతిజ్ఞా మహ్యంప్రదాస్యాశునివారయా
ద్య । గచ్ఛామికుత్రేశమిహైనభిక్షాం దేహీతిచోచ్చైర్వచనైర్బభాషే
౩౦ ॥ దర్వీంగృహిత్వాపరిభర్త్స్యమానాం భండంగినీంవీక్ష్యమహేశ్వ
రోవదత్ । పురామహాభక్తగణార్చనానతాస్తాస్సూనరసానిప్రముఖాంగనా
స్యః ॥ ౩౧ ॥ తాసాంసుభక్తేః పరమాణుమాత్రం వక్తుంనశక్నోమివరా
హపాలినీ । తథైవసర్వేశివభక్తమార్గా స్త్రియశ్చసర్వాశ్శివభక్తిప
క్షాః ॥ ౩౨ ॥ సాక్షాన్మహాభక్తగణప్రసాదాత్ కైలాసమాపుఃకమలా
యతాక్షి । భిక్షాంప్రదాస్యామలభక్తితోమాం శ్రీశైలరాజంప్రతిమా-

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మితోఽనయ ॥ ౩౩ ॥ మాహేశ్వరేభ్యోఽఖిలవస్తుజాల మాకాంక్షితంచా
రుమతీస్త్రియశ్చ । మహీభుజోఽప్యన్యతరాశ్చదత్వా తేషాంప్రసాదా
త్పరమంపదంయయుః ॥ ౩౪ ॥ తస్మాదిహాముత్రచసర్వసాధనే మాహే
శ్వరేభ్యోనహిచాపరోఽమహాన్ । మహేశభక్తాయకుటుంబినేమే దత్వా
తుభిక్షాంసరమానుమోదయ ॥ ౩౫ ॥ ఏవంవాదినిభిక్షుకేసతి ముహు
ర్భండాంగినీనిర్భయా । మద్గేహేబహుధాన్య సంచయమపినస్వావతోనాస్తి
తే । కిందాస్యామ్యధునామమాంగణ భువంహిత్వాశుగచ్ఛేతితం । ని
స్సార్యామలతేజసంగణ వరంసాదండపాణిస్థితా ॥ ౩౬ ॥ క్షుద్బాధావశ
తోమదీయ నిలయాన్నాయాసిచేజ్జంగమ । తేహస్తాంచితఘంటికామి
హాతుసంస్థాప్యాధునాభుంక్ష్వభో । నస్యాద్గచ్ఛతధేక్షితం గృహబహి
ర్ద్వారంసమేత్యానఘ । అస్మాభిర్యదపూర్వవస్తు నహితంభోజ్యంతద
న్నంమహత్ ॥ ౩౭ ॥ జంగమః ॥ భోభోభామినియత్రయత్ర ప్రథమం
యాచేతదేవాంగణే । భిక్షాంగృహ్యాయథేచ్ఛయాజిగమిషుర్నాన్యాంసనం
గృహ్యాతే । ఏతన్మేవ్రతమాదిమంబహు విధైరాభాషణైఃకింవృథా ।
భిక్షాందేహికృపావలంబ నతయాగచ్ఛామిశ్రీపర్వతం ॥ ౩౮ ॥ అన్యోన్య
మేవంపరిజల్పకేషు భండాంగినీబాహుబలేనదర్వ్యా । తంతాడితుంజంగమ
వర్యమంగ నాసక్రోధినీసన్నిధిమాజగామ ॥ ౩౯ ॥ తదంగనాయాఃపతి
రంతకోప ముత్తదాసమాగత్యనిజాంగనాంప్రతి । కింరేవృథాజంగమమే
నమంగనే కిమర్థమాతాడితుమిచ్ఛసిక్రుధా ॥ ౪౦ ॥ స్వామిన్నయంభిక్షుక
జంగమోమాం యాచ్నాతిభిక్షాంమమదేహిచేతి । నాప్నోషిభిక్షాంమమ
మందిరేత్వ మిత్యుక్తోఽగచ్ఛమహేశ్వరేతి ॥ ౪౧ ॥ మయాసముక్తోఽపిన
యాతిక్వాపి చాత్రైవగృహ్ణామినయామికుత్రచిత్ । ఇతిప్రతిజ్ఞామవలం
బ్యసంస్థితం సంతాడితుంజంగమవర్యమాగాం ॥ ౫౨ ॥ పామరః ॥ క్షు
ధాతురోవృద్ధజనశ్చధీమా నజాతిభిక్షాంపరియాచమానః । కించిన్మహా
ద్వాపరిదాస్యభిక్షాం నివారయాశుప్రమదేస్మదంగణాత్ ॥ ౪౩ ॥ కాలాం
తరేవాకమలాయతాక్షి సుకాలకేవాసుజనేచదుర్జనే । సమాగతేసత్యా
నురాగిణీసతీ సంపూరయాన్నేనసుభాషణేన ॥ ౪౪ ॥ ఇతీర్యమాణాసతి
భర్తరికృధా తదాగృహేసంస్థితకోణకుంభే । పత్న్యాసమానీతమనేక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ష్టికం పురాతనంచామితకీటకావృతం ॥ ౪౫ ॥ పిష్టంసమాదాయచ
ముష్టిమాత్రం దదానమాధిష్ఠితజంగమాయ । గృహీతపిష్టోగృహబా
హ్యాదేశే క్షుధాతురః ప్రాశనమాచకార॥౪౬ ॥ తత్పిష్టమాదాయనిజేష్ట
లింగే సమర్ప్యతల్లింగఘనప్రసాదం । కించిత్స్వయం ప్రాశనమాచరంత్స్వ
శేషంతుతత్యాజక్రిమిప్రకీర్ణం ॥ ౪౭ ॥ లోకేతుసర్వేబహుధావదంతి
క్షుధాతురాణాంనరుచిర్నపక్వం । తత్సత్యమాసీదితిచింతయన్సన్తదా
హి తత్పిష్టమధఃప్రచిక్షిపత్ ॥ ౪౮ ॥ భూమావపరిక్షిప్యగతేమహేశ్వరే
భండగినీబాహ్యముపేత్యబంధుభిః । భూమావపరిక్షిప్తమశేషపిష్టం తదాస
మాలోక్యనిజోదరంముహుః ॥ ౪౯ ॥ ప్రతాడయంతీసతమాహ్వయంతీ
కిమేతదిత్యాకులమాచరంతీ । మదీయభర్త్రాతుపురాతనేన సంపాది
తంపిష్టమిదంప్రశస్తం ॥ ౫౦ ॥ నిరర్థకంజంగమవేషధారిణే దత్తంవ్యయం
జాతమనాదరేణ । సజంగమోపిత్వరతాముపేత్య మహ్యాంప్రచిక్షేపమ
దోద్ధతస్సన్ ॥ ౫౧ ॥ మదీయభర్త్రాతుపురాతనేన సంపాదితంపిష్టము
నిందితంమహాత్ ! కథంసహిష్యేకఠినాత్మకంమే భర్తారమస్యత్తమసాధ్య
భావం ॥ ౫౨ ॥ త్వయాసమంమేనహిసంగమోస్తు త్వత్తోధికామేపతి
యస్త్వనేకాః । పతివ్రతానాంపతిరేకఏవచ మాదృశీనాంపతయస్త్వనే
కాః ॥ ౫౩ ॥ ప్రాంతస్థితానేకపతివ్రతాంగనాశ్శృణ్వంతునస్వార్థమ
హంప్రవక్ష్యే । యాయంతునిత్యంగృహకృత్యధర్మే కథంచరంతిప్రకృ
తిస్వభావైః ॥ ౫౪ ॥ పుంభిఃప్రమోదంకథమాచరంత్యో నవేద్మ్యహం
సారసపత్రలోచనాః । స్త్రీణాంస్వభావంపుమాన్సమీక్ష్య చరంతిచేద్యా
తిచకాలఉత్తమః ॥ ౫౫ ॥ అనేకభర్తౄనపితోషయిత్వా సమీక్ష్య
సంప్రాప్తవయస్కమేనం । అయంతుధిక్కృత్యచమాంగృహస్థాం భిక్షార్థి
నేపిష్టమదాపయద్వృథా ॥ ౫౬ ॥ సజంగమఃపిష్టమశేషతోభువి ప్రక్షి
ప్యచోచ్ఛిష్టమనన్యభోజ్యం । గతశ్చశైలేంద్రమతంద్రితస్సన్ పిష్టంవృథా
జాతమనేకవార్షికం ॥ ౫౭ ॥ కరోమికింపిష్టమిదంబ్రువంతీ ప్రాంతస్థితందం
ష్ట్రిణమాహ్వయత్తదా ॥ ౫౮ ॥ దంష్ట్రీసమాగత్యమహేశ్వరస్య ప్ర
మోదతఃపిష్టచయంచఖాద ॥ ౫౯ ॥ తద్భక్షణానంతరమేవసర్వాః ప్రాం
తస్థసర్వేపురుషాస్తదంగనాః । భండంగిస్త్రీంప్రాహురనేకరీత్యా యుక్తం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కిమేతత్ప్రతివంచనం తే ॥౬౦॥ యఃకోఽపి వాభాక్తికభావనేషతి స్సంభావనీయ
స్సరసాన్నపానైః । సనిందనీయః పరమార్థతోఽవా ప్రపంచరీత్యా చ ప్రస
హ్యతామితి ॥ ౬౧ ॥ సంతోషయిత్వా సహసా జనాస్తే స్వస్థానమాజగ్ము
రనేకభావాః । తాం నిందయంతస్స్వహృదంస్తువంతో భర్తారమానమ్రమశి
రస్కమంగనాః ॥ ౬౨ ॥ జనైరనేకైరపి భామినీభిర్నివారితాపి ప్రతిఘు
ష్యమాణా । తథైవ భర్తారమనేకనీచ సంభాషణైర్నిందసమాచరంతీ ॥
౬౩ ॥ అన్వేషయిష్యామి చ యత్ర కుత్ర చిహ్యవానమన్యోన్యగుణాభిరా
మం । ఆజ్ఞాం మదీయామనుయాయినం తం పుమాంసమిత్యాకులమాచరం
తీ ॥ ౬౪ ॥ ప్రధావినీం పాతకకారిణీమిమామాశ్వాసయన్ పార్శ్వము
పేయువాన్ సః । అయి ప్రియే మామకచిత్తచోరే విసృజ్య మాం పశ్వసనీ
యరూపం ॥ ౬౫ ॥ త్వదాజ్ఞయా నిత్యమతంద్రితస్సన్ త్వదుక్తకర్మాణ్య
పిసమ్యగాచరన్ । ప్రతిక్షణం త్వాం పరిమోదయన్నహం త్వదగ్రభాగే తు
నితాంతమాశ్రితః ॥ ౬౬ ॥ త్వదాననాలోకనవర్జితం దినం మే నైతదా
దుర్దినమేవ నాన్యత్ । త్వదంగకస్పర్శవిహీనకాలో దుష్కాలమేవే
తి సదా మన్యే ॥ ౬౭ ॥ సాకం త్వయా సుప్తమిదం మహీతలం సాక్షాన్మ
హేంద్రస్థలమేవ మన్యే । త్వయేరితం వాక్యమనర్ఘమప్యహో మహాను
కూలం భవతి ప్రశస్తం ॥ ౬౮ ॥ ఇతి ప్రియాం తాం బహుధానుయాయినం
పౌరాస్సముద్వీక్ష్య పుమాంసమూచుః । రే రే మహామూఢమదోద్ధతామి
మామశేషవాక్యైరనుమోదయన్నసి ॥ ౬౯ ॥ నాయాతి తే మందిరమప్య
వార్యం వాక్యం న గృహ్ణాతి చ న శ్రుణోతి । ఏతాదృశీం తాం కథమాదరేణ
సంభాషసే త్వం సహసా నివారయ ॥ ౭౦ ॥ నత్యజ్యసి త్వం బహుధా ప్రకా
రైస్సంభాషసే పాపభయాన్న బిభ్యతి । విషాన్నపానైస్త్వివిధైశ్చ కర్మభి
ర్విశ్వాసనీయా న భవేదియం సదా ॥ ౭౧ ॥ వాదైర్జనైరేవముదీరితోఽపి
తాం సర్వభావేన చ నాపరిత్యజత్ । అనేకధా తామనునీయమానో నినాయ
స్వీయం గృహమంబుజాక్షీం ॥ ౭౨ ॥ తయా సమం సర్వసుఖాని భోక్తుం
యథోపయోగ్యాని తథా చకార । భండంగినీ సా పరితో భ్రమంతీ కుత్రాపి
నాలక్ష్యత పూర్వపాత్రీణం ॥ ౭౩ ॥ భో భోః పతే మామకదివ్యపాత్రీ నదృ
శ్యతే యత్ర తచ్ఛ కుత్రచిత్త్వా । అన్వేషయాశ్వాల్పతరాం త్రిఘి మాశు ప్రలం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బమానోదరమాదిమంకిరిం ॥ ౭౪ ॥ ఏవంబ్రువంతౌ ప్రతివీధికాసు నితాం
తముద్వీక్షణమాచరంతౌ । అన్వేషయంతావనుమానయంతౌ తే నైవ
మిథ్యాత్మకజంగమేన ॥ ౭౫ ॥ గృహీతఏవేతిచనిశ్చయంతౌ సంతౌస్వవ
క్షఃపరితాడయంతౌ । నిశాంతమభ్యేత్యనిశాంతకాలే కాంతాస్వకాంతే
నసమంరురోద ॥ ౭౬ ॥ కిరిస్తుతజ్జంగమసుప్రసాదం భుక్త్వాప్రమోదా
యతనాంతరంగః । భూత్వాచతత్పూర్వజనుఃప్రకారం జ్ఞాత్వాచశ్రీజంగ
మసుప్రసాదాత్ ॥ ౭౭ ॥ పురామహేశామలభక్తవర్య ముఖోదితాఖండి
తశాపకారణాత్ । ప్రాప్తోహమత్యంతగుణైర్విహీనం వరాహరూపంచ
సుధాతలేస్మిన్ ॥ ౭౮ ॥ విజ్ఞానమావాప్యవిశేషపూర్వ గంధర్వరూపంగ
గనేచరత్వం। ఇతిప్రమోదాంతరసంగభక్త భక్తిక్రియాజ్ఞానవిశేషభావం
౭౯ ॥ విసృజ్యపూర్వస్థితికర్మకంచు కంసునిర్మలజ్ఞానమయోబభూవ ।
తాభ్యాముభాభ్యాంవరజంగమాభ్యా ముదీరితాఖండితశాపమామనన్॥
౮౦ ॥ సద్యశ్శివజ్ఞానపరోపిధీమాం త్వసస్మారపూర్వాకృతిమానుషంగాం
తతోప్యేత్రికర్మాణ్యపిపుత్రభావం సదానుకుర్వంతమనుస్మరంత్సః ॥ ౮౧ ॥
తత్పాపమస్యాపితదంగనార్యాః ప్రేమ్ణావశాజ్జంగమసుప్రసాదః । మయా
సులభ్యోభవదల్పవృత్తి నాతాభ్యాంకథంప్రత్యుపకారమాచరే । ౮౨ ॥
ఇతిస్మచింతావశమాప్యసాదరం గంధర్వరాజఃకమలాకరస్య । సమీపదే
శస్థితదేవతాల యేనిపేదివాన్నిర్జితనైజవృత్తిః ॥ ౮౩ ॥ మోక్షాభికాం
క్షీచభవామిపశ్చా దితిప్రతిజ్ఞాపరితాపితోభవత్ । తత్పాపమరస్యోపకృ
తింవిధాయ స్వాభావికంపూర్వమనింద్యరూపం । ౮౪ । గాంధర్వరూప
త్వమలంప్రగృహ్య గచ్ఛామిసాక్షాచ్ఛివసన్నిధింక్రమాత్ । ఆలోచ్యచై
వంకిరిరూపమేవ సంధార్యతత్రాప్యంతమహీతలేస్థితః ॥ ౮౫ । తదంతరేత
త్రమహీభృతోగృహే దేవీమహోత్సాహకరోత్సవాయ । పౌరాస్స
మస్తాఃపరదేశవాసి నస్త్రీయఃపుమాంసశ్చసమాగతాస్తదా ॥ ౮౬ ॥ దే
వీమహోత్సాహకరంమహోత్సవం ద్రష్టుంసమాజగ్మురనేకధాజనాః
తదుత్సవేశక్తిసమర్చనార్థం బలిప్రదానస్యచికీర్షయాతదా ॥ ౮౭ ॥
గజాధిరాజంమహిషంమహోన్నతం కిటేంద్రమేకంచసమానయధ్వం ।
ఇత్యాజ్ఞయాభృత్యవరాస్సమేత్య కుటుంబినఃశ్యామరనామకస్య ॥ ౮౮ ॥

CC-0.Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సమీపమాగత్య సహస్రఘాతం ప్రబోధయామాసురపాకిటీంద్రం । సమాసయేతి ప్రముఖాంబ్రువంతస్తం ఘూర్ణయంతస్త్వరతాముపేయుః ॥ ౮౯ ॥ సస్రావహాశశ్వత్సకలాన్మహీభృతః ప్రశాసనాదాగతభృత్యవర్గాన్ । నాస్త్యత్ర చోరోత్ర ప్రవరో మదీయో గృహేనిశీథేక్వగతో న జానే ॥ ౯౦ ॥ వరాహమన్వేషయితుం వ్రజంతో వీథీషు వీథీషుచ సంచరంతః । ప్రతిస్థితేపోత్రిణమాహ్వయంత స్సంతో న కుత్రాపిచ తం ప్రపేదిరే ॥ ౯౧ ॥ ఆజ్ఞాం సమాలంబ్య మహీశ్వరస్య వరాహమానేతుమశక్తకా వయం । కథం సమక్షం కిటిముత్సృజంతో గచ్ఛామ ఏవం గతిముచ్చరంతః ॥ ౯౨ ॥ అతీవ చింతావశమాప్నువంతః కాసారతీరేషు చ సంచరంతః । తత్ర త్రపాదేతం కిటిం వీక్షయంత స్సంతోషమాపుస్సహసారుదంతం ॥ ౯౩ ॥ కిరింతమాలోక్య చ రజ్జుభిస్తదా బధ్వాదృఢం రాజసమీపమాపుః । నివార్య సర్వాన్నిజభృత్యవర్గాన్ త్స్వయం స్వహస్తాంచితఖడ్గధారయా ॥ ౯౪ ॥ దేవీసమీపే కిటిమావిశ స్తదా ఛేత్తుం శిరస్తస్య సమారభన్ముదా । దేవీం నమస్కృత్య తదేష్టదేవతాం స్తద్ధైవనత్వాత్తరసా భ్రమన్నసిం ॥ ౯౫ ॥ ప్రవేశయామాస శిరోధిదేశే రాజా ప్రహారేణ కిశోర్మహిమ్నః । ప్రవేశమాత్రేణ హి హాస్తఖడ్గ స్స్వర్ణకాంత్యా సహసాపతద్భువి ॥ ౯౬ ॥ కిమేతదాశ్చర్యమితీవ రాజా స్వమంత్రిణం మంత్రివిదాం వరిష్ఠం । ఆహూయ సర్వం త్వద్ధదర్శయిష్య న్నిదం బభాషే నిజమంత్రివర్యం ॥ ౯౭ ॥ రాజ్ఞాసముచ్చారితనిత్యకృత్యం శ్రుత్వా తదా విస్మయమాససాద । క్షణం మనో నిశ్చలతామవాప్య రాజ్ఞే వదచ్చాటువచః ప్రశస్తం ॥ ౯౮ ॥ అయస్సమానీయ నివేశ్య రాజన్ ద్రక్ష్యామి తచ్చిత్రమితి ప్రహృష్టః । తతోఽత్రివర్యే స్వపురస్థితం త్వాయ స్సర్వం సమానీయ నివేశయత్తదా ॥ ౯౯ ॥ తత్స్పర్శమాత్రేణ హి కాంచనస్య ప్రభావమావాప్య చ రాజతే స్మ । తతోఽత్రివర్యో దివిషత్స్వరూప మవాప్య గంధర్వసురూపమాప ॥ ౧౦౦ ॥ తజ్జంగమోత్కృష్టఘనప్రసాదాత్తా సాక్షాచ్ఛివాజ్ఞావశతస్సమాగతే । దివ్యే విమానేదిషు జైర్విరాజితే నానామణి భ్రాజితకాంచనేశుభే ॥ ౧౦౧ ॥ గంధర్వరాజం గగనే చరంత మావేశయంతో మహిమోజ్జ్వలంతం । కైలాసమానిన్యురనేక దేవ [illegible] ముఖేశవాసం ॥ ౧౦౨ ॥ తత్రస్థితానేక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మహాగ్నైర్నమం సదాశివం సంతతమామనంతః ॥ తతోఽలాంగం ప్రవిమ
ల లసచ్ఛాతకుంభోపమేయం । దృష్ట్వా రాజప్రముఖనిఖిలా విస్మయం
ప్రాపురార్యాః । కేనానీతః పాలితః కేన పాత్రీ తత్పుణ్యాం వైగణితుమసక్త
న్నాదిశేషోఽపి శక్తః ॥ ౧౦౩ ॥ కేనానీతః ప్రవిమల ధియా కేన సంరక్షితో
వా తే సర్వేస్స్వస్వకలవిభవై స్సర్వభావైశ్చమాన్యాః । తస్యాసంతం
సుకృతవిభవం వక్తుమాద్యంతహీనం శేషో నాలం ఖలు సయమహో హా వ
ర్ణయితుం కేన సమర్థాః ॥ ౧౦౪ ॥ ఇత్యన్యోన్యం త్వవనిపత యశ్చింతయాం
తో మహాంతః పృచ్ఛా మోద్యప్రవిమలధి యశ్శాబరం పానురంతం । ఇ
త్యాలోచ్య కృతవరధియశ్శాంతమాపాదయంత స్తత్రాంతాంతం త్వరుణన
యనాం తత్క్షణం త్వానయిష్యన్ ॥ ౧౦౫ ॥ ప్రాచుర్యేణ ప్రణతమస
ఘం పామరం ప్రోచురార్యా రేరే కోలః ప్రవిమలమతే కేన మార్గేణ నీతః ।
కుత్రాసీత్తజ్జనన మనఘం కేన సంపాలితో సౌ చైతచ్చేష్టాదికమను దినం స
ర్వమాఖ్యాహి నస్త్వం ॥ ౧౦౬ ॥ యచ్ఛామస్తే సకలద్రవిణం సంపదా
పూరయామస్సభ్యాన్ దృష్ట్వా సమరవిజయ శ్శాబరః పామరో సా । స
త్యం సర్వం తిదభిమతకం తత్స్వభావం త్వావో చన్నాహం వేద్మి ప్రతను జననం
ప్రాశనం చాప్యమోఘం ॥ ౧౦౭ ॥ కోలస్యాస్య ప్రభవకథనం కో నరో వేత్తి
కిం వా । కోలోఽయం మన్మందిర ప్రాంతభూమౌ నిత్యం నిత్యం క్రమమనుసరన్
వర్తతే సుప్తిమేతి ॥ ౧౦౮ ॥ ఏసం దృష్ట్వా త్వహమిహ సఖీం దర్శయిత్వా
చ భూయః క్షుత్తృష్ణార్తాం కిటిమనుదినం భిస్సటాం ప్రాశయిత్వా । సత్యం
తం వై ప్రతిదిన మహం పోష్య సంస్థాయి నూ మేకస్మాదేకోఽభవనమన ఘో
జంగమః ప్రాదురాసీత్ ॥ ౧౦౯ ॥ సో వై వృద్ధస్థిరతరమహా హాద్దండ కోదండ
ధారీ సాక్షా చ్ఛైవీ శివశివ మహాదేవదేవేతి వాదీ భిక్షాం దేహీత్యనుల సు
ధియా యాచమానం నిశీథే । మజ్జాయా తం వికృతమనసా ముష్టిపిష్టం దదా
సా ॥ ౧౧౦ ॥ భిక్షాముష్టిం త్వను కరతలేనాభిగృహ్ణాన్మహాత్మా భుక్త్వా
శేషం భువి పరిహారత్విష్ట శేషం వరాహః । జగ్ధ్వా దివ్యం జనను తమహాకో
లవర్యో౽థ శీఘ్రం త్వైనైవాయం గత ఇతి సదా న్వేషయా మోకిటీంద్రం ॥
౧౧౧ ॥ తస్మిన్కాలే భవదనుచగాః ప్రాప్య మన్మందిరం తే పృచ్ఛంతి స్మ
క్వను తవ కిటి దీక్షాయతామిత్యవోచన్ । నాస్తీత్యుక్తే మయి బహువిధా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భాషమాణే శ్లేషయిత్వా ప్రత్యేకం తం దదృశురనఘం కోలమేళే చ కుల్యాః ॥
౧౧౨ ॥ కల్యే దృష్ట్వాథ వదనుచరాః షోత్రిణం పాశ్వైకైస్తే సామీప్యం వై
సరభస మహోత్కంఠకాః ప్రానివేశుః । దేవ్రీప్రీత్యై తవకరగతే నో
గ్రఖడ్గేన షోత్రీ స్పృష్టో జాతః ప్రబలమహిమా తావకో వా విధేర్వా ॥
౧౧౩ ॥ నో చేదేవం మహితవిభవో జంగమాగ్రేసరాద్వా నాహం వేద్మి
ప్రబలతర తచ్చిత్రమేతన్మహీశ । శ్రుత్వా సర్వం నరపతిముఖా మాను
షాశ్శాంబరోక్తం సత్యం సత్యం సకలజనసం రక్షణీయం మహాత్మ్యం ॥ ౧౧౪
దత్వా ద్రవ్యం సకలజనతాసం ప్రదాయానుగుణ్యం సంతుష్యామశ్శంబర
మఘం షోషయామో మహాంతం సర్వం ద్రవ్యం సదమలమతిః షామకో సా
ప్రగృహ్ణన్ బంధూన్ దారానపి చ సకలాన్ మోదయిత్వా సభార్యః ॥ ౧౧౫
స్వాధిష్ఠానం గృహమభిగతే షామకే రాజవీథ్యాం దృష్ట్వా పూర్వప్రకృతి
మమలం జంగమం స్వానుకూలం । నీత్వా భారం నిఖిలజనసన్మాననీయో
ప భోగ్యం చాగత్యాశుప్రవిమలధియే రాజవర్యాయ శీఘ్రం ॥
౧౧౬ ॥ విజ్ఞాప్యాథ ప్రముఖగణ సంభావనీయం మహాంతం నిర్దిశ్యైవం ని
యమవచనై రానుపూర్వ్యం బభాషే । స్వామిన్ రాజన్ తవకరుణయా జంగ
మం సానురోధాన్నేతుం న త్వం కమపి సుధియం ప్రేషయాశు ప్రసన్నః ॥
౧౧౭ ॥ తం వైశేషిం గుణనిధిమముం దర్శయిత్వా గమిష్యేచ్ఛా గచ్ఛం
తుత్వరగతితయా రాజ ముఖ్యాస్సమస్తాః । శ్రుత్వా రాజా సుకరమనఘం
మంత్రిణం ప్రేషయిత్వా తం శుద్ధాంతఃకరణమనఘం జంగమం చానినా
య ॥ ౧౧౮ ॥ నత్వా భూయః ప్రకృతిపురుషం జంగమం ప్రాహ ధీమాం
స్త్వామిన్ కోలస్థ్నవిరభవ తస్సుప్రసాదాదమోఘం । రూపం ప్రాప్యామర
మునివరై రావృతోఽయం మహాత్మా గంధర్వస్సన్ గగనపదవీమాశ్రితో ది
వ్యదేహః ॥ ౧౧౯ ॥ ఏతత్సర్వం సకలముని రాజన్యలోకాస్సమీక్ష్య ప్రా
హుస్సర్వే ప్రకలితధియః షామరాః కంపితాంగాః । నానాధర్మాననుగత
మహాబుద్ధయోఽస్మాన్ కృతార్థాన్ కృత్వా సర్వాన్ తవకరుణయా
పాలనీయా వయం హి ॥ ౧౨౦ ॥ త్వత్తో నాన్యః పరిగణనయా మోక్షదా
నైకశీలో మత్తో నాన్యస్తవ కృపణధీః పాలనీయో మహాత్మన్ । యస్మా
త్తో కాలః ప్రవిమలమతి జాతరూపో బభూవ । స్వామిన్ ధన్యా వయమపి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భవద్దర్శనాత్స్పర్శనాచ్చ ॥ ౧౨౧ ॥ త్వత్పాదాబ్జోదకమిహానఘం పా
తుమిచ్ఛాంవహంత స్స్వాత్తః కాంక్షే । ఘనతరమహా మోక్షమార్గప్ర
చారం॥ స్వామిన్ తావకభుక్తశేషమనఘం భుక్త్వామహాకోలక స్సర్వోర్వీ
రుహానస్తుసంచయమపిస్ఫృత్వాచ సౌవర్ణకం। సంత్యజ్యాశ్రితకోలరూపమ
చలం గంధర్వరూపోభవన్ । పశ్చాద్దివ్యవిమానమేత్య శివసాయుజ్యం
ప్రపేదేమహాత్ ॥ ౧౨౨ ॥ తస్మాత్తేమహిమానువర్ణన మహంకర్తుం
నశక్నోమిభో । మామప్యాదరణేనపాతు ముచితం శ్రీభక్తిముక్తిప్రద ।
ఇత్యన్యోన్యవచః ప్రభాషణ తయాసంతోషయన్ జంగమం । ప్రోవాచో
త్తమరాజవర్య ప్రముఖానావేక్ష్యమాణోవిభుః ॥ ౧౨౩ ॥ ఇతిశ్రీచన్న
బసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే ప్రసాదమహాత్మ్యే గంధర్వరాజం
ప్రతినిశాంతశాంతకృతనత్త శాపవిమోచనం నామ పంచమోధ్యాయః॥

—శ్రీ ప్రసాదమహిమా శ్రీ—

షష్ఠాధ్యాయ ప్రారంభః.

అగస్త్యః॥ భోరేణుకస్వాశ్రితసిద్ధిదాయక ప్రపంచధర్మేతరమా
ర్గప్రవర్తక । తజ్జంగమేనామితతేజసాపునః కిముక్తమాచక్ష్వసదాను
మోదక ॥ ౧ ॥ రేణుకః॥ భోరాజన్ తవభక్తియుక్తిభిరహం సంతుష్టమా
నోభవం । సాక్షాజ్జంగమసుప్రసాద మహిమోదగ్రం ప్రవక్ష్యే శృణు॥ స
ర్వాఘౌఘహరంపరం శుభకరం సద్భక్తిముక్తిప్రదం । శ్రద్ధాళుశ్శశిశేఖ
రే విమలసద్భక్త్యాప్రమోదంభజ ॥ ౨ ॥ కశ్చిద్భక్తవరః కపాలిచరణాం
భోజాతసద్భృంభరో । నిత్యం శైవగృహేషుసంచిత మహాభిక్షాంసమాదా
యచ । తద్భిక్షాంసమశేషముద్ధృత కరంతద్గ్రామబాహ్యస్థితం । చాం
భఃపూరితసత్తటాకమల ఘుంసంప్రాప్యనిత్యంశుచిః ॥ 3 ॥ భూత్వాలిం
గసమర్చనంచ కురుతే నైజేష్టలింగేముదా । సందాస్యామలసుప్రసాద
కమసాభుక్తైసుఖం ప్రత్యహం । తస్మిన్నంభసిపాత్రశుద్ధి కరణే ప్రాసాదకం
తత్క్షణం। ప్రస్తంనిర్మలమేకమీనాక్ష్య ఝషకోభక్ష్యత్వరావర్త్తదా॥
౪ ॥ పూర్వప్రాభవజన్మసంచిత మహాపుణ్యాత్సమీనోమల । స్తన్మా
హేశ్వరసుప్రసాదమలఘుం భుక్త్వాసువర్ణప్రభో । నిత్యంతజ్జలమధ్యమే
పరిచరన్నిత్యోత్సవంమాప్నువ । న్నాస్తేకాలమనేకమప్యనుదయన్నా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్సోత్సవేనిర్భయః ॥ ౫ ॥ ఏకస్నాతవరఃప్రభాత సమయేజాలంస
మాదాయత । దీర్ఘంభాసురమీనసంచయ సమాక్రాంతంతటాకోత్త
మం । గంభీరామలతోయపూరిత మనేకైశ్శాబరైరాశ్రితం । దృష్ట్వా
జాలమమోచయత్స యసిత్తీరేవసన్ సర్వతః ॥ ౬ ॥ జాలేనావృతసర్వ
మీన నికరేసంస్థాయినంభాసురం । ప్రాంచత్కాంచనరూపముద్భృత మహా
కాయంప్రసాదోచ్ఛ్రయం । సంగ్రాహ్యాశునిశాంతమేత్య నిజదారానాహ్వా
యన్ సుస్థితో । భోబాలేమహనీయసుందర మముంసమ్యక్సమాలోక
య ॥ ౭ ॥ బాలేభాసురమీనజాతి రఖిలాదృష్టామయాకుత్రచి । చ్చైత
జ్జాతిరనూపమానిఖిల సన్మాన్యాసదామోదినీ స్వాత్మీయైస్సకలైశ్చబం
ధునికరైర్భోజ్యోపిమాదీయతా । మాత్మార్థంరమణీయమేత ద
ఖిలంసంరక్షణీయంభవేత్ ॥ ౮ ॥ తత్పత్నీపతివాక్యతోండజ మతిశ్ర
ద్ధాన్వితాసుస్థిరం । పక్వంతత్ఫలలంయథా రుచిముదాదత్వాస్వభర్త్రేర్పి
తా । తద్భుక్త్వాశబరఃప్రశాంత హృదయఃపాపేంధనాగ్నిర్భవ । న్నిత్యం
శ్రీశివభక్తభక్తి కలితోప్రాగ్దోషకర్మత్యజత్ ॥ ౯ ॥ ఏవంనిస్పృహ
భావనస్య శబరస్యాక్రాంతకాలస్యత । ద్దూతాఃప్రేతపతేఃప్రకోప స
హితాస్సంతోదురంతాశయా । శ్చాపుస్తంయమలోకమారవ యు
తంనేతుంమహాభీకరా । శంభోశ్చైవతథైవకింకర వరానేతుంశివస్యాంతి
కం ॥ ౧౦ ॥ ధర్మాణామఖిలానుమోద నకరోధర్మోహ్యహింసాపరః ।
తస్మాదేవసుధర్మమాశ్రిత వతాంపుంసాంనపాపోచ్ఛ్రయః । ఇత్యాలోచ్య
నితాంతశాంత మనసానిర్వ్యాకులస్సన్ముదా । సాధూచ్ఛంకరకింకరా న
నుదినంసంతర్పయన్మోదతే ॥ ౧౧ ॥ ఏకస్మిన్ దివసేమహేశ్వర మహాపూ
జాంప్రకుర్వన్ముదా । నిత్యాభ్యాసతయాసమస్త శివభక్తార్థంప్రసూ
నాదికం । చానేతుంపరియాస్యతోస్య నికటంసంప్రాప్యదంష్ట్రీవృథా । సం
ప్రాప్యాశుతమేవనిర్దయతయా సంక్షోభయంత్సంహరత్ ॥ ౧౨ ॥ తంపా
త్రిప్రవరేణసంహృత మరాదాక్రమ్యదూతాఃకృధా । ఘోరాద్ఘోరతరం
యమస్య నిరయంనేతుంప్రయుక్తాస్థితాః । తస్మిన్నేవహికింకరాశ్చ సమ
యేశ్రీశంకరాజ్ఞావశా । ద్దివ్యంరత్నమయంవిమాన మతులంచానీయ
ప్రోచుస్తదా ॥ ౧౩ ॥ రేరేదూతవరాస్సకోప మతిపుణ్యాత్మానమేనం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యథా । నేతుంసత్వరమాగతాని వృతవక్త్రాయూయమత్యద్భుతా ।
శ్చాత్రస్థాతుమయోగ్యతా భవతియుష్మాకంసమాలోచ్యతాం । నోచే
దంతకవత్పదంత మిహావైకుర్మోనయంగచ్ఛత ॥ ౧౪ ॥ దూతాస్తాన్ప
రిభర్త్స్యకల్ప కుసుమైర్విభ్రాజమానేశుభే । భవ్యేదివ్యవిమానకేత మ
నఘంసంవేశయిత్వాతదా । ఆశ్చర్యంసకలేగతేసతి ముదాప్రోచ్చైర్మ
హేశంశివం । ధ్యాయంతశ్శితికంఠవాస మగమత్తైనైనసాకంప్రభో ॥ ౧౫ ॥
తస్మాద్భక్తగణప్రసాద మహిమాచోచ్చైస్తరాంవర్ణ్యతే । వైసారీఘ
నసుప్రసాద కణమాత్రాత్సుస్వరూపోభవత్ । తంభుక్త్వాశబరోమహే
శ నిలయంసంప్రాప్తవాసీప్సితం । సత్యం తేకథితంనిరంతర శుచిర్భూ
త్వాశివంభావయ ॥ ౧౬ ॥ శ్రుత్వాతన్ముఖతఃప్రసాద సుమహాన్మహాత్మ్య
మాద్యంప్రభు । ర్నత్వాజంగమసుప్రసాద మమలంనుహ్యాంప్రదాస్యో
భవే । దిత్యుక్తేజననాయకేప్ర హసంకృత్వావదజ్జంగమ । స్సద్భ
క్త్యాయహిలింగినేప్ర విలసత్ప్రసాదకందీయతే ॥ ౧౭ ॥ యేయేభస్మవిలేప
నాంగ విలసద్రుద్రాక్షమాలోజ్జ్వలాః యేపంచాక్షరమంత్రరాజ మసకృ
త్ప్రోచ్చారణాత్సుకృతాః । యేలింగైక్యవిధానసాధన మహాయోగాత్మ
కాభాసురాః । తేసర్వేమహనీయశంకర మహాభక్తాఃప్రసాదోత్కలాః ॥
౧౮ ॥ రాజన్సర్వమిదంత్యజన్ను రుతరప్రాసాదకంకాంక్షితే । లభ్యం
స్యాత్కథమాశుశుద్ధ మనసాలభ్యఃప్రసాదస్తవ । ధర్మాధర్మవిచారకోసి
బహుధాసంభాషణేనైపుణః । ఏవంసర్వగుణేషుసత్స్వపి మహాశైవప్ర
తిష్ఠానహి ॥ ౧౯ ॥ కథయతిగుణవర్యేజంగమేకార్య ధుర్యేసలలితనిఖి
లార్యేసత్యసంకల్పధుర్యే । విహతవిమతవార్యేవేదవిజ్ఞానచర్యే పునర
పితమువాచప్రోల్లసద్రాజవర్యః ॥ ౨౦ ॥ అగస్త్యః ॥ భోరేణుకప్రాక్తన
కర్మనాశక ప్రభోధమానైకగుణానుకూలం । ఏవంమహారాజవరేప్రజల్పి
తేకిముక్తమార్యేణచజంగమేన ॥ ౨౧ ॥ రేణుకః ॥ ఏవముక్తవతిజంగ
మేశ్వరే భస్మనశ్చసుమహన్మహాత్మ్యకం । వక్తుముత్తమమనంతశర్మ
దంజంగమఃపునరువాచసాదరాత్ ॥ ౨౨ ॥ రాజా ॥ కథంధార్యంస్వామిన్
కథమపిచతద్భస్మకరణం । కథంచేత్సత్సేవ్యం కథమిహచసర్వత్రసుఖదం
ఇదంసర్వంమహ్యంతవ పదయుగాసక్తమనసే । కృపాంభోధేసత్యంకథయ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కుధరేన్ద్రైస్సుమహాన్ ॥ ౨౩ ॥ జంగమః । శ్రోతవ్యంఘునభస్మనశ్చసు
మహాన్మాహాత్మ్యమత్యద్భుతం । సద్ధార్యం సకలైశ్చధారణ విధింతద్ధార
ణాద్యత్ఫలం । జ్ఞానాజ్ఞానకృతాఘసంతతియ కరంసద్భక్తిముక్తిప్రదం ।
వక్ష్యేసర్వసుఖదంమహీశ శ్రుణుసద్భక్త్యాసదానిశ్చలః ॥ ౨౪ ॥ శ్రీమ
చ్ఛంకరపశ్చిమోత్తర లసత్సద్దక్షిణప్రాఙ్ముఖై । ర్జాతాఃపింగళశుభ్ర
ధూమ్ర విలసత్తామ్రోరువర్ణాశ్శుభాః । నందాచేతిసుభద్రకేతి సురభీ
త్యేతాస్సుశీలేతిచ । ప్రోచ్చశృంగసమావృతా సురభయస్స్యుస్సర్వకామ
ప్రదాః ॥ ౨౫ ॥ తాభ్యశ్చామలభూతిశుభ్రిభసితేభస్మేతిక్షారంత్వితి ।
ప్రఖ్యాతానిచతుర్విధానిక్రమశ స్తేషాంతుసంస్కారతా । చాఖ్యాతా
హిసమానతిస్సు విలసత్కల్పానుకల్పౌతథా । చైవంచోపకకల్పకంచ
విలసద్వైకల్పమాహుర్బుధాః ॥ ౨౬ ॥ తేషాంకల్పవిభూతిధారణ వి
ధిర్ముఖ్యత్వమాపద్యతే । కల్పాభావవిధావపిప్రకృతయస్సర్వాఃప్రశ
స్తాస్స్మృతాః । తస్మాద్భస్మవిధానమాదిమ మహంవక్ష్యేమహీశశ్రుణు ।
ప్రాంచైస్సర్వమునీశ్వరైః కథితముత్పాపౌఘసంహారకం ॥ ౨౭ ॥ సద్యో
జాతమితిప్రశస్త మనునాసంగ్రాహ్య గోమయం । క్షోణ్యాస్పృష్టమ
నుప్రగృహ్య శుచినాత్వంభోజపత్రేక్షిపేత్ । సాక్షాద్దేవహివామదేవ మ
నునాపిండానికుర్యాత్తతః । న్తత్పురుషేతిచపిండసంచయ మరాత్సూ
ర్యాంశుభిస్తాపయేత్ ॥ ౨౮ ॥ తత్సర్వాణ్యమలాన్యఘోర మనునాశై
వాగ్నినాదాహయే । దాకల్పామలభూతిరేవ కథితాసర్వాగమైర్నిగ
మైః । స్నాక్షాద్గోమయచూర్ణమేవ సకలంచానీయయత్నాత్తదా । పూ
ర్వోక్తక్రమశఃకరోతి యదివైతత్కల్పకంసానుకం ॥ ౨౯ ॥ సాక్షాద్గో
మయమేవదగ్ధ మఖిలంతద్భస్మవస్త్రేణవై । ప్రాచుర్యేణచధూళయన్న
పి లసద్గోమూత్రతోద్రావయేత్ । తద్ద్రావంఘుటికాన్విధాయ సిహితం
తత్రోస్నుకల్పంపున । శ్చైతద్ధార్యమశేషమంత్ర నికరైఃకాలాగ్నిరుద్రాది
భిః ॥ ౩౦ ॥ ఏవంయస్తువిభూతిధారణ మస్స్వస్యోత్తమాంగాదిషు । త్రై
పుండ్రంవిధివద్విధాయ మనుజఃపాపేంధనౌఘందహే । త్సాక్షాచ్ఛంకర
మార్గమేవవిచరంత్సద్భక్తభక్తైరముం । దేహాంతేశివలోకమేత్య సహసా
శ్రీశంభునామోదతే ॥ ౩౧ ॥ కైవల్యామలదీపకం సకలపాపారణ్యదావా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సలం। దౌర్భాగ్యాచలశంబకంమహి తమాయాధ్వాంతసూర్యోదయం।
నిత్యంధార్యమనంతపుణ్య ఫలదంభస్మప్రభావోన్నతిం । విధ్యుక్తేనచ
వానిరంతరమిదం చాన్యేనమార్గేణవా ॥ 3౨ ॥ భ్రాజత్కుండలికుండ
లాంగ కలితంభస్మప్రభావోన్నతిం । ఫాలోల్లాసితపద్మసంభవ లిపిప్రధ్వం
సకంభాసురం । సంపత్సాధనకంపవిత్ర జనకంప్రాంశుప్రపంచాపహం ।
ప్రాగ్జన్మార్జితపాపజాల హారణంభస్మప్రధార్యంసదా ॥ 33 ॥ ఏవంభ
స్మమహాత్మ్యమాది మమిదంసంరక్ష్యమాణోముదా । ప్రాచీనామలస
త్కథాంపునరపి ప్రోక్తుంమహీశంప్రతి । సంస్థాయీసకలానురంజన మ
నాశ్శ్రీజంగమశ్శుద్ధధీ । రిత్యాహాశ్రితపోషణా మలమతేరాజన్నిదంశ్రావ
య ॥ 3౪ ॥ పాపాత్మాపరమాపదా పరిస్మృతోభిశిష్టస్సుకర్మస్వపి । క్లి
ష్టాచారరతశ్చరన్బహు విథాన్గ్రామాక్ భయుంకుత్రచిత్ । సిద్రా
హారవివర్జితో నిఖిలరోగైర్బాధితస్సర్వదా । దుఃఖాక్రాంతమనాగ
తాగ తనిజప్రాణోభవత్కశ్చన ॥ 3౫ ॥ గ్రామోదగ్రబహిఃప్రదేశ ని
వసత్రేపేతోరుభూమాస్వయం । కష్టాత్కష్టమవాప్యనిశ్చలః తయానిశ్వాస
మాత్రోభవత్ । తత్కాలేకఠినఃకఠోర తరదంష్ట్రోవిశ్వకద్రుస్తదా । త
త్పుంసోంతికమేత్యతద్వ పుషిభస్మాంచత్పదైరంకయత్ ॥ 3౬ ॥ తంపం
చత్వముపేయుషం పరిచరాఃకాలస్యనైజంపదం । నీత్వాప్రాహురసౌమ
హావృజి సకృన్మాన్యేతరఃప్రాకృతః । పాపీకుత్రనివేశనీయ వసతిస్స
మ్యక్సమాజ్ఞాపయే । త్యుక్త్వాతాన్ప్రతిదండభృత్ప్ర విలసద్వాచావ
దత్కింకరాన్ ॥ 3౭ ॥ మాన్యఃపుణ్యతమస్సమస్త వృజినప్రధ్వంసకఃపా
వన । స్సర్వాంగానివిభూతిచిహ్నా విలసంత్యత్యంతమాన్యస్సవై । తస్మా
త్సంకటనారకాణి నహి పైరూపాస్స్వతంత్రోభవ । త్కారుణ్యాత్కరు
ణాకరస్య శశభృన్మౌళేర్నికామాశ్రయాత్ ॥ 3౮ ॥ కైలాసంశివవా
సమద్య విబుధైస్సాకంమహాసుందరం । రాజత్కాంచనరత్నశోభిత మి
దందివ్యంవిమానంశుభం । చారుహ్యాశుయథాసుఖం ప్రవిలసత్కీర్త్యావి
రాజద్వపు। ర్గచ్ఛాద్యైవసురాసురోరగ గణైరప్రాప్యమాద్యంమహత్ ॥
3౯ ॥ ఇత్యాజ్ఞాంప్రతిగృహ్యసూత గణరాడ్దివ్యంవిమానంశుభం । సం
ప్రాప్యామితమోదతః పురహరప్రోద్యద్భటైరావృతం । కైలాసంసుజనో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రువాసమఖిలం ప్రాప్తోత్తమోఽధ్వర । స్వర్వేశాజ్ఞవతాంహిపుణ్యా వపు
షాంకింకింనసాధ్యంభవేత్ ॥ ౪౦ ॥ అన్యాంవచ్మికథాంమహీశ విలసద్భ
స్మప్రభాప్రోజ్జ్వలా । షేకోఽబ్రాహ్మణపుంగవోఽపి బహుధాపాపానిసంపా
దయన్ । బంధూన్పుత్రకళత్రవర్గ మపిస్వాన్న్యాయ్యాంత్యజద్దుష్క్రి
యో । భూత్వాపర్యటనాత్కులాకులచయేజగ్ధించకుర్వంత్సదా ॥ ౪౧ ॥
భ్రష్టఃపాపరతఃపరార్థని రతఃపైశాచకర్మాశ్రితః । బ్రహ్మఘ్నఃపరదా
రసంగ్రహః పరస్వార్జనాదిచౌర్యేమహాన్ । సంధ్యాస్నానవివర్జితస్సక
లసన్మానాతిదూరోఽభవ । న్నానారోగపరీవృతాంగకమహాయష్టిస్వరూ
పేతరః ॥ ౪౨ ॥ భ్రష్టాచారరతస్యతస్య బహుధారోగాతురస్యాస్యవై ।
క్షుత్తృష్ణాపరివారితోదర మహాజిహ్వాగ్రభాజస్తథా । నైరాతాశ్రయ
భూమిమాశ్రిత వతఃకార్పణ్యరూపస్యతు । భోక్తుంపాతుమపిప్రకంపిత
హృదోనప్రాప్తమల్పంమహత్ ॥ ౪౩ ॥ భోజ్యంకించిదపిప్రశస్తమపివా
చాన్యంతువాక్కుత్రచిత్ । మాలబ్ధ్వాప్రసమీక్ష్యచాశ్రుజలసంసిక్తాక్షియు
గ్మోభవత్ । క్షుద్బాధార్థమతీవదుష్కర మహాకారీషసద్భస్మకం । చా
దాయాశుసరోగమంగక. మపిప్రాచుర్యతోల్లేపయత్ ॥ ౪౪ ॥ నిద్రాహా
రవివర్జితోనిఖిల రోగైర్బాధితస్సర్వదా । దుఃఖాక్రాంతమనోగ
తో గతనిజప్రాణోఽభవద్దుస్సహః । కష్టాత్కష్టమవాప్య నైజ మఖిలంసం
చింతయన్కర్మభిః । పంచత్వంప్రతిపద్యబంధుజనతోభ్రష్టస్తదాబ్రాహ్మ
ణః ॥ ౪౫ ॥ తంభ్రష్టంయమకింకరాః కరలసద్దండాఃకఠోరాశయాః । నీ
త్వాదండధరాంతికం సవినయంతందర్శయంతస్స్థితాః । ఆదాయామలభ
స్మలేపిత మహాకాయంతదేవామలం । భుంజానంకనకోజ్జ్వలత్ప్రవిమలేది
వ్యేవిమానేశుభే ॥ ౪౬ ॥ ఆవేశంతఇమేశివాంతిక మిమంనిన్యుర్హఠాసం
తస్తదా । భర్త్స్యమానోయమకింకరాశ్చ యమమప్యత్యంతకోపాన్వితాః

—॥ రుద్రాక్షమహిమా ॥—

రేణుకః । ఏవంభస్మమహాత్మ్యమాదర తయాతుభ్యంసమావేదితం ।
శ్రోతవ్యంభవపాశమోచన మిదంరుద్రాక్షమహాత్మ్యకం ॥ ౪౭ ॥ సద్ధా
ర్యంసదసద్వివేకజనకం సాలోక్యసామీప్యదం । వక్ష్యేదక్షమఖారిపక్షక
మహాభక్తాశ్రయంభాసురం । పూర్వం త్రైపురసంహారార్థ మలఘు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రతాపోజ్జ్వలః ॥ ౬౪ ॥ సర్వారాతివిమర్దనస్సకల సన్మాన్యోతిధీరస్సు
ధీ । స్సర్వాధీశ్వరసేవితో నిఖిలసన్మాన్యోఘవత్సర్వదా । రాజాస
ర్వధనుర్భృతామధిక సన్మాన్యోమహాధైర్యవాన్ । గాంభీర్యాంబునిధి
ర్విశేష నిజధైర్యాద్ధిక్కృతాద్రీశ్వరః॥ ౬౫ ॥ సర్వైశ్వర్యసమన్వితఃక్షి
తి తలేదాతాఖానామామహాన్ । శాంతః కారుణికోఽస్వరూప విజి
తశ్రీపుత్రకోనిర్మలః । రాజారాజితసర్వరూప నిభవైకామేంద్రముఖ్యా
మరాన్ । జిత్వాసర్వజనానురంజన తయాస్వస్థోభవత్సాత్వికః ॥ ౬౬ ॥
స్థిత్వాకాశిమహీశ్వరామల లసత్కన్యాంమహాభాసురాం । కాంతాం
తాంతుకళావతీతివిల సన్నామ్నీమరాదుద్వహాత్ । ఏవంచోద్వహనాత్ప
రంమహీశ్వరవరస్తాంచంద్రబింబాననాం । రమ్యామిత్యురిరంసురా
కులమనాః కామేషుభిస్తాడితః ॥ ౬౭ ॥ రాత్రౌ రాజితహంసతూలక లితేత
ల్పేశయానోముదా తామానేతుమరాదళిం ప్రియ తమామాహప్రజారం
జనః । భోభో ప్రాణసఖప్రహర్ష మధునామ త్వప్రియసీమానయ । తేదా
స్యామ్యతులంసువర్ణ నిచయంప్రత్యాహతాంసూచర ॥ ౬౮ ॥ ఇ
త్యాభాష్యనిజాంగులీయ కమరాద్దత్వాసఖంప్రేషయం । చ్ఛయ్యా
యాముపవిశ్యకామ విశిఖైరాపీడితో భూసృపః । గత్వాసాప్రియభా
షిణీసు విలద్వాచానిజాంతగృహే । సుప్తాంతాంచకళావతీ మితిసము
ల్లాసాపయస్యాముదా ॥ ౬౯ ॥ ఏవంప్రాహసురాగవాన్ తవప్రియేత్వా
మానయేత్యుత్తమో । మాం వైప్రేషితవాన్ త్వదంతి కమరాదాగచ్ఛచం
ద్రాననే । శ్రుత్వాచాత్మసఖీముఖోదిత వచస్సాకంబుకంఠీసదా । ధృ
త్వాసర్వవిభూషణాని విలసద్రత్నానిరమ్యాని వై ॥ ౭౦ ॥ కాంచీనూపు
రఘంటికాని సదభాస్వస్మధ్యపాదద్వయా । మందంమందముదోజభార
విచలచ్చాంచల్యమానాయయా। సాకంటీరవమధ్యమాశ మలపత్రోల్లా
సనేత్రద్వయా । చంద్రాస్యాశరదిందుమహః సలపనాభృంగాళినీలాలకా ॥
౭౧ ॥ పత్యుస్సన్నిధిమేత్యనిశ్చల తయాబద్ధాంజలిస్సంస్థితా । దృష్ట్వారా
జవరః ప్రశాంత హృదయోప్యాసీదనంగాతురః । తాంపత్నీంనిజతల్పమధ్య
వసితుంమత్తేభకుంభ స్తనీం। మోదాదాహ్వయదంగజాస్త్రనిచయైస్సం
బాధితో భూపతిః ॥ ౭౨ ॥ ఆహూతాపి ససంభ్రమాయ విముఖీమాలోక్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శాపశాసుర । స్త్వాం భార్యాం బలవత్తరం కరయుగాదాలింగితుం ప్రోద్య
తః ॥ కళావతి ॥ రాజన్మాస్పృశమాంశివవ్రతయుతాంనిష్కాల్మషాం
త్వయ్యుగ్రాహా । ధర్మాధర్మవిశారదో౽సి బహుధాశాస్త్రార్థవిత్సర్వదా
౭౩ ॥ అస్ప్రీతాంపరుజం వృథ ప్రతతర తాంతాంగర్భిణీంబాలికాం । నిష్కా
మాంచరజస్వలాం గుణవతీం భార్యాముపేత్యాజ్ఞాతాం । పత్న్యైవముదీరి
తో౽పి బహుధా కామాతురస్సాధికాసః తాం దోర్భ్యాం బలవత్తరం కరయు
గాదాలింగయన్మూర్ఖధీః ॥ ౭౪ ॥ తత్కాలేతరుణీతనుః స్రత పితాయః
పింజసాద్రస్యటా । తాం తాం తాం పరిహృత్య కంపిత మనా దధ్యౌ విషాదా
దయం । కించిత్తంత్వితి భూపతిస్తు మనసా సంత్యజ్య నిశ్వాసయన్ । బా
లే భామినిపల్లవోపమమిదం తేసద్వపుః కోమలం ॥ ౭౫ ॥ కింజాతం తపని
యసుందర మరాత్తప్తం మహోజ్వాలవత్ । మహ్యం సర్వమిదం నివేద్య సద
యాచ్చాలింగయేత్యుక్తవాన్ । ఏవం మన్మథబాణపీడిత మనావుద్వీక్ష్య
బద్ధాంజలిః । ప్రోవాచాఖిలమాత్మవృత్త మనఘం రాజ్ఞే తదాబిభ్యతే ॥
౭౬ ॥ రాజన్మయ్యనవద్యమాతృ సదనే నానామునీంద్రాయనే । సంస్థా
యాం మునిరాట్సమాగమ దరాద్దూర్వాసనామా మునిః । ఆయాంతం ము
నివర్యమీక్ష్య పితరౌ సంతోషదీయౌ తదా । నైజామందిరమావివేశతు
రముం నానామునీంద్రావృతం ॥ ౭౭ ॥ సంస్థాప్యాసనముత్తమం మునివ
రం తస్మిన్ మహోచ్చాసనే । సంస్థం పాద్యముఖైరనేక కుసుమైరారా
ధయంతౌ ముదా । పత్న్యా సాకం సోమదీయజనకో బద్ధాంజలిస్తం మునిం ।
సతోవాచ మదీయమందిర వరే స్థాస్యాథ వాసిత్యముం ॥ ౭౮ ॥ స్థాస్యా
మ్యత్ర నచాన్యథేతి ప్రవదన్ దూర్వాసఏవం స్వయం । స్థిత్వా మామకపూ
జనైః ప్రముదితః పంచాబ్దకీముక్తవాన్ । నిత్యం తత్పరిచారికాం ప్రవిల
నత్తత్పాదపూజారతాం । బాలాం మాముదితస్య సత్వరముసా
బ్రభామలోకత్రయం ॥ ౭౯ ॥ తేనేదం వపురర్పితం సకలదోషైర్మంత్ర
రాజేనతు । తస్మాత్తే గుణధుర్యమామక వపుస్తన్మంత్రహీనస్యవై । అ
స్పృశ్యాత్వముపైతినాన్యదపరం సంభావయ శ్రీకర । సర్వార్థ్యనతయా
ప్రమత్త వృజినాన్యాకామమప్యాత్మనా ॥ ౮౦ ॥ కామాదన్యవధూపసంగ్ర
హాణమస్యాన్యస్య సద్వ్యంతధా । దుష్టేభ్యస్సహవాసకాదికమపిపాపు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రం । ముక్తేః కారణమేవ సద్గురుకృపా మోక్షప్రదా భూపతే ॥ ౫ ॥ హా
ఠాద్దేశికపాదకంజయుగళీ ధ్యానోద్యతానాం నృణాం । నాలభ్యం భువి
హాస్తి సత్యమిహ చాముత్ర ప్రతాపోజ్జ్వలా । తేషాం సద్గురుభక్తిభక్తి
గణనే కో స్తోభవేత్కః పుమాన్ యస్తస్మాచ్ఛ్రీగురులింగజంగమపదే భేదో న
సందృశ్యతే ॥ ౬ ॥ శ్రీమచ్ఛంకరభక్తసద్గణపరాన్నత్వా చ తత్సద్గుణా
నుత్కర్షేణ వదన్ తదర్చనసముత్సాహం చ యస్సర్వదా । తల్లింగార్చ
నమేవ నైజనయనానందం సమాలోకయన్ । యః ప్రాచుర్యవరః ప్రవర్త
తి పుమానారాధ్య ఏవ స్వయం ॥ ౭ ॥ శ్రీమద్భక్తగణకృపారసనిమగ్న
స్సర్వభావేన యః । స్సాక్షాచ్ఛంకరతుల్య ఏవ మనుజో ప్యత్యంతమోదా
వహః । శ్రుత్వేత్యుత్కృష్టకథాం ప్రవద్మిశ్రీగురుసద్భక్త్యామహీశానులం ।
శ్రావ్యం సర్వజనైశ్చ భక్తనికరైః పాపాపహం శ్రీమతాం ॥ ౮ ॥ రాజన్నా
గమవిన్మహీసురవరో శ్రీశైలయాత్రాం స్వయం । స్వైస్స్వైర్బాంధుజనై
రనేకవ్రతినాం సంఘైస్సహాయో ముదా । గచ్ఛన్నధ్వని జీర్ణఘుర్ఘు
ర తనన్మాతః స్వయం వ్యాకులో । క్షుత్తృష్ణాభయపీడితోపి తదసావ్య
ద్ధో గిరీశం స్మరన్ ॥ ౯ ॥ తీక్ష్ణాంశోః కిరణైః ప్రతప్తాపి తతనుహా శంకరే
త్యుచ్చరన్ । శశ్వచ్ఛంభుగుణానువాద నిరయా నిశ్వాసయన్సంతతం ।
శంభో శంకర శాంతపావన మహేశారాధ్యమానప్రభో । త్వత్సాన్నిధ్య
మిహైవ వేశ యగురో సంతాపితం నిశ్చలం ॥ ౧౦ ॥ తస్మిన్ బ్రాహ్మణపుం
గవే పరి తప తీక్ష్ణాంశుభిస్సంతతం । సంతప్తే సతి పక్షిరాజమిత క్షుద్బా
ధాం సమాక్రమ్య చ । భేరుండో వరశాల్మలీకతరుతో భూమా పతత్తత్ఫలం
దృష్ట్వా మాం సమితి ప్రమోహితధియా వ్యాప్తస్థితో నిశ్చలః ॥ ౧౧ ॥
తచ్ఛాయాం సమవాప్య సద్విజవరస్సంతోషితస్వాంతరః । శాంతస్సత్కృ
పయా నిరీక్ష్య విహగం స్వస్త్యస్తు భేరుండతే । త్వచ్ఛాయామమ సర్వతా
పహారిణీ మత్ప్రాణసంరక్షిణీ । తస్మాన్మమక సత్కృపామనువహంత్సర్వా
ధిపత్యం వహ ॥ ౧౨ ॥ సాక్షాన్మిత్రవరో సి చాండజ ప్రభో మత్ప్రాణసంరక్ష
ణా । త్తస్మాదేవమతీవ ప్రత్యుపకరన్నారాధయామీత్యయం । నిశ్చి
త్యాండజమాహ్వయన్ మృదుతరాం వాచం సమాచేష్టవాక్ । ఖగభాండా
రమానామకో భవ ఘసం ప్రాచుర్యజన్మాంతరే ॥ ౧౩ ॥ భేరుండం కరుణాకరస్స

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

స మహితాం సంభావయన్ బ్రాహ్మణ । శ్రీశైలేశమరాద్దిదృక్షు రమితో
ల్లాసః ప్రశస్తస్సుధీః । మందంమందమనన్యధీర వికలశ్చాలోకయన్ శ్రీ
గిరిం । పశ్చాచ్ఛ్రీగిరినాయకం భ్రమరికామాలోకయామాసనః ॥ ౧౪ ॥
తత్ర శ్రీగిరిమల్లికార్జున పదధ్యానానురక్తోభవ । చ్ఛ్రీమచ్ఛ్రీభ్రమ
రాంబికాపరి లసత్పూజాపరస్సర్వదా । త తస్థాఖిలభక్తవర్గ మపిసద్గో
ష్ఠ్యాభజన్నిశ్చలో । భూత్వాదివ్యతపోభిరంతక హారంసంతోషయ
ద్బ్రాహ్మణః ॥ ౧౫ ॥ భేరుండోషిభునస్థలేకతిపయా స్సంవత్సరాన్వషీరా
ణ్ణీత్వాపత్రిజనుర్వివాహయ మహాతస్సద్బ్రాహ్మణానుగ్రహాత్ । భ్రాజచ్చా
రమరాజనామక మహారాజోభవద్భూపతే । వీరాగ్రేసరతాముపేత్య బ
హుధావిశ్వాసయన్సజ్జనాన్ ॥ ౧౬ ॥ సర్వారాతిమహీధ్రదారుణపవి
ర్భూత్వానిరాతంకకో । లింగంసద్గురుదత్తముత్తమ నిజేకంఠేవహంత్సర్వ
దా । నిత్యంజంగమలింగసంగత మనోసిర్వ్యాకులస్సన్ముదా । శాస్త్రాదు
ష్పథగామినాం పరిలసత్కీర్త్యాబభౌపార్థివః ॥ ౧౭ ॥ భక్తౌఘాన్బ
హుమానయన్ భవిజనాన్బంధూనపి భామయన్ । శిష్టాచారతయావిశిష్ట
విలసద్గోష్ఠ్యాసుకాలంనయన్ । శ్రీశైలేశమహర్నిశంహృది ముదాధ్యా
యన్మహీశాసనో । నైరాగ్యాద్విఫలంధనంవితరయన్నంతేశివంప్రా
విశత్ ॥ ౧౮ ॥ ఏవంజంగమవర్యవక్త్రగళితా న్యాకర్ణ్యవాక్యానితు ।
రాజాతత్పదపంకజద్వయ నమత్సన్మస్తకస్సన్తదా । మాయాజాలనిమ
గ్నమానస మరాదాక్రమ్యదుష్టక్రియం । మాంలింగాంగినమాదరాత్త్వ
ముగురోమత్స్వాపజాలంహర ॥ ౧౯ ॥ తద్రాజేంద్రవచోమహేశ్వర ప
రస్సమ్యగ్దయాంభోనిధి । ర్బుద్ధ్వాతంనృపతింనితాం తసుమతింసంభా
షయిత్వాస్వయం । స్నాత్వాభూతివిభూషితఃపరి లసద్రుద్రాక్షమాలో
జ్జ్వల । స్సంధ్యాదీన్యఖిలాని నిర్మలతయాకర్మాణికుర్వన్తదా ॥ ౨౦ ॥
శిష్యంభూపతిమాహ్వయం త్స్వనికటేసంస్థాపయంత్సద్గురుః । ఫాలేన
స్మనిధాయతత్సర మసౌరుద్రాక్షమేకంతదా । దత్వాలింగమనల్పయు
పరి లసత్కంఠేనిబధ్నన్ముదా । శ్రీపంచాక్షరమంత్రరాజ మమలంస
మ్యక్సతారంసకృత్ ॥ ౨౧ ॥ ఉక్త్వాచోత్తమవీర శైవ నిరతాచారంచస
మ్యగ్వదన్ । రాజ్ఞాసత్కృతిమాప్యసర్వ విధవైస్సర్వైర్మహాభూషణైః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వస్త్రైర్వాహనవస్తుభిః పరిలసద్వాంఛాం చ సంపూరయన్ । నాద్యం స్వీయ
మతంద్రితో నిజగృహం సంప్రాప్తవాన్ జంగమః ॥ ౨౨ ॥ ఏవం సద్గురుజం
గమేన వివిధం దీక్షాక్రమం భాక్తికం । శ్రుత్వా సుస్థిరభక్తికర్మభిరసౌ
లింగార్చనైస్తైర్విధైః । సద్గోష్ఠ్యా చ సవిస్తరం సురుచిరాన్ భక్తాంశ్చ సం
పూజయన్ । స్వాంతే చింతితవానిదం మమ పురం సద్భక్తిహీనం బృహత్ ॥
౨౩ ॥ సంచింత్యైవమశేషజాతి నికరానాబాలవృద్ధాంస్తదా । బం
ధూన్ బాహుబలాంశ్చ రాజనికరానాహూయ చాజ్ఞప్తవాన్ । సుప్రా
జ్యస్థితసర్వవృద్ధనికరా మద్బంధువర్గా ఇమే । సర్వే లింగిన ఏవ మేవ భవ
త శ్రీకంఠభక్త్యన్వితాః ॥ ౨౪ ॥ నో చేత్త్వత్కృతపాపజాలకమపి ప్రా
చుర్యతో మే భవేత్ । తస్మాద్యూయమశేషశైవ నిగమాద్యర్థే విచారా
నుగాః । భూత్వా సద్గురుదత్తలింగ విపులాస్వర్చాసు శ్రద్ధావతః । సం
తో నిత్యమతంద్రితాః శివపురే స్థాస్యంతు సర్వోత్తమాః ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యు
క్త్వా బహుమానయన్నిఖిలబంధూన్రాజవర్యస్తదా । నానాగ్రామనివాసిన
శ్చ నిఖిలానాబాలవృద్ధాన్ ప్రభుః । వస్త్రైరాభరణైశ్చ వస్తునికరైరన్యై
శ్చ సంభావనైః । స్సంభావ్యామితతేజనా పరిలసత్కీర్త్యా చ రేజే మహాన్ ॥
౨౬ ॥ సర్వే తద్విధలింగధారి మతమేవాచారయంతో ముదా । రాజా
నం బహుమేనిరే నిఖిలమార్గైరాదృతాః సజ్జనాః । సస్రగ్వాసితరాని
చైత్తమపయశ్చ పేటికాతాడనైః । పారిశ్యాంతౌ నితరాం చ నిర్విధమహా
రాజా సముద్బోధయత్ ॥ ౨౭ ॥ పాపారణ్యమిహైవ భూపతిమతోల్లా
సద్దవాగ్నైర్వయం । దగ్ధ్వా స్వాస్థ్యమవాప్య సాధ్వసమరాత్త్వాచేతసాన్ని
స్త్రరాః । సాక్షాచ్ఛంకరకింకరా ననుదినం సత్వా శివాజ్ఞావశా । శ్రీకైలా
సవరే శివస్య నికటే స్థాస్యామ ఏవ ధ్రువం ॥ ౨౮ ॥ ఇత్యన్యోన్యమనేకధా
ప్రథు వరం ప్రస్తూయమానా జనా । నైజేష్వాయతనేషు నిశ్చలధియో
నస్యేషు నిత్యోత్సవం । కుర్వాణాః కుటిలాశ్చ భక్తిరహితానాక్రోశయం
తో ముహుః । శైవాన్యుత్తమశాస్త్రచోదితమహాకర్మాణి కృత్వా బభుః ॥
౨౯ ॥ ఏవం తు సర్వేశ్వరమాదిరాజ స్సర్వాంశ్చ భక్తాన్ప్రతిబోధయిత్వా
ప్రసాదమాహాత్మ్యమనన్యముక్త్వా పునశ్చ తద్వక్తుముపక్రమంత్సః ॥ ౩౦
ఇతి శ్రీచన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే ప్రసాదమాహాత్మ్యకథ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షష్ఠోఽధ్యాయః ।

—* నవమోఽధ్యాయః *—

శ్రుణ్వంతు దేవాదిగణాః ప్రశస్తం మయోదితం దివ్యమహాత్మ్యము
త్తమం। సమస్తపాపౌఘహరం పవిత్రం నిధానమాకాంక్షితభక్తిభాజాం॥
౧ ॥ రాజత్కాంచనరత్ననిర్మిత మహాసౌధాగ్రశృంగోజ్జ్వలం కల్హారా
శ్రితసర్వనీరజ కులోద్భాసత్సరోభ్రాజితం । నానాభూషణభూషితాంగవి
లసద్దివ్యాంగనాశోభితం । నానాదేశసమాగతాఖిల జనోల్లాసాస్పదం భా
సురం । హస్తిస్యందనవాజిరాజి విలసచ్ఛాయాభిరామం సదా । దేవాగా
రవిరాజమాన నిగమానందానుమోదాత్మకం । ఉద్యానోల్లసదభ్రచుం
బిసుమహద్వృక్షాంచితో పస్కరం సింహాద్రీతి నిభోధ్యమాననగరం శిష్టా
శ్రయం వర్తతే । ౩ ॥ తస్మిన్ పురవరే రమ్యే మహనీయగుణాస్పదః ।
మహాదేవపదాంభోజ యుగళేమగ్నమానసః ॥ ౪ ॥ సుకృతీ సర్వలోకేషు
సర్వభావేన పూజితః ।నిర్మమో నిరహంకారో నిఖిలే వ్యనురక్తధీః ॥ ౫ ॥
ధర్మాధర్మవిచారజ్ఞో ధర్మశాస్త్రవిచారవాన్ । వేదవిజ్ఞానవిభవో నా
మ్నా వేదపితామహః ॥ ౬ । నిరంతరం శివాచార నిరతో భక్తపుంగవః
ఆసీత్సతు సదాచారో బ్రాహ్మణో బహుశాస్త్రవిత్ । ౭ ॥ తస్య శిష్యో
మహావిద్వాన్ స్వామలో నిర్వికల్పకః । నిత్యం శివార్చనాసక్తః సత్యవాగ
మలద్యుతిః । ౮ । వామనో నామ భగవన్నామసంస్మరణోత్సుకః । ఏ
వం సర్వగుణోపేతో నిత్యం సద్గురుసేవకః । ౯ । సదా తద్భుక్తశేషం తు
భుంజానస్సుధియా ముదా । ఏకదా దేశికేంద్రస్య పాదసేవారతోఽభవత్
౧౦ ॥ గురుం పప్రచ్ఛ శిష్యస్తం సర్వదేవేషు సర్వదా । యః పూజ్యస్సర్వ
భావేన దేశికోత్తమ తం వద । ౧౧ ॥సర్వదేవోత్తమం సర్వసాక్షిణం సక
లాధారం । సర్వలోకేశమమలం సచ్చిదానందరూపిణం ॥ ౧౨ ॥ నిరా
మయం నిరాతంకం నిర్నిద్రం నిరుపద్రవం । తం బ్రూవన్ సంశయం ఛిత్వా
మాముద్ధర దయానిధే । ౧౩ ॥ మతానాం సర్వసంసేవ్యం మతం చ మమ
సద్గురో । ఉత్తమం జగురన్యేన్య మునిపుంగవాః । ౧౪ ॥
తత్సర్వం సువ్యాఖ్యాహి సర్వేశ్వరమతానుగ । శృణోమి తారతమ్యం
తు సర్వేషాం దేహినాం మతం । ౧౫ ॥ ఏవం వదతి సచ్ఛాత్రే వినయేన విచ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్షణే । శ్రుత్వాగురువరశ్శ్రీమాన్ సభిప్రాయసవిస్తరం ॥ ౧౬ ॥ శ్రీ జేశికేంద్రలింగోరు జంగమానాంవిశేషతా, తథాచతత్ప్రసాదస్య మాహాత్మ్యమతిదుష్కరం ॥ ౧౭ ॥ అమానుషంమహాధర్మం వక్తుంసముపచక్రమే । బ్రహ్మాదిదేవతానాంచ భక్తానాంచప్రవర్తకః ॥ ౧౮ ॥ మన్మథస్యాంతకస్యాపి సంహర్తావైసదాశివః యమినాంతాపసానాంచ నేత్రాత్రాతామహాత్మనాం ॥ ౧౯ ॥ అనేకదైత్యసంహర్తా శాస్త్రాదుష్పథగామినాం । ఫాలోల్లసితకీలాల భవోజన్మేంధనానలః ॥ ౨౦ ॥ సర్వానందమయోదేవ శ్శంకరోలోకశంకరః । సుధాంశుభాసురోత్తుంగ కిరీటశ్చమహోనటః ॥ ౨౧ ॥ హిమాద్రిజాపరిష్వంగ నిశ్వసద్విమలోన్మనాః । అనంతశ్చాచ్యుతోధీశో నిగమాగమగోచరః ॥ ౨౨ ॥ దేవానామపిదేవత్వాన్మహాదేవఇతిస్మృతః । తస్మాదిహైతరోదేవో నవాచ్యస్సర్వదానఘ ॥ ౨౩ సదాసర్వేశ్వరోధ్యేయశ్శంకరోలోకశంకరః।లోకానామపిసర్వేషాం శివలోకోహినిర్మలః ॥ ౨౪॥ లోకత్రయేపిసర్వేషాం మతానాముత్తమం మతం । శైవమేవప్రశంసంతి సర్వేతేమునిపుంగవాః ॥ ౨౫ ॥ దేవానామపిసర్వేషాం మహాదేవస్సనాతనః । మంత్రాణామపిసర్వేషాం మనుః పంచాక్షరీయథా ॥ ౨౬ ॥ సుమంగలీనాంసర్వాసాం యథాస్యాత్సర్వమంగళా । మతానామపిసర్వేషాం మతంశైవంప్రశస్యతే ॥ ౨౭ ॥మార్గాణాంచయథామార్గ శ్శాంకరఃపరమోచ్చకః । సర్వేషామపిశైవానాం మతానాముత్తమోత్తమం ॥ ౨౮ ॥ తారకంశైవమిత్యాహు స్సర్వాగమవిశారదాః । తస్మాదుత్తరశైవంతు సమ్యఙ్జ్ఞాత్వావిముచ్యతే ॥ ౨౯ ఏవంవిధంమహాశైవ మంగీకృత్యమహాత్మనః । మాహాత్మ్యంవర్ణితుం నాహం శక్తోస్మిమునిసత్తమ ॥ ౩౦ ॥ తస్మాదుత్తరశైవమార్గ సుమహాలింగస్యపూజాదిషు । తస్మాజ్జంగమఏవభక్త నికరైఃపూజ్యోభవేత్సర్వదా ॥ ౩౧ ॥ ఏకస్యచైకస్యహిభక్తిభాజో భక్తస్యచర్యాదికమానుపూర్వ్యం । వక్తుంనశక్తఃఖలువైవిధాతా మహేశ్వరోవేత్తినవేద్మివత్స ॥ ౩౨ ॥ యథోచితంవచ్మితథాపితుభ్యం శృణుప్రమోదావహమాతనూభృతాం । విశేషపాపౌఘహరంమహాత్మనాం చరిత్రమత్యద్భుతకర్మభాజాం ॥ ౩౩ ॥ శ్రీజంగమాద్యావిదాయపద్మకో లింగస్యపూజాదికమ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మప్యకార్యం । గురోస్తుముఖ్యఃఖలుజంగమో సాపితిప్రశస్తాశ్రుతిరాచచ
క్షే ॥ ౩౪ ॥ భక్తిఏవగురుస్సాక్షా చ్ఛివశ్శివ్యత్వమాప్తవాన్। ఏతత్సా
క్షీభవత్యేవ గణపాలఃపురాతనః ॥ ౩౫ ॥ పితాచభక్తస్సుతఏవశంభుః
బల్లాణఏవాత్రహిసాక్షితాంవ్రజేత్ । భక్తోధిపశ్శంభురవార్యసద్భట స్సా
క్షీభవేద్బాణమహాసురశ్చ । ౩౬ ॥ భక్తస్తుజేతాప్రవినష్టసత్వో మ
హేశ్వరోభూదితితత్ప్రమాణం । శ్వేతాశ్వఏవాస్తిచరిత్రకేస్మిన్ నచా
పరోదేవగణప్రసిద్ధః । ౩౭ ॥ యద్యదిచ్ఛతిమహేశ్వరోమహాన్ తత్తదే
వపరిదాస్యతిధ్రువం । భక్తిభాగపితుభక్తఏవహి స్వామికార్యకరణేవి
శాలధీః ॥ ౩౮ ॥ శ్రీమచ్ఛంకరభక్తసత్తమ మహాకారుణ్యదృక్సం
చయాస్స ర్వేషాంతనుధారిణాం। నిఖిలసత్కామ్యార్థదానేస్థిరాః । క
ల్పోర్వీరుహకామధేను విలసచ్చింతామణీనాంచయాః । తస్మాజ్జంగమ
ఏవసర్వజగతాంపూజ్యోభవేత్సర్వదా ॥ ౩౯ ॥ శ్రీమచ్ఛంకరభక్తపాద
విలసద్రేణుర్యదంగేస్పృశే । తత్స్యాఖండమహాపాపాత కమపిప్రాచు
ర్యతోనశ్యతి । శ్రీమద్ధూర్జటిభక్తసంఘ విచరన్మార్గేలుఠన్మానవః ।
సర్వాన్పాతకసంచయాన్ హరతితద్ఘోరాన్ పురాసంచితాన్ ॥ ౪౦ ॥
శ్రీ స ర్వే శ్వ ర భృ త్య స త్త మ త ను చ్ఛా య శ్రి తా
నాంనృణాం । సర్వాఘౌఘహరంభవే త్సుకృతినస్యుస్సర్వభాగ్యైరపి ।
శ్రీమచ్చంద్రకళాధరోన్నత మహాభక్తాళిసుస్నానతః । పంకీభూతసుక
చ్ఛరాంకిత జనాఃపాపాత్ప్రముచ్యంతివై ॥ ౪౧ ॥ శ్రీమచ్ఛంకరభక్తిభా
గ్భిరఖిలాదేవాశ్చయక్షాస్తథా । సిద్ధాస్సాధ్యగణాశ్చకిన్నర వరాశ్చా
న్యేమునీనాంవరాః । దిక్పాలాశ్చనవగ్రహాశ్చ నితరామాక్రాంతవర్గా।
స్వామితుల్యత్వంనహియాంతి సద్గుణచయైస్సర్వాధికాస్తైరపి ॥ ౪౨ ॥
నిత్యంవైశ్వపచాభవంతువిల సల్లింగాంగినోభక్తికాః । తేవైసర్వవిశే
షభావవి చరద్దేవాధికాస్స్యుస్సదా । తస్మాచ్ఛ్వేవ్యతరాభవంతి సుధియో
భక్తామహేశస్యవై । తేషాంసంఘటనంచతత్ప్ర విలసత్ప్రాసాదకందుర్ల
భం । ౪౩ ॥ యేనాపికేనాపిచభావకేన భక్తప్రసాదంకణమాత్రమేవ
వా । లభ్యేద్యదిప్రాక్తనపుణ్యభారా ద్భాండస్థమల్పంపరమోత్తమం
స్యాత్ । ఏవంనిశమ్యగురుణా వామనోతిముదంవహన్ । నమస్కృత్వా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గుర్వోః పాద యుగళే సుస్థిరోఽభవత్ ॥ ౪౪ ॥ ఏవం గతే మహా కాలే తద్భార్యా
మేమహితాంగనా । గొడగేతి సమాఖ్యాతా కులహీనాపి సువ్రతా ౪౫
శివభక్తిరతా నిత్యం శివభక్తార్చనే రతా । సదా శివమతి స్సర్వ తంత్రేషు
శివభావనా ॥ ౪౬ ॥ పాపభూధరసందోహ పవిశేషామహీయసీ । సమస్త
భక్తసంఘానాం కామధేనుస్వరూపిణీ ॥ ౪౭ ॥ శివజ్ఞానైకనిష్ఠా సా శివధ
ర్మవిచారిణీ । శివేతి వాక్సుధాధారా వాంఛితార్థప్రదాయినీ । ౪౮ ॥
సాక్షాచ్ఛివే రతిం కృత్వా సర్వభావవివర్జితా । నిద్రాయామతినిద్రా
యాం శివం స్మరతి సర్వదా । ౪౯ ॥ ఏవం విధాయా స్తస్యాస్తు ప్రసాదమను
కాంక్షయన్ । బ్రాహ్మణోఽసౌ మహావిద్వాన్ సాక్షాద్వేదపితామహః ॥
౫౦ । దధ్యౌ కథం మహాభక్తి భాగిన్యాః సుప్రసాదకం । లభేద్బ్రాహ్మణప
జ్జాతౌ జన్మనో మే మహత్తరం । గొడగేతి మహానామ్నీ మంగినా హీన
జాతిజా ॥ ౫౧ । తాం దిదృక్షుర్గమిష్యామి యది లోకాపవాదభాక్ ।
భవిష్యామి న సందేహ స్సర్వలోకేషు విశ్రుతః ॥ ౫౨ ॥ బ్రాహ్మణానాంచ
దూష్యోహం బద్ధపామరతో ధ్రువం । ఇతి చింతాపరో రాత్రౌ మగ్నో
బ్రాహ్మణపుంగవః ॥ ౫౩ ॥ కింకరోమి క్వ గచ్ఛామి కార్యం వా కార్యమే
నవా । కం విచార్య కరిష్యామి విచారే సత్య పార్థతా ॥ ౫౪ । ఆత్మబు
ద్ధిసుఖావాప్తి కరా భవతి నాన్యథా । విచార్యమాణే బహుధా కాలో యా
స్యతి చంచలః ॥ ౫౫ ॥ మనస్యేవం దృఢీకృత్య శిష్యేణ సహ నిర్యయౌ ।
గత్వా గత్వా చ తూష్ణీం వై స్వాంతే సమ్యగ్విచారయన్ । ౫౬ । శిష్యాగ్ర
ణ్యమనుక్త స్సన్న సంచరదిత స్తతః । దూరే మహావటచ్ఛాయే శిష్యేణస
హా సంవిశన్ । ౫౭ ॥ కుత్రచిత్పతితం దృష్ట్వా విశ్వకద్రుక కళేబరం । తత్ర
ప్రవేశం కృతవాన్ పరకాయప్రవేశతః । ౫౮ । సారమేయస్వరూపేణ
గత్వా తన్మందిరం వరం । తత్ప్రసాదం ప్రగృహ్ణామి నాన్యథా పరిలభ్యతే ॥
౫౯ । ఇతి నిశ్చిత్య వేగేన శిష్యస్యోరుప్రదేశకే । శిరో నిధాయ సుప్తం
మాం మా ప్రబోధయ సువ్రత ॥ ౬౦ ॥ స్వపామీత్యుచ్చరన్ శిష్యం సు
ప్త్వా వాసమితద్యుతిః । ఇత్యుక్త్వా సారమేయస్య కళేబరమవాప్తవాన్ ।
౬౧ । స సారమేయో మస్టాత్మా స వల్లాలాకణోధవన్ । ప్రసారితోగ్ర
జిహ్వాగ్రో ప్రచలత్కర్ణయుగ్మకః ॥ ౬౨ ॥ ప్రకంప్యమానసర్వాంగః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పద్భిః ఖనితభూతలః । ప్రదేశే ప్రదేశే స్పృశన్ భూమిం సంస్థితాన్ వస్తుసంచయాన్ ॥
౧౩ ॥ ఆఘ్రాణయన్ లులన్ వాలం చాలయన్ జృంభయన్ వపుః । ప్రధ
వన్ సహసా గత్వా పట్టణప్రాంతభూమిషు ॥ ౧౪ ॥ చండాలవాటికా
యాంతు సంచరన్మదమాస్థవాన్ । తత్ర తత్ర తు చండాల వాటికాయాం
చరంశ్చరన్ ॥ ౧౫ । మృదంతద్గోడగాఖ్యాయా మందిరం ప్రావిశత్తదా ।
మారారిభక్తసంఘైశ్చ ప్రావృతం మందిరం విశన్ ॥ ౧౬ ॥ తామంగనాం స
మీక్ష్యాథ శునకో భక్తిసంయుతః । ప్రణమ్య దండవద్భూమౌ నారీందు
ష్కులసంభవాం ॥ ౧౭ ॥ సంస్థితం తత్పురోభాగే వీక్ష్య సా దివ్యచక్షు
షా । కృద్ధా సత్రీశురూపం తం శునకం ప్రాహ సుందరీ ॥ ౧౮ । భోః సార
మేయ సద్విప్రం బ్రాహ్మణ్య భక్తి కముత్తమం । విహాయా గ్రాహ్య మాసా
ద్య కిమర్థం సముపాగతః । ౧౯ ॥ దేహోఽపి మలపిండోఽయం శివో జీవ
స్సనాతనః । దేహాభిమానీ జీవస్యాన్నిదేహో హ్యైశివో భవేత్ ॥
౨౦ । అతో గ్రజనుషో భ్రాంతిం విహాయ స్థిరతాం వ్రజ । యాసు యాసు
చ యోనిషు జాతోఽసి బహుజన్మభాక్ । ౨౧ ॥ పయాంసి పాసి యస్యాస్తత్తన
యో యస్య వైధుర్యం । ఏతత్సర్వమవిజ్ఞాయ బ్రాహ్మణోఽహమితి స్మరన్
౨౨ । వృథాభిమానవాన్ భూత్వా సారమేయకళేబరం । ప్రవిశన్నిశమా
ర్గానుసారీ భూతోఽసి కిం వృథా । ౨౩ । దృష్ట్వా శునకమేతత్త ద్విపరీతప
థానుగం । హసంతి ధిక్త్వా శ్వర్యస్య నిరర్థకముపాగతం ॥ ౨౪ ॥ వృథా
సమస్తాన్సంగ్రాహ్య పాషాణం ప్రస్తమానకం । సమంత్రకం పరిస్థాప్య లిం
గమిత్యాహురంజసా । ౨౫ । అస్తి కిం తత్ర పాషాణబుద్ధిస్తేషాం మహాత్మ
నాం । తస్మాల్లింగిన మావిశ్య స్వోత్కర్షమవిచారయేత్ ॥ ౨౬ । ఏవం వ
దంతీ సా నారీ శ్వానమాహూయ చాంతికం । అన్నం మృణ్మయపాత్రే తు
నిక్షిప్య విరరామ సా ॥ ౨౭ ॥ స సారమేయస్సంప్రాప్త మన్నం మద్భాగ్య
సంభవం । ఏతదేవేతి భుక్త్వాథ నిజస్థానం సమావిశత్ । ౨౮ । శౌనకం
కాయముత్సృజ్య నైజం దేహం సమాశ్రయన్ । నిద్రాళురుద్ధిత ఇవ ప్రో
చ్ఛ్వయన్కరపాదకం । ౨౯ ॥ ఉన్మీల్య నేత్రయుగళం హస్తాభ్యాం పరిమ
ర్దయన్ । నైజమంగం గతో యుక్తం మాయాకర్మప్రచారకం ॥ ౩౦ ॥
గురుం పశ్యన్నిదం ప్రాహ వామనో విబుధాధికం । భోః స్వామిన్ యత్రతు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్రా పిమాంవినానగతో౽భవాన్ । ౮౧ । ఇదానీంగోడగాఖ్యాంతా
మంగనాంప్రతిచాంజసా । వేషంగృహీత్వాశౌనక్యం ప్రసాదమనుభుజ్య
చ । ౮౨ । సమాగతో౽సిమయితే కిమర్థంనిఘృణాత్మకం । సర్వమా
వేద్యమామద్య త్వత్కటాక్షేక్షణైర్ముదా । ౮౩ । పశ్యన్మహాప్రసాదం
తు మహ్యాందాపయసువ్రత । భవదీయేతుప్రాసాద పాత్రేభుక్తమ
హానిశం ॥ ౮౪ ॥ తత్రైవ తేతుప్రాసాద పాత్రంమేదేహిసద్గురో । త
త్ప్రసాదంభుభుక్షోర్మే సర్వంవిజ్ఞాపయానఘ ॥ ౮౫ । తత్రత్వద్భుక్తశే
షంతు భుక్త్వాశీఘ్రంతవాంతికం।ఆగమిష్యామ్యహందేవ మహ్యమాజ్ఞాం
ప్రదాపయ । ౮౬ ॥ ఇత్యుక్తంశిష్యమాలోక్య దేశికేంద్రోదయానిధిః।
భోశిష్యవర్యశ్రోతవ్య మగమ్యంస్థలమాంత్యజం । ౮౭ ॥ కష్టాత్కష్టత
రంకాయ మవాప్యగతవానహం । తవాశక్యంచదూష్యత్వా త్కథంగ
చ్ఛసిశిష్యక ॥ ౮౮ । సానదాశివభక్తైశ్చ ప్రావృతాభక్తివర్ధనీ । అతి
గూహనమార్గేణ గంతవ్యంనాన్యథాభవేత్ ॥ ౮౯ । యథాగచ్ఛసి
దూష్యత్వం ప్రాప్స్యసిప్రథమంధ్రువం । ఏవముక్తేగురువరే నిశమ్యగు
ణవానథ । ౯౦ ॥ ప్రత్యువాచనమస్కృత్య ప్రబద్ధాంజలిసంపుటః ।
పాదయోఃప్రణమన్సాష్టాం చ్ఛివఏవేతిసద్గురుః । ౯౧ । స్వామిన్ భవా
న్నఃప్రతిసర్వభావ నైర్మాహేశ్వరఃపూజ్యతమోభవేదితి । కులేషుచాష్టా
దశసుప్రబద్ధభ్రాంతిం విహాయోత్తమలింగధారిషు ॥ ౯౨ ॥ విశేషభక్తిం
కురువత్సకేతి ప్రతిజ్ఞయాశాసితవానసిత్వం । త్వదాజ్ఞయాసంచరితస్వభా
వో భవామిచైవాన్యతరంతునాస్తి ॥ ౯౩ ॥ భవానిహప్రత్యహమస్మ
దాదీన్ నిబోధ్యసేతద్వపుషాతదంతికం । నగచ్ఛశిష్యేత్యనుకూలవాక్యం
సమస్తభక్తైఃప్రతికూలకంస్యాత్ । ౯౪ ॥ యఃపంచముద్రాంచితలింగ
ధారీ కోవాపివాస్యాన్నహిమేన్యబుద్ధిః । తస్మాన్మమాజ్ఞాపయదేశికేంద్ర
గృహ్ణామిప్రాసాదకణంమహత్తరం ।౯౫ । ఇత్యుక్తవంతంనిజశిష్యవర్యం
సమీక్ష్యమత్తో౽ధికఏవశిష్యః । ఏవంవినిశ్చిత్యజగాదశిష్యంయథేచ్ఛమా
రాధయభక్తివర్ధినీం ॥ ౯౬ ॥ గురోరనుజ్ఞాంపరిగృహ్యశీఘ్రం జగామత
ద్గేహమతంద్రితో౽సౌ । విశేషభక్త్యావిమలీకృతాంత రంగో౽భవత్సాత్త్విక
వృత్తిరేషః ॥ ౯౭ ॥ గత్వాతదాశ్రీగోడగాంగనాగృహం భక్త్యాశ్రయం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భావభవారిగమ్యం । తామంగనాంవీక్ష్యతదాస వామనోఽతదంగనాపా
దయుగంననామసం॥౯౮॥ నత్వాతత్పాదయుగ్మంతు ప్రసాదమభికాంక్షు
యన్ । దేహిమేజననిత్యంహి ప్రసాదమనుకంపయా ॥ ౯౯ ॥ మదీయ
సద్గురోఃపాత్రే నిక్షిప్యభవదీయకం । ప్రసాదమధునాభుక్త్వా గచ్ఛామి
గురుసన్నిధిం ॥ ౧౦౦ ॥ ఇత్యుక్త్వవంతిమాలోక్య వామనంబ్రాహ్మణో
త్తమం । దృష్ట్వాభక్తిరతంసాతూచ్ఛివభక్తాంఘ్రిసేవకం ॥ ౧౦౧ ॥ దా
సోఽహమితిసద్బుద్ధిం ధన్యాంధైర్యవతాంవరం । సద్గురోశ్చరణద్వంద్వ ప్ర
విలీనహృదంతరం ॥ ౧౦౨ ॥ అతీవసాహసంమత్వా భుక్తశేషప్రసాదకం
సారమేయస్వరూపేణ సమాగత్యనిజాంగణే ॥ ౧౦౩ ॥ మృణ్మయేభుక్త
పాత్రేతు యథావేదపితామహః । భుక్త్వాగతస్తథాచాయం తత్పాత్రే
నిష్ఫలోభవత్ ॥ ౧౦౪ ॥ భుక్త్వాసవామనోత్యం తతోపమావాప్యసంస్థి
తః । తస్మిన్నవసరేరమ్యే సంస్థితేవామనేముదా ॥ ౧౦౫ ॥ అంబాసము
జ్జృంభితవామభాగో గంగావిరాజత్కమనీయమస్తకః । నిశాకరోద్భా
సితమౌళిదేశః ఫాలోల్లసద్వహ్నివిశాలనేత్రః ॥౧౦౬॥ చంద్రార్కదృష్టి
శ్శశిఖండమౌళి ర్భుజంగమోదాప్లసితకుండలోమహాన్। క్రూరాహిభాస్వ
ద్వరకంకణస్సన్ శార్దూలదంతావళచర్మధారీ ॥ ౧౦౭॥ నిష్కలంకో
నిర్జితదానవౌఘో నిరంకుశోనిర్మలపాండుదేహః । భూస్యందనో వార్ధి
నిషంగధారీ ధరాధరేంద్రామలచాపభాసురః ॥ ౧౦౮ ॥ వేదాశ్వకో
బ్జాసనసారథిస్స్వయం కారుణ్యపూరఃకమనీయవేషః కరోజ్జ్వలచ్ఛూలకు
ఠారముఖ్య ఖట్వాంగకోగ్రఃకరిచర్మచేలః ॥ ౧౦౯ బ్రహ్మాదిభిర్దేవగ
ణైశ్చయక్షైః సిద్ధైశ్చసాధ్యైరపిమానవైర్గణైస్సంసేవితోభక్తగణైశ్చసం
వృతో వృషేంద్రమారుహ్యశివఃప్రసేదివాన్ ।౧౧౦। ఏవంప్రసన్నంశివ
మీక్ష్యవామ నస్తుష్టావసర్వేశ్వరమాదిమంప్రభుం । శంభోమహేశాను
రవంద్యదేవ శార్దూలచర్మాంబరశేషభూషణ ॥ ౧౧౧ । నిశాసుధా
ర్ధాంకితకంజనేత్ర మాంపాహిసర్వార్తిప్రభంజనేశ । అంభోజసంభూత
ముఖామరేంద్ర సందోహసంపూజితపాదయుగ్మ ॥ ౧౧౨ ॥ ముకుందనే
త్రాంబుజపూజనోత్సుక శ్రీకంఠమాంపాలయచంద్రశేఖర । గజాసుర
ధ్వంసకకామనంహా రకపాలమాలాధరకాలకాల ॥ ౧౧౩ ॥ కాకోదరో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ద్భాసితకంఠదేశ క్రూరారిదైత్యేంద్రకులాద్రిశంబ। జృంభత్ప్రతాపోజ్జ్వ
లసాంబశంకర ప్రపంచధర్మాత్పరిమోచయానఘ ॥ ౧౧౪ ॥ నమంత్రముద్ధా
ప్యమహేశ్వరస్తం ప్రీతోఽస్మి హేవామన భక్తవర్య । తవోరుభక్త్యాతవది
వ్యశక్త్యా స్తుత్యాచనిత్యంసుఖముద్వహంత్యా ॥ ౧౧౫ ॥ వరంవృణు
ష్వాశుదదామితేద్య నో చెన్మయాసార్ధమిహైవగచ్ఛ । ఇతిబ్రువాణే
సతి దేవదేవే ప్రణమ్యబద్ధాంజలిరబ్రవీత్తదా ॥ ౧౧౬ ॥ స్వామిన్మహాదే
వశశాంకశేఖర ప్రాపంచకమ్ముఖ్యవరంనమేస్యాత్ । కింతుత్వదీయామ
లభక్తసేవ కంకురుప్రభోమాకుధరేట్సుతాపతే ॥ ౧౧౭ ॥ శ్రుత్వావచ
స్తస్యమహేశ్వరశ్శివః కైలాసమాగచ్ఛమమేత్యువాచ । ఏతైర్గణైర్వి
ష్ణువిరించిదేవైర్నిర్యుజ్యమానోఽఖిలాగమోక్తిభిః ॥ ౧౧౮ ॥ నిశ
మ్యశంభోర్ముఖపంకజాత సముద్భవంవాక్యమనన్యధీస్సః । పునర్జగా
దేద్ధమఖండవైభవం మహేశ్వరంవామననామకోఽయం ॥ ౧౧౯ ॥ భూ
తేశభస్మాంచితభవ్యమూర్తే బ్రహ్మాదిదేవార్చితపాదపీఠ । శ్రీదేశికేం
ద్రేణచమామకేన సమాగమిష్యామిమహేశత్వత్పదం ॥ ౧౨౦ ॥ నోచేద
లంభాక్తికకర్మశైవం । భక్తాంఘ్రిసేవోత్కరమాత్మనస్సదా ఇహైవత
త్పూజనమేవ ముఖ్యంతత్రాపితత్పూజనమేవనాస్యాత్ ॥ ౧౨౧ ॥ శ్రు
త్వాగిరీశఃపునరప్యువాచ గురుస్త్వదీయఃపరమంపదంమమ । నాప్నోతిన
ద్యశ్శునకోభవత్పురా సమస్తభక్తామలభాజనాని ॥ ౧౨౨ ॥ లిహన్
తతఃపామరభావముత్సృజన్ నంతేథజెన్మామకముత్తమంపదం । తత్కా
రణంవచ్మిశృణుష్వవామనత్వం సర్వభావేనచసంశయోజ్ఝితః ॥ ౧౨౩ ॥
తథైవనోభూత్తనసద్గురుస్తు తస్మాత్త్వయాసార్ధమిహైవచాప్తిః । నస్యా
దహోమామకసత్పదంతు దృఢోరుచిత్తోరుభవన్నసంశయః ॥ ౧౨౪
నబ్రాహ్మణోహంసహసాప్రసాద మేతత్స్వరూపేణతదంగనాయాః । గృ
హ్ణామిచేల్లోకవిరోధిశోభవే దితిప్రమోహాచ్ఛునకస్యకాయం ॥ ౧౨౫ ।
అవాప్యతస్యాగొడగాంగనాయాః ప్రసాదమత్యంతమవాప్తవాన్గురుః ॥
మద్భక్తజాలస్య మహాన్నతస్య జనస్యనింబాంబహుధాచకర్తుః ॥
౧౨౬ ॥ అముత్రచాన్యత్రచసద్గతిస్తునాస్త్యేవసత్యంచరవత్సర్వదా । మ
ద్భక్తియుక్తోమనుజాధమోఽపి మహత్తరస్యాన్మనుజోత్తమానాం ॥ ౧౨౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శశాంకపహోశశరణాగతోఽస్మి గురుంవినానాస్తిప్రయోజనంమమ । గు
రుస్తుదేవోగురురేవబంధు ర్గురుఃపితామేగురురేవమాతా ॥ ౧౨౮ ॥ హి
త్వాగురుంచోత్తమమార్గదర్శినం భవత్పదంప్రాప్తుతరంనకాంక్షే ।
భక్తాస్త్వదీయాఃపరిహాసయంతి ప్రశస్తిహీనైర్వచనైస్సదామాం ॥ ౧౨౯
స్వామిన్ త్వదీయామలభక్తవర్గ ప్రసాదభోక్తాశునకోపిశుద్ధఃభక్తప్రసా
దాత్ప్రవిహీనవృత్తి ర్విద్వానపి గ్రామవరాహతుల్యః ॥ ౧౩౦ ॥ ఏవంప్రశస్తై
ర్నిగమాగమాది భిర్వదంతిసర్వేమునయఃప్రసిద్ధాః । తస్మాదముమ్మాం
గురుణాసమేతం త్వయాసమంనైజపదంప్రవేశయ ॥ ౧౩౧ ॥ సదాశివస్తం
సకలార్థవేదినం సర్వాస్వవస్థాస్వపిసత్యవాదినం । సమానయత్సద్గురు
ణాసమేతం నినాయకైలాసమగమ్యమంజసా ॥ ౧౩౨ ॥ ఏవందివ్యమ
హాప్రసాద మహిమానంమాచిదేవాదికా । నుక్త్వాచోత్తమమాదిరాజ
గురువర్యోమాచిదేవం ప్రతి సద్భక్తా న్సకలైస్సమాచరిత సత్వధ్యానమా
దర్శయన్ నిత్యంభక్తజనాళికృత్య మచిరాదూచేమహాత్మాపునః ॥ ౧౩౩
ఇతి శ్రీ చన్నబసవ పురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే గొడగావా
హన వర్ణనంనామ నవమోధ్యాయః ॥

—*[బిల్లమహారాజకథా]*—

దశమోధ్యాయప్రారంభః

రాజత్కాంచనశృంగసంగత మహారత్నోరుకాంతిచ్ఛటై । ర్న్య
క్కృత్యామరరాజసుందర పురీసౌధోరుకూటప్రభం । కోటీరాంగదభూష
ణైశ్చ విలసద్రాగ్భిఃప్రతాపోజ్వలైః । ప్రోద్దండాఖిలపండితాళిభి రనేకై
ర్భూసురైర్భాసురం ॥ ౧ ॥ కరిదితిపురమాసీత్కాపపైశ్చాతిరమ్యం । క
రితురగవిరాజచ్ఛందనైశ్చాపగమ్యం । విమతజనసమూహైరప్యగమ్యాం
నికామ్యం । ఘనతర శివభక్తేఃకారణంకల్పభూజః ॥ ౨ ॥ శ్రీమత్తత్పురపా
లకః సకలసద్విద్యానుసంసక్తధీః । ధర్మాన్యాస్త్రాదివిశేషసాహసవరైరాకంపి
తాఖండలః । కోటీరాంగదభూషణోజ్వల వపుఃశ్రీశంభుభక్తిప్రియః ।
శిష్టాచారవిశేషధర్మనిరతః శ్రీబిల్లమాఖ్యోనృపః ॥ ౩ ॥ నిత్యంభక్తగు
ణానువాద నపరోనిత్యోత్సవోభక్తిమాన్ । నత్యంతామలవృత్తివర్ధి
త మహాభక్తిప్రతాపోజ్వలః । సత్సంగస్సకలార్థదాన నిరతస్సద్దీపితా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్మప్రభ । స్సర్వారాతివిమర్దనోపి జయతేబిల్లాచ్ఛనామా ప్రభుః ॥ ౪ ॥
శ్రీశైలేశవిశేషభక్త నికరార్చాసక్తచిత్తాన్వితో । నిత్యంచోత్తమశై
వశాస్త్ర నిగమేష్వత్యంతభక్తిక్రియః । శ్రీమద్దేశికపాదకంజ యుగళే
ధ్యానైకనిష్ఠస్సదా । భక్తాభీష్టఫలప్రదాన దివిజోర్వీజాతరూపోభవత్ ॥
౫ ॥ తస్యాసీద్విబుధాగ్రణీః ప్రవిలసద్ధర్మాశ్రయో దేశికో । జాతీశేతిసు
నామకోనిఖలవేదాచారవాఙ్నిర్మలః । షల్లింగార్చనసావధాన నిరతః
పంచాక్షరీజాపకో । లింగీలింగవతాంయథారుచిముదంసంపాదయన్సం
స్థితః ॥ ౬ ॥ రాజాబిల్లమనామకః ప్రభు వరః ప్రాంచత్ప్రతిజ్ఞాకరో ।
యద్యత్కించిదపిప్రశస్త మపివాసర్వంసదామద్గురో । ర్దైన్యమార్గాల్పైన
నివేద్యశేష మఖిలంగృహ్ణామినిత్యంత్వహం । చేత్యాభాష్యసుభక్తిమా
ను రుకృపాపీయూషమాపాదయత్ ౭ ॥ భ్రాజద్భాజన లేపనాంబర ల
సద్ధార్యాంగదాదీన్ముదా । హస్తిస్యందనవాజిరాజి శిబికాన్యారోహణం
చాఖిలం । నృత్యంవాద్యమనంతగీత మఖిలంసౌఖ్యంసదాసద్గురో । ర్ద
త్వాదేశికవర్యసత్కరుణ యాగృహ్ణాతిబిల్లాహ్వయః ॥ ౮ ॥ నిత్యంప్రాత
రనస్యధీశ్శుచి తయాసద్దేశికాంఘ్రిద్వయం । నత్వాచేతరకార్యవాక్
భవతిసచ్ఛిష్యోభవన్త్సర్వదా । సత్యోద్దీపితసత్క్రియ స్సకలసద్భక్తాను
కూలోమహా । రాజస్తత్పరిచర్యయా ప్రతిదినంసేవ్యాత్సదావర్తతే ॥
౯ ॥ ఏవంనిత్యమఖండసద్గురు కృపాపీయూషమాస్వాదితః । ఖ్యాతింబి
ల్లమసంజ్ఞికాంపరివహన్రాజ్ఞోస్యశుద్ధాత్మన । స్సాన్నిధ్యంసకలైస్సు
సాధన వరైర్నానావిధైరాయుధై । ర్దీర్ఘోర్ధ్వదండవిరాజమాన శత
శఃపర్యాంచితంవైణవం ॥ ౧౦ ॥ బిభ్రద్భిర్ధ్వజముత్తమంజన వరైరా
క్రాంతసైనికోత్కరై । శ్ఛక్రీవద్భిరనేకదంష్ట్రిభి రపిప్రాంతానుప్రాంతాశ్రి
తైః । గాయంతీభిరనేకధానిజ వధూభిర్వ్యాప్యమానోభవన్ । చామ
ఖ్యోబహుసాధనైః పరివృతస్తత్పట్టణాద్బాహ్యకె ॥ ౧౧ ॥ దేశేభేరి
మృదంగవాద్య నినదైరాకర్షయిష్యన్జనా । నంతేవాసినిజార్భకా
న్బహువిధైరాక్రీడయిష్యన్ముదా । సాధ్యాసాధ్యవిశేషసాధన కరైరా
మోదయిష్యన్తదా । హింతాళాస్తరణానిజీర్ణ వసనాన్యాస్తీర్యమహా
శాఖనర్ ॥ ౧౨ ॥ రాజానం ప్రతిబిల్లమాఖ్య మసకృంచామాహ్వయన్సా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ధక । స్సర్వాన్బంధుకళత్రమిత్ర సహితాన్పుత్రాంశ్చ వైసాధకాన్ ।
హారైర్మౌక్తికవిద్రుమోల్లసదమోఘైర్వస్త్రభిస్సంయుతైః రాజత్కాం
చనరత్నసఖచితదివ్యైః కంకణైర్భూషయన్ ॥ ౧౩ ॥ కాంచత్కాంచ
నకుండలైః కటితటేష్వాబద్ధసన్మేఖలైః । రత్నైశ్చాంబరభూషణై
శ్చ బహుధా సర్వానలంకృత్య సః । భేరీడిండిమవాద్యభేదనికరైరామో
దమాపాదకైః । శ్చావృత్యాశుసమాగతః ప్రవిలసచ్చామాహ్వయస్నా
యుధః ॥ ౧౪ ॥ తచ్చామాఖ్యవరాంగనాశ్చ విలసద్వక్త్రాంబుజాస్సద్భ్రు
వ । స్వైరిణ్యోఽసరసానురంజనవచః ప్రాగల్భ్యసంధ్యాస్సదా । భ్రాజద్భ్రూజిహ్మ
శితేషుభిర్వశీకృతసత్కటాక్షాః కలాపోజ్జ్వలా ! సౌందర్యాతిశయా నస్వస్వ
వశత్రాంతా నానయంతోఽపిటాన్ ॥ ౧౫ ॥ ఏవం నైజకులోచితాన్స
కల ధర్మాన్నాశయంత్యో ముహుః । ర్మందంమందమతంద్రితాః కర లస
త్కాసుంభవస్త్రాన్వితాః । చాతుర్యైశ్చపతేతుణాస్సు లలితంగానంనితాం
తంముదా । కుర్వంత్యస్సముపాగతా గృహబహిర్ద్వారం ప్రభోస్సుప్రథం
౧౬ ॥ ఏవంసర్వజనాస్సమేత్య విలసద్రాజాంగణే సంస్థితాః । భేరీడిండి
మవాద్య భేదనినదై రాపూరయంతో దిశః । స్తద్భేరీనినదంనిశమ్య సచి
వైస్సాకం ప్రభుస్స్వాశ్రితం । భృత్యాన్ప్రేషితవాన్కిమేతదితితత్సర్వం స
మాచక్షితుం ॥ ౧౭ ॥ భృత్యాశ్శీఘ్రమథాగతః ప్రవిలసద్రూపైశ్చవేషై
స్తథా । నానాసాధనకాదిభిశ్చవనితాసంఘైస్సమంతాద్వృతం । చా
మాఖ్యం ప్రసమీక్ష్యసత్వ రమసౌ రాజానమావేదయ । త్స్వామింతేబ
హుసాధకైః పరిక్షరైస్సాన్నిధ్యమాయాంతి భో ॥ ౧౮ ॥ సర్వే తేసచివాద
యస్తు తరసా తాన్ద్రష్టుకామోత్సుకాః । స్సంతో భూపతిమభ్యయుః కుశ
లినః పౌరాః ప్రమోదాన్వితాః । దృష్ట్వాపౌరజనాశ్చతస్మ తమయంజ్ఞా
త్వాజగాదప్రభుః । ర్మాత్రస్యాద్గురుసన్నిధిం ప్రతిముదాయాయంతుగ
చ్ఛత్విత్తి ॥ ౧౯ ॥ ఇత్యుక్త్వానిజవేత్రధారిణమసౌ రాజాసమాజ్ఞాపయత్
తాన్సర్వాన్బహుసాధకాన్నిజగురోస్సాన్నిధ్యమానీనయత్ । తేసర్వే
బహుసాధకాః ప్రభువరేణాజ్ఞాపితాస్సత్వరం । ప్రాపుర్దేశికసత్తపోవన..
రంనానాద్రుమైరావృతం ॥ ౨౦ ॥ శాండిల్యైర్బహుపద్భిరామ్రనికరైః ప్లక్షై
ర్విదారద్రుమైః శ్రీపర్ణీభిరమోఘనీపవకులైః కారీరకైః పుండ్రకైః । కో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ర్లైర్మర్ణాంజులచంపకైః పరిలసత్త్రైసరేయకైర్భాసురం। జాతీశస్యతపోవనం
బహుఫలైఃపుష్పైస్సదా భ్రాజితం ॥ ౨౧॥ తైస్సర్వైస్సహసాధకైర్గుణ
వరోచామాహ్వాయస్సత్వరం। సోత్సాహంప్రవిశన్దదర్శచ గురోస్సానంద
సంధాయకం ॥ ౨౨॥ కాంచత్కాంచనరత్నశోభితమహాస్తంభాదికుడ్యాం
చితం । ద్వారైస్స్ఫాటికసచ్ఛిలాను కరణైశ్చత్వారిభిశ్శోభితే । భ్రాజత్స
ద్మని భస్మభూషితమహాకాయం నితాంతోజ్జ్వలం । రుద్రాక్షోజ్జ్వల
మాలికాపరివృతం కామాతిదూరంస్థిరం । ౨౩॥ షల్లింగాంగవిమర్శినం క
రతలన్యస్తోరులింగార్చితం । శ్రీపంచాక్షరమంత్రరాజమమలం జప్యంత
మాలోకిరేసాధకాఊచుః "స్వామిన్దేశికవర్య బిల్లమ మహారాజోభవత్స
న్నిధిం ।మామేతాన్బహుసాధకాన్పరిగృణన్సందర్శయస్సద్గురో ॥ ౨౪॥
ఆగచ్ఛేతిసమాదిశత్తదను మత్త్యాచాహమద్యాగతో । గచ్ఛామ్యాశు
యథాగతంప్రతి మహారాజంసమాజ్ఞాపయ । నత్వాతంగురువర్యమాన
మితభాస్వత్కంధరాస్సాధకాః । స్వామిన్త్వచ్ఛరశిష్యచోదనవశాత్త్వత్స
న్నిధావాస్థితాః ॥ ౨౫ ॥ నానాసాధనకారిణోవయమహోపశ్య
తాంసద్గురో । మద్విద్యామవలోక్య సద్బహుమతింకర్తుంసమాజ్ఞా
పయ । ఇత్యుక్త్వాబహుసాధకాస్తదనుతైర్భేరీమృదంగాదికాః । వా
ద్యంతోధ్వనయంత ఏవబహుధాచాశ్రావయంతఃపరం । ౨౬॥ బాహాబా
హికచాకచీభిరపిసన్ముష్టీభిరుత్పాతనై । రన్యోన్యంజనసంచయాః ప్ర
ముదితాస్కుర్వంతఏవస్థితాః । అత్యుచ్చంనరశైణవంధ్వజమపిప్రస్థాప్య
భూమిస్థలె । రజ్వాద్యైస్సుదృఢంనిబధ్యసు మహాద్రేణుంచభామంతదా॥
౨౭ । సంగ్రామోద్యత్తమబాహులేప నవశాదున్మత్తచిత్తాస్స్వయం ।
చాన్యోన్యంఘటయంతితే కరలసత్ఖడ్గాఃక్వణత్కంకణాః । దారుంస్థూ
లతమంచదీర్ఘమతులంవిక్షిప్యభూమిస్థలే । తస్యాగ్రేనిశితాగ్రమేకఛు
రికాం సంబధ్యమానోపరః । ౨౮ ॥ తత్తీక్ష్ణాగ్రనివేశితోత్తమ శిరః
ప్రోచ్చాలితాగ్రోశక। శ్చాన్యోవతుసికాంచిమున్నతశిలామావేశయన్ద్ర
ర్యతే । అన్యఃకశ్చిదమోఘసత్వ విపులశ్చాకట్యచక్రద్వయం। చాదా
యాశునిజోత్తమాంగ విలసత్కేశైర్దృఢంబంధనం । ౨౯। కృత్వాచ
క్రవదుత్క్రమంచ కృతవాన్నిర్వ్యాకులత్వంభజ.। త్యంన్యశ్చాపినియం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్రిహోరు సంయమాంతత్కాలయ న్తిష్ఠతి । పృష్ఠైరాసభమావహన్నురుతరే
రజ్జ్వాసమారోహణం । కుర్వంత్తత్పరతస్సమాగత మహాసత్వాహ్యమేకం
తథా । ౩౦॥ అస్పృశ్యత్వముపేయుషా ఘనతరౌ పూర్ణౌమహాసాధకౌ
దృష్ట్వాసర్వజనాశ్చసంసది మహాసంతోషమాపేదిరే । కాచిన్మస్తకసంస్థి
తోరుజలకుంభోపర్యుపప్రోల్లస । త్కుంభంతత్పరమేకకుంభ కమత స్తస్యో
పరిప్రోచ్చకం । కుంభంచైవతుకుంభ పంచకలసత్సన్మస్తకా వైణవం ।
ప్రాంశుత్వాద్యధిరోహణంచ కురుతేపశ్యత్సుసర్వేష్వపై ॥ 3౧ ॥ నారీ
కాచిదమోఘసాధన పరాసన్నాగవల్లీదళం । నాభౌనిక్షిప్తిసితోరుతర
ఖడ్గప్రోచ్చలతద్ధారయా । కృత్తాతద్దళమాత్రమే వశిథిలంచిత్రంనచాం
గంచత । ద్దృష్ట్వాసర్వజనాః ప్రకంపిత హృదో జాతాశ్చతత్సంనిధౌ ॥ 3౨
ఆరోప్యోన్నత వైణవంధ్వజ మహాబాహుస్సమధ్యమైకందృఢం । తిర్యగ్దండని
బంధనంచ కృతవత్యస్మిన్ ప్రలంబశిరః కృత్వాచోర్ధ్వపదోభవన్ ప్రచలతి
ప్రాచుర్యతః పశ్యతాం । సర్వేషాంముదమావహన్ కరలసత్కౌక్షేయక
స్సాధకః 33 । కాచిచ్చోత్తమనాయకీ ప్రవిలసత్కౌక్షేయకంభూతలే ।
నిక్షిప్యోర్ధ్వముఖంతదగ్ర మతులంసూచీప్రమాణంలఘు । దర్శంతీసు
దతీసతీనిఖిల సన్మాన్యాదరాగ్రేస్థితా । హాహాహేతిజనాశ్చనం జగదిరే
కేచిజ్జనాశ్శోచిరే ॥ 3౪ । ఏవంసర్వజనేక్షణోత్సవ మరాత్కుర్వంతఏవ
స్వయం । తజ్జాతీశ్వరదేశికస్య నికటంసంప్రాప్య తేసాధకాః । నత్వాప్రాం
జలయోబ్రువన్నితి గురోనః పాహిసర్వానిమాన్ । దత్వాభూషణవస్త్ర
నిష్కానిచ యానస్మిన్ సుకాలేమహాన్ ॥ 3౫ ॥ ఏవంతేబహుసాధకాన్య
సుహృదోసంప్రాప్యతందేశికం । స్తుత్వాప్రాంజలయోపినిశ్చల మనాస్త
ద్దేశికేంద్రోవిభుః । సాక్షాల్లింగనిరీక్షణేనజని తానందానుభావాభవన్ ।
తానావేక్ష్యత నైవభాష యుతత్రత్వాం తేషునంస్థానపి । 3౬ । తేసర్వేజ
గురుగ్రతో గురు వరస్యాలోకయంతో ముఖం । వ్యర్థీభూతము నోరథా
వయమహోజాతానిరర్థాకృషిః । అస్మాన్బాహుబలాంశ్చనే త్కటిశిర
శ్ఛేద్యభృత్యసంస్థాయినః । కింకుర్మోద్యమహీశ్వరం ప్రతికథంగచ్ఛామహే
న్నిహీనయః॥ 3౭ । ఏవంనర్వజనేషుసాధక వరేష్వన్యోన్యమాభాషి
తే । షావసీనాబహుగీతవాద్య నిపుణాభాస్వచ్ఛశాంకాననా । బింబోష్ఠీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బహుమానితాజన వ్రైరైరామోదయంతీసతీ । తానేవేద్ధమతీవ చింతిత తే
హృదస్నాచంననామ్నీ తదా ॥ ౩౮ ॥ మాతుర్భవ్యంత్వనఘంమహేశ ని
రతంమద్విద్యయానద్గురుం । మత్స్వాధీనమనన్యనస్తు నిరతంకృత్వాఽఘని
శ్శంకయా । మత్ క్షుద్రాలయమానయామి నితరామాలోకయంతుస్వ
యం । ఏవంతానుపలాప్యసాధక వరాన్నాచంననామ్నీముదా । ౩౯ ॥
భోభోతాతయదేచ్ఛమాశుని యతంస్వస్థానమాయాత్వహో । ఏనం
కామవిశేషపుష్ప విలసద్బాణైర్మనశ్చంచలం । కృత్వామామకమందిరం
తు బహుధాదాస్యంనయామ్యద్యవై । త్వజ్ఞామాత్రమేవమాన య
గురుంపశ్యత్సులోకేషుచ ॥ ౪౦ ॥ ఏవంచింతయతస్స్వబంధు నికరానా
త్మీయతాతంతదా । చామాఖ్యంచతురంసుసాధనకరం ప్రత్యాహతేత్సు
త్రికా । మాభైషీరహమాదరాద్గురు వరంజాత్రేశ్వరంజ్ఞానినం । మద్దృ
గ్రజ్జుపరంపరై ర్దృఢతరంబద్ధ్వానయిష్యామ్యద్యహో ॥ ౪౧ ॥ స్వోత్కంఠం
తు ప్రజల్పినీంనిజ సుతాంతాంచన్ననామ్నీంముదా । సంవీక్ష్యైన్నతకం
ధరాస్స వినయంసంతోషమాపేదిరే । సంతోష్యంతవిశేషసాధన తయా
తాంతానితాంతోన్ముఖీం । సంత్యజ్యాశునిశాంతమాయ యురిమేభ్రాం
తానిరథాః కృపేః ॥ ౪౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాబహుమూల్యచిత్ర వసనంసా
కంచుకంబిభ్రతీ । సర్వాణ్యుత్తమ భూషణానిచ మహారత్నోల్లసంతిస్వయం
కాంచత్కాంచననూపురాణి విలసద్ధారాంశ్చసత్కుండలే । ధృత్వాశ్రీస్రు
మతంద్రితాక రలసత్కౌసుంభవస్త్రాన్వితా ॥ ౪౩ ॥ కస్తూరీతిలకోల్లస
చ్ఛశి ముఖీభృంగాళినీలాలకా । కాంచత్కజ్జలమండితోరు నయనాసా
కంబుకంఠీముదా । దృశ్యాదృశ్యసుమధ్యమాప్ర విలసత్కాంచీపితంబస్థ
లీ । ప్రాంతాక్రాంతసఖీకరోల్ల సితసద్వీణాసతీమోహినీ ॥ ౪౪ ॥ మం
దంమందమమోఘసర్వ జనతానందానుసంధాయినీ । భాస్వత్కుంజసు
కుట్మలోల్ల సితసద్గుచ్ఛాంచితామోదకం । ఘోణాగ్రేణపదేపదేతువిలస
ద్వస్త్రాగ్రతోజిఘ్రతీ । చాగత్యోపవనంవిశేష గురువర్యాలోకనీయంత
దా ॥ ౪౫ ॥ ఏవంసావనితానితాంత మనకృద్వాణీభిరాత్మీయకాం ।
శ్చామాఖ్యంపితరంచ బంధునికరాంన్సంతోషయిత్వాతదా । మత్రత్వజ్ఞానశ
తస్సునాదపిల సత్పియూషమాసాదినం । తంజాత్రేశ్వరమాశుమామక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గృహం నేష్యామి పశ్యంత్వి మే। ౪౬ ॥ శ్రీజాతీశ్వర సద్మనం ప్రవి శతీ తన్మం
దిరే తత్పురో । వీణామాళికరస్థితాం పరి లసత్తంత్రీభిరాకుంచితాం । కాం
చత్కాంచనతుంబికాఫలల సద్దండాగ్రభాగాం శుభా । మానియాశుని
జాంగులీభిరమలా స్తంత్రీరుపోత్థాప్యతీ॥ ౪౭ ॥ సాసప్తస్వరసంయుతాః
ప్రవిలసత్తంత్రీరుపోచ్చార్యవై । స్వీయేనైవ కరేణ తాం పరిలసద్వీ
ణాం దృఢీకృత్య సా । భ్రాజత్కంకణరత్నకాంతి భిరపి స్వీయోర్మి
కారుగ్వరై । స్వం క్రాంతోన్నతతంత్రిణీ స్వనతయా నానావిధం గాయతీ॥
౪౮ ॥ తంత్రీస్వనం తద్గళనిస్వనంచ సమస్తసంగీతవిశారదాఅపి । భేదన్న
జానంతిహి సత్యమేతద్గాం ధర్వమేవేతి వినిశ్చితాజనాః॥ ఆరోహణానామవ
రోహణానాం క్రియావినిష్టస్వరశాసనంచ । సాచన్న నామ్నా సమయాను
కూల గానంచ గాయత్యఖిలానివార్య ॥ ౪౯ ॥ దారూనంకురయత్యమో
ఘు దృషదస్సాంద్రావయత్యండజాన్ । నిర్నిశ్చేష్టముపానయత్యమలసచ్చి
త్తానపిస్పందయె । దిత్యాహుస్సకలాస్సురర్షి మునయస్సంతాపి శేన
త్వరం । గానం తద్వివిధమంబుజాసన ముఖానానానందయత్యంజసా ॥ ౫౦
జాతీశ్వరోయం జగదీశ్వరస్య సంధ్యానతస్సర్వముఖస్య శంభోః । బహిర్ము
ఖస్స్వరమేష్టలింగం కంఠస్థస్వర్ణాంచితపేటికాం విశేత్ ॥ ౫౧ ॥ భక్తాళి
రావం ప్రమదామణెస్తదాగీతంచ శ్రుణ్వన్గిరిశాంకితం ముహుః । ఆనంద
సందోహహృదంతరంగో బభూవజాతీశ్వరదేశికోత్తమః ॥ ౫౨ ॥ కా
మారిభక్తః కమలాయతాక్ష్యాః కటాక్షపాతైస్స్ఖలితాంతరంగః । కామా
స్త్రసంపీడితమానసస్సన్ కించిత్త్వవక్తుంన శశాక సద్గురుః ॥ ౫౩ ॥ తాం
కంబుకంఠీంతరలాయతాక్షీం మనన్యవేషాం మణికుండలోజ్జ్వలాం । పీనస్త
నీం పేశలదేహవల్లికాం శారీరగంధోజ్జ్వలకంఠదేశాం ॥ ౫౪ ॥ కస్తూరిగం
ధాంచితఫాలదేశాం కటిప్రదేశాంచితమేఖలాంతదా । తాంచన్న నా
మ్నాం ప్రసమీక్ష్య దేశికః కామాశుగైః పీడితమానసోభవత్ ॥ ౫౫ ॥
ఆలోకమాత్రేణ కృశాంగిరూపం హృత్పంకజేసుస్థిరతామవాప । తదంగ
నాహృద్వనజాంబకేన వ్రణీకృతాంతర్హృదయోబభూవ ॥ ౫౬ ॥ కా
మారిభక్తోఘఘనప్రసంగ స్తత్కామినీసక్తమనః ప్రసంగః । తద్దేశికారా
ధ్యగణాంఘ్రికంజ సంసేవనాసక్తకరాతదీయా ॥ ౫౭ ॥ తదంగనాసక్త

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చకుంభయుగ్మ కేసతాంతముత్సాహకరౌబభూవతుః । స్వకీయహస్తాం
చితలింగమూర్తౌ ప్రవేశనీయానివిలోకనాని ॥ ౫౮ ॥ తద్భక్తరూపోపరి
వర్తితాని విలీనతామాపురుదంచితాని । త్రిధాప్రసాదగ్రహణోత్సుకేల
సజ్జిహ్వాతదీయానితరాంచసద్గురోః ॥ ౫౯ ॥ తత్సుందరీవక్త్రరసంపిపాసు
బభూవసానందతయానిరంతరం నిర్మాల్యవస్తూనిచజఘ్రుతేగురోః ఘ్రాణ
ణాచతద్గంధవహేమహాత్సుకీ ॥ ౬౦ ॥ ఏవంచపంచేంద్రియసద్వ్యచా
రో గుర్వింద్రియాణాసక్తపరోబభూవ ఏవందేశికవర్యస్య స్వేంద్రియాణి
నిరంతరం । తదధీనానిజాతాని దర్శనాదేవతద్వపోః ॥ ౬౧ ॥ అథతాం
మంగనాంవాక్ఛరసైకాశ్రితనూనయః । పునశ్చసరసాలాపంకర్తుం స
ముపచక్రమే ॥ ౬౨ ॥ కాత్వంబాలేకస్యకలశోద్భాసినస్తనయుగ్మేక
స్మాదత్రప్రవిమలహతే కారణాదాగతాసి । భర్తాకస్తేకునిజకౌకాత్వదీ
యా ముదామేసమ్యక్ప్రోచ్యత్వా పరిసవచనైస్సానురాగంభజస్వ ॥ ౬౩ ॥
కేనాసీతాకేనవాజల్పితా వైకైస్సాకంనాసంస్థితాచాత్రబాలే । వీణాగా
నం కేనవాభ్యాసితంత్వం సర్వంమహ్యంసావధానేనబ్రూహి ॥ ౬౪ ॥
స్వామిన్ దేవమహానుభావ భవదీయాంఘ్రిద్వయాభ్యర్చనా । సంసక్తా
మఖిలానుమోద నకరీంసంగీతవిద్యాంచితాం । చామాఖ్యస్యచపుత్రి
కాంసవినయాంసభ్రాతృకాంసాదరాం । రాజ్ఞాబిల్లమనామకేన భవత
స్సామీప్యమాపాదితాం ॥ ౬౫ ॥ స్వచ్ఛందంతువిహారిణీం సరససన్మా
న్యాంసఖీభిర్వృతాం । త్వత్సామీప్యముపేయుషీంబహువిధైస్సంభా
షణైర్భాసురాం । వీణాగానవిశేషవాద్య నిపుణామాలోక్యమాంసర్వత
స్సర్వోత్కృష్టతయావిశేష విభవైరామోదయశ్రీగురో ॥ ౬౬ ॥ ఇ
త్యన్యోన్యవిశేషవాక్ఛ్రుణతామాపాదయంతీంతదా । దృష్ట్వాతాంమ
దనాంబకైర్దృఢతరైరాపీడితస్వాంతక । స్తత్స్త్రీముఖపంకజాతవిగ
ళద్వాణీభిరాత్మీయకం । చేతస్తాపమపానయన్ పునరపిప్రాహేద్ధమాలో
కయః ॥ ౬౭ ॥ బాలేభావభవారిభక్తిమనఘాముత్సృజ్యభావ్యామమ
భాస్వద్భావసభాసురాంగి వనితేత్వయ్యేవనిశ్చంచలః । సంస్థాస్యంతిమ
మేంద్రియాణికిమహాహాస్థాస్యంతిత్వయ్యంగనే । కింకార్యంసదకామ
చారిణి వినాత్వాంనోత్సహేసంస్థితుం ॥ ౬౮ ॥ బాలేత్వద్వ్యయసంగ్రదర్శన స

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వశా దేవాస్మి చౌత్సుక్యవాన్ । భూత్వా స్వర్గసుఖాదికం చ గణయే నాద్యా
పి నోఽసుందరి । తస్మాన్మాం మహత్స్వత్కటాక్ష విలసత్స్వద్వీక్షకైశ్శ్వాసు
రైః । రాచ్ఛాద్యాఖ్య సుమనోభవాఖ్య గవశేనావేశయత్వం హి మాం ॥
౧౯ ॥ నింద్యోస్వాస్తు నిజానుకూల విషయే పుణ్యోస్తు వా సుప్రభే । భో
జ్యాభోజ్యవిశేషవస్తు నిచయే తుల్యాం తస్యాస్తికం । పశ్యాపర్య విమర్శకా
తాన హి ఖలు ప్రజ్ఞావతాం మాదృశాం । తద్వత్త్వాం మనసానుగస్య నహి
నింద్యం కించిదస్తి ప్రియే ॥ ౨౦ । తస్మాత్త్వం సుభగారాధ్యా రాజ్ఞా మహాంఙ్ఘ్రీ
త్వాం పృథుంశామయే । దేహి శ్రీ కుచలసుస్తనీ ప్రమదితాం సుత్తన్వనూపాన్విషి
భోః । పీనస్తనపాదతల్పరస్య హిమస్యఃకిం వానసాధ్యం భవేత్ । తస్మాత్త్వం
సుభగారాధ్యా మహాంఙ్ఘ్రీత్వా ప్రమృత్యుంజయః । ౨౧ ॥ కింపతిప్రాయాస్య
బలేనసనోజ విశ్వభైరంపీకితోఽపాంనృథా । మాసమాలింగ్యదృఢం సనో
జ పిశిఖాను త్వాప్యసంరక్ష్యతాం । మద్భిషోప్యస్య మలాత్మకోపయి పరం
నిష్ఠామదిష్టానుగ । స్వాంమహాంప్రీతి బికీర్ణ భిల్లనుమహారాజస్తు సంతుష్య
తి । ౨౨ ॥ ఉక్తాసద్గుణావిశేష మదనాసక్త్యా విముహ్యద్ధృదా । చానం
ద్యా హానిజేచ్ఛయా ప్రహసితా నిశ్వాసితంతంగురుం । భోస్వామిన్గురువ
ర్యత్వం తు జహాను భాషా స్తోత్ర విద్య క్షీమా । నేవం మాపదమానృశీషుయు
వతీ ష్వత్వంత మోహం త్యజ ౨౩ ॥ త్వం దేశికస్సర్వగతాను మోదక స్సను స్త
శాస్త్రానుగతప్రచారకః । సమస్తశిష్యోత్కటపాపనాశకః కథంహి మాంప్ర
త్యనుముహ్యసి త్వం ॥ ౨౪ । భవత్పదాభ్యర్చనతోఽనియంహి సుమాపవ
త్యస్సుతరాం భవామః । సమస్తకార్యేష్వపి నిశ్చలాశ్చ సర్వానుకూలా
చరణేసమర్థాః ॥ ౨౫ । మదంగమావేక్ష్య నిరంతరంభవాన్ భావోద్భ
వస్యాశుగపీడితోఽసి । స్తనావిమౌ మాంసలితౌ మదీయౌ నృశానప్రోత్క
టదూషితాన్వితే । ౨౬ ॥ శేషం నమస్తాంగమపి ప్రశస్తం పాదంపసుప్తాష్టి
మయం చ స్వామిన్ । సంశోమహాంతస్సకలం విదిత్వా నిర్మోహతాం యాం
తి నిజాసుస్త్రీషు । ౨౭ । పరాంగనాలోకనతాం హి పుంసాం ప్రాచీనపుణ్యాం
పరినశ్యతీతి । భవంత ఏవ ప్రవదంతి నిత్యం పునఃకథంమాం భజసి మామమో
గ్యాం । ౨౮ । నిజేష్టలింగే నియతోరువృత్తి మదంగభావేక భవావిరా
సీత్ । సదాశివస్యోత్తమమంత్రరాజ పంచాక్షరీమంత్రపరస్య శైద్యా ౨౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మయీతిసంసక్తమనాశ్చభూత్వా నిరర్థకంచింతితవానసిత్వం । గురో
శ్చలింగస్యచజంగమస్యచ ప్రసాదభోగేపరమార్థవృత్తే ॥ ౮౦ ॥ కథం
మదోష్ఠామృతమాశుపాతు మాకాంక్షతే తేరసనాగ్రమేతత్ । పద్మాసన
స్థఃపరమేంద్రియాణి బాహూచపాదౌచనియామకస్సన్ ॥ ౮౧ ॥ మదం
గమాశ్లేషితుముద్యమానో భవిష్యసిత్వంబహుబద్ధపామరః । రుద్రా
క్షమేకైకమనుప్రయుక్తం సంచాలయన్ దీర్ఘకరాంగుళీభిః ॥ ౮౨ ।
మత్కంఠహస్తస్తనపార్శ్వకాదిషు నఖక్షతానీహసికర్తుమాదరాత్ ।సర్వం
త్విదంవీక్ష్యవిచారతస్త్వం ప్రసిద్ధమార్గంచరభూసురేంద్ర ॥ ౮౩ ॥శ్రు
ణోతిచేద్బిజ్జలరాజవర్యో మావీక్ష్యతిత్వామపినానుమన్యతే । ఇతీర్య
మాణాంనిఖిలార్థబోధినీం ప్రియాంసముద్వీక్ష్యచచన్ననామ్నాం ।౮౪
పునశ్చతాంప్రాహపురస్థితాంప్రతి ప్రకంపితాంగఃప్రమదామణింతదా ।
బాలేత్వదీయైర్బహుభాషణైఃకిం ప్రయోజనంమేప్రకృతోపయోగం ।
౮౫ । త్వదోష్ఠదివ్యామృతమాశుదత్వా దోర్భ్యాంసమాలింగ్యచసుస్థి
రంకురు । గతాగతప్రాణచయస్యపుంస స్సంజీవనంమేసఖితేధరామృతం।
౮౬ ॥ వడయనంబిముఖామహిమాస్పదా స్సులలితాంగజసంహరభక్తి
కాః । కలితరూపవతీషువరాంగనా స్వనుగతాత్మహృదస్స్మరనిందకాః ॥
౮౭ శ్రుణుమదీయవచఃకమలేక్షణే మదనబాణవశానుగతంత్విహ । తవక
టాక్షసువీక్షణసంచయైరను నయంమయినిశ్చలితాధవ ॥ ౮౮ ॥ సుదతి
సత్యమనన్యమనాస్సతీ । మయిగురుత్వధియంత్విహమాక్షిప । గురురపీహ
నిజోత్కటశక్తిషు ప్రవిమలాసుమనోనహిరోచతె ।౮౯॥ వదతిశక్తిమపి
స్వగుణామలే। సతిసతీతదనుక్రమవర్తనే। సురతతంత్ర తయాగురువర్య
కం నియమితుంసుమనాస్తమువాచసా । ౯౦ ॥ గురువరాద్యతవానఘ
మానసం మయినిరంతరమస్త్యతినిర్మలం । తవనిరంతరమామకసారతం
సులభతాముపయాతినసుశ్రయః ॥ ౯౧ ॥ ఏవంతన్ముఖపంకజాత గళితం
వాక్యంనిశమ్యస్వయం నిత్యానందమవాప్యసద్గురురయంస్వస్థోభవత్తాంస
ఖీం । సంభావ్యాఖిలభూషణైశ్చ వసనైరామోదయన్నంగనాం । మో
హీముంచితసర్వకర్మనిచ యస్స్వాంతేనిశామస్మరత్ ॥ ౯౨॥ సూర్యేచా
స్తగిరింగతేగురు వరస్సంధ్యోచితంకర్మకం।నిర్వర్త్యాశునిజానుకూల ని

ఖలవ్యాపారవృత్త్యాభృశం । శయ్యాగారమశేషరత్న విలసత్స్తంభ
కుడ్యోజ్జ్వలం । మంచోద్భాసితమంగజాత విభవైరాపాదితం ప్రావిశత్ ॥
౯౪ ॥ మంచోపరిస్థాం మహిళాం ముదాత్త దాసమాశయన్నభ్యుదితే హి
మాంశౌ । తద్వక్త్రబింబం చ హిమాంశుబింబం తుల్యత్వమాపాదితవాన్
స దేశికః ॥ ౯౫ సకోకిలారావమతంద్రితస్సన్ నిశమ్య తస్యాశ్చ తు చంన
నామ్న్యాః । సల్లాపమానందవిధాయకం స్మరన్ తయోర్విభాగేన సమర్థ
తామగాత్ ॥ ౯౬ । ఏవం తయాత్మాసమమేకధా గురుస్సంయోగతా
మేత్య దృఢానుభావైః । ఆలింగనైర్దంతనఖక్షతైశ్చ తైస్తైస్సుఖం స్వా
నుభవం త్వపశ్యత్ ॥ ౯౭ । తన్వ్యా సహ బ్రాహ్మణపుంగవోయం త్రి
యామమేవం త్రుటికాలమాచరన్ । నతృప్తిమావాపనిధిర్దరిద్రో యథా
సముద్వీక్ష్యతథైవమోహీ ॥ ౯౮ । ప్రత్యూషకాలం ప్రసమీక్ష్య సావ
ధూశ్శయ్యాం సముత్సృజ్య చలత్ప్రశోభా । స్రస్తాంబరా చంచలితోరు
హారా శారీరభావైః కృశతామవాప్య । ౯౯ । స్వామిన్నిశాంతం మమశీ
ఘ్రమద్య గచ్ఛామి సూర్యోదయకాల ఏషః । ఆజ్ఞామిదానీం మమ దేహి స
ద్గురో గత్వా సుచిత్తో భవనే వసామి ॥ ౧౦౦ ॥ పశ్యంతి చేత్పౌరజనాశ్చక
ల్యే మామాక్షిపంత్యేవ మహీశ్వరం ప్రతి । నివేద్య నిస్సారయితుం స్వదే
శా ద్రుత్కా మయంత్యేవ న సంశయోత్ర ॥ ౧౦౧ । త్వామప్యయోగ్యం
ప్రవదంతి సర్వే సోఢుం న శక్నోమి జనాపవాదం । తస్మాదముష్మాత్తవస
న్నిధానాన్నివారయ శ్రీగురువర్య మామిహ ॥ ౧౦౨ ॥ జాతీశ్వరః ॥ జాతీ
శ్వరస్తద్వచనం నిశమ్య చింతాసమాక్రాంతహృదా వధూం ప్రతి । సిశ్వా
సయన్నాహ నిజానురాగాద్భాతే వినా త్వాం త్రుటికాలమాత్రం ॥ ౧౦౩ ॥
నక్షంతుమిచ్ఛామ్యహమత్ర బాలే త్వయా సమం ప్రస్ఫుటపంకజేక్షణే
ఆగత్య చావాం పునరప్యమందం చాత్రాగమిష్యావ ఇతి ప్రబోధయత్ ॥
౧౦౪ ॥ స్వామిన్నేషమవాచ్యమస్తు హృదయం త్వయ్యేవ నిశ్చంచలం ।
కింతు త్వత్ప్రియశిష్య వర్యమనఘం రాజానమభ్యేత్య చ । తస్మాత్సత్కృతి
పూర్వకం బహుధనం లబ్ధ్వా దుకూలాని చ । ప్రీతే చామసునామకాయ
ప్రతిదత్వా చాగమిష్యామి భో ॥ ౧౦౫ ॥ దేశికః ॥ రాజానం ప్రతి కిం ప్ర
యోజన మహా హా సర్వం మదీయం ధనం । స్వర్ణం రాష్యమశేషవస్తు ని

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చయంవస్త్రాణ్యామోఘానిచ । నీత్వాగచ్ఛయథేప్సితం గుణవతిప్రాచుర్య
తోహంతవ । స్వాధీనస్స్వకరార్పితేధన వరేశాభీరతోహానిని ॥ ౧౦౬ ॥
చన్ననామ్నా ॥ స్వామిన్మజ్జనకస్తథైవ జననీహిత్వాసదామాంవినా ।
భోక్తుంనేచ్ఛతఏవపర్యుషితకంతన్మేముదాదాస్యతః ॥ పాథేయంచబిడాలకు
క్కుటమహాశ్వానైశ్చసంరక్షితం । దత్వానిత్యమితస్తతః ప్రచలతోమ
య్యేవనిత్యోత్సుకౌ । ౧౦౭ ॥ దృష్ట్వాతౌపితరౌమదీయ గమనాదత్యం
తసంతోషిణౌ । శీఘ్రంతావకసన్నిధింప్రతి సమాగంతుంసమాజ్ఞాపయ ।
ఏవంనమ్యగుదీరితోగురు వరస్తన్వ్యాతయాకాముకః । గత్వాశీఘ్రము
హైవమాంప్రతి సమాగచ్ఛేతిచాజ్ఞాపయత్ । ౧౦౮ ॥ సర్వాంద్రవ్యమ
శేషవస్తు నిచయంవస్త్రాణ్యనేకానిచ । సంగృహ్యైశునిజేచ్ఛయా గురువ
రస్యాజ్ఞాంచలబ్ధ్వాముదా । సర్వైర్బంధుభిరావృతంపట కుటీరంప్రాప్య
నైజంతదా । క్షితేసర్వమవేదయద్గురు వరాత్స్వంప్రాప్తరూపంమహత్ ॥
౧౦౯ ॥ ఇతి శ్రీ బిల్లమరాజ కథాయాం చన్ననామ్న్యాస్స్వగృహప్రా
ప్తి కథనన్నామ దశమాధ్యాయః ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

—(*) ఏకాదశాఽధ్యాయ ప్రారంభః (*)—

బాలేత్వద్గమనానుసారిహృదయం త్వన్యాస్యరాగాదిదం। నాహం స్థాతుమపిక్షమేనిఖిల సన్మార్గప్రసంగోచితః స్థాస్యామీతిబ్రువన్ రురోద సకరామాలింగ్యతామంగనాం। వక్షోజోన్నతకుంభయుగ్మ కమరా దాపూరయన్నశ్రుభిః॥ ౧ ॥ స్వామిన్భోగురువర్య మామకహృదబ్జే త్వామహంసర్వదా। ధ్యాత్వా కాసపిభూపతీన్ప్రతి మదీయాంతాంవిధి న్నాత్సహే। అంభోజాయతనేత్రిసుందరి భవత్సల్లాపనేనిశ్చలా। జి హ్వామేకధమన్యధాజన వరేసంభాషణీయాభవేత్ ॥ ౨ ॥ స్వామిన్ ని ర్జితకామరూపభవతా దోర్భ్యాంకృతాలింగనం నిత్యానందకరంనిరం తరభవత్సాన్నిధ్యమాపాదకం। సంత్యజ్యాహమతీవమోహ జనకంసం భోగసౌత్సాహకం నేచ్ఛామ్యన్యజనంమహోన్నతమపిప్రద్యుమ్నమం గోద్భవం ॥ ౩ ॥ ఏవంతంగురువర్యమాదర వశాదామోదయంతీస్వ యం। నిర్గత్యాశుశనైశ్శనైర్నిజ జనక్రాంతంనిశాంతంముదా। గచ్ఛం తీ కమలేక్షణాకలిత సద్గ్రైవేయకోద్భాసితా। మధ్యేత్యాహవధూంప్ర తి ప్రియతమాందీనాననో బ్రాహ్మణః॥ ౪॥ బాలేమామకచిత్తచోరిణి వశ ప్రాచుర్యతోమాంప్రతి। స్వాభిప్రాయమవేక్ష్యతావక గృహంప్రత్యాగ మిష్యామిభో। వక్తారంగురుమిత్యభో గురువరస్వాతంత్ర్యశక్తింత్యజ శ్రీకంఠార్చనతత్పరోభవ నచేద్దాస్యోభవిష్యస్యథా ॥ ౫ ॥ దూష్యః శః కమలాయతాక్షి బహుధానిందాస్పదః కోభవే। త్వసర్వానందమయశ్శి వోహి జగతామాధారకశ్శంకరః। నాహంవేద్మిశివేతరం జగదిదంప్రజ్ఞా వతాచక్షుషా। జానామ్యద్యమదీయభావ సవిధంమాశంకయప్రేయసీ ౬ ॥ జ్ఞాత్వాతద్ధృదయంనితాంత మలఘుప్రజ్ఞావహంప్రస్ఫుటం। హిత్వా తంగురువర్య మాత్మసదనంసంప్రాప్యసాసుందరీ। గత్వామాతరమాశు చామ పితరంనానావిధాన్బాంధవాన్। స్వప్రజ్ఞావశతస్సమార్జితధనం సందర్శయంతీస్థితా ॥ ౭ ॥ శ్రీజాతీశ్వరసద్గురుం ప్రవిలసచ్ఛృంగార భావాధికైః। శ్చంద్రైర్బంధురధేనుకాది భిరపిస్వాత్మానుగుణ్యైస్తథా।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నల్లాపైశ్చసదానుమోద నరకరైస్సంతోషయిత్వాభృశం। చానీతంసక
లోరువస్తు నికరంపిత్రేసమర్ప్యావదత్ ॥ ౮ ॥ భోభోమేపితరామదీయ
సకలాస్సద్బాంధవాస్సాదరం । శృణ్వంత్వార్యమతేజసం గురువరంమన్మో
హజాలావృతం । కృత్వాసర్వధనానివస్తునిచ యాన్యాదాయసన్మార్గత।
స్స్వస్థానంసముపాగతా నరవరైర్మాన్యాసతీసంప్రతి ॥ ౯ ॥ ఇత్యుక్త్వాని
జభూషణాని సకలాన్యాసాద్యవస్త్రాణిచ । సర్వేభ్యస్స్వజనేభ్యఏవ సహ
సానందర్శయంతీసతీ । ఆనంద్యాత్మజనైస్సహా నిజగృహేనిర్వ్యాకులా
నిశ్చలా । సంస్థాభూమిసురార్యసద్గురు వరేనిష్పాదితాత్మక్రియా ॥ ౧౦
మందేవాసురసంహతి బహుతరామూంబాధతేసర్వధే । త్వాలోచ్యా
త్మసుసారధిః ప్రవిలసచ్చంద్రాయుధోద్భాసితః । సూర్యప్రేరితసర్వఘృ
ష్టి నికరాధ్యక్షోరుణశ్శుద్ధధీ । స్సంప్రాప్తోయమితీవసర్వ జనతామానంద
యంశ్చోద్ధితః ॥ ౧౧ ॥ భోభోబ్రాహ్మణపుంగవాః ప్ర విలసద్బ్రధ్నార్ఘ్య
కాలోమహాన్ । జాతశ్శీఘ్రమిహైవగాంగసలిలేస్నాతుంచయాస్యంత్వితి
భోధ్యంతీవపదాయుధాస్స గరుతస్సంచాలయంతోద్ధితాః । కూజంతిస్మ
నిజాశ్రమస్థ వలభీష్వామోదయంతోజనాన్ ॥ ౧౨ ॥ తత్కాలేనిబిడాం
ధకార తతయోనిస్సారితాస్సర్వతః। ప్రాచుర్యేణపతత్రిణోపి పరితోధ్వ
న్యంతఏవస్వయం । వల్మీకాంతరలీయతాహి సముదాయాదర్పకోనిస్స్వ
హో । జాతాకైరవసంతతిర్ముకుళితాకోకీవియోగంగాతా ॥ ౧౩ ॥
సూర్యోదయేసుస్థిరతాముపేత్య నిత్యోచితంకర్మనివర్త్యబాలా । అలం
కరిష్యన్వపురచ్ఛభూషణై రిద్ధంబభాషేపితరంసుభాషిణీ ॥ ౧౪ ॥ పిత స్త్వ
మన్యంసుజనానుమోదకం సువేషమాదాయసుఖేనసత్ప్రభుం సంతోష
యిత్వా సకలం చ ద్రవ్యం సంపాదయాశు త్వమిహైవసత్వరం
౧౫ ॥ ఇతిబ్రువంతీమథవీక్ష్యసాధకః పితాథచామాహ్వయకోముదా
తాం । తథేతినిశ్చిత్యవిశేషరూప మాపాదయామాససరోజనేత్ర్యాః ॥
౧౬ ॥ పాదేకటాహ స్తతలేచకంధరే ఫాలేశిరస్యుత్తమశంకరాంకాన్ ।
నాగాచ్ఛశార్దూలసురారిచర్మత్రిశూలహాలాహలవహ్నిచంద్రాన్ ॥ ౧౭
ధృత్వాతథావామశరీరభాగే మాహేశ్వరీంరూపమరాద్ధధానాం। సమస్త
లోకానపివిస్మయంతీం తాంచార్ధనారీశ్వరరూపధారిణీం ॥ ౧౮ ॥ రాజా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బిల్లమనామకోఽసుర వరస్యాఙ్ఘ్ర్యంబుజాతార్చనాం। కృత్వా నైజగృహం ప్రవిశ్య విహితే సింహాసనే సంస్థితః । శ్రీ శైలేశమహేశశంకర మహాదేవేతి చోచ్చారిణీం । శ్రీ పంచాక్షరశంకరాంకిత వపుర్నిర్ధారిణీం మైక్షత
౧౯ ॥ విలోక్య రాజా విహితార్ఘ్యనారీ సువేషమత్యద్భుతమావహంతీం।
సమస్తవస్తూని చ భూషణాని దత్త్వా చ వస్త్రాణ్యపి తామపూజయత్ ॥ ౨౦ ॥
గృహీతసర్వార్థచయా సతీ సా ముదం ప్రపేదే ముదితాంతరంగా । కేనాపి రాజ్ఞా బహుభూషణాని వయం సువస్త్రాణ్యపి నాప్నువామః ॥ ౨౧ ॥ అ
స్మిన్దినే మామకభాగ్యగార వాదమూన్యమూల్యాని నిషేవితాని । ధన్యా వయం మాన్యతరాశ్చ లోకే ఇతి బ్రువంతో భృశముల్లసంతః ॥ ౨౨ ॥ ఇ
తి ప్రహృష్టా బహుమన్యమానా నిజాలయం చామముఖాశ్చ సాధకాః । వృత్త్యా మహత్యాపి చ చన్ననామ్న్య ప్రపేదిరే ప్రస్ఫుటద్రవ్యసంచయం ॥
౨౩ ॥ సా చన్ననామ్నీ సకలైశ్చ బంధుభిస్సఖీభిరామోదముపార్జితాభిః సుభాషణైర్యాభూషితదేహవల్లీ విసృజ్య జాతీశ్వరసద్గురుం బభౌ ॥ ౨౪ ॥ జా
తీశ్వరస్తాం జగతి ప్రసిద్ధాం సులోచనాం చేతసి చింతయన్సదా । శీఘ్రం త్విహైవాశ్రితశిష్యజాల స్వభావతస్సన్నిధిమాగమిష్యే ॥ ౨౫ ॥ ఇతీ
ర్యమాణోఽనితరాం ప్రబోధ్య క్వ వా గతా కందుకసుస్తనీ సా । కఠోరవృత్త్యా కమలాయతాక్షీ కృపావిహీనా కృపణం విసృజ్య ॥ ౨౬ ॥ నాయాతి చేత్సారసపత్రలోచనా నాగేంద్రయానా న సహే సుమాశుగాన్ । కరోమి కిం కాం చ సఖీం చ ప్రేషయామ్యనన్యచిత్తాం మయి కార్యసాధనీం ॥ ౨౭ ॥ వన
ప్రియాలాపమనూపమేయం శ్రుత్వా తదాలాపమితి ప్రబోధతే । శనైశ్శనైశ్చైతగరుత్సమాగమం దృష్ట్వా తదీయాగమనం సుమన్యతే ॥ ౨౮ ॥ భృం
గాలిఝుంకారరవం తు శ్రుత్వా తదీయవీణాధ్వనిరేవ మన్యతే । మందానిలోద్భూతమహాసుగంధం తదంగనాదేహవిలిప్తగంధం ॥ ౨౯ ॥ ఇత్యు
చ్యమానో బహుధా చ శ్రుతిభ్రాంత్యా సహ బ్రాహ్మణపుంగవో గురుః । మనోజసంభూతసుమాస్త్రతాడితః ప్రకంపితాత్మీయమనోఽంబుజాతః ॥
౩౦ ॥ న భుంజతే న స్వపతి ప్రహృష్యతే న భాషతే నిందతి స్వాత్మసంస్థితిం। అతీవ చింతావశమాప్య భూసురో రురోద హా కామిని హా ప్రియే సఖి ॥ ౩౧ ॥
హా మందయానే హరిణేక్షణే మాం సంరక్షయేతి స్మరతి ప్రమోహాత్ । భూ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మాలుతన్నశ్రుజలం ప్రముంచన్ హస్తేముఖం న్యస్యతిశశ్వదుచ్చరన్ ॥ 3౨
సచేపదేశత్ప్రవిలీనమానసో పరాత్పరం శ్రీపరమేశ్వరం త్యజన్ । కందర్ప
కాండోద్భవకాండతాడితః కరీంద్రయానామతి రేవనాన్యథా ॥ 33 ॥ నీ
త్వాదినం నిశ్వసనం ప్రకుర్వన్ సంప్రాప్తసూర్యాస్తమయే ద్విజోత్తమః ।
సంధ్యాదికం కృత్య మతీవయత్నాత్ కృత్వానితాంతం వినినిద్రితేజనే ।
3౪ ॥ ఉద్ధాయశయ్యాతలతో ద్విజేంద్రో బభ్రామసర్వత్రవనే పిశాచవత్ ।
పూజోపకార్యాణ్యఖిలానిచాంత గృహేవినిక్షిప్య నితాంతవేగః ॥ 3౫
సచ్ఛాత్రవర్గానవబోధయన్ సన్నున్మత్తభావం ప్రతిపాదయన్నిన । తాం
చన్ననామ్నీమనుగంతుముద్యమో బభూవ భావోద్భవబాణపీడితః ॥ 3౬
శృణోతి రాజాయదిచావమానం తథైవసద్భక్తచయేపవంచనం । నిందం
తిపౌరా ఇతిభావముత్సృజన్ తదంగనాన్వేషణతత్పరోభవత్ ॥ 3౭ ॥
ఇతస్తతః పర్యటనం ప్రకుర్వన్ నిశీథకాలే నిలయం ప్రియాయాః । అలభ్య
మానో హతనైజమానో హాచన్ననామ్నీత్యనుమన్యమానః ॥ 3౮ ॥
చక్రీవతాం బంధనరజ్జుభిస్తదా సంబంధ్యమానాత్మపదాబ్జయుగ్మః । పతన్న
తన్నుద్ధరమాం ప్రియేతి చోచ్చారయన్నుచ్చలతీవతత్ర ॥ 3౯ ॥ పత్రా
దిభిర్నిర్మితకుట్టిమేషు ప్రలోభబుద్ధ్యా ప్రచరత్తదంగనాః । సమీక్ష్యసా
చన్నసునామధేయా నాస్త్యత్రభామేతినతానసోఽభూత్ ॥ ౪౦ ॥ నవీన
మేనం నరమీక్ష్యశ్వాన ప్స్వభ్యాగతాస్తం బహుధానిరుధ్య । విద్రావ
యామాసురతీవనిశ్చలా బహీతిబహ్వ్యాబహుధాధ్వసంతః ॥ ౪౧ ॥
అదృశ్యమానాం కమలాయతాక్షీ మనేకధాభాసురకంబుకంఠీం । అన్వేష
యన్ననంగజబాణపీడితో నినిద్రహారోభవదగ్రజన్మా ॥ ౪౨ ॥ మోహాం
ధకారే తిమిరే చ సంచరన్ కించిదధ్యానమపి ప్రియాంగనాం । నోపేయి
వాన్ సద్విజసత్తమో యువా పపాత ప్రోచ్చైర్లగుడైః ప్రపీడితః ॥ ౪3 ॥
ఏవంవిధస్యోత్తమదేశికస్య కరీంద్రయానావశతోతికష్టం । సంప్రాప్తమి
త్యార్తఇవోపధీశో ద్యుమండలే దృష్టిపథం ప్రపేదే ॥ ౪౪ ॥ నిశాపతా
వభ్యుదితే తదానీం కళాస్తదీయాః కకుభో విశేజుః । దేదీప్యమానేసతిపం
కజారాః సర్వేసముద్ధాయచసాధకాస్తే ॥ ౪౫ ॥ పతంతమాయాంతమతీవ
కష్టం సంప్రాప్తవంతం తమవేక్ష్యమాణాః । నితాంతసంతోషభృతాంతరం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గాం బభూవ ప్రత్యుత్పన్నతకంధరా స్తే ॥ ౪౬ ॥ భోభో మహాసాధక సజ్జనాశ్చ
సర్వాస్త్రియస్సాధుమఖండభావం । పశ్యంతి మోహాంధతమః ప్రవిష్టం క
ష్టాన్మహాత్కష్టనివిష్టచేతసం ॥ ౪౭ ॥ జాతీశ్వరం ఝర్ఝరితాఘమేనం
మదీయచన్నాభిధధారిణీం ప్రతి । సదాశివే నిశ్చలమానసస్య సద్భావన
స్యాస్య కథం వికారః ॥ ౪౮ ॥ సద్వంశజాతాస్సుధియో మహాంతః క్వహీన
మార్గస్థితకర్మభాజః। అస్పృశ్యవర్ణా వయవాస్సదా క్వ ప్రముహ్యతి బ్రా
హ్మణవంశజాతః ॥ ౪౯ ॥ విజాతివంశోద్భవసుందరీః ప్రతి ప్రలోభబుద్ధిం
ప్రకటీకరోతి । శమాదయస్సద్గుణసంపదో౽స్య నిరర్థతామాపురతీవ చంచ
లాః ॥ ౫౦ ॥ ఏతస్య మానం నియమాశ్చ సత్క్రియాః కుతః ప్రయాతాః కి
ము వా న వేద్మి । మదీయచన్నాహ్వయసుందరీం ప్రతి ప్రయత్నతో యాతి
పతన్నితస్తతః ॥ ౫౧ ॥ ఇత్యుచ్యమానాన్ ప్రతి కాచిదంగనా చండీతినా
మ్నా పరిభర్త్సితా౽సతీ । తమాగతం వీక్ష్య తదా బభాషే ఆగచ్ఛ నేష్యా
మి తదంతికం త్వాం ॥ ౫౨ ॥ జాతీశ్వరం హస్తతలేన గృహ్ణతీ తన్మందిరం
ప్రాప్య తలోదరీం తాం। శయ్యాతలే సుప్తవతీం సుభాషిణీ ముద్ధాప్య చన్నా
హ్వాయ సుందరీం తదా ॥ ౫౩ ॥ భో సుందరి బ్రాహ్మణవర్యమేనం పశ్య త్వ
దర్థం సముపాగతం గురుం। నితాంతకామాతురమర్థదాయినం నీత్వా త్వదం
కే వినివేశయాద్య ॥ ౫౪ ॥ నిశమ్య తద్వాక్యమతిప్రయత్నా దుద్ధాయ
శయ్యాతలతో౽థ సుందరీ । తద్దేశికాంఘ్రిద్వితయం ప్రణమ్య ప్రబద్ధహస్తా
బ్జయుగీ బభాషే ॥ ౫౫ ॥ స్వామిన్మయ్యపరాధమాదరవశాద్విస్మృత్య
యద్యత్కృతం । తత్సర్వం త్వనఘ ప్రసహ్య నితరామన్యో౽స్య భావో భవ ।
ఆజ్ఞామంబుజపత్రనేత్ర భవతస్సంగృహ్య రాజాంతికం । గత్వా రాజవరే
ణ సద్బహుమతిం సంప్రాప్తవంతో వయం ॥ ౫౬ ॥ ఉక్త్వైవమేతం ప్రదితా
గురువరం హస్తాబ్జయుగ్మేన సా । శయ్యాతలాముపవేశ్య కామవిశిఖై
రాపీడితం బ్రాహ్మణం । గాఢాలింగనచుంబనాదిభిరనేకై ర్భావజోద్దీపకై
స్సంతృప్యాంగజకేళిభిస్సహ తదా సంతోషయిత్వా హాతం॥ ౫౭॥ దేశికేం
ద్రయథాశర్మ గచ్ఛ శీఘ్రం మఠం ప్రతి । వయమద్య గమిష్యామ స్వస్థానా
దన్యపట్టణం ॥ ౫౮ ॥ మాం త్వం చిత్తే క్షిప శ్రీమన్ మా విస్మర మహీసుర
భవంతమేవ మత్వా౽౽హం తే చింతయామి నిరంతరం ॥ ౫౯ ॥ ఇత్యుచ్యమా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నాంనారీంతా ముద్వీక్ష్యగురుసత్తమః । పునఃప్రోవాచనితరాం న్విశే
షాద్దైన్యమావహా ॥ ౬౦ ॥ బాలేత్వయిగతాయాంతు సత్యంమాము
కసంస్థితిః । నాత్రస్యాన్నిశ్చయం మేనేనాగేంద్రగమనేశుభే ॥ ౬౧ ॥ స
రోజనేత్రేహిత్వాత్వాం స్థాతుంమేకింప్రయోజనం । అనేకమణిసంఘాత
సంచితంమందిరంశుభం ॥ ౬౨ ॥ సద్భిశ్యవర్గైశ్చాన్యైశ్చ సమేకించిత్ప్ర
యోజనం । నిమిషంవాత్రసంస్థాతుం నోత్సహేకమలాలయే ॥ ౬౩ ॥
సమస్తవస్తుజాలస్య సమస్తద్రవిణస్యచ । సమస్తమంత్రవర్గస్య దర్శ
నంతవకారణం ॥ ౬౪ ॥ ఇత్యుక్తఃపునరప్యాహ స్వామిన్నాగమసంశ
యా । దూష్యత్వంప్రాప్యనిందోఽసినాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౬౫ ॥ దు
ష్కులప్రసవాచాహం దుర్మార్గనిరతాసదా । స్వైరిణీవదురాచార
వతీచాహంనసంశయః ॥ ౬౬ ॥ ఏవంమాంత్వతోజ్ఞాత్వా త్యజపర్వోత్త
మానఘ । భవంతోబ్రాహ్మణశ్రేష్ఠా సదాసజ్జనసేవితాః ॥ ౬౭ ॥ నిరం
తరసుఖాస్వాదజన కాంసచ్ఛుభావహం । శివపూజాంపరిత్యజ్య నిరర్థక
మనీషయా ॥ ౬౮ ॥ ఐహికాముష్మికార్థాప్తిం త్యక్త్వాదుర్మార్గగో
యది । దూష్యంతిసర్వలోకాశ్చ పతంతంభవసాగరే ॥ ౬౯ ॥ శూ
ద్రాంగనాంసమాశ్రిత్య చన్నాఖ్యామితిదేశికః । గణభ్రష్టత్వమాప
న్నః కులహీనోభవత్యథ ॥ ౭౦ ॥ ఏవంలోకాపవాదంవై ససహిష్యేమ
హీసుర । భవానపిప్రయత్నేనత్యక్త్వా మాంసుఖమావహ ॥ ౭౧ ॥ శ్రు
త్వాతద్వచసంధర్మ గోచరంబ్రాహ్మణోత్తమః । బాలేకిమర్థంమాంప్ర
త్య హితంప్రతిభాషసే ॥ ౭౨ ॥ సర్వంజానామితస్వంగి శాస్త్రానుగది
తంవచః । సర్వేభ్యశ్శివభక్తేభ్యో యత్కృతంసుఖదుఃఖజం ॥ ౭౩ ॥ సు
ఖంవాదుఃఖమన్యద్వా సర్వంశివసమర్పణం । కుర్వతఃపురుషస్యార్థసిద్ధ
యస్సంభవంతిహి ॥ ౭౪ ॥ తస్మాన్మమాన్యథాబుద్ధి ర్నాస్తిసత్యంబ్రవీ
మ్యహం । త్వద్రతేస్సుఖముత్కృష్ట సుఖమేవసంశయః ॥ ౭౫ ॥ నాహం
నిందాపవాదాభ్యాం బిభ్యేచంద్రనిభాననే । ఇత్యుక్తంతంగురువరం ప్రాం
జలిఃపురతస్థితా ॥ ౭౬ ॥ జగాదభవతశ్చిత్తం యద్యేవేచ్ఛతితత్కురు ।
యతఃపరంనవక్ష్యామి సర్వంజానాసిదేశిక ॥ ౭౭ ॥ అథసాపితరంప్రాహ మజ్జ
నానిస్సరంత్విహ । ఇతిపుత్రీవచశ్శ్రుత్వా సచామంత్ర్యతిసాధకః ॥ ౭౮ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సర్వానాజ్ఞాపయామాస నిర్గచ్ఛత్వద్యసత్వరం ఇత్యుక్త్వాస్వయముత్థ్య
చ్చ మశ్వమారుహ్యబంధుభిః ॥ ౭౯ ॥ తయాచచన్ద్రనామ్న్యాపై ప్ర
యయాప్రోచ్ఛలద్గతిః । జాతీశ్వరోఽపితద్భ్రాంత్యా కటిం చేలోరుబంధ
నాత్ ॥ ౮౦ ॥ దృఢమాబధ్యసహసా తయాసాకంవినిర్యయౌ । ఏతే
సమస్తాబహుభి స్సాధనైఃపరితోవృతాః ॥ ౮౧ ॥ దేశికేంద్రేణసహితాః
కాశీమాపుర్మహోత్సుకాః కాశీబహిస్స్థలేరమ్యే గంగాతీరేసువిస్తరే
౮౨ ॥ ఘోటోత్కటకుటీరాణి కృత్వాసర్వేమహాబలాః । స్వైశ్చసాధనై
ర్నిత్య సాధకావివిశుర్ముదా ॥ ౮౩ ॥ బిల్లమాఖ్యోమహారాజో నిత్యో
త్సాహసమన్వితః । యథాక్రమంగురోఃపాద పూజాంకర్తుమతంద్రితః ॥
౮౪ । వినిర్గత్యమహోద్యానం నానావృక్షసమాకులం । అనేకపక్షి
సుమనోవల్లీ భిరతిరాజితం ॥ ౮౫ ॥ తత్రరాజన్మహాదివ్య మణిభిఃపరిశో
భితం । మఠంస్వదేశికేంద్రస్య దదర్శనృపనందనః ॥ ౮౬ ॥ దృష్ట్వామ
ఠంనమస్కృత్య దూరతోదృష్టిగోచరం । శనైశ్శనైస్తస్యపురః పూజా
మందిరమాయయౌ ॥ ౮౭ ॥ నిత్యక్రమేణనియతో నిశ్చలోనిరహంకృ
తిః । అంతర్గృహేసదానంద వశగంసద్గురుంతదా ॥ ౮౮ ॥ జపంతంప్ర
జ్వాలాకారం శ్రీమత్పంచాక్షరీంశుభాం । అదృశ్యమానంరాజేంద్రో
జాతీశ్వరమచింతయత్ ॥ ౮౯ ॥ ఇతస్తతఃపర్యటనం కృత్వాయత్రతచకు
త్రచిత్ । అన్వేషమాణోతచ్ఛిష్యా నపృచ్ఛద్భూభృతాంవరః ॥ ౯౦ ॥
సద్గురుర్నాస్తిమేశిష్యా కుత్రవాతపసేగతః నోచేదదృశ్యతాంసిద్ధ సా
ధనైర్వ్యాకులతోగతః ॥ ౯౧ ॥ జానేసర్వంనమేబ్రూథ సత్యసంధాహిసాధ
వః । ఏవంబ్రువతిపృథ్వీశే శిష్యాఃప్రోచుర్మహీశ్వరం ॥ ౯౨ ॥ ఇతఃపూ
ర్వదినేభూప ప్రభాతేదృశ్యతాంగతః । ఇతఃపరంనవిద్మోహి వయంభూ
పజనాశ్రయం ॥ ౯౩ ॥ ఇతితేషాంవచశ్శ్రుత్వా నిరాహారోదివానిశం । అ
న్వేషయన్వనాన్యం తద్గృహాణిచమహీపతిః ॥ ౯౪ ॥ నిర్విణ్ణోనితరాం
ఖిన్న మానసోభవదుత్తమః । కింకరోమీతిబహుధా చింతయన్మనసాకృ
తీ ॥ ౯౫ ॥ భృత్యానుత్తమసత్యభాష నిరతానాలోక్యభోభృత్యకాః ।
శ్రీమద్దేశికవర్యమాశునితరామన్వేషయంతోఽధునైవం । తద్వార్తామచి
రాత్ప్రగృహ్య సుఖదామాయాంతుమత్సన్నిధిం । గచ్ఛంత్విత్యనుభాష్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మంత్రి నికరైస్సాకంస్వయంపర్యటత్ । ౯౬ ॥ ఇత్యాజ్ఞాప్యథసందత్వా
తేభ్యశ్శోత్తమవంశజః । నస్వావ్యమగమద్భూప స్సద్గురుస్యస్తమానసః ॥
౯౭ ॥ హామద్దేశికవర్యహాగుణ నిధేహాసత్యసంధామల । హాభక్తాశ్రయ
హాసుధీః ప్రవిమలశ్రీకంఠభక్తప్రియ । మాముత్సృజ్యనిజేచ్ఛయా ప్రవి
లసత్సచ్ఛిష్యమార్గానుగో । గచ్ఛస్యార్యజనానువంది తసదాసందర్శ
సందేహిమే । ౯౮ । ఇత్యుచ్చరన్మహాభక్త్యా గురోర్నామసహస్రకం।
పఠన్మహేశసర్వేశ ప్రతత్తోషాహిశంకర । ౯౯ ॥ ఏవంశ్రీగురులింగ
జంగమ మహాపూజాక్రమంవిద్ధిభో । ఏవంభక్తజనానుకూల నిఖిలవ్యా
పారసత్కర్మచ । ఏవంమోక్షసుమార్గఇత్య నుదినంసందర్శయన్సర్వదా । మాముత్సృజ్యనిజాశ్రమాద్గురు వరక్వాసికృపావారిధే। ౧౦౦
ఏవంగచ్ఛతియత్రకుత్ర ఇతివానాహంవిజానామిభో । చేజ్ఞానామితవాం
ఘ్రి పద్మయుగళేసంసక్తహస్తాంబుజ । స్సన్నిత్యంత్వచలోభవత్త వపురస్స
ర్వంసహాచక్రకం । స్వప్రజ్ఞావశతఃప్రపాల్య నిఖిలాన్భోగాంశ్చసంప్రా
ప్నువం । ౧౦౧ । మాతాత్వంహిపితాచమేగురు వరస్త్వంబంధువర్గో
భవాన్ । త్వంమిత్రంచసమస్తధర్మ నికరానారాధమానాస్సదా । అ
స్మాకంపరమాదరేణ బహుధాసంబోధయద్దేశిక । ప్రాచుర్యేణతవాం
ఘ్రిపద్మ యుగళంసందర్శయశ్రీకర ॥ ౧౦౨ ॥ త్వంశ్రీశంకరఏవనా
న్యఇతిమేసద్భావనాసిద్ధిర । వ్యత్యంతాశ్రయభూరసిప్రవిమలప్రజ్ఞావతాం
సద్గురో । ఏవంభావయతోమమాద్య భవతస్సాంనిధ్యసందర్శనే । సస్వా
తామిహాకింకరోమి మహితంకంప్రేషయామ్యాశుగం ॥ ౧౦౩ । శ్రీమ
ద్దేశికలింగజంగమ మహాపూజావిధాదేశికో । జాతీశఃపరిపూజనీయ ఇతి
మేసంతోమహాంతోవదన్ । తద్వాగ్భిశ్చభవంతముత్తమ గురుంసంభా
వ్యత్వత్తోమహ । త్తత్వంప్రాప్యవియోగమద్య భవతోనేచ్ఛామిసద్దేశి
క । ౧౦౪ । ఏవంవిలప్యబహుధా బిళ్లమాఖ్యోమహీపతిః । మద్గురో
ర్దర్శనంకృత్వా తత్ప్రసాదంమహత్తరం । ౧౦౫ ॥ గృహీత్వానిశ్చల
ప్రతోభ వామ్యద్యనసంశయః । ఏవంనిశ్చిత్యభూభర్తాని ర్నిద్రోనిర
హంకృతిః । ౧౦౬ ॥ నిరాహారోదివానక్తం తద్గురుధ్యానతత్పరః । కిం
కరోమిక్వయాస్యామి కింగృహ్ణామిత్యజామికిం ॥ ౧౦౭ । ఏవంచింతయత

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

స్త్రస్య భూపతేర్గూఢచారకః ।ఉద్వీక్ష్యకశ్చిదాగత్య నమస్కృత్యమహీ
శ్వరం । ౧౦౮ । రాజన్ జాతీశ్వరోదృష్టో మయాసమ్యగ్గురూత్తమః । ని
శ్శంకోనిరహంకారో నిర్ద్వంద్వోనిగమార్థవిత్ ॥ ౧౦౯ ॥ సాధ్వైకే
స్సాధ్వైర్యుక్తై రన్యైకైఃపరివారితాం । తాంచన్ననామ్నీంగచ్ఛంతీ
మనుసృత్యనిజాశ్రమాత్ ॥ ౧౧౦ ॥ నిర్గత్యకాశీనగర మున్మత్తఇవదే
శికః । గతవానిత్యమందంతం ప్రోవాచనృపసత్తమం ॥ ౧౧౧ ॥ శ్రుత్వా
దూతముఖాత్సర్వం తస్మైదత్వాధనంబహు । మేనేచాత్మానమతులం స
ర్వభాగ్యైర్మహీశ్వరః ॥ ౧౧౨ ॥ అత్యంతముదమావాప్య నిస్స్వోభూరిధ
నంయథా । తద్వద్గురుంమహాత్మానం దిదృక్షుఃపృథివీశ్వరః ॥ ౧౧౩ ॥
రాజ్యభారంమంత్రివరే నిక్షిప్యనిఖిలార్థవిత్ । గురుమన్వేషితుంరాజా
బిల్లమాఖ్యోవినిర్యయౌ ॥ ౧౧౪ ॥ శనైశ్శనైశ్చపంథాన మతిక్రమ్యామ
హానదీం । మహాపాతకసందోహ నాశినీంమహదాశ్రయాం ॥ ౧౧౫ ॥
దౌర్భాగ్యహంత్రీంసకల సంపదాంమహదాశ్రయాం । నిదాఘశమనీం
నిత్య సౌఖ్యదాంనిరుపద్రవాం । భాగీరథీమనుప్రాప్య స్నాత్వానిత్యక్ర
మస్తదా । నిర్వృత్యనియతాత్మాసన్ నిజదేశికమీక్షితుం ॥ ౧౧౬ ॥
నిర్యయౌసహసాబద్ధ పాణిశ్శ్రీగురుముచ్చరన్ ।హాగురోదేశికేంద్రేతి నిశ్వ
సన్ముహురవ్యయం ॥ ౧౧౭ ॥ క్రమాత్కాశీమనుప్రాప గంగాతీరేమ
హీపతిః । నివేశంసాధకానాంతు నిఖిలైస్సాధనైర్యుతం ॥ ౧౧౮ ॥ శ్రీ
చన్ననామ్న్యైనార్యాతు సల్లాపైరనువర్తకం । ఏకపాత్రేతుభుంజా
న ముద్వీక్ష్యముదమాపసః ॥ ౧౧౯ ॥ రాజా ॥ అద్యధన్యోస్మిమాన్యో
స్మి మదీయాపితరౌతదా । ధన్యోస్యాత్తాంనమేచింతా నతాపఃపరివేద
నం ॥ ౧౨౦ ॥ ఇతినిశ్చిత్యరాజేంద్ర స్సద్గురుంపర్యపృచ్ఛత । నమస్కృ
త్యమహాభక్త్యా ప్రబద్ధాంజలిసంయుతః ॥ ౧౨౧ ॥ నమస్సద్గురునాథా
య నమస్సద్గురుసింధవే । నమఃప్రాప్తనదుష్కర్మ పాపవిధ్వంసకారిణే
౧౨౨ ॥ ఏవంనమంతంసచ్ఛిష్యం బిల్లమాఖ్యంమహీపతిం । ద్రష్టుంప్రి
యానమ్రముఖో బభూవగురుసత్తమః ॥ ౧౨౩ ॥ తంవినమ్రముఖందృ
ష్ట్వా సాచన్నాఖ్యామహీపతిం ॥ ఉవాచగురుముద్దిశ్య నిర్భీత్యానిశ్చలా
సతీ ॥ ౧౨౪ ॥ స్వామిన్మహీపతేరాజన్ ప్రోక్తిన్యస్తమామకంవచః । మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్రీపిత్యా మోహభారేణ మయాసాకంవినిర్యయా ॥ ౧౫ ॥ అహంగచ్ఛా
మిచేద్గచ్ఛే త్థాస్యామియదిస్థాస్యతి। అహంస్వాపామి చేత్స్వా పేత్సద్గురో
ర్వ్రతర్నంత్విదం ॥ ౧౨౬ ॥ నిర్గత్యమయిభుక్తాయాం సత్యాంమత్వాత్ర
భోజనం । కరోత్యయంమహాత్మాతు మదీయోభవదగ్రభూః ॥ ౧౨౬ ॥
ఏవముచ్చైఃప్రజల్పత్యాం సత్యాంప్రాహమహీపతిః । లింగినోంగాంగసం
స్పర్శాన్నాస్తిదోషోహిసుందరి ॥ ౧౨౭ ॥ త్వంహిమాతాసతుపి తాదే
శికోసౌమహామతిః । త్వందేశికాంగనాసత్యం నాత్రకార్యవిచారణా ॥
౧౨౮ ॥ తస్మాద్గురుప్రసాదంతు గృహీత్వానిశ్చలాత్మనా । కృతార్థో
హంభవామీతి ప్రసార్యాశుసిజంకరం ॥ ౧౨౯ ॥ దేహిప్రసాదంజగతిప్ర
సిద్ధ దేహిప్రసాదంహతజైనబౌద్ధ । దేహిప్రసాదంనిఖిలార్థబుద్ధ దేహిప్ర
సాదంసువిచారబద్ధ ॥ ౧౩౦ ॥ ఏవంబృవంతంనృపమిత్యసద్గురుః ప్రసా
దమస్మైప్రదదానురాజ్ఞే । గృహీతసద్దివ్యప్రసాదకోసావా త్మానమత్యు
న్నతమేవమేనె ॥ ౧౩౧ ॥ విశేషసద్దేశికభక్తిభాజో దృఢప్రసాదగ్రహణో
త్సుకస్య । సందర్శయామాసనిజస్వరూప మంబాసమేతో నిటలాంబక
శ్శివః ॥ ౧౩౨ ॥ నారాయణోపేంద్రముఖైశ్చదేవై ర్యక్షైశ్చసాధ్యైర్ము
నిభిఃపరీవృతః । వృషేంద్రమారుహ్యవృషధ్వజస్తదా మహీపతేస్తస్య
తుప్రాదురాసీత్ ॥ ౧౩౩ ॥ శ్రీమత్పింగజటాధరంసు విలసచ్చక్షుశ్రవః
కంకణం । గంగోత్తుంగతరంగసంగత లసచ్చంద్రోత్తమాంగంశివం । తా
రాహారపటీరపాండు రమహాకాయంసురాధీశ్వరం । దృష్ట్వాబిల్లమ భూ
పతిః ప్రణతవానాబద్ధహస్తాంబుజః ॥ ౧౩౪ ॥ హేనీలకంఠగిరిజేశగిరీంద్ర
ధన్విన్ హేశంకరామలవపుర్వరదానశీల । వందారుభక్తజనబృందసుర
క్షమాజమాముద్ధరాద్యభవపాశవినాశనేశ ॥ ౧౩౫ ॥ ఏవంసంస్తుతమాత్మ
భక్తి నిరతంతంబిల్లమాభోర్యన్నతం । చాహలాయాంతికమాదరాద్వ
రదయా । పూర్ణోర్మహేశశ్శివః రే రేభూపమహాప్రసాదసిరతశ్రీదేశి
కేంద్రస్యతె । దాస్యామీష్టవరంవృణుప్రవిమలంయద్యత్స్వమాకాంక్షితం ॥
౧౩౬ ॥ ఆగచ్ఛశీఘ్రంరజతాచలంప్రతి ప్రధానవాసంమమదేవగమ్యం ।
దివ్యేవిమానేవిశభూపతేద్య మయాసహామోమరబృందవంద్యం । శ్రు
త్వాశంకరవాక్యమేత దమలంశ్రీబిల్లమాభోవద । ద్దేవాస్మద్గురుసుప్ర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సాద విభవాదత్యంతసౌఖ్యావహః । కైలాససుగమోభవ త్కరుణ యా తే దేవదేవప్రభో । తస్మాత్సద్గురుణా సమేత మిహమాం కైలాసమావేశయా ॥ ౧౩౭ ॥ తదాగుఋః ప్రాహమహేశ దేవ హిత్వామదియాంవరభామినీమిమాం। కైలాసమావేశితుమద్య నోత్సహేతస్మాదిమాంమాంచనివేశయేశ । ౧౩౭ । సాచన్ననామ్నాచతథా మహేశంప్రణమ్యసద్భక్తియుతాజగాద । శంభోనిశాధీశ్వర శేఖరేశ కైలాసమావేశయబంధుభిర్మాం ॥ ౧౩౮ ॥ ఇతిమహితగుణాఢ్యై రాదరాద్బిల్లమాద్యైర్గదితవచనజాలంశ్రావ్యమాకర్ణ్యశంభుః। నిఖిలసుజనగమ్యంనిత్యసౌఖ్యాభిరమ్యం । నిజనిలయమగమ్యంప్రాప్తుమాజ్ఞాపయత్తాన్ । ౧౩౯ । ఇతి శ్రీచెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే బిల్లమ మహారాజ్ఞః కైలాసప్రాప్తి కథనంనామ ఏకాదశోధ్యాయః॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

1

—(సిద్ధరామచరిత్రం.)—

(ద్వాదశోఽధ్యాయః ప్రారంభః)

అగస్త్యః । ఆకర్ణ్య రేణుకముఖాదఖిల ప్రసాదమాహాత్మ్యమ
ద్భుతతరం । మహాత్మానసుగమ్యం కుంభోద్భవః పునరపి ప్రణమన్బభాషే ।
స్వామిన్మహేశ్వర భక్తకథాం ప్రచక్ష్వ ॥ ౧ ॥ శ్రుత్వాపి తృప్తిమగ
మం త్సుఖబోధనీయా మన్యాం చ భక్తసుకథాం మహిమాలయాం తాం ।
ఆఖ్యాహి మే గురురసికృపయా భవాబ్ధిముత్తర్తుముత్తమతర స్తవసుప్రసా
దః ॥ ౨ ॥ ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా రేణుకః ప్రమథోత్తమః । పునశ్చ భక్త
వర్గస్య కథాం వక్తుముపక్రమత్ ॥ ౩ ॥ కశ్చిద్బ్రాహ్మణపుంగవః కలితస
ద్విద్యాసుసంసక్తధీర్వేదాద్యాగమచోదితాఖిల మహాశైవాభిమానీ స
దా । నిత్యాచారరతో నిరంతర సుఖీసీహారకుద్ధేట్సుతా । నేతర్యప్రతి
మోరుభక్తిరచలః శ్రీసిద్ధరామాభిధః ॥ ౪ ॥ నిష్క్రోధో నిరహంకృతిర్ని
గమవిన్నిర్నిద్రహారోభవం । చ్ఛీమచ్ఛంకరనామసంస్మరణతో నిత్యం త్రి
కాలంనయన్ । శైవాచారవినిందకాచల మహాదంభోళిరూపోభవం ।
చ్ఛీమత్సొన్నలపట్టణేతు వసతిం కృత్వా చిరం మోదతే ॥ ౫ ॥ శ్రీమద్దే
శికపాదపంకరుహ షట్పాదం ప్రభావోజ్జ్వలం । శ్రీమద్వేదసదాగమో
క్త వరశైవాచారమానోన్నతం । సత్కీర్తిప్రచురీకృతాఖిలదిశం శ్రీ
చంనసంధీశ్వరం । ద్రష్టుం శిష్టజనాభిరామ మగమత్కల్యాణసత్పట్టణం ॥
౬ ॥ నానారత్నవిరాజమాన విలసత్ప్రాకారసద్గోపురం । ప్రజ్ఞావద్భిర
నేకభక్తనికరైర్విభ్రాజమానం పురం । కల్యాణాహ్వయమాపసిద్ధగణసం
సేవ్యోమహాత్మాసుధీస్తత్రత్యాన్నిఖిలాంశ్చ భక్తనిచయానారాధయ
న్బ్రాహ్మణః ॥ ౭ ॥ పురం ప్రవిశ్య విపులం కల్యాణాహ్వయముత్తమం ।
శ్రీచన్నబసవేశస్య సన్మందిరముపావిశత్ ॥ ౮ ॥ తన్మందిరబహిర్ద్వా
ర వేదికాయాముపావిశన్ । దౌవారికం సమాహూయ నిజస్థితిముదీర
యత్ ॥ ౯ ॥ భో దౌవారిక శీఘ్రం త్వం శ్రీచన్నబసవేశ్వరాత్ । ఆజ్ఞాం
గృహీత్వామామద్య ప్రవేశయ తదంతికం ॥ ౧౦ ॥ శ్రీసిద్ధరామవచనం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రుత్వా దౌవారికోత్తమః । తథేతి గత్వా వృత్తాంతం సర్వం తస్మై న్యవేద
యత్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీసిద్ధరామశ్శ్రితభక్తధామా నిరంతరాభ్యర్చితదివ్య
సోమః । భవంతమాలోకననిర్వ్యరామో భూత్వా భవత్సంనిధిమాజగామ
౧౨ ॥ శ్రీసిద్ధరామభక్తస్య స్వానుభూతేర్మహాత్మనః । సమాగమం ని
శమ్యాహ శ్రీచన్నబసవేశ్వరః ॥ ౧౩ ॥ నాయం సముదితః కాలో బహిరా
గంతుమాత్మనః । శివపూజాంతరాయోద్య భవిష్యతి న సంశయః ॥ ౧౪
శివపూజాం పిధానేన కృత్వా బహిరుపాగమం । త్వమాహ్వయామీతి వ
ద దౌవారికగణోత్తమ ॥ ౧౫ ॥ దౌవారికస్సమాగత్య సిద్ధరామం మ
హామతిం । శ్రీచన్నబసవేశేన యదుక్తం తత్సమర్మకం ॥ ౧౬ ॥ ఆవేద
యత్సదా స్థాన మావివేశ తథా భటః । తతశ్చింతామవాప్యేద్ధం విచారం
ప్రాప్తవాన్ ద్విజః ॥ ౧౭ ॥ శ్రీచన్నబసవేశస్తు సదా సద్భక్తిసంయుతః ।
శ్రీకంఠవరభక్తాళి పాదాబ్జాశ్రితబంభరః ॥ ౧౮ ॥ షట్స్థలబ్రహ్మత
త్త్వజ్ఞో సదానందమయశ్శుచిః । శివభక్తేష్టదాతా చ శివభక్తిరతస్సదా ॥
౧౯ ॥ సాక్షాచ్ఛ్రీశివభక్తాళి పాదోదకపిపాసుకః । మహ్యం కిమర్థం వి
ముఖో బభూవేత్యనుచింతయన్ ॥ ౨౦ ॥ మే వై షట్స్థలవిజ్ఞాన వి
హీనత్వాన్నివారయత్ । ఇతి సమ్యగ్వినిశ్చిత్య గురుమే సంభజామ్యహం ॥
౨౧ ॥ హిత్వా శ్రీచన్నబసవం నాన్యో మే గురుసత్తమః । బహువిజ్ఞానవాన్
జంతురపి షట్స్థలవిత్సమః ॥ ౨౨ ॥ న భవత్సర్వభాగ్యైశ్చ లింగినోత్యం
తపావనాః । గతో మమ వికల్పేన కాలో దుర్వ్యవసాయాత్మనః ॥ ౨౩ ॥ అ
ద్య మద్భాగ్యవశతశ్శివతుల్యో గురూత్తమః । గురుస్సంప్రాప్తవాంశ్చేతి
సంతోషం సముపేయివాన్ ॥ ౨౪ ॥ శ్రీచన్నబసవస్సావధానతశ్శివ
పూజనం । కృత్వా ప్రసాదగ్రహణం చాంతరాంగణతో బహిః ॥ ౨౫ ॥
నిర్గత్య బహుభిర్భక్తగణైస్సార్ధం మహాద్విజం । శ్రీసిద్ధరామమా
వేక్ష్య దోర్భ్యామాలింగ్య యత్నతః ॥ ౨౬ ॥ తద్దర్శనాత్సిద్ధరామో
దండవత్ప్రణనామ సః । ప్రణమంతం ప్రయత్నేన సముద్ధృత్య మహామలః ॥
౨౭ ॥ శ్రీచన్నబసవో ధీమానాశు స్వస్థానమంటపే । దివ్యసింహాసనే సి
ద్ధరామమావేశయన్ముదా ॥ ౨౮ ॥ నమస్తభక్తసంఘాశ్చ శోభనే స్వా
సనేషు చ । నివేశయంత్స్వయం రత్నసింహాసనముపావిశత్ ॥ ౨౯ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తంసిద్ధరామంమహితం శ్రీచన్నబసవేశ్వరః । ఉవాచపరమప్రీత్యా స
ర్వాధిష్ఠితసంసది ॥ ౩౦ ॥ హేసిద్ధరామపుణ్యాత్మన్ రాజయోగవతాం
వర । నిష్ఠాగరిష్ఠతాంభావ శుద్ధేస్తేపరివర్ధనం ॥ ౩౧ ॥ వక్తుంనశక్యతేస
ర్వ భావేనచవిశుద్ధధీః । భవదాగమనేనైవ మదీయంసర్వమందిరం ॥
౩౨ ॥పవిత్రితంమహాదేవ సుభక్తభవమోచన।భవద్దర్శనమాత్రేణ నే
త్రానందోమహానభూత్ ॥ ౩౩ ॥ ఇత్యుచ్యమానోబహుధా శ్రీచన్న
బసవేశ్వరః । ప్రబద్ధాంజలిరత్యంత భక్తిసంయుక్తమానసః ॥ ౩౪ ॥
భూత్వాసంస్థితమానంద బాష్పసంపూరితాక్షకం । శ్రీచన్నబసవేశంత
మాలోక్యబహుశాస్త్రవిత్ ॥ ౩౫ ॥ భోచన్నబసవేశార్య జనసంస్తవ్య
మానస । షట్స్థలబ్రహ్మతత్వజ్ఞ నిత్యలింగైక్యమానస ॥ ౩౬ ॥ అ
తీవలౌల్యదుర్భావ్య గుణైరాక్రాంతచేతసం ।అలక్ష్యమాణసద్భావ ల
క్షణేపాక్షికంసదా ॥ ౩౭ ॥ సౌశీల్యరహితంసర్వ దుష్కర్మవిఫలాశ్ర
యం । మాంప్రశ్రీశంభుభక్తైస్తు తుల్యత్వమనువాదయన్ ॥ ౩౮ ॥ అ
త్యుచ్చస్థానయస్యస్మి న్మార్గేణాహంప్రవర్తకః । మయివాత్సల్యభావే
న బృనస్రిప్రమధోత్తమ ॥ ౩౯ ॥ శ్రీచన్నబసవేశాద్య భవద్భిఃప్రతిపాది
తం । తదేవనిశ్చయంకృత్వా త్వత్ప్రసాదంమనోహరం ॥ ౪౦ ॥ దత్వా
త్వద్వారశిష్యంమాం మత్వాలింగాంగినంకురు।ఏవంవదతిసద్భక్తే సిద్ధరా
మేమహాత్మని ॥ ౪౧ ॥ కించిత్ప్రహస్యతం సిద్ధరామమాహమహామతిః ।
భోసిద్ధరామసద్భక్త సదాశివరతస్యతే ॥ ౪౨ ॥నిరంతరంశివానంద మగ్న
వృత్తేస్సుధీమతః । కిమర్థంచిన్మయీందీక్షాం త్వంగృహ్ణాతుమిహేచ్ఛసి
౪౩ ॥ ఏవంశ్రీచన్నబసవే నోక్తస్సన్ద్విజసత్తమః । పునఃప్రోవాచ
భక్త్యా ప్రగణ్యంశ్రీబసవేశ్వరం ॥ ౪౪ ॥ బహుధాశ్రీప్రాణలింగో పా
సకోపిజనోత్తమః । హిత్వానిజేష్టలింగస్య ధారణాన్నహీనసద్గతిః ॥౪౫॥
తస్మాదుపాస్యలింగస్య ధారణంసవిధాయకం । కృత్వామాముద్ధరభ
వాన్ త్వత్తోనాన్యోస్తిమేగురుః ॥ ౪౬ ॥ శ్రీసిద్ధరామభవతే దీక్షాం
దాతుంసమర్థకాత్రా । నాస్తిమేసర్వభక్తానా మేకంగురువరంభజ ॥
౪౭ ॥ ఇత్యుచ్యమానేశ్రీ చన్నబసవేశేమహామతౌ । శర్వభక్తతతింన
త్వా ప్రాంజలిఃపురతస్స్థితః ॥ ౪౮ ॥ శ్రీసిద్ధరామఃప్రోవాచ స్వామిన్ భో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భక్తవత్సలాః । మహ్యం దీక్షాం విధానేన దాతుముద్ధర్తుమామిహ ॥
౪౯ ॥ శ్రీచన్నబసవేశాయ యూయమాజ్ఞాం ప్రయచ్ఛథ । తత్సిద్ధరా
మవచనం శ్రుత్వా సర్వే మహేశ్వరాః ॥ ౫౦ ॥ హే చన్నబసవ శ్రీమన్
త్వయి సద్గుణభావనా । అస్తి శ్రీసిద్ధరామస్య దీక్షాం దేహి యథావిధి ॥
౫౧ ॥ ఏవం శ్రీశర్వభక్తానామాజ్ఞాం స్వశిరసావహన్ । తస్య శ్రీసిద్ధ
రామస్య లింగధారణముత్తమం ॥ ౫౨ ॥ శ్వః ప్రభాతే మహాయోగ్య
కాలస్సమ్యఙ్నిరీక్ష్యతాం । పంచాంగశుద్ధిరప్యస్తి పరమోత్సవకారణః
౫౩ ॥ ఇతి సర్వే వినిశ్చిత్య గృహప్రాంగణభూమికాః । అలంకారయితుం
సర్వాన్ దాసీదాసజనాంస్తదా ॥ ౫౪ ॥ ప్రేషయామాస సర్వేషాం
భక్తానాం కల్పకోపమః । శ్రీచన్నబసవేశస్తు సర్వభక్తౌఘసంవృతః ॥ ౫౫
సదాశివమహాగోష్ఠ్యా దివారాత్రముపానయత్ । తే దాసీదాసకజనా
స్తదాజ్ఞావశగామినః ॥ ౫౬ ॥ కస్తూరికాదిలేపేన సుగంధేన గృహాంతదా
విలిప్య మానాదిస్త్రైశ్చ మౌక్తికైర్లలితాంగనాః ॥ ౫౭ ॥ అలంచక్రుర్వి
శేషేణ కుడ్యస్తంభాదికాన్ తదా । అనేకరత్నఖచితసౌవర్ణైస్తోరణై
రపి ॥ ౫౮ ॥ సర్వద్వారాణ్యలంకృత్య దర్శయామాసురంజసా । శ్రీచన్న
బసవేశస్తు దృష్ట్వా గేహం శుభావహం ॥ ౫౯ ॥ సంతోషరూపసర్వజ్ఞ స
ర్వజ్ఞైర్భక్తిసంవర్ధనైః । నీత్వా దివారాత్రమేవం శ్రీచన్నబసవేశ్వరః ॥
౬౦ ॥ అరుణోదయే మహాకాలే సంప్రాప్తే సుఖదాయిని । ఉద్ధాయ శ
య్యాతలతో నిత్యకర్మ నివర్త్య చ ॥ ౬౧ ॥ సర్వభక్తగణోపేతో దీక్షా
గేహం ప్రవిశ్య చ । తన్మధ్యే శాతకుంభోరుస్తంభనిర్మితమంటపం ॥ ౬౨
తోరణైశ్చ మహారమ్యం నానాధూపైశ్చ ధూపితం । కర్పూరదీపికైర్దీ
పైః భ్రాజమానం సుమంటపం ॥ ౬౩ ॥ సమేత్య సత్కృపాసింధుః పంచ
వర్ణోపశోభితం । చూర్ణమానీయ తూర్ణం తద్గౌరీతిలకమిశ్రితాం ॥
౬౪ ॥ తేన చూర్ణేన రమ్యేన రంగవల్లీం విధాయ సః । తన్మధ్యే చలసచ్ఛా
లితండులాని చ నిక్షిపన్ ॥ ౬౫ ॥ తస్య పశ్చిమభాగే తు స్వయం సింహాసనే
స్థితః । తస్మిన్మండలదేశే తు పంచకుంభాని నిక్షిపన్ ॥ ౬౬ ॥ చతుర్దిక్షు
మఠాచార్యాన్నియోజ్య చ పృథక్పృథక్ । సమస్తభక్తసంఘాంశ్చ సమ్యక్
స్థానేషు యోజయన్ ॥ ౬౭ తన్మధ్యకలశే సమ్యక్స్వసయమేవ విధానతః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సర్వైర్మిళిత్వా కలశాన్ గంధపుష్పాక్షతాదిభిః । ౬౮ । సంపూజ్యాతం
తుమావృత్య వసనావరణంతథా । రత్నానిదివ్యాన్యారోప్యసువర్ణాదీ
నిశాస్త్రతః ॥ ౬౯ ॥ జలంసంపూర్యతత్ పంచకలశేషుసుధీమణిః।పంచా
మృతైఃపంచగవ్యైః పంచబ్రహ్మమయైశ్శుభైః॥౭౦॥మం త్రైశ్చసవిధానేన
పంచభిస్స్రగ్భిరర్చనం । పంచాక్షరేణమనునా సమ్యగారాధ్యయత్నతః
౭౧ ॥ ధూపైర్దీపైశ్చసంపూజ్య తత్రస్థాన్ భక్తసంచయాన్ । ప్రతి
పద్యభస్మసహితతాం బూలంపరిగృహ్యచ।౭౨। దీక్షాంవిధాతుమాజ్ఞాంమే
దీయతామితిచోచ్చరేత్ । తేషామాజ్ఞాంసమాదాయ మడ్డుడిండిమసుస్వ
నైః ॥ ౭౩ ॥ వీణావేణుమృదంగాద్యైర్భేరీకృద్దిగంతరః। తస్మైశ్రీసిద్ధ
రామాయ దీక్షాందాతుముపాక్రమత్ ॥ ౭౪ ॥ శుక్లాంబరధరంస్నాతం
భస్మరుద్రాక్షధారిణం । సమస్తభక్తసంఘేభ్యో నమస్కుర్వంతమాద
రాత్ ॥ ౭౫ ॥ నినాయసన్నిధింబద్ధ పాణింశిష్యంవిధానతః । కలశోదే
నసంస్నాప్య సత్కృపావీక్షణేనతు ॥ ౭౬ ॥ సంవీక్ష్యప్రాక్తనంకర్మ నాశ
యన్సత్కృపానిధిః। శిష్యంతుప్రాఙ్ముఖంకృత్వా స్వయముత్తరతోము
ఖః ॥ ౭౭ ॥ శైవసంస్కారమార్గేణ వీరశైవప్రకారకీం । దీక్షాంవిధా
తుంఫాల ఫలకేనాశితుంలిపిం । ౭౮ ॥ భూతిపట్టాఖ్యదీక్షాంతు తస్మైద
త్వామహాజనే । స్వీయేనసత్కరేణైవ తదంగంపరితస్స్పృశన్ ॥ ౭౯ ॥
పాంచభౌతికకార్మిక మలమాశునివారయన్ । సాక్షాన్మంత్రబ్రహ్మమ
యం సర్వాతీతంకళాత్మకం । ౮౦ । బ్రహ్మవిష్ణ్వీంద్రాదిభిస్సేవ్య మిద
మేవేతినిశ్చయన్ । షడధ్వపూర్వకేణైవ స్వయంపంచామృతేనచ ।౮౧
లింగంసంస్నాప్యయత్నేన గంధపుష్పాక్షతాదిభిః । సమర్చయన్మహాలిం
గ ముపాస్యంసర్వదేహిభిః ॥ ౮౨ ॥ ఇదమేవేతినిశ్చిత్య దర్శయన్ లింగ
ముత్తమం । శిష్యమస్తకవిన్యస్త హస్తోభూత్వాస్యవిద్యయా ॥ ౮౩ ॥
తత్కాలామిష్టలింగేతు విధాయసువిధానతః।తల్లింగంఛాత్రవిలసత్కరేవి
న్యస్యసద్గురుః ॥ ౮౪ ॥ హేశిష్యలింగమేవ త్వంసావధానేనధారయ ।
లింగంత్రత్ప్రాణతుల్యంవై సదాభావయసువ్రత ।౮౫ ॥ ప్రమాదాద్య
త్రపతతి తత్రప్రాణాన్విమోచయ । లింగాంగైక్యక్రియాంసమ్యగుపది
శ్యమహామతిః । ౮౬ । శైవీంపంచాక్షరీంశుద్ధా ముపదిశ్యచవైదికీం ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రాణవాయుంసముద్ఘాట్య లింగప్రాణినమాకరోత్ । ౮౭ ॥ జీవన్ము
క్తిఃరంభీర శైవమార్గప్రదర్శయన్ । తీర్థప్రసాదౌతస్మై శ్రీసి
ద్ధరామాయసద్గురుః ॥ ౮౮ ॥ దత్వాసంతోషయామాస శ్రీచన్నబస
వేశ్వరః । గృహీతతత్ప్రసాదస్స సిద్ధరామోవిశేషధీః ॥ ౮౯ ॥ పర
మానందబృందైకం దళితాంతహృర్దాతదా । లింగంస్వమస్తకేధృత్వా
పంచాక్షరమనుస్మరన్ ॥ ౯౦ ॥ స్వగురుంలింగదాతారం శ్రీచన్నబస
వేశ్వరం । నమస్కృత్యతదాసర్వ భక్తానపిపునఃపునః ॥ ౯౧॥ సద్గురోత్వ
త్కటాక్షే క్షణేనతేనమహీయసా। గురులింగచరణాంచ సపర్యార్హా
హమస్మిభో । ౯౨ ॥ భవత్ప్రసాదగ్రహణే నిశ్చలోస్మితథైవచ । సమ
స్త భక్తసర్గాణాం గణ్యోస్మికరుణానిధే ॥౯౩ ॥ ఏవంసంస్తూయమానస్య
సిద్ధరామస్యధీమతః । సర్వేసద్భక్తియుక్తాస్తే భక్తసర్గాఃకృతాశిషః ॥
౯౪ ॥ సంతోమహాంతః ప్రోచుస్తం సిద్ధరామంకృతాంజలిం । హేసిద్ధ
రామసత్కామ విమతోద్ఘాటనక్రమ ॥ ౯౫ ॥ పితామహాదిసుమనోదు
ర్లభంయన్మహత్పదం । త్వయాసంపాదితంసత్యం త్వత్తోనాన్యోస్తిభక్తి
మాన్ । ౯౬ । సమస్త భక్తవర్గేషు ధన్యోసిజగతీతలే । శ్రీగంధే
ప్రసవ్రోత్పత్తి మాణిక్యేచప్రకాశతా ॥ ౯౭ । హాటకేషుచసౌగంధ్య
మిక్షౌసత్ఫలముత్తమం । సచ్చిత్రచిత్రితేరూపే ప్రాణధారణముత్తమం ॥
౯౮ । తథైవత్వయిభోసిద్ధ రామదీక్షావ్యవస్థితా । ఇత్యుచ్యమానేషు
తదా సర్వభక్తేషుశుద్ధధీః । ౯౯ । శ్రీచన్నబసవేశస్తాన్ భక్తానాహ
విచారవాన్ । భోభక్తాశ్రోతవ్యమస్య శుచేశ్శుద్ధాత్మనస్తదా ॥ ౧౦౦।
శ్రీసిద్ధరామసద్భక్తి మహిమానమహోన్నతం। వచ్మిశ్రీసిద్ధరామో
యం మహాభక్తిసమన్వితః ॥ ౧౦౧ । ఇతి శ్రీచన్న బసవపురాణే రేణు
కాగస్త్య సంవాదే శ్రీసిద్ధరామ దీక్షావిధానకథనంనామ ద్వాదశో
ధ్యాయః ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(సిద్ధరామచరిత్రం.)—

(త్రయోదశోఽధ్యాయప్రారంభః)

శ్రీమల్లికాజునందేవం శ్రీశైలోన్మందిరంనిజం। సమానయదితః కంచి ద్వరమస్తివిశేషతః ॥ ౧ అయంమహాత్మాసాక్షా త్కారణకారణ ఏవహి। తస్మాదేతస్యమహాత్మ్యం నాలంవక్తుంచతుర్ముఖః ॥ ౨ ॥ ఇతి తద్గదితంవాక్యం శ్రుత్వాసద్భక్తపుంగవాః। ప్రోచుశ్శ్రీచన్నబసవం కథంశ్రీమల్లికాజునం ।3॥ బ్రహ్మణావిష్ణునావాపి విశేషాన్వేషణాదిభిః। దృగ్గోచరత్వంనాప్నోతి కథమస్యసుగోచరః । ౪ । బభూవసర్వమాఖ్యాహి శ్రీచన్నబసవప్రభో। శ్రుత్వావయంమహామోద మాప్నువామోమహామతే ॥ ౫ ॥ శ్రీచన్నబసవేశః ॥ పూర్వంశ్రీసిద్ధరామస్య జనకస్సాంనలాపురి। సద్బ్రాహ్మణస్సదాచార నిరతశ్శివభక్తిమాన్ ॥ ౬ ॥ విశేషవిద్యానిపుణో వేదశాస్త్రార్థవిత్సుధీః। సద్గణ్యస్సకలైర్మాన్యో ధన్యస్సర్వత్రకర్మసు । ౭ । సర్వజ్ఞస్సర్వధర్మేషు నచంచలమతిస్సదా। నిత్యంసర్వేశ్వరేశంభౌ భక్తిమానేవసర్వదా। ౮ ముద్దాభిధేయస్సద్ధామా శుద్ధాత్మాశ్రుతవాన్గుణీ। శ్రీసిద్ధరామానమేన మేవంజజ్ఞేశివాజ్ఞయా ॥ ౯ । నిజపత్న్యాంమహాత్మానం నిర్దగ్ధాఖిలకల్మషః। అత్యంతముదమాపన్నో మేనేచాత్మానముత్తమం। ౧౦ జాతకర్మాదికంసర్వం కారయామాససద్ద్విజైః। సర్వాన్బంధూన్బ్రాహ్మణాంశ్చ తోషయామాససత్వరం । ౧౧ ॥ తతఃక్రమాత్ప్రవవృధే పుత్రోయంపితృసన్నిధౌ। శైశవేసమయప్రాప్తై శ్శిశుభిర్బహుధాచరన్ ॥ ౧౨ ॥ బహుక్రీడానుకూలైస్తై ర్వస్తుభిఃపరిమోదితం। సస్నేహం పితరౌపుత్రం పాలయామాసతుర్ముదా । ౧౩ ॥ ఏకదాడింభకోయంతు పిత్రోరాజ్ఞానుసారతః। పశూనానేతుముద్యుక్తో గతోబాహ్యామహావనే ॥ ౧౪ । పథికాన్బహుజనాన్దృష్ట్వా బాలాన్వృద్ధాంశ్చస్త్రీజనాన్

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉద్వహంతో మహాభారా నాహ్వయంతో జనాంస్తదా ॥ ౧౫ ॥ ఉద్వేగ
వంతో నితరాం బ్రువంతశ్శంకరేతి చ । శ్రీశైలవాసమల్లేశ పాహిపాహీ
తిసత్వరం ॥ ౧౬ ॥ సజ్జనా యూయమత్రేతి కుత్రేతి వ్యాజహార తాన్ ।
కేచిదూచుర్మహాదేవం మల్లికార్జునముత్తమం ॥ ౧౭ ॥ ద్రష్టుం శ్రీశై
లమధునా గచ్ఛామో నాన్యథా వయం శ్రీశైలేశో మహాదేవ శ్చిద్ఘనో
మల్లికార్జునః ॥ ౧౮ ॥ దేవాదిదేవస్సర్వాత్మా శంకరో లోకశంకరః ।
సర్వాభీష్టప్రదాతా చ సర్వదేవైశ్చ పూజితః ॥ ౧౯ ॥ అస్మాద్దేవాత్పరో
దేవో నాన్యోస్తి భువనత్రయే । తస్మాచ్ఛ్రీగిరినాథం తమారాధయితుమ
ప్యహం ॥ ౨౦ ॥ గమిష్యామః ప్రమోదేన బంధుమిత్రసపుత్రకాః । ఏవ
ముచ్చరతః పునః పునరప్యాహ డింభకః ॥ ౨౧ ॥ డింభః ॥ శ్రీమల్లికార్జు
నో దేవ స్సిద్ధో వా మునిసత్తమః బంధుర్వా భవతాం బ్రూథ సర్వే సద్భక్త
సత్తమాః ॥ ౨౨ ॥ ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా హసంతో నూచురగ్రతః । తే
షాం మధ్యే మహావృద్ధః ప్రాహ సద్బాలమాదరాత్ ॥ ౨౩ ॥ భో బాలక
మహాప్రాజ్ఞ వచ్మ్యహం తవ పృచ్ఛతః । శ్రీమల్లికార్జునో దేవ దేవస్సాక్షా
చ్ఛివోఽవ్యయః ॥ ౨౪ ॥ బాలకః ॥ యది జానాసి భో వృద్ధ లక్షణాని మహే
శితుః । మే సమాఖ్యాహి భవతః పాదపద్మయుగం భజే ॥ ౨౫ ॥ వృద్ధః ॥
శృణు వక్ష్యామి భో బాల శ్రీశంభోర్లక్షణాని వై । అనంతాని మహాయోగ
గమ్యాని మహతామపి ॥ ౨౬ ॥ తథాపి కించిద్వక్ష్యామి మమ శక్త్యనుసా
రతః । స తాపసో న నృపతి ర్న సిద్ధో న చ బాంధవః ॥ ౨౭ ॥ కింతు స్వామీ శివ
శ్శంభు ర్జగత్సృష్టికరో హరః । త్రిశూలపాణిః కరిచర్మోత్తరీయో మహా
నటః ॥ ౨౮ ॥ నిశాటజూటో నిశ్శంకో నీహారాచలజాపతిః । నీలకంఠో
మహానాగ భూషణః కరిదైత్యహా ॥ ౨౯ ॥ కపర్దీ కమలాధీశ సేవితః
ఫాలలోచనః । చితాభస్మవిలిప్తాంగ శ్చిద్రూపో నందివాహనః ॥ ౩౦ ॥
సదానందమయో ధీర స్సర్వాభీష్టప్రదాయకః । నాగకుండల కేయూర
భూషణో నిర్మలద్యుతిః ॥ ౩౧ ॥ భూతేశో భువనాధ్యక్షో భూరిసంపత్ప్రదా
యకః । శ్రీశైలవాసస్సర్వజ్ఞ శ్చిదానందమయస్సదా ॥ ౩౨ ॥ నాస్తి దే
వేన తుల్యోఽన్య శ్శివేన సహ డింభక । సమస్తలక్షణోపేత సర్వలక్షణవ
ర్జితః ॥ ౩౩ ॥ దిగంబరో దిగీశాది సేవితశ్శాంభవీప్రియః । ఇతి ప్రవృద్ధ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గదితం వాక్యంశ్రుత్వావిశాలధీః ॥ ౩౪ ॥ బాలోయంసిద్ధరామస్తం బ
భాషేభాసురంవచః । స్వామిన్ స్థవిరభూదేవ త్వయాసాకమహంత్విహ ॥
౩౫ ॥ ఆగమిష్యామిశ్రీశైలం తథాశ్రీమల్లికార్జునం । ద్రష్టుముత్సహ
తేచిత్తం దర్శయశ్రీమహేశ్వరం ॥ ౩౬ ॥ త్వయాసమేతోహమద్య ని
గమిష్యామిసువ్రత । ఏవంబ్రువంతమేనం వై వృద్ధబ్రాహ్మణపుంగవః ॥
౩౭ ॥ పునరప్యాహభోవత్సకష్టాత్కష్టతరంగిరిం। త్వంహిబాలోనయస్కా
న ప్రాతర్భోజనతత్పరః ॥ ౩౮ ॥ కథమున్నతశ్రీశైలమధిరోహసిసత్వ
రం । పితృభ్యాంసమమాగచ్ఛ స్వదినేష్యామిసత్వరం ॥ ౩౯ ॥ వయంప్ర
వృద్ధాస్సర్వే స్వవస్థాస్వపితుచంచలాః । బాలంత్వాం కేనమార్గేణ నే
ష్యామిశ్రీగిరీశ్వరం ॥ ౪౦ ॥ బాలః ॥ స్వామిన్నిస్సైశైశవస్త నహాయినస్వ
చ । ఇమేబాలాశ్చషట్పంచ వార్షికాగంతుమిచ్ఛవః ॥ ౪౧ ॥ ఏతేభ్యో
బహుబాలేభ్యోహ్యధికోహంనసంశయః తస్మాదేభిస్సమంబాలైరాగ
మిష్యామిసత్వరం ॥ ౪౨ ॥ స్త్రియశ్చవృద్ధాగచ్ఛంతి కథంమమసుదుస్స
హః । త్వమేవమాతాచపితా త్వంబాధుశ్చపితామహః ॥ ౪౩ ॥ అతో
భవంతంసుహృదం నముంచామిహితావహం। కథంవాశ్రీగిరీశంమే దర్శ
యస్వమహామతే ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యుచ్యమానేబాలేవై ప్రాహవృద్ధోమహా
జనః । అరణ్యేనిర్జలేదేశే మహాశైలావరోహణే ॥ ౪౫ ॥ ఆరోహణే
వై కాలేచ ప్రయాసఃప్రచురోభవేత్ । కాలాతీతేభోజనంచ కష్టాత్క
ష్టతరంభవేత్ ॥ ౪౬ ॥ పిత్రోస్సకాశేనితరాం భోక్తుంనుసమయోతవ ।
కథంశ్రీగిరినాథస్య దర్శనంసంభవిష్యతి ॥ ౪౭ । బహుకాలవిరామేణ
సర్వేగచ్ఛంతిశ్రీగిరిం । అహంత్వైస్సాకమధునా గచ్ఛామిశ్రీగిరింప్రతి ॥
౪౮ ॥ ఇత్యుచ్చరంత్సముద్ధాయ హిత్వాబాలంద్విజోత్తమః । నిర్జగా
మతదాశీఘ్రం నిత్యోత్సాహేనశుద్ధధీః ॥ ౪౯ ॥ పునర్విచారయామాస
వృద్ధోబ్రాహ్మణపుంగవః । శ్రీగిరింప్రతినాగచ్ఛే త్యుచ్యమానేమయివృ
థా ॥ ౫౦ ॥ మహాన్దోషస్సమాయాతి తద్ధైవేతివినిశ్చితే । బాలోయ
మస్యసద్భావ వాహకఃకఃపునర్భవేత్ ॥ ౫౧ ॥ వృథాభిమానవాన్భూ
త్వా కథంవృద్ధోహముత్సహే । ఇతిచింతామవాప్యాథ శనైఃపంథాన
మావిశత్ ॥ ౫౨ ॥ తదాబాలోయముఖ్యైర్బాలైస్సాకంవినిర్యయౌ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆగతం బాలముద్వీక్ష్య వృద్ధో బ్రాహ్మణపుంగవః। శనైశ్శనైర్బాలమేనం
గృహీత్వా శ్రీగిరీశ్వరం। తత్ర శ్రీపర్వతే రమ్యే సంగతానేకసంగతీః ॥
౫౪ । ఉచ్చారయన్ సిద్ధరామ మబోధయదహర్నిశం। ఇమే సత్తీర్థ
సందోహా ఇమే సర్వార్థసాధకాః । ౫౫ ॥ ఇమాని దేవఖాతాని సర్వపా
పహారాణి చ । ఇమాని మఠపాన్యాత్ర పాంథసత్సుఖదాని చ ॥ ౫౬ ॥ ఇ
మాని గోపురాగ్రాణి వియచ్చుంబీని భూరిశః । ఇమాన్యుత్తమవన్యాని
పుణ్యాని ప్రసవంతి వై ॥ ౫౭ ॥ వనాని నానారూపాణి వాంఛితార్థప్ర
దాని చ । ఇమే నందిసపవాత్ర భృంగినశ్చ ఇమే నదాః । ౫౮ । ఇమాశ్చ
సద్యస్సుకరా స్సర్వే ఋషినుతా ఇమే । ఇయం పాతాళగంగా చ సదా స
ద్వాహినీ శుభా । ౫౯ । సర్వపాపప్రశమనీ సర్వపావనకారిణీ । ఇమే శ్రీ
దేవతాగారా ఇమే సప్రాసుశోభనాః । ౬౦ । ఇమాశ్చశక్తిప్రకరా ఇ
మా దేవాధిదేవతాః । ఇదం శ్రీశైలశిఖరం దర్శనాజ్జన్మనాశనం ॥ ౬౧
ఏవం సందర్శయన్ వృద్ధః క్రమాద్భాసురమంటపం । అనేకదివ్యరత్నౌ
ఘై ర్విజృంభితస్తంభమండితం । ౬౨ ॥ భృంగారుగోపురైర్నానా మ
ణిభిర్భాస్సురం శుభం । శ్రీమల్లికార్జునస్యోత్త మాలయం బహుచిత్రి
తం ॥ ౬౩ ॥ దర్శయన్ బహుదేశేభ్య స్సమాగతమహాజనాన్ । అనే
కవాద్యనికరైర్వా ద్యమానా ననేకశః । ౬౪ ॥ నివారయన్మహావృద్ధ
బ్రాహ్మణో బాలకం దృఢం । హస్తే హస్తం సంగృహ్య మంటపాద్గర్భగే
హాళీం । ౬౫ ॥ ప్రవిశ్య దర్శయామాస దేవం శ్రీమల్లికార్జునం లింగరూ
పిణముత్కృష్టం గంగాధరముమాపతిం ॥ ౬౬ । అనేకదేవసంఘైశ్చ పూజ
నీయం మహేశ్వరం । తత్రైవ దేవబృందైశ్చ పూజితం ధూపపుష్పకైః ॥
౬౭ ॥ దీపైశ్చదివ్యైస్సంక్రాంత ప్రతిబింబకదంబకం । వృద్ధో బ్రాహ్మణ
వర్యోఽయం స్వయం సంపూజ్య యత్నతః । ౬౮ । భో సిద్ధరామ త్వం శ్రీమన్మ
ల్లికార్జునముత్తమం । లింగరూపధరం దేవం సంపూజయ మహామతే ।
౬౯ ॥ ఇతి బ్రువాణే సద్వృద్ధ బ్రాహ్మణే మునిసత్తమే । డింభకోఽయం సిద్ధరా
మో న శ్రుణోతి చ తద్వచః ॥ ౭౦ । న పూజయతి తల్లింగం న నమః కర్మ కుర్వ
తి । శ్రీమల్లికార్జునం దేవం దర్శయేతి సముచ్చరన్ । ౭౧ । వృద్ధ
బ్రాహ్మణః ॥ భో సిద్ధరామ మద్వాక్యం శ్రుత్వా లింగం సమర్చయ । అయ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మేవమహాదేవ శ్చాయంశ్రీమల్లికార్జునః । ౨౨ । లింగరూపధరో భూ
త్వా సర్వాన్కామాన్ప్రయచ్ఛతి । నాన్యథావచ్మిభోబాల నాత్రకా
ర్యావిచారణా ॥ ౨౩ ॥ బాలకః । శ్రీమల్లికార్జునోయంతు పశ్యపశ్యే
తిమామిహ । వృథజల్పసిమామద్య నాహంవిస్మృతిమానసః ॥ ౨౪ ॥
స్యాద్యదిశ్రీగిరీశోయం భవదుక్తిప్రమాణతః । లక్షణానినదృశ్యంతే తా
నిసర్వాణిదర్శయ । ౨౫ ॥ పూర్వంత్వయావిశేషేణ గదితానిమహే
శితుః । లక్షణానీహసర్వాణి నాహంవిస్మృతవాన్ద్విజ । ౨౬ ॥ తస్మాద
ముష్మిన్ లింగేతు సందర్శయకృపానిధే । భవంతమేవపితరమన్యే నా
న్యంభజామ్యహం ॥ ౨౭ ॥ భవానేవహిసద్బంధు ర్భవానేవచమద్గురుః ।
భవానేవహిదాతామే భవపాశవిమోచకః । ౨౮ । ఇత్యుచ్యమునమా
లోక్య బాలంప్రాహముహుర్ముహుః । భోవత్సనాన్యథాబ్రూహి సత్యం
వక్ష్యామితేపురః । ౨౯ । సర్వకామప్రదాతాచ సర్వసంశయభేదకః ।
సర్వపాపప్రహర్తాచ సర్వకర్తాప్రశాసితా ॥ ౩౦ । విష్ణుబ్రహ్మాదిభి
స్సర్వై శ్చైవ్యమానపదాంబుజః । నిశాధీశకళాభ్రాజ న్మకుటకోటీరమం
డితః ॥ ౩౧ ॥ అగమ్యమానోలోకానా మపిసర్వమహాత్మనాం । సమ
స్తదేవతానాంచ బ్రహ్మాదీనామగోచరః ॥ ౩౨ ॥ శివస్స్వలక్షణోపేతః
కథంనాదృక్పథంవ్రజేత్ । సర్వేదేవాశ్చగంధర్వా యక్షాస్సాధ్యామ
హాజనః । ౩౩ ॥ ఇదమేవమహాలింగం సంపూజ్యసకలేష్టదం । సర్వ
కామానవాప్యాథ లింగేస్మిన్నిశ్చలాస్థితాః ॥ ౩౪ ॥ త్వమపిశ్రద్ధయావ
త్స పారమేశ్వరమద్భుతం । లింగంసంపూజ్యయత్నేననిష్పాపోద్యభవిష్య
సి । ౩౫ ॥ సర్వాగమపురాణేషు విదితంలింగముత్తమం । భజంత్సుఖమ
వాప్నోషి నిశ్చలోభవడింభక । ౩౬ ॥ ఏవంగదతిసద్భక్తే బ్రాహ్మణే
బంధురూపకే । శ్రుత్వాబాలోయమాహేద్ధం బ్రాహ్మణంబ్రహ్మవిత్త
మం ॥ ౩౭ । అయంశ్రీగిరినాథశ్చే ద్ధస్తేశూలంనవిద్యతే । ఫాలేలోచ
నమన్యాచ చంద్రశేఖరతానహి । ౩౮ । గంగాధరత్వంభగ వన్మస్తకే
నహికింద్విజ । హస్తేకపాలంకంఠేతు కపాలాంచితమాలికా ॥ ౩౯ ॥
వ్యాఘ్రాసురార్ద్రత్వక్చేలం వరాహావరదంస్త్రకం । వామేశైలసుతా
వామహస్తేనహికురంగకః । ౪౦ ॥ డమరుప్రముఖాముఖ్యా నసంతిపర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మేశిశుః । మల్లికార్జునదేవ్రాయం కథంభవతిసువ్రత ॥ ౯౧ ॥ వృష
భూషణతా నాస్తి వృషభధ్వజముత్తమం । భవదుక్తప్రకారాణాం ల
క్షణానాంతుమధ్యమే ॥ ౯౨ ॥ ఏకంలక్షణమప్యస్మిన్ లింగేనాస్తికథంభ
వేత్ । బాలత్వాద్ధస్తచుళకే పిష్టందత్వావిశేషతః ॥ ౯౩ ॥ శర్కరేతి
సమాశ్వాస్య నివారయసిమాంద్విజ । నాహంభజామిసుదృఢం నానా
వాక్యానుగంవచః ॥ ౯౪ ॥ భవదుక్తప్రకారేణ పూర్వంశ్రీమల్లికార్జు
నం । వందర్శయకృపాసింధో త్వత్పాదాబ్జయుగంభజే ॥ ౯౫ ॥ నాగ
కుండలతా నాస్తి నాగభూషణతానహి । నాగయజ్ఞోపవీతంచ నాస్తిసర్వే
శ్వరేశ్వరే ॥ ౯౬ ॥ ఏవముక్తప్రకారేణ దర్శయన్సుస్థిరంకురు । మా
మిష్టేత్యుచ్యమానంత మపకృద్బాలకంస్థిరం ॥ ౯౭ ॥ పదేపదేతంప్ర
ణమంతమర్భకం నిజాంఘ్రియుగ్మేనితరాంకృపానిధిః । దోర్భ్యాంసమా
దాయదృఢంనిజాం కేని వేశయన్నాహసుధోపమంవచః ॥ ౯౮ ॥ బాల
శ్రీపరమేశోస్తి భావగమ్యోహిసర్వదా । నకర్మచక్షుర్భిర్లక్ష్యో భవే
న్మాదృశదేహినాం ॥ ౯౯ ॥ స్వసావయవభావేన ధార్యమాణాన్యమూ
న్యపి । లక్షణానివిశేషేణ కథంలింగేవసంతిహి ॥ ౧౦౦ ॥ ఏతస్మాద్ధ్యం
పరిత్యజ్య లింగేస్మిన్నిశ్చలోభవన్ । సమారాధయదేవేశం శంకరంలోకశం
కరం ॥ ౧౦౧ ॥ బాలకః ॥ పునఃప్రాహద్విజశ్రేష్ఠం భావగమ్యోమహే
శ్వరః । అలక్ష్యతామసాయాతి మనుష్యాణాందివౌకసాం ॥ ౧౦౨ ॥ న
కర్మచక్షుర్గ్రాహ్యస్స్యా దితియత్సముదీరితం । తద్వచఃపూర్వమేవార్య
మహ్యంనోచ్చారితంత్వయా ॥ ౧౦౩ ॥ వృద్ధోసిబ్రాహ్మణోసిత్వం సర్వజ్ఞోసి
సమానత । మాంప్రత్యలీకవచనం కిమర్థంచోక్తవానసి ॥ ౧౦౪ ॥
బ్రాహ్మణః ॥ మాంవత్సనమ్యగుద్దిశ్య శ్రీమహేశస్యశూలినః । లక్ష
ణానిసమాచక్ష్వే త్యుచ్యమానేమయిక్రమాత్ ॥ ౧౦౫ ॥ ఉక్తవానస్మి
భోబాల ధ్యానగమ్యోమహేశ్వరః । నిరాకారశ్శివస్సాక్షా త్సచ్చిదానం
దలక్షణః ॥ ౧౦౬ ॥ అపాణిపాదశ్చాచింత్య వైభవస్సర్వతోముఖః । వి
శ్వతశ్చక్షురవ్యక్త స్సర్వకారణకారణః ॥ ౧౦౭ ॥ అనాదిమధ్యావసాన
స్సర్వవ్యాపీదిగంబరః । నిత్యస్సాక్షీనిరాకారో నిశ్చలోనిర్గుణోగుణీ ॥
౧౦౮ ॥ భూత్వాచరాచరంసర్వం జగత్త్వాపరజంగమం । స్వయమేవస్వ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జత్యాశు స్వయమేవహి పాల్యతే । ౧౧౯ । స్వయంవినాశయతిచస్వ
స్వతంత్రాన్మహేశ్వరః । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన సర్వభావేనభావయ ।
౧౨౦ । బహుభిర్భాషణైరస్మాత్ప్రసాదస్సర్వావ్రజంత్యహో । ఆనాం
గమిష్యామ్యత్రనాత్ర కాలయాపనతో వృథా ॥ ౧౨౧ । భోభో బ్రాహ్మణ
పుంగవాగ్రజ ఖలుత్వత్తోనమేసఖ్యతా । పూర్వంయానిసమీరితాని భ
వతాతాన్యాశుశూలిన్యహం । లప్స్యామ్యన్యవిలోకయిష్యసియదిప్రత్యా
గమిష్యేగృహం । నోచేన్మేనహియత్రకుత్ర చరితంకార్యంవినాశకరం
౧౨౨ ॥ శ్రీమల్లికార్జునోయంతు సత్కృపావశతో ద్విజ । ప్రసన్నో
భవతిశ్రద్ధా ధారణాత్తనుభాజినాం । ౧౨౩ ॥ యత్సమీరితమస్యాంతా
త్వయాతత్సాధయామ్యహం । గంతుంతుయూయంస్వస్థానం యథాత్ర
మమతంద్రితాః । ౧౨౪ ॥ ఏవముక్తేతదాబాలే బ్రాహ్మణో బాలభాష
ణాం । సమీక్ష్యసమ్యక్తంప్రాహ దయయాడింభకంప్రతి ॥ ౧౨౫ ॥
అరణ్యేనిర్జనేదేశే మహాపర్వతసంచయే । త్యక్త్వాత్వాంనోత్సహేగం
తు మాగచ్ఛాగచ్ఛమందిరం ॥ ౧౨౬ ॥ ఇతిశ్రీసిద్ధరామోయం బహు
ధాశాంత్వయన్నపి । భర్త్స్యమానోపిబహుధా బ్రాహ్మణేనదయాళు
నా ॥ ౧౨౭ । ఆగమిష్యామీతివదన్భర్త్సయన్ద్విజసత్తమం । ధిక్కృ
త్యనిశ్చలోభూత్వా నియమాదివసువ్రతీ । ౧౨౮ । భగవత్సన్నిధానే
నై తిష్ఠన్నుచ్చైర్మహేశ్వరం । ధ్యాయంతంబాలముత్సృజ్య గతో
బ్రాహ్మణపుంగవః । ఇతిశ్రీసిద్ధరామంపరిహృత్య బ్రాహ్మణగమనంనా
మ త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥ ౧౨౯ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(సిద్ధరామచరిత్రం.)—

(చతుర్దశోఽధ్యాయప్రారంభః)

తస్మిన్గతేద్విజశ్రేష్ఠే సద్బోధనపరే తదా । మూర్ఛాంగతస్సిద్ధరామ
శ్చ తస్యభార్గంబాష్పముత్సృజన్ ॥ ౧ ॥ భూమామాఽరన్ సముద్ధాయ నిశ్వ
సంభ్రమమావహన్ముహుః । విలోకయన్దిక్సర్వాహా విశ్వేశేతి చోచ్చరన్
౨ ॥ చింతయామాస మనసి ప్రస్ఖలద్బాష్పపుంజకః । కింకరోమి క్వగ
చ్ఛామి శరణం కం వ్రజామ్యహం ॥ ౩ ॥ శ్రీమల్లికార్జునం దేవం దర్శ
యామీతి బోధయన్ । మాముత్సృజ్య మహాఽరణ్యే గతవాన్ బ్రాహ్మణో
త్తమః ॥ ౪ ॥ ఏవం చింతామవాప్యాథ బహుధా పర్యటన్ తథా । గిరీన్
పృష్ఠానానేకాంశ్చ సరితస్సరాంసి చ ॥ ౫ లతాశ్చ లలితాశ్చారు తృ
ణబృందాంశ్చ పర్వతః । పర్యటన్ పరితో భ్రాంత్యా సర్వానుద్దిశ్య చాబ్ర
వీత్ ॥ ౬ ॥ శారదాభ్రసదభ్రాభం శంకరం దర్శయంత్విహ । మన్మథా
మదనోత్కృష్ట మదసంహారమీశ్వరం ॥ ౭ ॥ సందర్శయధ్వం సహసాభూ
యో భూయో నమామ్యహం । భో కుందాస్సుందరాకార మిందుశేఖర
మంజసా ॥ ౮ ॥ సందర్శయిత్వా నేత్రానందం కుర్వంతు భూరిశః । మ
ల్లీమతల్లికామహ్యం మల్లికార్జునముత్తమం ॥ ౯ ॥ మదుల్లాసకరం దే
వ మాదరాద్దర్శయంత్వమూః । మందారభూరుహానంద సంధాయకము
మాపతిం ॥ ౧౦ ॥ వందారుజనమందారం భవంతో దర్శయంత్విహ ।
కుటజాః కుటలాటవ్యా విటపీనాం కుఠారకం ॥ ౧౧ ॥ నిటలాక్షం మహాదే
వ మాశు దర్శయతాధునా । కాలస్కంధాః కాలకాలం కరుణామృతవా
రిధిం ॥ ౧౨ ॥ కామారిమాదరాన్మహ్యం దర్శయంత్వఘనాశనం । సిం
ధుకాసింధుగంభీరం సింధుతూణీరబంధురం ॥ ౧౩ ॥ సింధురాసురత్వక్చే
లమాదరాద్దర్శయంత్విహా । మధవో మాధవాదిభ్యః పూజితం మ
ల్లికార్జునం ॥ ౧౪ ॥ అమందానందసందోహ మిందుశేఖరమంజసా ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సందర్శయధ్వం మేదేవం సచ్చిదానందవిగ్రహం ॥ ౧౫ ॥ ఇతిబ్రువాణో
బాలో౽యం భవ్యాత్మభాసురాకృతిః । సింహాంశ్చవ్యాఘ్రాంశ్చభల్లూకా
నన్యసత్వాననేకశః ॥ ౧౬ ॥ మహ్యంశ్రీశైలనాథంతు భవంతో దర్శ
యంత్విహ । ఏవంవన్యాన్మహావృక్షాన్ తృణగుల్మలతాదికాన్ ॥ ౧౭ ॥
పృచ్ఛన్గుహాసుబహుధా మృగ్యమాణో దివానిశం । యత్రకుత్రాపినలభే
చంద్రచూడో మహేశ్వరః ॥ ౧౮ ॥ కింకరోమీతివిలపన్ బహుధాచిం
తయన్హృది । అటన్నటన్బహుశ్రాంతో నిటలాక్షమనుస్మరన్ ॥ ౧౯
చటులాతపసంతప్తో విటపీఛాయయా౽౽శ్రితః । చింతాసంతాపసంతప్తశ్చి
త్తేసమ్యగ్వ్యచింతయత్ ॥ ౨౦ ॥ అన్వేషణేప్యశక్తో౽స్మి గమనేచతథైవచ
స్వేదబిందుసహస్రాణి నిస్సరంతిశరీరతః ॥ ౨౧ ॥ ఓష్ఠౌశుష్యతఏవాత్రతతనుః
కంపంప్రయాస్యతి । మార్గోనదృశ్యతేమహ్యం కింకరోమీతిచింతయత్
౨౨ ॥ స్వామిన్ శంకరసద్భావ గమ్యకామార్థసిద్ధిద । బ్రాహ్మణేన
సమాఖ్యాత లక్షణైన్సముపేయుషం ॥ ౨౩ ॥ భవంతంద్రష్టుకామస్సన్
బ్రాహ్మణంత్యక్తవానహం । సర్వత్రాన్విష్యమాణో౽పి స్వరూపంతేన
దృశ్యతే ॥ ౨౪ ॥ కుత్రాసికుపితాత్మాసి కుతోద్వేసుతాప్రియ । శు
ష్యత్తాల్వోష్ఠజిహ్వోకః కించిద్వక్తుంనశక్నువం ॥ ౨౫ ॥ శ్రాంతస్యబహు
చింతాభిఃక్రాంతితస్యదురాత్మనః । క్షుత్తృడ్భ్యాంపీడితస్యాత్ర త్యక్తబంధో
స్సురార్చిత ॥ ౨౬ ॥ దర్శయన్నిజరూపంమే స్వస్థచిత్తంకురుప్రభో । దు
ర్మార్గపతితంబాలం పశుపాలనతత్పరం ॥ ౨౭ ॥ నపశ్యామీతిచేద్దీశా
ప్రతిజ్ఞాబలవత్తరా । అస్తికిన్నైవజానామి త్వన్మనఃస్థితసంశయం ॥ ౨౮
మాతాపితాచసద్బంధుః గురుస్త్రిభువనేశ్వర । త్వమేవనాన్యోమే
నాస్తి దర్శనందేహిశంకర ॥ ౨౯ ॥ మద్గృహంశైశవేత్యక్త్వా త్వామే
వజగతాంపతిం । సర్వలక్షణసంయుక్తం భజేనాన్యంమహేశ్వర ॥ ౩౦
స్వామిన్త్వద్దర్శనాదేవ మహోత్సాహపరో౽భవం । మదీయాగారమ
ధునానేష్యామిత్వాంమహేశ్వర ॥ ౩౧ ॥ మదీయమాతృపితరౌ భ్రా
తృవర్గాంశ్చసాదరం । బంధూంశ్చమిత్రవర్గాంశ్చ దర్శయామిమహే
శ్వర ॥ ౩౨ ॥ ఇదానీమేవనీత్వాత్వాం మామకంమందిరంమహత్ ।
దర్శయంత్సర్వవస్తూని సద్యోభజ్యానిదదామితే ॥ ౩౩ ॥ ఫలానిబహుళా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

న్యాసు సుపక్వానిమహేశ్వర ।, పయాంసిగోగణానాంచ స్వచ్ఛానికరు
ణాకర ॥ ౩౪ ॥ చంద్రోపమేయమమలం నవనీతంసుధామయం । మా
హిషందధిదాస్యామి శరచ్చంద్రసమంచయత్ ॥ ౩౫ ॥ పాయసంపరమం
తుభ్యం పరమానందవిగ్రహ । దాస్యామిదర్శనందేహి సర్వలక్షణసం
యుత ॥ ౩౬ ॥ అపూపానివిశేషేణ ఘృతపక్వానిభూరిశః । లడ్డుకాదీ
నిదాస్యామి దివ్యానితవశంకర ॥ ౩౭ ॥ ఏవంప్రకారేణబహుధా సిద్ధరా
మోమహేశ్వరం । సముద్దిశ్యవిశేషేణ గదంతంబాలకంప్రతి ॥ ౩౮ ॥
దయానిధిర్మహాదేవో దిదర్శయిషురాకృతిం ।సంత్యజ్యసహసాభవ్యాం
జంగమాకారమావహన్ ॥ ౩౯ ॥ సిద్ధరామముపేత్యాహ కస్త్వంకథ
యడింభక । ఏకాకీమబలోదీనో మహారణ్యేసుదుస్సహే ॥ ౪౦ ॥ సిం
హశార్దూలభల్లూక నిబిడేచగజావృతే । నిర్జనేనిశరాంశోచః కి
మర్థంస్థాస్యసిక్రమాత్ ॥ ౪౧ ॥ సర్వమాఖ్యాహి భోబాలసానురా
గేణసత్వరం । గమిష్యామీతిదయయాగ దంతంజంగమంప్రతి ॥ ౪౧ ॥
డింభకః ।భోజంగమభవానద్య శృణోతుస్వార్థకంవచః। సొన్నలాపుర
సంస్థాయీ ముద్దనామాత్తుమత్పితా ॥ ౪౩ ॥ తస్యపుత్రోస్మిమన్నా
మ సిద్ధరామఇతిశ్రుతం ।పశూనానేతుముద్యుక్తో గతోబాహ్యప్రదేశకే
౪౪ ॥బాహ్యదేశేస్థితంమాంహికశ్చిద్భక్తవరఃపుమాన్।శ్రీమల్లికార్జు
నందేవం దర్శయామీతిబోధయన్ ॥ ౪౫ ॥ మామానీయగిరించైనం
నానాద్రుమసమాకులం ।నాదర్శయన్మహాదేవం సలక్షణముమాపతిం
౪౬ ॥ గతవాన్కింకరోమ్యద్య శివందర్శయజంగమ । జంగమేశమహా
భక్త యదిజానాసిశంకరం ॥ ౪౭ ॥ తన్నివాసందర్శయాద్య మదీయా
చ్ఛాదనంపటం । దాస్యామినాత్రసందేహో శపామితవపాదయోః
౪౮ ॥ ఇత్యుక్తవంతముద్వీక్ష్య స్మితపూర్వమభాషత । మాభైషీర్మా
రుదత్వంహి మహేశ్వరముమాపతిం ॥ ౪౯ ॥ తేదర్శయామిభోబాల
భక్తేనోక్తప్రకారతః । తద్వచశ్శ్రవణాదేవ సంతోషంపరమంగతః ॥ ౫౦
తత్పాదయుగళంనత్వా ప్రాంజలిఃపురతస్థ్సితః। స్వామిన్ త్వయాసమంచా
హ మాగమిష్యామిశంకరం ॥ ౫౦ ॥ దర్శయేతిగదన్శీఘ్రం ప్రణనా
మముహుర్ముహుః । సమంతండింభకంతం వైగృహీత్వాజంగమోత్త

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మః ॥ ౫౨ ॥ మల్లికార్జునదేవస్య నిలయంపశ్య బాలక। బహుశృంగో
న్నతంభాస్వ త్కాంచనోజ్జ్వలమావృతం ॥ ౫౩ ॥ నవరత్నమయందివ్యం ద
ర్శనాద్భవనాశకం । ఏతస్మిన్నంతరే శ్రీమన్మల్లికార్జునముత్తమం ॥
౫౪ సంస్థితంలింగమత్యంత పావనంపశ్య బాలక । ఇత్యుచ్యమానంతం
జంగమోత్తమంప్రాహడింభకః ॥ ౫౫ ॥ పూర్వస్మిన్నేవకాలేతు బ్రా
హ్మణేనప్రదర్శితం అస్మిన్ దేవాలయేరమ్యే నాస్తి శ్రీమల్లికార్జునః॥
౫౬ ॥ తంసర్వలక్షణోపేతంసందర్శయకృపానిధే । జంగమఃప్రాహతం
బాలంనిమీలయదృశౌతవ ॥ ౫౭ ॥ సర్వలక్షణసంయుక్తం శంకరంల
ప్స్యసిధ్రువం । తథేతినేత్రయుగళం నిమీల్యశివమస్మరత్ ॥ ౫౮ ॥ తావ
దున్మీలనాదేవ శంకరోలోకశంకరః । త్రిశూలీత్రిదశాధీశ సేవితశ్చంద్ర
శేఖరః ॥ ౫౯ ॥ గంగాధరఃపార్వతీశః కపాలీకరిచర్మభృత్ । సోమసూ
ర్యాగ్నినయన స్సురాసురనమస్కృతః ॥ ౬౦ ॥ కుందేందుశంఖసంకాశ
శరీరోవృషభధ్వజః । నాగయజ్ఞోపవీతీచ నాగకుండలమండితః ॥ ౬౧ ॥
కాలకాలఃకాలకంఠః కామసంహారకశ్శివః । ప్రత్యక్షతామువైత్యశ్రీ
బాలకంప్రతిసాదరం॥ ౬౨॥ నిర్గుణోనిశ్చలోనిత్యస్సచ్చిదానందలక్షణః।
గుణాతీతఃప్రసన్నాత్మా ప్రాపంచితదిగంతరః ॥ ౬౩ ॥ ప్రజ్ఞావతాంచదుర్ల
క్ష్యః ప్రోన్నమత్పాపసంహారః।దృగ్గోచరోభవత్తస్య సిద్ధరామస్యధీమతః॥
౬౪ ॥ వృద్ధబ్రాహ్మణవర్యేణ యథోక్తానిమహాంతిచ।తల్లక్షణానిబిభ్రా
ణః శంకరోలోకశంకరః ॥౬౫॥ దృష్ట్వాసులక్షణోపేతం సాంబమూర్తిం
జగద్గురుం । ముదంపరామవాప్యాథ ననామభువిదండవత్ ॥ ౬౬ ॥ ఉ
ద్ధాయప్రాంజలిర్భూత్వా స్వామిన్శంకరసత్ప్రభో । యుత్రాసిదేవదేవత్వ
మలక్ష్యోసిమహేశ్వర ॥ ౬౭ ॥ సర్వత్రాన్వేషణాద్భ్రాంతో నకుత్రాపిచ
లబ్ధవాన్ । అటవ్యామటనాచ్ఛ్రాంతః మామేకోజంగమోత్తమః॥ ౬౮
భవంతందర్శయామీతి వదన్నేవంమహాలయం । సంప్రదర్శయంత్స్వ
యం కుత్రగతవాన్నావవేద్మ్యహం ॥ ౬౯ ॥ నేత్రేనిమీల్యతద్భక్త పుం
గవంవిస్మృతోస్మ్యహం । కథంతద్భక్తవర్యస్య దర్శనంసంభవిష్యతి ॥
౭౦ ॥ మాముద్ధృత్యమహాచింతా సముద్రాజ్జంగమోత్తమః । కుత్ర
వాగతవాన్తస్మై కింకరోమీత్యచింతయత్ ॥ ౭౧ ॥ ఇతిచింతాసమా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్రాంత మానసడింభకం ప్రతి । హస్తయుగ్మం ప్రసార్యాశు ప్రాహగం
భీరయా గిరా ॥ ౭౨ ॥ నినాయ సన్నిధిం శంభుః కృపాంభోధిర్మహేశ్వరః
స్వాంకే నివేశ్య తం బాలం సర్వాంగాని విమృశ్య చ ॥ ౭౩ ॥ బాల తే బాల్య
భావేన భావితాం భావనాం శుభాం । నిరీక్షితుం భక్తవరం జంగమం ప్రేషి
తోఽస్మ్యహం ॥ ౭౪ ॥ సప్రసత్వాం సమాసీయ మామకం దర్శనం ముదా ।
దర్శయిష్యన్ గతస్తుభ్యం దాస్యామీష్టవరం వృణు ॥ ౭౫ ॥ తవావరణవ
స్త్రం తు వజ్రవన్మ భవిష్యతి । యత్ర కుత్రాపి గంతుం తే యోగనేత్రం
భవిష్యతి ॥ ౭౬ ॥ తవేప్సిత ప్రదానాయ దివ్యశ్చింతామణిః స్వయం । ఏ
తత్సర్వం గృహీత్వాశు గచ్ఛ త్వం స్వగృహం ప్రతి ॥ ౭౭ ॥ పునః కిం కిం ప్రదా
స్యామి వృణు శ్రీబాలకోత్తమ । తత్సర్వం దాతుముద్యుక్తో బాలభావ
నభక్తితః ॥ ౭౮ ॥ ఇతి బ్రువాణే దేవేశే శంకరే లోకశంకరే । నత్వా ప్రో
వాచ బాలస్తం సిద్ధరామస్సుఖాశయః ॥ ౭౯ ॥ స్వామిన్ దేవేశ సర్వజ్ఞ సకలా
ర్థ ప్రదాయక । ఏవం వృణోమి సువరం దత్త్వా మాం పాహి శంకర ॥ ౮౦
తస్మాదన్యం వృణోమి త్వాం జగదీశ్వర శాశ్వత । మహ్యం కృపాతిరేకేణ
ప్రదాతవ్యం వరం ప్రభో ॥ ౮౧ ॥ గౌరీవల్లభ దివ్యదేహ విలసత్సల్లక్షణై
స్తైశ్శుభైః । కైస్తైః కేవలశుభాలయేన మణిభిర్విభ్రాజయానేన చ । భ్రాజ
న్మామక సౌన్నలాపుర మరాత్సం ప్రాప్యత తైర్నతు । స్థాతవ్యో హి భ
వాన్ మహేశ నితరాం నాన్యం వృణోమీశ్వర ॥ ౮౨ ॥ మదీయాః పితరౌ
దృష్ట్వా మదీయా బాంధవాస్తథా । భవంతం లక్షణోపేతం యాంతి సం
తోషమద్భుతం ॥ ౮౩ ॥ శ్రుత్వా తద్వచనం శంభు శ్శ్రీకంఠో భక్తవత్సలః
బాలవిజ్ఞానదృష్ట్యా తే సర్వదా సర్వలక్షణైః ॥ ౮౪ ॥ సంయుక్తం మా
మకం రూపం దర్శయామి నచేతరం । ఏవముక్తే మహాదేవే తద్దైవేతి దృ
ఢీకరన్ ॥ ౮౫ ॥ గౌరీశ్వరం మహాదేవం తుష్టావ వివిధైః స్తవైః । సాకా
రలక్షణోపేతం శరణాగతవత్సలం ॥ ౮౬ ॥ శ్రీకరేశ శశిశేఖరానఘ
స్వాశ్రితాఖిలజనాళిపాపహా । మేరుధీర కరుణామృతాంబుధే మల్లికార్జు
న విభో నమోస్తు తే ॥ ౮౭ ॥ వామదేవ వసుధాధరాత్మజా ప్రేమకారణ
పరాత్పర ప్రభో । పాహి పామరగుణప్రచారకం మల్లికార్జున విభో నమో
స్తు తే ॥ ౮౮ ॥ అంతకాంతక నితాంతవైభవ క్రాంతశాంతమనచిత్తపూ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జిత । స్వాంతరేభవనిరంతరంభజే మల్లికార్జునవిభో నమోస్తుతే ॥ ౮౯ ॥
అంబుజాసనవిశేషసారథే జృంభదంబురుహలోచనాశుగ । డింభకంత్వి
హాశివేశరతుమాం మల్లికార్జునవిభో నమోస్తుతే ॥ ౯౦ ॥ ఏవంధ్యా
త్వావిశేషేణ శంభోఃపాదయుగే పరం । ఆత్మానం సవివేదాసా వర్భకో
మోదమావహన్ ॥ ౯౧ ॥ వత్సత్రయాసం ఘటితంమహాత్తరం స్తవం
పఠేద్వాస్యజనః సదాముదా । సుశ్రావయేద్వా శ్రుతిసంపుటైముదా న
స్యాద్భయంతస్య నరస్య పాపతః ॥ ౯౨ ॥ ఏవమాశ్వాస్య గిరిశో బాలమా
హాజగత్పతిః । బహుకాలవిళంబోత్ర జాతస్తే డింభకాధునా ॥ ౯౩ ॥ గ
చ్ఛామోస్మాత్ స్థలాచ్ఛీఘ్రం సౌన్నలాపురమద్భుతం । పితరౌ బంధువ
ర్గాస్తే త్వయి నిశ్చలరాగతః ॥ ౯౪ ॥ శోచ్యంతి బహుధేత్యుక్త్వా శం
కరశ్శంభురవ్యయః । బాలమేనం గృహీత్వాశు సౌన్నలాపురమావిశత్ ॥
౯౫ ॥ తత్రాలయం దివ్యమనూపమేయం సౌవర్ణరత్నోజ్జ్వలమంగజారిః
సంకల్పమాత్రేణహి కల్పయిత్వా తస్మిన్ స్వయంలింగమయోబభూవ ॥
౯౬ ॥ యథా శ్రీపర్వతేరమ్య మాలయంతద్వదీశ్వరః సమస్తజనసం
తోషం కుర్వన్ శ్రీమల్లికార్జునః ॥ ౯౭ ॥ ఏవంవిధమహాదివ్య మాల
యంకనకోజ్జ్వలం । పౌరాస్సమస్తాః పశ్యంతః కిమిత్యాలోకయంతివై ॥
౯౮ ॥ యదాకదైతద్విధమద్భుతం పరంశివాలయం సిద్ధగణప్రచారకం । అ
నూపమేయం సురసిద్ధసాధ్యైః దృష్ట్వా ప్రమోదం సుఖమాప్నువామః ॥
౯౯ ॥ ఇతి సర్వే ప్రజల్పంతః పశ్యంతః పరితో జనాః లింగం దివ్యం సమా
లోక్య సిద్ధరామంచ బాలకం ॥ ౧౦౦ ॥ దృష్ట్వా విస్మయమాపన్నా న శేకు
ర్వర్ణితుంజనాః । సిద్ధరామస్య పితరం ముద్దాఖ్యం ప్రతిబోధితుం ॥ ౧౦౧
భో ముద్దనామక భువనప్రసిద్ధ శ్రీసిద్ధరామస్తవసూనురద్య । సమాగతశ్శు
ద్ధమనాః ప్రబుద్ధవిజ్ఞాన వానిద్ధమఖండవైభవః ॥ ౧౦౨ ॥ శ్రుత్వేతి వాక్యం సు
ఖదాయి కర్ణయోః ప్రమోదితాత్యంతముదావినిర్గతౌ । కుత్రాస్తి కుత్రే
తి సముచ్చరం తౌ తదీయమాతాపితరౌ సరాగిణౌ ॥ ౧౦౩ ॥ అన్వేష
యంతావఖిలైర్జనైస్తం నివేద్యమానౌ నితరాం శివాలయే । సౌవర్ణ
రత్నోన్నతభాసురే సుతం సమీక్ష్య సంతోషమవాపతుస్తౌ ॥ ౧౦౪ ॥
తల్లింగసంసక్తధియం మహాంతం శ్రీసిద్ధరామం శిఖివత్ప్రకాశం । సమీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పహనీయముదా చుచుంబతుః గండస్థలేమస్తకమస్యసూనోః । ౧౦౫ ॥ త
యోర్దర్శనమాత్రేణ మాతాపిత్రోస్సుతోత్తమః । తత్పాదయుగ
ళంనత్వా ప్రాంజలిఃపురతస్థ్సితః ॥ ౧౦౬ ॥ నమంతంపుత్రమాలోక్య పి
తాపప్రచ్ఛసాదరం । క్వగతోసివినాపుత్ర మాంకస్మాదిహచాగతః ॥
౧౦౭ ॥ సర్వమాఖ్యాహిమేపుత్ర త్వత్తోహంసార్థకోభవం । శ్రుత్వా
తద్వాక్యమమలం జననీజనకేరితం ॥ ౧౦౮ ॥ తద్దైవేతివినిశ్చిత్య యథా
క్రమమతంద్రితః । సర్వమావేదయామాస నైజంవృత్తాంతమద్భుతం ॥
౧౦౯ ॥ శ్రుత్వాసర్వేబంధువర్గాః జననీజనకౌతదా । జనాఃపౌరాయో
షితశ్చ ప్రశంసుర్బహుధాసుతం ॥ ౧౧౦ ॥ భోసిద్ధరామత్వత్తోవా వ
యంనిర్జితకిల్బిషాః । సర్వేమదీయాఃపితరస్సర్వేచప్రపితామహాః ॥
౧౧౧ ॥ పుణ్యాత్మానోబభూవుస్తే దర్శనాత్తవసువ్రత । ఏతల్లింగస్యా
భిధేయం సిద్ధరామేశ్వరంజగుః ॥ ౧౧౨ ॥ సిద్ధరామసమానీతం లింగం
శ్రీసిద్ధరామకం । చక్రుస్సర్వేమహాత్మానస్సర్వసిద్ధికరంనృణాం ॥ ౧౧౩
తల్లింగంసమ్యగారాధ్య సర్వేసద్భక్తివర్ధనాః । సర్వాన్కామానవాప్యా
థ దేహాంతేముక్తిమాయయుః ॥ ౧౧౪ ॥ యేసిద్ధరామచరితం భవభక్తిసా
ధ్యం శ్రుణ్వంతియేపరి పఠంతిసమాసతస్తే । భోగానవాప్యసకలానిహ
దేహభాజోపశ్చాత్సదా శివపురంప్రవిశంతిసత్యం ॥ ౧౧౫ ॥ ఇతి శ్రీ
చెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే శ్రీసిద్ధరామస్య మల్లికార్జు
నదర్శనగృహప్రవేశ వర్ణనంనామ చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(మైధురామమచరిత్రం.)—

(పంచదశాఽధ్యాయప్రారంభః)

అగస్త్యః ॥ శ్రీరేణుక శ్రితజనార్తి వినాశ కార్యకింకింకృతంభవగణై ర్భువిభాసురాంగైః । తేషాంమహాత్మ్య మనువర్ణ్యకృతార్థినం మాం సర్వోత్తమంకురు కృపార్ణవసచ్చరిత్ర ॥ ౧ ॥ రేణుకః । వక్ష్యామిముని శార్దూల శ్రృణుష్వావహితోభవాన్ । పూర్వంశ్రీచెన్నబసవేనోక్తం యద్యన్మహాత్మ్యకం ॥ ౨ ॥ భక్తగణాః ॥ శ్రీచెన్ననామబసవేశ్వరభవ్య మూర్తేపునశ్చభక్తోత్కటసచ్చరిత్రం । నఃశ్రావయిత్వానితరాంకృపానిధే మదీయశబ్దగ్రహణేప్రమోదయ ॥ 3 ॥ శ్రీచెన్నబసవేశ్వరః । భోభక్తసంఘాఃపునరప్యమోఘాం కథాంప్రవక్ష్యామ్యఘపవిత్రాం । శ్రృణ్వంతుశ్రీమైధునరామనామ్న స్సద్భక్తవర్యస్యసుభాసురస్య ॥ ౪ ॥ శ్రీమన్మైధునరామనామక మహాభక్తప్రచారంమహా । చ్చోచ్ఛ్రితత్రాణామతిశర్మదంసకల సద్భక్తిప్రదందేహినాం । శ్రీశైలాద్భ్రమరాంబయా సహ మహాదేవంకృపావారిధిం । నైజామందిరమాదరేణ పిళ్ళవైరానీనయచ్ఛ్రుకరం ॥ ౬ ॥ భక్తగణాః । మల్లికార్జునదేవోయం మాధవాదీననేకధా । మోహయర్దుర్లభోజాతః కథమన్యసుగోచరః ॥ ౭ ॥ నస్సర్వంబసవేశత్వ మాఖ్యాతుంనిశ్చలోభవ । తథేతితాంత్సముద్దిశ్యభక్తిమానమితద్యుతిః ॥ ౮ ॥ వక్తుంమైధునరామస్య చారిత్రముపచక్రమే । హైమశృంగోన్నతానేక హర్మ్యసందోహబంధురం ॥ ౯ ॥ వేదశాస్త్రపురాణేతి హాసప్రవచనోజ్వలం । అనేకవిద్వదాక్రాంతం విశాలాయతనాంచితం ॥ ౧౦ ॥ భీమావళీపురంరమ్య ద్భీమవిక్రమరాజభిః । భ్రాజమానంవిశేషేణ భూతలేభక్తసంచయైః ॥ ౧౧ ॥ తస్మిన్పురవరేరమ్యే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కశ్చిద్బ్రాహ్మణపుంగవః వేదశాస్త్రపురాణజ్ఞో వేదోక్తాచారకర్మవాన్
౧౨ ॥ నిత్యాగ్నిహోత్రీనిరతాన్నదాతా నిరంతరాలోడితశైవకర్మా ।
ససోమయాజీచశివేశభక్తిమాన్లబ్ధ్వాశివంపుత్రమనూపమేయం ॥ ౧౩
నిజప్రియాయాంనిత్యాగ్నిహోత్రీ లేభేహిమాద్రిసుతముత్తమంయ
థా । ఆత్మానమన్వాప్తసుతోదయస్సన్మేనేసమస్తోత్తమచక్రవర్తినం ॥
౧౪ ॥ పుత్రంపవిత్రాన్వయమాదధానా వత్యంతసంతోషమవాపతుస్తౌ
తదీయమాతాపితరౌతదాముదా సదాశివధ్యానపరౌచదంపతీ । ౧౫ ॥
కంచిత్కాలంకుమారస్య బాల్యావస్థాంనిరీక్ష్యచ । దిదృక్షుర్దేవదేవ
స్య స్వరూపమనధూర్జటేః ॥ ౧౬ ॥ కైలాసంప్రాప్తవానగ్రజన్మాస
ద్బ్రాహ్మణోత్తమః । తతఃక్రమాచ్ఛనవృధే బాలోయంపంచవార్షికః
౧౭ । సఏకదాసర్వబాలైరన్యైకైస్సహసంయుతః । పర్ణేంధనానిచానే
తుమరణ్యంసముపాగతః॥౧౮। తద్వనేబహుక్రీడంతః పరస్పరముతంద్రి
తాః । వైసారిసంఘైరాక్రాంత వటచ్ఛాయాంసమాశ్రితాః ॥ ౧౯ ।
తేషామేకోవదత్సర్వాన్ బాలానుద్దిశ్యబాలకః । ఆశ్వయుక్శుక్లపక్షేవై
చతుర్దశ్యాంవిశేషతః । ౨౦ ॥ మదీయాంభగినీంచాపి తత్పతింభాసురం
ముదా । మామకంగృహమానీయ దత్వాభక్ష్యాణిభూరిశః ॥ ౨౧ ॥ పి
చ్ఛిలానికదీన్యాశు పీయూషమపిభాసురం । సద్బంధుమిత్రాణ్యాహూ
య తైర్వాయంచైకపంక్తితః ॥ ౨౨ । భుక్త్వాభగిన్యైతద్భర్త్రే నవీనానివి
శేషతః । చీనీచీనాంబరాదీని దత్వాసంతోషయామ్యహో । ౨౩ ॥
అన్యోవదత్తదాశీఘ్రం మాపుత్తంభగినీంముదా ।ఆత్మీయమందిరందివ్యం
సర్వవస్తుసమన్వితం । ౨౪ ॥ ఆనీయభోజయిత్వాహ మన్నైకైఃపిణ్యభో
జనైః । అమూల్యానిచవాసాంసి దాస్యామ్యాభరణానిచ॥ ౨౫ । అపరః
ప్రాహసౌగంధ్య పుష్పాణివివిధానిచ । తస్మిన్దినేప్రదాస్యామి భగిన్యైవ
స్త్రవాహనం । ౨౬ ॥ అపుత్త్రాయచసంయా నాన్యనేకవసనానిచ । ద
త్వాసంతోషయిష్యామి నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౨౭ । ఉష్ణీషకాదిచే
లాని యథాశక్త్యానుసారతః । ఇత్యన్యోన్యంప్రజల్పంతః సర్వేసద్బాల
కోత్తమాః ॥ ౨౮ ॥ తేషాంమధ్యేసమాసీన స్సహసోద్ధాయబాలకః ।
శ్రీమన్మైథునరామోయం బాలానుద్దిశ్యబంధురాన్ ॥ ౨౯ ॥ ఉవాచప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రమప్రీత్యా బంధూంత్సర్వాంత్సమాసతః । సమాహూయాత్మభగినీం త
త్పతించోత్తమోత్తమం ॥ ౩౦ ॥ సమస్తవస్తుజాలైశ్చ వస్త్రైర్భూషణ
సంచయైః । సంతోషయిత్వా సహసా సానందోహంఘ నామ్యహం ॥ ౩౧
తస్య మైథునరామస్య వాక్యాన్యాకర్ణ్య బాలకాః । ప్రహసంతః పరీహాసం
కుర్వంతోహస్తతాడనం ॥ ౩౨ ॥ నాస్తి కుత్రాపి తే బాల భగినీ తత్పతిః
కుతః । కింతు మత్సదృశీం వాచం బ్రూషి త్వం వ్యర్థభావనాత్ ॥ ౩౩ ॥
సాక్షాచ్ఛ్రీబ్రహ్మచర్యాశ్రమమాశ్రితద్విజన్మనః । పుత్రాః కీయత్ప్రమా
ణాస్తే కథనే సత్యతా న హి ॥ ౩౪ ॥ గ్రామభావస్థలే సీమ్నా వివాదఇ
వతే స్థితిః । దృశ్యతే నాస్తి సందేహః తూష్ణీంభవసు బాలక ॥ ౩౫ ॥ భగినీ
నాస్తి తే తస్మాదావుత్తస్సనుజాయత । మామకం వాక్యమాకర్ణ్య తత్స
మంపరిభాషసె ॥ ౩౬ ॥ భోభో మైథునరామ నాస్తి భగినీ తే జాతమాత్రే
ణ వై । కైలాసంభవతః పితాగత ఇతి వార్తాం వయం శుశ్రుమః । ఆవుత్తోపికు
తస్సమాగత ఇతి త్వన్మందిరం సుందరం । భిత్తిర్నాస్తి విచిత్రలేఖనకథా త
ద్వత్త్వమాభాషసే ॥ ౩౭ ॥ అస్తి చేద్భగినీ తేత న్నామ బ్రూహి యథార్థ
తః । ఆవుత్తస్య చ సన్నామ బ్రూహి నః శృణ్వతాం పురః ॥ ౩౮ ॥ ఐశ్వర్యం
చకియత్ప్రమాణ మతులం కే బాంధవాస్తే పున । శ్చారోధుం చ కిమస్తి భావ
నతయా తే భాగినేయాశ్చ కే । శ్వశ్రూః కా తవ సోదరీ ప్రియతమా సర్వం స
మాచక్ష్వ తా । మిత్యుక్త్వా బహు బాలకాః ప్రహసనం కుర్వంత ఏవ స్థితాః ॥
౩౯ ॥ కా సువిద్యాసు కుశలీ కుత్ర వా తస్య మందిరం । ఆగతోవా నవా సర్వ
మస్మభ్యం పరికథ్యతాం ॥ ౪౦ ॥ ఏవం బ్రువంతో బహుధా హసంతః కరతా
డనం । కుర్వంతో ముహురన్యోన్యం పృచ్ఛంతి స్మ పదే పదే ॥ ౪౧ ॥ అ
న్యైకైర్బాలకైరేవ ముక్తో భూసురడింభకః । నిర్విణ్ణో నితరాం వక్తుం
నశశాక నతాననః ॥ ౪౨ ॥ హిత్వా మైథునరామోసౌ సర్వాన్బాలానపి
ధా ॥ రుదన్నిశ్వాసయన్దీర్ఘం హాహా హేతి షధిబ్రువన్ ॥ ౪౩ ॥ ఉ
స్రారాంరుదంతం తం నైజం గృహముపాగతం । సుతమాత్మీయమన్వీ
క్ష మాతా సమ్యగపృచ్ఛత ॥ ౪౪ ॥ ఆలింగ్య సూనుమన్యోన్యం రే రే
బాలక సువ్రత । యేన కేనాపి బాలేన భర్త్సితో వా భవాన్ క్రుధా ॥ ౪౫
కేనాపి తాడితో వా త్వం యాం వా కాం వా పిశాచినీం । దృష్ట్వా బిభ్యసి వా వ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్స సర్వమాఖ్యాహి మే భవాన్ ॥ ౪౬ ॥ ఏవం పదే పదే పుత్ర మాశ్వాసం
తీ ముహుర్ముహుః । పృష్ఠదేశం తాడయంతీ నిందతీ చాత్మదుర్గతిం ॥
౪౭ ॥ నిజాంశుకాగ్రతో బాష్పం బాలకస్య దృశోర్ముహుః । విమృజ్యంతీ
చనితరాం కిమర్థం బాల కైస్సహ ॥ ౪౮ ॥ త్వాం ప్రేషితోఽహం దుర్బు
ద్ధ్యా మాఽపదప్రియపుత్రక । అస్తి చేజ్జనకస్సోమ యాజీ నేయం గతిర్భ
వేత్ ॥ ౪౯ ॥ అటవ్యాం బహు వ్యాఘ్రాదీన్ దృష్ట్వా కిం భీతిమాప్తవాన్
న చేద్బాలాన్సముత్సృజ్య భవంతం వా కుతో గతాః ॥ ౫౦ ॥ సర్వమా
వేదయ సుత సత్వరస్తాంశ్చ బాలకాన్ । తాడయామి న సందేహో నా
త్ర కార్యా విచారణా ॥ ౫౧ ॥ ఇతి తద్గదితం వాక్య మాకర్ణ్యోవాచ బాల
కః । మాతశ్శృణు మదీయాం చ వాచమన్యస్య భాషితం ॥ ౫౨ ॥ బాలా
స్సర్వే వయం చైక వటచ్ఛాయాం సమాశ్రితాః । పరస్పరం ప్రజల్పంతో భ
గిన్యాః పుత్రకాదికాన్ ॥ ౫౩ ॥ తద్బంధూంశ్చానయిష్యామో సద్మ
నీహ సమాసతః । ఆశ్వయుక్కృష్ణపక్షే తు చతుర్దశ్యాం ప్రమోదతః ॥ ౫౪
భావనైర్వసనైశ్చాన్యైః పుష్పమాల్యాదిభిస్తథా । భోజనానంతరం
సర్వాన్ తోషయామో విశేషతః ॥ ౫౫ ॥ ఇత్యుచ్యమానేష్వను తుస
ప్రమోదాదవదమాదరాత్ । భవదుక్తప్రకారేణ బంధూనాహూయ తత్ర
ద్దినే ॥ ౫౬ ॥ యథాసుఖం సమావేశ్య మద్గృహే నిశ్చయోఽభవన్ । భగినీం
తత్పతిం చైవ వేదశాస్త్రవివేదినం ॥ ౫౭ ॥ బంధూంశ్చ సమ్యగానీయ చా
న్నైకైర్భూషణాదిభిః । తోషయామీతి కథనాచ్ఛ్రుత్వా తే సర్వబాలకాః
౫౮ ॥ పరిహాసం ప్రకుర్వంతో కుర్వంతో హస్తతాడనం । నిందంతో బ
హుధా చోచ్చైర్వినదంతో ముహుర్ముహుః ॥ ౫౯ ॥ సర్వే బాలా
మిళిత్వా మాం చక్రురున్మత్తమానసం । కస్మాత్సమానయసి త్వం భగినీం
తత్పతిం త్విహ ॥ ౬౦ ॥ తే సర్వబాలకా మాం వై పరిహేళనతత్పరాః ।
భర్త్సయంతి స్మ తస్మాత్తే సకాశం ప్రాప్తవానహం ॥ ౬౧ ॥ భగినీం భా
వుకం చైవ దర్శయిత్వా ప్రమోదయ । ఏవం బహుప్రకారేణ ప్రరుదం
తం సుతోత్తమం ॥ ౬౩ ॥ అన్వీక్షమాణా బహుధా చింతయంతీ ముహు
ర్ముహుః । కిం వక్ష్యామ్యహం బాలమేనం కేన మార్గేణ చాశ్వసే ॥ ౬౩ ॥
ఉపాయమేకమాశ్రిత్య బాలదుఃఖోపశాంతయే । ప్రవక్ష్యామీతి నిశ్చిత్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జగాదసుతముత్తమం ॥ ౬౪ ॥ మారుద్రప్రియసూతే తే కథయామిసమాస
తః । అపుత్త్రస్యభగిన్యాశ్చ వృత్తాంతంచానుపూర్వకం ॥ ౬౫ ॥ భగినీ
భర్మిమారాంబా తేచాపుత్త్రోమల్లికార్జునః । తయోస్సదానివాసస్తు
శ్రీశైలస్సిద్ధిదాయకః ॥ ౬౬ ॥ తస్యవాహోమహాబాహుస్స్యా ద్భాగినే
యాస్త్రైధనతే । గణేశోపీరభద్రశ్చ శిఖివాహస్త్రయస్సుతాః ॥ ౬౭ ॥
తేసమర్థా మహాత్మానో సమర్థాస్సర్వకర్మసు । ఇంద్రాదిదేవతాస్తం
హై సమభ్యర్చ్య సుఖంయయుః ॥ ౬౮ ॥ ఇంద్రాదిదేవాబహవోస్యభృ
త్యా శార్దూలచర్మాంబరధారిణః ప్రియాః । స్వపాదపద్మాస్పదతత్పురా
ణాం కామ్యార్థదాతాకమనీయవేషః ॥ ౬౯ ॥ త్రిశూలఖట్వాంగకురం
గపాశ ముఖ్యాన్యనేకానినిజాయుధాని । శుభ్రాభ్రదేహీసుఖదాః శీలీ
సులభ్యమానస్సుకృతాత్మనాంసదా ॥ ౭౦ ॥ ఆకాశకేశోఖిలసృష్టికర్తా
భర్తాప్రహర్తాచపరాత్పరశ్శివః । ఫాలేక్షణోభస్మపరీవృతాంగః పంచాన
నః పాపవినాశకోహరః ॥ ౭౧ ॥ లోకత్రయే తేభగినీసమానా తద్వైవతిస్స
త్పుణసమోహిపూరుషః । తయోస్సపర్యాసకలార్థసిద్ధి స్సమస్తపాపౌ
ఘవినాశినీసదా ॥ ౭౨ ॥ పరస్పరాశ్లిష్టవపుర్దధానా నాసేతుమత్రప్ర
కటానమేధీః । అస్మద్గృహానానయితుంసుభక్త్యా ధీరస్తిచేత్తద్ద్విధిరత్రకా
ర్యా ॥ ౭౩ ॥ అంబయాచైవముక్తస్స న్నుదమాపసబాలకః । పున
రాహనమస్కృత్య మాతరంమధురంవచః ॥ ౭౪ ॥ మాతఃప్రేమయమామి
హైవ సహసాగత్యాగిరీశంశుభం । జామాతారమరిందమంతవసుతామా
కారయన్మద్గృహం । చానీయాఖిలవస్తుభూషణ చయైరాపూర్యసద్భోజ
నైః । రాజ్ఞాం తేనిజవాసమద్భుత తరంసంప్రేమయామ్యంబభోః ॥ ౭౫ ॥
బ్రాహ్మణీ ॥ రేరేపుత్రమహాప్రాజ్ఞ త్వదీయపితురేవచ । లోకాంతరేస్థితి
ర్జాతా తదారభ్యసుతామమ ॥ ౭౬ ॥ నాగతాతత్పతిశ్చాపి మన్మందిర
మరిందమః । తిద్ధైవనాగతఃకింతు కింకరోమినిరర్థకం ॥ ౭౭ ॥ అపుత్త
స్తేమహాప్రాజ్ఞస్స ర్వైశ్వర్యసమన్వితః । చింతామణిఃకామధేనుః కల్పవృ
క్షస్తదంగణే ॥ ౭౮ ॥ నివసంతిసదాపుత్ర కింవక్ష్యామివిశేషతః । సమస్త
దేవతాస్తస్య పాదపద్మార్చనేరతాః ॥ ౭౯ ॥ నితరాంసేవనాసక్తా నిశా
ధీశోరుశేఖరం । నమస్యంతిమహాత్మానో నారాయణముఖాస్సదా ॥ ౮౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఏతల్లక్షణసంయుక్తం దేవసేనాసమావృతం । అత్మాలయం సమానేతు
మసమర్థా భవామ్యహం ॥ ౮౧ ॥ క్రమక్రమేణసంవృద్ధయా వసంప్రా
ప్య బుద్ధిమాన్ । భూత్వా విశేషమైశ్వర్యం సంపాద్య బహుధాన్యకం ॥
౮౨ ॥ వస్తూని బహుయోగ్యాని పరార్థ్యాని విశేషతః । సమానీయమ
హాదేవ మంబయా సహితం విభుం ॥ ౮౩ ॥ శ్రీమల్లికార్జునం ప్రీత్యా
సమానయ కృపానిధిం । ఇతి బ్రువంతీం జననీ ముద్వీక్ష్యోద్వీక్ష్య బాలకః ॥
౮౪ ॥ విరరామ పునర్వక్తు మశక్తస్సంతుస్నోత్తమః । నీత్వా చ తద్దినం
కృత్స్నం తత్సంప్రాప్తే చారుణోదయే ॥ ౮౫ ॥ ఉద్ధాయ శీఘ్రముత్సృజ్య
గృహం చ జననీం తదా । నిర్గమచ్ఛ్రీగిరింద్రష్టుం మహతామపి దుర్లభం ॥
౮౬ ॥ నిర్జనం నిఖిలవ్యాఘ్ర సింహభల్లూకబంధురం । గండభేరుండచ
మరీకరి బృందసమావృతం ॥ ౮౭ ॥ కిటిగోమాయు కాళల్య వలీముఖస
మావృతం । ఖడ్గశంబరసంకీర్ణం నానాపక్షిసమాశ్రితం ॥ ౮౮ ॥ నా
నాక్రూరమృగారావై ర్నానాపక్షిరవైస్తథా । సమాక్రాంతం మహా
ఘోర మరణ్యం ప్రావిశత్తదా ॥ ౮౯ ॥ ఏకాకీ పర్వ్యభయో భూత్వా తత్రతత
త్రస్థపూరుషాన్ । విచారయంచ్ఛ్రీగిరీంద్రో కియత్క్రోశప్రమాణ
వాన్ ॥ ౯౦ ॥ ఇతి సత్వరమాక్రాంత పంథాస్స బాలకోత్తమః । శనై
శ్శనైర్మహారణ్య మతిక్రమ్య మనోహరం ॥ ౯౧ ॥ శ్రీశైలమనఘం సర్వ
సిద్ధసంఘైస్సమావృతం । అనేకమునిసంఘైశ్చ సమాక్రాంతం సుఖప్ర
దం ॥ ౯౩ ॥ పాపారణ్యకుఠారకం వరిలసద్దేవాదిభిస్సేవితం । భక్తాభీష్టఫ
లప్రదాన సుమహత్కల్పావనీసంభవం । గాయత్రీకింనరసుందరీపరివృ
తం కామారిభక్తిప్రదం । సన్యాసీంద్రగణేష్యహా నమమలం శ్రీశైల
మాలోకయత్ ॥ ౯౪ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసం
వాదే మైథునరామ చరిత్రే శ్రీశైల ప్రవేశ కథనంనామ పంచదశో
ధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(మై ధు రా మ మ చ రి త్రం)—

(షోడశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ దృష్ట్వా శ్రీశైలమతులం సంతోషం పరమాప్తవాన్
పులకాంకితసర్వాంగో భూత్వా స ద్విజపుత్రకః ॥ ౧ ॥ తద్గిరేశ్వలింగమా
రుహ్యోం నమితోత్తమకంధరః । ఇతస్తతస్సర్వదిక్షు ప్రపశ్యన్యత్రకు
త్రవా ॥ ౨ ॥ అస్తిమద్భగినీంచారాత్తత్పతించానుపూర్వకం । అన్వేష
యన్నృహంశీఘ్ర మానయిష్యామ్యసంశయః ॥ ౩ శ్రీమచ్ఛ్రీశిఖరేశ్వరం
ప్ర విలసచ్ఛ్రీహాటకేశంతదా । గాణాపత్యమతంద్రితత్స్థల మపి ప్రోద్యస్మ
శాన్ పంచచ । పాతాళాయతగాంగపార్శ్వ మభయంసత్కుండికాదీన్య
పి । ప్రాంచత్కోటిపరీమితా నిసుమహల్లింగానిచాపశ్యత ॥ ౪ ॥ చం
ద్రగుప్తమహారాజ నగంవీక్ష్యవిశేషతః । శంఖచక్రవరాహాది బిందుతీ
ర్థానిసర్వతః ॥ ౫ ॥ సరస్వతీనారసింహ తీర్థానివివిధానిచ । త్రిపు
రాంతకంచబాల బ్రహ్మేశ్వరమతఃపరం ॥ ౬ ॥ సిద్ధరామేశ్వరంసర్వ సిద్ధి
దాయకముత్తమం । వీరేశ్వరంతథాస్కంద సోమేశ్వరమతంద్రితః ॥ ౭ ॥
ప్రసూనాచలవిభ్రాజత్సంగసోమేశ్వరాదికాన్ । చతుర్ద్వారోపకద్వా
ర మధ్యస్థానిమహాంతిచ ॥ ౮ ॥ తీర్థాన్యనేకానిపశ్యన్ మార్గస్థానఖి
లాన్ జనాన్ । అపృచ్ఛన్నంబరయా దేవ శ్రీశైలస్థలవాసకః ॥ ౯ ॥ శ్రీ
మల్లికార్జునోదేవః కుత్రాస్తీతిపదేపదే । తైరాదర్శితమార్గస్సన్
నాలయంప్రాపధూర్జటేః ॥ ౧౦ ॥ శివాలయేలింగమూర్తిం దృష్ట్వా
సంతోషమాప్తవాన్ । తల్లింగంసమ్యగాలోక్య నాస్తిశ్రీమల్లికార్జు
నః ॥ ౧౧ ॥ నాస్త్యత్రభ్రమరాంబేతి బహుచింతామవాప్తవాన్ । కిం
కరోమిక్వయాస్యామి కుత్రచాన్వేషయామితౌ । ౧౨ ॥ అనేకధాపర్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

టసంసృత్వా శ్రాంతో నిశేషతః । ఏకస్మిన్మంటపేస్థిత్వా బహుధాచింత్య యద్ధృది । ౧౩ ॥ శ్రీమల్లికార్జునం దేవ ముద్దిశ్య బాలకోత్తమః । నిర్వేదనాక్రాంతమనా భూత్వాచైవంవ్యజిజ్ఞపత్ । ౧౪ । భోమల్లికార్జునశ్రీమ న్నంబయాసహవాసినం । భవంతమథునాగృహ్ణా న్నేష్యామి మమమందిరం ॥ ౧౫ । ఇతినిశ్చిత్యమనసిప్రాప్తవాన్తవమందిరం । దర్శయిత్వాస్వరూపంతే మమలక్షణసంయుతం । ౧౬ ॥ నిర్గచ్ఛసత్వరందేవ మల్లికార్జునసత్ప్రభో । సభ్యాన్బాలాన్మందిరంచ మాతరంమామకీంశివ । విద్యాంచవిసృజన్ సర్వ పుస్తకానివిశేషతః ॥ ౧౭ ॥ త్వత్సన్నిధింప్రాప్తవతో దర్శనందేహిమేప్రభో । ఆశ్వయుక్కృష్ణపక్షేత్వమమావాస్యాతిథౌశుభే । ౧౮ । సర్వేబాలాస్సమాహూయ భగినీంతత్పతింముదా । అనేకభోజ్యైర్వస్త్రై ర్భోజనాదిభిరాదరాత్ ॥ ౧౯ ॥ సంభావయ్యంతితస్మా ద్వైత్వత్సమీపముపాగతః । మాంవీక్ష్యత్వముద్బాధార్త మన్యోన్యాభాషణోత్సుకం । ౨౦ ॥ అనుగృహ్ణాన్మహాదేవ నిర్గచ్ఛాద్య మయాసహ । నహామిపాదయుగ్మంతే చాంబాయాశ్చవిశేషతః ॥ ౨౧ మల్లికార్జునదేవేశ మామకంవచనంశృణు । భవంతంబహుమానేన భావయన్ బహువస్తుభిః ॥ ౨౨ ॥ సంతోషయిత్వాశీఘ్రం త్వాంస్వస్థలంచనయామిభో । బాలంమాంబహుధాక్రాంతం తవసామీప్యమాగతం ॥ ౨౩ । బంధుమార్గేణసంభావ్య పాహిశ్రీమల్లికార్జున । మాముపేక్ష్యమయాసార్థం కిమర్థంనప్రభాషసే ॥ ౨౪ ఏతావధివిళంబోభూ న్మమాగమనకారణే । ఇతినిశ్చిత్యమనసిక్రోధా ద్వానైవభాషసే । ౨౫ । దరిద్రస్యధనికస్య సంబంధో నైవజాయతే । ఏవంవిచారయన్దేవ దర్శనంకింనదాస్యసి । ౨౬ ॥ సర్వంబ్రూహిమహేశాద్య సర్వాధ్యక్షజగత్ప్రభో । ప్రియంసంపాదనీయంస్యా దాదౌపశ్చాద్ధనాదికం ॥ ౨౭ ॥ సంపాద్యబంధూనన్యాశ్చ తోషయంతిమనీషిణః । తస్మాన్మయికృపాసింధో దయాంకురుమహేశ్వర ॥ ౨౮ । భవంతమేవమన్యేహం సర్వబంధుస్వరూపిణం । అన్యోబంధుర్నదేవేశ త్వత్తోమేజగతాంప్రభో । ౨౯ ॥ పితానాస్తిహిమేమాతా దుర్బలాదుఃఖజీవనీ । కదాపుత్రంభవంతంచ పశ్యామీతినిరంతరం । ౩౦ । దూరత్వాత్సన్నివాసస్య చింతావ్యాకుల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మోనసా । తస్మాదనన్యంబాలంమాం వీక్ష్యమామకమందిరం । ౩౧ ॥
సమాగత్యసురేశాధీశ సంతోషయకృపానిధే । త్వాంవినా నైవగచ్ఛామి
మన్మందిరముమాపతే ॥ ౩౨ ॥ సత్యంసత్యంప్రవక్ష్యామి సర్వార్తిప్ర
భంజన । బాలోయంబహుధాదుఃఖ పరిశ్రాంతోభవంసదా । ౩౩ । అ
దృష్టశివరూపస్స న్నానావిధమచింతయం । సర్వదిక్షుసమాలోక్య భగి
నీపతిరవ్యయః । ౩౪ । మయిసద్బంధుబాధుత్వం విహాయవిముఖోభ
వత్ । స్వకీయవాసంప్రాప్తా యుమహ్యందర్శనమద్భుతం ॥ ౩౫ ॥ ద
త్వాకృతార్థినందేవ కురుమాంభక్తవత్సల । కింకరోమ్యద్యపృచ్ఛా
మి కంసర్వార్థవిశారదం । ౩౬ । మాతరంభ్రాతరంమాంచ ద్రష్టుం
భోభగినీప్రియే । మనీషాతేకథంనాస్తి బంధూనపిమహాజనః ॥ ౩౭ ।
శ్వశురగృహేసర్వవస్తు సమృద్ధేసత్యపిస్వయం । వధూర్మాతుర్గృహం
సర్వ హీనమప్యసకృన్స్మరే ॥ ౩౮ ॥ మన్యతేనాత్రసందేహః ప్రపశ్యా
మిజగత్త్రయే । మదీయదుర్గతిశ్చైవం జాతాదౌర్భాగ్యగౌరవాత్ ॥ ౩౯
అపుత్రభగినిజ్యేష్ఠే మయాసహయువాంముదా । నిర్గత్యమద్గృహేసౌ
ఖ్యమనుభూయయథామతి । ౪౦ ॥ కతిచిద్దినానినీత్వామే గృహేపశ్చా
ద్విహైవతు । ఆగచ్ఛతాంయువాంశీఘ్ర మిత్యన్యోన్యమభాషత ॥ ౪౧
బహుప్రకారేణాహూతోప్య దృష్టోసిమహేశ్వర । నిరర్థకంగృహంగ
త్వా సర్వాన్బ్రాహ్మణబాలకాన్ ॥ ౪౨ ॥ కింబ్రవీమిప్రపశ్యామి తేషా
మాస్యానిభోశివ । అమావాస్యాత్విదానీం వై సామీప్యముపయాస్యతి
౪౩ ॥ త్వాంవినా నైవగచ్ఛామి హాతాస్మన్మందిరంప్రతి । గత్వాబాలైర
న్యైస్తైస్తై రుపహాసమన్వహం । ౪౪ । కథంసహిష్యేతస్మాన్మే మరణం
చోత్తమోత్తమం । ఇతినిశ్చిత్య బాలోయం మత్యువ్యన్నత్రగిరీశితుః । ౪౫ ।
శృంగమారుహ్యసహసాత స్మాద్దీర్ఘసరోవరే । పతనోద్యుక్తమనసం
బహుసాహసినంతదా । ౪౬ । బాలంప్రతిసమాగత్య చోమామాహే
శ్వరౌతదా । సంగృహ్యబాహుయుగ్మంతు బాలకస్యదృఢంయథా ।
౪౭ ॥ ఇదమూచతురేవత్స కిమేతత్కర్మసాహసం । సంగ్రాహ్యంభవతా
కింతు సతోరన్యోన్యమాపదోః ॥ ౪౮ ॥ కాభీతిర్మాకృథావత్స నాహ
సంతేనమోహితం । ఇతిబ్రువంతౌ తౌ దేవౌ వ్యాలోకయద్బాలకః । ౪౯ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కౌథవంతౌనమారోద్ధుం మాముత్పతనశీలినం । విసృజ్యపశ్యతాంశీఘ్రం
త్వత్పాదయుగళంభజే ॥ ౫౦ ॥ భగిన్యాస్తత్పతేశ్చైవ మయినాస్తికృ
పామతిః । కౌయువాంరోద్ధుమా మద్యసమ్యగాఖ్యాతుమర్హథ ॥
౫౧ ॥ ఏవంగదంతంతంబాల మస్వీత్యగిరిజాతదా । ఉవాచభగినీతే
హం ప్రీత్యాత్వాం ప్రైమమానుజః ॥ ౫౨ ॥ అయంమమపతిస్తేస్యాదా వు
స్తోసత్యధర్మవిత్ । త్వాంద్రష్టుంబహుధాశ్రాంతా వావామత్రసమా
గతా ॥ ౫౩ ॥ భవజ్జననమారభ్య కదావామందిరంతవ । నాగతావద్య
త్వాం దృష్ట్వాసంతోషానందచేతసా ॥ ౫౪ ॥ భవావ్యనాత్రసందేహస్త
నభావసగౌరవాత్ । పశ్యావోత్వాంయదావత్స పరమానందబంధురౌ
౫౫ యోస్మత్పితాసోమయాజీ గతోలోకాంతరంప్రతి । తదారభ్యభ
వద్వార్తాం నశ్రుణోమ్యహముత్తమాం ॥ ౫౬ ॥ ఇత్యుచ్యమానాయాం
సత్యాంభగిన్యాంబాలకోత్తమః । నిశమ్యనిశ్చలోభూత్వా ననామశివ
పాదయోః ॥ ౫౭ ॥ తథాశివాయాఃపాదౌచ నత్వాబద్ధాంజలిస్థితం ।
భ్రాతరంసమ్యగాలింగ్య బభాషేజగదంబికా ॥ ౫౮ ॥ పశ్యబాలఇమే
బాలా మదీయాస్తనయామలాః । తేభాగినేయాస్స్యుస్సర్వ విద్యాసుచ
విశారదాః॥౫౯ ॥ నిరంతరోత్సుకానిత్యం భావనీయావిశేషతః । ఆగచ్ఛ
మందిరందివ్యం పశ్యసన్మణిశోభితం ॥ ౬౦ ॥ అనేకదివ్యప్రాకార మండి
తంకనకోజ్జ్వలం । కల్పవృక్షావృతంకామ ధేనుసందోహబంధురం ॥ ౬౧
చింతామణిసమాక్రాంతం దర్శనాత్సిద్ధిదాయకం । నానాగణసమా
క్రాంతం నయనానందకారణం ॥ ౬౨ ॥ వందారుజనమందారం సుంద
రంసుకృతాత్మనాం । సంభావనీయంభ్రాతస్తే దర్శయామివిశేషతః ॥
౬౩ ॥ ఏవైత్వేచ్ఛమత్పుత్రమిత్రైరన్యైస్సహసంచరన్ । వసాత్రమాత
రంచైవ బాంధవానపిసత్వరం ॥ ౬౪ ॥ ఆనయిష్యామిభోభ్రాత రాశు
నాత్రవిచారణా । ఇమాన్పుత్రగణాన్పశ్య సదామత్సేవనోత్సుకాన్ ॥
౬౫ ॥ మాతరంపరిపృచ్ఛత్వ మాగతోవానవావద । కేనవాసాకమ
ధునాసం ప్రాప్తోత్రమహామతే ॥ ౬౬ ॥ కంటకోపలసంకీర్ణే సింహశా
ర్దూలసేవితే । మహారణ్యేవిశేషేణ సంభ్రాంతఃకథమాగతః ॥ ౬౭ ॥
ఏకాకీబహుధామార్గ పరిశ్రాంతోసిబాలక । ఏవంభగిన్యాసాసం ద

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మాంభాషితగుణోచ్ఛ్రయం ॥ ౧౮ ॥ వాక్యమాకర్ణ్యపుసర ప్యైవమా చేసబాలకః । మదీయాగమనంత్వాంతు త్వత్పతించమహాహాన్నతం ॥ ౧౯ ॥ మదీయగృహమాంనేతు మాగతోస్యహమాదరాత్ । మావి లంబోత్రకార్యోహి మయాసహాయువాంముదా ॥ ౨౦ ॥ నిర్గచ్ఛేతాం త్వదీయాంఘ్రి యుగళాయనమోనమః । మదీయాస్సర్వదాయాచ్యాబాం ధవాశ్చసుహృజ్జనాః ॥ ౨౧ ॥ బాలకాశ్చభవంతౌ వై దంపతీద్రష్టుముత్సు కాః । తస్మాదత్రవయంస్థాతుం మనోమేకోచతేభృశం ॥ ౨౨ ॥ సంబంధి భిస్ససేనాభిస్సహ పుత్రైర్మహత్తరైః । నిర్గత్యమామకీంరాజ ధానీ మావశ్యకంయువాం ॥ ౨౩ ॥ ఆగచ్ఛేతాంమావాస్యా మార్గమధ్యే భవిష్యతి । యువామాశుగృహీత్వాహ మాగమిష్యామిమందిరం ॥ ౨౪ స్సర్వైర్బాలైస్సమాచక్ష్య సమాగత్యనిరంతరం । ఇహైవనిశ్చితోభూ త్వా స్థాస్యామోయదిసాంప్రతం ॥ ౨౫ ॥ సర్వేహసంతిసహాసాస్వ ధ్యాయాసహాసాముహుః । అతోత్రనైవసంస్థాతుం నేచ్ఛామిభగినిప్రియె ॥ ౨౬ ॥ త్వాంచత్వత్పతిమప్యేవగృహీత్వాగంతుముత్సహే । ఇతఃపరం నవాంఛైహం నితరాంవక్తుమక్షమః ॥ ౨౭ ॥ ఇతిబ్రువాణంతంబాలం స మీక్ష్యశ్రీమమరాంబికా । ప్రహసంతీత్యువాచేద్ధం బాలంబాలలతోపమా ౨౮ ॥ భోమేభ్రాతరమోఘవృత్తి రచలాతేచేత్తథైవాస్త్విహ । స్వచ్ఛం దంసుఖమన్వభుంక్ష్వ బహుధాక్రాంతోసిమార్గశ్రమాత్ ॥ ఏతైస్సూ నుభిరాప్తపుత్రోత్తమ మహాసద్భక్తసంఘైస్సహ । శ్వఃకల్యేవయమస్మదీ య నిలయాద్గచ్ఛామహేనాన్యథా ॥ ౨౯ ॥ మాంతామైథునరామనామ నిసుతేసంసక్తచిత్తాసతీ । సర్వత్రాపికుమారమార్గణ పరానానా గృహేషుస్వయం । గత్వాపుత్రమదీయప్రాణ సమహాపుత్రాసిభోవత్స మా । మాలోక్యాశునివారయాద్య బహుధాదుఃఖంమదీయంత్విదం ॥ ౩౦ ॥ బాలశ్రీకరబాలభాషణ వశాదాక్రాంతదుఃఖోల్బణా । త్వామా శ్వాసయితుంప్రవచ్మి నితరామంబాత్వదీయానుజా । ఆప్తుత్తస్తవమల్లి కార్జున విభుస్సత్యంనివాసోమమ శ్రీశైలఃఖలునాత్రచింతయా ఇతిస్వా భావికీంమేగిరం ॥ ౩౧ ॥ శ్రుత్వామద్గిరమిత్యనస్య మనసాసంభావయంత్వా దరం । నానారూపమృగేంద్రకుంభి నికరైరాక్రీడితంకుస్సహం । శ్రీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శైలం బహుసిద్ధసాధ్య నిచయైస్సంసేవ్యమానం భవాన్ । యతో వాని
జస్థితిస్తు నమయాత్త్వాజ్ఞయా తేనుద్భియా ॥ ౭౨ ॥ శ్రీశైలేశమహేశ
శంకరభవ శ్రీకంఠభక్తప్రియ । సాసారణ్యదవానలప్రబలదైత్యారి
ప్రీంద్రశంభప్రభో । ప్రాలేయాచలకన్యకారమణభో ఫాలాక్షమృత్యుం
జయ । శ్రీమచ్ఛ్రీగిరిమల్లికార్జునవిభో మద్బాలకం రక్షయ ॥ ౭౩ ॥
క్రందంతీ బహుధా క్రాంతా బాలాన్వేషణతోఽంగనా । విభర్తృకా సతీ
మోహాత్ దృష్ట్వాత్మసుతమన్వహం ॥ ౭౪ ॥ నిధాననివ పశ్యంతీ ఏతానధిస
నిశ్చలా । ప్రద్యుత్రహీనా దరిద్రీసా నిత్యం త్వద్దర్శనోత్సుకా ॥ ౭౫ ॥ ఏ
వం బహుప్రకారేణ చింతయంతీ ముహుర్ముహుః । అర్ధరాత్రావతీతా
యామం తేనం నిద్రాముపాగతా ॥ ౭౬ ॥ తత్కాలే శంకరశ్శ్రీమాన్ భ
క్తానుగ్రహతత్పరః । స్వప్నే సందర్శయామాస తస్యాస్స్వస్యస్వరూప
కం ॥ ౭౭ ॥ అంబయా సహితం సర్వకుమారోఽథ యుపార్శ్వకం । అనేక
భక్తసంఘైశ్చ భాసురం సుమనోహరం ॥ ౭౮ ॥ సర్వాభీష్టప్రదేయో
గ్యం సర్వమంగళవిగ్రహం । దృష్ట్వా సంతోషమాపన్నా ప్రణనామ
ముహుర్ముహుః ॥ ౭౯ ॥ మాశైషీస్త్వన పుత్రేణ సాకం శ్వో వై ప్రభాతకే
ఆగమిష్యామహే నాత్ర సందేహో నాస్తి విచారణే ॥ ౮౦ ॥ ఏవం నాదిని
దేవే శేచోద్ధాయ బ్రాహ్మణీ తదా । ఇతస్తతశ్చ పశ్యంతీ నిందంతీ చాత్మ
దుర్గతిం ॥ ౮౧ ॥ కథం మే మందభాగ్యాయా మందిరం ప్రతిశకరః । ఆగమి
ష్యతి దేవర్షి సేవ్యమానో మహేశ్వరః ॥ ౮౨ ॥ సర్వస్వప్నస్యావస్థాసు
సత్యత్రానహి నిశ్చయః । క్వాయాజీ భవసంచైవ క్వ కైలాసో మహేశ్వరః
॥ ౮౩ ॥ క్వాహం దరిద్రీ కృపణా భర్తృహీనా నిరుత్సుకా । సర్వం మాయేతి నిశ్చి
త్య జాగ్రతీ సంస్థితా తదా ॥ ౮౪ ॥ తత్ర శ్రీగిరిమల్లికార్జున విభుర్బా
లస్య హస్తం ముదా । గృహ్ణన్ బాలకమందిరం తవ శుభం గచ్ఛామహే వా స
త్వరం । ఉత్తిష్ఠ త్రిబ్రువన్ను మానసహచరో భూత్వా కుమారైస్సహ ।
మాయామోహితసర్వజంతునికర స్సత్పట్టణం ప్రాపత్ ॥ ౮౫ ॥ బా
లం సముద్వాయ సమాపలోక య ప్రసిద్ధసత్పట్టణమధ్య బాలక । గచ్ఛ స్వగృ
హం ప్రత్యసమాం త్వదీయా పశ్యాం బాం మదీయాగమనం నిశామయ ॥ ౮౬ ॥
ఇత్యేతి నిర్గత్య స బాలకోత్తమః స్వసంభ్రమం స్వగృహమాశుగత్వా । అతీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వధింతాపరిపీడితాంగాం స్వమాతరంవీక్ష్యననామమూర్ధ్నా॥ ౯౭ ॥ ప్ర
త్రంపవిత్రాన్వయమీక్ష్యబ్రాహ్మణీ సమీపమానీయనిజాంకదేశే ।
విన్యస్యమూర్ధానమతీవచుంబతీసతీ తదాసర్వమపృచ్ఛదంగనా ॥ ౯౮ ॥
మాతస్త్వదాజ్ఞావశతోహమాశు శ్రీశైలమాశ్రిత్యచసోదరీంమమ । అపు
త్రమన్వేష్యనిజాలయంతా వానీయురత్యంతముదామయాతే ॥ ౯౯ ॥
అనేకభృత్యైర్భ్రమరాంబయాసహ కుమారవర్గైశ్చ సహాపహైశ్శి
వః । నిర్గత్యమత్పట్టణబాహ్యదేశే సమ్యఙ్నివాసఃకృపాన్మహేశః ॥ ౧౦౦ ॥
ఏతత్సమస్తంవినివేదితంతే సమాగతోస్మ్యద్యసమాసహాంబ । ఉత్తిష్ఠశీ
ఘ్రంశివదర్శనార్థమాగత్యసత్కారపూజనంకురు ॥ ౧౦౧ ॥ సా
బ్రాహ్మణీసత్యవచఃప్రభాషిణీ సర్వోత్తమాసాదరమావిలోక్య అంబాం
చతంశ్రీగిరి మల్లికార్జునం । పాద్యాచమానాదిభిరానుమోదయత్
౧౦౨ ॥ అంబాపతేరాగమనాత్తదీయం సన్మందిరంసర్వసుపర్వసేవ్యం । అ
నేకవస్త్రప్రకరైర్విరాజితం సౌవర్ణరత్నోజ్జ్వలభిత్తిహర్మ్యం ॥ ౧౦౩ ॥
అమూల్యమాణిక్యవిరాజితంత ద్బభూవచానందమయంప్రపశ్యతాం । త
న్మధ్యభాగేత్వసమానరూపం గౌరీసమేతంకరిచర్మవాసం ॥ ౧౦౪ ॥ నా
నామణిభ్రాజితహైమ పట్టణేనివేశయిత్వానిఖిలోపచారైః । ప్రపూ
జ్యమానాం బహుమానయంతీ సుపుత్రికాంపౌర జనాస్సమస్తాః ।
౧౦౫ ॥ అబాలవృద్ధాశ్చసమీక్ష్యకౌతుకం ప్రపేదిరేబంధుజనాస్సమస్తాః
కించిత్రమేతత్కృపణస్యబాలై రాకర్ణనీయంబహుధాప్రజాతం ॥ ౧౦౬ ॥
శివేప్రసన్నే సతిదేహధారిణా మసాధ్యకంనాస్తిజగత్రయేపి । గంధర్వయ
క్షాగగనేచరాఇమే నమేనిరేయస్యపదంమహేశితుః ॥ ౧౦౭ ॥ సోయంమ
హేశశ్శ్రుతిగ్గోచరోపి దృగ్గోచరోభూద్దురితాపహశ్శివః । ఇదంవిచిత్రంపక
లేచరాచరే హ్యదృష్టపూర్వంపరమంమహేశితుః ॥ ౧౦౮ ॥ శార్దూల
విక్రీడిత ॥ శ్రీమన్నైమ్మధునరామసద్మనిమహా రావోత్రసంజాయతే । పశ్యా
మోవయమద్యభోజనవరాః పౌరాస్సమస్తాముదా । ఆగచ్ఛంత్వితిబంధు
మిత్రసహితా స్సర్వేమిళిత్వాభృశం । గచ్ఛంతోబహుభర్మరత్నవిలస
ద్ద్వారంవివేశుస్తదా ॥ ౧౦౯ ॥ భద్ధద్వారమనేకసజ్జనసమూహైర్హాద్భా
సితంసారవం । శ్రుత్వావిస్మయమాపురావృతజనా స్సర్వేసమంతాత్ స్థి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తాః । తత్కాలే బహుశాస్త్రవిత్పరశివధ్యానైకనిష్ఠో మహాన్ । కశ్చి
ద్యోగివరః కరోల్లసితసద్వీణానువాదోవదత్ ॥ ౧౧౦ ॥ భో పౌరాః సకలా
మదీయవచనం శృణ్వంత్విదానీం ముదా । శ్రీశైలాదిమహామల్లికార్జునవి
భుః స్వశ్వశురశ్శంకరః । ఆపుత్రో భ్రమరాంబికా చ భగినీ భూత్వా చ తత్సా
సవే । తత్సద్మావిశతత్రయాయ మధునాగంతుం త్వశక్యం భవేత్ ॥ ౧౧౧
శ్రుత్వా యోగిముఖోదితాసివచనాన్యాలోకయంతో జనాః । సత్త్వాదేవ
మనన్యలభ్యమసకృత్సద్బంధుమిత్రైస్సహ । బాలం మైథునరామనామక
మముం సంభావయంతో ముహుః । స్వసద్మాన్యావివిశుః కృతోద్యమపరా
శ్చర్యాభిమానాస్సదా ॥ ౧౧౨ ॥ స్రగ్ధరావృత్తం ॥ శ్రీశైలేశం శమనమ
థనం శంకరం శాంకరీం తాం । భాస్వద్ధర్మ్యత్తమమణిమయే దివ్యసింహా
సనే తౌ । సంప్రావిశ్య స్వజనని సహితో యమత్యంతభక్త్యా । దివ్యైః కల్పో
ద్భవసురుచిరైర్వస్తుభిస్తోషయత్సః ॥ ౧౧౩ ॥ ఉపజాతి ॥ సంతోష
యంత్సన్నిధిమాప్య శంభో బద్ధాంజలిర్బ్రాహ్మణబాలకోయం । తుష్టా
వ శంభుం సుఖదాయకం శివం సనామదివ్యైర్వచనైర్మహద్భిః ॥ ౧౧౪ ॥ స
హస్రపాదాయ సహస్రచక్షుషే సర్వార్థశృక్తేసకలైకకర్త్రే । నమో
నమస్తేసతదేవదానవేంద్రగేంద్రజాహృత్కమలాధివాసినే ॥ ౧౧౫ ॥ ఆకా
శకేశాయ హరిప్రియాయ చాబ్జాసనాద్యర్చితపాదుకాయ । కరీంద్రదై
త్యాజినవాససే నమః కపర్దినే కామహరాయ శంభవే ॥ ౧౧౬ ॥ అను
ష్టుప్ । ఏవం తుష్ట్వా మహేశాన ముమాపతిమహీనధీః । పపాత పాదయోస్త
స్య బాలకస్సాంబయాసహ ॥ ౧౧౭ ॥ శార్దూలవిక్రీడితం ॥ స్వామి
న్బాలకభావనాత్తవ మహద్దూరీపసుగమ్యం భవ । బ్రహ్మేంద్రాదిభిర
ప్యగోచరమిదం సద్భావనీయం మమ । జామాతృత్వముపేయివాన్గిరిసు
తామత్పుత్రికాభావనా । జాతా మామక గౌరవంకిమితివక్ష్యే దత్తశిక్ష
ప్రభో ॥ ౧౧౮ ॥ తత్సొస్నేత్రే మహేశ్వరః ప్రవిలసద్బధ్యాసమాహూ
యతం । భో భో మైథునరామ తేదృఢతయా ప్రాప్తోరుభక్త్యాస్వయం । తృ
ప్తోస్మ్యద్య విమానముత్తమమిదం నానామణిభ్రాజితం । త్వన్మాత్రాస
హితో భవానిమా మయా సాకం సమాగచ్ఛతాం ॥ ౧౧౯ ॥ బాలకః ॥ ఏ
వం చేత్తవ సత్కృపామయి సదా శంభో మహేశార్భకే । చేదానీం భవదా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్షణాత్ ప్రవిష్టే దివ్యే తు తత్పుష్పకే । స్థానాత్ తత ఇతి ప్రణమ్య గిరిశం తద్వద్గిరీంద్రాత్మజాం । కైలాసం పరమాపతుస్స వినయం బాలస్తదంబాపుభౌ ॥ ౧౨౦ ॥ శ్రీమన్మైథునరామభక్తచరితం సద్భక్తిభాజాం నృణాం । శ్రోత్రాణాం పరివర్తురప్యధికసద్ధర్మార్థకామాదికాః । సిద్ధ్యంతే శివశాసనాత్ప్రతిదినం సిద్ధ్యష్టకం తద్భవేత్ । తస్మాద్భక్తగణాశ్శృణుధ్వమనఘం సద్భక్తిముక్తిప్రదం ॥ ౧౨౧ ॥ అనుష్టుప్ ॥ ఇతి తేభ్యో వదన్ చెన్నబసవేశో మహామతిః । విరరామ శివం ధ్యాయన్ నిశ్చలో నిగమార్థవిత్ ॥ ౧౨౨ ॥ సిద్ధరామస్తదాసీంస్తైః శ్రుత్వా శ్రుతిసుఖావహాం । శ్రీచెన్నబసవస్యాస్య పంకజాతోద్భవీం కథాం ॥ ౧౩౩ ॥ శ్రీచెన్నబసవేశం తం ప్రణమ్య గురుసత్తమం । ప్రాంజలిః పురతస్స్థిత్వా సిద్ధరామో వదత్తదా ॥ ౧౨౪ ॥ స్వామిన్ త్వయోక్తో సకలేశభక్తిమన్నిజేష్టలింగానుభవం యథాక్రమం । మహ్యం సమాచక్ష్వ మనోహరం శుభం భవత్ప్రదాబ్జద్వయమన్వహం భజే ॥ ౧౨౫ ॥ ఇతి బ్రువాణే సతి సిద్ధరామే తత్రైవ సంస్థాస్సకలాంశ్శృణ్వన్ తత్వా । తదాజ్ఞయా వక్తుముపక్రమత్త దాత్తదిష్టలింగస్య మహాత్మ్యముత్తమం ॥ ౧౨౬ ॥ ఇతి శ్రీచెన్నబసవపురాణే శివకాగస్త్యసంవాదే మైథునరామనామ్నో మహిమానువర్ణనం నామ షోడశోధ్యాయః ॥

* * * * *

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(మడివాలుచరిత్రం.)—

(సప్తదశోఽధ్యాయప్రారంభః)

శ్రీ చెన్నబసవః ॥ భోసిద్ధరామభువిసన్నుతదివ్యనామ కామాది రోషవిరరామకళాభిరామ । సోమేశభక్తిసుమదామవిరాజమాన త్వామ ద్యవచ్మివరలింగమహాప్రభావం ॥ ౧ ॥ భూమాకాచిదమోఘసర్వ విభవైర్విభ్రాజమానానసదా । దుర్వారోరువిచిత్రహర్మ్య నిచయైరాలోక్యమానాదివం। ద్రష్టుంచోద్గమనేవభాతినగరీ హెూప్పరిగాఖ్యాశుభా తత్రాసీ ద్వరభక్తి మార్గనిరతో మాచాహ్వాయస్సర్వవిత్ । ౨ ॥ తస్మిన్వరపురే రమ్యే నానాభక్తసమాశ్రయే। మడివాలోమాచిదేవో మహాభక్తాగ్రణీ స్సుధీః ॥ 3 ॥ వీరభద్రావతారోయం వీరాగ్రేసరవృత్తిభాక్ అయోనిజో హరస్యాంఘ్రి పయోజార్చనతత్పరః ॥ ౪ ॥ జితేంద్రియోలింగినస్తుదర్శనస్పర్శనేనసదా । సంభాషణేచవిముఖః సర్వధర్మరతస్సదా ॥ ౫ ॥ అనేకవేదవేదాంగ విద్భిర్విద్వద్భిరర్చితః । నిరంతరానుభవకజ్ఞానీ సద్భక్తివర్ధనః ॥ ౬ ॥ సఏకదా చేష్టలింగ ధారణేనిశ్చలోభవన్ । విశేషభక్తి సంయుక్తో వివేచనపరస్స్వయం॥ ౭ ॥ అన్వేషమాణోబహుధా కల్లినాథాహ్వయంగురుం । సంప్రాప్యప్రార్థయామాస ధర్తుంలింగంనిజాంగకే ౮ ॥ స్వామిన్గురువరశ్రీమన్ త్వత్పాదాంబుజసేవకం । కృత్వామాం లింగినందేవ పాహిమాంభక్తవత్సల ॥ ౯ ॥ ఏవంసంప్రార్థితశ్శ్రీమాన్ కల్లినాథాహ్వయోమహాన్ । తేనైవశిష్యవర్యేణ మహతాబుద్ధిశాలినా ॥ ౧౦ ॥ తథైవేతివినిశ్చిత్య సర్వాంత్సల్లింగధారిణః । భక్తానాహూయతన్మధ్యే శిష్యమేనంసముద్దిశన్।౧౧। సర్వాణిసూక్ష్మాకారాణి లింగానివివిధానిచ । సౌవర్ణపాత్రేసంస్థాప్య పశ్యైతానిమహాంతిచ । ౧౨ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శిష్యవర్యతవేష్టంయ ద్ధార్యంస్యాత్తద్విమర్శయ । ఏవముక్తోథగురుణా
ప్రాంజలిఃపురతోఽబ్రవీత్ ॥ ౧౩ ॥ స్వామిన్నేతానిసూక్ష్మాణిలింగాని
వివిధానిచ । నమేయోగ్యానితస్మాన్మే స్థూలంనిర్మలముత్తమం ॥ ౧౪ ॥
అతిస్థూలందృఢతరం దత్వాశైలంసునిర్మలం । మహ్యంకృపాతిరేకేణ
చావలోకయసువ్రత ॥ ౧౫ ॥ ఇతీర్యమాణంతందృష్ట్వా గురుస్సర్వార్థ
కోవిదః । తతస్థమేకంశైలంతు స్థూలంసందర్శయన్తదా ॥ ౧౬ ॥ స
ర్వేషాంభక్తసంఘానాం మధ్యేతల్లింగముత్తమం । నైదికైర్వివిధైర్మం
త్రైరాగమోక్తానుసారతః ॥ ౧౭ ॥ సంపూజ్యలింగంమహితం సర్వమం
త్రైశ్చసంస్కృతం । గురుర్హస్తేనసంగ్రాహ్య తల్లింగంపరమంముదా
౧౮ ॥ తన్మస్తకేన్యస్త హస్తఃప్రశస్తోగురురుత్తమః । తద్ధస్తేలింగమావే
శ్య శైవీం పంచాక్షరీంశుభాం ॥ ౧౯ ॥ ఉపదిశ్యమహావీర శైవీందీక్షాంత
థైవచ । భోశిష్యసర్వధాలింగ ప్రాణీభవనచాన్యథా ॥ ౨౦ ॥ ఇత్యాది
వచనైస్సమ్యగనుశాస్యకృపానిధిః । తూష్ణీంబభూవసర్వేషాం భక్తానా
మంతికేగురుః ॥ ౨౧ ॥ ఏవంగురువరేణోఽయం శాసితోమాచనామకః ।
పునఃప్రోవాచమహితం గురుంకల్లీశ్వరాభిధం ॥ ౨౨ ॥ భోగురోభక్తసం
ఘాశ్చ శ్రుణ్వంత్వత్రమయేరితం । ప్రతిజ్ఞాపూర్వకంవాక్య మంగీకుర్వం
త్విహాదరాత్ ॥ ౨౩ ॥ సర్వేషాంభక్తసంఘానాం లింగినాంమలినాని వై
వసనానిగృహీత్వాహం నిత్యంసంక్షాళయన్జలే ॥ ౨౪ ॥ ధౌతానివస్త్ర
జాలాని యథాక్రమమతంద్రితః । దాతుమాజ్ఞాంప్రయచ్ఛంతు యూ
యంశిష్యాయమేసదా ॥ ౨౫ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా తథాస్త్వితిజగు
ర్గణాః । గురుస్తథైవతత్కాల ఫలకేభస్మమంత్రితం ॥ ౨౬ ॥ సంధార్య
సర్వదాశుద్ధో భవచేత్యాశిషందదౌ । తదారభ్యమహాభక్తో మాచాఖ్యో
మహిమాస్పదః ॥ ౨౭ ॥ భూత్వాసర్వేశభక్తానాం సేవాంకర్తుముపక్ర
మత్ । తస్మిన్హాప్పరిగాఖ్యేతు పట్టణేసకలాశ్రయే ॥ ౨౮ ॥ నీత్వా
కంచిత్కాలమాద్యం పశ్చాత్కల్యాణపట్టణే । బసవేశందిదృక్షుస్సన్ ।
గత్వాభక్తేష్టదాయినం ॥ ౨౯ ॥ తంకల్పభూరుహంసర్వ భక్తానాంలిం
గధారిణాం, తంమడివేలమాచాఖ్యస్సంతోషంపరమాప్తవాన్ ॥ ౩౦ ॥ త
త్రైవవసతించక్రే కల్యాణాహ్వయపట్టణే । నిత్యంభక్తాళివాసాంసి గృ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హీత్వాస్వప్రతిజ్ఞయా ॥ ౩౧ ॥ అలింగిదర్శనస్పర్శ వర్జితో భక్తస
త్తమః । తథైవాలింగిసస్పర్శ దర్శనాదివివర్జితం ॥ ౩౨ ॥ వస్త్రసం
చయమానీయ నిత్యందాస్యతిభక్తితః । సర్వేషాం భక్తసంఘానాం కృ
పాపాత్రోభవత్సదా ॥ ౩౩ ॥ మడివాలుమాచిదేవో య మన్యాంవృత్తిం
సమాశ్రయేత్ । భవీయో వాఽపిమనుజో దృక్పథంయదియాస్యతి ॥ ౩౪
తంఛిత్త్వాపాతయిష్యామి మనునాత్రవిచారణా । ఇతిప్రతిజ్ఞాసర్వేషాం
శ్రావయిత్వాముహుర్ముహుః ॥ ౩౫ ॥ ఘంటామేకాంగృహీత్వావై ఛు
రికాంనిశ్చితాంతథా । ధ్వనయన్మార్గమాసాద్య బధిరీకృతదిక్చయః ॥ ౩౬ ॥
ప్రత్యహంనిత్యసత్కర్మ ణ్యనురక్తోభవన్ముదా । ఏవంగతేమహాకాలే
కస్మిన్నేకదినేసుధీః ॥ ౩౭ ॥ సమస్తభక్తసంఘానాంగృహ్ణన్వస్త్రాణిసమ్ము
దా । క్షాళనార్థంగతేతీరే మాచిదేవేమహామతౌ ॥ ౩౮ ॥ నదీతీరంస
మాశ్రిత్య కేచిత్పైరాకుమార్గగాః । మాచిదేవపరీక్షార్థం తత్రతత్రైవ
సంతిహి ॥ ౩౯ ॥ వినిద్రితేషుసర్వేషు సంఘేషుగుణవానయం । సర్వే
షాంభక్తసంఘానాం వస్త్రాణ్యాదాయసక్రమం ॥ ౪౦ ॥ అనన్యసంగతం
తీర మలింగిజనవర్జితం । ఏకాకీనిర్భయోధీరః క్షాళయన్వస్త్రసంచ
యం ॥ ౪౧ ॥ యథాక్రమంసమాసీయ నిత్యంభక్తిసమన్వితః । లింగి
భ్యోవసనాన్యాశు దత్త్వాస్వస్థానముత్తమం ॥ ౪౨ ॥ శివపూజాదికంకు
ర్వన్ నిద్రాతినిఖిలార్థవిత్ । ఏవంనిత్యోత్సవంమత్వా మాచిదేవసు
నామకః ॥ ౪౩ ॥ వస్త్రక్షాళనకార్యేతు నిజోరస్థలపీడనం । లింగస్యా
స్యభవేత్పీడా చేతినిశ్చిత్యసువ్రతీ ॥ ౪౪ ॥ తల్లింగందృఢసూత్రేణ బ
ద్ధ్వాకస్మిన్నికుంజకే । సంస్థాప్యతల్లింగసూత్రం స్వకంఠేధారయంత్సదా
౪౫ ॥ శుద్ధానివసనాన్యాశు నియమోదగ్రమానసః । గృహీత్వాకుంజ
నిక్షిప్త లింగంమహదనన్యధీః ॥ ౪౬ ॥ ప్రత్యహంసర్వలింగిభ్యో దాతు
ముత్సుకభాజినః । మడివేలమాచిదేవస్య మహిమానందిదృక్షవః ॥ ౪౭ ॥
కేచిత్త్రైరాకుమార్గస్థాః పాపినోమనుజాధమాః । తత్తీరంగూఢమార్గేణ
గత్వాసర్వేసమీక్ష్యతం ॥ ౪౮ ॥ ధూర్జటేస్సూత్రమాక్రమ్య చిచ్ఛేదు
రఘకారిణః । ఛేదనాన్నిర్గతప్రాణో భూత్వాభూమావపాతసః ॥ ౪౯ ॥
తత్సూత్రాద్బహవోనారక్తధారాభూమౌతుసుస్రువుః । రజ్జుచ్ఛేదాజ్జాతర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్తమాలోక్యాత్యంతదుర్గమం ॥ ౫౦ ॥ దుర్మార్గవశగాసర్వే దుద్రువుస్స
ర్వతోదిశః । భయాక్రాంతహృదస్సంతో కేచిత్కల్యాణపట్టణం ॥ ౫౧
గత్వానివేదయామాసు ర్మాచిదేవస్యధీమతః । మరణంబసవేశాయ
మహదాశ్చర్యకారణం ॥ ౫౨ ॥ శ్రుత్వాన్శ్రీబసవోధీమాన్ కిమేతదితిచిం
తయన్ । పశ్యామీతివ్రజన్తత్ర తీరప్రాంతముపాగతః ॥ ౫౩ ॥ సమస్త
భక్తసంఘైశ్చ సమేతోబసవప్రభుః । నదీతీరేగతాసుంతం మాచిరాజంస
మీక్ష్యసః ॥ ౫౪ ॥ ఛేదితంలింగసూత్రంచరక్త ధారాసమాశ్రితం । ఏ
తస్యలింగసూత్రస్య ఛేదనాద్భువినిశ్చలః ॥ ౫౫ ॥ గతప్రాణోద్యజాతో
యం నాన్యథేతివివక్షితే । బసవాద్యామహాభక్త గణాశ్చుక్షుభురంజ
సా ॥ ౫౬ ॥ మడివాలమాచిదేవాఖ్య మహాభక్తివివర్ధన । హావీరభ
ద్రరూపాద్య హాలింగప్రాణధారణ ॥ ౫౭ ॥ హాసర్వభక్తసంఘానాం మధ్యే
కారణరూపభాక్ । అతిశిష్టాత్కష్టతరాందుర్గతింప్రాప్తవాన్భవాన్ ॥ ౫౮ ॥
ఏతత్కృత్యంపౌరజనైః కృతందుర్మార్గభాజిభిః । ఏవంబహుప్రకారేణ
విలపన్బసవేశ్వరః ॥ ౫౯ ॥ సర్వేషాంభక్తసంఘానాం పాదోదకమతంద్రి
తః । సంగృహ్యాస్వగురుం సంగమేశ్వరంహృదిసంస్మరన్ ॥ ౬౦ ॥ భస్మతత్పా
దతీర్థేతు నిధాయనిఖిలార్థవిత్ । తద్దేహయష్టౌనిక్షిప్య తత్సూత్రగ్ర
థనాత్తదా ॥ ౬౧ ॥ నిద్రాళురివచోద్ధాయ నిజకర్మరతోభవత్ । ప
శ్యతాంసర్వజంతూనా మాశ్చర్యంముదమావహన్ ॥ ౬౨ ॥ మడివేల
మాచిదేవోయం బసవాదిగణాన్ముదా । దృష్ట్వాసనామసర్వాంస్తాన త్యా
శ్చర్యయుతాన్తదా ॥ ౬౩ ॥ అహంతుజన్మప్రభృతి నిద్రామేతాదృశీం
కదా । నాప్తవాన్ భవతామత్ర సమాగమనకారణం ॥ ౬౪ ॥ భవంత
స్సర్వమాఖ్యాతు మర్హంతుకృపయాధునా । కుత్రవాగంతుముద్యుక్తా
స్సంతోత్యంతంసమాగతాః ॥ ౬౫ ॥ ఇతిబ్రువాణేసతిమాచిదేవే సర్వేగణా
శ్శంకరభక్తిభాజః । ప్రోచుస్తదాతంప్రతి మాచిదేవంశ్రుణుష్వభక్తాగ్రణి
మాచిదేవ ॥ ౬౬ ॥ పౌరాశ్చకేచిత్పరవంచనోత్సుకా భవంతమాలోకి
తుమాగతాస్తే । కృత్తంత్వదీయంకుపథానుగామిభి స్సమీక్ష్యతేధూర్జ
టిసూత్రకంముదా ॥ ౬౭ ॥ తేనైవహేతునాత్వం హిగతాసుర్భువిని
శ్చలః । నిశమ్యత్వన్మృతించాద్య వయమత్రసమాగతాః ॥ ౬౮ ॥ లింగే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రాణంసర్వభక్త సంఘవస్త్రేషుసర్వదా । శారీరంకర్మవిన్యస్య నిత్యభ
క్తియుతస్యతే । ౬౯ ॥ మడివాలమాచిదేవాఖ్య తుల్యస్తేనహిభూతలే
సూత్రచ్ఛేదనమాత్రేణ విగతాసురభూద్భవాన్ । ౭౦ । ఏతేషాంబసవా
దీనాం భక్తానాంసత్కృపావశాత్ । తల్లింగసూత్రఘటనా త్పునస్తే
ప్రాణధారణం ॥ ౭౧ ॥ జాతంతేలింగసాహిత్యం వక్తుంకఃక్షమతేభువి భ
వత్సమోభవానేవ నాన్యోస్తిభువనత్రయే । ౭౨ ॥ ఏవంబహుప్రకారే
ణ మానయంతోముహుర్ముహుః । మడివాలమాచిరాజం తంగృహీ
త్వాబసవాదయః ॥ ౭౩ ॥ కల్యాణపట్టణందివ్య మావివేశురసంఖ్యకాః
పునరప్యేకకాలేతు ధౌతవస్త్రచయంముదా । ఆవాహోచ్యైర్గృహాన్
క్షిప్ర మాగచ్ఛంతంకృపానిధిం ॥ ౭౪ ॥ యేభక్తవర్గాస్తంయాచ్నా మా
చరంతిసుచేలకం । దత్వాపునశ్చసర్వేషాం వసనానియథాక్రమం ॥౭౫॥
దాతారంమాచిదేవాఖ్యం కశ్చిద్వైపురుషాధమః । హఠాత్సంస్పర్శయా
మాస లింగహీనోమహాహ్యాద్ధతః ॥ ౭౬ ॥ తద్దైవమాచిదేవోయం వీ
రవృత్త్యానరాధమం । విదార్యఛురికాగ్రేణ వియదుత్పాతయత్క్రు
ధా । ఉపాదయంతంవిపుల క్రోధాక్రాంతహృదంతదా ॥౭౭॥ మాచిదే
వఇతిజ్ఞాత్వా మానవాఃకేచిదాకులాః । మనుజాధిపతింబిజ్జలాహ్వయం
ప్రభుముత్తమం ॥ ౭౮ ॥ ప్రణమ్యచేద్ధంప్రోచుస్తే పరికంపితవిగ్రహాః ।
స్వామిన్బిజ్జలభూపాల శ్రోతవ్యంమామకంవచః ॥ ౭౯ ॥ అస్మిన్నేవహికల్యాణ పట్టణేతావకేశుభే । విపర్యాసోమహాన్జాత స్తంవక్ష్యామశ్శృణుప్ర
భో ॥౮౦॥ కశ్చిద్భక్తవరోధీరో వీరవృత్తింసమాచరన్ । మార్గమధ్యే రాజవీ
థ్యాం ఛురికాగ్రేణమామకం ॥౮౧॥ నిరాపరాధపురుషం ఛిత్వోత్పాతి
తవాన్ప్రభో । భవంతోద్యైవపశ్యంతు భ్రమంతంశవమంబరే॥ ౮౨ ॥
ఏవంబ్రువంతోబహుధా రుదంతోనితరాంతదా । తత్పాదయోఃపతంత
స్తే రక్షరక్షేతిచాబ్రువన్ ॥౮౩॥ రాజాతుదీనాలాపాం స్తానాకర్ణ్యకుపి
తాననః । అంబరేన్యస్తదృష్టిస్సన్ భ్రమంతంకుణపంతదా ॥ ౮౪ ॥ అ
లోక్యాజ్ఞాపయామాస రాజాబిజ్జలనామకః । భోభోహస్తిపకాయూయం
మదేభేనగరీయసా । ౮౫ ॥ మామకేనమదాంధేన మాచిదేవంవిశే
షతః । వీక్షయిత్వానితాంతంతం పరలోకంప్రవేశయ ॥ ౮౬ ॥ కశ్చా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జ్ఞాం శిరసావాహ్య శీఘ్రంతం గజముత్తమం । సమారుహ్యాము
హూదగ్ర రూపిణంమహీమోన్నతం ॥ ౮౭ ॥ రుద్రవద్ధస్తినంహస్తి
పకో ప్రాణహారేచ్ఛయా । సమతమాగతంవీక్ష్య మహామదసమాకులం
౮౮ ॥ గజంసమాచిదేవోఽయం దృఢంనిజకరాగ్రతః । గృహీత్వోత్పాత
యామాస భ్రామయన్నిభముత్తమం ॥ ౮౯ ॥ భ్రామణాదేవతిత్యాలే
గతాసుర్గజసత్తమః । భూమావపాతబహుధాస్రవద్రక్తోముఖాగ్రతః ॥
౯౦ ॥ తథాహస్తిపకోజాతః పశ్యత్సువివిధేషుచ । ఏతత్సర్వంమహీభర్తా
బిజ్జలాఖ్యోమహీపతిః ॥ ౯౧ ॥ శ్రుత్వానిర్వేదమాపన్న స్సభామధ్యం
సమాశ్రయత్ । బసవేశంమహాత్మానం సచివోత్తమమాహ్వయత్ ॥
౯౨ ॥ ఆయాంతంబసవేశంతం సత్కృత్యేవముదీరయత్ । బసవేశ్వర
మంత్రీశ భక్తవర్గాఇమేసదా ॥ ౯౩ ॥ భవదాశ్రయతస్సర్వ ప్రాణినాం
హింసకాశ్చవై । మడివాలమాచిదేవోఽయ మధునామహదాశయః ॥
౯౪ ॥ హత్వాచోత్పాతయామాస పశ్యతంకుణపందివి । తచ్ఛాంత్య
ర్థంరాజవాహ్యో మదోత్కటగజోత్తమః ॥ ౯౫ ॥ ప్రేరితోఽపినిరాతం
కం గజోహస్తిపకేనసహ । భ్రామయన్భూతలేమాచి దేవేననిహతఃపథి ॥
౯౬ ॥ అసాధ్యోఽయంమాచిదేవో కథంసాధ్యోభవేదయం। నాహంశక్తోస్మి
భవతః కథనేతద్విచారయ ॥ ౯౭ ॥ ఇతిగదతిమహీశేబిజ్జలాఖ్యే గుణా
ఢ్యేప్రబలతరగుణాఢ్యం భావయన్మాచిరాజం । ప్రవిమలనిజభక్త్యా బి
జ్జలంశాంతయిత్వాబ సవసచివరాజఃప్రాహగంభీరవాగ్భిః ॥ ౯౮ ॥ ప్ర
భువరపరమార్థం పావనంయన్మదీయం । వచనమలఘుభావ్యం భక్తిభా
జాంజనానాం । భవభయహరభక్తేస్సాధకోయః పుమాన్వాసకలనిగమవే
త్తానర్వకార్యప్రవక్తా ॥ ౯౯ ॥ ఇతిబహువిధవాగ్భిర్భూపతిం బిజ్జలాఖ్యం
ప్రశమితనిజవృత్తిం ప్రాపయన్భక్తిగమ్యః । బసవసచివరాజోభక్త
సంఘైస్సమేతఃపునరపివిగతాసూన్ ప్రాణినస్తాంశ్చకార ॥ ౧౦౦ ॥ యఇ
దమఖిలభావ్యం మాచిదేవప్రభావం । పఠతిపరజనాన్వైశ్రావ యేద్వాపు
మాన్యః ఇహహిసకలసౌఖ్యానాదరాత్ప్రాప్యపశ్చాత్ప్రవిమలతరభక్త్యా
ప్రాప్నుయాన్మోక్షమంతే ॥ ౧౦౧ ॥ శ్రుత్వాశ్రీచంనబసవ వాక్యాన్యా
నందనిర్భరాః । నంతఃప్రోచుస్తదాభక్తసంఘాస్తే బసవేశ్వరం ॥ ౧౦౨ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీచంనబసవేశార్య సద్భక్తాళిసురద్రుమ । పునశ్చభక్తసంఘానాం ప్రభా
వమనువర్ణయ ॥ ౧౦౩ ॥ భూయోఽపిశ్రోతుమిచ్ఛామో లింగాంగైక్యం
మహాత్మనాం । ఇతిబ్రువాణేషుసత్సు మహాభక్తజనేషుచ ॥ ౧౦౪ ॥ ని
శమ్యారాధ్యభక్తాం స్తాన్వక్తుంసముపచక్రమే । భోభక్తవర్గాశ్శృణ్వం
తునమేవక్తుంసమర్థతా ॥ ౧౦౫ ॥ భవభక్తియుజాంసర్వభక్తానాంచరి
తంమహత్ ।తథాపిభవతామాజ్ఞామనుసృత్యయథామతి॥ ౧౦౬ ॥ వక్ష్యే
శ్రోతవ్యమనఘా శ్లాఘనీయంమహాత్మభిః । మదోద్ధతానాంసర్వేషామ
నవాప్యంశరీరిణాం ॥౧౦౭ ॥ ఇతిశ్రీమచ్చెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య
సంవాదే మడివాలమాచిదేవ మహిమాను వర్ణనంనామ సప్తదశో
ధ్యాయః ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(హాళికమారనమాఖ్యానం.)—

(అష్టాదశాఽధ్యాయప్రారంభః)

కల్యాణాహ్వయపట్టణేశుభకరే తస్మింత్సుభక్తాలయే । లింగార్చావిధితత్పరోవృజినపుంజాద్రీశశంభోర్మహాన్ । సాక్షాచ్ఛంకరసత్కథాశ్రవణ సంసక్తాశయస్సర్వదా । పారావారగభీరధీర చలరాడ్ధైర్యః కళాపారగః ॥౧॥ కశ్చిద్భక్తవరః కఠోరతర సద్భక్తిప్రభావోజ్జ్వల । శ్శిష్టాచారనిజేష్టలింగనిరతానందప్రమోదస్సదా । భ్రాజద్ధాళికమారనామక మహాభక్తోత్తమోబంధుమాన్ । నేకాంవృత్తిమనన్యధీస్సముభజ ద్ధాళీయసీరోత్కర్షం ౨ ॥ తేనైవసీరోత్కర్షణేన ధీమాన్మారాహ్వయస్సర్వమహీంవిదార్య । అవాపయిత్వానిఖిలానిబీజాన్య మోఘపక్వానిశివాజ్ఞయాస్వయం ॥ ౩ ॥ భక్తానసేకానపితైశ్చధాన్యై స్సంతోషయిష్యన్స్వకృషిప్రలబ్ధైః । తద్భుక్తశేషంస్వయమాశుభక్త్యా సంగృహ్యమాణస్సకలేష్టబంధుభిః ॥ ౪ ॥ ఏవంప్రవర్తమానస్య సద్భక్తస్యమహీయసః । వ్రీహిప్రియంగుగోధూమ మయవముఖ్యాన్యనేకధా ॥ ౫ ॥ పరిపాలనశీలస్య పక్షిసంఘాన్వ్యపోహతః । మంచోపరిప్రవిష్టస్య తస్యైవసుమహాత్మనః । ౬ ॥ ప్రస్తరద్రావిణీవేగాత్కక్షస్థంలింగముత్తమం । కుత్రవాగళితంతస్మా ద్విగతాసుర్బభూవహ ॥ ౭ ॥ తదాహాళికమారాఖ్య భక్తస్యమహితాత్మనః । తదాతత్రస్థపురుష స్యాక్షీణకరుణానిధేః ॥ ౮ ॥ స్వపత్న్యాశ్శివపూజాయాః కాలాతీతోమహానభూత్ । ఇత్యాలోచ్యతదానీం సాపత్నీతస్యమహామతేః ॥ ౯ ॥ తత్ క్షేత్రంప్రాప్యసుభగా గతాసుంపతిమీక్ష్యసా । తదైవనిర్గతప్రాణా పపాతభువినిశ్చలా ॥ ౧౦ ॥ ఏతాదృశంశవద్వంద్వం సమీక్ష్యవ్రీహిపాలకాః । సాశ్చర్యాస్సహసాగత్య మంత్రీశంబసవప్రభుం ॥ ౧౧ ॥ విజ్ఞాప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యంతో బహుధాదుఃఖాక్రాంతహృదోభవన్ । స్వామిన్ఛ్రీబసవేశా
ర్యమారాఖ్యోభక్తసత్తమః ॥ ౧౨ ॥ తద్భార్యాచగతప్రాణౌ జాతావేక
క్షణాదమీ । కించిత్రంవానవిద్మశ్శ్రీ బసవేశకృపానిధే ॥ ౧౩ ॥ తద్వ
చశ్శ్రవణాదేవ విస్మితోబసవేశ్వరః । భక్తసంఘైస్సమేతస్సన్ యయౌ
తత్పతనస్థలం ॥ ౧౪ ॥ దృష్ట్వాశవద్వయంతత్ర శర్వభక్తగణాస్తదా ।
కిమేతచ్చిత్రమాఖ్యాతుం యూయమేవసమర్థకాః ॥ ౧౫ ॥ నాహం
జానామివై భార్యా భర్త్రోర్మరణకారణం । ఇతిబ్రువాణేతస్మిన్ బసవేశ్వర
మంత్రిణి ॥ ౧౬ ॥ కేచిజ్జగుర్మహారోగతప్తావేతౌమృతావితి। కేచిజ్జగదిరే
దండ శూకదృష్టౌమృతావితి ॥ ౧౭॥ కేచిద్భక్తాఃప్రోచురేవ మిష్టలింగా
ర్చనేరతః । దృఢవృత్తిస్సదాలింగే సదాసద్భక్తితత్పరః ॥౧౮॥భక్తాంఘ్రి
పూజానిరతః సోయంకృషివశేవసన్ । నిత్యంసద్భక్తసంఘాంశ్చ తోష
యత్యమలాశయః ॥ ౧౯ ॥ ఏతాదృశోస్యభక్తస్య మారాఖ్యస్యమహీ
యసః । రుగ్బాధాసర్పబాధాచ తథాచేతరపీడనం ॥ ౨౦ ॥ నసంఘటతి
పశ్యామో నాత్రకార్యావిచారణా । సదానిజేష్టలింగేవై సంవిలీనసు
మానసః ॥ ౨౧ ॥ పశ్యామిలింగమేతస్య కంఠేకక్షేచమస్తకే । మిండసం
గేశనామ్నాతే భక్తవర్యేణధీమతా ॥ ౨౨ ॥ శ్రుత్వాసద్భక్తవర్గాస్తత్క్ష
ణపాంతికమాయయుః । సర్వాంగాణిపరామృశ్యాశు లింగమిష్టంతదంగకే ॥
౨౩ ॥ అదృష్ట్వాభ్రాంతమనసో మంచాదూరంమహీతలం । అన్వేష
యంతోబహుధా లింగమిష్టంమహాత్మనః । ౨౪॥పశ్యంతోలింగమాదా
య తచ్ఛవాంగేనివేశనాత్ । తద్దైవసహసోద్ధాయ సుప్తోత్థితపుమానివ
౧౫ । సర్వాస్సద్భక్తవర్గాంస్తా నాలోక్యబహువిస్మితౌ । దంపతీచప్రణ
మ్యాథ ప్రోచతుఃప్రాంజలిర్నతా ॥ ౨౬ । బసవాదిమహాభక్తసంఘాః
క్షేత్రమిదంత్వమీ । దిదృక్షవోత్రనిర్యాతా మదీయంకింముహాజనః
౨౭ । స్వామినోహా బహుశ్రద్ధా సమేతఃక్షేత్రముత్తమం । చోరత్క
టత్పతత్పక్షి సంఘానిహవ్యపోహితుం ॥ ౨౮ ॥ మంచమారుహ్యసంస్థోహం
నకించిద్వేద్మ్యహంగిణాః । ఇతిబ్రువాణేసద్భక్తే మారాఖ్యేలింగధారిణి
౨౯ ॥ బసవాదిమహాభక్తసంఘాః ప్రోచుస్సవిస్మయాః । భోభోహాలిక
మారాఖ్య లింగవిన్యస్తమానస ॥ ౩౦ ॥ వయంక్షేత్రమిదంద్రష్టుంనాగ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తాః కింత్వమీగణాః । త్వంచత్వదీయాజాయాచ విగతప్రాణినావితి ॥ ౩౧ ॥
శ్రవణాదేవనిర్యాతా ద్రష్టుంవాందంపతీగణాః । ఏతేషాంభక్తసంఘానాం
మిండసంగేశనామకః ॥ ౩౨ ॥ బుద్ధిమాన్మాహసద్భక్తో లింగప్రాణీభవానితి
నిష్కారణంప్రాణచయో ననిర్యాంత్యస్య దేహతః ॥ ౩౩ ॥ పశ్యంతు దేహే
లింగంతు భవంతోత్ర మహీయసః । తథేత్యుక్త్వావిశేషేణ త్వదీయాంగ
స్యసంధిషు ॥ ౩౪ ॥ అదృశ్యమానంతల్లింగం కుత్రేతిపరితో భ్రమన్ ।
ఏతస్మిన్ భూతలేనత్ర చ్యుతంలింగంత్వదీయకం ॥ ౩౫ ॥ సమాసీయత్వ
దీయాంగ స్పర్శనాదేవతత్క్షణాత్ । పునః ప్రాణీభవానద్య జాతస్త్వవన
తీతదా ॥ ౩౬ ॥ సుప్తోత్థితేవ సప్రాణా భవదాత్మైక్యమానసా । ఏతావ
ధిభవద్భక్తి మిష్టలింగైకభావనాం ॥ ౩౭ ॥ నజానీమోవయంమార నా
మకాత్యంతపావన । ఏవంసర్వేషుసద్భక్త సంఘేషుగదితేషుచ ॥ ౩౮ ॥
బసవేశోపిబహుధా శ్లాఘయన్ మారనామకం । భోభోహాళికమారాఖ్య
నహితత్సదృశః పుమాన్ ॥ ౩౯ ॥ లింగేప్రాణంపునర్లింగభాదనేవిహితాసు
తా । నకుత్రాపిప్రపశ్యామో త్వత్సమో నాస్తి భూతలే ॥ ౪౦ ॥ ఇత్యు
క్త్వంతంబసవా ధ్యక్షంప్రాహామహామతిః । మాదిరాజమహాభక్త జనా
వృతమరిందమం ॥ ౪౧ ॥ బసవేశమహామంత్రిన్ న్న శేషేషుచలింగిషు ।
లింగాంగైక్యంస్వతస్సిద్ధం నహితత్రవిచారణా ॥ ౪౨ ॥ త్వద్భార్యాకథమే
తాదృగవస్థాంప్రాప్యసువ్రతా । నిశ్చలానిర్గతప్రాణాజాతాపునరపిస్వయం
౪౩ ॥ నిజేష్టలింగనిరతా భూత్వాప్రాణాన్ముమోచహ । పత్యోపతతిభూ
భాగే నిర్గతాసుర్మహీయసీ ॥ ౪౪ ॥ పత్యుఃప్రాణైస్స్వహాబాదాసీం దర్శనా
దేనసుందరీ స్వప్రాణాస్తేషుయుంజంతీ కింవక్ష్యేచిత్రమేతయోః ॥ ౪౫ ॥
మిండసంగానామయోభక్తో మాదిరాజసమీరితం । శ్రుత్వాపునశ్చప్రో
వాచ సర్వభక్తసమావృతః ॥ ౪౬ ॥ ఇయంపతివ్రతాశుద్ధా పతిదైవాభి
మానినీ । తస్మాత్పత్యౌనిజప్రాణా న్నియుజ్యపతితాభువి ॥ ౪౭ ॥ అ
యంహాళిగమారాఖ్యో లింగప్రాణీనసంశయః । సర్వభక్తవరాశ్చాన్యే
కథ్యంతేస్మాత్రసంశయః ॥ ౪౮ ॥ తత్పత్నీ చేష్టినింగాంగ సంగినీసిష్టవర్త
నా । కథమిష్టంపరిత్యజ్య లింగనిర్గతసుప్రభా ॥ ౪౯ ॥ జాతాతత్కథ
యాద్యేతి బ్రువంతంమాచినామకం । ప్రత్యాహబసవేశస్తు మిండసంగేశ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నాయకం ॥ ౫౦ ॥ ఉద్దిశ్యసర్వధర్మజ్ఞం సర్వశాస్త్రవిశారదం । మిండసం
గేశధీరస్య ధర్మసూక్ష్మమిదంభవాన్ ॥ ౫౧ ॥ ప్రవక్తాతుపరంధీమాన్
త్వత్తోనాన్యోస్తిసర్వవిత్ । సద్గురుస్త్వంవిశేషేణ శ్రోతుంమేసముప
స్థితా ॥ ౫౨ ॥ ఏవం శ్రీబసవేశేన బహుధాప్రార్థితంపరం । మిండసం
గేశనాయకాన ముద్దిశ్యాఖిలసద్గుణాన్ ॥ ౫౩ ॥ ఊచిదేవమహాబుద్ధే మిం
డసంగేశచేష్టితం । వక్తుమర్హసిసర్వేశ భక్తిమాన్యగుణానిధే ॥ ౫౪ ॥
త్వమేవమామకీనోరుసంశయచ్ఛేదనే పరః । త్వమేవమాతాపితరౌ
త్వంబంధుస్సద్గతిర్మమ ॥ ౫౫ ॥ ఇతిశ్రీమచ్ఛన్నబసవపురాణే రేణుకాగ
స్త్యసంవాదే హాలికసూర ప్రభావకథనంనామ సప్తదశోఽధ్యాయః॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(మిం డ సం గే శ మ హి మ.)—

(ఏకోనవింశోఽధ్యాయప్రారంభః)

మాదిరాజః శృణుధ్వం శ్రద్ధయాయాయం వక్ష్యామివరజంగమాః
అయంపూర్వంయావనేతు పంచవింశతివార్షికే ॥ ౧ ॥ సంప్రాప్తేశంక
రధ్యాన పరోభూత్వాదివానిశం । తద్భక్తపూజనేతేషా మాజ్ఞానుసరణే
రతః ॥ ౨ ॥ బసవేశమపూర్వంతం సర్వసద్భక్తకల్పకం । సదానందంశి
వధ్యాన పరాయణమతంద్రితం ॥ ౩ ॥ దిదృక్షుర్మిండసంగేశే కల్యాణమ
నుయాయిని । లింగాదర్శే సమిక్ష్యాశు బసవేశోతిభక్తిమాన్ ॥ ౪ ॥ ఉ
ద్ధాయశీఘ్రమాగత్య మిండసంగేశపాదయోః । ప్రణమ్యదండవద్భూ
మౌ ప్రబద్ధాంజలిసంపుటః ॥ ౫ ॥ గృహానానీయసద్రత్న ఖచితేకనకా
సనే । ఉపవేశ్యవిధానేన పాద్యంహస్తోదకంతథా ॥ ౬ ॥ దత్వావిశేషధర్మ
జ్ఞో బసవేశోతిభక్తిమాన్ । సాక్షాదేనంమిండసంగనా మానం చేష్టలింగి
నం ॥ ౭ ॥ శివాకారమితిధ్యాత్వా బహుధాపర్యపూజయత్ । ఉపవిష్టం
మహాత్మాన మువాచబసవేశ్వరః ॥ ౮ ॥ మిండసంగేశభవతః కారుణ్యాగ
మనాన్మమ । మందిరంమామకంచేదం వపురత్యంతపావనం ॥ ౯ ॥ ఏవం
భక్తిప్రయుక్తస్య బసవేశస్యధీమతః । సమస్తస్యపరిక్షార్థ మాశంకేశం
కరోపమః ॥ ౧౦ ॥ మిండసంగేశాహ్వయోయం బసవేశమువాచహ । భో
భోబసవభక్తాగ్ర గణ్యత్వంశృణుమద్వచః ॥ ౧౧ ॥ మదీయచేతో బహు
ధా వారకాంతాసునిశ్చలం । జాతంసత్కాంతుతేతాసాం సంభోగంసుఖ
దాయకం ॥ ౧౨ ॥ మదీమిష్టలింగంతు తుభ్యందాస్యామిధీమతే । స
మాదాయయథాకాలం సంపూజ్యనియమాద్వ్రతీ ॥ ౧౩ ॥ తత్ప్రసాదం
సమగ్రంమే ప్రేషయాత్యంతపావన ॥ అనిశంలింగసంలగ్న కాయోయం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కథమీదృశం ॥ ౧౪ ॥ మార్గమాశ్రిత ఇత్యేవం నమన్యేథాః కదాచన ।
వసన్నపి చకుత్రాపి మమమానసముత్తమం ॥ ౧౫ ॥ లింగేస్మిన్నేవవసతి
నకుత్రాపిప్రవజత్యలం । శాఖామృగస్య సేకానాం శాఖినామవరోహణం
౧౬ ॥ ఆరోహణంచకురుతే తచ్ఛిశుస్తంనముంచతి । సర్వేషామింద్రియా
ణాంతు మనఏవప్రశస్యతే ॥ ౧౭ ॥ ఇంద్రియాణివిశేషేణ చరంతుమమ
మానసం । లింగేస్మిన్మామకేశుద్ధే నివసత్యేవనిశ్చయః ॥ ౧౮ ॥ మనో
యస్యదృఢంనస్యాన్నైజేలింగేనిరంతరం । తస్యపూజాదికంవ్యర్థం ఛి
ద్రభాండేజలంయథా ॥ ౧౯ ॥ షట్స్థలజ్ఞానరహిత స్సలింగీభవినాసమః
అ ర్చ నా ర్ప ణ ర హి తో య స్స లిం గీ భ వి నా స మః ॥
౨౦ ॥ యిష్టలింగీభవన్ప్రాణ లింగాచారరహితోయది । భావలింగా
ర్ఘనాహీనస్సలింగీభవినాసమః ॥ ౨౧ ॥ శ్రుత్వాబసవవర్యోయం మిండ
సంగేశవాక్చయం । భవన్మతానుసారేణ సంచరామిదివానిశం ॥ ౨౨ ॥ స
మాలింగ్యస్వకంఠస్థ ధూర్జటేరాలయంమహత్ । తత్కంఠదేశేవిన్యస్య
వేశవాటీంజగామసః ॥ ౨౩ ॥ బసవేశస్తదాజ్ఞాను సారేణచయథాక్రమం
షట్కాలేషుచలింగస్య పూజనంసమ్యగాచరన్ ॥ ౨౪ ॥ స్వచ్ఛందంరమ
తస్తస్య మిండసంగాభిధస్యతు । లింగప్రసాదంసుమహత్త్వే షయత్యమ
లాశయః ॥ ౨౫ ॥ ఏవంవేశ్యాంగనాగారే నివసన్లైంగముత్తమం । ప్ర
సాదమేవగృహ్ణాతి పరమానందకారణం ॥ ౨౬ ॥ ఏవంగతేమహాకాలే క
దాచిద్బహుజంగమాః । మహాత్మానోత్రసంప్రాప్తాః మధ్యాహ్నసమయే
తదా ॥ ౨౭ ॥ బసవేశస్సముద్ధాయ శివపూజాంమనోహరాం । మిండసంగే
శలింగస్య కృత్వాపూర్వోక్తమార్గతః ॥ ౨౮ ॥ ప్రసాదంప్రేషయిత్వా
థ సమాగత్యసభాస్థలే । ఆసీనంబసవేశంత మాహుఃపుజంగమాస్తదా
౨౯ ॥ జంగమాః ॥ బసవేశమహాబుద్ధే కుత్రేదానీంగతోభవాన్ । ఇత్యు
క్తేషుచసర్వేషు జంగమేషుకుశాగ్రధీః ॥ ౩౦ బసవేశస్తతఃప్రాహ సర్వాన్
శర్వగణాన్ప్రతి । భోభోమహేశ్వరాయూయం శ్రుణ్వంతువచనంమమ
౩౧ ॥ శ్రీమద్దేశికరూపస్య మిండసంగాభిధస్యవై । లింగపూజాంచవిధి
వత్కృత్వా దివ్యంమహత్తరం ॥ ౩౨ ॥ ప్రసాదంధూర్జటేస్తస్మై ప్రయి
త్వాయథాక్రమం । సమాగతోస్మిభవతా మాస్థానంప్రతిభోగణాః ॥ ౩౩

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఇత్యపూర్వవచశ్శ్రుత్వా సర్వేవిస్మితమానసాః । ఏవంజగదిరేయత్ర కు
త్రాపిచమహత్తరాః ॥ ౩౪ ॥ లింగినోబహవస్సంతి హిత్వాలింగంతుశాం
భవం । ప్రాణత్యాగంప్రకుర్వంతి సిద్ధగంధర్వకింనరాః ॥ ౩౫ ॥ అయంతు
మిండసంగేశో వేశ్యాసంసక్తమానసః । ధీమతేబసవేశాయ లింగందత్వాసు
నిర్మలం ॥ ౩౬ ॥ పూజయేతిసమాచక్ష్య స్వయంతల్లోలుపోభవత్ ।
లింగస్యదేహినాహ్యర్థో దేహస్యాపిచతన్మతం ॥ ౩౭ ॥ ఉభయో
రేవసంబంధః కథమేతద్వ్యతిక్రమః । ఇష్టలింగీస్వయంభూత్వా లింగంహి
త్వాదివానిశం ॥ ౩౮ ॥ కథంజీవతినిర్దోహ్యసౌ మిండసంగేశనామకః । ప్ర
మాదాత్పతితేలింగే ప్రాణాంస్సద్యఃపరిత్యజేత్ ॥ ౩౯ ॥ ఇత్యాగమై
శ్శ్రుతిశ త్రైర్యదుక్తంవిధిపూర్వకం । తత్సర్వమద్యమిథ్యాత్వం గతమి
త్యాహురాదిమాః ॥ ౪౦ ॥ ఏవమన్యోన్యవాగ్జాలం బసవేశోమహామ
తిః । శ్రుత్వావహేళనంమిండ సంగేశస్యమహాత్మనః ॥ ౪౧ ॥ కించిన్మ
తేషాంపురతశ్శివో వేత్తి నసంశయః । ఏవంవిచార్యమాణే శ్రీ బసవేస
చివోత్తమే ॥ ౪౨ ॥ సంధ్యాకాలస్తుసంప్రాప్త శ్శివపూజోపయోగకః ॥
యదిచోద్ధాయగచ్ఛామి పూజామందిరముత్తమం ॥ ౪౩ ॥ సర్వేహసంత్యే
వైతే యథాపూర్వంమహాగణాః । ఏతేషాంపశ్యతాంసర్వ భక్తానాంపు
రతోప్యహం ॥ ౪౪ ॥ తద్భావనాపరీక్షార్థం మనివేదితముత్తమం । పం
చభక్ష్యయుతంభక్తం ప్రేషయిష్యామిధీమతే ॥ ౪౫ ॥ ఇతినిశ్చిత్యసహసా
సర్వవస్తుసమన్వితం । అన్నంసంప్రేషయామాస సంగేశాయకృపాత్మనే
౪౬ ॥ కశ్చిద్భక్తస్సమాదాయ తదన్నంభక్ష్యసంయుతం । యత్రాస్తే
మిండసంగేశస్తత్రగత్వాసమర్పయత్ ॥ ౪౭ ॥ తదన్నదర్శనాదేవ మిండ
సంగేశ్వరోమహాన్ । అసర్పితమితిజ్ఞాత్వా విగతాసుర్బభూవహ ॥ ౪౮
కాలాతిక్రమదోషేణ శంకరానర్పణేనచ । ఏవంజాతోమహాత్మాయ
మితిసర్వేజగుర్బుధాః ॥ ౪౯ ॥ తదాభక్తస్సమాగత్య బసవాదీన్గణాధిపాన్
సముద్దిశ్యాహసర్వంతద్వృత్తాంతంచయథాక్రమం ॥ ౫౦ ॥ సమాగతే
సభక్తేన సంనిశమ్యగణేశ్వరాః । హాహేతిసితరాంభక్తా మిండసంగేశ
భావనాం ॥ ౫౧ ॥ ప్రశంసంతస్స్వనిందోక్తి నిందంతోబహుధాము
హుః । బసవేశంసమాక్రమ్య జగుస్సర్వార్థకోవిదం ॥ ౫౨ ॥ బసవేశ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మహామంత్రి న్మిండసంగేశ్వరస్యభో । అజ్ఞాత్వాభావనామేతాం దృశీమజ్ఞా
సభాజనః ॥ ౫౩ । కింకుర్మోద్యభవానేవ సమదో౽భవశాసనాత్ । ఇ
త్యుచ్యమానేషు సత్సు గణేషు వివిధేషు చ ॥ ౫౪ ॥ నిశమ్య బసవో ధీమా
న్నిత్యువాచ గణాన్ ప్రతి । భోభో గణేశ్వరాయూయం మవిజ్ఞాయ మహాత్మ
నః ॥ ౫౫ ॥ మాహాత్మ్యం మాం వంచయితుం నిందావాగ్భిరనేకధా । ఏ
వంవిధం జాతమితి ప్రకర్షేణైవ వేద్మ్యహం ॥ ౫౬ ॥ యూయంచాహం
మిళిత్వా స్యతస్య లింగం మహాత్మనః । సంపూజ్యాన్నమపూపాది సమేతం
బహుశోభనం ॥ ౫౭ ॥ సమర్ప్య కాలనియమాత్తత్ప్రసాదం మహత్తరం
గృహీత్వా శీఘ్రమద్యైవ గచ్ఛామో నాత్ర సంశయః ॥ ౫౮ ॥ ఇతి బ్రు
వన్మంత్రివర్యో బసవేశో౽తిభక్తిమాన్ । స్వగురుం సంగమేశం తం ధ్యా
త్వా మనసి నిశ్చలః ॥ ౫౯ ॥ సర్వైశ్వర్యగణైస్సార్ధం సుప్రసాదేన సత్వ
రం । సమేత్య శీఘ్రమాగత్య మిండసంగాభిధేయకం ॥ ౬౦ ॥ గతా
స్సంవీక్ష్యమాణాస్తే విపులాశ్చర్యసంయుతాః । బహుధా కీర్తయంతస్తే
ప్రమథా బసవాదయః ॥ ౬౧ ॥ ప్రబద్ధాంజలయస్సంతః ప్రణేముస్తం ము
హుర్ముహుః । బసవేశం పురస్కృత్య వినమ్రతరకంధరాః ॥ ౬౨ ॥ భో
సంగమేశ భవతస్థితినిశ్చలాంగైశ్చైతైర్నిరర్థకధియో వయమత్ర సంస్థాః ।
లింగప్రసాదమిహ కాలమితం గృహాణ వ్యక్తామసీతిమధునా సదయంతుమస్వ
౬౩ ॥ ఏవం సంప్రార్థ్య చైతైస్సద్భక్తైః పరమేశితుః । తూష్ణీం బభూవుర
న్యోన్యం ప్రజల్పంతో మహేశ్వరాః ॥ ౬౪ ॥ బసవేశో౽థ సర్వేషాం
భక్తానామజ్ఞయా శుభం । ప్రసాదం మిండసంగేశ నామకస్య మహాత్మనః
౬౫ ॥ వామాంకే నిక్షిపచ్ఛీఘ్రమిష్టలింగసమర్పితం । తత్ప్రసాదస్పర్శ
నాద్వైత ధైవో౽స్మిల్యలోచనే ॥ ౬౬ ॥ సుప్తోత్థిత ఇవ ప్రాజ్ఞస్సర్వాంచ్ఛీఘ్ర
బసవాంశికాన్ । భవభక్తాంత్సమీక్ష్యాహ భయభక్తిసమన్వితః ॥ ౬౭ ॥
సకాలే తత్ప్రసాదం తు సంగృహ్య సకలార్థకం । భోభో మాహేశ్వరా
యూయం మహాత్మానో నిరంతరం ॥ ౬౮ ॥ శివలింగైక్యనిరతాః కథమే
తాదృశస్థలం । యూయం సమాగతా వేశ్యాగారం సర్వైర్వినిందితం ॥ ౬౯ ॥
నివేదయంతం తత్సర్వం బ్రువంతం జంగమోత్తమం । సర్వే ప్రాహుశ్చైక
వాక్యం వయం త్వాం ద్రష్టుముత్సుకాః ॥ ౭౦ ॥ సంగమేశమహేశాంఘ్రి సం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సక్తామలమానస । ప్రసాదాంగప్రభావాతి భాసురాంగదయానిధే ॥ ౨౧
త్రైకాలికవిదామగ్ర గణ్యధన్యవదాన్యభో ॥ ఇష్టలింగాంగైక్యనిష్ఠ
శిష్టాచారసమన్విత ॥ ౨౨ ॥ భవద్భక్తింభవద్వ్యక్తిం భవద్యుక్తించని
శ్చలాం । వర్ణితుంన్నసమర్థాస్స్మ నానావిధగుణోత్కరాన్ ॥ ౨౩ ॥
మామకీయాస్తామస్తోక్తి నిరాస్యనిఖిలాముహుః । కృపాకటాక్షేక్ష
ణైర్న స్సావధానేనమానయ ౨౪। తేషాంవచస్సమాకర్ణ్య హస్తాభ్యాం
కర్ణయుగ్మకం। ధృత్వాశివశివేత్యుచ్చై రుచ్చరన్నాహ తాన్ప్రతి । ౨౫ ॥
జఘన్యోలిమదాక్రాంతో మదనాశుగపీడితః । అతోన్యన్నత్యేసంస్తో
తు మన్మార్హాహంమహాగణాః ॥ ౨౬ ॥ అతో దుర్విషయాబ్ధేర్మా ము
ద్ధర్తుంప్లవరూపకాః । యూయమిత్యనులాపైస్తాన్ ప్రణనామముహు
ర్ముహుః ॥ ౨౭ ॥ గణానుద్దిశ్యతాంబూలం దత్వాబసవమంత్రిణా । సం
భావ్యబహుధావాగ్భి ర్యథాక్రమమతోషయత్ । ౨౮ । సర్వేషుభ
క్తవర్గేషు గతేషువివిధైస్సుఖైః । తాభిర్వేశ్యాంగనాభిశ్శ్రీ మిండసంగే
శ్వరోవసత్ ॥ ౨౯ ॥ శ్రీమిండసంగేశ్వరసచ్చరిత్రం శ్రీమాచిరాజేన
మహాత్మనాతదా । నిశమ్యసర్వేబసవేశ్వరాదయో నితాంతమానంద
హృదోబభూవుః ॥ ౩౦ ॥ అలఘుతరచరిత్రం హాలికామార నామ్నో గిరి
శమహితభక్తే ర్మిండసంగాభిధస్య । ఘనతరమహిమానం స్తాయతాం
శ్రుణ్వతాంచప్రభవతిధనధాన్య ప్రాభవంసచ్చరిత్రం ॥ ఇతిశ్రీమచ్చన్న
బసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే మిండసంగేశ మహిమానువర్ణనం
నామైకోనవింశతితమోధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(కమలానామకవేశ్యాకథా.)—

(వింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

గణాఊచుః ॥ పునశ్శ్రోతుమిచ్ఛామో భక్తానాంచరితం మహత్ । కథాపీయూషమలఘు పిబంతోపిముహుర్ముహుః ॥ ౧ ॥ పునఃపిపాసవోత్యంతం వయంపాతుంకథామృతం । తస్మాత్సర్వంసమాసేన కథ్యతాంసద్గుణోత్తమ ॥ ౨ ॥ శృణ్వంతుభోభక్తగణాఃప్రశస్తా యథాక్రమంశంకరభక్తసత్కథాః । స్త్రియఃపుమాంసోపివిశుద్ధచేతసో భూత్వాచరేయుఃపురుషార్థభాజః ॥ ౩ ॥ కాచిద్వేశ్యాకమలనయనా కామసంహారభక్తా । వత్యాసక్తిర్వరగుణచయా వర్ణనీయామహద్భిః । కాలేకాలేప్రపినుల మహాదేవపూజాసుసక్తా కారుణ్యంసాభజతి కమలానామికా భక్తసంఘే ॥ ౪ ॥ కల్యాణపుర్యాంకమలాభిధానా కాంతామణిఃకామవికారవర్జితా । సదాశివధ్యానపరేష్టలింగినీ పరాఙ్ముఖీలింగవిహీనదేహిషు ॥ ౫ ॥ తద్వేశ్యాకాంతసద్భక్తిమాక్షిపంతఃపురౌకసః । ప్రభుంబిజ్జలనామాన మభ్యుపేత్యదురాశయాః ॥ ౬ ॥ కొండేలమాచిదేవం తే పురస్కృత్యాథనాగరాః । నరేంద్రంప్రణమంతోవై నానావిధమబోధయన్ ॥ ౭ ॥ స్వామిన్బిజ్జలభూపాల కాచిద్వేశ్యాకళావతీ । కులహీనాచేష్టలింగధారిణీతిగణేశ్వరాః ॥ ౮ ॥ తయా ముదా భోజనాది కర్మాణివివిధానిచ కుర్వంతిబహుశోరాజన్ సాపినాన్యంసమీక్షతే ॥ ౯ ॥ తేషాంతులింగినాం జాతి భేదోనాస్తివిచారణే । సర్వేమిళిత్వాతేహి నజాతయోపిచరంత్యమీ ॥ ౧౦ ॥ ఏవంశ్రుత్వామహీశోథ క్రోధాకులితమానసః । సర్వాన్స్వారజనానాహ కథమేతత్ప్రవర్తనం ॥ ౧౧ ॥ బసవేశంమంత్రివరంసమాహూయయథాక్రమం । పృచ్ఛామీతిసముద్దిశ్య సమాహ్వాయద

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తంద్రితః ॥ ౧౨ ॥ ఆహూయబసవేశంతం రత్నసింహాసనేశుభే । నివేశ
యిత్వాభూపాలో నిగమార్థవివేకినం ॥ ౧౩ ॥ బసవేశం విలోక్యాహ
బహుధాకంపయన్జనాన్ । భోమంత్రివర్య తేభక్త్యా శివభక్తగణా అ
మీ ॥ ౧౪ ॥ జాతినీతివిహీనాస్య రిత్యహంశ్రుతవాన్ప్రమాత్ । కు
లంజలేవినిక్షిప్య సత్కీర్తింపరిహార్యచ ॥ ౧౫ ॥ లజ్జాంసంత్యజ్యసహసా
సాధుమార్గపరాఙ్ముఖాః । వేశ్యాంగనాలోలుపాస్తే తాభిస్సహసుభోజ
నం ॥ ౧౬ ॥ కథమాచక్రిరేసర్వే కథయస్వమహామతే । పయఃపానంప్ర
కుర్వాణః పన్నగోదారుణంవిషం ॥ ౧౭ ॥ మూర్ఘుత్రిపాకటోనింబో మ
ధునాసించితోపివా । కటుంనత్యజతేస్తంబే రమచర్మాదిజలే ॥ ౧౮ ॥ వి
మలేక్షాళితంవాపి పాండుతాంనానుయాస్యతి । స్ఫాటికాశ్మాపిగంభీరే
జలేక్షిప్తోపిమార్దవం ॥ ౧౯ ॥ యాతికింబసవేశార్య తద్వద్ధీనకులో
ద్భవా । వేశ్యాంగనా లింగవతీ భూత్వాపికమలాభిధా ॥ ౨౦ ॥ సర్వో
త్తమాభవేత్కింవా నజానేభవతాంమనః । ఏవంగదతిభూపాలే బసవే
శోతికోపవాన్ ॥ ౨౧ ॥ భూత్వాబిజ్జలభూపాలం మహాగంభీరయాగిరా ।
భోభోబిజ్జలభూపాల నజ్ఞోసిబహుశాస్త్రవిత్ ॥ ౨౨ ॥ ఏవంత్వయానవ
క్తవ్యం శివధర్మోమహత్తరః । సదానద్యశ్చబహుధా సాగరేషుసుసంగ
మాః ॥ ౨౩ ॥ తేషాంతాసాంచభేదస్తు గణ్యతేకింనుభూతలే । గురుదీక్షా
గ్రచిత్తానాం లింగేషునియతాత్మనాం ॥ ౨౪ ॥ కులగోత్రాదిధర్మాణాం వి
చారోనాస్తితత్త్వతః । క్రియాసిద్ధావరప్రజ్ఞావతాం పుంసాంమహీతలే
౨౫ ॥ నతత్రశోధనీయోహి ధర్మాధర్మక్రమఃప్రభో । అనేకయాగకర్తా
పి శూలిభక్తినిరాసకః ॥ ౨౬ ॥ అధమాధమఏవేతి మంతవ్యస్సర్వథాజ
నైః । హీనజాతిసముత్పన్న శ్శివభక్తిరతోయది ॥ ౨౭ ॥ సఏవసర్వధ
ర్మజ్ఞ స్సశ్రుతస్సర్వశాస్త్రవిత్ । మహేశాంఘ్రిసరోజాత మానసాయా
నిరంతరం ॥ ౨౮ ॥ కమలాభిఖ్యకాంతాయా మనోవృత్తిమజానతః । తే
కథంనిశ్చలజ్ఞానం సంభవత్యర్థకల్పక ॥ ౨౯ ॥ యదివిజ్ఞాతుమిచ్ఛాచే
ద్దర్శయామీతిబిజ్జలం । సంతోషయిత్వామంత్రీశో యథాక్రమమతం
ద్రితః ॥ ౩౦ ॥ జగామమందిరందివ్యం నైజంశ్రీబసవేశ్వరః । కదాచి
ద్బిజ్జలోరాజా చోరమార్గావలంబినః ॥ ౩౧ ॥ జనానాహూయబహు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ధా సంగతాన్వివిధైర్గుణైః । భూతస్కరా భవంతో వై గత్వా గూఢ
ప్రచారకాః ॥ ౩౨ ॥ కమలాఖ్యాంగనాయాస్తు మందిరం మహదాశ్రయం ।
తల్లింగం సమ్యగాదాయ సమాగచ్ఛంతు శీఘ్రతః ॥ ౩౩ ॥ ఇత్యాజ్ఞాప్య
మహీశోఽథ నిశ్చలస్థితిమావహత్ । తథేతి తం నమస్కృత్య తస్కరాని
ర్యయుర్భృశం ॥ ౩౪ ॥ రాజాజ్ఞామవలంబ్యాశు నిర్యయుశ్చోరకాస్త
దా । శ్రీమచ్ఛంకరభక్తానాం ద్రోహకస్య మహీంభుజః ॥ ౩౫ ॥ ము
ఖం విద్వాన్న పశ్యేత పశ్యేద్యది శివం స్మరేత్ । ఇతి మత్వైవ సూరోఽసా
వస్తాచలముపాగమత్ ॥ ౪౬ ॥ శ్రీశైవమతవిద్వేషా ద్రోహాదోషా
సమాయయా । భూతాదిగంతరాణ్యాశు వివిశుర్వ్రత
తత్ప్రభాః ॥ ౩౭ ॥ తస్కరాస్తే తదా వేషధారిణో ధృతకంచుకాః । నీలాం
బరసరాధీరా నిశితాసిధరా భృశం ॥ ౩౮ ॥ అనేకమాయినో మోహాక
రా మలినవృత్తయః । నిర్ఘృణా నిఖిలాక్షీణ పిధానైకధురంధరాః ॥ ౩౯
దివ్యాంజనకరాటాశ్చ దివ్యౌషధిసమన్వితాః । సాధనాని విశేషేణ గృహీ
త్వాపవిధాని వై ॥ ౪౦ ॥ అర్ధరాత్రావతీతాయాం సర్వలోకే నిద్రితే ।
నిర్గత్య గూఢమార్గేణ తస్కరా వేశవాటికాం ॥ ౪౧ ॥ ప్రవిశంతో నిశాం
తంత దన్వేషంతో ముహుర్ముహుః । ప్రాంగణాదవరుహ్యాంత ర్గేహాభి
త్తిం విశోధ్య చ ॥ ౪౨ ॥ శివపూజాగారమేతన్నా న్యమిత్యనుమన్యతే ।
లిత్కుడ్యే సుషిరం కృత్వా పాదావాదానివేశ్య చ ॥ ౪౩ ॥ శనైశ్శనై
శ్చాసతీర్య వివిశుస్తస్కరాస్తదా । ఆలోకయంతో బహుధా దీపమాలావి
రాజితం ॥ ౪౪ ॥ సౌవర్ణపీఠఖచిత రత్నభాభిః ప్రదీపితం । మందిరం శివ
పూజాయాః మహదాశ్చర్యకారణం ॥ ౪౫ ॥ హేమకుంభోపపాత్రైశ్చ
సద్రత్నఖచితైశ్శుభైః । రమ్యమాలోకయాంచక్రు రత్యంతనయనోత్స
కం ॥ ౪౬ ॥ తల్లింగపేటికామేకాం కుత్రాస్తీతి విశేషతః । శోధయం
తో విశేషేణ దదృశుర్మంచసంస్థితాం ॥ ౪౭ ॥ దివ్యైర్మణిభిరాక్లృప్తాం దీ
ప్యమానాం మహత్తరాం । ఆదాతుం పేటికాం తాం వై వేపమానా నిరంత
రం ॥ ౪౮ ॥ రాజాజ్ఞాభంగకర్తౄణాం పాపభారోఽభవేదితి । నిశ్చిత్య సహ
సా చోరాః పేటికాం లింగసంచితాం ॥ ౪౯ ॥ ఆదాయ భవనాజ్జగ్ముః రా
జానువశగా అమీ । ఆనీతాం లింగవిభ్రాజ త్పేటికాం రత్నశోభినీం ॥ ౫౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రాజ్ఞే నివేద్య సముద్రో వివిశుస్స్వస్వమందిరం। సా లింగపేటికా యావ చ్చో
రైరపహృతాఖిలైః । ౫౧ ॥ తానదేవహి సా నారీ పంచత్వం సముపాయ
యౌ । రాత్రౌ తస్యాం వ్యతీతాయాం సంప్రాప్తే చారుణోదయే । ౫౨ ।
సర్వే పౌరాస్సముద్ధాయ తదా తద్గృహవాసినః । యథాకాలం సముద్వీక్ష్య
నోద్ధితేయం వరాంగనా ॥ ౫౩ । కిమర్థం వానవిద్మోఽత్ర కాతర్యస్యతు
కారణం । ఇత్యుక్త్వంతో నారీం తా మాశ్రిత్య బహుళా జనాః ॥ ౫౪ ॥
ఉద్ధాప్యోద్ధాప్య బహుధా చింతయంతో ముహుర్ముహుః । గతప్రాణేతి
నిశ్చిత్య కారుణ్యాద్బహవో జనాః ॥ ౫౫ ॥ హాహాహేత్యోజఘ్ను
శ్శిరో జఘ్నుశ్చ కేచన । రుదంతస్తన్నామధేయం స్మరంతో నితరాంతతః
౫౬ ॥ గ్రామే కోలాహలారావో జాతస్సర్వాశుభంకరః రాజా బిజ్జలభూ
పాలః కుటిలాత్మా దురాశయః ॥ ౫౭ ॥ తథాపి సర్వార్తరవం శ్రుత్వా బహిరుపా
గమత్ । తస్య రాజ్ఞః పురోభాగే సర్వే పౌరాశ్చ సాన్వితాః స్త్రియః పు
మాంసో నితరాం నిందంతో నీచకర్మిణః ॥ ౫౮ ॥ అహోహానిరర్థకం త
స్యాః కమలాయాశ్చ సద్మని । సర్వాణ్యాభరణాదీని హిత్వా చోరాః కుమా
ర్గగాః ॥ ౫౯ ॥ తల్లింగపేటికామేవ గృహీత్వాదృశ్యతాం గతాః । చో
రాశ్చేద్రత్నవిభ్రాజత్కనకాభరణాదికం ॥ ౬౦ ॥ హిత్వా గచ్ఛంతి కేంన
స్యుః కేనవా దుష్టచేతసా । ప్రేరితాస్తస్కరాశ్చైవ నేతరాశ్చోరమార్గ
గాః ॥ ౬౧ ॥ పేటికాగ్రహణాదేవ తల్లింగస్య మహీయసః । ప్రాణాశ్చ
చలితాశ్శీఘ్రం మృత్యునైవ మహీయసా ॥ ౬౨ ॥ కమలాఖ్యాం గనాభ
క్తి భావనాభవ్యరూపిణీ । యదితస్యాం మృతాయాంతు రాజ్ఞో బహువి
పర్యయాః ॥ ౬౩ ॥ సమాగచ్ఛంతి నాసత్య మితిసర్వైర్వినిశ్చితం । ప
రాసుం యే పరీవాహయేయుః కౌటిల్య మార్గగాః ॥ ౬౪ ॥ తే సర్వే నిర
యం యాంతి యావచ్చంద్రదివాకరా । ఇత్యన్యోన్యం జల్పమానా జ్జనా
న్వీక్ష్య మహీపతిః ॥ ౬౫ ॥ పాపభీత్యా వేపమానో పరవాక్యానుసారతః ।
ప్రజాః పాలయతస్సర్వా స్స్వపుత్రానివ సర్వదా ॥ ౬౬ ॥ కథం దుర్బుద్ధి
రాపన్నా బుద్ధిః కర్మానుసారిణీ । సాధూనాం సజ్జనానాంచ సంతాపస్తుకు
లక్షయః ॥ ౬౭ ॥ భవిష్యతీతి విద్వాంస శ్శ్రావయంతి పదేపదే । నిరర్థకం
తు స్త్రీహత్యా కర్తుమేతస్యాత్కులక్షయః ॥ ౬౮ ॥ ఇతి చింతాపరో భూ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్వా నిద్రాపరవివర్జితః । విచారయామ్యేతదర్థే బుద్ధిసాగరమాది
మం ॥ ౧౯ ॥ బసవేశ్వరమంత్రీశ మాశు శ్రీబసవేశ్వరం । సమానయ
ధ్వం సామీప్యం మమ సత్వరమాదరాత్ ॥ ౨౦ ॥ తథేతి భృత్యవర్గాస్తు రా
జాజ్ఞాం శిరసావహన్ । గత్వా మంత్రివరం శీఘ్రం మాలోక్యాపుదర్శయాసి
ధం ॥ ౨౧ ॥ స్వామిన్ మంత్రీశ ధీవర్య భూపాలాజ్ఞానుసారతః । ఆగత్యా వై
భవంతోఽద్య సమాగత్య మహీశ్వరం ॥ ౨౨ ॥ స్వస్థచిత్తం ప్రకుర్వంతు
ప్రజాపాలనతత్పరం । ఏవం విజ్ఞాపతాం తేషాం భృత్యానాం వచనం తదా ।
౨౩ ॥ సమాకర్ణ్య నృపాధీశో మహాత్మా సుహిమాకరః । నిర్గత్య సహ
సా భూప మందిరం ప్రావివేశ సః ॥ ౨౪ ॥ తమాగతం మహాత్మానం బసవే
శ్వరమాదిమం । సంవీక్ష్య సహసోద్ధాయ సమాలింగ్య విశేషతః ॥ ౨౫ ॥
హస్తం గృహీత్వా విలసద్ధేమపీఠే నిజాసనే । నివేశయిత్వా బహుధా సంభా
ష్య సభ్యైస్సహ ॥ ౨౬ ॥ ఆత్మాపరాధమఖిలం విజ్ఞప్తుం సముపక్రమే ।
భో మంత్రీశ్వర శ్రోతవ్యం మమ కృత్యం కృతం నిశి ॥ ౨౭ ॥ కమలాయాస్సు
భక్తిం తాం సుఖండితనిజవ్రతాం । సతీం వాఽసతీం వేతి పరీక్షాం కర్తు
ముద్యమన్ ॥ ౨౮ ॥ చోరమార్గరతాః కేచిత్సమాహూయేద్ధమబ్రు
వం ॥ ౨౯ ॥ తస్కరా యూయమద్యైవ విమలం కమలాగృహం । ప్రవిశ్య
గూఢమార్గేణ తల్లింగం మే ప్రయచ్ఛథ ॥ ౩౦ ॥ మయేతి సమ్యగాజ్ఞస్తా
మదాజ్ఞావశగా అమీ । తన్మందిరం సమావిశ్య లింగం తస్యాః ప్రగృహ్య చ ॥
౩౧ ॥ యావద్బహిర్గతాశ్చోరా స్తావదేవ హి సత్వరం । తత్రాపణాశ్చ
లితా మంత్రిన్ కింకరోమి క్వ యామ్యహం ॥ ౩౨ ॥ స్త్రీహత్యా మయి
సంప్రాప్తా దుర్మార్గవశగామినీ । సమ్యగ్విచార్య మామద్య సముద్ధర్తుం
త్వమర్హసి ॥ ౩౩ ॥ మయి రాజ్ఞి దురాచార మార్గగే సతి సత్క్రియాః
ప్రణశ్యంతి ప్రజాస్సర్వాః పాపకర్మరతాస్సదా ॥ ౩౪ ॥ భవిష్యంతి న సం
దేహ స్తస్మాన్మాముద్ధర ప్రభో । ఇతి వాదిని భూపాలే పాపభీత్యా పదే పదే
౩౫ ॥ పతంతం పాదయోస్స్వస్య సముద్ధాప్యైవమబ్రవీత్ । రాజన్కిము
ధాం రుదసి సుచిరా దేవ తత్ఫలం ॥ ౩౬ ॥ భుంజంతి శివభక్తాన్యే దూష
యంతీహ దుర్జనాః । తస్మాత్త్వం శరణం యాహి శివభక్తాననేకశః ॥ ౩౭
తఏవ సర్వఫలదా స్సర్వపాపప్రభంజకాః । పూర్వమేవ మయా సమ్యగ్ గు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కృంత్వాం ప్రత్యనేకధా । ౮౮ ॥ శరణ్యభక్తాసమర్థాస్తే సర్వకార్యేషు
సర్వదా । లింగప్రాణాననింద్యాస్త్వ మితిసమ్యగుదాహృతం ॥ ౮౯ ॥ వి
స్మృత్యధవతాసర్వం స్వైర్నిర్దోషోసిభూపతే । పూర్వం హి చోళభూపా
ల వేలభూపాలకౌతదా ॥ ౯౦ ॥ ఉదయేశాదయో శైవ నిందకాబహవః
పాపినః । భూత్వానిర్వంశతాం జగ్ము రితిసమ్యగ్విచారయ ॥ ౯౧ ॥ సుకృ
తం దుష్కృతం చాపి కర్తారం చానుమోదకం । సమమేవ సమాప్నోతి సర్వ
శాస్త్రార్థనిశ్చయః । ౯౨ ॥ ఇతివాదిని మంత్రీశే బసవేశే మహాత్మని ।
బిజ్జలః పాపభీత్యా తం పుసరష్యాహ భూపతిః ॥ ౯౩ ॥ పురారాతిమహాభక్త గ
ణసంశోషకానఘ । అజ్ఞానాబ్ధినిమగ్నానాం తారకోసినిరంతరం ॥ ౯౪
త్వామేవసర్వదామన్యే సాక్షాదీశ్వరసన్నిభం । ఏవం దీనానులాపం తం
భూపతింబిజ్జలాహ్వయం ॥ ౯౫ ॥ అన్వీక్ష్యకృపయా మంత్రీ బసవేశో మ
హామతిః । త్వల్లింగం దేహి మే రాజ న్నితిసంగృహ్య హస్తతః ॥ ౯౬ ॥ భక్త
మాహేశ్వరైస్సార్థం బిజ్జలేనచభీరుణా । కమలాయాస్తు సద్వేశ్మ ప్రా
విశత్పరితోవృతాః ॥ ౯౭ ॥ గతప్రాణాం ప్రసుప్తాం తాం కమలాం వీక్ష్య సా
ధ్వసం । నిర్విణ్ణాస్సకలాభక్తాః పూర్వాచార్యేణధీమతా ॥ ౯౮ ॥ య
థాపూర్వం స నియమం తథాలత్కంథరే మహత్ । లింగమాబంధయా
మాస బసవేశపురోగమాః ॥ ౯౯ ॥ తద్దైవకమలాభిఖ్యా సర్వభక్తా
నుకంపయా । సుప్తోత్థితేవనితరా మున్మీల్యనయనాంబుజే ॥ ౧౦౦ ॥ అవ
శ్యద్భక్తనికరాన్ బసవాదీంశ్చబిజ్జలం । మహదాశ్చర్యసంయుక్తా ప్రాంజలిః
ప్రుంతస్థితా ॥ ౧౦౧ ॥ భూయోభూయో నమస్కృత్య తానువాచవరాం
గనా । యూయం కిమర్థం స్వద్మే తన్మదీయం భక్తసత్తమాః ॥ ౧౦౨ ॥
సమాగతాస్సమాఖ్యాతు మర్హథేతిచవాదినీం । మంత్రీశః కమలాభి
ఖ్యాం ననామప్రభుణాసహ ॥ ౧౦౩ ॥ బిజ్జలో భీతియుక్తస్సన్ లజ్జయా
నతకంధరః । శివభక్తిపరాంతాం హి స్వాపరాధమనుస్మరన్ ॥ ౧౦౪ ॥ కమలే
కరుణాపూర్ణైః కటాక్షైరనువీక్షయ । అస్మానుద్ధర్తుమర్హసి కమలేవి
మలాశయే ॥ ౧౦౫ ॥ కాలోచితామితమహేశ్వర పాదపూజావిభ్రాజ
మానహృదయే కమలాభిధేయే । త్వత్కీర్తిలేశమభివర్ణితుమాది శేషో
నాలం ఖలు ప్రకృతిమాత్రశయిణోవయం కే ॥ ౧౦౬ ॥ కౌటిల్యబుద్ధిమవలం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బ్ధ్వ కృత్వాపరాధం కామారిభక్తికలితే కమలాభిధే త్వం । మాముద్ధరేతి ప
దయోః పతితం మహాంతం । రాజా సమీక్ష్య రమణీమణిరబ్రవీత్తం ॥ ౧౦౭
శివాజ్ఞయా సుస్థిరతామవాప్య భక్తవ్రజానాం పరమాం శివం వృణు । ఇతీర్య
మాణా నిజభక్తితత్పరా బభాస రాజా నిజమందిరం యయౌ ॥ ౧౦౮ ॥ ఇతీదం
శృణుయాద్వాపి పఠేద్వా భక్తితత్పరః । సర్వాన్ కామానవాప్యాథ దే
హాంతే ముక్తిమవాప్నుయాత్ । ౧౦౯ ॥ ఇతి శ్రీచెన్నబసవపురాణే రేణు
కాగస్త్య సంవాదే కమలాంగనా మహిమానువర్ణనం నామ వింశతిత
మోఽధ్యాయః ॥ ౨౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(టంగుటూరిమాచిదేవకథా.)—

(ఏకవింశోఽధ్యాయప్రారంభః)

పునఃపునశ్శ్రోతుమచింత్యవైభవం భక్తౌఘమాహాత్మ్య మఘాపహారకం । కాంక్షంతిచిత్తాని పరంమహత్తరంచా స్మాకమిత్యాహురనేకభక్తాః ॥ ౧ ॥ భోభక్తసంఘాయదిశ్రోతుమిచ్ఛా భవేన్మహాభక్తగణప్రభావం ।యథోచితంవచ్మినిశమ్యతా మితిప్రవక్తుముద్యోగముపక్రమత్తదా ౨ ॥ ఆసీత్పురాకశ్చిదమోఘభక్తియుక్తోమలశ్శ్రీగిరినాథభక్తః శ్రీటంగుటూర్మాచననామధేయః శ్రీతాతీహ్యచ్ఛివకళావిశారదః ॥ ౩ ॥ యోగీయోగ్యతరశ్శివానుభవపితా కారుణ్యధీర్లింగవాన్ । నిత్యాచారనిరర్గళస్సు వినయోనిత్యోత్సవోలింగిషు । శ్రీమన్మాచననామధేయకవర శ్రీశంభుభక్తాగ్రణీః । పారావారగభీరమానస వరః ప్రద్యోతమానోభవత్ ॥ ౪ ॥ పత్నీపుత్రయుగాన్వితః పరధనంలోష్టోపమంపశ్యతః । సూనుర్యస్యరపంచకోమలమతిర్బాల్యైనసైకైస్సహ । బాహ్యోద్యానముపేత్యతత్ర బహుధాసంక్రీడయత్సన్నిత్యకః । దూరంతేషుగతేషుసత్సున్యయమప్యుద్యానబాలోచయన్ ॥ ౫ ॥ పరీత్యధావతస్తస్య బాలకస్య శరీరతః । లింగంపపాతభూభాగే భాసమానంహతాదహో ॥ ౬ ॥ బాలోయంబహుధాక్రాంతో భ్రష్టంలింగంనవేదహ । తత్రైవసర్వబాలానాం మధ్యేకశ్చిదవలోకిత ॥ ౭ ॥ భ్రాజమానంమహాలింగం దృష్ట్వాస్వా[illegible]త్తమం । సంగృహ్యసహసోద్ధాయ గోపయన్యత్రకుత్రచిత్ । త[illegible]కబాలస్య తస్యేతిచవినిశ్చయన్ । సమీపమేత్యభోబాల తా[illegible]ంప్రదర్శయ ॥ ౯ ॥ ఉక్త్వాతదంగంపరితస్పృశన్తేఘూర్జటేర్మ[illegible] । నాస్తీత్యుచ్చారణేనైవ గతాసుర్భువిచాపతత్ ॥ ౧౦ ॥ అహో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చిత్రమహో చిత్రమితి సంభూయ బాలకాః । విగతాసుం సముద్వీక్ష్య బి
భ్యుస్తే కంపితాంగకాః ॥ ౧౧ ॥ కిమర్థమేవం సంజాతం బాలకస్యానిరర్థ
కం । మాతాపిత్రోస్సకాశే తు కథం బ్రూమో వయం త్వితి ॥ ౧౨ ॥ ఇతి వాది
షు సర్వేషు బాలకేషూత్కంఠేషు చ । స ఏవ లింగసంగ్రాహీ సమాగత్యై
వమబ్రవీత్ ॥ ౧౩ ॥ బాలాశ్శృణ్వంతు మద్వాక్యం మార్గమధ్యే మ
హత్తరం । లింగమాలోక్య సంగృహ్య గుప్తవానస్మి కుత్రచిత్ ॥ ౧౪ ॥
పునరాగత్య చైతస్య సమీపం బాలకస్య వై । అంగం ప్రదర్శయేత్యుక్తే
మయా చాదర్శయత్తదా ॥ ౧౫ ॥ లింగం నాస్తీతి కథనాత్తత్రైవ విగతా
సుకః । జాతః కిం కుర్మ ఇతి చ ప్రజల్పంతో ముహుర్ముహుః ॥ ౧౬ ॥ బహు
ధాఽఽచ్యుతల్లింగమానీయ గళబంధనం । కరణాదేవ చోద్ధాయ యథా
పూర్వముపస్థితః ॥ ౧౭ ॥ లింగప్రాణినమేనం హి దృష్ట్వా బాలా ముదాన్వి
తాః । అత్యాశ్చర్యసమాయుక్తా బభూవుర్భయవర్జితాః ॥ ౧౮ ॥ ఏత
స్మిన్నంతరే కాలే బాలస్యైతస్య ధీమతః । భ్రాతా జ్యేష్ఠస్సమాగత్య స
ర్వం శుశ్రావ బాలకైః ॥ ౧౯ ॥ నినింద బాలమనుజం న గతాసుం చ ప్రాణి
నం । సర్వేషాం బాలకానాంతు పురతస్తం విచేష్టినం ॥ ౨౦ ॥ రే రే బాల
క దుర్బుద్ధే భ్రష్టవ్రతతవాననం । న ద్రష్టవ్యం త్వయా సార్ధం న వక్తవ్యం
కదాచన ॥ ౨౧ ॥ లింగం విహాయ గళితం నిజకంఠస్థలాదహో । కంచి
త్కాలం విహృత్యాథ విగతాసుర్నిరర్థకం ॥ ౨౨ ॥ లింగప్రాణీ యది
భవేన్నరః కంఠప్రదేశతః । యదా లింగంతు గళితం తదైవ ప్రాణసంచయః
౨౩ ॥ తల్లింగం తు సమాశ్రిత్య వర్తతే యది లింగవాన్ । ధిఙ్మభ్రాతుర్జీ
వితం చ ధిక్తస్య పురుషార్థతా ॥ ౨౪ ॥ ధిగస్య జననం మాతుః క్లేశకారణ
మేవ హి । ఏవం బహుప్రకారేణ దూషయంతం కృథాన్వితం ॥ ౨౫ ॥
సమీక్ష్యమానా బాలాస్తే సర్వే సంభూయ తత్క్షణం । ద్రక్ష్యామశ్చిత్రమే
తస్య లింగసంగ్రాహ్యయత్నతః ॥ ౨౬ ॥ వయంతు గోపయిష్యామః ప
శ్చాత్పశ్యామ ఏన హి । ఇతి సమ్యగ్విచార్యాథ కుమారాస్తం కుమారకం
౨౭ ॥ బలాదాకృష్య కంఠస్థం లింగం జగృహురంజసా । తదైవ ప్రాణాశ్చ
లితా లింగే న సహజంగమాః ॥ ౨౮ ॥ విగతాసుం సముద్వీక్ష్య తల్లింగం
పునరపృథక్ । సంస్పర్శయంతః పునరప్యన్యోన్యాభాషణోత్సుకాః ॥ ౨౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సప్రాణసంగతప్రాణం సమూపాస్యైశ్చర్యసంయుతాః । బాలంసమేత్యసర్వే
తేస్తువంతోగ్రేపునఃపునః ॥ ౩౦ ॥ నమంతఃపాదయోస్తస్య బాలకస్యప
దేపదే । అహోహో బాలక తేజ్ఞాన మహోహో బాలక తేమతిః । ౩౧ ॥ అ
హో బాలక తేనిష్ఠా హ్యహో లింగైక్యభావనా । నవిద్మోయత్రకుత్రా
పి భవత్తుల్యంనరోత్తమం ॥ ౩౨ ॥ బాలోస్యవిదితార్థోఽపి బ్రహ్మజ్ఞానవి
దాంవరః । జ్ఞానతోఽజ్ఞానతోవాపి యత్కృతంమందబుద్ధిభిః ॥ ౩౩ ॥ అస్మా
భిస్సాపరాధైస్తు సర్వంసైతుమ్యతామితి । నమత్సుసత్సుబాలేషు మాచి
దేవోగురుస్స్వయం ॥ ౩౪ ॥ సమాగత్యనిశమ్యాథ తత్సర్వంబాలముఖోది
తం । ప్రహస్యకుపితశ్శ్రీమా న్కాలకాలోపమోభవత్ ॥ ౩౫ ॥ ఉవా
చైవంబాలకాంస్తా ననన్యపరిభాషిణః । లింగినోస్యకథంగ్రాహ్యం ప్రా
ణసూత్రానుబంధనం ॥ ౩౬ ॥ భవేత్ప్రాకృతబుద్ధీనాం దుర్మార్గవశగామి
నాం । ఏవముచ్చారితేమాది దేవనామ్ని మహత్తరే ॥ ౩౭ ॥ సర్వేబాలా
శ్చవృద్ధాశ్చ చిత్రమేతద్దిదృక్షవః । పరంస్థితస్యబాలస్య పూర్వవద్గ్రహ
ణోన్ముఖాః ॥ ౩౮ ॥ సంతస్త్వవాప్యసామీప్యం కంఠగంలింగమస్పృ
శన్ । బలాదాకృష్యమాణంత ల్లింగంనత్యజదంగకం ॥ ౩౯ ॥ బహుప్ర
యాసయుక్తాస్తే తంచతల్లింగముత్తమం । తత్యజుర్భయసంగ్రస్త మా
నసావివశంగతాః ॥ ౪౦ ॥ వ్యర్థంకిమర్థంభగవ ద్భక్తాన్నిరుపమాస్వ
యం । పీడయిత్వామహాపాప వశగాశ్చభవామహే ॥ ౪౧ ॥ ఏతచ్చా
త్యర్థమేతేషాం భక్తానాంచప్రదక్షిణాం । కృత్వావయంతునిర్దోషా
భవామోత్రనసంశయః ॥ ౪౨ ॥ ఏవంనిశ్చిత్యపౌరాశ్చ బాలకాశ్చసు
తోత్తమా । పితరంమాచిదేవాఖ్యం నమశ్చక్రుఃపదేపదే ॥ ౪౩ ॥ మ
త్కృతానపరాధాన్వై క్షామ్యంత్వితిగరీయసః । తదాశిషంపరాంలబ్ధ్వా
స్తువంతోచ్చైర్మహాత్మనః ॥ ౪౪ ॥ ప్రపేదిరేస్వస్వగృహాన్ సామరాబాల
కాదయః । పౌరాశ్చరాజప్రముఖాః ప్రశంసంతోముహుర్ముహుః ॥ ౪౫
యేశంకరేవిమలభక్తినియుక్తచిత్తా యేశాంభవీశవరభక్తమతానుగుణ్యా
ఏతత్కథాంశ్రుతిపుటైశ్చపిబంతిశుద్ధాస్తే యాంతిశంకరపదంశమితారిబృం
దం ౪౬ ॥ నిరంతరాఖండితభక్తియుక్తా నిరూఢపాపౌఘహరాఃపవిత్రాః । న
సంతికింతేష్వపిదివ్యయోగో న్నేతాదృశోదివ్యగుణైకగణ్యాః ॥ ౪౭ ॥ ఏవం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రకారేణనహ్యత్రసత్సు సర్వేషులోకేషుసతాంవరిష్ఠః । ఏకస్సముద్ధాయ
మహేశ భక్తోవక్తుంమహాభక్తకథాముపక్రమత్ ॥ ౪౮ ॥ ఇతి శ్రీ చెన్న
బసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే టంగుటూరి మాచిదేవాఖ్య మహి
మానువర్ణనం నామైకవింశతితమోఽధ్యాయః ॥ ౨౧

శ్రీశివాయనమః

—(అనిమిషభక్తకథా.)—

(ద్వావింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

భక్తవర్యః॥ అమలసుగుణధుర్యోప్యాదిమోభక్తవర్యోప్యనిమిష వరనామాఽచార్యసంఘాభిరామః । సురమునిగణనీయస్సూరిభిర్వర్ణనీయ స్సకలగుణనికాయస్సాత్వికబ్రంహ్మచర్యః ॥ ౧ ॥ తస్యైవంవర్తమానస్య మహాభక్తస్యధీమతః । శ్రీశైలగామినోలింగం యత్రవాపతితం భువి ॥ ౨ ॥ బాలత్వముపపన్నోపి శివభక్తివిశారదః । అజానన్దేహగళితం లింగందూరమవాప్యసః ॥ ౩ ॥ కంఠేకక్షేచోరసిచ లింగమన్వేషయన్తదా । నాఽపశ్యన్యత్రకుత్రాపి చింతామాపమహత్తరాం ॥ ౪ ॥ స్వాసూన్మోక్తుంసముద్యుక్తం నందికేశస్సమాగమత్ । భోభక్తవర్యాఽనిమిష మదీయంవాక్యమాదరాత్ ॥ ౫ ॥ నిశామయమహాబుద్ధే కిమర్థం ప్రాణమోచనం । కరోషీతిహసన్నుక్తే పునరాహవిరాగవాన్ । ౬ ॥ మదీయలింగమమలం యత్రావాపతితంభువి । తస్మాత్ప్రాణానహంధర్తుం నోత్సహేనందికేశ్వర। ౭। ఏవముక్తేచాఽనిమిషే నందికేశోగణాగ్రణీః । ప్రత్యువాచప్రహస్యైన మనిమేషంమహత్తరం ॥ ౮ ॥ మాకృథాస్సాహసంవ్యర్థ మన్వేషయఇతస్తతః । ఇతఃపూర్వంతువసతిః కృతాయత్రత్వయానఘ ॥ ౯ ॥ తత్రగత్వాన్వేషణీయం సన్మార్గేమహదాశ్రమె ॥ యేషాంకేషాంచహస్తేషు లగ్నంవాలఘుమార్గతః॥ ౧౦ ॥ విచార్యపశ్చాద్యత్కార్యం తద్విచార్యంభవేత్సుధీః । ప్రాతఃకృత్యంయత్రజాతం తత్రాఽన్వేషయసువ్రత। ౧౧ ॥ కురుష్వశ్రద్ధయాయుక్తః ప్రయత్నంపరమార్థకం । ఏవంశ్రునందికేశేన భాషితంవచనంహితం ॥ ౧౨ ॥ నిశమ్యభక్తవర్యోఽథ తమూచేమహాసాంనిధిం । అహంగతదినేస్వామిన్ సుదూ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శేపస్మిన్పతితః ॥ ౧౩ ॥ కశ్చిత్స్వో లింగముత్సృజ్య నివేశ్య కరపీఠకే । శివ
పూజాంచవిధివత్కృత్వా సమ్యఙ్మయాయానఘః ౧౪ ॥ అర్పణానంతరంలిం
గం గ్రీవాయాంసుదృఢంమయా । ధృతమిత్యేవమేజ్ఞానం విస్మృతంనహి
కుత్రచిత్ ॥ ౧౫ ॥ శివాక్షేవంహిసంజాతా కింకరోమ్యద్యతద్వద । అంగీ
కృతమహాశైవ వ్రతోల్లంఘనతఃపుమాన్ ॥ ౧౬ ॥ మహాపాపోపపాపౌ
ఘై బాధ్యతేనాత్రసంశయః । తస్మాన్మేమరణోపాయా దన్యోపా
యోనదృశ్యతే ॥ ౧౭ ॥ మమవ్రతమిదంముఖ్యం భవేద్యత్రచమేస్థితిః ।
తస్మాదన్యంస్థలంస్వామి న్నవేద్మిప్రమథోత్తమ ॥ ౧౮ ॥ నియమేనసమా
యుక్తం భక్తంనోజ్ఝతిశంకరః । అత్రైవవర్ణయామ్యద్య పగల్తాండారి
సత్కథాం ॥ ౧౯ ॥ శృణ్వతాంపఠతాంవాపి సర్వపాపప్రణాశనం । శ్రు
ణునందీశవక్ష్యామి శ్రుతిసౌఖ్యప్రదాయకం ॥ ౨౦ ॥ ఇతఃపూర్వంమహా
భక్తః పగల్తాండారినామకః । సదాశివపదధ్యాన సంసక్తామలమానసః ॥
౨౧ ॥ విశ్వసంస్తుతసత్కీర్తి ర్విమలాకారవాన్ శుచిః । నిత్యోత్సా
హీశివధ్యాన నిరతానందనిర్భరః ॥ ౨౨ ॥ నిరంతరమగస్త్యేశ్వ రా
ర్చాంకుర్వన్సముద్యమన్ । ఘటానాంశతకేనైవ సుగంధయుతవారిణా ॥
౨౩ ॥ అభిషించామిదేవేశ మగస్త్యేశమతంద్రితః పశ్చాద్భుంజామినియ
మాదితివ్రతముపాయయన్ ॥ ౨౪ ॥ ఏవంబహుషుకాలేషు గచ్ఛత్సుమ
హామోజ్జ్వలః । నిత్యంశివార్చనంకృత్వా చాఖండితనిజవ్రతః ॥ ౨౫ ॥
ఏవంనిత్యార్చనోద్యుక్తే పగల్తాండారినామని । నిర్వర్షాచాంబుదాజా
తాఃప్రావృట్కాలేమహత్తరే ॥ ౨౬ ॥ అనావృష్టితయాసర్వ లోకోపిబ
హుదుఃఖభాక్ । సరిత్సరాంసిబహుధా నిర్జలత్వముపాగమన్ ॥ ౨౭ ॥
ఏవంజాతేపిభక్తోయం నచచాలనిజవ్రతాత్ । నిదాఘకాలేసంప్రాప్తే
స్వగ్రామేనిర్జలేసతి ॥ ౨౮ ॥ పగల్తాండారిభక్తోసౌ సర్వత్రాన్వేష
యన్ జలం । గ్రామేభ్యోదూరసంస్థేభ్య స్తోయకుంభానిచాన్వహం ॥ ౨౯ ॥
ఆనీయసాత్వికోనిత్య క్రమమాపూరయంత్సుధీః । ఏకస్మిన్నేవదివసేగృహీ
త్వాదూరతోజలం ॥ ౩౦ ॥ సమాగతస్యహస్తాద్వై జలకుంభంశిలాత
లే । పతితంనిర్జలంకుంభం భిన్నమాసీత్సహస్రధా ॥ ౩౧ ॥ తదానిర్విణ్ణ
చిత్తస్సన్ బహుధాచింతయద్ధృది । అస్మిన్గ్రామేనాస్తితోయమితిమ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్వాసుదూరతః ॥ ౩౨ ॥ సమానీతేష్వేక కుంభంపాషాణేతుశివాజ్ఞయా
హస్తచ్యుతం సద్భిన్నత్వమాపేదేమమదుర్మతేః । ౩౩ । శివాభిషేక
కాలోయం సంప్రాప్తస్సకలార్థదః । సుకాలస్సాంతరాయస్స్యాత్కింక
రోమ్యద్యశంకర ॥ ౩౪ ॥ ఇతిచింతాపరోభూత్వా నిశ్చలోమూర్ఛ
నాంగతః । తస్మిన్నవసరేదివ్య జంగమాకారధృత్పుమాన్ ॥ ౩౫ ॥
సువర్ణకలశంసజలం దివ్యమానీయవేగవాన్ । భోభక్తవర్యసౌవర్ణ
కుంభంసద్వారిసంభృతం ॥ ౩౬ ॥ గృహీత్వానిత్యకర్మాణి నివర్తయ
మహామతే । ఇతిస్వప్నగతాంవాచం నిశమ్యసయసేశుభే ॥ ౩౭ ॥ ఉన్మీ
ల్యపశ్యంత్సర్వత్ర సకించదవలోకయన్ । నాస్తిజంగమవర్యోపి నాస్తికుం
భంజలాశ్రితం ॥ ౩౮ ॥ స్వప్నావస్థేయమితివై నిశ్చిత్యాస్యంతునైకత
తథైవపూర్వవన్నేత్రే నిమీల్యోచ్ఛ్వసితస్యవై ॥ ౩౯ ॥ కుక్షావేవహిత
ద్భాండం హైమంసద్వారిసంయుతం । దృష్ట్వాసంతోషమాపన్నో మా
మకోదరసంస్థితం ॥ ౪౦ ॥ కుంభముత్పాటయిత్వాహ మభిషించామిశంక
రం । నిశ్చిత్యసహసాశీఘ్రం ఛురికాంనిశితాంతదా ॥ ౪౧ ॥ స్వోదరచ్ఛే
దనోద్యుక్తం సంగృహ్యాయుధముత్తమం । అఖండితమహాశైవ వ్రతశీ
లసముత్తమం ॥ ౪౨ ॥ షగల్తాండారినామానం ప్రతిశంభుర్జగత్పతిః ।
ఆవిర్భూత్వాజగాదేతి మాకార్షీస్సాహసంవృథా । ౪౩ ॥ తవవ్రతేన
తృప్తోస్మి వరంవరయసువ్రత । కైలాసంప్రాహిణోమ్యద్య మావిలంబో
విశామయ ॥ ౪౪ ॥ ఏవముక్తోమహేశేన స్తోతుంశంభుంమనోదధే ।
మహానందమయోభూత్వా మదనారిముమాపతిం ॥ ౪౫ ॥ అంబుజాస
నాదిదేవ వందితాచ్యుతాశుగ శ్రీకరేశభాసురార్క భేశవహ్నిలోచన ।
కుంభినీధరేంద్రజామ నోంబుజాతభానుమ న్నస్తుతేనమోనమోహేశ శ
ర్వమారసంహార ॥ ౪౬ ॥ జృంభదాదిశేషభూష శాంభవీమనోహర
ప్రశస్తనాతివేగశుంభ దుక్షవాహభాసుర । అంబుజారిశేఖరత్రియంబక
త్రిశూలభృహిత్పామాం నమోనమోస్తుఫాలలోచనామల ॥ ౪౭ ॥ ఇతి
స్తుత్వామహాదేవం శంకరంలోకశంకరం । ప్రాంజలిఃపురతస్థిత్వా ప్రణనా
మపునఃపునః ॥ ౪౮ ॥ స్వామిన్ శ్రీదేవదేవేశ వరయోగ్యోస్మ్యహంప్రభో
వ్రతంమేపూరయిత్వాదౌ పశ్చాద్దేహివరంమమ ॥ ౪౯ ॥ ఇతఃపరంగజా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నేహం చింతితార్థప్రదాయకం । సర్వప్రపంచకర్తారం హర్తారం
చ జగత్పతిం ॥ ౫౦ ॥ నాన్యం వృణోమి త్వత్తోఽద్య రజతాద్రీశ శంకర । పా
ాపాహి పునః పాహి పాహి మాం పరమేశ్వర ॥ ౫౧ ॥ ఇతి సంస్తుత్య మా
ోసౌ శంకరః శశిభూషణః । పునరాహ మహాభక్తం పగల్తాండారినామకం ॥
౫౨ ॥ భో భక్తవర్య శ్రోతవ్యం మద్వాక్యం సావధానతః । నిధానకుంభే సం
ప్రాప్తే ధూపోపకరణైశ్చ కిం ॥ ౫౩ ॥ సర్వాభీష్టప్రదే దేవే మయి తే స
్నిధా స్థితే ॥ అన్యైర్ద్రవ్యైశ్చ కిం వత్స మత్ప్రీత్యర్థకరైః పరైః ॥ ౫౪ ॥
దీయదర్శనప్రాప్తిర్వ్యాపత్న్యత్రావదేహి హి । పరిణామఫలావాప్తి
ర్నాన్యథా పరిభావయ ॥ ౫౫ ॥ తస్మాత్త్వం నయముత్సృజ్య ప్రసూనప
గుంభితం । దివ్యం విమానమారుహ్య కైలాసం మామకం పరం ॥ ౫౬
మాగచ్ఛేతి దేవేశే ప్రోచ్యమానే మహావాక్యమహః । ప్రణమ్య పునర
ప్యాహ పగల్తాండారినామకః ॥ ౫౭ ॥ స్వామింస్తథాస్తు పశ్చాద్వై పూ
రయాద్య వ్రతం మమ । దృఢవ్రతి సమాలోక్య కృపాకలితమానసః ॥ ౫౮
గంగాధరో దదౌ తస్మై జలకుంభం మనోహరం । తమాదాయ మహాలింగ
మభిషిచ్య యథామతి ॥ ౫౯ ॥ దివ్యం విమానమారుహ్య కైలాసం గతవా
న్పురా । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన వ్రతం సాంగం సమాచరేత్ ॥ ౬౦ ॥ ఏ
వముక్త్వా చానిమిషః పునరప్యాహ నందినః । అన్యచ్చ బ్రూమి శ్రోతవ్యం స
ర్వశాస్త్రార్థకోవిద ॥ ౬౧ ॥ పూర్వమేకో మహాభక్తస్స్వప్రమాణం మ
హత్తరం । ధూపవస్తు మహేశాయ నిత్యమర్పితవానభూత్ ॥ ౬౨ ॥ సర్వే
ద్రుతుమో గాళా గుగ్గులం ఘుమఘుమాయితం । పూజాకాలే పురః క్షిప్తం
మహాదేవస్య ధూర్జటేః ॥ ౬౩ ॥ ఆదాయ సద్రవుస్త్రైవై దుర్మార్గా
మాపణోత్సుకాః । తద్దైవభక్తిమాన్ ధీరో కాలాతిక్రమదోషతః ॥ ౬౪
నిత్యవ్రతస్య భగ్నత్వాద్దాత్మదేహముమాపతేః । ప్రజ్వాల్యాగ్నిమసౌ భ
క్తో ధూపార్థం నైజమంగకం ॥ ౬౫ ॥ తస్మిన్నగ్నౌ ప్రజ్వలితే తత్యా
గోత్సాహవాన్ శుచిః । శివం సతోషయామాస శివామపితద్వైవసః ॥ ౬౬
నతార్థముత్సృజన్దేహం శివసాయుజ్యవాప్తవాన్ । కశ్చిదన్యో మహా
క్తో నిత్యం దీపసహస్రకం ॥ ౬౭ ॥ శంకరాయ నివేద్యాశు స్వయంభుక్తేన
నాన్యథా । విక్రయిత్వా నిజద్రవ్యం సర్వం వై గృహసంస్థితం ॥ ౬౮ ॥ స

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ద్యోఘృతంసమానీయ నిత్యందీపయతిస్మసై । ఏవంజాతేమహాకాలే ని
ష్ఠోభూత్వానిరంతరం ॥ ౬౯ ॥ చింతయన్నేకశబంధంతు సముత్సృజ్యాపి
ధానతః । దీపయిత్వామహేశాయ సుస్థిరోజ్జ్వలనోపమః ॥ ౭౦ ॥ భూ
త్వానిశ్శంకమగమత్కైలాసంగిరిశాలయం । భక్తప్రవీణాబహుధాపు
రారాతింవిశేషతః ౭౧ ॥ సంపూజ్యసకలాన్ భోగానహాపుర్నిరతోత్సుకాః ।
తస్మాత్సర్వప్రయత్నైశ్చ వ్రతమేవసమాచరేత్ ॥ ౭౨ ॥ సుకేశ్వరాహ్వ
యశ్శ్రీమాన తంద్రితమనాస్సదా । ఉష్ణాంశోశ్శీతభావోశ్చ నస్పృశామి
కరానితి ॥ ౭౩ ॥ తీక్ష్ణంవ్రతంస్సమాదాయ గుహాయామేవసంవిశన్ । బ
హిర్నయాతిభగవద్భక్తిమగ్నమహోదధిః ॥ ౭౪ ॥ సూర్యస్యరశ్మిభిస్స్పృ
ష్టశ్చైకదారవిమానకే । కైలాసంప్రాప్తవాన్పూర్వం కలుషాద్రీశవ్రజ
కం ॥ ౭౫ ॥ కశ్చిద్భక్తోమహాదేవం శంకరంశశిశేఖరం । మలయాచలసం
భూత మహాచందనచర్చనాత్ ॥ ౭౬ ॥ తోషయామీతినిశ్చిత్య మ
హావ్రతపరోభవత్ । నిత్యంశ్రీఖండశకలం సమానేతుమనేకధా ॥ ౭౭ ॥
ద్రవ్యంవితీర్య బహుశోని ష్ఠోభూత్వాదృఢవ్రతీ । వ్యయీకృత్య
గృహంనిస్వ మాలోక్యచవిరాగవాన్ ॥ ౭౮ ॥ కింకరోమీతిసంచింత్య
దృఢీకృత్యమనస్తథా । స్వకూర్పరస్యనిష్పేషాత్తోషయామాసశంకరం
౭౯ । కైలాసంప్రాప్తవాన్పూర్వం కమలాక్షాదిదుర్లభం । ఏవంగుగ్గుల
మారాది భక్తాస్సద్వ్రతమాశ్రితాః । ౮౦ । అఖండితమహాభక్తగ
ణ్యాజాతాఃపురాకిల । ఏవముక్తేచానిమిషే నందికేశోమహామతిః ॥ ౮౧ ॥
నిశమ్యసర్వమేతస్య వాగ్జాలంవరబోధకం । నిష్ఠాగరిష్ఠతాంపశ్యన్ హ
సల్లింగమిదంతవ । ౮౨ ॥ గృహాణేతినిదానేన దత్వాతస్మైమహాద్యు
తిః । లింగాంగైక్యమిదంచేతి ప్రబోధ్యపరయాముదా ॥ ౮౩ ॥ దండవ
త్ప్రణమంతం హితవవాక్యైరనేకధా । బోధయన్గతవాన్నందీ యథేచ్ఛం
శంకరాంతికం ॥ ౮౪ ॥ తదారభ్యానిమిషకో నిజలింగైక్యమానసః । భూ
త్వాసదానందమగ్నో జాతస్సర్వార్థకోవిదః ॥ ౮౫ ॥ ఏవంపురామహా
భక్తచర్యాంవిదోన్మనయంత్విహా । మహాత్మనోమూన్పశ్యామో మహ
దానందకారణాన్ ॥ ౮౬ ॥ ఇతిస్తువంతోబహుధా సంతోషంపరమం
యయుః । తస్మిన్నేవహికాలేతు మాచిదేవమహాత్మనః ॥ ౮౭ ॥ పత్నీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

టకేనివేశయన్ ॥ ౮ ॥ జంగమార్చనపరోఽపి నియమాన్నిత్యకృత్యవిధిషు
స్వాహాంచరన్ । తాంప్రియామపినపశ్యతిప్రి యాన్నానుగచ్ఛతిప్రియంన
భాషతే ॥ ౯ ॥ తాంసమీక్ష్యసకలాంమహేశ్వరా సర్వకాలవిటసంఘ
గామినీం । చాటువాక్యనిచయైరనేకధా రిష్టమేవకథనంజగుస్సదా ॥ ౧౦
ఏవమార్యజనశాసితాపివా నత్యజత్ప్రకటనైజదుర్గతిం । జంగమాస్తుబ
హవస్తుహత్తరా స్తత్పతి ప్రతిసమస్తరంజకాః ॥ ౧౧ ॥ భక్తవర్యభవదీ
యభామినీ భావనీయగుణనైభవానహి । భాసురైశ్చవిటజంగమైస్సహా
భాషతేనిధువనం ప్రకుర్వతీ ॥ ౧౨ ॥ పావనాద్రివరధీరభామినీ తేనయాతి
ఋజుమార్గగామినీ ఇత్యుదీరయతిభక్తసంచయే తాం సమాహ్వయదమో
ఘలక్షణాం ॥ ౧౩ ॥ తత్ప్రవర్తనమతీవనిందితం శృణ్వతామపిచదుర్వి
గాహకం । వేద్యహుసహృదయోఘటాలకః క్రోధమావ్యచహసన్నిద
మూచే ॥ ౧౪ ॥ అంబికాశ్రితవధూంసమీక్ష్యతా మాహభక్తజనతాసు
కంపయా । కోమలాంగినరభక్తిసన్నిధా వక్రయానమసకృత్యజానఘే ॥
౧౫ ॥ భక్తవాక్యపరిపాలినీసదా భ్రాజమానవపుషాసుచిస్మితా । భ
ద్రదంతిగమనాకృశోదరీ కుంభకారపృథుచక్రవద్భ్రమత్ ॥ ౧౬ ॥ భక్త
వర్యగుణధుర్యముగ్ధభో భాసురాంగిగమనంత్విదంనహి । కింతునవ్యగవ
లోకయాధునా స్వేచ్ఛయాచరసిసాన్వతోనఘ ॥ ౧౭ ॥ ఏవమేవగదితే
షుతాంవధూం భర్త్సయన్బహువిధంభయానకం । బాలకేప్రమథభక్త
సంసది ప్రస్ఫుటంగమనమేవసంచర । ౧౮ ॥ వాక్యమాత్మపతిసమ్ముఖోది
తం వర్ణ్యమాత్మనినిధాయసావధూః । వర్ణ్యమానవరటాగతింతదా
దర్శయత్సకలభావితాత్మనాం ॥ ౧౯ ॥ కామినీగమనమాశుతేగణా
స్సంవిలోక్యజగురేకవాక్యతః । భోఘటాలవరనామకామల ప్రాకృతోఽసి
తవభార్యయానయా ॥ ౨౦ ॥ అస్మదీయవచనంపరిగృహ్ణన్ ప్రాయశోఽపి
పరిభర్త్సయానతీం । ఏవముచ్చరతిభక్తసంచయే ప్రాహభక్తనిచయం
మహేశ్వరః ॥ ౨౧ ॥ నాస్మదీయవచనంవిలంఘితుం నిత్యభక్తినియతా
సతీమమ । చంచలాభవతినోగణాస్సదా మాననీయగుణసంచయా
ముదా ॥ ౨౨ ॥ నిందనీయగుణసంచయోఽపియః పుంసిబంధురముదంప్రజ
ల్పతి । మానవేషుసకలేషుసత్స్వహో మాన్యఏవసభవేత్పుమాన్సుధీః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౨౩ ॥ యాయమాదిమమహేశ్వరాత్రమా యోగభక్తికుశలాశ్చని
శ్చలాః । నిందకాస్త్వహువిధంవినిందకా మామకీయమహిళాః కింపరాః ॥
౨౪ ॥ ఘటాలకేభక్తనరేవ ట త్యేవంమహేశ్వరాః । ఊచుర్ఘటాఃకి
భ్రాంతః మదుక్తంసస్మృతంత్వయా ॥ ౨౫ ॥ త్వద్భార్యాఘలటాస్మృతి
మాశ్రితాసపతిప్రతా । ఇత్యేనముక్తేమద్భార్యా హీనన్మృత్తింనవేద్మ్య
హం ॥ ౨౬ ॥ యద్యనుక్తంమయాతన్వా తత్తదాచరితంముదా ।
యాయమిద్ధంప్రవక్తుంవై నార్హాధర్మస్సనాతనః । ॥ ౨౭ ॥ పరదూ
షణకర్తౄణాం పాపమేనసంశయః । నశివ్రోమానయతితా స్నభక్తా
మానయంతివై ॥ ౨౮ ॥ పృధివ్యాంభర్తృభూపానాం జనానాంనింద
నోక్తిభిః । పరలోకేయాతనాద్వై భయంప్రాప్తశ్చకాశ్చన ॥ ౨౯ ॥
స్మరపీడాంత్యజంతిస్మ నత్యజంతిస్మకాశ్చన । స్త్రీణామేషస్వభావోహి
పుంసామపిమహీతలే ॥ ౩౦ ॥ కింనదీజలమరాచ్ఛసజ్జనా సర్వఏవమలిత్వాపి
బంతికిం । తద్విధాకధనమప్యనేకధా మానవాశ్చసులభంభజంత్యహో ॥
౩౧ ॥ సర్వపక్వఫలంసంచయేయథా బీజసంతతిరిహాఖిలాజనాః । దుస్త
రేఘనతరేహిసంసృతౌ సంస్థితాఃప్రకృతిధర్మనిశ్చలాః ॥ ౩౨ ॥ యేచ
యేచభువిసంతిసజ్జనాస్తే చ తేచనిజసృత్తిగామినః । దుర్జనాఖలుతథైవ
దుష్పథే సంచరంతినిజమార్గతస్సదా ॥ ౩౩ ॥ భావజాంతకపదాబ్జని
శ్చలా యాయమార్యజనసేవ్యసద్గుణాః । తద్గుణైశ్చసుకృతైశ్చదు
ష్కృతైః కింప్రయోజనమతోహిమాదృశైః ॥ ౩౪ ॥ యేచకేచనజనా
మహానీయామార్గమేకమవలంబ్యశాంభవం । స్థానమావివిశురేవదేహ
తః కేచదేహపతనాదనంతరం ॥ ౩౫ ॥ కేచలింగపరిలీనమానసా భక్తి
మేవభవభంగమోచనీం । నిశ్చితార్థఫలదాయనీమితి ప్రోచ్చరంతిస్ఫుర
వైరిభాక్తికాః ॥ ౩౬ ॥ వక్రిమర్థముదుర్గ్రహైస్సదా మాదృశైఃప్రకృ
తిబద్ధదేహిభిః । కామవైరిమమమేవసంతతం సంస్మరంతిసకలార్థసిద్ధి
దం ॥ ౩౭ ॥ ఏవముచ్చరతినైష్ఠికేతదా నిష్ఠురోక్తిభిరనేకధాగణాః । సం
విచార్యసహసాగుణధుర్యం శర్వభక్తమనఘంబభాషిరే ॥ ౩౮ ॥ రేఘ
టాలగుణధుర్యభక్తిమాన్ త్వావకీయవచనాద్భయంభియా । నోచ్చరా
మ్యఖిలసత్వరం తదాప్రోచ్చలద్వపుషఏవసంస్థితాః ॥ ౩౯ ॥ తేగణాస్తుబ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పుత్రద్వయంకక్షే వహంతీవనజాననా । తత్రస్థాన్సకలాన్భక్తా న్నత్వాభ
ర్తారమాహసా ॥ ౮౮ ॥ స్వామిన్సర్వార్థతత్త్వజ్ఞ సర్వలోకహితంకర ।
భోప్రాణనాథభూలోకే భక్తిస్తే ప్రకటాభవత్ ॥ ౮౯ । స్థాతుమత్రమతి
ర్నో మే గచ్ఛామశ్శివసన్నిధిం । విజ్ఞాప్యైవంపతింపుత్రద్వయంవై పరిగృ
హ్యచ ॥ ౯౦ ॥ చరమాంగేపతింధృత్వా పశ్యత్సునిఖిలేషువై । వియ
న్మార్గేణసానారీకైలాసంప్రాపసన్ముదా ॥ ౯౧ ॥ సర్వేభక్తజనాస్తత్ర స్థి
తావిస్మయమాయయుః । పురాచేరమరాజాఖ్య చతురంగబలాన్వితః ॥
౯౨ ॥ కైలాసంప్రాప్తవాంశ్చేతి శ్రుణవామోఽనగోచరః। సర్వైతంత్రైస్స
మేతోఽయం భక్తవర్యోమహేశధీః । ౯౩ । కుమారఘూర్జరోనామ కై
లాసంప్రాప్తవానితి । పూర్భిర్నవభిరీశస్య పురంతుశ్రీహలాయుధః
౯౪ । శుశ్రుమోగతవాంశ్చేతి పురావిద్భిరనేకధా । బిల్లమాఖ్యోమ
హారాజా గురుభక్తిరతస్సదా ॥ ౯౫ ॥ నివేద్యగురవేసర్వం అల్పంవాచా
ధికంతువా । పశ్చాత్ప్రసాదరూపేణ గృహ్ణాన్కాలమనీనయత్ ॥ ౯౬ ॥
ఏకదావృషలీసక్తం గురుంవీక్ష్యవిశంకితః । ఏకభాజనభుంజానం సాధు
ద్దంపతియుగ్మకం ॥ ౯౭ ॥ మత్వాప్రసాదందేహీతి యాచయన్నిశ్చయో
రుధీః । తస్మాత్ప్రసాదాత్సంప్రాప్త కైలాసస్సమహీపతిః ॥ ౯౮ ॥ గు
రుణాచతయాసాకం తత్పుత్రైర్బంధువర్గకైః । దివ్యంవిమానమారు
హ్య గతవానితిశుశ్రుమః ॥ ౯౯ ॥ వయంతత్సర్వమతులం మాహాత్మ్య
మభివర్ణితుం । నశక్నువామఇత్యేవ మన్యోన్యంపరిభాషిరే ॥ ౧౦౦ ॥
యథావ్రతంనిధానేన ముదాభూతేశమవ్యయం । సుధాంశుశేఖరంపూ
జ్య సదానందమయాబభుః ॥ ౧౦౧ ॥ ఏంస్మరంతోబహుధా భక్తాన్భ
వభయాపహాన్ । నమస్కృత్యకథామన్యాం వక్తుమన్యోమహేశ్వరః ॥
౧౦౨ ॥ ఉపక్రమన్మహాపాప శమనీంభక్తివర్ధనీం । సౌభాగ్యదాయి
నీంసర్వ చింతాసంతాపహారిణీం ॥ ౧౦౩ ॥ యఇదంశృతేనిత్యం పఠే
ద్వాభక్తియోగతః । ఇహైవసకలాన్భోగా న్భుక్త్వాతేమోక్షమాప్ను
యాత్ ॥ ౧౦౪ ॥ ఇతి శ్రీమచ్ఛన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య సంవా
దే అనిమిషభక్త మహిమాను వర్ణనంనామ ద్వావింశోఽధ్యాయః ॥ ౨౨

—]*[—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(ఘ టా ల భ క్త క థా.)—

(త్రయోవింశోఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ కశ్చిద్భక్తవరః కపాలి కరుణాసక్తో ఘటాలాహ్వయః। కా
మక్రోధముఖారివర్గ నిబిడారణ్యోరుదావానలః । సద్భక్తాంఘ్రిసరోజ
సేవ నిరతానందో మహాత్మా హి కో । మేదిన్యాం మహనీయ సద్గుణచ
రిత్రైరాసీన్మహాకీర్తిమాన్ ॥ ౧ ॥ తత్పత్నీ విమలాంగయష్టిరబలాయా
నాంమనోహారిణి । కందర్పోరువిలాసకేళినిరతాభ్యాసాపియస్మిన్యమా।
బింబోష్ఠీపరిపూర్ణచంద్ర వదనా కుంభీంద్రకుంభస్తనీ। రంభోరుః పరిజృంభ
మాణ విపులశ్రోణీలసద్రాజితే ॥ ౨ ॥ సావధూస్తు రతిసుందరాకృతిః సా
ర్వకాలమతిభక్తిసంయుతం । ప్రాణనాథమనుకూలకర్మ భిస్తోషయత్యమ
లవాగ్భిరప్యముం ॥ ౩ ॥ పత్యురప్యధికభక్తితత్పరా పశ్యతామమితవి
స్మయావహా । కామకేళిభిరనేకబంగమైః క్రీడతిస్మకలహంసగామినీ ॥ ౪ ॥
యత్రపత్యురనుకూలతా భవేత్తత్రతత్రబహుధా ప్రియంకరీ । నిత్యనైష్ఠి
కపరే ప్రమోదదా స్వేచ్ఛయాచరతిసర్వతస్సదా ॥ ౫ ॥ మందమందగ
మనానతీసదా మన్మథోరువశగామినీముదా । సుందరేషుసురతాభి
లాషిణీ నిందతిస్మనిఖిలాస్త్రియస్సదా ॥ ౬ ॥ ప్రావణాయుమతిచారిణీ
మిమాం భ్రాజమానవపుషీం కృశోదరీం । నిందనీయగుణజాలకామపి
ప్రాయశోపినహి భాషతే ముహుః ॥ ౭ ॥ నిత్యభక్తపరిచారణోత్సుకో ని
ర్వికారహృదయో నిరంతరం । భక్తసన్మసురజఃపరీగృణన్ ప్రాబల్యోరుఘ
టకేని వేశయన్ ॥ ౮ ॥ జంగమార్చనపరో విసీమాన్నిత్యకృత్యవిధిమన్వ
హంచరన్ । తాం ప్రియామపినపశ్యతి ప్రియాన్నానుగచ్ఛతి ప్రియంనభా
తే । తాంసమీక్ష్యసకటామహేశ్వరాన్ సార్వకాలవిటసంఘగామినీం ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హలభాషపరస్పరం మేనిరేనిజవధూప్రియవేధం। నిర్నిరాశయితుమాత్మ
భావనాం దర్శయుశ్శ్యామలమానసోప్యయం ॥ ౩౯ ॥ నిశ్చలత్వమథవా
ఘనతత్క్షణింవాస్య శీఘ్రమువలోకయంత్వితి । ఏకమార్గమవలంబ్యతే
గణాః ప్రోచురార్యగణవర్యమంజసా । ౪౦ భోఘటాలభువిభక్తసంచ
యాః శ్శాంకరంపదమనేకధాయయుః । ఇత్యుదీరితమఖండభావనా త్త్వం
కథంభజసిశాంకరంపదం ॥ ౪౧ ॥ ఏవముచ్చరతిభక్తసంచయే మోదమే
త్యసకలాంశ్చజంగమాన్ । ప్రాహబద్ధనిజసంపుటాంజలి దండవత్ప్రణ
మితస్సదాముదా ॥ ౪౨ ॥ భోగణాఃపరమధార్మికాస్తథా జ్ఞాననిశ్చలసు
భక్తిసత్క్రియాః । లోకసంస్థితివిశేషసద్గతిర్జ్ఞానినఃకిమితివచ్మిసాంప్రతం।
౪౩ ॥ స్వాత్మధైవభవదీయవాక్యయం సన్నిశమ్యపునరప్యభాషణే ।
నోచింతఖలుమదీయవర్తనం శ్రూయతామిహాతువచ్మిసాదరం ॥ ౪౪ ॥
ఏవమాత్మనియమంప్రతీర్యచ ప్రాకటంప్రవిమలంనిజదేహం । దగ్ధవస్త్ర
మివతద్గణాయనయ్యం దర్శయంత్సుఖసమాధిమాపసః ॥ ౪౫ ॥ పాద్మకేప్ర
విమలేవరాసనే ప్రస్ఫురత్స్థితికృతంమహేశ్వరం ప్రేప్సమోదనమవాప్యని
శ్చలం తత్క్షణంతనుప్రమోహముత్సృజన్ ॥ ౪౬ ॥ స్వావధానవశతోఽపి
జాంద్రుశం స్వేష్టలింగవరమేవసత్వరం । సంవిదాయసకలేంద్రియాణ్య
హో నిశ్చలానినియమాత్ప్రసాధయన్ ॥ ౪౭ ॥ స్వాంతరాశ్రితమ
నోవిరాజకా జ్యోతిషఃప్రకృతిరజ్జుసంచయం। దాహయన్నిజముఖైస్స్వర
ర్షిభి స్సేవ్యమీశనిజవాసమాపసః ॥ ౪౮ ॥ బ్రహ్మరంధ్రముపభిద్య
సత్కళా యావదాశ్రితవతీచిదంబరం । తావదేవనితరాంప్రణాదకస్స
స్వరస్స్వభువనంప్రపూరయత్ ॥ ౪౯ ॥ సర్వలోకజనలోచనాన్యపి ప్రా
కటద్యుతివిశేషతఃపురః । సంవృతానిసభయంప్రకంపిరే కాలమృత్యుత
ఇవాఖిలాజనాః ॥ ౫౦ ॥ భూఃకులాలకవిశేషచక్రవ ద్బభ్రమాచకుధరాశ్చ
కంపిరే । తారకాశ్చగగనాచ్చవైచ్యుతాః దిగ్గజాశ్చచలితానిజస్థలాత్ ॥
౫౧ ॥ భాస్వతశ్శశధరస్యకాంతయ శ్శామితాస్స్వరనినాదతో భృశం ।
మానయశ్చమునివృత్తినిస్పృహాః నశ్చకాగతిరితీహచింతితాః ॥ ౫౨ ॥ తా
వదేవకుసుమోరువృష్టయ శ్చాంబరాచ్చపతితాసుసౌరభాః । దేవదుందు
భిరవాస్తుసర్వత శ్శ్రావితాశ్చజనసంచయైస్తదా ॥ ౫౩ ॥ మేనకాదిగణి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తాశ్చమోదతో నృత్యమేవపరిచక్రురంజసా । మందమందపవనానువృత్త
దా శ్చామరాలసమనాన్యశోభనాః ॥ ౫౪ ॥ తాదృశంబహువిచిత్రమీ
క్ష్యతే భావజారివరభక్తసంచయాః । చేతరాశ్చసకలాజనాస్తదా తం
ఘటాలమసకృత్ప్రశంసిరే ॥ ౫౫ ॥ భూతలేదివిరసాతలేపివా భాతిమే
త్యకమలారిశేఖరం । యశ్చకశ్చనపుమానితోనఘః ప్రాప్తవానితిక
థాంనవిద్మహే ॥ ౫౬ ॥ భోమహేశవరభక్తసత్తమ త్వాహురాదిమ
ఘటాలతేనమః । మాదృశాస్తవసమాజవర్తిన స్త్వజ్జ్యుక్తగతవాన్మ
హాప్రభో ॥ ౫౭ ॥ తావకీయనిజభక్తిమీక్షితుం మోహతఃకృతమహాప
రాధకం । క్షమ్యతాంగుణనిధేకరుణాత్మన్ సద్ఘటాలవరనామకానఘ ॥
౫౮ । ఏవమాదిమగణాస్త్వనివార్యం దుఃఖమాప్యవిరతేషుతేష్వహో ।
తేభ్యఏవవరభక్తికోమహః స్కశ్చిదుద్ధృతకరఃపురస్థితః ॥ ౫౯ ॥ భావిక
ర్మకరణేతుభావుకా నిర్వికల్పతిగణానబోధయత్ । అస్యదేహమన
ఘస్యభూతలే స్థాపితుంత్విహసమాదిశంతుభో ॥ ౬౦ ॥ కార్యమస్యగు
ణినస్సుకాయజం కర్మకర్తుమిహభాసురోమహాన్ । ఇత్యనుగ్రహమరా
ద్గణాదయం ప్రాప్యకాయమనఘస్యచాస్పృశన్ ॥ ౬౧ ॥ స్పర్శనా
త్తువిమలంసుభాసురం కాయమాపఘటభస్మసాత్కృతి । దగ్ధవస్త్రమివ
సానురంజనా స్సమ్యగీక్ష్యనుమదద్భుతంయయుః ॥ ౬౨ ॥ సానుమోదన
మవాప్యతేగణా భస్మతత్పరిబంధుస్నభావహం । స్వాంగకేషుభసితస్యధా
రణా త్త్వాకృతంతునిజకర్మసంత్యజః ॥ ౬౩ ॥ ఏవమగ్రిమగణాన్సుభస్మకం
సంవిలిప్యనిజమందిరాన్యయుః । తచ్చరిత్రమతిభాసురంశుభం యేప
ఠంతిభువితేపవిత్రిణః ॥ ౬౪ ॥ ఘటాలనామాదిమభక్తసత్కథాం పఠంతి
శృణ్వంతిచయేసుచిత్తాః । నితాంతమీశస్యసుఖప్రదాయకం పదంప్రప
శ్యంతిహిశాశ్వతంజనాః ॥ ౬౫ ॥ ఇతిశ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణు
కాగస్త్యసంవాదే ఘటాలభక్తమహిమానువర్ణనంనామత్రయోవిం
శోధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(అంబికాచౌడకథా.)—

(చతుర్వింశోఽధ్యాయప్రారంభః)

పూర్వోందషుఘాఘుటాలాఖ్యో పశ్యతాంసకలాత్మనాం। ఆపాద్యవిస్మయంశంభోః రావిశేషపసంమహత్ ॥ ౧ ॥ టంగుటూరిమహామాచిదేవనామాఽత్రైవచ । శాంకరంపదమావాప్య శాశ్వతోఽభవదాదరాత్ ౨ ॥ ఏవంప్రవక్తుర్వచసంనిశమ్య శ్రీజంగమస్స్వాదిమభక్తసంఘాః । గృహాన్ సమావాపురమోఘవృత్తయ శ్శివార్చనాసక్తహృదోబభూవుః ॥ ౩ ॥ ఇదంసమాఖ్యానమనూనమేయం ప్రోణోఽతియుక్తశ్చనదేహధారీ । సనర్వభోగానమితాంశ్చభుక్త్వా సమాపమీశస్యప్రవజేత్సదాశుచిః ॥ ౪ ॥ శ్రీసిద్ధరామాహ్వయముపేసముక్త్వా శ్రీచన్నసద్దీక్షనామధేయః । పునస్తథాచాంబికచౌడయాఖ్య కథాంప్రవక్తుంకలితోఽభవత్సుధీః ॥ ౫ ॥ శ్రీసిద్ధరామాహ్వయసిద్ధసాధ్య శ్రోతవ్యమాఖ్యానమిదంమహత్తరం । మహాత్తరస్యాంబికచౌడనామ్నా కామారిభక్తస్యతుచేష్టలింగినః ॥ ౬ ॥ ఇష్టలింగీచేష్టతమః కష్టాతిమలనాశకః । మస్తవృష్టిభిరుత్సృష్ట శ్చాంబికాచౌడనాయకః ॥ ౭ ॥ సద్భక్తిమాన్సదా శైవ స్సకలైర్లింగదేహిభిః। సర్వవిద్యాసుకుశలః సత్యవాగమలద్యుతిః ॥ ౮ ॥ విభాగవాన్ విశేషేషు విశేషేణనిరంతరం । భూత్వాతద్భక్తిమేవాద్య ద్రవ్యంమత్వాసుఖాస్పదం ॥ ౯ ॥ సదానిజేష్టలింగేషు నితరాంభక్తిమాచరన్ । మాపకారానువృత్త్యాతు ముల్లభేదల్పకంమహత్ ॥ ౧౦ ॥ ద్రవ్యేన తేనసద్భక్త సమర్చనమాత్రంద్రిశః । కుర్వన్ప్రతిదినంకాల మనసద్యమనీనయత్ ॥ ౧౧ ॥ ఏవంసంచరతస్తస్య చౌడయాఖ్యస్యలింగినః । దృఢాంభక్తింసమాకర్ణ్య ద్రష్టుమభ్యాయయుర్గణాః ॥ ౧౨ ॥ సతానంబికాచౌడాఖ్యో దృష్ట్వాన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్వాముహుర్ముహుః । పాద్యమాచమనంచార్ఘ్యం దత్వాముదమవా
ప్యసః ॥ ౧౩ ॥ నిత్యలింగార్చనాసక్తే సదాజంగమతత్పరే దోషలేశం న
పశ్యంతిభవభక్తగణాశ్శుభాః॥ ౧౪ ॥ ఏకదాభగవద్భక్త స్సంఘూస్సంభూ
యసంసది । అన్యోన్యంభాషయంతోవై ప్రోచురేవమనేకధా॥ ౧౫ ॥
కేచిజ్జగుర్విశేషేణ లింగనిష్ఠాపరాయణాః ।ఇష్టలింగార్చనంయుస్య మం
తలింగానధానతః ॥ ౧౬ ॥ కేచిజ్జగరిరే బాహ్య పూజాంకృత్వాంనిరం।
తరంతతోభ్యంతరపూజాంవై కర్తవ్యమితిచాబ్రువన్॥౧౭ ॥ కేచిదాహు
ర్మహాదేవ పూజామానసికాపరా । ఇతఃపరామహాపూజా నాస్తిసర్వా
ర్థసాధకా ॥౧౮ ॥ ఏవంవాదిషుభక్తేషు సభామాగత్యశుద్ధధీః । అంబి
కాచౌడయాఖ్యోసౌచాహతానమిత్రద్యుతిన్ ॥ ౧౯ ॥ భోభోశివగణా
ధ్యక్షా శ్శృణ్వంతువచనంమమ । యూయంలింగాంగినోభక్తి క్రియాజ్ఞా
నసమన్వితాః ॥ ౨౦ ॥ లింగాభిమానకలితా లింగాంగైక్యవిశారదాః
నవాచ్యమేవంబహుధా నరుచిర్జాయతేమమ ॥ ౨౧ ॥ శివోపిసతుమే
ద్భక్తిం భవతాంభావనేతరాం । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన స్వేష్టలింగార్చ
నంమహత్ ॥ ౨౨ ॥ధారాధరేజలంమత్వా భాండస్థంబహిరుత్సృజన్ ।
జలంముత్తఇవత్వస్య మార్గమాశ్రిత్యసుప్రతీ ॥ ౨౩ ॥ కరస్థలస్థలింగ
స్య పూజనంవర్జయేద్యది । ఉభయోర్భ్రష్టతామేత్య నరకంచాధిగ
చ్ఛతి ॥ ౨౪ ॥ కరేజ్యోతిర్మయేలింగే సంస్థితేసార్వకాలికే । అణుమా
త్రకళాభ్యాసా త్కింప్రయోజనమాదిమాః ॥ ౨౫ ॥ అసంఖ్యాతమహాభ
క్త గణగీతిరిహాస్తిచేత్ । దశారావశ్రుతౌచింతా కిమర్థంసద్గణోత్త
మాః ॥ ౨౬ ॥ స్థితేషడక్షరీమంత్రే కించక్రదళసంఖ్యయా । త్రివిధప్ర
సాదేనం లబ్ధేకుండల్యమృతసేవనం ॥౨౭॥ కిమర్థంభోగణాస్సమ్యగా
లోచ్యేద్ధంసమీక్ష్యతాం।సద్భక్తికన్యాంసంగృహ్యతారకేయుఃకుతః॥
౨౮ ॥ సులభేనైవసంప్రాప్త ముక్తౌకింలింగినాభయం । సమస్తైనఃక్షయ
కరం భవేల్లింగసమర్చనం ॥ ౨౯ ॥ ఏవముక్తేమహాభక్తే చౌడనామ్ని
మహామతౌ । అన్యఃకశ్చిద్భక్తవరః ప్రోవాచేద్ధంగణాన్ప్రతి ॥ ౩౦ ॥
బాహ్యపూజాంబహువిధాం కుర్వన్నపిమహావ్రతీ । కాయశోషణమా
త్రంహి నస్యాన్మోక్షస్యసాధనం ॥ ౩౧ ॥అంతర్యపూజయాసామ్యం భవే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్వాం భక్తసత్తమాః । నాత్మాభిర్బ్రహ్మసంప్రాప్తి పర్యంతం బాహ్య
పూజనం ॥ ౩౨ ॥ ఆరూఢస్య సదా బాహ్య పూజయా కిం ప్రయోజనం ।
వేదాగమపురాణజ్ఞైః భాసితం యత్సుభాషణం ॥ ౩౩ ॥ జ్ఞానం మానసి
కం హిత్వా నోచితం చాస్య మార్గణం । జ్ఞానాధారా యోగినస్తే పూ
ర్వం మానసపూజనాత్ ॥ ౩౪ ॥ కైవల్యం ప్రాప్తవంతో హి తస్మాన్మాన
సికం పరం । శృణుధ్వం శ్రద్ధయా యూయం సంప్రవక్ష్యామి సాధకాః ॥ ౩౫ ॥

—[* అత్మదేవకథా *]—

ఆసీత్పూర్వం భక్తవరః కశ్చిచ్ఛాంతమనో మహాన్ । అత్మదేవ ఇతి ఖ్యాత
స్సర్వాత్మా సత్ప్రవర్తకః ॥ ౩౬ ॥ కైవల్యం ప్రాప్తవాన్పూర్వం ఖద్యోత
ద్యుతిభాసురః । తస్య ప్రవర్తనం వచ్మి యథామతి సుమనస్సహం ॥ ౩౭ ॥
స వై నిత్యం మహాదేవం శంకరం లోకశంకరం । కాలత్రయే యథాకాలం
సంపూజ్య గిరిజాపతిం ॥ ౩౮ ॥ స్వాత్మన్యేవ తు సంపూజ్య సకలైరుపచార
కైః । తోషయిత్వా ప్రశాంతోఽయం కాలం నీత్వా సుపవిత్రకః ॥ ౩౯ ॥
సాత్మా స్వాత్మానమవాప్స్యతి కథం చేద్వచ్మి సాదరం । స దేవాత్మా మహాన్స
త్వప్రధానస్సకలైర్గుణైః ॥ ౪౦ ॥ కర్మణా నైత్యకేనైవ నిజబంధుసుతా
నపి । కళత్రం పోషయామాస దరిద్రో ద్రవ్యహీనతః ॥ ౪౧ ॥ ఏవం భూ
తోఽపి యతిత్రి కాలం మానసార్చనాత్ । సర్వాణ్యపి చ కార్యాణి సర్వ
రాణ్యపి సంత్యజన్ ॥ ౪౨ ॥ స ఏకదా సర్వజనైస్సాకం వేతనకర్మణి । దూ
రం ప్రయాతో ధనేన నియుక్తస్సస్యఖండనే ॥ ౪౩ ॥ దేవాత్మా సకలై
స్సార్ధం దాత్రమాదాయ హస్తతః । సస్యచ్ఛేదనకాలే తు కాలమీక్ష్య
శివార్చనే ॥ ౪౪ ॥ కాలాతీతే మహేశస్య పూజయా కిల్బిషం భవేత్ ।
నిశ్చిత్యైవం నిశ్చలాత్మా విజనస్థలమావిశత్ ॥ ౪౫ ॥ తత్ర వైతనికం కర్మ
త్యక్త్వా స్వాత్మని శంకరం । భజన్నానోపచారైస్తు పూజాం కర్తుముప
క్రమన్ ॥ ౪౬ ॥ తత్కాలే చైనముద్దిశ్య క్షేత్రపాగతవానితి । పర్యటం
తో జనాస్సర్వే పశ్యంతి స్మ సుఖస్థితం ॥ ౪౭ ॥ తే జనా వైతనికాః పశ్యన్త్వే
వం సునిశ్చలం । కిమర్థమాగతోఽయం తు హిత్వా నిజగృహం న్యథా ॥ ౪౮ ॥
ఏవం సుఖస్థితం పశ్యే ద్యది నేతా సమాసతః । స సర్వాన్ భర్త్సయంశ్చ్రమ
వేతనం నైవ దాస్యతి ॥ ౪౯ ॥ కిమర్థమేవం సంస్థాయి తూష్ణయా వాత్మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాతురః । నితాంతం సీదితో భూత్వా నిద్రయా వా న విద్మహే ॥
౫౦ ॥ ఏవంవిధస్య వై పుంసః కథం దాస్యతి వేతనం । వేతనాభావతః కిం వై భు
క్ష్యసి స్వే నిశాంతకే ॥ ౫౧ ॥ యేన కేనాపి పుంసా వా తాడితో వైన చేత్త
థా । క్రూరసర్పేణ దష్టో వా కుత్సితాద్వా న విద్మహే ॥ ౫౨ ॥ దారాపు
త్రాదిభిస్సర్వైర్వంచితస్సన్ ప్రియా వృథా । మానమాత్రైకసంస్థో
వా న తు చైవం ప్రవర్తసే ॥ ౫౩ ॥ విగతాసురభూర్జ్యోతి వేపమానాంగయ
ష్టయః । సర్వే వయం సమేత్యైనం పృచ్ఛామః పురుషార్థతః ॥ ౫౪ ॥ ఇతి
సర్వే తు సంభూయ సంప్రాప్యైనం సునిశ్చలం । ప్రబోధయంతః పృచ్ఛంతి
పార్శ్వయోరుభయోస్థితాః ॥ ౫౫ ॥ భో మూఢధీ శ్వేతనార్థం సమా
గత్యాత్ర దేవక । ఏవమస్మాభిరన్యోన్యం కర్మ వై తత్సమేవ చ ॥ ౫౬ ॥ క
ర్తుమాగత్య వై తూష్ణీం స్థితవానసి మూఢధీః । ఏవం స్థాస్యసి చేత్ కోఽపి లోష్ట
మాత్రం న దాస్యతి ॥ ౫౭ ॥ ఏవం వైతానికాస్సర్వే భర్త్సయంతో ము
హుర్ముహుః । కశ్చిదేకస్సమాగత్య తాంత్సర్వాంశ్చ నివారయన్ ॥ ౫౮
పశ్యత్సు సర్వలోకేషు పార్శ్వస్థేషు తథైవ చ । దేవాత్మనః కరం సమ్యగవ
లంబ్య ప్రబోధయన్ ॥ ౫౯ ॥ ప్రబోధమాత్రతో ధీర స్తాంత్సర్వాన్ సమవ
లోక్య చ । రేరే మూఢధియస్సర్వే మదీయే మానసే శుభే ॥ ౬౦ ॥ ఉ
మాసహాయమాద్యంత రహితం శంభుమీశ్వరం । సంస్థాప్యాసనదానేన
పాద్యార్ఘ్యాచమనాదిభిః ॥ ౬౧ ॥ గంధాక్షతైః పత్రపుష్ప ధూపదీపా
దిభిస్తథా । సంపూజ్య దధిసంపూర్ణ ఘటార్పణవిధానము ॥ ౬౨ ॥
కరమాలంబ్య బహుధా ఘూర్ణనాత్పతితం భువి । శకలాన్యపి జాతాని త
స్మాన్మానసపూజనం ॥ ౬౩ ॥ విఫలం జాతమిత్యుక్త్వా తస్య మస్తకమచ్ఛినత్ ।
ఏవం విచ్ఛిన్నకంఠం తం సమాలోక్య తరే జనాః ॥ ౬౪ ॥ భయకంపితస
ర్వాంగాః ప్రాహుః పృథ్వీశ్వరం ప్రతి । భో భో మహీశ రాజేంద్ర శ్రోత
వ్యం మామకం వచః ॥ ౬౫ ॥ కబంధమసృజాయుక్తం పశ్య త్వం పృథివీశ్వర ।
మదీయస్యాస్య వై పుంసః శ్శిరశ్ఛిత్వా నిరర్థకం ॥ ౬౬ ॥ దేవాత్మా సుస్థిరో
భూత్వా స్థితవాం స్తత్ర భూపతే । దద్వ్యచక్ష్ణపణా దేవ క్రుద్ధో భూపతిరంజ
సా ॥ ౬౭ ॥ తమానయితుమాచష్టే ఖడ్గహస్తం మదోద్ధతం । ఖడ్గహస్తమ
హాధీర దేవాత్మానమిహానయ ॥ ౬౮ ॥ రాజాజ్ఞాం శిరసా గృహ్ణన్ ఖడ్గ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప స్తోతి వేగవాన్ । సమాగత్య మహాత్మానం దేవాత్మానమతంద్రితం ॥
౧౯ ॥ అవిత్రపహ స్తమావేష్ట్య ప్రాహ ప్రోచ్చైస్స్వరైరముం । దేవాత్మన్
శీఘ్రమాగచ్ఛ త్వామాహ తే రాజ్ఞయా భవాన్ ॥ ౨౦ ॥ ఇతి తస్య వచశ్శ్రుత్వా
దేవాత్మా ధైర్యవాంస్తథా రాజ్ఞస్సమీపమాగత్య బద్ధాంజలిపుటస్స్థితః ॥
౨౧ ॥ పురస్థితం సముద్వీక్ష్య క్రుద్ధో రాజా తమబ్రవీత్ । రేరే దురాత్మన్
దుర్బుద్ధే నిష్కారణమముష్యవై ॥ ౨౨ ॥ శిరచ్ఛేదితవాంస్తస్మాత్త్వదీ
యం మస్తకం తథా । కారయిష్యామి శీఘ్రేణ కఠోరైః ఖడ్గహస్తకైః ॥
౨౩ ॥ ఇత్యుచ్యమానం రాజానం నమస్కృత్యేదమబ్రవీత్ । రాజన్మమా
పరాధోఽన ప్రాచుర్యేణ పరీక్ష్యతాం ॥ ౨౪ ॥ మయి కాలే మహేశస్య పూ
జాకరణశీలిని । పురుషోఽయం సమాగత్య మత్పూజాభంగమాచరత్ ॥ ౨౫ ॥
పూరితం దధిభాండం చ భుక్త్వా పాతయదూర్ధ్వతః । తస్మాదేతస్య శిరస శ్ఛే
దనం కృతవానహం ॥ ౨౬ ॥ నో చేదేవం శిరశ్ఛేత్తుం కారణం కిం మహీ
శ్వర । దేవాత్మనో వచశ్శ్రుత్వా రాజా తాన్ ప్రత్యభాషత ॥ ౨౭ ॥ ఏత
త్సర్వమసత్యం వా సత్యం వా బ్రూథ మే పురః । ఇత్యుచ్యమానే రాజేంద్రే
సర్వే వై తాపసాస్తదా ॥ ౨౮ ॥ ఊచురిత్థం మహారాజన్ శివో నాస్తి న పూ
జనం । సర్వం మిథ్యైవ భవతః కోపస్య పరిశాంతయే ॥ ౨౯ ॥ వదత్యేవం స సం
దేహో దండనీయోఽభి వేదయం । అథ దేవం సముద్దిశ్య పునరాహ మ
హీపతిః ॥ ౩౦ ॥ భవతా పూజితం లింగం భాగ్యం వా కృత్రిమం తు వా । భ
వత్సమర్పితం సర్వం పూజోపకరణాదికం ॥ ౩౧ ॥ దర్శయాద్య ప్రప
శ్యామి దగ్ధకుంభం చ సంభృతం । పానీయపాత్రమపి తే పాతుం వా స్నా
తుమాహృతం ॥ ౩౨ ॥ సత్యం వేదయ శ్రీమన్ నన్దిదేవ మహామతే ।
నో చేద్దండ్యో భవేచ్ఛీఘ్రం మిథ్యాగ్రహపరో భవేత్ ॥ ౩౩ ॥ అదండ్యా
న్దండయన్ రాజా దండ్యాంశ్చైవాప్యదండయన్ కిల్బిషం మహదాప్నోతి
శాస్త్రేష్వేవం వినిశ్చితం ॥ ౩౪ ॥ ఏవం వాదిని భూపాలే నిశమ్య నిఖిలా
ర్థదం । వచః కాతిస్యమనఘు మాత్మదేవో బ్రవీత్తతః ॥ ౩౫ ॥ సత్యం
బ్రవీమి నృప శాశ్వతికం బ్రవీమి సారం బ్రవీమ్యఖిలశాస్త్రహితం బ్రవీమి ।
మన్మానసార్చనవిధావహనీయమీశ మావేశ్య పూజితవతో మమ సోఽప
రాధీ ॥ ౩౬ ॥ నిష్కారణం తు దధిపూరితకుంభమేకం జీవేశ్వరార్పణవి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ధాపరిపాతయంత్సః । పూజాదికంతుపరినాశితవానయంచ కింవచ్మ్యహం
తవపురోస్యమహాపరాధం ॥ ౮౭ ॥ పూజానబాహ్యమమరాజవర్య శ్రీ
శంకరస్యామితకామదస్య । కామ్యేతరం పూజనమేకవారం కర్తున్న
మస్తాఘహరంభవేదహో ॥ ౮౮ ॥ ఏవంసంగదయత స్తస్యాత్మదేవస్య
చధీమతః । నిశమ్యవచనంధీరోరాజాతంభర్త్సయన్రుధా ॥ ౮౯ ॥ ప్ర
త్యువాచపరానంద భరితంభయవర్జితం । కరస్థపాత్రంకామారిభక్తమ
త్యద్భుతాకృతిం ॥ ౯౦ ॥ రేరేవాచాలకప్రాజ్ఞ నిపుణోసిప్రభాషణే । కృ
త్వాపరాధంబహుళం కిమర్థంమాంప్రభాషసే ॥ ౯౧ ॥ ఏవంక్రోధా
క్రాంత హృద స్తస్యరాజ్ఞఃపురస్థితః । ఆత్మదేవఃప్రహస్యేద్ధం ప్రోవాచక్షి
తిపాలకం ॥ ౯౨ ॥ భోభూపతేమామకభాషణేత్వం విశేషతస్సంశయ
భావనోసి । తస్మాదిమాంమామకమానసార్చాం తేదర్శయామ్యద్య
సమావలోకయ ॥ ౯౩ ॥ ఏవంబ్రువన్నాత్మశరీరమాశు ప్రకాశ్యదాత్రే
ణకరస్థితేన । సందర్శయామాసనమర్చనంతు శ్రీశంకరస్యార్యమకో
టిభానః ॥ ౯౪ ॥ అనేనయద్యత్సముదీరితంపురా తత్సర్వమాలోక్యశివా
ర్చనంప్రభుః । సురాసురైరప్యనుమానగోచరో ద్రష్టోమయా శ్రీమద
ఖండవైభవః ॥ ౯౫ ॥ రాజప్రరత్నవిజృంభితేసువిలస త్స్వర్ణపీఠేమ
హా । జ్యోతిర్లింగమఖండపుష్పనిచయై ర్బిల్వైస్సుపత్రైస్తథా । ధూపై
ర్దీపచయైస్సురమ్యమమలం పాత్రేతిదాభాజనే । నైవేద్యోచితవ
స్తుభాండరుచిరా ద్రష్టందదర్శప్రభుః ॥ ౯౬ ॥ సభాసదస్సర్వజనాశ్చ
తద్విధం సమీక్ష్యలింగందధపూర్వకంభం । సమర్చనాత్పూర్వముప
ప్రసద్ధి ప్రణేమురత్యంతభయాన్వితాశ్చ ॥ ౯౭ ॥ శివప్రియశ్రీక
రశంకరేతి శ్రీకంఠశంభోశశిశేఖరేతి । సన్మస్తకన్యస్తకరద్వయాన్వితా
స్తదాప్రణేముస్సకలాశ్చసజ్జనాః ॥ ౯౮ ॥ ప్రభుశ్చబద్ధాంజలిరీశమన్వ
యం నత్వాతిభీత్యాభయకంపితాంగః అమాత్యవర్గానవలోక్యభూపతిః
ప్రోవాచసువ్యాకులమానసస్సన్ ॥ ౯౯ ॥ హాఆత్మదేవస్యమహాత్మ్యము
త్తమం పరీక్ష్యమాణఃపరమాపరాధీ । భూత్వామహేశస్యమహాపరాధం
కథంసహిష్యేకఠినాత్మకోహం ॥ ౧౦౦ ॥ నిరాపరాధీనిఖిలార్థవేదీ ని
రంతరంశంకరనామవాదీ । దురాత్మనానుష్ఠపదానుగామినా ప్రధూపి.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తతఃప్రోక్తసకర్మతోఽమే ॥ ౧౦౧ ॥ కరస్థయానైజలవిత్రధారయా వక్షస్థ
లంభిన్యచలింగమూర్తిం । సందర్శయామాసయతోఽయతోఽన స్తస్మాద
మహాప్మాదిపాకోఽవరిష్టః ॥ ౧౦౨ ॥ ఏవంబహుప్రకారేణ స్తువంతోఽస్యమ
హీభుజః । పురపాత్రుదేవస్య వక్షోద్వారస్యబంధనం ॥ ౧౦౩ ॥ జాతం
పునశ్చాత్మజేఫ్రా యథాపూర్వశరీరవాన్ । భూత్వాస్వస్థానమావిశ్య శి
వార్చనరతోఽభవత్ ॥ ౧౦౪ ॥ ఇతఃపూర్వంచాత్మదేవో యస్యకంఠమ
చిచ్ఛినత్ । ఆత్మజేనప్రభావేన సప్రాణోఽభవదుత్తమః ॥ ౧౦౫ ॥ ఏవం
విధాంచాత్మపూజాం పర్యమాణాన్విశేషతః । సమాలోక్యాహమాహా
త్మ్యం చేష్టలింగాంగినాంమహత్ ॥ ౧౦౬ ॥ ప్రభిద్యవక్షోభాగంతు జ్యో
తిర్లింగమదర్శయత్ । గతప్రాణండింభకంచ పునరుజ్జీవయత్సుధీః ॥
౧౦౭ ॥ ఇత్యాద్యబహుధాయామాయం స్వేష్టలింగాంగినాంపరం । మ
హిమానంప్రవక్ష్యామి శృణుధ్వంశ్రద్ధయాన్వితాః ॥ ౧౦౮ ॥ చోడా
హ్వయోమహాభక్తః కశ్చిదుద్ధాయభక్తిమాన్ । ఇష్టలింగీప్రహస్యైనా
నాలోక్యేద్ధమభాషత ॥ ౧౦౯ ॥ భోభక్తసంఘాశ్శృణ్వంతు మామకంవ
చనంమహత్ । గర్భగోళమివాత్యంతం నభవేన్మమకక్రియా ॥ ౧౧౦ ॥
మద్విద్యయామహాదేవం దర్శయిష్యామిసాదరం । పశ్యంత్విదానీమిత్యు
క్త్వా మాయావస్త్రంప్రభిద్యచ ॥ ౧౧౧ ॥ అంబరేదర్శయామాస శం
కరంలోకశంకరం । తత్రస్థితమహాదర్వ్యా ప్రభిద్యగగనంమహత్ ॥
౧౧౨ ॥ కైలాసస్థానసంస్థాయీ హర్మ్యంభర్మమయంమహత్ । అనేక
దివ్యరత్నైశ్చ భ్రాజమానంనిరంతరం ॥ ౧౧౩ ॥ దర్శనాదేవసర్వేషాం
దృగ్విధాసమభూత్తదా। క్షణమాత్రంమహత్తేజో దృష్ట్వావిస్మయమాన
సాః ॥ ౧౧౪ ॥ పశ్చాద్దదృశురానంద భరితాస్తేగణేశ్వరాః । హర్మ్యే
భర్మమయేతస్మి న్నానామణివిరాజితే ॥ ౧౧౫ ॥ సింహాసనేసమాసీనం
సకలార్థప్రదాయినం । సర్వేశ్వరంసదానంద మయంచంద్రార్ధశే
ఖరం ॥ ౧౧౬ ॥ కోటిసూర్యప్రభందేవం కోమలాంగముమాపతిం । అ
వ్యక్తంవ్యక్తమాద్యంత శూన్యంభవభయాపహం ॥ ౧౧౭ ॥ భద్రేభచ
ర్మవసనం ఘనంభాస్వత్కళేబరం । వామభాగేమహాదేవీం బిభ్రాణంభూ
తిభూషితం ॥ ౧౧౮ ॥ దేవాసురైశ్చమునిభి ర్దివ్యగంధర్వకిన్నరైః ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

స్తూయమానంసురారాతి మథనంమహిమోజ్జ్వలం ॥ ౧౧౯ ॥ రంభాదినా
ట్యగీతైశ్చ నానాగంధర్వగాయనైః । సానందంనందికేశాద్యైః స్తోత్రైశ్చాసే
వ్యారాజితం ॥ ౧౨౦ ॥ శివమూర్త్యసభాస్థాన గతాస్సర్వేమహాజనః । ప
జేపదేశ్రప్రణేముస్తే దండవత్పతితాభువి ॥ ౧౨౧ ॥ స్వామిన్నాభూతేశసర్వజ్ఞ
సకలారాతిభంజన । రక్షరక్షేతిబహుధా స్తువంతస్తత్రసంస్థితాః ॥ ౧౨౨ ॥
ఏవసంస్తూయమానేషు సకలేషుమహాత్మసు । చౌడాహ్వయోయథా
పూర్వం మాయావృత్తిమమారయత్ ॥ ౧౨౩ ॥ ఏవంవిధందర్శయం
తః శ్రీశైలానంమహేశ్వరం । చౌడాఖ్యస్యచరిత్రంతే వర్ణయంతోమ
హాజనాః ॥ ౧౨౪ ॥ చౌడయాఖ్యమహాధీర సాక్షాదీశ్వరభక్తిమన్ । భ
వసాగరమగ్నానాం తారకోసిభవానిహ ॥ ౧౨౫ ॥ అంతర్లింగార్చ
నంచైవ బాహ్యలింగార్చనంతతః । అజ్ఞాత్వాబుద్ధితోస్మాభి ర్యదుక్తం
తత్క్షమస్వభో ॥ ౧౨౬ ॥ అజ్ఞానినోస్మాన్సుజ్ఞానం బోధయన్నిఖిలంభవాన్
దుర్లభంయోగినాంశంభుందర్శయన్భక్తిమానసి । ౧౨౭ ॥ అతస్త్వాంప్ర
ణమామోద్య సంపాలయమహామతే । ఇతిస్తువంతశ్చౌడాఖ్యంస్వవేశ్మ
న్యాయయుర్ముదా ॥ ౧౨౮ ॥ శ్రీచన్నబసవేశస్తం సిద్ధరామంమ
హాజనం । ఇష్టలింగాంగినందివ్యంసం భావ్యస్వానుమోదతః ॥ ౧౨౯ ॥
స్వస్థోభవత్తదాసిద్ధ రామస్తంబసవేశ్వరం । పదేపదేనమస్కృత్యభక్తిన
మ్రోభవత్సుధీః ॥ ౧౩౦ ॥ శ్రీచన్నబసవేశాజ్ఞాం గృహీత్వానిత్యనైష్ఠి
కః । శ్రీశంభుభక్తియుక్తానాం లింగినాంస్తుతిమాచరన్ ॥ ౧౩౧ ॥ నై
జంపట్టణమాసాద్య నిగమాతీతవైభవం । శంకరంమనసాధ్యాయన్ శంక
రార్చనరోభవత్ ॥ ౧౩౨ ॥ యేసిద్ధరామచరితంయమినామసాధ్యం శ్రు
ణ్వంతిచేతరజనా అపిపారయంతి । తేశాశ్వతంసుఖమనంతరమప్రమేయం
భుంజ్యాథశాంకరపదంత్వను యాంతిధీరాః ॥ ౧౩౪ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్న
బసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే అంబికాచౌడయాఖ్య మహిమా
నువర్ణనంనామ చతుర్వింశోధ్యాయః ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(కూకదకమారకథా.)—

(పంచవింశోఽధ్యాయప్రారంభః)

శ్రీ అగస్త్యః॥ పునశ్శ్రోతుమిచ్ఛామి భక్తానాంచరితంమహత్ ।
సర్వపాపక్షయకరం మోక్షసాధనముత్తమం ॥ ౧ ॥ రేణుకః ॥ కుంభ
సంభవసద్బుద్ధే కుమార్గాణాందురాత్మనాం । శాసకోసిసముద్రోదం చు
ళికీకృతవానసి ॥ ౨ ॥ తథాపిశంభోర్మాహాత్మ్యం తద్భక్తానాంతథైవచ ।
శ్రోతుమిచ్ఛసిచేద్వక్ష్యే శ్రుణుష్వావహితోభవాన్ ॥ 3 ॥ ఏకదాచ
న్నబసవో భక్తసంఘైస్సమావృతః । సభామంటపమాసాద్య సంస్థితో
భూద్విశారదః ॥ ౪ ॥ తస్మిన్కాలేభక్తిమంతం శ్రీచన్నబసవేశ్వరం ।
ద్రష్టుంకూకదమారాఖ్య స్సపత్నీకస్సమాయయౌ ॥ ౫ ॥ తంవైకూకద
మారనామక మహాభక్తంభవధ్వంసినం । ప్రజ్ఞానంతమవేక్ష్యచన్నబసవ
స్సర్వైస్సభాసంస్థితైః । భక్తైస్సాకమరిందమం నరపతింపాద్యాచమా
నాభిః । సంపూజ్యార్ఘ్యమతేజసంప్ర విలసత్పీఠేసమావేశయత్ ॥ ౬ ॥
కస్మాత్త్వమిహచాగతోసి భవతస్సందర్శనేనైవమే । నష్టాదోషచయా
శ్చమందిర మహానోజాతంపవిత్రంసదా । శ్రీమద్భాగ్యవశాత్సుదర్శన
మహా త్తేభూప తేసత్వరం జాతః ప్రాక్తనకర్మనాశ సమపిప్రాపంచధర్మేత
ర ॥ ౭ ॥ ఏవంసంస్తువతస్తస్య శ్రీచన్నబసవస్యవై । మాదిరాజోమ
హాతేజా శ్రుత్వావచనమబ్రవీత్ ॥ ౮ ॥ భోచన్నబసవేశస్త్వ మస్యభ
క్తస్యధీమతః । రాజ్ఞఃకూకదమారాఖ్య భక్తస్యచరితంమహత్ ॥ ౯ ॥
వక్ష్యేశ్రోతవ్యమమలం భక్తానాంభక్తివర్ధనం । శ్రుణ్వతామపిజంతూ
నాం సర్వపాపహరంపరం ॥ ౧౦ ॥ అయంతుశ్రీనాగరూరు నామకేప
ట్టణేశుభే । వసన్భూపాలకోభూత్వా జనాన్సర్వానపాలయత్ ॥ ౧౧ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సదాశివంమనఃపంక జాతేసంస్థాప్యసర్వదా। సద్భక్తసేవాంకుర్వన్స నా
ర్వకాలమతంద్రితః ॥ ౧౨ అన్యామేకాంప్రతిజ్ఞాంచ కృతవానయమద్భు
తాం । యేభక్తాయద్యదిచ్ఛంతో యాచయంతిచమాంసదా ॥ ౧౩ ॥
తేషాంతద్వస్తుజాలేన పూరయామిచకామినాం । వినాద్రవ్యఖిలో ధిక్యాం
భార్యామపిచయాచయేత్ ॥ ౧౪ ॥ తాంవైప్రియతమాంచాపి దాస్యా
మిశివశాసనాత్ । చన్నదాస్యామిభగవద్భక్తిహీనోభవామ్యహం ॥౧౫
ఇతిప్రతిజ్ఞామతులలాం సమాశ్రితవతస్తదా । రాజ్ఞఃకూశదమాంస్య భా
ర్యాస్సత్వగుణాన్వితాః ॥ ౧౬ ॥ బహ్వ్యశ్చాష్టోత్తరశతం భర్తృశుశ్రూ
షణేరతాః । అతీవరూపలావణ్యశోభనాంగాస్సుతోజ్జ్వలాః ॥ ౧౭ ॥ త
థాపిభక్తితాత్పర్య యుక్తాభర్తారిసర్వదా । పతివ్రతాభిఃపత్నీభి రేతా
దృగ్భిరనేకదా ॥ ౧౮ ॥ రాజ్యంపాలయతస్తస్య ప్రతిజ్ఞామతిదుస్సహాం।
శ్రుత్వాసమాయయుస్సర్వే భవభక్తామహత్తరాః ॥ ౧౯ ॥ ఆగతానఖి
లాన్ భక్తాన్ నారాధ్యబహుధానృపః।యద్యదిచ్ఛంతితేభ్యోయం తత్సర్వం
పరిదాస్యతి ॥ ౨౦ ॥ కేషాంచిద్భక్తసంఘానాం భోజనేనమహాత్మనాం ।
కేషాంచిద్ధనధాన్యైశ్చ కేషాంచిద్వస్త్రదానతః ॥ ౨౧ ॥ కేషాంకన్యా
ప్రదానేన కేషాంసద్వస్తుభిస్సదా । తోషయంతంమహారాజం జంగ
మాఃకేచిదాతురాః ॥ ౨౨ ॥ సమాగత్యత్వదీయాంవై భార్యాంమేదీయ
తామితి । తథైవేతిదదౌతస్మై భార్యామేకాంపతివ్రతాం ॥ ౨౩ ॥ త
థైవాన్యోపిసద్భక్తో నిర్భీత్యానృపతింప్రతి । భార్యాంసద్గుణసంపం
నాం మహ్యమేకాంప్రదాపయ ॥ ౨౪ ॥ తథైవభార్యాంరూపాఢ్యాం
దదాభక్తాయధీమతే । అపరఃకశ్చిదాగత్య యథాపూర్వమయాచత ॥
౨౫ ॥ అంగీకృత్యతథైవేతి భక్తాయామితతేజసే । దదౌచజాయామ
న్యాంచ సర్వాభరణభూషితాం ॥ ౨౬ ॥ ఏవంసర్వాసుదత్తాసు సర్వే
బంధుజనాస్తదా । మంత్రిణోమంత్రయిత్వాచ జ్ఞాత్వైకామవశిష్టకాం॥
౨౭ ॥ శ్రుణ్వంతియదిభక్తాస్తే యాచయంతీహతామపి । ఇతిసమ్యగ్విచా
ర్యైద్ధ మూచుఃపత్నోస్యనభూపతేః ॥ ౨౮ ॥ యేయేమహేశ్వరగణాస్స
మ్యగాగత్యపట్టణం। విచారయంతిచేద్రాజ్ఞో దర్శనంనభవేదితి ॥ ౨౯ ఏ
వందినేషుబహుషు గతేషుప్రభుసత్తమః । విచారవానభూద్రాజా భక్త

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్తదర్శనలాలసః ॥ ౩౦ ॥ కిముత్కంఠభక్తసంఘానాం దర్శనం నైవ జా
యతే । సమ్యగ్విచార్యవక్తవ్యా మంత్రిణోద్యవిశారదాః ॥ ౩౧ ॥ ఏవం
గవతి రాజేంద్రే ప్రశ్రుత్వా సర్వేపి మంత్రిణః । భయకంపితసర్వాంగా స్సం
త్రస్తాః ప్రోపురంజసా ॥ ౩౨ ॥ తత్ర కైలాసకుధరే నానాదేవగణాన్వితే
యక్షగంధర్వవిద్యాధరసేవ్యే సుమహత్తరే ॥ ౩౩ ॥ నానామునిగణాకీర్ణే
రత్నసింహాసనే స్థితం । ఉమాసహాయం దేవేశం శంకరం లోకశంకరం ॥
౩౪ ॥ అవ్యక్తమవ్యయం శాంతం సోమసూర్యాగ్నిలోచనం । నీలకంఠ
ముదారాంగం నిత్యానందమయం శివం ॥ ౩౫ ॥ నారదస్సకలాధ్యక్షో
సంచారీ జన్యజేమనః । సమాగత్య నమస్కృత్య సంపూజ్య విధివత్సుధీః
౩౬ ॥ బద్ధాంజలి స్తతః ప్రాహ శంభుం ప్రతివిశారదః । స్వామిన్దేవేశ భూతే
శ భక్తానుగ్రహతత్పర ॥ ౩౭ ॥ అవధారయ మద్వాక్య మత్యద్భుతమిదం
శివ । భువి కూకదమారాఖ్యో భవద్ధర్మపరాయణః ॥ ౩౮ ॥ భవద్భక్తి
పరాయేవై యద్యదిచ్ఛంతి సత్వరం । దాస్యామి సత్యమిత్యుక్త్వా ప్రతిజ్ఞా
మకరోద్విభుః ॥ ౩౯ ॥ తత్ర ప్రతిజ్ఞాం నిశమ్యేశ భక్తా బహువిధా ముదా
అభ్యుపేత్య మహారాజం భక్తినమ్రం మహాజసం ॥ ౪౦ ॥ యాచయామా
సురన్యోన్యం బహువస్తూని సాదరం । కేచిద్ధనం కేచిదన్యం కేచిద్వస్త్రాణి
కేచన ॥ ౪౧ ॥ కన్యాప్రదానం కేచిద్వై రాజలక్ష్మీశ్చ సుందరీః । యా
చయామాసు రత్యంతం భక్తియుక్తం మహీపతిం ॥ ౪౨ ॥ తేభ్యోభక్తగ
ణేభ్యస్తు దత్వా సర్వం ధనాదికం । దారాంశ్చ పుత్రాన్నిజాన్వై దత్తవా
న్విమలాశయః ॥ ౪౩ ॥ భక్తాగమన లోపాద్వా ప్రేమ్ణా వాహాం న వేద్మి
భో । ఇత్యుక్త్వాథ నమస్కృత్య నారదో జన్యజేమనః ॥ ౪౪ ॥ శంభోశం
కర దేవేశ పాహీతి ప్రబ్రువన్యయౌ । ఏతస్మిన్నంతరే దివ్యే వాసం తే సముప
స్థితే ॥ ౪౫ ॥ కాలే మహతి విభ్రాజ త్కోకిలారావసంకులే । కుందమందా
రకుసు మోత్కరగుచ్ఛ విరాజితే ॥ ౪౬ ॥ పలాశపుష్పసంస్రావ న్మ
కరందస్య లేహనాత్ । ద్విరేఫారావసంయుక్తే దివ్యే సమ్యగ్వ్యవస్థితే ॥
౪౭ ॥ మాగాయాసపరిశ్రాంత హృదయాన్నిఖిలాన్జనాన్ । ఆహ్లా
యద్భిరివారక్తైః పల్లవైరతిశోభనే ॥ ౪౮ ॥ మందమారుతసందోహై
ర్బోధయన్నివ మన్మథం । వసంతోభ్యాయయౌ సర్వ కాముకానందదా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యకః ॥ ౪౯ ॥ తదా కైలాసనిలయా చ్ఛంకరో లోకశంకరః । భక్తభ
క్తిపరీక్షార్థం మాయయాభూతలం ప్రతి ॥ ౫౦ తస్య కూకదమారస్య ధై
ర్యం భక్తింపరీక్షింతుం । వృద్ధజంగమరూపేణ ధృత్వా దండంచ వైణవం ॥
౫౧ ॥ జటాపల్లవధారీచ భస్మరుద్రాక్షభూషణః । పలద్భ్రూరోమకసూ
చర్మవాంశ్చ ప్రస్ఖలత్పాదయుగ్మకః ॥ ౫౨ ॥ భవశర్వమహేశేతి పార్వ
తీశశివేతిచ । పదేపదేపతన్భూమౌ పునశ్చోత్థాయనిశ్వసన్ ॥ ౫౩ ॥ త
త్రతత్రచ ఛాయాసు సమాసీనశ్శ్రమాదివ । తాళవృంతేన సూర్యాంశూ
నాచ్ఛాద్యచపదేపదే ॥ ౫౪ ॥ హాకష్టమితిసంధ్యాయ న్వార్ధక్యంచప్ర
దూషయన్ । బాలానామప్యనేకా నామవలేపనతోఽన్యథా ॥ ౫౫ ॥
భర్త్సయన్దండతస్తాన్వై శనైరాగత్యపట్టణం । కుత్రాస్తిరాజభవనం
కియద్దూరమితఃపరం ॥ ౫౬ ॥ పృచ్ఛంతంపురతస్తాన్వై జనానన్యోన్య
భాషణైః । ఆయాంతం దూరతో దృష్ట్వా జంగమాకల్పకం ముదా ॥ ౫౭
రాజాకూకదమారాఖ్యో । భవభక్తంభయాపహం పీఠాదుత్థాయవేగేన
దూరాత్ప్రత్యుజ్జగామసః ॥ ౫౮ ॥ పంచముద్రాంకితతనుం ప్రస్ఖలత్పా
దయుగ్మకం । ఊర్ధ్వశ్వాసైః పరిశ్రాంత మున్నతాంగం సముత్తమం ॥ ౫౯
భయాక్రాంతహృదా శ్రీమాన్ భక్తిమానమితద్యుతిః । రాజాతంజంగ
మాకార మానినాయగృహంస్వకం ॥ ౬౦ ॥ పీఠే సౌవర్ణకేదివ్యే స్థిరీ
కృత్యకృతప్రణతీ । ప్రణమ్యపాదౌ ప్రక్షాళ్య చార్ఘ్యందత్వాచహస్త
యోః ॥ ౬౧ ॥ ముఖేచాచమనం దత్వా మార్గాయాసంవ్యపోహ
యన్ । పశ్చాదంతర్గృహంనీత్వా స్నాపయిత్వాజలైశ్శుభైః ॥ ౬౨ ॥
సుశ్రీచందనకర్పూర మిశ్రితైర్వివిధైస్తథా । వస్త్రేణైకేనదివ్యేన తద్దే
హంపరిమృజ్యచ ॥ ౬౩ ॥ ధర్తుమేకం మహద్వస్త్రం క్షౌమం దత్వాసుకోమ
లం । వినీతాధ్వశ్రమంతంవై జంగమాకల్పకంముదా ॥ ౬౪ ॥ ప్రవే
శయిత్వాసౌవర్ణే పీఠేరత్నోజ్జ్వలేశుభే । పృచ్ఛంతంస్వాగతంసమ్యగ
వలోక్యమహీపతిం ॥ ౬౫ ॥ ప్రత్యువాచప్రసన్నాత్మా పరమానందని
ర్భరః । రాజన్కూకదమారాఖ్య భక్తిశ్రద్ధాసమన్విత ॥ ౬౬ ॥ మా
న్యోసిసర్వదాసద్భి రారాధ్యోసిహిరాజభిః । ధన్యోసిధనధాన్యాద్యై
ర్దైన్యనాశనసిభూభృతాం ॥ ౬౭ ॥ భక్తిసామ్యోసిభగవద్భక్తానాంవినయా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

న్వితః । వృద్ధోఽహంబహుశోకార్తః పాండువర్ణేనసంయుతః । ౧౮ ॥
నమాతా మేనచపితా నభ్రాతానచసోదరః । నద్వితీయానబంధుర్మే శ
క్తిహీనోఽస్మిసర్వదా ॥ ౧౯ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన మాముద్ధరమహీ
పతే । త్వత్తోఽనాన్యోస్తిలోకేస్మిన్ భవభక్తేప్సితార్థదః ॥ ౨౦ ॥ ఏవంగ
దతిలోకేశే జంగమేజగతీపతిః । పునఃకూకదమారాఖ్యః ప్రత్యువాచప
తత్పదోః ॥ ౨౧ ॥ భోభోజంగమవర్యాద్య సాంమందంమనుజాధమం ।
ముదేనమన్మథారాతిం మనసాపిమదోద్ధతః ॥ ౨౨ ॥ నభజామికుత్రశ్చై
షో భవామిభయమోచన । కథాపిస్పృథివీశానాం మోక్షప్రాప్తిస్సువి
స్మయా ॥ ౨౩ ॥ నశ్రూయతేమయాప్రాజ్ఞ కథంమోక్షోభవేన్మమ । ధ
ర్మశాస్త్రప్రమాణంహి రాజ్యాంతేనరకంధ్రువం ॥ ౨౪ ॥ తస్మాదస్మాక
మారాధ్య భవేన్మోక్షో దురాత్మనాం । భవత్పాదాబ్జయుగ్మస్య దర్శనా
త్కృతినోవయం ॥ ౨౫ ॥ రక్షమాంసర్వతత్త్వజ్ఞ రజతాద్రీశభక్తిమన్ ।
అస్మదాదీంస్తారయితుం భవాబ్ధేస్తరణిర్భవాన్ ॥ ౨౬ ॥ త్వత్తోనాన్యోగు
రుర్దేవాస్త్వత్తోనాన్యఃప్రియంవదః । అతఃకారుణ్యభావేన రక్షమాంజం
గమేశ్వర ॥ ౨౭ ॥ ఏవముక్త్వాపతంతంత ముద్ధాప్యపదయోర్ద్వయోః ।
ప్రత్యువాచమహారాజం పరమానందవిగ్రహః ॥ ౨౮ ॥ రాజన్మూకద
మారాఖ్య త్వత్కీర్తిర్భువనత్రయే । ప్రసిద్ధిమగమత్తస్మాదాగతో
స్మితవాంతికం ॥ ౨౯ ॥ భార్యాస్వనేకాస్తేరాజన్ భక్తేభ్యోశంకరస్య
వై । దత్తవానితిప్రసత్యా హంతవాంతికముపాగమం ॥ ౩౦ ॥ స్థవిరో
యత్రకుత్రాపి గంతుంనోత్సహతేమనః । నగచ్ఛామియదిశ్రీమన్
భిక్షామాత్రంకథంలభేత్ ॥ ౩౧ ॥ ఇతిచింతాపరోభూత్వా నిష్పత్నీక
స్సమాగతః । దత్వామహ్యంసుపత్నీంతే ధనధాన్యైశ్చపూరయ ॥ ౩౨ ॥
నస్తోత్రవ్యాహిరాజేంద్ర భవాన్యదిచశ్రోష్యసి । స్వకీర్తిశ్రవణాదేవపు
ణ్యనాశోభవిష్యతి ॥ ౩౩ ॥ ఇతిసర్వాణిశాస్త్రాణి శ్రావయంతిమనీషిణః ।
తస్మాత్తేపురతోరాజ న్నహంవచ్మిప్రతిక్షణం ॥ ౩౪ ॥ భవద్దర్శనమా
త్రేణ మదీయంనేత్రయుగ్మకం । శైత్యమాపశరీరంచ తథాజాతంమ
హీపతే ॥ ౩౫ ॥ అస్తిచేద్గుణినీభార్యా దీయతాంమేప్రభూత్తమ । నో
చేన్నాస్తీతివక్తవ్యం గచ్ఛామియథాసుఖం ॥ ౩౬ ॥ అన్యథామాంన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మన్యేథా భవదీయోస్మి సర్వదా । రాజా । భోభోజంగమవర్యాస్య
యథాన్యాయ్యంమదాలయే ॥ ౮౭ ॥ భుంక్ష్వసర్వాంప్రవక్ష్యామి పశ్చా
త్కార్యమతంద్రితః । జంగమః ॥ రాజన్నేకదమారాఖ్య భార్యాహీ
నస్యపూజనం ॥ ౮౮ ॥ త్వద్గృహేభోజనంచైవ నకార్యంహికదాచన ।
ధర్మపత్నీసమేతస్య త్వద్యద్దాస్యసిసువ్రత ॥ ౮౯ ॥ తత్సర్వంప్రతిగృహ్ణా
మి సత్యంసత్యంబ్రవీమ్యహం ॥ రాజా । స్వామిన్జంగమవర్యాస్తి చైకా
భార్యాపతివ్రతా ॥ ౯౦ ॥ శివపూజాదికంగేహే మామకేసుపావన ।
జంగమః ॥ రాజవర్యజనాస్సర్వే మంత్రిణశ్చపురోహితాః ॥ ౯౧ ॥ రాజా
జాయాస్తుభక్తేభ్యో దత్తవానితిశుశ్రువే । కస్మాదద్యాగతాభార్యా రా
జన్ తేసుఖదాయినీ ॥ ౯౨ ॥ మిథ్యావచోభిరాత్మీయం మనస్తోషయతే
భవాన్ ॥ రాజా । జంగమోత్తమమిథ్యాభిర్వాగ్భిస్త్వాంనబ్రవీమ్యహం ।
౯౩ ॥ నకోపిభవభక్తోమాం పత్నీమేనాంనయాచత । సత్యమస్తిహిభా
ర్యామే భార్యాహీనస్యపూజనం ॥ ౯౪ ॥ నగ్రాహ్యమితియత్ప్రోక్తం
తత్యక్త్వామాంప్రమోదయ । ఏవంగదంతంరాజానం దృష్ట్వాకపటజంగ
మః ॥ ౯౫ ॥ ప్రహసన్ప్రాహసర్వజ్ఞో భక్తభక్తిపరీక్షకః । జంగమః ॥
రాజవర్యభవత్కీర్తి స్సమస్తాశాసువిశ్రుతా ॥ ౯౬ ॥ అద్యనష్టాయతో
భార్యానదత్తాభవతానఘ । ఏతాదృశీలోభభక్తి ర్దృఢభక్తిప్రణాశి
నీ ॥ ౯౭ ॥ కథమాసీన్మహారాజ భార్యాలోభాదరిందమ । ఏవంచేత్త్వంక
రప్రీతిః కథంభవతిభూపతే ॥ ౯౮ ॥ మనస్యేకంవచస్యేకం క్రియాయామేకమే
వచేత్ । కృత్వాప్రతిజ్ఞాంమహతీం భక్తేభ్యోబహుమానతః ॥ ౯౯ ॥
యద్యదిచ్ఛంతిభక్తాయే దాస్యామీతిశివాజ్ఞయా । ఉక్త్వాభార్యాంగోప
యిత్వా చాద్యనాస్తీత్యుదాహరన్ ॥ ౧౦౦ ॥ యాచకాన్వినివృత్తోసి
కథమస్తిహసత్యతా । మానుష్కాధనురాకృష్య లక్ష్యంకృత్వావిధాన
తః ॥ ౧౦౧ ॥ అపరాద్ధపృషత్కాసా వితినిందంతివైజనాః । తథైవంవై
మహారాజన్ దత్వాదానాన్యనేకశః ॥ ౧౦౨ ॥ భార్యామేకాంగోపయి
త్వా మహీకర్త్యాబోధితోభవాన్ । యావాసాధ్వీతికథితా సతీసంవత్స
రావధి ॥ ౧౦౩ ॥ గౌరీంసంపూజ్యయత్నేన పురంచాస్యంవ్రజేద్యది । సా
కింభవతివైసాధ్వీ సర్వలోకభయంకరీ ॥ ౧౦౪ ॥ తద్వృత్తవకథాజాతాపత్నీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

లోభాన్నృపోత్తమ । ఏవమవ్యక్తమనృతం భవచ్చారిత్రమేవహి ॥ ౧౦౫ ॥
ఇత్యుచ్యమానే సతి జంగమోత్తమే నిశమ్య రాజా నిఖిలం తు భాషణం । ప్ర
ణమ్య తత్పాదయుగం బభాషే స్వామిన్న సీమా మమ చేదృశీ నహి ॥ ౧౦౬ ॥
మద్బుద్ధిసంపాదకహేతుజన్యం గుణోత్కరం కింతు న మేపరాధః । తథా
పి సర్వం క్షమయా మహ్యాహం తే పురఃక్షమస్వాది మభక్తవర్య ॥ ౧౦౭ ॥ స్వా
మిన్మదీయాన్గుణదోషసంచయాంత్సమాసతో వచ్మి సమాహితశ్శృణు । భా
ర్యాస్స మస్తాస్త్విహ దత్తవానితి కైః కిం కృతం వా కపటం న వేద్మి ౧౦౮ ॥ స
కోపి జంగమశ్శ్రీమాన్ దరిద్రశ్చ నిరోయువా । అరూపో వా కురూపో వా స
మే త్వైనాం వధూం మమ ॥ ౧౦౯ దేహీతి నావదత్తస్మాదియమేవం వ్యవ
స్థితా । ఇతః పరం న జానామి సత్యం సత్యం వదామ్యహం ॥ ౧౧౦ ॥ అ
ద్యాస్మిన్ధన్యస్స్వామిం స్తే దర్శనస్పర్శనాదిభిః । హితోపదేశతో వాపి క
రుణామృతసాగర ॥ ౧౧౧ ॥ దాస్యామ్యేనాం గృహాణాద్య గుణశీలాం ప
తివ్రతాం । సుభాషిణీం మదీయాం వై భార్యామేకామపిప్రభో ॥ ౧౧౨ ॥
ఏనాం గృహిత్వా మామద్య కృతార్థం కురు జంగమ । నోచేత్త్వాపయు
గంతేద్య సత్యజామిమహాముతే ॥ ౧౧౩ ॥ ఇత్యుచ్యమానస్య మహీశ్వరస్య
వచాంసి సర్వాణ్యపి భాసురాణి । శ్రుత్వా మహీశం ప్రతి జంగమేశః ప్రాహ
ప్రపంచోత్కటవాక్యపుంజైః ॥ ౧౧౪ ॥ శ్రీజంగమః । భో భూపతే తే వచనై
స్సుధాభైర్మనోహరైస్తుష్యామి రసోత్కటైరపి । భార్యా త్వదీయా యది
భాసురాంగీ కిమర్థముత్సృజ్య గతా సుభక్తాః ॥ ౧౧౫ ॥ సతీమిమాంశ
ర్వగణైర్విసృష్టాం కథం హి గృహ్ణామ్యహమాదరాత్తవ । కురూపిణీ వా కుటి
లాత్మికా వా కుమార్గగా వా కులనాశినీ వా ॥ ౧౧౬ ॥ రాజపత్నీం స
ముద్దిశ్య చైవం వదతి జంగమే । శ్రుత్వా రాజా ప్రమోదాత్మా జంగమం
పునరబ్రవీత్ ॥ ౧౧౭ ॥ జంగమప్రవరేయం తు మద్భార్యా వామలోచ
నా । సదనారి మహాభక్త సేవనోత్సుకమానసా ॥ ౧౧౮ ॥ సదాశివ
పదన్యస్తచిత్తవృత్తిరనూనవరా । పతివ్రతానాం సర్వాసాం పరమానం
దదాయినీ ॥ ౧౧౯ ॥ అర్థిభ్యస్సర్వదా త్వర్థమర్థదానపరాయణా ।
శోభనాంగీ విచిత్రాకారాని రత్నాన్నప్రదాయినీ ॥ ౧౨౦ ॥ అస్యాస్సద్గుణసం
పత్తిం వక్తుం కః పురుషః కృతీ । తస్మాదేనాం గృహాణాద్య భవచ్ఛ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ౘ్రమణోత్సుకా ॥ ౧౨౧ ॥ ఏవంగదతిభూపాలే నిశమ్యప్రాహ జంగమః।
భార్యామత్యుత్కృత్యకృతినో నవదంతిమహీతలే॥ ౧౨౨ ॥ భార్యాం [illegible]
త్వామే వపశ్యామ్యన్యాంకదాచన । స్త్రీణా[illegible]సత్యతారాద[illegible] క్వచ
భక్తిః క్రియాన్వితా ॥ ౧౨౩ ॥ నవనీతవిలిప్తాఙ్గ శిలారూపం భ[illegible]
యఃవతీనాంచవాగ్జాల మిక్షుపుష్పోపమంసదా ॥ ౧౨౪ ॥ [illegible]చే
ష్టాదికంసర్వం రత్నశృంఖలవన్మదే । భవం[illegible]త్రైనసందేహః [illegible]ర్యా
కార్యవిచారణే ॥ ౧౨౫ ॥ స్త్రియ స్స్వజాస్వ[illegible]పేణ సంస్థితా [illegible]
వృత్తయః । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన [illegible]స్సర్వ్యాస్యుర్నిఖలై[illegible]నైః ॥
౧౨౬ ॥ శ్రుత్వాజంగమవాక్యాని శ్రుణ్వతాం[illegible]వాన్యపి । [illegible]యుక
స్తతఃప్రాహ పులకాంకితవిగ్రహః ॥ ౧౨౭ ॥ భోజంగమవర[illegible] కి
మర్థంవాప్రకల్పనైః । ఏనాంమారాధిభక్తా[illegible] పూజనో[illegible]మాన
సాం ॥ ౧౨౮ ॥ భక్తాభీష్టప్రదాంచైవ స్వశా[illegible]చారగు । [illegible]నచ్చరణ
రక్షార్థం పాదుకాద్వయకారిణీ ॥ ౧౨౯ ॥ గృహాణాద్యై[illegible]స్యామి
నిస్సందేహేనజంగమ । భవాబ్ధితరణోపాయే భవానేవహిపో[illegible] ॥౧౩౦
ఇత్యుక్త్వాంతఃపురస్థాంతా మానేతుంకాచిదంగనాం । ప్రే[illegible]యిత్వాన
మాహూయ సాధ్వీంసర్వగుణోత్తమాం ॥ ౧౩౧ ॥ దివ్యభూ[illegible]భూషా
ఢ్యాం దివ్యచందనచర్చితాం సమాయాం[illegible]సద్వేణీం కృశాంగీమతిశో
భనాం ॥ ౧౩౨ ॥ మత్తేభగమనాంసింహ మధ్యమాంమృదుభాషిణీం ।
దివ్యకాంచీనూపురాణాం రావైరాక్రాంత[illegible]మికాం ॥ ౧౩౩ ॥ హే
మ్నైర్మణిభిఃపరిశోభితే।దివ్యసింహాసనస్థాయు మహాతేజం
గమాయవై॥౧౩౪ ॥ తాంవధూందర్శయిత్వాథ సంస్థితో నృపతిస్తదా।
ప్రబద్ధాంజలిహస్తాబ్జో వినమ్రోన్నమ్రవిగ్రహః ॥ ౧౩౫ ॥ ఇతిశ్రీచన్న
బసవపురాణే రేణుకాగకస్త్యసంవాదే జంగమాయ భూపవనితాప్ర
దర్శనం నామ పంచవింశతితమోఽధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

—(కూ క ద కు మా ర క థా .)—

(షడ్వింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

శౌనకః ॥ తదాకూకదమహారాజాఖ్యో నిజభార్యాంగుణోన్నతాం ।
భ్రూసంజ్ఞామకరోత్తస్మై నమస్కర్తుంమహాత్మనే ॥ ౧ ॥ జ్ఞాత్వాసంజ్ఞాం
మహాత్మానం నమస్కృత్యమహీపతేః । వామభాగేస్థితా రాజ్ఞః ప్రబ
ద్ధాంజలిసంపుటా ॥ ౨ ॥ సుస్మితోద్భాసవదనా సుందరీసుముఖీతదా ।
ప్రాహగంభీరయావాచా కపటాకారజంగమం ॥ ౩ ॥ భోజంగమశ్రేష్ఠబు
ధార్చితాంఘ్రే ఘోరభవార్జితానేకభయాపనోదక । భద్రంకరారాధ్యభవత్ప
దాబ్జం భజేసదామాంపరిపాలయప్రభో ॥ ౪ ॥ అజాదిదేవాసురసిద్ధసం
ఘా తథాపిసర్వేమునయస్సమానసాః । భవంతమారాధ్యతుముక్తిమాప్తే
నకుంతుకేనచిత్తుమహాదిజంగమ ॥ ౫ ॥ అంధస్యదీపంబధిరస్యగానం త
థైవనిద్రాంతతశ్చపుంసః । ఇత్థోరవార్యాకుచిరస్యమోఘా తథైవతేభ
క్తిరిహాస్తిమేప్రభో ॥ ౬ ॥ భవద్దర్శనమాత్రేణ నేత్రానందోమహాన
భూత్ । తస్మైనబహుజన్మాబ్ధే స్తారితాస్మికృపానిధే ॥ ౭ ॥ తథాజన్మ
భయంఘోరం సంత్యజ్యవిమలాశయా। నిత్యంజంగమసద్భక్తి రేవాస్తుమ
మసర్వదా ॥ ౮ ॥ పూర్వజన్మార్జితానేక దోషజాలంవినాశితం। పు
ణ్యమేవార్జితంసమ్యక్త్వ ద్దర్శనమాత్రతః ॥ ౯ ॥ ఇత్యుచ్యమానాం
తాం నారీమువాచవరజంగమః । భోభోభామినిశ్రోతవ్యంమద్వాక్యమతివి
౩ స్మయం ॥ ౧౦ ॥ జంగమః ॥ గచ్ఛామ్యద్యనృపేత్యుక్తే మయితేవిభురబ్ర
వీత్ । మద్భార్యాంయాచయేద్యస్తు భక్తస్తస్మైముదాసతీ ॥ ౧౧ ॥ త
సుత్వచంసముత్పాట్య పాదుకేప్రకుర్వతీ । ఇత్యుక్త్వామాంసమా
హూయ భవతీంచాప్యదర్శయత్ ॥ ౧౨ ॥ భోపద్మదళపత్రాక్షి భవ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

న్నోహేన భూపతిః । భక్తిమత్కృష్టయామాస దాస్యాః హ్యద్య చేతి త్వాం
౧౩ ॥ త్రిలోక్యాం బహుధా సంతి నృపాస్సత్యపరాయణాః । దానశీలా
శ్చ బహుధా భార్యాదాతా న విద్యతే ॥ ౧౪ ॥ తవ భర్తా తు సుదతి దారాం
స్సర్వాంశ్చ దత్తవాన్ । భక్తిమద్దాస్యమేకా కిమిత్యువాచ మహాప్రభుః
౧౫ ॥ బహుధా పర్యటన్ లోకే యత్రకుత్రాపి కోమలి । ఏతాదృశం
హి రాజానం న పశ్యామి వధూప్రదం ॥ ౧౬ ॥ శ్రీమానతీవ ధీమాంశ్చ
ప్రతాపోజ్జ్వలకీర్తిమాన్ । సత్యవాదీ సతాం మధ్యే సిళ్ళంకో నియమాద
యం ॥ ౧౭ ॥ త్వమపి శ్రద్ధయా వత్సే భర్తృశుశ్రూషణే రతా । ఏతత్స
ర్వంచిదృత్తుస్స న్నాగతో౽స్మి వరాననే ॥ ౧౮ ॥ త్వదీయాం మహతీం భక్తిం
దృష్ట్వా సంతోషమాప్తవాన్ । దాంపత్యమనుకూలత్వం చోభ
యోరతిభాక్తికం ॥ ౧౯ ॥ ఉభయోరతిసామ్యత్వం మాదృశానాంచ సే
వనం । అనేకజన్మసంసిద్ధ్యా జాయతే నాత్ర సంశయః ॥ ౨౦ ॥ కపటాక
ల్పకస్యాశు జంగమస్య మహాత్మనః । నత్వా పాదాంబుజద్వంద్వం పునరప్యా
హ సా వధూః ॥ ౨౧ ॥ సజ్జీకృత్య ధనుర్వేగాద్బాణాంశ్చ ప్రయుజ్య చ । త
న్మోచనే భవేచ్ఛక్తిర్మార్గణస్య హితాదృశీ ॥ ౨౨ ॥ పుత్రికాయాస్తు నట
నే శక్తిర్నాస్తి విచారణాత్ । యథా వై సూత్రధారీ తు నటయేత్తద్వ
ధఁనచేత్ ॥ ౨౩ ॥ కులాలచక్రే భ్రమణ శక్తిర్నాస్తి హి జంగమ । కు
లాలస్యైవ శక్తిస్స్యాన్న పరస్య తు వస్తునః ॥ ౨౪ ॥ మహీధరగుహాస్వేవ
ప్రతిధ్వనిషు సత్యతా । న సా తద్ధ్వనిశక్తిస్తు కదా వా విద్యతే భువి ॥ ౨౫
యథా తావక శక్తిర్వై భ్రామయేదఖిలం జగత్ । తథా వయం భ్రామ్య
మాణా నాస్మదీయ స్వతంత్రతా ॥ ౨౬ ॥ వృద్ధత్వాద్బహుధా శ్రాంతో
మార్గాయాసాన్మహామతే । అస్మానుద్ధర్తుమేవ స్యాన్న చేత్తే కిం ప్ర
యోజనం ॥ ౨౭ ॥ మృదులత్వాచ్చ తే పాదౌ భువి విక్షేపణాద్ధ్రువం ।
అతీవ రక్తౌ సంజాతౌ కింకరోమ్యద్య జంగమ ॥ ౨౮ ॥ పాదస్ఫోటాశ్చ బహ
వో౽పతంతే౽త్యంతబాధకాః । పాదరక్షౌ చ న స్థాతే కంటకాదిభయాప
హౌ ॥ ౨౯ ॥ కింకుర్మో౽ద్య వద స్వామిన్ జంగమోత్తమ సువ్రత । మ
దర్థం త్వం సమాగత్య బహుధా శ్రమవానసి ॥ ౩౦ ॥ ఇత్యుచ్యమానాం తాం
నారీం బహుధా మానయన్ కృతీ । పునరూచే మహాత్మా శ్రీ జంగమా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కారవేషవాన్ ॥ ౩౧ ॥ జంగమః ॥ బాలేబహువిధాభక్తి ర్వర్తతే వా
మేశ్వరః । అస్మదీయాసుభక్తిస్తు భవిదర్శనవర్జితా ॥ ౩౨ ॥ పక్షి
నాంలింగహీనత్వాత్తాసాంచర్మనమేప్రియం । తస్మాత్స్వపాదరక్షార్థం
నిందస్యాస్యాన్నిశ్చయార్థతః ॥ ౩౩ ॥ పశవోలింగహీనాశ్చ తస్మాత్తచ్చ
ర్మనిర్మితే । పాదరక్షేనమేయోగ్యే స్యాతాంభోహరిణేక్షణె ॥ ౩౪
అస్మత్ప్రియాసంకఃపశ్యేద్దరిద్రస్యతుదండినః । సర్వేపశ్యంతిధనినా మా
యాసంసుఖజీవినాం ॥ ౩౫ ॥ భిక్షామాత్రేణజీవంతం భిక్షుకంమృదుభాష
ణైః । భిక్షాందత్వామోదయంతే యేతేధర్మపరాభువి ॥ ౩౬ ॥ యాచ
మానస్యయఃపుంసో ఇచ్ఛాంనైనైవపూరయేత్ । తేనభారవతీభూమి ర్న
ద్రుమైర్గిరిసింధుభిః ॥ ౩౭ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన యాచకంపూరయే
ద్యది । ఇహాత్యంతంసుఖంభుక్త్వా పశ్చాత్కైలాసమాప్నుయాత్ ॥ ౩౮
ఏకస్మిన్దివసేసౌఖ్య మేకస్మిన్దివసేవ్యథా । ఏకస్మిన్దివసేభక్ష్య భోజ
నంలభతేహరాత్ ॥ ౩౯ ॥ యత్నాదపిచనాప్నోతి భోజనంమృష్టమా
త్రకం । తస్మాత్కాయసుఖస్యాంతం నాస్తీతిప్రాహురుత్తమాః ॥ ౪౦ ॥
బహునోక్తేనకింబాలే భిక్షుకస్యహిజీవితం । వ్యర్థంలోకత్రయేశంభుః
కథంవై భైక్షమాచరత్ ॥ ౪౧ ॥ నాస్మాకంతుపితామాతా బంధురప్యన్యు
తోపమః । ఏకోహంనిర్గుణోభూత్వా సంచరామిజగత్రయే ॥ ౪౨ ॥
అంబుజాక్షిమహాప్రీతి కరైరానందవర్ధనైః । అమృతోపమైర్వాక్య
చనైస్సంతోషయసిమాంసదా ॥ ౪౩ ॥ అంతఃకరణతోవాథ వాక్ప్రజ
ల్పనతోపివా । మామతిప్రేమభావేన పృచ్ఛసిత్వంవరాననే ॥ ౪౪ ॥ త్వం
రాజపత్నీధనవాంస్తే పతిశ్చారులోచనే । దరిద్రోహంసదాభిక్షా శనో
వృద్ధోస్మినుప్రతే ॥ ౪౫ ॥ మయితేనుగ్రహశ్చేత్తనధాన్యైరనేకధా
సంతోషయమహాభాగె సాధ్వీషుసకలాసుచ ॥ ౪౬ ॥ శీతలానిచవాక్యా
ని మృదులానిబహూని తే । శ్రుత్వామనశ్శీతలతాం యాతిమేకరుణాక
రే ॥ ౪౭ ॥ ఇత్యుచ్యమానంతంశంభో ర్భక్తమాలోక్యభామినీ । ప్రత్యు
వాచమహాభక్తి యుక్తాసాప్రమదామణిః ॥ ౪౮ ॥ నిర్వంచకేనభక్తాళీః
మనోధనకళేబరైః । యస్సంతోషయతేభక్త్యా తంప్రతీశఃప్రసీదతి ॥
౪౯ ॥ కపటేనచదంభేన శ్రద్ధాహీనేనచాన్యథా । తథాభక్తివిహీనేన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

న్స్నేహేనభూపతిః ।భవతీముత్సృష్టయామాస దాస్యస్యద్య చేతిత్వాం
౧౩ ॥ త్రిలోక్యాంబహుధాసంతి నృపాస్సత్యపరాయణాః । దానశీలా
శ్చబహుధా భార్యాదాతానవిద్యతే ॥ ౧౪ ॥ తవభర్తాతుసుదతిదారాం
స్సర్వాంశ్చదత్తవాన్ । భవతీమదాస్యమేకాకీమిత్యవాచవహాప్రభుః
౧౫॥ బహుధాపర్యటన్లోకే యత్రకుత్రాపికోమలి । ఏతాదృశం
హిరాజానం నపశ్యామివధూప్రదం ॥ ౧౬ ॥ శ్రీమానతీవధీమాంశ్చ
ప్రతాపోజ్జ్వలకీర్తిమాన్ । సత్యవాదీసతాంమధ్యే సిద్ధంకోనియమాద
యం ॥ ౧౭ ॥ త్వమపిశ్రద్ధయావత్సే భర్తృశుశ్రూషణేరతా । ఏతత్స
ర్వందిదృక్షుస్సన్నాగతోస్మివరాననే ॥ ౧౮ ॥ త్వదీయాంమహతీంభక్తిం
దృష్ట్వాసంతోషమాప్తవాన్ । దాంపత్యమనుకూలత్వం చోభ
యోరతిభక్తికం ॥ ౧౯ ॥ ఉభయోరతిసామ్యత్వం మాదృశానాంచసే
వనం । అనేకజన్మసంసిద్ధ్యా జాయతేనాత్రసంశయః ॥ ౨౦ ॥ కపటాక
ల్పకస్యాశు జంగమస్యమహాత్మనః । నత్వాపాదాంబుజద్వంద్వం పునరప్యా
హసావధూః ॥ ౨౧ ॥ సజ్జీకృత్యధనుర్వేగా దాశుగాంశ్చప్రయుజ్యచ । త
న్మోచనేభవేచ్ఛక్తి ర్మారణేనహితాదృశీ ॥ ౨౨ ॥ పుత్రికాయాస్తునట
నే శక్తిర్నాస్తివిచారణాత్ । యథానైసూత్రధారీతు నటయేత్తద్వ
ధంనచేత్ ॥ ౨౩ ॥ కులాలచక్రేభ్రమణ శక్తిర్నాస్తిహిజంగమ । కు
లాలస్యైవశక్తిస్స్యా న్నాపరస్యతువస్తునః ॥ ౨౪ ॥ మహీధరగుహాస్వేవ
ప్రతిధ్వనిషుసత్యతా । నసాత్మధ్వనిశక్తిస్తు కదావావిద్యతేభువి ॥ ౨౫
యథాతావకశక్త్యైవ భ్రామయేదఖిలంజగత్ । తథావయంభ్రామ్య
మాణా నాస్మదీయస్వతంత్రతా ॥ ౨౬ ॥ వృద్ధత్వాద్బహుధాశ్రాంతో
మార్గాయాసాన్మహామతే । అస్మానుద్ధర్తుమేవస్యా న్నచేత్తేకింప్ర
యోజనం ॥ ౨౭ ॥ మృదులత్వాచ్చతేపాదౌ భువివిక్షేపణాద్ధ్రువం ।
అతీవరక్తౌసంజాతౌ కింకరోమ్యద్యజంగమ ॥ ౨౮ ॥ పాదస్ఫోటాశ్చబహ
వో పతంతేత్యంతబాధకాః । పాదరక్షౌచన స్థౌతేకంటకాదిభయాప
హౌ ॥ ౨౯ ॥ కింకుర్వేద్యవదస్వామిన్ జంగమోత్తమసువ్రత । మ
దర్థంత్వంసమాగత్య బహుధాశ్రమవానసి ॥ ౩౦ ॥ ఇత్యుచ్యమానాంతాం
నారీం బహుధామానయన్కృతీ । పునరూచేమహాత్మాశ్రీ జంగమా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కారవేషవాన్ ॥ ౩౧ ॥ జంగమః ॥ శాలేబహువిధాభక్తి ర్వర్తతేపర
మేశ్వరః । అస్మదీయాసుభక్తిస్తు భవిదర్శనవర్జితా ॥ ౩౨ ॥ పశూ
నాంలింగహీనత్వా త్తాసాంచర్మనమేప్రియం । తస్మాత్త్వపాదరక్షార్థం
నిందనీయాన్నిశ్చయార్థతః ॥ ౩౩ ॥ పశవోలింగహీనాశ్చ తస్మాత్తచ్చ
ర్మనిర్మితే । పాదరక్షేనమేయోగ్యే స్యాతాంభోవారిజేక్షణే ॥ ౩౪
అస్మత్త్వియాసంకః పశ్యే ద్దరిద్రస్యతుదండినః । సర్వేపశ్యంతిధనినా మా
యాసంసుఖజీవినాం ॥ ౩౫ ॥ భిక్షామాత్రేణజీవంతం భిక్షుకంమృదుభాష
ణైః । భిక్షాందత్త్వామోదయంతే యేతేధర్మపరాభువి ॥ ౩౬ ॥ యాచ
మానస్యయఃపుంసో ఇచ్ఛాంనైనైవపూరయేత్ । తేనభారవతీభూమి ర్న
ద్రుమైర్గిరిసింధుభిః ॥ ౩౭ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన యాచకంపూరయే
ద్యది । ఇహాత్యంతంసుఖంభుక్త్వా పశ్చాత్కైలాసమాప్నుయాత్ ॥ ౩౮
ఏకస్మిన్దివసేసౌఖ్య మేకస్మిన్దివసేవ్యథా । ఏకస్మిన్దివసేభక్ష్య భోజ
నంలభతేహరాత్ ॥ ౩౯ ॥ యత్నాదపిచనాప్నోతి భోజనంముష్టిమా
త్రకం । తస్మాత్కాయసుఖస్యాంతం నాస్తీతిప్రాహురుత్తమాః ॥ ౪౦ ॥
బహునోక్తేనకింబాలే భిక్షుకస్యహిజీవితం । వ్యర్థంలోకత్రయేశంభుః
కథంవైభైక్షమాచరత్ ॥ ౪౧ ॥ నాస్మాకంతుపితామాతా బంధురప్యమృ
తోపమః । ఏకోహంనిర్గుణోభూత్వా సంచరామిజగత్రయే ॥ ౪౨ ॥
అంబుజాక్షిమహాప్రీతి కర్తైరానందవర్ధనైః । అమృతోపమైర్వాక్య
చయైస్సంతోషయసిమాంసదా ॥ ౪౩ ॥ అంతఃకరణతోవాథ వాక్ప్రజ
ల్పనతోపివా । హామతిప్రేమభావేన పృచ్ఛసిత్వంవరాననే ॥ ౪౪ ॥ త్వం
రాజపత్నీధనవాంస్తే పతిశ్చారులోచనే । దరిద్రోహంసదాభిక్షా శనో
వృద్ధోస్మిసువ్రతే ॥ ౪౫ ॥ మయితేనుగ్రహాశ్చే త్తదథాన్యైరనేకథా
సంతోషయమహాభాగె సాధ్వీషుసకలాసుచ ॥ ౪౬ ॥ శీతలానిచవాక్యా
ని మృదులానిబహూని తే । శ్రుత్వామనశ్శీతలతాం యాతిమేకరుణాక
రే ॥ ౪౭ ॥ ఇత్యుచ్యమానంతంశంభో ర్భక్తమాలోక్యభామినీ । ప్రత్యు
వాచమహాభక్తి యుక్తాసాప్రమదామణిః ॥ ౪౮ ॥ నిర్వంచకేనభక్తాళిః
మనోధనకళేబరైః । యస్సంతోషయతేభక్త్యా తంప్రతీశఃప్రసీదతి ॥
౪౯ ॥ కపటేనచదంభేన శ్రద్ధాహీనేనచాన్యథా । తథాభక్తివిహీనేన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నత్తుప్యతిమహేశ్వరః ॥ ౫౦ ॥ నిరంతరం చైకధియా మనోవాక్కాయ
కర్మభిః । యఃకరోతిమహాభక్తిం తస్యశంభుః ప్రసీదతి ॥ ౫౧ ॥ చిరుతొం
డాహ్వయోభక్త శ్శివధ్యానపరాయణః । శిలాభిఃపరితాడ్యాశు శివంసం
తోషయత్పురా ॥ ౫౨ ॥ ఫల్గునోపిమహాభక్తి సంయుక్తఃపరమేశ్వరం ।
ధనుషాతోషయామాస సర్వాసురనిబర్హణం ॥ ౫౩ ॥ నిర్మలేతిసమా
ఖ్యాతా విధూర్నిష్ఠాశివార్చనే । భవిదర్శనమాత్రేణ బ్రాహ్మణంవాన
రోత్తమం ॥ ౫౪ ॥ తాడయామీతినిశ్చిత్య భవినంభక్తివర్జితం కుటిలా
కల్పకంవృద్ధ బ్రాహ్మణంముసలేనవై ॥ ౫౫ ॥ సంతాడ్యబహుధాశం
భుం శంకరంలోకశంకరం । వశీకృత్యమహాదేవ వాసం కైలాసమాపసా
౫౬ ॥ స్త్రియోవాపురుషావాథ శివభక్తిపరాయణాః । బ్రాహ్మణోపర
వర్ణావా యయుః కైలాసముత్తమం ॥ ౫౭ ॥ ఏవంవిధాబహుజనా
స్తోషయిత్వామహేశ్వరం । దృఢభక్తిసమాయుక్తాః ప్రాపుః కైవల్యము
త్తమం ॥ ౫౮ ॥ తేషాంసద్భక్తియుక్తానాం మధ్యేకేవయమాదరాత్ ।
భక్తిస్స్వనేకధాస్వామిన్ సర్వదాసర్వతోముఖీ ॥ ౫౯ ॥ యథాగంగా
దినద్యోవై బహుధాప్రవహంత్యపి । వార్ధిమేవప్రవిశ్యంతి నాన్యగా
మిన్యపవహి ॥ ౬౦ ॥ ఏవంభక్తిక్రియాయుక్తి రనేకాపిమహేశితుః । త
స్మిన్నేవశివేసర్వం ప్రవిశేద్భావశుద్ధితః ॥ ౬౧ ॥ భావశుద్ధివిహీనంయ
త్పూజనంపరమేశితుః । మహితంభస్మనియద్ధవిష్యం తద్వన్నిష్ఫలతాంవ్ర
జేత్ ॥ ౬౨ ॥ తస్మాద్వాచాకర్మణాచ మనసాచనిరంతరం । పూజయేన్ని
దినక్వేశం ససాయుజ్యమవాప్నుయాత్ ॥ ౬౩ ॥ కింవచ్మిబహుధాస్వా
మిన్ పురతస్తేగుణోత్తమ । అసాధ్యసాధ్యఏతేద్వే భవదాధీనఏవహి ॥
౬౪ ॥ నిశమ్యరాజ్ఞాగదితం వచనంవరజంగమః । పునరాహమహారాజప
త్నింపరమశోభనాం ॥ ౬౫ ॥ జంగమః ॥ బాలేకూపమగాధంతు దృష్ట్వా
జనినిమజ్యచ । ముక్తాచయంసమానీయ దాస్యామీతిప్రజల్పనే ॥ ౬౬ ॥
తావన్మాత్రేణసంసిద్ధి ర్జాతాకింకమలేక్షణే । ఏవంవిధంవాచ్యంహి క
రణేసత్యతాభవేత్ ॥ ౬౭ ॥ తద్వదేవహిసద్భక్తే ర్మహిమానంతువర్ణయేత్
యద్వైవస్వవాచావదతి తద్వదాచరణేభవేయుం ॥ ౬౮ ॥ ఏవముక్తంజంగ
మేన వాగ్జాలంభామినీతదా । నిశమ్యప్రాహతంజంగ మాకృతింపురుషో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri.

త్తమం ॥ ౧౯ ॥ స్వామిన్జంగమవర్యాద్య పశ్యమన్మానసం ముదా । వా
గ్జల్పనా దేవసిద్ధిః సంభవత్యేవ నిశ్చయః ॥ ౨౦ ॥ ఇత్యుక్త్వా పతిముద్దిశ్య
బభాషే వామలోచనా । శ్రోతవ్యం భూపతే తథ్యం మామకం వచనం మ
హాత్ ॥ ౨౧ ॥ అస్మదర్థం సమాగత్య జంగమోఽయం సుభక్తిమాన్ ।
మార్గాయాసేన బహుధా శ్రాన్తోఽభూదచలాధిప ॥ ౨౨ ॥ పాదస్ఫోటా
శ్చ బహవో జాతాస్తస్య మహాత్మనః । ఏతచ్ఛ్రమాపనోదార్థ ముపా
యః కథ్యతాం నృప ॥ ౨౩ ॥ మత్తనుత్వచముత్పాట్య పాదరక్షే మహాత్మ
నః । కృత్వా ప్రదోర్ధారయిత్వా ప్రేషయావస్వమందిరం ॥ ౨౪ ॥ ఏ
వం చేదీశ్వరానందో జాయతే పరమార్థతః । భక్తాధీనం జగత్సర్వం భ
క్తాధీనో హి శంకరః ॥ ౨౫ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన శంభుభక్తిం సమాచ
రేత్ । యస్తుష్యతి భక్తో వై తదా తుష్యతి శంకరః ॥ ౨౬ ॥ ఏవముక్తా
పతిం భార్యా ముద్వీక్ష్య మనుజాధిపః । అత్యన్తమాప సంతోషం నిస్వః
ప్రాప్య ధనం యథా ॥ ౨౭ ॥ ధైర్యవానమితోల్లాసో నిష్కాపట్యో మహా
యశాః । రాజా కూకదమారాఖ్యస్తద్ధై వేతి వినిశ్చితః ॥ ౨౮ ॥ ఖడ్గమా
దాయ వేగేన తత్తనుం ఛేత్తుముత్సుకం । సంవీక్ష్య జంగమః ప్రాహ భూపతిం
భయవర్జితం ॥ ౨౯ ॥ భో భో రాజన్ మహాప్రాజ్ఞ భవాన్మే ప్రస్ఫుటం వచః ।
శ్రోతవ్యమత్యుచ్ఛ్రితర మవ్యాహత మనిందితం ॥ ౩౦ ॥ యః కశ్చన పుమా
న్కో భిషజా ప్రేషితో వనే । పత్రార్థం వృక్షమూలం వై ఛేత్తుముద్య
మ్య తైకిము ॥ ౩౧ ॥ స ఖాగేణ సుతీక్ష్ణేన చర్మోత్పాటనకర్మణి । ఖ
డ్గేన ప్రాణానాహర్తుం ముద్యుక్తం కిమితి బ్రువే ॥ ౩౨ ॥ సఖేనోచ్ఛిద్య
మానం య త్తత్కుఠారేణ యః పుమాన్ । ఛేత్తుమిచ్ఛతి లోకేస్మిన్ని
ష్కారణమతంద్రితః ॥ ౩౩ ॥ దుర్మదాంధా హి రాజాన స్సదా దుర్మార్గవ
ర్తినః । నిరర్థకం వధూప్రాణా నాహర్తుం కథమిచ్ఛసి ౩౪ ॥ హా హా
వయం ద్రోహిణస్స్మ క్షణాదేవావిచారతః । తస్మాద్విచారః కర్తవ్య స్సారా
సారవిచక్షణైః ॥ ౩౫ ॥ అహం నై సుఖమాకాంక్షే న్నంగనాయాస్సుఖా
ప్పదాన్ । ప్రాణానాహర్తుమిచ్ఛామి వ్యర్థం స్యాన్మమ జీవనం ॥ ౩౬ ॥
లోకే మహాపవాదశ్చ పుణ్యహానిర్భవేన్మహా । అహింసాత్పరమో ధ
ర్మో నాస్తీత్యాహుర్మనీషిణః ॥ ౩౭ ॥ తస్మాన్మత్పరతస్త్వాన్య స్తనుత

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్వగ్నిసంగ్రహః । నకర్తవ్యోహిభవతా కర్తవ్యోధర్మసంగ్రహః ॥ ౮౮
అంతర్గృహంసమాసీయ తస్మిన్మేనాంమనోహరాం । ఏతస్యాన్నైతనో
శ్చర్మ సఖై రుచ్ఛిద్యయత్నతః ॥ ౮౯ ॥ కృత్వారక్షేపాదయోర్మే కు
శలీభవసర్వదా ॥ ఏవంనైషద్విచారోయం నోచేద్గచ్ఛామిసాంప్రతం
౯౦ ॥ జంగమోక్తిర్నిశమ్యైశు రాజాసత్వరయాతదా । ఏవమేవాస్తు
భోస్వామిన్ విలంబోత్రభవేన్మమ ॥ ౯౧ ॥ మదాగమనపర్యంతం హం
సతూలవినిర్మితాం । శయ్యామావిశ్యస్వస్థో జంగమోత్తమసువ్రత ॥
౯౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాతంమహాత్మానం పర్యంకేపుష్పశోభితే । ప్రవేశయిత్వా
నిశ్శంకః పత్న్యాస్వాంతర్గృహంయయౌ ॥ ౯౩ ॥ తత్రైవాంతర్గృహేత
న్యాస్తనుమాలోక్యయత్నతః । కృపాణాగ్రేణపృష్ఠస్య చర్మచోత్పా
ట్యసద్రవ్యతీ ॥ ౯౪ ॥ తేనైవచర్మణాపాద రక్షేకృత్వామహీపతిః ॥ గృ
హీతపాదరక్షస్సన్ శివనామోచ్చరన్ముదా ॥ ౯౫ ॥ సౌవర్ణపాత్రేచది
వ్యాన్యమితానిమహాంతినై । రత్నానిభస్మనాసార్ధం నిక్షిప్యపృథివీప
తిః ॥ ౯౬ ॥ సంగృహ్యపాత్రమమలం జంగమాయసుతేజసే । సమర్పి
తుంసమాగత్య పురతస్సంస్థితంనృపం ॥ ౯౭ ॥ సమీక్ష్యప్రహసన్ప్రా
హ వృద్ధఃకపటవేషధృత్ । రాజన్నేభక్తితాత్పర్య మౌదార్యంచసమర్మకం
౯౮ ॥ జ్ఞాతంసర్వంకృతిమంతే మయాసమ్యక్కృతంత్వయా । మా
మత్రైవనివేశ్యాశు గత్వాచాంతఃపురంమహత్ ॥ ౯౯ ॥ క్షణాదేవంస
మాగత్య గృహాణేదమితీర్యసే । తస్యాపత్న్యాస్త్వదీయాయాః కృత్తి
రుత్పాటితాకదా ॥ ౧౦౦ ॥ కదాకృతేపాదరక్షే సర్వంమిథ్యేతిభాతి
మే । పాదరక్షాద్వయంచైతత్పూర్వసంచితమేవతే ॥ ౧౦౧ ॥ నైవచాధు
నికంతస్మాన్నగృహ్ణామినృపోత్తమ । యథాసుఖంగమిష్యామి స్వస్థానం
సాధువృత్తితః ॥ ౧౦౨ ॥ మదర్థంతేప్రయాసోద్య మాభూత్పార్థివ
నందన । ప్రకృతంకర్మసంత్యజ్య స్వస్థోభవవిశాలధీః ॥ ౧౦౩ ॥ మషీకా
లేపసంకృత్వా జంబూఫలమిదంత్వితి । కథనాదేవతత్సత్యం సంభవేత్కి
ముపార్థివ ॥ ౧౦౪ ॥ తద్వస్మసస్తోషయితుం మామకంత్వారిసూదన ।
కిమర్థంవాంఛతిభవా న్నాహంగృహ్ణామిసత్యతః ॥ ౧౦౫ ॥ ఏవముక్త
వతస్తస్య జంగమస్యమహాత్మనః । నిశమ్యవచనంఘోరం నితరాంభీతి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ముద్వహన్ ॥ ౧౦౬ ॥ రాజా ॥ స్వామిన్ జంగమసర్వజ్ఞ మామకంకర్మ
కృత్రిమం ।నహిసాధ్వ్యస్తు మేపత్న్యశ్చర్మణా ద్యైవనిర్మితం ॥ ౧౦౭ ॥
సత్యంసత్యంపునస్సత్యం శపామిశివపాదయోః । ప్రాచీనంనహిభోస్స్వా
మిన్ పాదరక్షాద్వయంప్రభో ॥ ౧౦౮ ॥ ఇత్యుక్త్వాపాదయోస్స్వస్య ప
తితంమనుజాధిపం । ధిక్కృత్యక్రోధసంయుక్తో రాజానంప్రాహజంగమః
౧౦౯ ॥ జంగమః ॥ పత్న్యాస్తేచర్మణాసమ్యఙ్నిర్మితంచేన్నృపోత్తమ ।
యంత్రచర్మోత్పాటితంచర్మ తత్స్థలందర్శయాద్యమే ॥ ౧౧౦ ॥ రాజా ॥ త
థేత్యుక్త్వాజంగమంతం నైజమంతఃపురంతదా । నీత్వాసందర్శయామాస
పత్నీంతాంభువిమూర్ఛితాం ॥ ౧౧౧ ॥ చర్మోత్పాటనతస్సమ్యగాయా
సేనసమన్వితాం । బోధయామాసరాజేంద్రో జంగమాగమనంతదా ॥
౧౧౨ ॥ శ్రవణాదేవసానారీ సముద్ధాయభువస్థలాత్ । బద్ధాంజలిర్నమ
స్కృత్వా జంగమాకల్పకాకృతిం ॥ ౧౧౩ ॥ దర్శనాజ్జంగమేశస్య త
స్యాస్తన్వ్యాస్తను స్త్వచా । యథాపూర్వంతుసంజాతా దేహయష్టిర్నిగ
తః ॥ ౧౧౪ ॥ తతోరాజానముద్దిశ్య జంగమఃప్రాహసత్వరం ।రాజన్దర్శ
యమేసాధ్వో శరీరంయత్రఛేదితం ॥ ౧౧౫ ॥ తస్యాదర్శనమాత్రేణ దృ
శ్యతేపూర్వవత్తనుః । పూర్వంమయాయద్గదితం తదేవాద్యనియామితం ॥
౧౧౬ ॥ రాజ్ఞాంవాక్యంనసత్యత్వం రాజానోదుష్టకర్మిణః । తేషాంచేష్టాది
కంసర్వ మమాన్యంహిమహాత్మభిః ॥ ౧౧౭ ॥ కింతుబిభ్యంతిలోకేస్మిన్
దండ్యంతీతిమహాభయాత్ । జనాస్సర్వేచసేవంతే రాజ్ఞఃకుటిలగానపి ॥
౧౧౮ ॥ నాస్మాకంతుభవద్భీతి ర్నాస్మాకంత్వేదృశీమృషా । నాస్మాకం
భవదీయాశా కింవృథాభావనైరలం ॥ ౧౧౯ ॥ వయంతుజంగమాస్స
త్య సంధాస్సాత్వికమానసాః । నాస్మాకంవైభవద్భిస్తు ప్రయోజనమిహా
స్తిహి ॥ ౧౨౦ ॥ గచ్ఛామ్యద్యమహారాజ సుఖంభుంక్ష్వయథామతి ।ఏ
వముక్త్వాజిగమిషుం ప్రాహజంగమసత్తమం ॥ ౧౨౧ ॥ కాకానాంతుయ
థారూపం కోకిలానాంతథైవచ । పరభృద్భిస్సమాస్తేస్యు ర్ధ్వానంతే
సముపస్థితే ॥ ౨౨ ॥ హీరేణసమతాంయాతి స్ఫాటికంపరమప్యహో
తద్వద్రాజాభవాన్సద్య శివభక్తైస్సమోనహి ॥ ౧౨౩ ॥ మద్భార్యావన
జాతాక్షీ మదీయ్యవచనానుగా । ఇత్యుక్త్వామాంసహాయ దాస్యామ్యే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నామితిబ్రువన్ ॥ ౧౨౪ ॥ తాం వైపత్నీం దర్శయిత్వా మహ్యమానంద
నిర్భరాం । సా వధూశ్చ మయా ప్రేమ్ణా సానందం పర్యభావతు ॥ ౧౨౫ ॥
ఏతచ్చిత్రం న జానేహం యత్ర కుత్రాపి దేహినాం । సర్వమప్యేవ సంజాత
మితి జానామి భూపతే ॥ ౧౨౬ ॥ మహేశ్వరేభ్యో దాస్యామి పత్నీరేతాః ప
తివ్రతాః । ఇతి ప్రతిజ్ఞామాపాద్య గోపయిత్వాంగనామిమాం ॥ ౧౨౭
మామిథ్యావాగ్భిరేతాభిస్సమాశ్వాస్య ముహుర్ముహుః । గణ్యో
సిగుణినాంమధ్యే ధన్యోసిధనదాయినాం ॥ ౧౨౮ ॥ మాన్యోసిమహతాం
మధ్యే మాదృశానాంమహాత్మనాం । గచ్ఛామినృపశార్దూల దయాం
కురుమయిప్రభో ॥ ౧౨౯ ॥ ఇత్యుచ్యమానంతం జంగమాకల్పం వీక్ష్య
భూపతిః ॥ రాజా ॥ అపరాధశతంస్వామిన్ మామకంక్షంతుమర్హసి ॥
౧౩౦ ॥ ఇత్యుక్త్వాఖడ్గమాదాయ స్వామిన్‌జంగమసత్తమ । సహసాంభ
వతో దేహం ఛిత్వా చైనాంపతివ్రతాం ॥ ౧౩౧ ॥ తతఃకృత్తిముత్పా
ట్య కరోమితవపాదయోః । రక్షాద్వయమిదంపశ్యే త్యుక్త్వాంఛేత్తుము
త్సుకం ॥ ౧౩౨ ॥ రాజానందృఢమానస్కం వీక్ష్యసాహసికంముదా । జం
గమాకారముత్సృజ్య శంకరశ్చంద్రశేఖరః ॥ ౧౩౩ ॥ నందివాహనమా
రుహ్య పార్వత్యాసహితఃప్రభుః ౧౩౪ ॥ ప్రాదురాసపరమేశ్వరో మహా
న్నావ్యతీశ్వరఅమేయవిగ్రహః । శూలపాణిరసమానవిగ్రహశ్చంద్రమౌళిర
ఖిలార్థదాయకః ॥ ౧౩౫ ॥ హారహీరఘనసార డిండిమోద్దామపాండు
రవిరాజితాంగకః । వ్యాఘ్రచర్మవసనస్త్ర్యంబకో వర్ణ్యమానగుణసం
చయోహారః ॥ ౧౩౬ ॥ కంఠదేశకలితోరగావళిర్ భోగికంకణలసత్క
రోజ్జ్వలః । కేశవాబ్జదివిజేశ్వరాదిభిస్సేవ్యమాననిజపాదయుగ్మకః ॥ ౧౩౭
కుండలీకృతఫణీంద్రవాసుకిః కుధరరాజతనయోజ్జ్వలశ్రియః । తస్యకూకద
సుమారకస్యవై కుందకుట్మలరదఃపరేశ్వరః ॥ ౧౩౮ ॥ మహాదేవంమహే
శానం మహేశ్వరమరిందమం । వామభాగేమహాదేవీం వహంతంచంద్రశే
ఖరం ॥ ౧౩౯ ॥ నీలకంఠంవిరూపాక్షం వృషభారూఢమవ్యయం । శూ
లినంసుకుమారాంగం సురాసురనమస్కృతం ॥ ౧౪౦ ॥ దృష్ట్వాకూకదమా
రాఖ్యోరాజాభక్తిభయాన్వితః । ప్రబద్ధాంజలియుగ్మస్సన్ ప్రణనామ
ముహుర్ముహుః ॥ ౧౪౧ ॥ హస్తాంజలిపుటంస్వీయ మస్తకేన్యస్యభూప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తి । చకారసంస్తుతిం దేవం సర్వాభయదశీలినం ॥ ౧౪౨ ॥ శ్రీమచ్ఛంక
రదేవ దేవ శశిభృచ్ఛ్రీకంఠ భక్తప్రియ । ప్రాచీనాఖిలపాపకర్మహరణ ప్ర
ద్యోతమానద్యుతిః । ఫాలాక్షాఖిలదేవదైత్యనికరైః సంసేవితాంఘ్రిద్వ
య । స్వామిన్ పాహి మహేశ మామిహ మహాదేవ ప్రభో శాశ్వత ॥ ౧౪౩
శ్రీశైలేశ శివాప్రియాశ్రితమహాభక్తాళిపాపాపహ । భ్రాజత్కుండలికుం
డలోరగగిరిధన్వన్నబ్ధితూణీరహా । ఆశావాససురేశవంద్యనిగమా
ధాః తీతనిర్వాణద । త్రాహి త్రాహి గిరీశ మామిహ మహాపాపాద్రిశంబామ
ల ॥ ౧౪౪ ॥ ఏవం స్తుత్వా నమంతం తం పాదయోః పరమేశ్వరః । ఉద్ధాప్య
బహుమానేన చోవాచ నృపతిం ప్రతి ॥ ౧౪౫ ॥ భోభోకుమారదమారాఖ్య
భక్తోఽసి సుసర్వథా । ధైర్యేణ మేరుతుల్యోఽసి గాంభీర్యేణ చ వారిధిః ॥ ౧౪౬
నిగ్రహానుగ్రహాభ్యాం చ త్వత్తుల్యో నాస్తి భూతలే । పత్నీ పతివ్రతా తస్వీ
పావనీ తే ప్రహర్షిణీ ॥ ౧౪౭ ॥ మద్భక్తాక్షయభక్తిభ్యాం పూజయస్య
నిశం సదా । నాన్యా వై సమతాం యాతి కాపి స్త్రీ పతివ్రతా ॥ ౧౪౮ ॥
తస్మాత్కారుణ్యభావేన చోభయోర్గుణినోర్గుణం । దిదృక్షురభ్యాగతో
స్మి జంగమాకారవేషవాన్ ॥ ౧౪౯ ॥ యువయోర్దృఢభక్తిం వై దృ
ష్ట్వా ధైర్యమనల్పకం । సత్యవాదిత్వమతుల ముభయోరతిమైత్రతాం ।
౧౫౦ ॥ అత్యానందోభవన్మేద్యవం పత్న్యోర్భక్తిభావతః । తథాపి వచ్మి శ్రో
తవ్యం భూలోకే మనుజాధిప ॥ ౧౫౧ ॥ అనయా సహ సాధ్వ్యా త్వమిహ భో
గాననేకధా । భుంక్ష్వ భక్తిం మామకీం తు ప్రకటీకృత్య సర్వతః ॥ ౧౫౨ ॥
పశ్చాన్మామకసాన్నిధ్యం లభ్యసే పార్థివోత్తమ । శ్రీకల్యాణపురే రమ్యే
నాగాంబాయాన్సుతోత్తమః ॥ ౧౫౩ ॥ శ్రీచన్నబసవేశాఖ్యో వర్తతే
సచివాగ్రణీః । సదా సద్భక్తిమాన్నిత్యం జంగమార్చనతత్పరః ॥ ౧౫౪ ॥
అయోనిజశ్శివాచారతత్పరో నిగమార్థవిత్ । అనేకభక్తసంఘానాం కా
మితార్థప్రదాయకః ॥ ౧౫౫ ॥ తేనైవ సాకం భక్తానామిష్టాగోష్ఠిం విశేష
తః । కృత్వా చ మమ సాన్నిధ్యమాగమిష్యసి సత్వరం ॥ ౧౫౬ ॥ తన్నంది
కేజంగమానాం సమ్యక్తీర్థప్రసాదతః । మత్సాయుజ్యమవాప్నోషి నాస్య
థాత్రవిచారణా ॥ ౧౫౭ ॥ ఇత్యుక్త్వా శ్రీమహాదేవశ్శంకరో లోకశంక
రః । అంతర్దధే ప్రసన్నాత్మా సకలాభీష్టదః ప్రభుః ॥ ౧౫౮ ॥ ఇతి శ్రీమ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే కూళదమారాఖ్య మహారాజ మహిమానువర్ణనంనామ షడ్వింశతితమోధ్యాయః॥

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

—(వీరసంగాంబికాకథా.)—

(సప్తవింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ ఏవంమహేశ్వరేదేవే దేవ్యాసహమహాత్మని । అదృశ్యతాంగతేతత్ర రాజాచింతాపరోభవత్ ॥ ౧ ॥ మయిప్రేమ్ణాసమాగత్య నైజంరూపంమనోహరం ।దర్శయిత్వాసురారాతి రదత్వామోక్షమద్భుతం ॥ ౨॥ పునరత్యంతదుర్వారే సంసారాబ్ధావిసృజ్యచ । గతవాన్కింకరోమ్యద్య శంకరాజ్ఞాంవిలంఘ్యకః ॥ ౩ ॥ ప్రవర్తతేవిమూఢాత్మాపతేదాపదిసర్వదా । కింకరోమిక్వగచ్ఛామి శంకరాజ్ఞైవసర్వదా ॥౪॥ ఏవంవిచార్యమాణౌతౌ దంపతీసంస్థితౌసదా। గురురభ్యాగమచ్ఛీఘ్రంద్రష్టుంశిష్యమనూపమం ॥ ౫ ॥ తమాయాంతంమహాత్మానం సమీక్ష్యనరనాయకః । ప్రత్యుజ్జగామసహసా పరమానందనిర్భరః ॥ ౬ ॥ సమానీయమహాత్మానమనేకమణినిర్మితే । దివ్యసింహాసనేసమ్య గుపవేశ్యమహీపతిః ॥౭ ॥ పాద్యమర్ఘ్యంచాచమనం దత్వాబద్ధాంజలిస్తదా । స్వాగతంపరిపృచ్ఛంతం స్వానందపరిపూర్తయే ॥ ౮ ॥ స్వామిన్సర్వార్థతత్వజ్ఞ సత్యసంధమహామతే । మహాత్మ్యంభవతోవక్తుం నాహంశక్తోస్మిదేశిక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౯ ॥ మహాదేవో మహాజంగమాకారః ప్రదండహస్తకః ఆగత్యమహాలీ మా మక్రీ యూంశక్తింపరీక్ష్యచ ॥ ౧౦ ॥ మద్భార్యామాశ్చదార్ఢ్యం వైమయినిశ్చ లభావనాం । సహూఢశర్మమహాదేవప్రామామత్తే శివనివాసితుం ॥ ౧౧ ॥ మోక్షంత్వదత్తవానద్య కింకరోమికృపానిధే । ఏవంగదతిభూపాలే దేశికః ప్రాహసుస్మితః ॥ ౧౨ ॥ రాజన్నేదం మహచ్చిత్ర మీశ్వరానుగ్రహేణస తి । భక్తాధీనోహిసర్వేశో భక్తాధీనమిదంజగత్ ॥ ౧౩ ॥ సద్భక్త్యాచే శ్వరప్రాప్తిర్నైవజాయతేన్యత్రసంశయః । పత్నీముత్కృత్యగదసి స్వీయాం సద్భక్తిభావనాం ॥ ౧౪ ॥ ఇత్యాదివచనైర్నాహం నతుష్యామిమహీప తే । కింతుపూర్వంమహాభక్తి సంయుక్తాః కాశ్చిదంగనాః ॥ ౧౫ ॥ బ హ్వ్యస్సంతిహిభూపాల పారమార్థికచింతకాః । శివసాక్షాత్కరత్వంహి భక్తానాంసులభంఖలు ॥ ౧౬ ॥

గుండాఖ్య భక్తకథా

పూర్వంకులాలవంశోద్భో గుండాఖ్యోశివభక్తిమాన్ । భక్త్యాసర్వోత్తమోభూత్వా శివంసంపూజ్యనిత్యశః ॥ ౧౭ ॥ నిత్యంసకాయకశ్రేష్టేన జంగ మాంస్తోషయన్ముదా । ప్రసన్నీకృత్యదిగ్వస్త్రం భవంభక్తభయాపహం ॥ ౧౮ ॥ వార్ధక్యంబహుధానింద్యం సంత్యజ్యసుఖహీనకం । యౌవనం ప్రాప్తవాన్నిత్య సుఖదంసర్వదేహినాం ॥ ౧౯ ॥ అహంసద్భక్తివాం త్సర్వ భక్తేష్వితికదాచన । మద్భార్యాచతథైవేతి నమన్యేభూపపోత్త మ ॥ ౨౦ ॥ భార్యాధైర్యవతీతస్వీ మదీయేతికిమీహసే । ఏతాదృశోధై ర్యవంతో భామిన్యస్సంతిభూతలే ॥ ౨౧ ॥ నిమిత్తమాత్రంసద్భక్తివ ర్ధనేత్వంనృపోత్తమ । ఏవముక్తే గురువరే నిశమ్యవసుధాధిపః ॥ ౨౨ ॥ పునరాహమహాత్మానం గురుంశిష్యాళిసేవితం । స్వామిన్ దేశికవర్యాద్భత ధయస్త్వమహామతే ॥ ౨౩ ॥ కయాపధ్వానీతిమత్వా కింకింకృతమనూప మం । భక్తికంకర్మభగవ న్వక్తుమర్హసిసాంప్రతం ॥ ౨౪ ॥ రాజ్ఞా కూతుకదమారేణ పృష్టోదేశికసత్తమః । వీరసంగాంబికాఖ్యానం వక్తుంస ముపచక్రమే ॥ ౨౫ ॥

వీరసంగాంబా కథా

దేశికః : కాచిద్భూతలవాసినీ సకలసద్భక్తానుకంపాస్పదా । శ్రీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కంఠాంఘ్రిసరోజయుగ్మ మధులిడ్వ్యూహమనోహారిణీ ॥ ౨౬ ॥ భ్రాజద్భ
క్తివిజృంభిణీ భవిజనస్పర్శోపసంహారిణీ । దభ్రోద్భాసితకాయకేనసస్త్రలా
స్రజ్జంగమాన్ తోషిణీ ॥ ౨౭ ॥ దార్ఢ్యేనకాయకేనైవ జంగమార్చనస
తత్పరా । శివం సంతోషయంతీసా నిత్యారాధనతో వధూః ॥ ౨౮ ॥ ఏ
వంగతేషు కాలేషు ప్రాలేయాచలజాపతిః । దిదృక్షుస్తాం గుణవతీం వీరసం
గాంబికాం ముదా ॥ ౨౯ ॥ జంగమాకల్పకేనాశు దృఢభక్తిపరీక్షకః ।
సమాయయౌ మహాదేవ స్సర్వప్రాణిహితార్థదః ॥ ౩౦ ॥ తమాగతం మ
హావృద్ధ జంగమాకల్పకం ముదా । సమాలోక్య మహాభక్తిసంయుక్తా భా
ర్యయా తథా ॥ ౩౧ ॥ ఆదాసమ్యఙ్నమస్కృత్య గృహీత్వా తం మహాప్రభుం
జంగమం పాణినా పీఠే సమావేశ్య చ భక్తితః ॥ ౩౨ ॥ సంపూజ్య బహుధీ
ర్భక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాచమనాదిభిః । ప్రబద్ధాంజలిసంయుక్తాం భక్తిస
మ్రాం వధూం ప్రతి ॥ ౩౩ ॥ ఉవాచ జంగమః ప్రీతో నిత్యకర్మోత్సుకాం
వధూం । వీరసంగాంబికే బాలే కథమేతేన కర్మణా ॥ ౩౪ ॥ కథం జీవసి న
ద్భక్తాః కథం తోషయసే సదా । భక్తాస్తుష్యతి యది ప్రాలేయాద్రిసు
తాపతిః ॥ ౩౫ ॥ కథం తుష్యతి భో బాలే సర్వం కథయ మే సతి । శ్రుత్వా
గచ్ఛామ్యహం నైజ స్థానం సద్భిర్నిషేవితం ॥ ౩౬ ॥ అంగనే నిత్యమిష్టా
నాం భక్తానాం పంచకం ముదా । భునక్తి పిణ్యాకయుతం త్వద్గృహే నాస్తి
సంచితం ॥ ౩౭ ॥ ధాన్యం చ ధనమత్యల్పం భక్ష్యం వా భక్ష్యమేవ వా ।
కస్మాదానీయ ద్రవ్యం త్వమేతేభ్యస్సద్భ్య ఏవహి ॥ ౩౮ ॥ జంగమేభ్యో ద
దాస్యాశు దరిద్రమతి దృశ్యతే । త్వయి మే మహదాశ్చర్యం జాయతే నా
త్ర సంశయః ॥ ౩౯ ॥ తవదార్ఢ్యేన వైస్వల్ప కర్మణా జంగమార్చనం
భవతీతి న మన్యేహం సర్వమాచక్ష్వ మాం ప్రతి ॥ ౪౦ ॥ న నిధిస్తే గృహేర
మ్యే నచ ద్వారం గృహస్యవై । నచ భాండాన్యనేకాని పూరితాని చ వస్తు
భిః ॥ ౪౧ ॥ కథం స్వకాయకష్టేన చైతద్వై భక్తపంచకం । సంతోషయసి
భో బాలే భవభక్తిసమన్వితం ॥ ౪౨ ॥ యత్ర కుత్రాపి గత్వా స్వ మార్జ
యిత్వా విశేషతః । దాతుం తుభ్యం న పుత్రా స్తే కథమేతత్ప్రవర్తనం ॥
౪౩ ॥ స్వకాయకేన కష్టేన స్వోదరం నైవ పూర్యతే । ఏతాన్ భక్తాన్ క
థం సాధ్వి ప్రమోదయసి సర్వదా ॥ ౪౪ ॥ ఏతత్సర్వం సమాచక్ష్వ శ్రుణ్వో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మిముఖతస్తవ । ఇత్యుచ్యమానమావేక్ష్య లింగవంతంమహామతిం ॥ ౪౫
జంగమంప్రాహసాతన్వీ సుస్మితాకమలేక్షణా । భక్త్యాప్రసన్నవదనాబా
లా బాలేందుఫాలికా ॥ ౪౬ ॥ ప్రస్థప్రమాణంకుడుపప్రమాణం నికుంచ
కంథాన్యమపీహనాస్తి తథాపిస్వామిన్ స్తవసుప్రసాదాత్సర్వంసమాసాది
తమేననాన్యథా। ౪౭ । నస్వాపతేయంనచహేమరాప్యై నకుప్యమప్యామ
లకప్రమాణం । సర్వంత్వదీయాంమలసుప్రసాదాత్ప్రపూరితంసద్మమదీయ
మద్య ॥ ౪౮ । సర్వస్యద్రవిణస్యాది కారణంత్వదనుగ్రహః । నాస్తిచే
త్త్వత్కృపాస్వామి స్కంధమేతత్ప్రవర్తనం ॥ ౪౯ ॥ దరిద్రనాశనోపా
యే ధనధాన్యైకసాధనే । త్వదధీనంసర్వమిదం నిత్యానిత్యవిచారణే ॥
౫౦ ॥ క్షణభంగురమేతద్ద్వై శరీరంకర్మసర్వదా । తస్మాత్సర్వప్రయత్నే
న భక్తిమేవసమార్జయేత్ ॥ ౫౧ ॥ మద్దేశికాజ్ఞయాస్వామిన్ దద్రేణ
మమజీవనం । భక్తాంశ్చభోజయామ్యాశు నమేనాన్యేనజీవనం ॥ ౫౨ ॥
జంగమః ॥ బాలేత్వయేరితం సత్యం కింతుజంగమభోజనే । త్వదీయభోజ
నేచైవ నాలంభవతిఖల్వహా ॥ ౫౩ ॥ వీరాంబికా । స్వామిన్ జంగమ
సర్వపూర్వ మఖిలాభక్తాపదార్థాస్సదా । దేవంశంభుమనంతభోగమ
తులం స్వల్పక్రియాభిస్సదా । సంపూజ్యామితసౌఖ్యకారక మరాదల్పే
తరంశాశ్వతం । సామీప్యంచసమానలోక మతులంసాయుజ్యమాపుఃపు
రా ॥ ౫౪ ॥ నిత్యంశ్రీగురులింగజంగమ మహాపూజానుషంగాశయా ।
భక్తాఃశంకరకింకరాః ప్రతిదినంసజ్జంగమాతృప్తయే । సత్యాచారరతా
స్సదాసు మనసావాక్కాయకర్మాదిభిః । స్వల్పైరప్యమలైస్సదాశివమ
హో సంతోషయంతిస్మభో ॥ ౫౫ ॥ తన్వ్యాస్తస్యాస్సమాకర్ణ్య వచనం
జంగమోత్తమః । పునరాహనిదానేన వీరసంగాంబికాంప్రతి ॥ ౫౬ ॥ కేన
భక్తేనవైస్వల్పకర్మణాజంగమార్చనం। కృతంసర్వంసమాచక్ష్వ శ్రుణో
మ్యద్యసుభాషిణి ॥ ౫౭ ॥ స్వామిన్ జంగమవర్యాద్య శ్రోతవ్యంయన్మ
యోచ్యతే । పూర్వంకశ్చిన్మహాభక్తో చక్కిమాచాహ్వయోమహాన్ ॥

చక్కిమాచయాఖ్యకథా.

సాక్షాచ్ఛంకరపాదపద్మ భజనాసక్తస్సదాశుద్ధధీః । సద్భక్తాళి
సమర్చనోత్సుకమనాః శ్రీచక్కిమాచాహ్వయః । భక్త్యాభక్తగణాలయ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్ర విలసత్ప్రోల్లూఖల ప్రాంతకే । త్యక్త్వ ప్రీహిభిరాత్మవృత్తి మనఘా
ముత్కారయన్నాస్థితః ॥ ౫౯ ॥ తద్వ్రీహీః శిస్వల్పకాఃపి ముదా సంగ్ర
హ్యకండోలకే । సంక్షిప్యామలచేతసాగురు కృపాపీయూషపంకోద్భవం ।
భస్మాక్షేపణతస్తదాక్షయమురాదావాప్యతత్తండులైః సర్వాన్భక్తగణాన
తోషయదయం శ్రీచక్కిమాచాహ్వయః ॥ ౬౦ ॥ ఏవం కల్యాణపు
ర్యాం వై సంస్థితస్య మహాత్మనః । గణార్చనరతస్యాస్య చక్కిమాచాహ్వ
యస్య వై ॥ ౬౧ ॥ ఆకర్ణ్యాన్నిర్మలం కర్మ బసవేశో మహామతిః । అతీదీన
త్వమాలోక్య చక్కిమాచాహ్వయస్య వై ॥ ౬౨ ॥ సర్వాన్ భక్తగణా
న్సమ్యగాహూయో వాచ శుద్ధధీః । భో భో భక్తగణాస్సర్వే శృణ్వంతు వ
చనం మమ ॥ ౬౩ ॥ చక్కిమాచాహ్వయో భక్తస్సర్వదా దీనవృత్తితః ।
ఊలూఖలప్రాంతదేశే శిలావృత్తిం సమాచరన్ ॥ ౬౪ ॥ కండోలే క్షిప్య
తత్సర్వం భవనం ప్రాప్య బుద్ధిమాన్ । సగురుం మనసా ధ్యాత్వా పంచాక్ష
రమనుస్మరన్ ॥ ౬౫ ॥ భస్మప్రక్షేపణాదేవ కండోలే తండులాదికం । అ
క్షయత్వమవాప్నోతి తేన భక్తాంశ్చ భోజయేత్ ॥ ౬౬ ॥ ఇతి శ్రుణోమ్యా
హం భక్తా యూయం తూలూఖలాశ్రయే । స్థలే బహూని వ్రీహ్యాదీన్య
మితాని క్షిపంత్వథ ॥ ౬౭ ॥ తథా స్త్వితి నిధానేన శృణ్వంతో భక్తసంచ
యాః । ఊలూఖలప్రాంతదేశే చిక్షిపుస్తండులాదికం ॥ ౬౮ ॥ యథా
పూర్వం సమాగత్య చక్కిమాచాహ్వయః కృతీ । సమాలోక్య మహాధా
న్య సంచయం తండులాదికం ॥ ౬౯ ॥ బసవేశో మహాత్మాయం మద
ర్థం కృతవానితి । నిశ్చిత్య సర్వం సంగృహ్య భారం కృత్వా విశేషతః ॥ ౭౦
నిధాయ స్వోత్తమాంగేత మాయయా స్వగృహం ప్రతి । నిజాలయ బ
హిర్ద్వారే స్థిత్వా జాయాముపాహ్వయత్ ॥ ౭౧ ॥ భారవంతం పతిం దృ
ష్ట్వా సమాగమ్య ముదా తదా । ఉవాచ బహుధా భీతా భక్తిలోపభయా
ద్వధూః ॥ ౭౨ ॥ స్వామిన్ సర్వజ్ఞ భో నాథ సత్యధర్మపరాయణ । నైజం కృ
త్యం సముత్సృజ్య కస్మాత్తండులసంచయః ॥ ౭౩ ॥ సమానీతో మహాభార
స్సర్వం కథయ మే ప్రభో । శ్రుత్వా పశ్చాదహం వక్ష్యే సర్వమాలోడ్య న
త్వతః ॥ ౭౪ ॥ భారవంతం భవంతం వై సమాలోక్య మహేశ్వరాః । ప్ర
హాస్యంతి ప్రభుస్త్వం హి కిం వచ్మి భవతః పురః ॥ ౭౫ ॥ జీవశ్చ శీలం చ సముం హి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పుంసాం విలంబికాలంబిఘటద్వహోపమం । జీవేవినష్టేసతిశీలనాశ శ్శీలేవి
నష్టేసతిజీవనాశః ॥ ౭౬ ॥ తస్మాత్ప్రయత్నేనసుశీల మాద్యంసంరక్ష్యప
శ్చాదఖిలంసమాచరేత్ । స్వశీలభంగాదిహనాస్తికించి త్ప్రయోజనందే
హాభృతాంహిపుంసాం ॥ ౭౭ ॥ ఏవంపత్న్యాస్సమాకర్ణ్య వచనంవిహితం
మహత్ । పునరాహవిచారాత్మాచక్కిమాచాహ్వయోమహాన్ ॥ ౭౮ ॥
బాలేనేతరతోఽసితమే తద్వైధాన్యసంకులం । దృష్ట్వాచోలూఖలప్రాంతే
స మానీతమిదంమయా ॥ ౭౯ ॥ నిత్యకాయికమేతద్వై నాస్యయాచ్యా
దిభిః ప్రియే బసవప్రధానవర్యేణ జగమార్థమిదంకృతం ॥ ౮౦ ॥ ఇతి
మత్వానయాసమ్య గానీతోధాన్యభారకః । ఇతఃపరం నవేద్మ్యన్య మిత్యు
వాచసవిస్మయం ॥ ౮౧ ॥ సావధూఃపునరప్యాహ భర్తారంప్రతినిశ్చలా
నిత్యోంఛవృత్తిముత్సృజ్యానితరాంతండులాదికం ॥ ౮౨ ॥ కిమర్థమత్ర
సంజాత మితిమత్వాకృతాశయః । అస్మిబాహ్యైరనేకాని తండులాదీనివేశ్మ
తః ॥ ౮౩ ॥ సమానీయచభిక్షేపు ర్వావిచార్యప్రయత్నతః । సమా
నీతమిదంసర్వం నాహంగృహ్ణామిసత్యతః ॥ ౮౪ ॥ ఇత్యుక్త్వావచనంపత్న్యై
తూష్ణీంభూత్వాచతత్పతిః । పునర్భారంస్వోత్తమాంగే నిధాయతరసాత
దా ॥ ౮౫ ॥ సమాగత్యయథాపూర్వ ములూఖలసమీపకే । తాండు
లంభారముత్సృజ్య చోంఛవృత్తింసమాశ్రితః ॥ ౮౬ ॥ యథాపూర్వం
ముష్టిమాత్రం సమాదాయగృహంప్రతి । సమాగత్యచభార్యాయై ద
త్తవాన్ చక్కిమాచకః ॥ ౮౭ ॥ సావధూంతిసంతోష హృదయాముష్టి
మాత్రకం భాండేనిక్షిప్యపచనంకృత్వా సర్వానభోజయత్ ॥ ౮౮ ॥ ఏతత్స
ర్వంసతీకృత్య మాకర్ణ్యబసవాధిపః । ఆహోవిచిత్రమిత్యాహ మా
హాత్మ్యమనువర్ణయన్ ॥ ౮౯ ॥ అసవేద్యమహాత్మ్యంవై భక్తానాం
పరమేశితుః । మయాకృతమిదంసర్వం శంకరోవెత్తినాపరః ॥ ౯౦ ॥ ఏ
వంవిచార్యబహుధాభక్త మాహేశ్వరైస్సహ । భక్తిమాన్ బసవేశో
యం చక్కిమాచాలయంప్రతి ॥ ౯౧ ॥ సమాగత్యసుభక్త్యాతౌ దంపతీ
ప్రణనామసః । భయభక్తిసమాయుక్తం బసవేశంమహామతిం ॥ ౯౨ ॥
పునఃపునర్నమస్కృత్య ప్రాంజలీపురతస్థితౌ । సమీక్ష్యబసవేశోఽయం
ప్రోవాచేద్ధమనస్యధీః ॥ ౯౩ ॥ భోచక్కిమాచనామంస్తే భక్తిమత్యంత

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిశ్చలాం । అనవేక్ష్యానుపమితాం త్వ యిదీనత్వమానహన్ ॥ ౯౪ ॥ మ
హోల్లాఖలసామీప్యే తండులాదీన్యనేకశః । నిక్షేపితారం మామద్య
క్షమస్వ కరుణానిధే ॥ ౯౫ ॥ ఏవముక్తమువాచాథ బసవేశం భయాన్వి
తం । చక్కమాంబాహ్వయస్యాశు భార్యా సద్భక్తివర్ధనీ ॥ ౯౬ ॥ స్వా
మిన్ శ్రీబసవేశదేవ బహుధా మాముచ్చకై ర్వాక్చయైరుత్కృత్యామల
భక్తిమీక్షితుమరాదాలోచ్య యద్యత్కృతం । తత్సర్వం త్వహమామకీ
య మితి మే చిత్తే స్థితిశ్చేచ్ఛివాః సంతుష్యేయుతరాశ్చ భక్త నికరాస్తుష్యంతి
కిం సత్ప్రభో ॥ ౯౭ ॥ తస్మాత్త్వయైకమేవముక్త మమిదం సద్భక్తసంతు
ష్టయే । స్వల్పం వాపి సుఖోపలభ్య మలఘుస్యాత్సర్వదా సువ్రత । సర్వం
సద్వ్రతకర్మ చేత్స్వవి హితం కావాస్మదీయా కథా । సారాసారవిచక్షణే ప్రభు
రసి ప్రాగల్భ్యవాక్యైరలం ॥ ౯౮ ॥ ఏవం బహుప్రకారేణ బసవేశం మ
హామతిం । సంతోషయిత్వా సా నారీ నిజాలయమనీనయత్ ॥ ౯౯ ॥
ఏవం జంగమసద్భక్తి వర్తనం పరమేశితుః । వర్తతే నాన్యథా నక్తు మస
మర్థాస్మి భో ప్రభో ॥ ౧౦౦ ॥ స్వామిన్ జంగమ సర్వజ్ఞ కామ్యం త్వల్ప
మపేక్షయా । అస్మద్గురుకటాక్షేణ బహుళం జాయతే ధ్రువం ॥ ౧౦౧ ॥
యత్కరోతి సదా భక్త్యా బాల్యం వాప్యధికం భవేత్ । ఏవముక్త్వా విశేషే
ణ విరరామ వధూమణిః ॥ ౧౦౨ ॥ వీరసంగాంబికావాక్య మతినిశ్చలమ
ద్భుతం । నిశమ్య జంగమః ప్రాహ పునస్తాముత్తమోత్తమాం ॥ ౧౦౩ ॥
జంగమః ॥ వీరసంగాంబికే సత్యం త్వం తథాస్తు సుభాషిణి । తే సద్గురుకటాక్షేణ
యల్లబ్ధం శాశ్వతం మహత్ ॥ ౧౦౪ ॥ అయోమయం గుణాధారం సూచీం
దర్శయ మే సతి । దృష్ట్వా గచ్ఛామి తద్రూపం గురుణా దత్తముత్తమం ॥
౧౦౫ ॥ ఇత్యుచ్యమానం తం జంగమమాహూయాంతికం ముదా । గుణ
యంత్రాశ్చముద్ధృత్య సూచీం సూక్ష్మగుణాన్వితాం ॥ ౧౦౬ ॥ దర్శయా
మాస నిశ్చిత్య తద్గృహీత్వా విధానతః । సమీపమానయత్తస్య జంగమ
స్య మహాత్మనః ॥ ౧౦౭ ॥ తజ్జంగమాక్షిపతనాత్ త్రిధా ఖండమజాయత ।
త్రిధా భూతం గుణాధారం సముద్వీక్ష్య వరాంగనా ॥ ౧౦౮ ॥ బహుచిం
తామవాప్యాథ లుఠంతీ భువి మూర్ఛితా । దుఃఖాతురా భయాక్రాం
త హృదయావిలలాపసా ॥ ౧౦౯ ॥ హా సూచే హా గుణాధార హా సద్గురు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కృపాశ్రయా । హా మదాస్పదముత్సృజ్య త్రిధాభిన్నోఽసి సాంప్రతం ॥ ౧౧౦
కింకరోమి క్వగచ్ఛామి జంగమం కిమితి బ్రువే । మత్ప్రాణతుల్యం త్వాం హి
త్వా కథం జీవామి భూతలే ॥ ౧౧౧ ॥ తవాధేయేన చైతేన తం తు నా బహు
జంగమాన్ । యథాసుఖం భోజయిత్వా నిత్యానందా భవామ్యహం ॥
౧౧౨ । త్వయి భిన్నే సమమేదానీం క్వ గతిర్జంగమార్చనే । శరణం ప్రజా
మి కం దేవం గురుం వా గుణసాగరం । ౧౧౩ । సర్వభీతిం సముత్సృజ్య
త్వామేవోత్సృష్టదేవతాం । ఇతి మత్వాత్యంతభక్త్యా భక్తాంత్సర్వానతో
షయం । ౧౧౪ ॥ ఇదానీం కిం కరిష్యామి కా గతిర్మే భవిష్యతి । హా దే
శికేంద్ర దహస్తాబ్జ సంలబ్ధామితసత్ప్రభ ॥ ౧౧౫ । హా శంకరార్చనాసక్త
భక్తాభీష్టఫలప్రద । హా కల్పవృక్షసదృశ హా మే కామధుగచ్యుత ॥ ౧౧౬
ఇదానీం కథమాయాతో నాశః కించిన్న వేద్మ్యహం । హా హా పుత్రకళత్రా
దిబంధుమిత్రాదికో భవాన్ । ౧౧౭ ॥ ఇతి మత్వా కాలమేనం నేష్యామి
నిధిసాధన । క్వ గతోఽసి మదీయం తు కాయం కం కథముద్వహే ॥ ౧౧౮ ।
జంగమార్చనతో దూరః తథా గురుసమర్చనాత్ । ఉల్లుఠంతీం పృథివ్యాం
తాం బాష్పపూరితలోచనాం । ౧౧౯ ॥ నితాంతం దుఃఖితాం వీక్ష్య జం
గమః ప్రాహ కుత్సితః । భో భామిని కిమర్థం త్వం మోహేన పరిముహ్యసి ॥
౧౨౦ । భవతీం మోహశీలాం వై కిం వచ్మి సుగుణాలయే । ఆయసం ఖండ
ముత్కల్ప ముద్దిశ్య శ్రీశివార్చనం ॥ ౧౨౧ ॥ భక్తౌఘపూజనం త్యక్త్వా
కిం వృథా పరితప్యసే । ఆయసే సూచికాకారే భ్రాంతిశ్చేత్తవ సువ్రతే ॥
౧౨౨ ॥ ఏకం ద్వే త్రితయం వాపి దాస్యామ్యేతాదృశం తవ । మా శుచం
వ్రజ భో తన్వి మాదృశానాం పురస్థలే ॥ ౧౨౩ ॥ అహం తు న సహిష్యే
త్వా మతిదుఃఖితమానసాం । ఏవం త్వేకకథా దుఃఖ మపనోదనతత్పరే ॥
౧౨౪ ॥ జంగమే సతి సా ప్రాహ వధూర్దీనాననా తదా । స్వామిన్ భర్తు
రిమే లోకం శంభోర్గచ్ఛతి భూయసా । ౧౨౫ । దుఃఖాతురామనుప్రాప్య
మాం వైప్రేష్మాగురుస్స్వయం । ఆశ్వాస్య మామాయసం తం తోరాధా
రం తు సూచికం । ౧౨౬ । దత్వా చానేన సద్భక్తాన్ భోజయిత్వా శివార్చ
నం । కుర్విత్యాజ్ఞప్తవాంస్తథ్యం తథేత్యాజ్ఞాం సముద్వహం । ౧౨౭
శివాజ్ఞయా ఇదానీం తు భిన్నం జాతం మహేశ్వర । కాయికే సపరిభ్రష్టా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తథాభక్తగణార్చనాత్ । ౧౨౮ । శివార్చనాపరిభ్రష్టః కింకరోమ్యద్య
జంగమ । నమేభర్తానమేమాతా నమేపుత్రోనమేపితా । ౧౨౯ । నమే
ప్రియతమోబంధుర్హితవక్తాచమేనహి । అన్యోపాయోపినాస్త్యత్ర
వ్రతభంగేమహేశ్వర । ౧౩౦ । తస్మాదసూంస్త్యజామ్యద్య నాత్రకా
ర్యావిచారణా । ఇతిబ్రువంతీంతాంవీక్ష్య జంగమస్స్మితపూర్వకం । ౧౩౧
జంగమః । ఉవాచబాలికేవ్యర్థం ప్రాణత్యాగేకిముస్థితిః । కాయంవి
నాసమస్తానాం నక్రియానచభావనా । ౧౩౨ । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన
కాయస్సంరక్ష్యఏవహి । సాహసంమాకృథావత్సే ప్రాణత్యాగపరాయణే ।
౧౩౩ । ఆయుసేశకలేభ్రాంతి ముత్సృజ్యత్వంనిరాశయా । భూత్వాసర్వే
శ్వరంశంభుం సకలార్థప్రదాయకం । ౧౩౪ । సంపూజ్యసర్వకర్మాణి
యథాపూర్వంసమాచర । సూచౌతేత్వాయస్వేప్రీతి రస్తిచేత్ప్రమదా
మణే । ౧౩౫ । సౌవర్ణంరాజతంవాపి దాస్యామేతత్స్వరూపకం । గృ
హీత్వాసుస్థిరాభూత్వా నితాంతంభక్తిమాచర । ౧౩౬ । అహింసాప
రమోధర్మో నాస్తీతిశ్రుతయోబ్రువన్ । తస్మాదసూన్నముంచేత బ
లాత్కారేణసువ్రతే । ౧౩౭ । యదచ్ఛసిసిద్ధప్రాణ త్యాగేశంభుర్నశ
తుష్యతి । శంకరస్తుష్యతియది స్వానందోపిభవేద్ధ్రువం । ౧౩౮ । ఏవ
ముక్త్వాజంగమేశస్స్వ భిక్షాపాత్రతోమలాం । సౌవర్ణకణికాంతస్యాః
పురతోనిక్షిపన్భువి । ౧౩౯ । దృష్ట్వాతాంశుద్ధసౌవర్ణ కణికాంతృణ్ణివ
ర్తనీం । వీరసంగాంబికాప్రాహ జంగమంకుటిలాకృతిం । ౧౪౦ । స్వా
మిన్‌జంగమసర్వజ్ఞ మాయాయాంప్రవివేశ్యమాం । కిముధర్మంబ్రూహిదై
వజ్ఞ ప్రాణత్యాగపరాయణాం ౧౪౧ । త్యక్త్వాప్రాణాన్హైవాహం శం
భోస్సాయుజ్యమాప్నుయాం । సమాజ్ఞాపయభూతేశస్థానంమమకృపానిధే ।
౧౪౨ । శపామిశివపాదాంబు జాతయోర్నాన్యచింతనం । ఏవంనిశ్చిత్య
మనసా గుహాంకృత్వావిశేషతః । ౧౪౩ । ఆయసంతంగుణాధార మా
దాయశ్శకలత్రయం । గుహాప్రవేశనోత్సుక్యాం దృఢభక్తిసమన్వితాం ।
౧౪౪ । పరీక్ష్యబహుధాతాంవై ప్రాదురాసీన్మహేశ్వరః । అంబయాసహి
తోదేవో హరిబ్రహ్మాదివందితః । ౧౪౫ । వృషభేశసమారూఢం విశ్వ
రూపంగిరీశ్వరం । విష్ణుబ్రహ్మజముఖ్యైస్సంస్తుత్యంతంగిరిజాపతిం । ౧౪౬

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సహూలోక్యకృపాళుంవై వీరసంగాంబికాతదా । నమస్కృత్యాసురారా
తిం ప్రబద్ధాంజలిసంస్థితా ॥ ౧౪౭ ॥ నమోనమోమహేశాయ నమస్తే
గిరిధన్వనే । నమోవేదాంతవేద్యాయ త్రిజగత్పతయేనమః ॥ ౧౪౮ ॥ న
మోమహేశాయపినాకపాణయే నమఃపరార్ధ్యామితతేజసేనమః । న
మోనతాభీష్టఫలప్రదాయినే నమస్సురేశార్చితపాదుకాయ ॥ ౧౪౯ ॥
నమోనమస్తేహరిదంబరాయ నమోనమోగోపతివాహనాయ । నమో
నమఃకేశవసన్నుతాయ నమోనమశ్శోభనవిగ్రహాయ ॥ ౧౫౦ ॥ నమో
నమఃపాపనికృంతనాయ నమోనమోభక్తసుఖప్రదాయ । నమోనమో
భావజసంహరాయ నమోనమస్సర్పవిభూషణాయ ॥ ౧౫౧ ॥ నమో
నమోభక్తభయాపహారిణే నమోనమోభక్తహృదబ్జవాసినే । నమోన
మశ్శక్తిధరాయశంభవే నమోనమఃప్రాక్తనకర్మనాశినే ॥ ౧౫౨ ॥ న
మోనమస్సృష్టికరాయశూలినే నమోనమఃపాలనశీలవృత్తయే । న
మోనమస్సంహరణాత్మశక్తయే నమోనమోవ్యాఘ్రసురారికృత్తయే ॥
౧౫౩ ॥ ఏవంస్తుతిభిరిత్యాభి స్సంస్తుత్యగిరిజాధిపం । సంతోషయిత్వాప
దయోః పపాతపరయాముదా ॥ ౧౫౪ ॥ శంకరస్తాంస్వహస్తాభ్యాం ధృత్వా
ప్యకరుణానిధిః । ప్రాహగంభీరయావాచా వీరసంగాంబికాంప్రతి ॥ ౧౫౫
వీరసంగాంబికేబాలే స్తుత్యాతవసుభాషిణి । పరితుష్టాంతరంగోస్మి భవ
ద్భక్త్యాచసువ్రతే ॥ ౧౫౬ ॥ వరంవరయతస్త్వంగి వాంఛితార్థందదామితే
తవద్భక్తిపరీక్షార్థం జంగమాకారవేషధృత్ ॥ ౧౫౭ ॥ సమాగతో
హంనూభైక్షీస్సత్వవ్రతపరాయణే । యద్యత్సమీహసేతన్వి తత్సర్వం
ప్రదదామితే ॥ ౧౫౮ ॥ అనేనసంస్తవేనైవ యోమాంస్తౌతినిత్యశః ।
తస్యాభీష్టంప్రదాస్యామి నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౧౫౯ ॥ ఇతిసంభా
ష్యతాంనారీంవిమానమధిరోప్యచ । కైలాసమానినాయాశు శంకరో
లోకశంకరః ॥ ౧౬౦ ॥ ఇతిశ్రీమచ్ఛన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవా
దే వీరసంగాంబికాఖ్యానకథనంనామ సప్తవింశతితమోధ్యాయః ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

—(రౌద్రసతీకథా.)—

(అష్టవింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ పునరన్యాం ప్రవక్ష్యామి కథాం పాపప్రహారిణీం । శ్రు
ణ్వతాం కథ్యతాం వాపి శివభక్తిప్రదాయినీం ॥ ౧ ॥ కాచిత్పురా రౌద్ర
సతీతి నామ్నా కాంతామణిశ్శంకరభక్తిసంయుతా । నిరంకుశా భక్తగణా
ర్చనోత్సుకా ప్రపంచధర్మేతరమార్గవర్తినీ ॥ ౨ ॥ సదాశివధ్యానప
రానిరంతరం శ్రీకంఠభక్తప్రియశంకరేతి । శివేశశంభో శశిశేఖరేతి శ్రి
తాఘనాశామలవిగ్రహేతి । ౩ ॥ భూతేశ శర్వామితసత్ప్రకాశ శ్రీశైల
వాసాచ్యుతసాయకేతి । కపాలమాలాంచితనీలకంఠ త్రిశూలహస్తేత్యను
వాదినీ సతీ ॥ ౪ ॥ శివేతరధ్యానపరం చనామ స్వప్నవ్యవస్థాస్వపి నోచ్చరం
తీ । కదాపి బాహ్యస్థలముత్సృజంతీ భక్తేతరాలోకనభీతచేతసా ॥ ౫ ॥ ఏ
వంచరంత్యాః పరమేశ్వరశ్శివస్తస్యాస్సుభక్తిం సుదృఢాం పరీక్షితుం । స
మాయయా జంగమవేషధారీ కరస్థలోద్దండకమండలుస్సన్ ॥ ౬ ॥ గృ
హాంతరద్వారమవాప్య జంగమస్తద్రౌద్రసత్యాస్తరసాముదాయుతః । ఘం
టాఘనధ్వానమతంద్రితో యమాశ్రావయత్కర్ణపుటద్వయస్య ॥ ౭ ॥ దే
హీతి భిక్షామనువాదినం తమవేక్ష్య సా భిక్షుకజంగమోత్తమం । రుద్రాక్ష
మాలాంచితదివ్యవిగ్రహం భస్మోల్లసత్కాయమలోకయత్తదా ॥ ౮ ॥
ఉరస్థలోద్భాసితలింగపేటికం విశాలవక్షస్స్థలమంబుజాక్షీ । విశాలపత్రేవి
మలే తదాముదా నిధాయ దివ్యాన్నమతీవభక్తితః ॥ ౯ ॥ తస్మైసుభక్త్యా
మితతేజసే దదౌ తస్మాత్క్షణం భూతలమావివేశ । తదా ప్రసాదస్యకణస్య భూ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తల ప్రపాతనాచ్చిత్తమతీవవిభ్రమన్ ॥ ౧౦ ॥ తత్ప్రసాదకణమీక్ష్య
భూతలే శ్రీహరేః కమలలోచనాచ్యుత । శ్రీపతేమధురిపోత్రివిక్రమే
త్యుచ్యమానమనుసృత్య వేగతః ॥ ౧౧ ॥ స్వాయంశివశివేత్యుక్త్వా శ్రో
త్రరంధ్రేపిధాయచ । గృహాద్బహిర్వినిష్కాస్య జంగమంకపటాకృతిం ॥
౧౨ ॥ దర్వీందారుమయీంచకోణ కుహరేసంస్థాంసమాదాయసా । వి
ష్ణోర్నామపదేపదేచ కథనాదత్యంతకోపాన్వితా । ఏవంమావదమావదే
త్య విహితంసంతాడయంతీసతీ । ప్రద్రావంతమధోక్షజాచ్యుత హరేపా
హీతిపాహీతిమాం ॥ ౧౩ ॥ రౌద్రసత్త్యాతయాతన్వ్యా తాడ్యమానోఽపి
భూసురః । శ్రీహరిస్మరణంనోర్జ్ఝితేతిచాతిస్మరన్ముహుః ॥౧౪॥ ఏవంబ
హుప్రకారేణ తాడ్యమానోఽపతన్ భువి । హాకృష్ణోహాశతానంద తాత
మాంరక్ష కేశవ ॥ ౧౫ ॥ ఇత్యుచ్యమానోదండాగ్రంభూభాగేనిక్షిపన్
తదా । రురోదహామహీనాథ రక్షరక్షేతిమామిహ ॥ ౧౬ ॥ బ్రువంత
ముచ్చైర్వచనైర్నాత్రస్థాస్యామిరాక్షసీ । మామద్యసంహరత్యేషా ప
శ్యంత్వితిజనాన్బహూన్ ॥ ౧౭ ॥ సమాశ్రయన్నుదవత్తం శ్రీహరేరక్ష
మామితి । ఏవమాబ్రూహిమాబ్రూహీ త్యనుసృత్యపదేపదే ॥ ౧౮ ॥
తాడయామాసదర్వ్యాతం స్వక్రోధాయత చేతసా । తాడయంతీంరౌద్రస
త్త్రీం దర్శయన్ జంగమాన్ప్రతి ॥ ౧౯ ॥ మన్మస్తకేపృష్ఠభాగే భుజయో
రుభయోరపి । వ్రణాబహువిధాజాతాః పశ్యంత్వితిమహేశ్వరాః ॥ ౨౦
నాహంవేద్మినపశ్యామి యత్రకుత్రాపిభూతలే ।ఏతాదృశీంతాడయంతీం భి
క్షుకంస్పృద్ధజంగమం ॥ ౨౧ ॥ దీనంక్లిష్టఘసర్వాంగం దండినంముండినంతు
మా । సమాలోక్యసమాహూయ తాందుర్మార్గప్రవర్తినీం ॥ ౨౨ ॥
శిక్షయంత్విహసందేహో నాత్రకార్యావిచారణా । తూష్ణీంభిక్షామా
చరంత మేవంకృత్వాభువస్థలే ॥౨౩॥ కథంస్థాస్యత్యనుపమా కథంయా
యాంసహిష్యథ । తస్మాన్నిష్కాసయంత్వద్య పట్టణాత్క్లేశకారిణీం॥ ౨౪
నోచేద్యుష్మాకమత్యంతం హానిస్యాదుత్తరోత్తరే । ఇతిబ్రువాణంతంవీక్ష్య
బభూవుర్విస్మయాకులాః ॥ ౨౫ ॥ శృణ్వంతుభోగణాస్సర్వే పూర్వంచోళ
మహీశ్వరః । ధేనువత్సార్థమనఘ మాత్మపుత్రమఖండయత్ ॥ ౨౬
ఇత్యుచ్యమానంతంజంగ మేశందృష్ట్వామహేశ్వరాః । స్వామిన్ జంగమ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సర్వజ్ఞ త్వత్క్రమంబ్రూహి భూపతేః ॥ ౨౭ ॥ కిమర్థం రాజపుత్రస్తు గోవత్సం సత్కృపాశ్రయః । హత్వాస్వయంచనిహత స్తత్క్రమంవక్తుమర్హసి ॥ ౨౮ ॥ ఇత్యుచ్యమానాంస్తాన్ప్రాహ జంగమః కపటాకృతిః । శ్రుణ్వంత్విదానీంవత్సా మితత్క్రమంభక్తసత్తమాః ॥ ౨౯ ॥

చోళభూపాలకథా.

ఆసీత్పురాప్రాజ్ఞమహావరిష్ఠో శివార్చనధ్యానరతో నిరంతరం । చోళేశ్వరశ్శర్వమతానుగామీ సర్వప్రజారంజనకః కృపాళుః ॥ ౩౦ ॥ నిరంతరోత్సాహకరో గణార్చనే నిర్దోషవాన్నిశ్చలమానసశ్శుచిః । బహుప్రతాపోజ్జ్వలనః ప్రభావానశేషవిద్యాసువిశేషబుద్ధిః ॥ ౩౧ ॥ సశృంగరాఖ్యాంచితపట్టణే వసన్నిరంతరం శంకరపూజనేరతః । సుభాగ్యవాన్సుందరమూర్తిమాన్కృతీ సుపుత్రకస్సుస్థిరవృత్తినిశ్చలః ॥ ౩౨ ॥ తస్యైవంవర్తమానస్య చోళరాజస్యధీమతః । పుత్రః పవిత్రో గుణవా నారాధ్యస్సర్వభావనైః ॥ ౩౩ ॥ సఏకదావిలాసార్థం బాహ్యోద్యానేచ్ఛయాతదా । రథందివ్యంపతాకాద్యై ర్భూషితంకనకోజ్జ్వలం ॥ ౩౪ ॥ బహువిత్రంసమారుహ్య బంధుమిత్రజనైస్సహ । రథాశ్వకుంభిపత్తీనాం సంఘైర్బహుభిరావృతః ॥ ౩౫ ॥ ప్రజవాన్ హయాన్గమయతో రాజపుత్రస్యధీమతః । శతాంగస్తత్క్షణాదేవ రాజమార్గముపావిశత్ ॥ ౩౬ ॥ తత్కాలే దేశికేంద్రస్య ధేనోర్వత్సామహారథైః । భీతాసతీమార్గమధ్యే రథాంగాఘాతతో భువి ॥ ౩౭ ॥ పతితాతత్క్షణాదేవప్రాణాన్తత్యాజపావనా । రాజపుత్రోతిత్వరయారథముద్రావయత్తదా ॥ ౩౮ ॥ పతితాంతాంధేనువత్సామనవేక్ష్యయథాక్రమం । కించిత్కాలంబాహ్యదేశే విహరన్రాజపుత్రకః ॥ ౩౯ ॥ పునస్స్వభవనంప్రాప్య స్సర్వైశ్వర్యేణసంయుతః । తథాగతో రాజసూను రత్యంతానందసంయుతః ॥ ౪౦ ॥ తదంతరే తజ్జననీపయస్వినీ వత్సాంసముద్దిస్యచలన్నిబోధసా । అంబేతిచాంబేతి సమాహ్వయంతీ చాగణ్యకాత్ గోష్ఠముగాదుపావిశత్ ॥ ౪౧ ॥ తత్ర స్వవత్సామనవేక్ష్యధేను రితస్తతో న్వేషయతీసత్వరం । పునస్సమాగత్యచపూర్వవత్తాం వత్సాంసముద్దిశ్యవిలాపయంతీ ॥ ౪౨ ॥ తతస్సమీక్ష్య శుభవస్థలేతాం వత్సాంరథాంగాన్నిహతాంపయస్వినీ । నితాంతమా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్రాంతసుచా ప్రముంచతీ బాష్పోదకం నేత్రయుగాదవార్యం ॥ ౪౩ ॥ పు
నఃపునర్నిహ్యాణిచోచ్చకైస్స్వరై రంగాణిసర్వాణ్యపిపుత్రికాయాః। వా
లంసముద్ధృత్యచమూత్రముర్ఘ్నతీ ప్రస్రావయత్యాశుపయోనిజోధసా ॥
౪౪ ॥ ఏతాదృశీంవీక్ష్యహతాంస్స్వవత్సాం పశ్యత్సుసర్వేషుజనేషుపార్శ్వ
యోః । అవార్యశోకాదనుగేషుమాను షేష్వరాత్స్వవార్తాంనృపతేః
ప్రబోధితుం ॥ ౪౫ ॥ ఘంటాంబహిర్ద్వారతలప్రబద్ధాంచాత్మీయశృం
గేణఘనారవంయథా । ప్రతాడయద్ధేనురథధ్వనింతదా విజ్ఞాయచైతి
త్కిమితీహసత్వరం ॥ ౪౬ ॥ సమాగతోభూపతిరీక్ష్యనైచికీం స్వనేత్ర
యుగ్మస్రుతబాష్పవిప్లుతాం। మృదాక్తవక్త్రస్సృణికాంసశోకాం నిజోధ
సాంస్స్రుతక్షీరబిందుకాం ॥ ౪౭ ॥ సమీపమాసాద్యసమీక్ష్యభూపతిః కి
మర్థమేషాకులశోకవిహ్వలా । విచారమగ్నస్సువిచారధీరః కిమేతది
త్యాహశివేశ్వరేతి ॥ ౪౮ ॥ ఈశానశర్వేతిహతాత్సరాజా ధేనుంచవ
త్సాంజగదేకవీరః । విచారయామాసహరేతిచోచ్చరన్ ముహుర్ముహుః
కేనహతేతిచోచ్చరన్ ॥ ౪౯ ॥ ఏవంవిచార్యమాణంతం పౌరాఃప్రాహు
స్సమంజసం । రాజన్ భూతయాల్లోతే సూనునాప్రహతేతివై॥ ౫౦ ॥ రథ
మారుహ్యతేసూనా రథ్యాంగమయతిప్రభో । రథాంగాదాహతానష్టా
వత్సేత్యేవంబ్రువన్ ధ్రువం ॥ ౫౧ ॥ గోవత్సఘాతుకంపుత్రంశత్రువద్వీ
క్ష్యభూపతిః । సర్వేషాంబంధుమిత్రాణాం పురఃప్రోవాచశుద్ధధీః ॥ ౫౨ ॥
సర్వాజ్ఞానాంశ్చవిదుష స్సమాహూయవిశారదః । కింకరోమిమహాపాప
కారిణంమామకంసుతం ॥ ౫౩ ॥ బ్రూతప్రాజ్ఞాఃపురజనామ దీయోఽయ
మితిస్పృహాం । విసృజ్యధర్మశాస్త్రాను రీత్యాసర్వంవిచార్యచ॥ ౫౪ ॥ స
ర్వేషాంపాతకానాంచ మహాపాతకపంచకం । మహాఘోరమితిప్రోచు స్స
ర్వశాస్త్రార్థకోవిదాః ॥ ౫౫ ॥ బ్రహ్మహత్యాసురాపాన స్వర్ణస్తేయ
స్సనైవచ । గురుతల్పగతిశ్చైషాం సంసర్గ ఇతికీర్తితాః ॥ ౫౬ ॥ ఇ
దంగోవత్సహననం తత్సమంభవతిధ్రువం । అహంశిక్షితమోభూత్వా న
హన్మియదిపుత్రకం ॥ ౫౭ ॥ సర్వైర్దూష్యోథవామ్యద్య దుష్కృతం
మహదాప్నువం । ఇతిసమ్యగ్విచార్యాశు స్వపుత్రంహంతుముత్సుకః ॥
౫౮ ॥ భటానసిధరాన్ సద్య స్సమాహూయేదమబ్రవీత్ । రేరేభటా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యూయమద్య మత్పుత్రం పాపకారిణం ॥ ౫౯ ॥ నీత్వారణ్యం మహాఘో
రం శిరశ్ఛిందంతు సత్వరం । నో చేద్యుష్మాకమధునా శిరాంసి ఛేదయామ్య
హం ॥ ౬౦ ॥ ఏవం ఘోరవాక్యేన చైకేనైవ మహీపతిః । ఆదిదేశ మహా
ఖడ్గధారిణో రాజసోమమాన్ ॥ ౬౧ ॥ తథేత్యాజ్ఞాం సమాదాయ శీఘ్రం ఖడ్గ
పాణయః । సమాయయుస్తదానీం వై రాజపుత్రాంతికం భటాః ॥ ౬౨ ॥
ఇతః పూర్వం మహారాజపుత్రః పరమధార్మికః । గృహమాగత్య వేగేన బ
హుధా చింతయద్ధృది ॥ ౬౩ ॥ నిష్కారణం ధేనువత్సో రథాంగాదాహ
తో మమ । అపరాధో మహాన్ జాతః కింకరోమీతి చింతయన్ ॥ ౬౪ ॥ అ
నేకబంధుమిత్రైశ్చ తథా పౌరజనైస్సహ । విద్వద్భిర్ధర్మశాస్త్రజ్ఞైర్బ
హుధా సాకృత్యైస్సృతైః ॥ ౬౫ ॥ పురాణాని విశేషేణ ధర్మశాస్త్రాణి
భూరిశః । శృణ్వంతం బుద్ధిమంతం తం సమస్కృత్య భటోత్కరాః ॥ ౬౬ ॥
ప్రాహుర్మహీశపుత్రాద్య త్వచ్ఛిరశ్ఛేత్తుమాగతాః । రాజాజ్ఞయా నయాం
ధేనువత్సప్రాణాపహారిణం ॥ ౬౭ ॥ భవంతం వై మహాఘోరాం నాటవీం
నేష్యచాద్య వై । ఆయాహి శీఘ్రమిత్యుక్త్వా నిరాదరణ సంస్థితాః ॥ ౬౮ ॥
స్వరాష్ట్రే యే ప్రకుర్వంతి దోషం స్వల్పం మహత్తరం । తత్సర్వం భూపతిం
హిత్వా నకుర్వంత్యపి వేదితి ॥ ౬౯ ॥ ఏవం సర్వాణి శాస్త్రాణి సమాలో
చ్య విచారతః । ప్రేషయామాస సర్వజ్ఞో భూపతిర్ఘాతనదండికం ॥ ౭౦ ॥
సమాగచ్ఛ మహారాజపుత్రాద్య విమలాశయ । విలంబో బహుధా జాతో
నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ౭౧ ॥ సర్వశాస్త్రాణి వై వేత్సి శిక్షకోఽసి ధనాసనః
కిం బ్రూమో ధర్మశాస్త్రజ్ఞ త్వత్తోఽన్యో నాస్తి శిక్షకః ॥ ౭౨ ॥ భటానాం వచ
నం సమ్యగ్విహితం సన్నిశమ్య సః । రాజపుత్రో మహాధీరో సముద్ధాయో
త్థితో వేగవాన్ ॥ ౭౩ ॥ ఇతః పూర్వాహ్యవహా మద్యుక్తో భటసత్తమాః ।
ఆగమిష్యామ్యహం శీఘ్రమటవీం ప్రతి నిర్భయః ॥ ౭౪ ॥ ఇత్యుక్త్వా నిశ్చ
లో భూత్వా స్నాత్వా శుద్ధోదకే శుభే । భస్మోద్ధూళనమత్యంతం భస్మ
ధారణవిత్సుధీః ॥ ౭౫ ॥ రుద్రాక్షమాలికాధారీ రుద్రమంత్రపరాయణః
నిత్యోత్సవం యథాపూర్వం మత్వా సత్వగుణాన్వితః ॥ ౭౬ ॥ గురోః పా
దాంబుజధ్యానం కృత్వా చిత్తే మహాత్మనః । అసంఖ్యాతమహాభక్త గణా
న్నత్వా చ సత్వరం ॥ ౭౭ ॥ పితుస్సన్నిధిమాగత్య సమస్కృత్యా యథావిధి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తదాజ్ఞామవలంబ్యాథ నిర్యయావిశ్చలాత్మకః ॥ ౭౮ ॥ శంభో శంకరస
ర్వజ్ఞ శశిశేఖరశాశ్వత । నివారయ మహాపాపం మదీయం పరమేశ్వర ॥
౭౯ ॥ ఏవం శ్రీశంకరధ్యానం కుర్వన్గచ్ఛతమర్భకం । గృహాన్నిర్గత్యవే
గేన దృఢహస్తైరశోభనైః । ౮౦ । సమాయాంతిం మహాధైర్య సంతం
సూనుం విలోకయన్ । అత్యాశ్చర్యగుణసంయుక్తం శ్లాఘయామాసపుత్ర
కం ॥ ౮౧ । సర్వేసభాసదస్తత్ర సంస్థితాః కవిగాయకాః । పండితాః పర
తత్త్వజ్ఞాః ప్రజాస్సర్వాశ్చ బాంధవాః ॥ ౮౨ ॥ సమ్యగాలోచయామాసు
శ్చ సంతస్సర్వభూషణైః । సమాగత్య సతైః పుత్రః సభాసంస్థం మహీపతిం ॥
౮౩ ॥ నమస్కృత్య నిరాతంకో బద్ధాంజలిరుపస్థితః । తదా పౌరజనాస్సర్వే
పౌరాశ్చ పర్యాకులమానసాః । ౮౪ । నిశమ్య సర్వమేతద్వై వృత్తాంతం రా
జ్ఞస్తతస్తదా వై । సర్వాకులా బభూవుస్తే సర్వవ్యాపారవర్జితాః ॥ ౮౫ ॥
అన్యోన్యం సుకృతశ్చైవ జల్పంతశ్చలితాశయాః । హాహా మహీ
పతినాయం శౌర్యవంతం మహామతిం ॥ ౮౬ ॥ ధైర్యగాంభీర్యచాతుర్య
సౌందర్యాదిగుణాన్వితం । సూనుం నిరర్థకం ధీమాన్ సత్యార్థం సుప్రయో
జకం । ౮౭ । హంతుమాజ్ఞాపయాంశ్చేతి కేచిజ్జగురనిందితం । అత్యంత
కఠినో భూత్వా చోళరాజోయమర్భకం ॥ ౮౮ ॥ సాహసాదాత్మజమేనం వై
శిరశ్ఛేత్తుం మనోదధే । ఏతాదృశం నిర్దయాత్మం యత్రకుత్రాపి భూ
తలే । ౮౯ ॥ నవిద్యోన్నవయుతేత్యన్యే ప్రోచుస్తే సారమార్గికాః । కే
చిజ్జగదిరే పుత్ర హంతుస్యపురేస్థితిః ॥ ౯౦ ॥ నోచితా ఖలు చాస్మాకమ
త్రచింతానశానునాః । సమస్తానాంచ మోహానాం పుత్రమోహో మ
హత్తరః । ౯౧ ॥ ఏతాదృశం పుత్రమోహం హిత్వా నిశ్చలతామగాత్
మహాత్మా పిత్రాలోకేకసూనోశ్శిరశ్ఛిత్వా నిరాకులః । ౯౨ । కథం స్త్రాస్యతి
భూలోకే నిశ్చలత్వేన భూపతిః రథ్యాయాం రథనిఘోషభయతో ధేను
పుత్రికా । ౯౩ । సమాగత్య రథాంగాద్వై నిహతః ప్రాణముత్సృజత్ ।
అనేన రాజపుత్రేణ కిం కృతం దుష్కృతం మహత్ ॥ ౯౪ ॥ అవశ్యమనుభో
క్తవ్యం కృతం కర్మ శుభాశుభం । ఇత్యన్యోన్యం ప్రజల్పంత స్సంస్థితాస్స
కలాజనాః ॥ ౯౫ ॥ వృద్ధాః ప్రాహుర్యయం పుత్రో బుద్ధిమానపిసాక్ష
నాత్ । కర్మణాశ్చోదితో భూత్వా రథమార్గాపయత్పురే ॥ ౯౬ ॥ త

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

స్మాద్వైస్వాపరాధేన నిహతాధేనువత్సకా । ఏతత్పాపో॰ శాంత్యర్థం
స్వాపరాధప్రశాంతయె ॥ ౯౭ ॥ స్వకుమారమపిప్రాజ్ఞ శ్శిరశ్ఛేత్తుంసము
ద్యయౌ । నోచేన్నిరర్థకంపుత్రం కథంఛేత్తుంసముద్యతః ॥ ౯౮ ॥ అ
హోధర్మోత్తమాబుద్ధి రహోకీర్తిరుపార్జితా। అహోబుద్ధేశ్చ
కౌశల్య మహోనిర్మోహతామతేః ॥ ౯౯ ॥ ఇతిసర్వేప్రశంసుస్తం చోళ
రాజంమహీపతిం । తత్పుత్రమపిధీమంతం స్వాపరాధవిచింతకం ॥ ౧౦౦
ఏవంనిశ్చలవృత్త్యావై స్వశిరశ్ఛేత్తుముత్సుకం । మృత్యుంజయోమ
హాదేవః కిమర్థంనప్రసీదతి ॥ ౧౦౧ ॥ శిరశ్ఛేదనకాలేవై సంప్రాప్తేసా
ధుమార్గగః । ఉపాయాంతరమాలోచ్య ప్రాణసంరక్షకోనహి ॥ ౧౦౨
రాజాజ్ఞాభంగకర్తౄణాం మహాదండోహ్యభవేదితి । నిశ్చిత్యాశ్మశా
స్త్రేషు సారేణస్నృపసదంసః ॥ ౧౦౩ ॥ స్వశిరశ్ఛేదనేనిశ్చ లాత్మాభూద
చిరాదయం । హాహాలోకత్రయేప్యేవం సాహసీనాస్తిసన్యతః ॥ ౧౦౪ ॥
ధీదమేసంరాజపుత్రం కృపాళుశ్శంకరోమహాన్ । సంరక్షకోభవేత్సత్యం
నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౧౦౫ ॥ ఏవంబహుప్రకారేణ సంస్తువంతోమ
హాజనాః । శంభోశివశివేత్యాహు శ్శశ్వత్కరుణయాసహ ॥ ౧౦౬ ॥ ఏ
వంసర్వేషుపశ్యత్సు బాలోయంరాజపుత్రకః । అసంఖ్యాతమహాభక్తగ
ణాన్నత్వాసుపుత్రకః ॥ ౧౦౭ ॥ భటానాహమహీశాజ్ఞాం కురుధ్వంశ్రద్ధ
యాన్వితాః । భోభటాతివిళంబోత్ర నకార్యోనిశ్చలాత్మకాః ॥ ౧౦౮ ॥
మచ్ఛిరశ్ఛేదనంకృత్వా భవంతోభూపతింప్రతి। విజ్ఞాపయంత్విదం సర్వం
కిమర్థంవ్యర్థచింతనా ॥ ౧౦౯ ॥ ఇతివాదినమన్యోన్యం నిశ్చలాత్మానమీ
క్ష్యతే । దుఃఖాక్రాంతహృదోభూత్వా రాజాజ్ఞాభయతస్తదా ॥ ౧౧౦
కోశాత్ఖడ్గంసముద్ధృత్య తత్క్షణేక్రూరవృత్తితః । చిక్షిపుస్తేనిరాత్ము
శ్యా భటాఃపుత్రేన్యభూపతేః ॥ ౧౧౧ ॥ ఖడ్గధారాకంఠదేశా త్కుంఠి
తాకుధరావివ । పునశ్ఛేత్తుంసముద్యుక్తే కంఠంరాజ్ఞస్సుతస్యవై ॥
౧౧౨ ॥ తత్క్షణాదేవశ్రీకంఠ శ్శంకరశ్చంద్రశేఖరః । ఉమయాసహి
తోదేవో వృషభేశ్వరవాహనః ॥ ౧౧౩ ॥ అనేకప్రమథైర్యుక్తో హరి
బ్రహ్మేంద్రసేవితః । అంబరాచ్చుంబరారాతి కుంభినీధరశంబభృత్ ॥ ౧౧౪
డింభకంరక్షణార్థంహి కుంభిన్యాంసంప్రపాదరాత్ । అఖిలభావస

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ర్నాత్మాశరోద్దమర్వారవిక్రమః ॥ ౧౧౫ ॥ నిర్వాణసుఖదశ్శ్రీమాన్ శా
ర్వరీకరభూషణః । సర్వాతీతస్సురారాతి గర్వాపహారణోహరః ॥ ౧౧౬
తంభూతేశం మహాత్మానందృష్ట్వా రాజా చతత్సుతః । నమస్కృత్య మ
హాదేవం శంకరంలోకశంకరం ॥ ౧౧౭ ॥ స్తోత్రంచక్రతురవ్యక్తం సుభగం
శోభనాకృతిం । మహేశ్వరంమహాదేవం కోటిసూర్యప్రభంహరం ॥ ౧౧౮
వందారుజనమందారం కుందేందుస్ఫటికప్రభం । బృందారకమహాబృంద
వందితంచంద్రశేఖరం ॥ ౧౧౯ ॥ అంబుజాసనాచ్యుతాది దేవవంద్యశం
కర శూరదానవాద్రిపాటనోల్లసత్పవేశివ । పంచవక్త్రపార్వతీశ పాహి
మాంకృపానిధే । ఫాలలోచనార్కకోటి భాసురాసురార్చిత ॥ ౧౨౦ ॥
దేవదేవదివ్యరూప దేవదానవార్చిత । శ్రీశసాయకార్యమారుచంద్ర
వహ్నిలోచన । కాలకాలకాలకంఠ కామితార్థదాయక । భ్రాజమా
నభూశతాంగ పాహినాగికీశ్వర ॥ ౧౨౧ ॥ ఏనంబహుప్రకారేణ స్తూ
యమానాకృతాంజలీ, రాజానంరాజపుత్రంచ సమీక్ష్యగిరిజాధిపః ౧౨౨
సంభావ్యశార్వరీశోరు శేఖరఃప్రాహాసస్మితః। భోచోళభూపతే తేచ పుత్ర
స్యాస్యమహౌజసః ॥ ౧౨౩ ॥ ధైర్యంచసాహసంచైవ తథాభక్తింక్రియా
న్వితాం । అదృష్టపూర్వా దృష్ట్వాద్య సంతుష్టోస్మిమహీపతే ॥ ౧౨౪ ॥
ఆగచ్ఛంతుభవంతోద్య కైలాసమతిపావనం । తేగురుఃపత్నీపుత్రాద్యా
శ్చేషస్త్వత్సయాసహ ॥ ౧౨౫ ॥ ఇత్యుక్త్వానీయదివ్యంవై విమానం
సద్గణాంచితం ఏత్రానారోప్యసహసా తస్మిన్ సద్భక్తిసంయుతాన్ ॥ ౧౨౬
కైలాసంసుజనావాసం మహోల్లాసంసుతేజసాం । నివేశయామాసదే
వో నిఖిలార్థప్రదాయకః ॥ ౧౨౭ ॥ ఇతి శ్రీ చెన్నబసవపురాణే శే
షాగస్త్యసంవాదే చోళమహీపాలవర్ణనం నామాష్టావింశోఽధ్యాయః

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

(ఏకోనవింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ చోళేశ్వర ఇత్యుత్కృష్టా భక్తాస్సంఘమహత్తరాః ।
యాయం విమర్శనం కృత్వా మత్వా సంశయమంత్వహో ॥ ౧ ॥ భవంతో
త్రాహ్వాయంతో వా నోచేత్తత్రగమిష్యథ । న వేద్మ్యహం మహాభాగా రౌ
ద్రసత్త్వం మహత్తరాః ॥ ౨ ॥ ఇతి వాదిని వాచాలే జంగమే కుటిలాకృతౌ ।
సమ్యగ్విచారయామాసు స్సర్వభక్తగణాస్తదా ॥ 3 ॥ జంగమః ॥ అత్రా
గచ్ఛతి సా సాధ్వీ యది మాం భవతాం పురః । తాడయత్యేవ సందేహో
నాసత్యం ప్రవదామ్యహం ॥ ౪ ॥ ఏవముక్తే తదా ప్రాహు స్సర్వభక్తగ
ణాస్తథా । ఇదం చిత్రమనేనోక్తం సా భక్తం నహ్యసూయతి ॥ ౫ ॥ శివ
భక్తం మహాదేవ సమం మత్వా మహోత్సుకాత్ । సంపూజ్య శ్రద్ధయా
నిత్య మశేషార్థం ప్రదాస్యతి ॥ ౬ ॥ కిమర్థం బిభ్యసి భవాన్ తదర్థం
జంగమోత్తమ । సా వధూస్త్వాం కిం కరోతి వయం తే ప్రాణరక్షకాః ॥ ౭ ॥ ఇ
తి సమ్యగ్దృఢీకృత్య జంగమం తం గణేశ్వరాః । కేచిద్విచారయామాసు స్త్రీ
మానయితుమంగనాం ॥ ౮ ॥ కేచిత్త్వాహుర్మహాభక్తి పర్ణశీలసు
దృఢవ్రతాం । మహిమాఖ్యానమానయితు మశక్తా వయమేవ హి ॥ ౯ ॥
గత్వా తద్గృహమద్యైవ పృచ్ఛామస్స్వచ్ఛభావనాం । రౌద్రసత్త్వం జంగ
మార్థం కాభీరస్మాకమత్ర వై ॥ ౧౦ ॥ తథేతి నిశ్చయం భూయ జంగ
మం కపటాకృతిం । గృహీత్వా సహసా జగ్ము ర్మందిరం సుందరం మహత్
౧౧ ॥ సమాగతాన్ జంగమాన్వై సముద్వీక్ష్య ముదా సతీ । అర్ఘ్యపా
ద్యాదివిధిభి స్సమభ్యర్చ్య యథావిధి ॥ ౧౨ ॥ సుఖాసనేషు సంస్థాప్య తాన్
ప్రణనామ ముహుర్ముహుః ఏవం సంపూజ్యమానాంస్తాన్ రౌద్రసత్త్వం
గణేశ్వరాః ॥ ౧౩ ॥ ప్రాహుర్భోః ప్రమదే సాధ్వి కిమర్థం జంగమోత్త
మం । దర్వ్యా సంతాడితవతీ కిమర్థం వద సువ్రతే ॥ ౧౪ ॥ తే భక్తిభావనా
యాశ్చ పతస్య విమలస్య చ । అయోగ్యమేతద్వై కర్మ జంగమస్య హి తా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జనం ॥ ౧౫ ॥ శృణ్వంతీ యది భక్తౌఘాః హసంతి చ పదే పదే । అన్యేన కే
నాపికృతం కిం కుర్మో యది భామినీ ॥ ౧౬ ॥ ఇతి సర్వేషు భక్తేషు గదత్సు
వరభామినీ । రౌద్రసత్తీ తదా ప్రాహ భక్తౌఘాన్ ప్రతి సాంప్రతం ॥ ౧౭ ॥
భవంతోఽత్రైవ శృణ్వంతు భాషణం మామకం త్విదం । సదా మచ్ఛీలసంప
త్తిం సదా మద్వ్రతిముత్తమం ॥ ౧౮ ॥ మత్వా పునః పునర్మాం వై కిమర్థం
జల్పథానఘాః । మామకీయాపరాధం వై తస్య శ్రీజంగమస్య చ ॥ ౧౯ ॥
అపరాధం ద్వయం చైవ విచార్యాశు ప్రజల్పథ । ఆవయోరుభయోర్మధ్యే
యో భవేదపరాధకృత్ ॥ ౨౦ ॥ స భవేచ్ఛిక్షణీయో హి నాత్ర కార్యా వి
చారణా । నిర్నిమిత్తం భక్తమేనం కిమర్థం తాడయామ్యహం ॥ ౨౧ ॥
స భార్యాం భవతామగ్రే కిమిత్యుక్తం మసేనైవ । సత్యం వాఽసత్యమశ్రావ్యం
న జానే సద్గణేశ్వరాః ॥ ౨౨ ॥ మత్పురః కిమితి ప్రాహ జంగమస్త్వైనలాంఛ
నః । తచ్ఛ్రుత్వా యూయమద్యైవ మాం వై శిక్షితుమర్హథ ॥ ౨౩ ॥
జంగమః ॥ ఇత్యుచ్యమానాం తాం వీక్ష్య హరేణారాధితాచ్యుత । ఏవం వ
దన్ రౌద్రసత్తి కిమిత్యుక్తమ్మయాద్య వై ॥ ౨౪ ॥ విజ్ఞాపయాశు భక్తాస్త్వ
మేతాన్ ప్రతి సుభాషిణి । త ఏవ మాం శిక్షయంతు యుక్తాయుక్తవిమర్శ
కాః ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యుచ్యమానం తం జంగమేశం దర్వ్యా పునః పునః । తాడ
యామాస సర్వేషాం పురశ్శివశివేతి చ ॥ ౨౬ ॥ ఏవం వై తాడ్యమానోఽపి
విష్ణోర్నామాసినోఽష్టుతి । సా రౌద్రసత్తీ దర్వ్యా తం పునః పునరతాడయత్
౨౭ ॥ ఏవం వైనాపదేత్యుక్త్వా జంగమం త్వనుగామినీ । సంవీక్ష్య భక్త
సంఘాస్తే తౌ కించిదపి నాబ్రువన్ ॥ ౨౮ ॥ మహేశ్వరో దేవగణైస్సమే
తోమాసహాయస్సహ్యమహీంద్రధన్వా । ఆవిర్బభూవార్యమకోటితే
జాస్తస్యై తదా రౌద్రసతీతి నామ్న్యై ॥ ౨౯ ॥ తం చేవ విశ్వేశం జగతాం వరిష్ఠం
బ్రహ్మాదిదేవార్చితపాదయుగ్మం । సితోత్సవం శంకరమద్వితీయం ననామ
మూర్ధ్నా నలినాయతాక్షీ ॥ ౩౦ ॥ ఏవంవిధం శంభుమనంతమవ్యయం సమీ
క్ష్య సర్వే సుధియో గణేశ్వరాః । ప్రణేమురత్యాదరతః ప్రకంపితాః ప్రబద్ధ
హస్తాంజలయో నితాంతం ॥ ౩౧ ॥ తదాన సర్వేషు పశ్యత్సు విమానం దివ్య
ముత్తమం । అంబరాదచలాయాం వై సత్వరం సముపాయయౌ ॥ ౩౨ ॥
దివ్యే విమానే తాం రౌద్రసతీం మాహేశ్వశంకరః । కైలాసం సుజనావాసం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రావివేశ యదచ్యుతం ॥ ౩౩ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య
సంవాదే రౌద్రసత్త్రీ మహిమానువర్ణనం నామైకోనత్రింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

—(త్రింశాధ్యాయ ప్రారంభః)—

రేణుకః ॥ ఏవం వదత్సు భక్తేషు తేభ్యశ్చైకో మహత్తరః । సము
ద్ధాయ మహాభక్త చర్యాం వక్తుముపక్రమే ॥ ౧ ॥ ఆసీత్పూర్వం ప్రవిమల
మతిః కశ్చిదుద్దామకీర్తి । శ్శైవీ నిత్యం శశిధర మహాభక్తపూజానుషక్తః
౨ ॥ తత్పాదాబ్జప్రవిమల లసత్తీర్థ సాదానుషక్తో । రమ్యోల్లాసోరజితగి
రిశే రక్కసిబ్రహ్మనామా ॥ ౩ ॥ సదాశివధ్యానపరస్య తస్య । శ్రీరక్కసిబ
హ్మసునామకస్య । మాహాత్మ్యమాఖ్యాతుమశక్తిమానహం తథాపి కించి
త్కమపీహ వచ్మి ॥ ౪ ॥ నిత్యం శివార్చనోత్సుక్యో శివభక్తార్చనే తథా
పంచాహ్నికం గృహే స్వీయే జంగమాన్ భక్ష్యభోజనైః ॥ ౪ ॥ యథా
సుఖం భోజయిత్వా యత్ర కుత్ర న గచ్ఛథ । అత్రైవ మద్గృహే యూయం
స్థాతవ్యా జంగమోత్తమాః ॥ ౫ ॥ భోజ్యాన్నపానవసన ద్రవ్యైర్వైరచర్చ
నైరహం । తోషయామి మహాదేవ తృప్తయే భవతామిహ ॥ ౬ ॥ భ
వంతస్తృప్యథ యది శ్రీశైలేశః ప్రతుష్యతి । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన మ
ద్గృహాన్న నివర్తథ । ౭ ॥ ఇతి ప్రమోదతో భక్తాన్ పాదసంవాహనాదిభిః
నమస్కృత్య నిదానేన శపథః క్రియతే ముహుః ॥ ౮ ॥ యే యే గచ్ఛంతి తద్గే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హాం తేసర్వేతత్రసంస్థితాః ।నకోపిబహిరాయాతి రాక్షసబ్రహ్మవేశ్మతః॥
౯ ॥ అత్యంతసుఖతశ్శంభు భక్తాస్తత్రైవసంస్థితాః । ౧౦ ॥ భిక్షార్థం
వాస్వభార్యార్థం పుత్రార్థంధనమార్జితుం । ౧౦ । బహిర్నాయాం
తిభక్తాఘా త్రిశికంఠస్యమహాజనః । బాహ్యప్రపంచకంసర్వం పరిత్యజ్య
యథావిధి ॥ ౧౧ । నిత్యంపూజాదికంసర్వం రాక్షసబ్రహ్మనామతః ।
సంగృహ్యసుఖినోభూత్వా సర్వకార్యాణిత్యజుః । ౧౨॥ నిత్యానందమ
యాస్సర్వే నిత్యలింగార్చనోత్సుకాః । భూత్వాశివమహాదేవే త్యు
చ్చరంతోనిరంతరం ॥ ౧౩ ॥ ఏతత్సర్వంపౌరజనా శ్చేతరాశ్చాతివిస్మ
రాః । సర్వేవిచారయామాసు ర్వీక్ష్యకృత్యంమహత్తరం ॥ ౧౪ ॥ యే
యేచేచ్ఛంతిసద్భక్తా రాక్షసబ్రహ్మమందిరం । తేబహిర్నానుగచ్ఛంతి
కిం చిత్రమితిచాబ్రువన్ । ౧౫ ॥ రాక్షసోయంకామరూపో మానవాకా
రముద్వహన్ । శివభక్తోహమిత్యుక్త్వా శివభక్తాంత్సమాహ్వయన్ ।
౧౬ ॥ అంతర్గృహంసమావేశ్య సర్వాన్భక్షితవానితి । మన్యామహేన
చేదేకో ప్యతో బాహ్యంనయాత్యహో । ౧౭ । ఏవంసంశయచిత్తా
నాం సందేహంఛేత్తుమీశ్వరః । జంగమాకృతిమాస్థాయ తస్యమందిర
మాయయౌ ॥ ౧౮ । మాహేశ్వరాకారధరో మహాత్మామదోద్ధతానే
కమదప్రహర్తా । మారారినామోచ్చరణైకమానసో మందంసమభ్యాగ
మదంతకాంతకః । ౧౯ । సాక్షాన్మదనసద్రూపీ సామోదోసాత్వికోమలః
భస్మాంచితమహాఫాలతలోరుద్రాక్షమాల్యవాన్ । ౨౦ ॥ సూక్ష్మాం
శుకాచ్ఛాదితదివ్యదేహో శూలీశివధ్యానపరోయువామహాన్ । భ
వ్యాత్మకోభావభవారిపూజకో భద్రాకృతిర్భాసురలింగధారీ॥ ౨౧ ॥ వ
క్షోల్లసల్లింగసుపేటికస్సంత్సమాయయౌశంకరశంకరేతి । నీలాంబరాం
చన్నిజమధ్యభాగ స్తదంతరేప్రచ్ఛురితాసిధేనుకః ॥ ౨౨ ॥ విశేషశైవీవి
లసత్సుపాదుకో వరాక్షమాలాంచితసవ్యహస్తః । శ్రీచందనోల్లేపితదివ్య
దేహః స్సుకాంతిమానాగతవాన్తదంతికం। ౨౩ ॥ తాంబూలచర్వీదరహాస
వక్త్రః స్సదాశివధ్యానపరఃపవిత్రః । సమాయయౌసాత్వికవేషధారీ శ్రీ
రాక్షసబ్రహ్మ సునామమందిరం ॥ ౨౪ ॥ సమాగతంమహాత్మానం దృ
ష్ట్వాభక్తిక్రియాదిభిః । నమస్కృత్వాతివేగేన రాక్షసబ్రహ్మనామకః ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౨౫ । సమస్తరాజోపచారైస్సమభ్యర్చ్య పురస్థితం । ఏతాదృశం మహా-
త్మానం భక్తిసంయుక్తమానసం ॥ ౨౬ ॥ రాక్షసబ్రహ్మనామానమ్ ము-
వాచ వికటాకృతిః । భోరాక్షసబ్రహ్మనామన్ నామకప్రకటాకృతే ।
౨౭ । భూమండలే భవత్తుల్యో నాస్తి సద్భక్తివర్ధనః । ధైర్యేణ సహ-
సేనాపి సకలైస్సద్గుణైరపి ॥ ౨౮ ॥ కారుణ్యధనధాన్యాద్యైస్త్వత్తుల్యో
నాస్తి భూతలే । తస్మాద్ధే రాక్షసబ్రహ్మనామక త్వన్మందిరే శుభే ॥ ౨౯ ॥
మన్మనో రోచతేత్యంత మాజ్ఞాం దేహి కృపామతే । ఇత్యుచ్యమానసంతం
భక్తవర్యం శ్రీజంగమం ప్రతి ॥ 30 ॥ ఉవాచ ప్రాంజలిర్భూత్వా రక్షసి
బ్రహ్మనామకః । స్వామింస్తథైవాస్తు నిత్యం త్వత్పూజాసక్తమానసం ॥
3౧ ॥ మామనుగృహ్యాయుత్రోక్తం తత్సత్యం కురు జంగమ । కించిత్కా-
లమిహస్థిత్వా గచ్ఛామీత్యుచ్యసే యది ॥ 3౨ ॥ నప్రేషయామి కుత్రా-
పి భవంతం నిశ్చలో భవ । శపథః క్రియతాం మే తద్విషయే జంగమోత్త-
మ ॥ 33 ॥ సత్యం వక్ష్యామి శ్రావ్యో హి భవాన్ త్రైశపచారణే । ఏవము-
క్తే బ్రహ్మనామ్ని తదా శ్రీజంగమోవదత్ ॥ 3౪ ॥ జంగమః । భోర-
క్షసి బ్రహ్మనామన్ దర్గంకిం షీకసి । హిత్వా భవంతం కుత్రాపి నగ-
మిష్యామి సువ్రత ॥ 3౫ ॥ తథాపి తే నిశ్చయార్థం శపథామీతి సత్వతః
భూతిం సమ్యక్సమాదాయ తత్ఫాలఫలకే దధౌ ॥ 3౬ ॥ త్వాం వినాయ
త్రకుత్రాపి నగచ్ఛామీత్యుదీరయన్ । ఉషిత్వా క్షణకాలం వై తత్రైవ
పునరబ్రవీత్ ॥ 3౭ ॥ కించిత్ప్రయోజనం మేస్తి గచ్ఛామ్యద్యైవ సత్వరం
ఆజ్ఞాం మే దేహి శీఘ్రం వై సర్వేశార్చనతత్పర ॥ 3౮ ॥ ఇత్యుచ్య-
మానం తం జంగమేశం ప్రాహ క్రుధాన్వితః । మాకృథాః సాహసం త్వం హి
మాదృశానాం పురస్థలే ॥ 3౯ ॥ ప్రమాదో వా స్వభావో వా భ్రాంతిర్వా
భవతో నఘ । శాపత్యం త్వం కరోషీతి నవేద్మి త్వాం కదాచన ॥ ౪౦ ॥ అ-
ద్యైవ భస్మనా సాకం ప్రమాణం కృతవానసి । యత్రకుత్రాపి హిత్వా త్వాం
నగచ్ఛామీతి చోచ్చరన్ ॥ ౪౧ ॥ ఇదానీం గంతుముద్యుక్తే కథం తు పశ్య-
తి శంకరః । అహం కథం సహిష్యే త్వాం గమనోద్యుక్తమానసం ॥ ౪౨ ॥
సర్వం మిథ్యైవ మే భాతి సత్యసంధా హి సాధవః । గమనేచ్ఛా కదా మాస్తు
ప్రాణైః కంఠగతైరపి ॥ ౪౩ ॥ అస్మాత్ స్థలాత్ కథం త్వాం వై విముంచా-

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మిమహామతే । యదిముంచామి సద్భక్తే ర్లోపస్యాత్సద్వ్రతస్య చ । ౪౪ ॥
కిమర్థమాగతోఽసి త్వం కిమర్థం తు గమిష్యసి । సర్వం కథయ మే తాత స
ఘృణాః ఖలు సాధవః । ౪౫ ॥ ఇత్యుచ్యమానం తం శ్రీమ ద్రాక్షసబ్రహ్మనామ
కం । పునరేవము వాచ శ్రీ జంగమః కపటాకృతిః । ౪౬ ॥ భో రాక్షసబ్ర
హ్మనామక స్వయం జంగమసత్తమః । స్వచ్ఛందగామిన స్సత్యం సంచ
రామో దివానిశం ॥ ౪౭ ॥ నాస్మాకం భీతిరస్త్యస్మాత్పురుషాద్వ్యాఘ్రతోఽపి
వా । పిశాచాద్ఘోరరూపాద్వా కః కిం మాం వైకరిష్యతి । ౪౮ । మహాఘో
రగాణాం వల్మీకే వాసః కిం నిశ్చలం భవేత్ । తథైవ మాదృశానాం చ సం
స్థితిర్ద్విదినాత్మికా । ౪౯ ॥ మాదృశానాం గుణాం త్సర్వాన్ వర్ణితుం కః క్ష
మో భవేత్ । అలం బహువిధైర్వాక్యైర్విలంబో జాయతే మమ ॥ ౫౦ ॥ గ
చ్ఛామ్యద్యైవ సహసా కిం కరిష్యసి మామిహ । పశ్యామీతి ప్రయాణాభి
ముఖో భూజ్జంగమోత్తమః ॥ ౫౧ ॥ ఏవముక్త్వా ప్రయాణాభిముఖే శ్రీ
జంగమోత్తమే । రాక్షసబ్రహ్మనామాయం ప్రత్యువాచ ప్రహర్షతః ॥
౫౨ । స్వామిన్ జంగమసర్వజ్ఞ నిగమాగమవిద్వరాం । సర్వశాస్త్రపురా
ణాని వేత్సి సర్వవ్రతాని చ । ౫౩ ॥ కిమర్థం మాం మూర్ఖచిత్తం కరోషి
త్వం మహామతే । పాపానాం మహతాం మధ్యే వ్రతభంగో మహత్తరః ॥
౫౪ ॥ త్వత్తోఽపి వివేకీ నాస్త్యన్యో త్వత్తో నాన్యోఽస్తి మే గురుః । మయి జీవతి
భో జంగమోత్తమ త్వమనుగచ్ఛసి ॥ ౫౫ ॥ న త్యజామి భవంతం వై నానా
ధర్మవిశారదం । ఏవం శ్రీరాక్షసబ్రహ్మనామ్నో వాక్యం నిశమ్య సః ॥
౫౬ । జంగమః కుపితాత్మా సన్ పునః ప్రోవాచ తం ప్రతి । జంగమః । పూ
ర్వం మహేశభక్తాస్తు బహవస్సంతి ధార్మికాః ॥ ౫౭ ॥ బహుధా భక్తిమా
ర్గానుసారిణో వ్రతనిశ్చలాః । నిరంతరం శివధ్యానపరాస్సచ్చిత్సుకా
న్వితాః । ౫౮ ॥ భక్తితాత్పర్యయుక్తాశ్చ భవభక్తసమర్చకాః । బహు
ధా కాయక్లేశేన భక్తిముత్పాద్య విస్తరాం । ౫౯ ॥ భక్తసంఘాంస్తోష
యిత్వా ధనధాన్యైరశేషతః । శివసాయుజ్యమాపుర్వై షట్స్థలజ్ఞాననిశ్చ
లాః ॥ ౬౦ ॥ ఏవం బహుక్రియావంతో దృష్ట్వా భూతలవాసినః । మయా
భవత్సమానో హి జంగమప్రతిబంధకః ॥ ౬౧ ॥ న దృష్టోఽయ త్రకుత్రా
పి నానాధర్మేషు సువ్రత । ఇత్యుచ్యమానస్సాలోక్య జంగమం బహుధా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షిణా ॥ ౬౨ ॥ క్రుద్ధోసౌ రాక్షసబ్రహ్మ నామకః పునరబ్రవీత్ । జాలాంతర
గతః పక్షీప క్షోత్క్షేపణాత్యో యథా ౬౩ ॥ బహిర్గ్నాయాతి తద్వాక్యం కథంగ
చ్ఛసి జంగమ । ఇత్యుదీరణమాత్రేణ జంగమః ప్రాహనిగ్రహాత్ ॥ ౬౪ ॥
నమంతం రాక్షసబ్రహ్మ నామానం ప్రతినిర్భయః । నాహం బిభేమి భవతో
మృగేంద్రోశశశాబకాత్ ॥ ౬౫ ॥ కింబిభ్యతి వదాస్మాకం రాక్షసబ్రహ్మ
నామక । శార్దూలోత్యుగ్రదుర్ధర్షో బిడాలఇవబిభ్యతి ॥ ౬౬ ॥ త
థైవ సర్వభక్తౌఘ వన్మాం వేత్సిస్వభావతః । తవత్వజ్జనకస్యాపి నబిభేమి
కదాచన ॥ ౬౭ ॥ యథాభక్తజనాన్సర్వే భవదాజ్ఞానుసారిణః । భూత్వా
భవద్గృహాద్బాహ్యం న నిర్యాంతి తథా న హి ॥ ౬౯ ॥ ఇహాగ
చ్ఛమమాగ్రేత్వం కథంమామనురోధసి । పశ్యామీతి సముద్యుక్తో భవ
దుద్ధాయపీఠతః ॥ ౭౦ ॥ గంతుముద్యుక్తమేవం వై రాక్షసబ్రహ్మనామ
కః । ఆక్రమ్య మార్గమేతస్య కథంగచ్ఛసిగచ్ఛధ ॥ ౭౧ ॥ ఇత్యుక్త్వాని
జబాహుభ్యాం దృఢమాలింగ్య యత్నతః । స్వయం వై సుస్థిరో భూత్వా
భూమౌ సంస్థితవాన్క్రుధా ॥ ౭౨ ॥ తద్బాహుమధ్యగో జంగమోత్తమః
కపటాకృతిః । అదృశ్యత్వమగాచ్ఛీఘ్ర మనవద్యగుణోన్నతః ॥ ౭౩ ॥
జంగమే శేమహాప్రాజ్ఞే జటిలే కపటాకృతౌ । అదృశ్యత్వంగతేతస్మిన్ రా
క్షసబ్రహ్మనామకః ॥ ౭౪ ॥ బహుచింతాపరో భూత్వా కింకరోమీత్య
చింతయత్ । కిమర్థమాగతో జంగమోత్తమో మామకం గృహం ॥
సమాగత్యదృఢీకృత్య మామత్యంతం సుభావనైః ॥ అదృశ్యోవాహంగమిష్యా
మీత్యుక్త్వాదృశ్యత్వమాప్తవాన్ ॥ ౭౬ ॥ వ్రతభంగోద్య మేజాతః కిం
వృథావ్యర్థచింతనైః । ప్రాణానహంపరిత్యజ్య వ్రతంసంరక్షయామి వై
౭౭ ॥ ఏవం నిశ్చిత్య మనసా స్వకంఠం చేత్తుముద్యయౌ । భస్మోద్ధూళితస
ర్వాంగో రుద్రాక్షాభరణైర్యుతః ॥ ౭౮ ॥ నిత్యక్రియాంసమాపాద్య ని
శ్చలోదగ్రమానసః । ధ్యాయన్మహేశనామాని సహస్రాణి ముహుర్ము
హుః ॥ ౭౯ ॥ కంఠే ఖడ్గం సముత్క్షిప్య ఛేత్తుమక్షీణవృత్తితః । సముద్యుక్తే
మహాభక్తే రాక్షసబ్రహ్మనామని ॥ ౮౦ ॥ ప్రాదురాసమహాదేవః పార్వ
త్యాసహ శంకరః । పరమానందసందోహ భరితస్సుందరాకృతిః ॥ ౮౧ ॥
కందర్పారిః కాలకంఠః కపాలీ కరుణాకరః ॥ కలుషాపహర శ్రీమాన్కాలకా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

లోమహేశ్వరః ॥ ౮౨ ॥ మహాబాహుర్వాహనోద్ధీరో మదోద్ధతమదాప
హః । ఏతాదృశంమహాత్మానం సమీక్ష్యశశిశేఖరం॥ ౮౩ ॥ ప్రణనామ
మహాభక్త్యా గర్కసిబ్రహ్మనామకః॥స్వామిన్ శంకరదేవదేవ మదనప్రధ్వం
సకాలాంతక ।ప్రాలేయాచలకన్యకార మణదుష్పాపాటవీపావక। ప్రద్యు
మ్నాంతకపావనాచ్యుత ముఖప్రస్తూయమానావ్యయ। శ్రీకంఠాశ్రిత
చిత్తకంజ నిలయశ్రీశైలవాసావమాం ॥ ౮౪ ॥ భూతేశామలభూతి
భూషితలసద్దేహప్రతాపోజ్వల! ప్రధ్వంసీకృతపాపపుంజ కరిదైత్యధ్వం
సకశ్రీకర ॥ ౮౫ ॥ నిత్యోత్సాహనిరామయ ప్రమథసత్కారుణ్యకా
మ్యాగదద ।భ్రాజత్కుండలికుండలోరగ మహాభూషావమాంసర్వదా ॥
౮౬ ॥ ఏవంసంస్తుత్యదేవేశం శంకరంలోకశంకరం । పపాతపాదయో స్త
స్య పరమేశస్యశూలినః ॥ ౮౭ ॥ ప్రణమంతంమహాభక్త్యా రాజసబ్ర
హ్మనామకం । సముద్ధాప్యమహేశానః ప్రాహశ్రీపతివందితః ॥ ౮౮ ॥
ప్రసన్నోస్మిమహాభక్తి భావనప్రమథోత్తమ । వరంవరయదాస్యామి
సాధ్యంవాసాధ్యమేవవా ॥ ౮౯ ॥ అనేనస్తోత్రయుగ్మేన యఃపుమాన్
స్తూయతేసదా । తస్యాభీష్టంప్రదాస్యామి నాత్రకార్యావిచారణా ॥౯౦
ఇత్యుచ్యమానేదేవేశే రాజసబ్రహ్మనామకః । ప్రత్యువాచమహాదేవ
ప్రసన్నేత్వయిశంకర । కిమసాధ్యంభవేత్స్వామిన్ వాంఛేసామీప్యమేవ
తే । తథాస్త్వితిమహాదేవః కైలాసంప్రవివేశయత్ ॥ ౯౨ ॥ ఏవంశ్రీ
రాజసబ్రహ్మ నామకశ్శంకరేణసహ । సబాద్యంసహసాశం కరావా
సంప్రాపబుద్ధిమాన్ ॥ ౯౩ ॥ రౌద్రసత్తితియాప్రోక్తా సాతథైవచజంగ
మ । సంపాద్యసుజనావాసం కైలాసంప్రాపసుందరీ ॥ ౯౪ ॥ ఇతిశ్రీ
మచ్చెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే రౌద్రసత్తి మహిమాను
వర్ణనం నామత్రింశోఽధ్యాయః॥

—※—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

శ్రీసాంబశివాశాంతసత్తికథా

(ఏకత్రింశోఽధ్యాయః ప్రారంభః)

రేణుకః । ఆసీత్పూర్వం కమలనయనా కంబుకంఠీ కృశాంగీ కం ద
ర్వాద్రిప్రమథగణప త్పద్మభృంగాయమానా । సత్యోత్సాహా సకలజన
సన్మాననీయా గుణాఢ్యా సర్వేశాంఘ్రిద్వయహిత మనా శాంతిసత్తీతినా
మ్నా ॥ ౧ ॥ ఏకదా భర్తృశుశ్రూషా పరా శాంతసతీ ముదా । భర్తురభ్య
భ్యంగనోద్యుక్తే స్వయంచోద్ధాయ వేగతః ॥ ౨ ॥ శిరస్సంలిప్య తైలేన
సర్వాంగాణి తథైవచ । చాణకేనచ పిష్టేన తథా చాన్యైశ్చ పిష్టకైః ॥ ౩ ॥
ఉద్వర్తనం చకృత్వాథ స్నానార్థం మజ్జనాలయే । సమానీయ పతిం వేగా
దనుమోదనపూర్వకం ॥ ౪ ॥ స్నాపయంతీ సతీ తస్య నిజాంజలిపుటేన వై
జలముత్క్షేపయామాస పతిరక్షణతత్పరా ॥ ౫ ॥ ఏతచ్చిత్రం సమాలోక్య
భార్యాం పప్రచ్ఛ బాలవత్ । ప్రియే కిమర్థముదకం ప్రోత్క్షిప్తమధునా
త్వయా ॥ ౬ ॥ సర్వమాఖ్యాహి సుశ్రోణి శ్రుణోమి త్వన్ముఖాదహం ।
ఇత్యుచ్యమానా సా భర్త్రా తూష్ణీంభూత్వా క్షణం స్థితా ॥ ౭ ॥ పునః పునశ్చ
పప్రచ్ఛ తాం పత్నీం వై పతివ్రతాం । సాథ గ్తారమనుప్రాప్య ప్రబద్ధాంజలి
సంపుటా ॥ ౮ ॥ స్వామిన్వక్ష్యామ్యహం పశ్చాద్భుక్త్వా సుస్థితాంగజ ।
తథాస్త్వితి పతిస్తస్యాః స్నాత్వా శుద్ధోదకైశ్శుభైః ॥ ౯ ॥ శుభ్రవస్త్రాణి
చోద్ధృత్య భస్మోద్ధూళితవిగ్రహః । రుద్రాక్షమాలాభరణః పంచాక్షర
మనుంజపన్ ॥ ౧౦ ॥ శివపూజాం తతః కృత్వా భుక్త్వా భక్తజనైస్సహ ।
సుఖాసనే సమాసీన స్సుశీలాం స్వప్రియాం తదా ॥ ౧౧ ॥ పునః పప్రచ్ఛ వృ
త్తాంత మానుపూర్వకమాదరాత్ । ప్రియే మత్స్నానకాలే వై జల
ముత్క్షేపణం కృతం ॥ ౧౨ ॥ కిమర్థమేతదిత్యుక్తే పశ్చాద్వక్ష్యామి తే ప్రభు
నం । ఇత్యుక్తం హి త్వయా సాధ్వి తదద్య వద సువ్రతే ॥ ౧౩ ॥ ఇత్యుచ్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మానంభర్తారం ప్రాహసాననితాపునః । శ్రోతవ్యమధునాస్వామిన్ వ
త్ష్యామ్యవహితశ్శృణు ॥౧౪॥ మత్తో౽దరీమహేశాన ముద్దిశ్యైసగ్రమా
నసా । మహారణ్యేమృగేంద్రాది సంకులేచభయంకరే ॥ ౧౫ ॥ తపశ్చ
చారబహుధాచా త్యుగ్రంసత్ఫలాశ్రితం । తపోయోగాత్సముత్పన్నా
జ్వాలాశ్చాంబరగామినీ ॥ ౧౬ ॥ తజ్జ్వాలాశమనార్థం తద్రక్షణార్థంకృ
పానిధే । జలముత్పత్తిమధునామ యాసమ్యజ్ఞిశామయ ॥ ౧౭ ॥ ఇత్యు
చ్యమానాంతాం జాయామిత్యతత్పతిరబ్రవీత్ । క్వచారణ్యంమహాఘో
రం క్వచతేభగినీప్రియే ॥ ౧౮ ॥ క్వతపో౽గ్నేర్మహాజ్వాలా క్వత్వంకమల
లోచనే । సర్వంమిథ్యైవమేభాతి తథ్యంవక్తుమిహార్హసి ॥౧౯ ॥ మాం
మిథ్యావాగ్భిరాశ్వాస్య సత్యేనబ్రూహిభోప్రియే । యదిసత్యంవిజానాసి
తదేవకథయాద్యమే ॥ ౨౦ ॥ ఏవంభర్తుర్వచశ్శ్రుత్వా ప్రగృహ్యాపతిపద్యు
గం । ప్రత్యువాచప్రహస్యైనం భర్తారంప్రతిభామినీ ॥ ౨౧ ॥ స్వామిన్
ప్రాణేశశ్రోతవ్యం మయాయద్యత్సమీరితం । అసత్యంనభవేత్క్వాపి స
త్యంసత్యంబ్రవీమ్యహం ॥ ౨౨ ॥ శివభక్తియుతానాంవై లింగాంగైక్య
విదాంసదా । కిమసాధ్యంభవేల్లోక త్రయేశంభుసమర్చనాత్ ॥ ౨౩ ॥
దూరతశ్శ్రవణందూర దృష్టిశ్చగమనంతథా సర్వంసులభమేవాస్తు ప్రసా

రేణుకః కేతనామకభక్తకథా.

దాత్పార్వతీపతేః ॥ ౨౪ ॥ కథంచేద్వచ్మిసర్వజ్ఞ శృణుశ్రద్ధాసమన్వితః ।
పూర్వంకల్యాణపుర్యాంతు పుమానేకోమహత్తరః ॥ ౨౫ ॥ సకేతనామ
కోనిత్యం శివభక్తాంఘ్రిసేవకః । నిరంతరంధర్మనిష్ఠో నిత్యకాయకవాన్
కృతీ ॥ ౨౬ ॥ సకేతనామాసకలేష్టదాతా సర్వేశ్వ ధ్యానపరోనిరంతరం
స్వకాయకేనైవహిశర్వభక్తా ననేకధాతోషయతిప్రమోదాత్ ॥ ౨౭ ॥
చాలినీశూర్పకండోల కారకోబహుభక్తిమాన్ । నియమేనసమాయు
క్తో నిత్యోత్సాహీసుభక్తిమాన్ ॥ ౨౮ ॥ ఏకదాకేతనామాయం మ
హారణ్యంతునైణవం । గత్వాఛిత్వావేణుకాష్ఠాన్ చాలినీశూర్పకాదికాన్
౨౯ ॥ కృత్వావీథీషువిక్రీయ్య తల్లబ్ధంస్వత్వమన్వహం । గృహీత్వాతేన
స్వల్పేన సద్భక్తారాధకో౽భవత్ ॥ ౩౦ ॥ ఏవంగతేషుకాలేషు చైకదాకే
తనామకః । సదాశ్రీకంఠమీశానం ధ్యాత్వామనసినిశ్చలః ॥ ౩౧ ॥ య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యాభూదూపివిపినంనా నాద్రుమలతావృతం । చంపకాశోకపుంనాగ ఖ
ర్జూరీవకులోచ్ఛ్రితం ॥ ౩౨ ॥ కురంటకోవిదారామ్ల పిచుమందద్రుమా
వృతం । లతాహింతాలతక్కోల తతిభిఃపరిశోభితం ॥ ౩౩ ॥ నికుంజపుంజై
రాక్రాంతం తథా వేణుసమావృతం । పశ్యన్మదా వేణుపుంజం తన్మధ్యేసం
స్థితంగురుం ॥ ౩౪ ॥ వేణుం వైచిచ్ఛినత్ కేత నామకోనిత్యకాయకః । అ
ఖర్వశతపర్వాణ మతిస్థూలంచభాసురం ॥ ౩౫ ॥ తస్మిన్నవసరేశంభుర్భ
క్తాభీష్టఫలప్రదః । తత్కేతనామకస్యోరు భక్తిమీక్షితుమాదరాత్ ॥ ౩౬ ॥
తద్వేణౌసుప్రకాశాని స్వర్ణబీజాన్యకల్పయత్ । దృష్ట్వాబీజాన్యమూ
ల్యాని జల్ బజ్జాఇతిసంత్యజన్ ॥ ౩౭ ॥ అన్యః గుల్మం వైణవకం దృష్ట్వా
సమ్యగ్వనాంతరే । వేణుగుల్మఃసమీచీన ఇతిమత్వాముదాతదా ॥ ౩౮
అచ్ఛినద్వేణుగుల్మ మసిధారేణసాహసీ । తేనాసినా వేణుగుల్మం ప్రహా
తంపతితంభువి ॥ ౩౯ ॥ తన్మధ్యసంస్థితఃకశ్చి న్మహాయోగీమహేశ్వరం ।
ధ్యాయం స్తపశ్చచారాతి దీర్ఘకాలంమహత్తరం ॥ ౪౦ ॥ సముసిర్వేణు
గుల్మేన సాకంభూమావపతద్భువి । మహాదేవమహేశానే త్యసూన్ తత్యా
జతత్క్షణే ॥ ౪౧ ॥ శివంస్మరంతంతంప్రాణాను త్సృజంతంమహామునిం ।
బహిరానీయ కేతాఖ్యో బహుధావిస్మయాకులః ॥ ౪౨ ॥ పశ్యన్ బహు
ప్రకారేణ విలలాపముహుర్ముహుః । శంభోశంకరదేవేశ రక్షరక్షేతి
చోచ్చరన్ ॥ ౪౩ ॥ అహాపాపతమోభూత్వా కథంస్థాస్యామిభూతలే । కిం
కరోమిక్వగచ్ఛామి కఃపుమాన్మాంసముద్ధరేత్ ॥ ౪౪ ॥ కిమర్థంప్రాతరు
ద్ధాయ ఘోరంపిపినమాగతః । ఆగతోప్యతిలోభేన గుల్మంఛిద్మహి వైణ
వం ॥ ౪౫ ॥ నావిమృశ్యాతివేగేన కిమర్థంఛిద్మ వైణవం । ఏతద్గుల్మ
నిమిత్తేన నిహతోముసరుత్తమః ॥ ౪౬ ॥ లోభాత్క్రోధోభవత్యేవ
క్రోధాద్ద్రోహసముద్భవః । ద్రోహేణనరకప్రాప్తి ర్భవేన్నాత్రవిచారణా ॥
౪౭ ॥ ఇతిచింతాపరోభూత్వా కేతాఖ్యోత్యంతబుద్ధిమాన్ । పపాతభువి
సంతప్త చిత్తశ్శివశివేతిచ ॥ ౪౮ ॥ తత్రకళ్యాణనగరే కేతాఖ్యస్యమహా
మతేః । పత్నీపరమధర్మాత్మా గణార్చనపరాసతీ ॥ ౪౯ ॥ అలంకృత్యగృ
హంస్వీయ మర్చనోత్సాహినీతథా । శుశ్రావార్తధ్వనింఘోరం । శివో
చ్చారణపూర్వకం ॥ ౫౦ ॥ స్వదేశికోపదేశేన స్వానుభూత్యాచతత్సతీ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దూరతశ్శ్రవణాన్మూని నిధనంచానుపూర్వకం ॥ ౫౨ ॥ దూరజ్ఞానాచ్చవిజ్ఞాయ దుస్సహ్యందుఃఖమాపసా । కవాటబంధనంకృత్వా వేశ్మతఃక్లిష్టమానసా ॥ ౫౩ ॥ పతిముద్దిశ్యగచ్ఛంతీ దుఃఖాకులితమానసా । ప్రవిశ్యగహనంఘోరం చోరవ్యాఘ్రభయాకులం ॥ ౫౪ ॥ నానాపక్షిగణాకీర్ణం నానాద్రుమలతావృతం । ఖచుంబద్వృక్షసంఘాతై ర్వేణుభిశ్చసమావృతం ॥ ౫౫ ॥ ఏకాకినీనిర్భయాచ మున్యర్థమతిదుఃఖినం । పతింవిలోక్యసానారీ పరమానందదాయినీ ॥ ౫౬ ॥ నమశ్చకారబహుధా ప్రబద్ధాంజలిసంపుటా । అతిభక్తిసమాయుక్తా హాశివేత్యనువాదినీం॥౫౭
పురస్థితాంభక్తినమ్రాం పుణ్యశీలాంపతివ్రతాం । ఏతాదృశీంసతీందృష్ట్వా హిత్వాదుఃఖంబభాషతాం ॥ ౫౮ ॥ కేతాఖ్యః ॥ బాలేకిమర్థమటవీం మహాసత్వసమన్వితాం । ఏకాకినీసమాయాతా విచిత్రంజాయతేమమ ॥ ౫౯ ॥ యేచకేచనదుర్మార్గ వర్తినస్త్వాంమహాపథి । పాతయామానురబలే కింమాంప్రతిముదావద ॥ ౬౦ ॥ గణాచనస్యకాలోయమభూతఇతివాసహే । అదృష్ట్వాయత్కృతంపాపం మయాదుర్మార్గవర్తినా ౬౧ ॥ యేనకేనాపివాశ్రుత్వా భవతీసముపాగతా । సర్వమాఖ్యాహిమే బాలేశ్రుణోమిముఖతస్తవ॥౬౨॥ ఇతిభర్తుర్వచశ్శ్రుత్వానత్వాబద్ధాంజలిఃపురః । స్థిత్వాభర్తారముద్దిశ్య ప్రాహసావనితాతదా ॥ ౬౩ ॥ భార్యా ॥ భవంతంబహుధాదుఃఖ పరిశ్రాంతంభయాన్వితం । హిత్వాత్రాహంవిశేషేణ స్థాతుంమేనప్రయోజనం ॥ ౬౪ ॥ ఇతిమత్వాద్రష్టుకామా భవత్సంనిధిమాగతా । ఇతిభార్యావచశ్శ్రుత్వా కేతాఖ్యఃపునరబ్రవీత్ ౬౫ ॥ బాలేకథంమహారణ్యే నిర్మనుష్యేభయంకరే । ఏకాకినోమమాత్యంతం దుఃఖప్రాప్తిశ్శ్రుతాత్వయా ॥ ౬౬ ॥ భార్యా ॥ భోభోప్రియతమ శ్రీమన్ భవత్కృత్యమనౌత్సుకం । మునేశ్చమరణంజ్ఞాత్వా త్వత్ప్రసాదాదిహాగతా ॥ ౬౭ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా దూరశ్రవణదర్శనం । అహోహావిచిత్రమహోజ్ఞానం దేవానామపిదుర్లభం ॥ ౬౮ ॥ కథంసంప్రాప్తిరభవ చ్చేతస్యాఃప్రమదామణేః । ప్రభావమాశ్చర్యయుక్త మితికేతాహ్వయస్స్మరన్ ॥౬౯॥ అహోహోసద్గురుణాలబ్ధ మేతత్ జ్ఞానంమహత్తరం అనయానహావిశ్వాసో మనసానుఫలప్రదః ॥౭౦॥ ఇతిసమ్యగ్విచార్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

థ తూష్ణీంభూత్వాక్షణంతతః । పత్నీంవిచారయామాస విశేషజ్ఞానసం
యుతాం ॥ ౨౧ ॥ భోభోః కమలపత్రాక్షి మామకంపాపముల్బణం । కే
నోపాయేనశామ్యేత తదాఖ్యాహిమహామతే ॥ ౨౨ ॥ లోకాపవాదతః
పాప వశతశ్చకథంప్రియే । దూరోభవామినస్పృష్టే త్వయాజ్ఞాతంనహిప్రి
యే ॥ ౨౩ ॥ ఏవంపతివచశ్శ్రుత్వా పునరాహతదంగనా । స్వామిన్భవద్భి
రజ్ఞాతం నహితేవక్తుముత్సహే ॥ ౨౪ ॥ తథాపికించిద్వక్ష్యామి యదుక్తం
శాస్త్రవాదిభిః । ప్రమాదాద్యత్కృతంపాపం ప్రాణత్యాగాద్వినశ్యతి ॥ ౨౫
నాన్యథేతిజగుస్సర్వే విద్వాంసో వేదపారగాః । తస్మాత్కింవచ్మిసర్వజ్ఞ సా
రంవేత్సిహిసత్వతః ॥ ౨౬ ॥ మునిశ్రేష్ఠో యమతులో నిరాహారో దివానిశం ।
సాక్షాచ్ఛంకరపాదాబ్జ సంసక్తామలమానసః ॥ ౨౭ ॥ ఏతాదృశం
మునివరం హత్వాపాపోపశాంతయే । ఉపాయం నాత్రపశ్యామి నూనమ
కప్రాణతఃపరం ॥ ౨౮ ॥ ఇతినిశ్చలసద్వృత్తే భర్తుశ్చిత్తంనిరీక్ష్యసా
పత్యుఃపూర్వంమదీయాసూన్త్యజామీతిదృఢవ్రతా ॥ ౨౯ ॥ భర్తుర్హ
స్తగతంఖడ్గం సమాదాయాతివేగతః । స్వశిరశ్ఛేత్తుముద్యుక్తాం తస్యాం
శ్రీశంకరోవ్యయః ॥ ౩౦ ॥ పార్వత్యాసహితశ్శర్వః సర్వాతీతఃకళానిధిః ।
కాలకాలఃకృపాసింధుః కపాలీకలుషాపహః ॥ ౩౧ ॥ వృషధ్వజో వృషా
ధీశ వాహనోవిశ్వపావనః । మన్మథాకారసంహర్తా మధుసూదనవందితః
౩౨ ॥ ప్రాదుర్బభూవసహసా భక్తసంరక్షణోత్సుకః । అశేషదేవతా
రాధ్య చరణశ్చంద్రశేఖరః ॥ ౩౩ ॥ ఏతాదృశంమహాదేవం భక్తాను
గ్రహతత్పరం । సమీక్ష్యసహసోద్ధాయ ప్రణమ్యశిరసాతదా ॥ ౩౪ ॥
స్తోత్రంచకారబహుధా సురాసురనమస్కృతం । మహేశంఫణికోటీరం
మారారింమహిమోజ్జ్వలం ॥ ౩౫ ॥ రాజరాజసఖామరార్చిత రమ్యపా
దసరోరుహ । శ్రీధరార్చితచిత్తజాంతక చంద్రశేఖరశంకర । ధ్యానగ
మ్యమహేశదేవ దురాత్మనాంబహుదుఃఖద । ప్రాంశుపాండురదేహపా
లయ పార్వతీశపరాత్పర ॥ ౩౬ ॥ వ్యాఘ్రచర్మసుచేలవాసుకి కుండలీ
శ్వరకుండల । శ్రితజనాఘవినాశగిరిజా చిత్తపంకజభాస్కర । భారతీ
శ్వరపద్మనాభవిమృగ్యమానశిరఃపద । భ్రాజదగ్నిరవీందులోచనభక్త
చందనపాహిమాం ॥ ౩౭ ॥ ఏవంస్తోత్రైరనేకైస్తం స్తుత్వాశంభుముఖ్యా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పతిం । ప్రాణనామక కేతాఖ్యో కారుణ్యామృతసాగరం॥ ౮౮ ॥ ప్రణమం
తం భక్తిమంతం కేతాఖ్యం తం మహేశ్వరః । ఉద్ధృత్యాశ్వాస్య భో కేత
నామన్ సద్భక్తివర్ధన ॥ ౮౯ ॥ తేభక్త్యా దృఢశక్త్యా చ పత్న్యాశ్చ ప్ర
మదామణేః । సంతుష్టోస్మి సదానంద మయం కైలాసముద్భుతం ॥ ౯౦ ॥
ఆగచ్ఛ శ్వఫు నేత్యుక్త్వా విమానే పుష్పశోభనే । గతప్రాణం మునివరం పు
నః ప్రాణిసమంగనాం ॥ ౯౧ ॥ కేతాఖ్యం చ సమావేశ్య తైస్సాకం స్వాయ
ముష్యహో । కైలాసమాయయుశ్శీఘ్రం కాలకంఠకపాలభృత్ ॥ ౯౨
ఏవంతు దూరశ్రవణం దేశికస్య కృపాబలాత్ । సులభ్యమేవ భవతి నాత్ర
కార్యా విచారణా ॥ ౯౩ ॥ పునర్వై దూరదృష్టేశ్చ ప్రభావం కథయామ్యహం
శ్రుణు స్వామిన్ విశేషేణ విచిత్రం సర్వదేహినాం ॥ ౯౪ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చె
న్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే శాంతిసతి మహిమానువర్ణనే
కేతాఖ్యభక్తవర్ణనం నామ ఏకత్రింశోధ్యాయః ।

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

నారదబ్రహ్మకథా.

(ద్వాత్రింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః । శాంతసతీ ॥ భోః ప్రాణనాథపూర్వం వై కల్యాణనగరే
శుభే । నారదబ్రహ్మనామాసీత్ కందర్పారాతిభక్తిమాన్ ॥ ౧ ॥ స్వ
రూపసౌందర్యసమానవర్జిత స్సదాశివధ్యానపరో విలాసీ । జయంతకంద
ర్పవసంతముఖ్యాస్తస్య స్వరూపేణ సమం నయాంతి ॥ ౨ ॥ సంగీతసాహిత్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కళాసువేదీ సర్వోత్తమశ్శర్వగణార్చనోత్సుకః । సనారదబ్రహ్మాసున ష
కోభూ న్నమ స్తవిద్యాస్వనివార్యశక్తిః ॥ ౩ ॥ సత్యవ్రతీసర్వజనానురక్త
స్వరూపతః కామినికామదాయి । యాయాస్త్రియస్సాన్వభిమతేన స్వస్మి
న్కామతు గ్రైరాహతమానసాస్యుః । ౪ । తాభ్యస్సమాదాయసువర్ణ
మూల్య మానందసంధాయకకర్మతాసాం। దత్వాతదాతద్ధ్రిణేన నిత్యం
గణార్చనోత్సాహపరోబభూవ । ౫ ॥ ఏవంగతేషుకాలేషు బహుషు
ప్రాకటస్మృతిః । నారదబ్రహ్మనామాసౌ సద్రశ్రేష్ఠోతిభక్తిమాన్ ॥ ౬ ।
ఏకదాకల్యకాలేతు స్నాత్వాశ్రీనిర్మలోదకే । ధృత్వావిభూతిరుద్రా
క్షాన్ తథైవవసనానిచ । ౭ ॥ మజ్జంలింగమూర్తేశ్చ కృత్వాస్వాయ
మతంద్రితః । నిత్యకాయకకర్మార్థం గృహాద్బాహ్యంవినిర్యయౌ। ౮ ॥
సంధార్య ఫాలఫలకేతిలకంసమోద మాచ్ఛాదితః ప్రవిమలంవసనం ప్రగృ
హ్య । క్షౌమంతుకూలమపిభాసురమధ్యదేశే బధ్వాయయాకలితకామిని
కాలసర్పః ॥ ౯ ॥ చందనేనపరిలిప్యనిజాంగం తాళవృంతవిలసన్నిజపా
ణిః । నాగవల్లిదళచర్వణోన్ముఖః కామినీజనహృదబ్జచకోరః॥౧౦ ॥ వామ
దృక్ప్రసరతోవని తానామాక్రమన్ దృఢతరామపిస్మృతిం। చిత్తజాశుగవ
శాంతువిధాయ ప్రాయయాపరమయాముదాతదా ౧౧॥ఏలాలవంగకలి
తామలనాగవల్లీ పత్రోల్లసత్కరతలఃకమనీయవేషః । తచ్చర్వణేనచవి
రాజితతుండహస్తః ప్రద్యుమ్న ఏవనహినాస్యఇతిప్రచారః ॥ ౧౨ ॥ శిఖా
సముద్వేల్లితపుష్పమాలికః సుగంధికుందోజ్జ్వలగుచ్ఛహస్తః । గాయన్మ
దాగీతమనేకధాతదాసమాయయావీథిషుసంచరన్ సః ॥ ౧౩ ॥అనేకదివ్యా
భరణైస్సమేతో సుమాలికావేష్టితకంఠదేశః ।పదేపదేకాలవిలంబమాచ
రన్ సమాయయౌసారసపత్రలోచనః । ౧౪ ॥ సర్వాంగనాచిత్తమతీవ
చంచలంకుర్వన్ సదానందమయంసుహాసీ । ఆశ్చర్యమత్యంతమనోవి
కారం బహూవచాలోకనతోంగనానాం ॥ ౧౫ ॥ ఏవంసమాగత్యశనైశ్శ
నైస్తదా సనారదబ్రహ్మసునామకోమహాన్ ।అనేకగర్భోజ్జ్వలదభ్రచుం
బచ్ఛృంగోన్నతోంశుస్థిరవేదికాంతాం ॥౧౬ । సరాజవీథింసహసాప్రవి
శ్య స్వరైర్జగాళ్ంకరశాశ్వతేశ । సదాశివశ్రీభ్రమరాంబికేశ ప్రమా
దతోమాం పరిపాలయేతి । ౧౭ ॥ ఏవంగాయంత్సమాయాంతం సాక్షా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

స్త్రీభూస్మన్మథాకృతిం । నారదబ్రహ్మనామాన మతిరూపిణమంజసా ॥ ౧౮
కాచిద్ధర్మ్యస్థవనితా రాజపత్నీస్వరూపిణీ । జాలమార్గస్థనయనా సమ్య
గాలోక్యరూపిణం ॥ ౧౯ ॥ మదనజ్వరసంతప్త హృదయాభువిమూర్ఛి
తా । పునరుద్ధాయవేగేన పూర్వవద్వీక్ష్యసావధూః ॥ ౨౦ ॥ సవిస్మయా
చసంజాత పులకాంచితవిగ్రహా । వర్ణయామాసబహుధా నారదబ్ర
హ్మనామకం ॥ ౨౧ ॥ కోయంకస్మాదిహాయాతో భూలోకపురుషోనహి
స్వర్గమర్త్యాదిలోకేషు చాపిమాన్యోసురూపవాన్ ॥ ౨౨ ॥ పూర్వంమా
దృశ్యంకరేణ హతఇత్యేవశుశ్రుమః । సాంగోభూత్వామన్మథోయం కస్మా
దిహసమాగతః ॥ ౨౩ ॥ ఏవంనోచేద్వసంతోవా జయంతోవానవేద్మ్య
హం । సాధ్వాద్యపక్షేశపుత్రోవా నోచేన్మానుష్యమండలే ॥ ౨౪ ॥ ఏ
తాదృశంరూపవంతం నపశ్యేయత్రకుత్రచిత్ । హృదయంమేసమాక్రాం
తం తస్మిన్నేవసునిశ్చలం ॥ ౨౫ ॥ అత్యంతంకామవిశిఖా బాధ్యంతేకింక
రోమ్యహం । కిమర్థంగృహ్యపథంప్రాప్తోమాం కిమర్థంనపశ్యతి ॥ ౨౬
విరహానలమేతంవై కథంశామ్యతిశంకర । అనేనయాస్త్రీరమతే తత్సౌం
దర్యంవదామికిం ॥ ౨౭ ॥ యావధూరస్యనికటం ప్రాప్నోతిక్షణమప్యహో
తస్యాఃపూర్వకృతంపుణ్యం వర్ణితుంనైవశక్యతే ॥ ౨౮ ॥ అనేనసాకం
భూతల్ప మపిపుష్పోపతల్పకం । అనేనభాషణంస్వల్ప మప్యానందప్రదా
యకం ॥ ౨౯ ॥ కథమేతేనమేసంగో భవేదిత్యతిమోహితః । లుఠంతీవిల
పంతీచ గతాచాధింకృశోదరీ ॥ ౩౦ ॥ హాహామేప్రాణనాథ హాహా
మేజీవనౌషధ । హాచిత్తచోరహాకాంత త్వదీయాంకురుమామిహ ॥ ౩౧ ॥
గత్వాశీఘ్రంమామకీయాం వ్యథాంతస్మైనివేద్యచ । ఏతత్ఫలంసమానే
తుం కాథవేద్వనితామమ ॥ ౩౨ ॥ అద్యాహంస్వల్పకృత్యావై గమి
ష్యామితదంతికం । గృహ్ణాతివానవామాంతు కోవింద్యాదీశ్వరంవినా ॥ ౩౩
ఏవంబహుప్రకారేణ జ్వలంతీంభువిమూర్ఛితాం । పునరుద్ధాయహా
కాంతేత్యుచ్చరంతీంపదేపదే ॥ ౩౪ ॥ పుష్పబాణైషుభిస్త్రస్తాం పుష్పశ
య్యాంవిలాసినీం । నిందంతీమాత్మజననం నిశ్వసంతీంముహుర్ముహుః
౩౫ ॥ ఏతాదృశీంరాజపత్నీం వీక్ష్యతత్ప్రియదూతికా । సమాగత్యాంతి
కంతస్యాస్సాశ్చర్యంసమభాషత ॥ ౩౬ ॥ భోభోకమలపత్రాక్షి ప్రమదా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మణిపామరే । వ్యర్థం కిమర్థం లుఠసి ప్రత్యాఖ్యాహ్యద్య మాం ప్రియే
౩౭ । అసాధ్యం సాధయిష్యామి సాధ్యం చేత్తే కుతో భయం । సర్వం కథయ
సుశ్రోణి నిర్వహిష్యామి సత్వరం । ౩౮ ॥ మాశైషీరితి చాశ్వాస్య ప్రే
యసీం ప్రేమపూర్వకం । గృహీత్వా తాం యయౌ రాజ పత్నీమంతర్గృహం
తదా ॥ ౩౯ ॥ సా రాజపత్నీ సహసా తామాఖ్యాతుం ప్రియయా సహ । సశో
కక్షణం పశ్చాదువాచ స్థిరస్మృతిః ॥ ౪౦ ॥ భో భోః ప్రియతమే సర్వం వ
క్ష్యామ్యవహితా శృణు । కశ్చిద్యువా కామరూపో గానవిద్యావిశారదః ॥
౪౧ ॥ జయంతో వా వసంతో వా నలో వా నలకూబరః । కో వా న జానే త
ద్వార్తా మపి కాపి న వక్తి మాం ॥ ౪౨ ॥ మదర్థం తే ప్రయాసా స్యాత్తను
స్వేవ యద్భో సఖి । తస్యావయవసౌందర్యం వక్తుం మే న హి ధీరతా ॥ ౪౩
తమానయాద్య సాన్నిధ్యం మమ ప్రియతమే శుభే । నో చేత్ప్రాణాన్విముం
చామి సత్యం వచ్మి సుఖప్రదే । ౪౪ ॥ మోహాబ్ధితరణోపాయే తరుణీ త్వ
మసి ప్రియే । కథం వా చానయిత్వా త్వం ప్రాణదానం కురు ప్రియే । ౪౫ ॥
మదీయోపాసనం తస్మై మదీయం జీవనం తదా । మనో మదీయం తస్మిన్నైవ
వ సత్యేవ న సంశయః ॥ ౪౬ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన దర్శయాశు ప్రి
యం మమ । త్వాం వినా న హి మే కార్యకర్త్రీ కార్యానుమోదినీ ॥ ౪౭ ॥
ఏవం సైనష్టమావస్థాం పాపవ్యసనసంగినీం వధూం । సఖీ తాం ప్రేయసీ
ప్రాహ సాధు సాధ్వీతి తే వచః ॥ ౪౮ ॥ భో రాజపత్ని శ్రోతవ్యం హితం తే వ
చ్మి సాదరం । పాతివ్రత్యం సదా పాల్యం పాపభీత్యా పతివ్రతా ॥ ౪౯ ॥ బ్ర
హ్మవిష్ణుమహేశేభ్యః పతిః స్త్రీణాం వరో భవేత్ । పతిరేవ స్త్రియః కర్తా ప
తిరేవ హి మోక్షదః ॥ ౫౦ ॥ పతిరేవ సదా కామదాయకో భవతి ధ్రువం ।
పతివ్రతానామసాధ్యం న కించిద్వర్తతే భువి ॥ ౫౧ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయ
త్నేన పాతివ్రత్యం హి పాలయేత్ । ఇతి సమ్యగ్విచార్యాద్య త్యజ దుర్వృ
త్తిమంగనే ॥ ౫౨ ॥ పతిం విహాయ యా నారీ పుమాంసం చాన్యమీక్షతే ।
సా వధూ రౌరవాదీని నరకాన్యేవ పశ్యతి ॥ ౫౩ ॥ సర్వాసామేవ పత్నీనాం
రాజా త్వామేవ మాన్యతే । త్వమపి శ్రద్ధయా తస్య పత్యుర్భక్తిం సమా
చర ॥ ౫౪ ॥ తాత్కాలికసుఖం చేత్తత్తు సుఖం సార్వకాలికం । తస్మాద్దు
ర్వృత్తిముత్సృజ్య పతిం సమ్యక్సమాచర ॥ ౫౫ ॥ ఐహికాముష్మికసుఖం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కీర్తిం చ విపులాం తథా । హిత్వా సర్వప్రవృత్తిమాసాద్య కథంజీవసి భూతలే
౫౬ ॥ మామకం వచనం శ్రుత్వా దృఢీకృత్య మనస్సదా । పతిమేకం మహా
దేవ రూపిణం భజ సర్వదా ॥ ౫౭ ॥ సద్వంశసంభవా త్వం హి సదా సత్య
ప్రవర్తినీ । భర్తృశుశ్రూషణరతా పరాసాం హితవాదినీ ॥ ౫౮ ॥ స
మస్తజనసన్మాన్యా సర్వలోకోపకారిణీ । ఏవం భూత్వా పాపకర్మ దూ
ష్యం బంధుజనైరపి ॥ ౫౯ ॥ కథమాచరసి ప్రీత్యా కామత్యాగం కుప్రి
యే । అతీవకోపినీ శ్వశ్రూః శ్వశురశ్చ తథావిధః ॥ ౬౦ ॥ నిష్ఠురో భావుకో
బాలే ననందా పైతృదైవచ । సపత్న్యశ్చ సదా త్వాం హి ససహిష్యంతి మా
నినీ ॥ ౬౧ ॥ పతిస్త్వయ్యనుకూలోఽపి దూష్యకర్మప్రచారణాత్ । ప్రతి
కూలో భవత్యేవ సత్యం సత్యం వదామ్యహం ॥ ౬౨ ॥ ఏవం విధం చాపి
యం త్రింకథం నిస్తరసి ప్రియే । సాహసం మా కృథాః సార్వ కాలం భజ పతిం
ముదా ॥ ౬౩ ॥ పశ్చాద్గృహీత్వా భవ ద్వృత్తిం భర్తా తే యది శ్రూయతే । శిర
శ్ఛినత్తి తే రాజ్ఞి శ్రోతవ్యం మామకం వచః ॥ ౬౪ ॥ ఏవం బహుప్రకారే
ణ శాసితాపి సఖీముఖాత్ । న శృణోతి స వా స్వాస్థ్య ముపయాతి ప్రమో
హితః ॥ ౬౫ ॥ అథ సా తన్నిష్ఠధియా పునరాహ సఖీం ప్రతి । నిర్లజ్జ
యా చ నిర్భీత్యా రాజపత్నీ నిరుత్సుకా ॥ ౬౬ ॥ రాజ్ఞీ ॥ ఆళే త్వయా య
దుక్తం తత్సత్యమేవ విచారతః । విరహాగ్నిరయం బాలే కథం శామ్యతి త
ద్వద ॥ ౭౦ ॥ యచ్ఛిరశ్ఛేత్తి రాజేతి త్వయా యత్సముదీరితం । తథా భ
వతు పశ్చాన్మే సుఖముద్యభవేద్యది ॥ ౭౧ ॥ తస్మాన్నోఽస్మహాసముద్రాన్మా
ముద్ధరోద్ధుం భో సఖి । మదనావస్థయా స్థాతుం నోత్సహే కమలాననే ॥ ౭౨
వచనం హితమప్యద్య న శృణోమి తవ ప్రియే । మారావస్థాబ్ధితో మాం వై
చోద్ధృత్యాద్య హితం వద ॥ ౭౩ ॥ కందర్పాకారమధునా సమానయము
దంతికం । నో చేదసూంస్త్యజామ్యద్య నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ౭౪ ॥ సా
రాజ్ఞీవచనం శ్రుత్వా వయస్యా శుద్ధమానసా । పునరప్యాహ మా భైషీ రి
త్యుక్త్వా నిర్భయాన్వితా ॥ ౭౫ ॥ బాలే త్వ హితార్థం వై వచ్మి చైతావధి
ప్రియే । ఏవం చేత్పాపినీం త్వం వై చానయామి తవాంతికం ॥ ౭౬ ॥ ఇతి స
మ్యగ్దృఢీకృత్య మనస్తస్యాః ప్రియా సఖీ । సమాలింగ్య దృఢం రాజ్ఞీం స
మాశ్వాస్య చ బుద్ధితః ॥ ౭౭ ॥ ఆనయామీతి చాశ్లేష్య త్యుక్త్వా తం గము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నోన్ముఖీ । జాలమార్గం సమాశ్రిత్య నిశ్చలానవనితా తదా ॥ ౭౮ ॥ తాం
విటం దర్శయామాస స్వహస్తాంగుళినా తదా । అయమేవ మదీయాంగ
శోషణోత్సాహశక్తిమాన్ ॥ ౭౯ ॥ అయం మదీయహృదయ చోరకశ్శో
భనాకృతిః । తమానయిత్వా స్వాధీనం కురు మారస్వరూపిణం ॥ ౮౦ ॥
ఇత్యుక్త్వా పాదయోస్తస్యాః పపాత ప్రమదామణిః । సా తథేతి వినిర్గత్య
సఖీ చింతావశానుగా ॥ ౮౧ ॥ కథం వై నారదబ్రహ్మ నామకం మన్మథో
పమం । నివేద్య చైతద్వృత్తాంతం కథం నేష్యామి తాం ప్రతి ॥ ౮౨ ॥ ఏత
యోశ్శ్మిళనం యత్ర భవేదితి విశేషతః । చింతామవాప్య బహుధా వినిర్గ
త్యైకమార్గతః ॥ ౮౩ ॥ సోపానాళీమతిక్రమ్య ద్వారం సమ్యఙ్నిరుధ్య
చ । కుమారాగారద్బహిరాగత్య తత్ర సంస్థా హి యాసమా ॥ ౮౪ ॥ ఇతస్త
తః పశ్యంతీ చింతయంతీ ముహుర్ముహుః । హఠాత్సమాగతస్తత్ర
నాదరబ్రహ్మనామకః ॥ ౮౫ ॥ విలోక్య ప్రాహ సర్వజ్ఞం రూపిణం సత్య
వాదినం । స్వామిన్ శ్రీనారదబ్రహ్మ నామక ప్రాణదాయక ॥ ౮౬ ॥ రా
జపత్నీ మదీయా త్వాం దృష్ట్వా హర్మ్యస్థలాశ్రితా । అవస్థామాదిమాం
ప్రాప్య క్రమాదాపన వాంఛసా ॥ ౮౭ ॥ భవాంస్తత్ర సమాగత్య తాం సం
మోదయ సుప్రభ । త్వదాగమనపర్యంతం మూర్ఛాం నాతిక్రమేద్వ
ధూః ॥ ౮౮ ॥ తస్మాదిదానీమాగత్య సమాశ్వాసయ తాం ప్రభో । ఏవం
గదత్యాం తస్యాం వై దూతికాయాం నిశమ్య సః ॥ ౮౯ ॥ జగాదమామకక్లృ
ప్తిం యదిదాస్యతి సత్వరం । ఇదానీమేవ తత్తృప్తిం కృత్వాగచ్ఛామి మంది
రం ॥ ౯౦ ॥ ఇత్యుక్త్వా ప్రయయౌ సార్ధం తయా దూతికయా ముదా ।
అనేకగోపురాట్టాల మండితం భర్మనిర్మితం ॥ ౯౧ ॥ అనేకమణిభిః ప్రో
తం మృదుశయ్యాసమన్వితం । విచిత్రప్రతిమాభ్రాజత్కుడ్యకుట్టిమ
శోభితం ॥ ౯౨ ॥ దృష్ట్వా శ్రీరాజభవనమంతర్గృహమథావిశత్ । తత్ర
నీత్వా ప్రియసఖీ శయ్యాయాముపవేశ్య తం ॥ ౯౩ ॥ నాదరబ్రహ్మనా
మానం నమస్కృత్య శుచిస్మితా । రాజపత్నీం సమాహూయ దర్శయి
త్వా రహస్థితే ॥ ౯౪ ॥ తస్మైక్లృప్తిం దాపయిత్వా బధ్వా ద్వారం యథాసు
ఖం । అనుభుంక్ష్వేతి తాముక్త్వా నిర్యయౌ సకుతూహలా ॥ ౯౫ ॥ స
రాజపత్నీ సహసా దృఢమాలింగ్య సస్మితం । యథేచ్ఛం క్రీడయామాస

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తేనసహకంపమహాత్మనా ॥ ౯౬ ॥ అశీతిబంధైగుణై రుద్దంతక్షతనఖక్షతైః ఉద్దీపనకరైరన్యైః క్రీడయామాస తేనవై ॥౯౭॥ ఏవంవిధంసంచరంతయోః కాలాతీతో మహానభూత్। ఏతస్మిన్నంతరేకా చిదంగనాకపటాశయా ॥ ౯౮ ॥ సపత్నీకృత్యమఖిలం సపత్నీంప్రత్యవేదయత్ । సాసపత్నీస్వవైరాదత్యంక్రుద్ధత్వమాగతా ॥ ౯౯ ॥ తయోరత్యంతసంతోష హృదోరేకాంతవాసినోః। కృత్యంసర్వంసమావేక్ష్య తద్ద్వారప్రతిబంధకం ॥ ౧౦౦ ॥ కృత్వానివేదయామాస భర్తారంప్రతిసాదరం। ఏవంనాదరబ్రహ్మాఖ్య భక్తబంధనకంకృతం ॥ ౧౦౧ ॥ ఇతిశ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే నాదరబ్రహ్మమహిమానువర్ణనే రాజభవనప్రవేశప్రతిబంధనంనామ ద్వాత్రింశోఽధ్యాయః ।

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

నాదరబ్రహ్మకథా.

(త్రయస్త్రింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ తత్రశ్రీనాదరబ్రహ్మా మందిరేమహదాశ్రయే । పత్యురాగమనేకాల విలంబోభూన్మహత్తరః ॥ ౧ ॥ కిమర్థమితితత్పత్నీ దివ్యదృష్ట్యావిలోక్యచ । తత్రసంజాతమఖిలం కర్మవిజ్ఞాయయోగతః ॥ ౨ ॥ కథంవాచారయేచ్ఛంభు రితినిశ్చిత్యవేగతః । గణార్చనాయాఃకాలోయమతీయాదితిశంకయా ॥ 3 ॥ భర్త్రార్థమార్జితుంద్రవ్యం భర్త్రాయత్కర్మచాచరత్ । తత్కర్మణాహంద్రవిణ మార్జయిత్వాప్రమాణతః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪ । గణాచారనాంకకోమీతి చాలంకృత్యనిజాంగకం । కస్తూరీతిలకంధృ
త్వా కరాగ్రేపుష్పగుచ్ఛకం ॥ ౫ ॥ ఏలాలవంగసంయుక్త నాగవల్లీదళా
న్వితాం । పేటికాంహస్తకమలే నిధాయగణికేవసా ॥ ౬ ॥ గాయంతీసు
స్వరైస్సర్వా నాహ్వాయంతీవిటానివ । బహిర్ద్వారోపదేశేతు నిశ్చలా
సముపస్థితా ॥ ౭ ॥ ఇతస్తతశ్చగచ్ఛంతో విటాస్తాంకుటిలాలకాం । ది
వ్యాంబరధరాందివ్య రూపిణీంసువిలాసినీం ॥ ౮ ॥ కోమలాంగీంచక్రవా
క స్తనీంకమలలోచనాం । సుదతీంవిద్రుమోష్ఠీంచకంబుకంఠీంకృశోదరీం
౯ ॥ శశాంకవదనాంచంద్రహాసాం గగనమధ్యమాం । కుసుంభవసనాం
పీత కంచుకీంమృదుభాషిణీం ॥ ౧౦ ॥ అశేషకాముకానాంచ కాలసర్ప
మివోజ్జ్వలాం । అతీవరూపిణీమేనాం దృష్ట్వాకించిన్నభాషిరే ॥ ౧౧ ॥
పతివ్రతేయంసద్భక్తా నచిరంతుంసంస్థితేతువై । యఃకోపికాముకోమూ
ఢ బుద్ధిర్వావనితామిమాం । ౧౨ । కులాంగనేతిభీత్యాశాం నేత్యు
తేనైవభాషతే । నాదరబ్రహ్మసన్నామ్నః పత్నీ చేతిప్రకంపిరే ॥ ౧౩
ఏవంగతేషుసర్వేషు బహుచింతాకులాసతీ । యఃకోపిపురుషోమాంహి
వీక్ష్యతేనైవభాషతే ॥ ౧౪ ॥ కింకరోమ్యద్యభక్తానాం పూజాకాలస్సమా
గతః । కాలాతిక్రమణేమేస్యాద్వ్రతభంగోమహత్తరః । ౧౫ ॥ ఏవంవి
చారవత్యాస్తు తస్యాస్సద్భక్తిమీక్షితుం ।శివస్సర్వాపదాంహర్తా విటవే
షంసముద్వహన్ ॥ ౧౬ ॥ భస్మత్రిపుండ్రవిలస త్ఫాలభాగోతిరూపవాన్
రుద్రాక్షమాలాకలితో రుద్రనామోత్సుకోమహాన్ ॥ ౧౭ । తాంశ్రీనా
దరసద్బ్రహ్మ నామ్నఃపత్నీంసమీక్ష్యసః । బాలేకిమర్థమత్రస్థా రూపౌ
దార్యగుణాన్వితా । ౧౮ ॥ యదామద్దృష్టిపాత్రాసి తదారభ్యమనోమ
మ । త్వయ్యేవరమతేసత్యం పునర్నాగచ్ఛతిప్రియే ॥ ౧౯ ॥ కింకరో
మ్యద్యమాంపాహి మన్మథజ్వరపీడితం । మనోభవాశుగాఃప్రాణా న్మమ
ఘ్నంతీహాపశ్యభో ॥ ౨౦ ॥ కాత్వంకమలపత్రాక్షి గృహిణీవాకులాంగ
నా । కులటావానజానేత్వాం కథంవాపాలయాధునా ॥ ౨౧ ॥ త్వదీ
యామలరూపస్య ద్రవ్యందాతుంసమేగతిః । కింతుషోడశనిష్కాని సం
తిమత్సంనిధౌప్రియే ॥ ౨౨ । ఇతోధికంసమేబాలే సంనిధానాప్తిపాలయ
దానానాంసకలానాంవై ప్రాణదానంపరంజగుః ॥ ౨౩ ॥ తస్మాన్మాంసంశయా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్మానం నిరర్థకమిహాగతం ॥ త్వద్దృగ్బాణైస్సమాఘూతమానసం మాం
ప్రపాలయ ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యుచ్యమానం తం వీక్ష్య ప్రాహ సా వనితా తదా । భో
భో విటవర శ్రీమన్ శ్రోతవ్యం మామకం వచః ॥ ౨౫ ॥ కా వా చేదహమ
త్రస్థా కామం తే పూరయామ్యహం । యత్సంచితద్రవ్యమే తదలం మత్ప్రీ
తయే విట ॥ ౨౬ ॥ ఆగచ్ఛాంతః పురం రమ్యం విటపుంగవ మామకం । దత్వా
మత్తృప్తిమాత్రం త్వం సుఖం భుంక్ష్వ మయా సహ ॥ ౨౭ ॥ ఏవం తద్వచ
సంశ్రుత్వా విటరూపధరో హరః । పునరాహ ప్రియే మేద్య కార్యమస్తీహ
సత్వరం ॥ ౨౮ ॥ గృహాణ ద్రవ్యమేతద్వై తృప్తిమాత్రం దదామి తే । ఇత్యు
క్త్వా ద్రవిణం తస్యై దాతుముత్సుకినం ప్రతి ॥ ౨౯ ॥ సా వధూః ప్రాహ సర్వ
జ్ఞ నాహం గృహ్ణామి చాదితః । మయా సహ సుఖం భుంక్ష్వ పశ్చాద్దేహి ధనం
మమ ॥ ౩౦ ॥ తదా గృహ్ణామి నిష్కాణి షోడశ ప్రమితాన్యహం । విటః ॥
శ్రోతవ్యం వచనం బాలే మామకం శ్రవసోర్హితం ॥ ౩౩ ॥ యదర్థం
ద్రవిణం దాస్యే పశ్చాద్దాతుం హి సంశయః । ఆదౌ చేత్తేఽంతరాయో మే
పశ్చాత్తే కోఽపి ర్యయః ॥ ౩౨ ॥ కదాపి దాస్యమేతత్స్యాత్ ద్రవిణం మా
మకం తవ । సుఖం తే మామకం చేతః కథం త్వయ్యవిశిష్యతే ౩౩ ॥ న జా
నే బాలికే హ్యేవ గృహాణ పరయా ముదా । ఆగచ్ఛామ్యద్య ఏవాహ మా
జ్ఞాపయ వరాననే ॥ ౩౪ ॥ అంగనా ॥ నిశామయ విటశ్రేష్ఠ మామకం వ
చనం త్విదం । నిత్యమేతత్ప్రకారేణ ద్రవ్యం సంపాద్య యత్నతః ॥ ౩౫ ॥ గ
ణాచర నాంకరోమ్యద్య కాలాతీతో భవేద్యది । వ్రతభంగో భవేత్తస్మాద
ద్యాగచ్ఛ రహస్స్థలం ॥ ౩౬ ॥ సూర్యస్యాస్తమయే జాతే త్వదీయా నభ
వామ్యహం । మద్భర్తృకృత్యమేతద్వై నాస్మదీయమిదం వ్రతం ॥ ౩౭ ॥
మదీయం వా తదీయం వా భక్త్యర్థం కార్యమేవ హి । బహుభాషణతః కిం
మే ప్రయోజనమతం ద్రుతః ॥ ౩౮ ॥ త్వదాగమనకార్యం యత్తత్కృత్వా
గచ్ఛ సత్వరం । నో చేదద్యైవ గచ్ఛ త్వం మా భాషయ పునః పునః ॥ ౩౯ ॥
ఏవం తన్వ్యా భర్త్సితోఽపి పునరాహ విటోత్తమః । విటః ॥ భామిన్యద్యైవ
రంతుం మే కార్యం కించిత్ప్ర వర్తతే ॥ ౪౦ ॥ క్షిప్రం సమాగమిష్యా
మీత్యుచ్యమానే మయి ప్రియే । కిమర్థం భర్త్స్యసి ప్రేక్ష్మామాం సమా
లోకయాధునా ॥ ౪౧ ॥ త్వాం వినా క్షణమాత్రం వై బహిః స్థాతుం న మేర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తిః । ఏవం బహుప్రకారేణ తామాశ్వాస్యదృఢవ్రతాం ॥ ౪౨ ॥ నిష్కా
శిదత్వాత్తస్యై శ్రీవిటరూపో హరోఽయయౌ । సాతత్రైవబహిర్ద్వారే ర
క్షాం తేసంస్థాపునః పునః ॥ ౪౩ ॥ తదాగత్యసమేవేయం వీక్ష్య తే ప్రమదా
మణిః । అసీసయత్తృణాకాలం పశ్చాత్త్రాసమన్వితా ॥ ౪౪ ॥ విటోఽయం
నాగమత్తీవ్రం కింకరోమ్యద్య మేవ్రతం । కథమగ్రే ధవేద్విత్త హీనత్వా
న్మేవిమర్శితః ॥ ౪౫ ॥ విటద్రవ్యమిదం సర్వం నాస్మదీయం భవేదహో
ఉన్మత్తబుద్ధ్యా తద్వాక్యమంగీకృత్య విధాయకం ॥ ౪౬ ॥ ద్రవిణాల్పస్థి
మాత్రం వై గృహీతాస్మి నిరర్థకం । భ్రామయిత్వా విటశ్రేష్ఠో కిమర్థం
నాగతస్త్వయం ॥ ౪౭ ॥ సూర్యాస్తమయకాలోఽయం సంప్రాప్తస్సర్వ ఏవ
హి । గణార్చనార్థం ద్రవిణం నాస్తి కించిత్కరోమి కిం ॥ ౪౮ ॥ భర్త్రా
మే కాయకార్థం వై గత్వా తద్రాజమందిరే । ప్రతిబంధం గతస్తస్య వ్రత
ముద్ధర్తుమిచ్ఛయా ॥ ౪౯ ॥ తత్కృత్యమవలంబ్యాహం భ్రష్టాస్మి భవభ
క్తితః । ఏతత్కృతేన మద్భర్త్రా వ్రతముత్తీరయామ్యహం ॥ ౫౦ ॥ ఇ
తి సంకల్ప్య సద్వృత్యా సవిటో భాషితో మయా । నిష్కారణం ద్రవ్యమేత
ద్దత్వా కుత్ర గతోఽధునా ॥ ౫౧ ॥ మాం విటో భ్రామయిత్వాతి కాముకీ
వసుభాషణైః । గతవాన్కుత్ర వా నాహం జానే కాలవిపర్యయం ॥ ౫౨
గణార్చనాయాః కాలోఽయం సంప్రాప్తస్సుమహత్తరః । సత్యకాయిక
తోఽన్యం వై ద్రవిణం నాస్తి మద్గృహే ॥ ౫౩ ॥ నిత్యకాయికకర్మాద్య జా
తమేవం శివాజ్ఞయా । వ్రతభంగాన్మదీయాసు త్యాగో హి బలవత్తరః ॥
౫౪ ॥ తస్మాదసూంస్త్యజామ్యద్య చాసిముద్ధృత్య వేగతః । ప్రాణత్యాగో
త్సుకాయాం వై తస్యాః శ్రీపార్వతీపతిః ॥ ౫౫ ॥ నందికేశ్వరమారుహ్య
నగేంద్రధనురాదిమః । నానావిధైర్దేవగణై రమితానందదాయిభిః ॥
౫౬ ॥ సేవ్యమానో మహాదేవ శ్శివశ్చంద్రార్ధశేఖరః । తాం నాదర్బ్ర
హ్మపత్నీం ప్రతి శ్రీశంకరోఽవ్యయః ॥ ౫౭ ॥ ప్రాదురాసప్రసన్నాత్మా భ
క్తానుగ్రహతత్పరః । తం మహాదేవమాలోక్య పరమానందవిగ్రహం ॥
౫౮ ॥ పదేపదే నమస్కృత్య ప్రాంజలిః పురతస్స్థితా । భక్త్యానమ్రముఖీ
భూత్వా భయప్రియముదన్వితా ॥ ౫౯ ॥ స్తోత్రం చకార సర్వేశం చిం
తితార్థప్రదాయినం । మహేశానం మహాత్మానం మహనీయమజం మహా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రర ॥ ౬౦ ॥ శివశ్రీకరవ్యోమకేశాద్రివాసా శ్రితారాతిసంహారదక్షేశ శంభో । భవానీశ భద్రేభచర్మోత్తరీయ । ప్రభో మాం సదా పాహి పాపేంధనాగ్నే ॥ ౬౧ ॥ కృపాంభోనిధే క్రూరదైత్యాద్రిశంబ । స్వరూపార్కకోటిప్రభాభాసురాంగ । ప్రతాపోజ్జ్వలభ్రాజదుర్వీశతాంగ । ప్రభో మాం సదా పాహి పాపేంధనాగ్నే । ౬౨ । ఏవం బహుప్రకారేణ స్తువంతీం వీక్ష్య శంకరః । ప్రాహ గంభీరయా వాచా పరమానందనిర్భరః ॥ ౬౩ ॥ భో భోః కమలపత్రాక్షి తే దృఢాం భక్తిమీక్షితుం । విటరూపధరో భూత్వా త్వదంతికముపాగమం ॥ ౬౪ ॥ ఇదానీం తవ భక్త్యాహం సంతుష్టోఽస్మి వరాననే । వరం వరయ దాస్యామి వర్ణనీయా సుభక్తితః ॥ ౬౫ ॥ ఇత్యుచ్యమానే దేవేశే సావధూః పునరబ్రవీత్ । స్వామిన్వరం వృణీతుం మే శక్తిర్నాస్తి వరం వినా ॥ ౬౬ ॥ త్వమానయ మహాదేవ తేన సాకం పరం వృణే । తథాస్త్వితి మహాదేవః ప్రసన్నః కరుణానిధిః ॥ ౬౭ ॥ తం రాజపత్న్యై సానందం రమమాణం మహాద్యుతిం । నాదరబ్రహ్మనామానం బహిరాగమనోద్యమం ॥ ౬౮ ॥ తత్ర శ్రీరాజసదనే సపత్నీమీర్ష్యయా తదా । సమ్యక్శిక్షయితుం రాజజ్యేష్ఠపత్నీ సముత్సుకా ॥ ౬౯ ॥ సపత్నీం నాదరబ్రహ్మనామానం చైకమంచకే । సమీక్ష్య ద్వారబంధం చ కృత్వా రాజ్ఞే నివేదితుం ॥ ౭౦ ॥ సంస్థితం కార్యవశతో భూపతేశ్చ విలంబనం । తత్రైవ చరహస్థానే నాదరబ్రహ్మనామకం ॥ ౭౧ ॥ గణార్చనాయాః కాలోఽయం సంప్రాప్త ఇతి శంకయా । శయనాద్వై సముద్ధాయ కవాటప్రతిబంధనం ॥ ౭౨ ॥ ఉద్ధర్తుముద్యమం భక్తం గణపూజానుషంగిణం । కింకరోమీతి చింతావశం గతం సత్యవాదినం ॥ ౭౩ ॥ నిత్యవ్రతార్థమాగత్య । నిష్కాణి పరిగృహ్య చ । నితరామనయా సాకం సుఖం భుక్త్వా విధానతః ॥ ౭౪ ॥ గణార్చనార్థం మయ్యత్ర గమనోద్యుక్తమానసే । కా వా కాంతా మదుర్మనాంధా మాం తాం వై సన్నిరోధితుం ॥ ౭౫ ॥ కవాటబంధనం కృత్వా క్వ గతా వా న వేద్మ్యహం । సూర్యాస్తమయకాలోఽయం సంప్రాప్తః కింకరోమ్యహం ॥ ౭౬ ॥ గణార్చనాయాః కాలోఽయమతిక్రామతి సత్వరం ఇతి చింతాపరో భూత్వా నిమీల్య నయనద్వయం ॥ ౭౭ ॥ శంభో శంకర దేవేశ ప్రతతః పాహి మామితి । ధ్యాయంతం తత్క్షణాదేవ ససాంబ సస్మార జగదీశ్వరః ॥ ౭౮ ॥ మహేశస్మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రణాదేవ నాదరబ్రహ్మనామకః । తత్క్షణాదేవసదనం నైజంప్రాపమహా
త్తరం ॥ ౭౯ ॥ పత్నీంపతివ్రతామాన్యాం మందిరంచసమీక్ష్యసః । త
దావిస్మయమాపన్నో నాదరబ్రహ్మనామకః ॥ ౮౦ ॥ తన్మందిరేమహా
దేవం శంకరంలోకశంకరం । కోటిసూర్యప్రతీకాశం గజదైత్యనిషూద
నం ॥ ౮౧ ॥ దదర్శదరహాసాంచ స్మఖండనుజమర్దనం । ధరాధరేం
ద్రధనుషం దేవసందోహవందితం ॥ ౮౨ ॥ అమందానందసందోహం కం
దర్పారాతిమవ్యయం । అంబయాసహితంవీక్ష్య సంభ్రమోద్గ్రమానసః
౮౩ । ససామదండవద్భూమౌ నాదరబ్రహ్మనామకః । సమంతంనాదరబ్ర
హ్మనామకంవీక్ష్యశంకరః ॥ ౮౪ ॥ సమానియాంతికంప్రాహ సర్వాభీష్ట
ప్రదాయకః । భోనాదరబ్రహ్మనామన్ త్వదాగమనతస్తవ ॥ ౮౫ ॥ గణా
ర్చనాయాః కాలోయ మతీయాదితిశంకయా । జాయాత్వదీయాభవతః
శాయకేనగణానిమాన్ ॥ ౮౬ ॥ అర్చయామీతినిశ్చిత్య కులటారూప
మాశ్రితా । బహిర్ద్వారంసమాశ్రిత్య స్థితామేనాంసుభాషిణీం ॥ ౮౭
యఃకశ్చనవిటశ్రేష్ఠో నభాషతినవీక్ష్యతే । కింకరోమిక్వగచ్ఛామి కథమ
ర్థేభవేదితి ॥ ౮౮ ॥ కించిత్కాలంసమీక్ష్యైవం బహుచింతాకులామి
మాం । నిత్యవ్రతానుకూలార్థం ద్రవ్యాలోచనతత్పరాం ॥ ౮౯ ॥ సమీ
క్ష్యాహంవిటోభూత్వా దృఢవృత్తింసమీక్షితుం । మదీయాభవదాస్యా
మి క్షిప్రమిత్యుక్తవానహం ॥ ౯౦ ॥ అనాగమనహేతోర్మే చింతావ్యా
కులమానసా । ప్రతిభంగోద్యమేజాతః కాలాతిక్రమణాదితి ॥ ౯౧ ॥ ప్రా
ణత్యాగంకర్తుమిచ్ఛా వతీమేనాంసమీక్షితుం । సమాగతోస్మికృపయా
పార్వత్యాసహితోధునా ॥ ౯౨ ॥ పరంపరయభోబాలే త్వయ్యుచ్యమానె
మయిదృఢా । త్వాంవినానవృణోమీతి నిశ్చిత్యాత్రైవసంస్థితా ॥ ౯౩ ॥
తస్మాత్త్వంస్మారితస్త్వంహి నాదరబ్రహ్మనామక । పరంపరయదాస్యామి
వాంఛితార్థంమహామతే ॥ ౯౪ ॥ ఇత్యుచ్యమానందేవేశం నాదరబ్ర
హ్మనామకః । స్తోత్రంచకారబహుభి శ్శ్రుతిబోధితవాక్ప్రమైః ॥ ౯౫ ॥ న
మస్తేదేవదేవాయ నమస్తేశూలపాణయే । నమోవేదాంతవేద్యాయ న
మస్తేదివ్యమూర్తయె ॥ ౯౬ ॥ నమస్తేకాలకంఠాయ నమఃకారుణ్యమూ
ర్తయే నమఃకామారయేతుభ్యం నమోనామార్ధజానయె ॥ ౯౭ ॥ న

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మోద్దండస్వరూపాయమార్కండాయుఃప్రదాయినే । నమో వేదోరుకాండాయ కోటిచండాంశుతేజసే ॥ ౯౮ ॥ నమో వేదండదైత్యేంద్ర ఖండనాఖండమూర్తయె । నమో దండధరోద్దండ చండరూపవినాశినే ॥ ౯౯ ॥ నమఃకుండలివిభ్రాజ త్కుండలాయకృపాబ్ధయే । నమస్సురేశవంద్యాయ నానారూపాయ తేనమః ౧౦౦ । ఇతిస్తుత్వామహాదేవం పదాబ్జయుగళేప తత్ । పునరుద్ధాయసహసా నాదరబ్రహ్మనామకః । ౧౦౧ ॥ ప్రాహస ర్వజ్ఞదేవేశ దేవదేవసనాతన । త్వయిప్రసన్నే నాస్యం వై వృణేసర్వార్థదాయక ॥ ౧౦౨ ॥ కృపాస్తిమయిచేద్దేవ భవతఃకిమసాధ్యకం . మాంచమ న్మహిషీంచైవ సుప్రియామతిసుందరీం ॥ ౧౦౩ ॥ కైలాసంసుజనావాసం సంప్రాపిశయశంకర । ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా తథేత్యుక్త్వామహేశ్వరః ౧౦౩ ॥ దివ్యంవిమానమానీయ తస్మిన్నేతాన్ప్రవేశయన్ । సదానివాసంకైలాసం ప్రాపివేశయదీశ్వరః ॥ ౧౦౫ । తత్రశ్రీనాదరబ్రహ్మ సంగమేసనభూమణిః । రాజపత్నీదివ్యదేహం ప్రాప్యతల్పేదమావిశత్ । ౧౦౬ సా సపత్నీద్వారబంధం కృత్వారాజ్ఞేనివేద్యచ । వృత్తాంతమఖిలంసర్వం దర్శయామాసబంధనం ॥ ౧౦౭ ॥ ఉద్ఘాట్యద్వారమంత ర్గృహమావిశ్యభూపతిః । నాపశ్యన్నాదరబ్రహ్మ నామానంచనిజప్రియాం ॥ ౧౦౮ ॥ అథ కృద్ధోవదద్భార్యాంజ్యేష్ఠాముద్దిశ్యసత్వరం । కిమర్థమేతాంనిర్నింద్యాం నిందితాసిప్రియామాంమమ ॥ ౧౦౯ ॥ ఇతిచింతాపరోభూత్వా భార్యామ త్యుత్యభాసురాం । తాదృశీవృత్తిరస్మాకం కథంస్యాదిత్యచింతయన్ ॥ ౧౧౦ ॥ ఏవంవైదూరదృష్టేశ్చ ప్రభావంపత్యురగ్రతః । ఉక్త్వాశాంతీతి సన్నామ్నా సాదరంసమభాషత ॥ ౧౧౧ ॥ తత్రతస్థసకలాభక్తా వర్గాస్తాదంపతీతథా । బహుభాశంసయామాసు ర్బహుమానపురస్సరం ॥౧౧౨

ఇతి శ్రీమచ్ఛన్నబసవ పురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే శాంతసతీమాహాత్మ్యే నాదరబ్రహ్మ మహిమాను వర్ణనంనామ త్రయస్త్రింశోధ్యాయః

శ్రీసాంబ శివాయనమః.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

నరనామకభక్తకథా.

(చతుస్త్రింశోఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః॥ తేభ్యశ్చైకస్సముద్ధాయ భక్తేభ్యోకథయత్కథాం। శ్రుణుధ్వం శ్రద్ధయాయూయం గణాస్సద్భక్తిసంయుతాః ॥ ౧ ॥ పూర్వంకశ్చిన్మహాభక్తో నరోనామమహాయశాః। అతీవసాహసీత స్యభార్యారత్నంతథైవచ ॥ ౨ ॥ యేయేమహేశభక్తామహ్యం యద్యాచ్ఛంతిహిభూరిశః । తేభ్యోహంసర్వవస్తూని ప్రాణానపిచనిశ్చలః ॥ ౩ ॥ ప్రదాస్యామీతిబహుళాం ప్రతిజ్ఞామకరోత్సుధీః । తద్భార్యాచతథైవేతి ప్రతిజ్ఞామవలంబయత్ ॥ ౪ ॥ ఏవంసద్వ్రతమాశ్రిత్య సంచరంత్యోర్మహాత్మనోః । కాలస్స్వతీతో బహుధా నిత్యసంకల్పపూర్వకం ॥ ౫ ॥ ఏతస్యదృఢచిత్తం వై వీక్షితుంపరమేశ్వరః । నిస్స్వంచకారనితరా మేకవస్త్రావలంబనం॥ ౬ ॥ తద్భార్యాచతథైవాసీ దేకవస్త్రావలంబినీ । ఏకదాశంకరశ్శ్రీమా నతిభక్తిసమన్వితం ॥ ౭ ॥ భక్తంసమీక్షితుంభక్త స్స్వయంభూత్వామహేశ్వరః దంపత్యోర్మందిరంప్రాప ధనధాన్యప్రియోయథా ॥ ౮ ॥ ఏకాంశుకావశిష్టౌ తావవలోక్యాతిభక్తితః । పాద్యార్ఘ్యాచమనాదిభ్యః పరిపూజ్యయథావిధి ॥ ౯ ॥ సప్రచ్ఛతురుదారాంగం దంపతీభక్తపుంగవం । స్వామిన్కిమర్థమత్రాసీద్గమనంభవతోనఘ ॥ ౧౦ ॥ ఇత్యుచ్యమానౌతౌప్రాహ భక్తవేషధరోహరః । అతీవశైత్యబాధామే జాయతేనరనాయక ॥ ౧౧ ॥ వస్త్రయుగ్మంతుదత్వామే శైత్యబాధాంనివారయ । తథేత్యుక్త్వాస్వభార్యాయా వస్త్రమేకంసమీక్ష్యచ ॥ ౧౨ ॥ స్వస్యాపిచతథైవేతి విచార్యబహుధానరః । దంపత్యోరావయోరాత్మ వస్త్రయుగ్మంవిధానతః ॥ ౧౩ ॥ దాస్యామఇతిత్సుద్రా సింపరిగృహ్యాద్యమాప్రతి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శివః ప్రసన్నః కైలాసం తత్క్షణం ప్రదదౌ ముదా । ఇతి శ్రీ మచ్చన్నబసవ పురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే శాంతసతీమహాత్మ్యే నరనామక భక్తమహిమానువర్ణనంనామ చతుస్త్రింశాధ్యాయః ।

శ్రీ శివాయ నమః

చెన్నబసవపురాణం.

ఘ్రాణదబ్రహ్మకథా

——(పంచత్రింశాఽధ్యాయప్రారంభః)——

రేణుకః । పునరన్యత్ప్రవక్ష్యామి భక్తమాహాత్మ్యముత్తమం । శృణ్వతాం కథ్యతాం వాపి భుక్తిముక్తిప్రదాయకం ॥ ౧ ॥ ఆసీత్పూర్వమఖండభక్తి విలసద్భవ్యాత్మకో ఘ్రాణద । బ్రహ్మాఖ్యః కలితోరువృత్తిరలఘుప్రజ్ఞావతామగ్రణీః । నిత్యం శంకరభక్తసంచయ మహాపూజానురక్తో మల । శ్రీకల్యాణపురీనిజోరు వసతిస్సత్యానువాదీసదా ॥ ౨ ॥ స వై ఘ్రాణదబ్రహ్మాఖ్యో నైజకాయకవృత్తితః । సంపాద్య భక్తిమతులాం సాక్షాత్కైలాసమాప్తవాన్ ॥ ౩ ॥ గణాః ప్రత్యూచురత్యంత సంతోషాతిశయాన్వితాః । కీదృశీ ఘ్రాణదబ్రహ్మ నామ్నో భక్తిరచంచలా ॥ ౪ ॥ తాం సమాఖ్యాహి భో స్వామిన్ శ్రోతుమిచ్ఛామహే ధునా । తథేతి తాన్ప్రత్యనఘాం త్సమాఖ్యాతుముపక్రమే ॥ ౫ ॥ ఘ్రాణదబ్రహ్మసన్నామా భవభక్తాంఘ్రిపూజకః । నిత్యం జాలం చ బడిశం సమాదాయాతివేగతః ॥ ౬ ॥ నదీం నదం వా గత్వా తజ్జాలలగ్నాన్ ఝషాన్బహూన్ । కువేణ్యాం వై పునః క్షిప్య కుశలీ కులదీపకః ॥ ౭ ॥ తాంత్సర్వానండజాన్ జాలలగ్నానాదాశివాయ చ । పశ్చాల్లబ్ధాంశ్చపార్శ్వస్థే సమర్ప్యాథ విసృజ్య వై ॥ ౮ ॥ బడిశే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నసమానీతాన్ గురవేతి త్రివారకం । ఇతఃపరంతు యేలగ్నా జంగమేభ్య
ఇతిస్మరన్ ॥ ౯ ॥ ఏతాంత్సర్వాంత్సమాసీయ రాజవీథ్యాం విధానతః । ప
క్రీయలబ్ధంద్రవిణ మేఃతేభ్యశ్చసమర్పయన్ ॥ ౧౦ ॥ ఏవం చతుర్విధంకృ
త్వా శంకరంమనసిస్మరన్ । గణార్చనపరోభూత్వా మహతీం కీర్తిమా
ప్తవాన్ ॥ ౧౧ ॥ ఏవంసంచరతస్తస్య నిత్యసత్యవ్రతస్యచ । బహుకాల
స్త్వతీతోభూ ద్భగవద్భక్తిమార్గతః ॥ ౧౨ ॥ ఏకదాఘ్రాణదబ్రహ్మ
నామకస్యప్రియాసతీ । ప్రాహగంభీరయావాచా భర్తారంప్రతిసస్మితా ॥
౧౩ ॥ స్వామింశ్రీబసవేశస్య మందిరేమహదాలయే । చతుస్సహస్రోన
లక్ష ద్వయసద్గణభోజనం ॥ ౧౪ ॥ అజస్రంతుభవత్యేవ కస్మాదస్మద్గృ
హేకదా । నభుంజంత్యనఘాస్వామిన్ సర్వమాఖ్యాహిసువ్రత ॥ ౧౫ ॥
భవతానకదాహూతా భవభక్తాస్సమర్చనే । నోచేదేతాంస్తోషయితుం
శక్తిర్నాస్తీతివాకుతః ॥ ౧౬ ॥ ఏవంనచేద్గణానేతా స్బసవేశోమహా
త్తరః । యత్రకుత్రాపివాగంతుం నాజ్ఞాపయతివాకిము ॥ ౧౭ ॥ సర్వ
మాఖ్యాహిమేస్వామిన్ శృణోమిభవతోనఘ । ఏతాంత్సర్వాన్గణానస్మ
దాలయేసుఖభోజనైః ॥ ౧౮ ॥ తోషయామీతిమేబుద్ధి రతీవపరిజాయ
తే । తత్కథంభవతిస్వామిన్ విచారయమహామతే ॥ ౧౯ ॥ ఏవంస్వభా
ర్యాకథితం సమాకర్ణ్యవిశాలధీః । బాలేత్వదీయానుమత్యా చరిష్యా
మీతిసువ్రతే ॥ ౨౦ ॥ గణాంత్సర్వాన్నమస్కృత్య సత్వరంత్వాహ్వయా
మ్యహం । ఇత్యుక్త్వాతాంసతీంశీఘ్రం బసవేశాలయంప్రతి ॥ ౨౧ ॥ గ
త్వాశ్రీఘ్రాణదబ్రహ్మ నామకోత్యంతభక్తిమాన్ దివ్యానుభవవిభ్రా
జన్మంటపేసంస్థితాన్గణాన్ ॥ ౨౨ ॥ కాంశ్చిత్పురాతనోత్కృష్ట గుణశీ
లానువాదినః । కాంశ్చిత్సుశీలసంవాద కలితోత్కంఠమానసాన్ ॥ ౨౩
సాతూత్కర్మపరిత్యాగ కరణైకధురంధరాన్ । నిగమాగమశాస్త్రార్థ
విశేషజ్ఞానసంయుతాన్ ॥ ౨౪ ॥ సత్యజ్ఞానానందమయ స్వరూపానుమితా
జనః । షల్లింగాంగైక్యతత్వజ్ఞాన్ సార్వకాలైకభావనాన్ ॥ ౨౫ ॥ భ
క్త్యైక్యభావనాన్భక్తి గమ్యాన్స్వభక్తాంఘ్రిసేవకాన్ । విశేషజ్ఞానసంయు
క్తాన్ స్థావిక్షిష్టస్థలవాసినః ॥ ౨౬ ॥ భూతిభూషితసర్వాంగాన్ రుద్రాక్షా
భరణోజ్జ్వలాన్ । పంచాక్షరీజపాసక్తాన్ పంచముద్రాంచితాంగకాన్ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౨౭ ॥ నిర్మోహాన్ దారపుత్రేషు నిశ్చలానందవిగ్రహాన్ । ఏతాదృశాన్
సమీక్ష్యైవ నమస్కృత్యపదేపదే ॥ ౨౮ ॥ ఘ్రూణదబ్రహ్మసన్నామా తా
న్ప్రత్యాహనిరంకుశః । భోభోమహేశభక్తాఖ్యా మయిసర్వేకృపాన్వితాః
౨౯ ॥ శివార్చనార్థంమద్గేహమాగచ్ఛంత్వమలాశయాః । ఇత్యాహ్వానం
ప్రకుర్వంతం సముత్థాయైశ్వర్యసంయుతాః ॥ ౩౦ ॥ కోయంకస్మాదిహా
యాతః కదాచైనంనవిద్మహే । నిర్వంచకోయంనితరామజ్ఞాతకులనా
మకః ॥ ౩౧ ॥ స్వగ్రామస్థోథవాసోచే దన్యగ్రామనివాసకః । అత్యంత
భక్తియుక్తోయం లింగధారీసదాశుచిః ॥ ౩౨ ॥ అస్మాన్సర్వానేకవారం
శివపూజార్థమాహ్వయత్ । ధనికోవాదరిద్రోవా భక్తిమాన్యదిసత్వ
రం ॥ ౩౩ ॥ గచ్ఛామోవయమిత్యుక్త్వా పృచ్ఛామోనామతస్యవై ।
ఏవమన్యోన్యమాలోచ్య ప్రోచుస్తేగణపుంగవాః ॥ ౩౪ ॥ కోభవాన్క్వ
చతేసద్మ కస్మాదిహసమాగతః । కింభవన్నామధేయంచ కింకర్మభవదీ
యకం ॥ ౩౫ ॥ సర్వమాఖ్యాహినోభద్రం భవేత్తేనాత్రసంశయః । ఏ
వంవదత్సుసర్వేషు ఘ్రూణదబ్రహ్మనామకః ॥ ౩౬ ॥ ప్రోవాచతాన్నమ
స్కృత్య శృణుధ్వంభక్తపుంగవాః । మన్నివాసోత్రపుర్యాంవై నామ్నా
ఘ్రూణదబ్రహ్మకః ॥ ౩౭ ॥ భవత్పాదాబ్జభృంగోహం భవిస్పర్శవివర్జితః
భవదాగమనేచింతా వశమాపన్నమానసః ॥ ౩౮ ॥ అతోభవంతోద్య
సద్మప్రావిశంతుమదీయకం । ఇత్యుక్త్వాప్రదదౌతేభ్యస్తాంబూలంభస్మసం
యుతం ॥ ౩౯ ॥ తథేతిభస్మసహితంతాంబూలంప్రతిగృహ్య తే । స్వవే
శ్మాన్యాయయుస్సర్వే సానందాస్సకలాగణాః ॥ ౪౦ ॥ తత్రశ్రీఘ్రూణద
బ్రహ్మనామకస్య ప్రియాంప్రతి । జంగమాగమనంసమ్యగుక్త్వాస్వయమ
తంద్రితః ॥ ౪౧ ॥ అయుంయథాప్రకారేణ గృహిత్వాబక్షిశంతథా ।
నిత్యకాయకరీత్యాసా నదీంగత్వాముదాతదా ॥ ౪౨ ॥ వైసారిణస్స
మాపాద్య వీథ్యాంవిక్రేతుముద్యమం । ఘ్రూణదబ్రహనామానం కశ్చిద్భ
క్తస్సమీక్ష్యతం ॥ ౪౩ ॥ గణాన్నివేదయామాస ప్రాకృతంకర్మచోల్బ
ణం । సత్యంవాసత్యమేవేదం కర్మజ్ఞాతుంవిచక్షణాః ॥ ౪౪ ॥ తేగణాస్స
మ్యగాలోచ్య బుద్ధిమంతంబుధోత్తమం । ప్రేషయామాసురస్పృశ్యం కర్మద్ర
ష్టుమతంద్రితం ॥ ౪౫ ॥ గత్వాభక్తవరస్సమ్యగపేక్ష్యామోగ్యకర్మవై

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అనేకమక్షికాక్రాంత మతిదుర్గంధసంకులం ॥ ౪౬ ॥ హింతాలశాఖా
సంవీజత్కరంకండోలబంధురం । ఘ్రాణదబ్రహ్మనామాస మిత్యధిక్షి
త్యసత్వరం ॥ ౪౭ ॥ సర్వదుష్కృత్యమతులంనిం దనీయమరోచకం । గ
ణాన్నివేదయామాస నిశ్వసన్నియతవ్రతీ ॥ ౪౮ ॥ నిశమ్యభక్తిముఖత
స్సర్వం తేగణపుంగవాః । తదావిచారయామాసు స్సర్వేసంభూయసాత్వి
కాః ॥ ౪౯ ॥ ఘ్రాణదబ్రహ్మనామాయం ఘనసద్భక్తిమానితి । సుశీల
వానితిజ్ఞాత్వా సర్వేవయమతంద్రితాః ॥ ౫౦ ॥ తాంబూలంభస్మనా
యుక్తం గృహ్ణాంతస్సముపస్థితాః । తస్యదుష్కర్మనిఖిలం జ్ఞాత్వాతన్మంది
రేకథం ॥ ౫౧ ॥ శివపూజాదికంకృత్వా భుంజామఃకథమాదరాత్ ।
తాంబూలమాదాసంగృహ్య కథంధిక్కర్మహేవయం ॥ ౫౨ ॥ ఇతిచింతాస
మాక్రాంత హృదోవిభ్రాంతిమావహుః । సఘ్రాణదబ్రహ్మనామావి
క్రీయాండజసంచయం ॥ ౫౩ ॥ ద్రవ్యమష్యమాదాత ద్వ్యంజనార్థం
గృహంప్రతి । ప్రేషయిత్వాధనంప్రాప్య గృహంస్వీయంముదాతదా ॥
౫౪ ॥ భోముగ్ధేన్నాదిపచనం త్వభూద్వానహిమేవద । సమాహ్వాయా
మిభక్తౌఘా నిదానీమేవసద్వ్రతే ॥ ౫౫ ॥ ఏవంపత్యుర్వచశ్శ్రుత్వా ప్రాం
జలిఃపునరాహసా । స్వామిన్నేవషడ్రసోపేతం పక్వంజాతంమహామతే ॥
౫౬ ॥ గణాన్సమాహ్వాయశ్రీమన్ కరుణామృతవారిధే । ఇతిపత్నీవ
చశ్శ్రుత్వా శీఘ్రంగత్వాగణోత్తమాన్ ॥ ౫౭ ॥ ప్రార్థయామాససర్వజ్ఞాన్
బంధుమిత్రసమన్వితాన్ । భోస్వామినోమహాదేవ స్మరణోత్సుకమాన
సాః ॥ ౫౮ ॥ సమాగచ్ఛంత్విదానీంవై భోక్తుంమస్మందిరంప్రతి । ఏవంబ
హుప్రకారేణ ప్రార్థమానంగుణోత్తమం ॥ ౫౯ ॥ తేభ్యోగణేభ్యః కే
చిద్వై సముద్ధాయాతతాయినః । క్రోధాక్రాంతహృదోభూత్వా ప్రా
హుస్తంబ్రహ్మనామకం ॥ ౬౦ ॥ రేరేఘ్రాణదబ్రహ్మాఖ్య ప్రాజ్ఞోసిబహు
భక్తిమాన్ । ఇతిజ్ఞాత్వావయంసర్వే త్వద్గృహేభోక్తుముత్సుకాః ॥ ౬౧
ఇదానీంతావకీయంయత్ కర్మనాస్మాకమీహ్యతె । తస్మాత్తేమందిరేభో
క్తుం నేచ్ఛామోగచ్ఛసత్వరం । ౬౨ ॥ అసమంషడ్రసోపేతం సుగంధం
భక్ష్యభోజనం । కర్త్రాణాంమాదృశానాంతు బసవేశ్వరమందిరె ॥ ౬౩
అతిదుర్గంధభూయిష్ఠే భవనేభవదీయకే । భోక్తుంకిమర్హమాయాంతి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వైసారిపిశితంత్వాహో । ౧౪ ॥ ఏవంగదత్సుసర్వేషు ఘ్రూణదబ్రహ్మ
నామకః । పునరాహమహాభక్తా భవంతోమామకంగృహం ॥ ౧౫ ॥
సమాగచ్ఛంతుపశ్యంతు సఫలంసుకళాశ్రయం । పక్వంచమద్రసోపేతం
భక్ష్యంబహురసాశ్రయం ॥ ౧౬ ॥ ఏవంబహుశ్లాఘ్యమానం వీక్ష్యక్రో
ధాన్వితాస్తదా । తాడయామాసురత్యంతం గచ్ఛగచ్ఛేతిదుర్జనాః ॥
౧౭ ॥ ఏవంతైస్తాడ్యమానోసౌ ఘ్రూణదబ్రహ్మనామకః । గృహమాగ
త్యభార్యాంతా మనువృత్తమబోధయత్ ॥ ౧౮ ॥ తద్భార్యాపునరాగ
త్య తాన్నత్వాభక్తపుంగవాన్ । స్వగృహేభోక్తుమనఘా నాహ్వ
యామాససత్వరం ॥ ౧౯ ॥ బాలేతేమందిరేభోక్తుం గణానేచ్ఛంతిసాం
ప్రతం । యథాసుఖంతుగచ్ఛాద్య మామకంవచనంశ్రుణు ॥ ౨౦ ॥ నో
చేత్తేపత్యురత్యుగ్ర కర్మస్యాత్తేనసంశయః । తస్మాదాశువినిర్గత్య మంది
రంగచ్ఛతావకం ॥ ౨౧ ॥ ఇతితైర్భర్త్సితాసాధ్వీ గృహమాగత్యనిశ్చ
లా । భర్తారంప్రతిచాచఖ్యౌ శ్రీకంఠార్పితమానసా ॥ ౨౨ ॥ చింతామ
వాపమహతీం ధిగ్జన్మేతిచమామకం । తద్భర్తాఘ్రూణదబ్రహ్మ నామకో
పితథైవచ ॥ ౨౩ ॥ ఏవంప్రచింత్యమానౌతౌ గణార్థంయద్యదార్జి
తం । భక్తాదికంచబహుళం కింకుర్మోద్యేతినిశ్చలా ॥ ౨౪ ॥ దంపత్యో
శ్శేతయోశ్చింతా క్రాంతయోర్వార్తవాహకాత్ । వార్తామాకర్ణ్య
బసవ స్సముద్ధాయసభాస్థలాత్ ॥ ౨౫ ॥ అత్యాశ్చర్యసమాయుక్త స్స
త్వరంగణసన్నిధిం । సమాగత్యనమస్కృత్య ప్రాంజలిఃపురతఃస్థితః ॥ ౨౬
ప్రాహగంభీరయావాచా గణానమితతేజసః । భోగణాఘ్రూణదబ్రహ్మ నా
మానంశుద్ధమానసం ॥ ౨౭ ॥ నీచవాక్యైరనేకైస్తం వినింద్యబహుతా
డనైః । బహిర్నిస్సారయామాసు రితిప్రత్యయితాదిభిః ॥ ౨౮ ॥ శ్రుత్వా
సమాగతోహంవై సర్వజ్ఞాఃకింబ్రవీమ్యహం । ఘ్రూణదబ్రహ్మనామాయ
మతిహింసాపరోయది ॥ ౨౯ ॥ పూర్వంజ్ఞోంమాహ్వయాగారే జేమనంక
థమాచరత్ । అస్యశ్రీఘ్రూణదబ్రహ్మనామకస్యమహాత్మనః । ౩౦ ॥ నీ
చవృత్తిరియంచేద్వై యదిభర్తుశ్చకాయకం । ఏతదేవహిసజ్జాతాః కా
రణంచేద్విచారతః ॥ ౩౧ ॥ ఇక్ష్వాదయోమహాత్మానః కింనసంతిపురాత
నాః । కర్దమేకమలోత్పత్తిః యథాకాష్ఠేనలోద్భవః ॥ ౩౨ ॥ ఫలలేతు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యథాక్షీరం పాషాణేకర్జరంయథా । తథైవచమహాత్మానః కథంవాసంచరంత్విహ ॥ ౮౩ ॥ తేషాంసంస్థితిరస్మాభిః కథంవిజ్ఞాయతేధునా । త్రిలోకేశోమహాదేవో నాథోభూత్వామహీతలే ॥ ౮౪ ॥ సంచరన్భక్తరూపేణ నిందోర్వ్యభూత్కింగణేశ్వరాః । క్రియాసిద్ధివతాంపుంసాం స్యుఃక్రియాబలవత్తరాః ॥ ౮౫ ॥ సనింద్యాభగవద్భక్తా కాలకాలోపమాస్సదా । అతోయూయంయథాన్యాయం గత్వాతన్మందిరేశుభే ॥ ౮౬ ॥ భుక్త్వాచాశీర్భిరత్యంత మభివాద్యపునఃపునః । సమాగచ్ఛంతువేశ్మాని స్వానీత్యుక్త్వా ముదాతదా ॥ ౮౭ ॥ అహమప్యాగమిష్యామి భవద్భిస్సాకమంజసా । ఇత్యుక్త్వాఘ్రాణదబ్రహ్మ మందిరంగంతుముత్సుకాః ॥ ౮౮ ॥ భక్తమేకంపునస్తస్మై నివేదితుమతంద్రితం । ప్రేషయామాసురద్యైవ భోక్తుంతేమందిరంప్రతి ॥ ౮౯ ॥ సమాగమిష్యామఇతి ప్రస్థిరీకర్తుమంజసా గత్వాభక్తస్తదానీంవై ఘ్రాణదబ్రహ్మనామకం ॥ ౯౦ ॥ బోధయామాసభక్తానాం సమాగమనమాదరాత్ । తదాశ్రవణమాత్రేణ ఘ్రాణదబ్రహ్మనామకః ॥ ౯౦ ॥ సహసోత్థాయసత్కారం కర్తుంతేషాంమహాత్మనాం । ప్రత్యుజ్జగామసద్భక్త దర్శనార్థంకుతూహలాత్ ॥ ౯౨ ॥ శ్వేతచ్ఛత్రధరాన్ తాళవృంతాంచితలసత్కరాన్ । సచామరాన్మహాదేవ స్మరణోత్సుకమానసాన్ ॥ ౯౩ ॥ అనేకవాద్యఘోషైశ్చ నందిమాగధగాయకైః । సంయుక్తానమితోల్లాసాన్ నానారూపధరాంస్తదా ॥ ౯౪ ॥ ఆగతాంత్సద్గణాన్వీక్ష్య ప్రణమ్యపరయాముదా । స్వగృహంచానయామాస సానురాగపురస్సరం ॥ ౯౫ ॥ సర్వేషామాసనాన్యాశు దత్వాదృఢతరాణ్యపి । పాద్యార్ఘ్యాచమనాదిభ్యః పుష్పైశ్చోత్కృష్టగంధిభిః ॥ ౯౬ ॥ ధూపైర్దీపైశ్చసంపూజ్య పూర్వకాన్యూనతనానపి । ప్రణనామతురన్యోన్యం దంపతీభక్తిసంయుతౌ ॥ ౯౭ ॥ సర్వేషాంభక్తసంఘానాం సానురాగేణభక్తిమాన్ । ఘ్రాణదబ్రహ్మనామాచ తత్పత్నీచపతివ్రతా ॥ ౯౮ ॥ ఇష్టలింగార్చనార్థంవై రంగవల్ల్యాదికానిచ । రచయిత్వావిశేషేణ పాత్రాణిబహుళానిచ ॥ ౯౯ ॥ తతోపవేశయిత్వాథ పీఠేతుబనవాదికాన్ । యేషాంయేషాంవ్రతంయద్య త్ప్రకారంవర్తతేసదా ॥ ౧౦౦ ॥ తేషాంతథాప్రకారంహి కారయామాసభక్తిమాన్ । సర్వేషామాజ్ఞయా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దివ్యాన్యాయతానిబహూనిచ ॥ ౧౦౧ ॥ భాజనానిచవిస్తీర్య బంధుమి
త్రైస్సమావృతః । భాజనేషువిచిత్రాణి పిణ్యాకాదీనిభూరిశః ॥ ౧౦౨ ॥
లడ్డుకాన్ మాషచక్రాదీన్ మధుక్షీరంచసద్ఘృతం । మాహిషందధిశాకంచ
చోష్యంలేహ్యంచమంజుళం ॥ ౧౦౩ ॥ కబళస్త్వైకస్యవైశాఖ మేక
మేకంరసాన్వితం । శాల్యోదనంసముత్క్షిప్య సర్వాన్సద్గణసంచయాన్
౧౦౪ ॥ భోజయామాసతత్సంగో ఘ్రాణదబ్రహ్మనామకః । భోజనానంత
రంతేషాం గణానామనుకంపయా ॥ ౧౦౫ ॥ ఏలాలవంగజాతీసత్ఫల కర్పూ
రమిశ్రితం । నాగవల్లీదళయుతం తాంబూలక్రముకాన్వితం ॥ ౧౦౬ ॥
దత్వాసంతోషయామాస బసవాదీన్మహాజనః । తతఃప్రసన్నచిత్తేషు
స్వాసనేష్వస్థితేష్వయం ॥ ౧౦౭ ॥ బసవోఘ్రాణదబ్రహ్మ మహిమానం
మహోన్నతం । ప్రచురీకర్తుమాహూయ ప్రాహగంభీరయాగిరా ॥
౧౦౮ ॥ భోఘ్రాణదబ్రహ్మనామన్ తావకంనిత్యకాయకం । దర్శయి
త్వాగణానేతాం త్సంతోషయమహామతే ॥ ౧౦౯ ॥ తథేతిఘ్రాణదబ్ర
హ్మ నామకశ్శివభక్తిమాన్ । శంకరంగిరిజాధీశం ధ్యాత్వామనసిశాశ్వ
తం ॥ ౧౧౦ ॥ జాలమాదాయవేగేన దిదర్శయిషురాదరాత్ । నిత్య
కాయకమత్యల్ప మపిమోక్షప్రదాయకం ॥ ౧౧౧ ॥ మజ్జనోదకకుండ
స్య ప్రాంతేస్థిత్వాస్వయంతదా । చిక్షేపకుండేతజ్జాలం శివస్మరణపూర్వ
కం ॥ ౧౧౨ ॥ తస్యభక్తిప్రభావేన భావనాశుద్ధితస్తదా । జాలలగ్నా
స్తథాచేంద్ర బ్రహ్మోపేంద్రముఖాస్సురాః ॥ ౧౧౩ ॥ పునశ్చిక్షేపత
త్కుండే జాలంశంభుంహృదిస్మరన్ । తజ్జాలేశంకరశ్శంభు ర్దిక్పాలైశ్చ
సమావృతః ॥ ౧౧౪ ॥ దేవర్షిబ్రహ్మర్షిగణై స్తథాశంకరకింకరైః ॥
ఏతాంత్సర్వాంత్సముద్ధృత్య దర్శయామాసతత్వరం ॥ ౧౧౫ ॥ దృష్ట్వా
సర్వేగణాస్తత్ర మహదాశ్చర్యసంయుతాః । ప్రణేముఃపార్వతీనాథం శం
కరంలోకశంకరం ॥ ౧౧౬ ॥ శార్వరీశధరశంకరప్రభో చంద్రహాసశమనాం
తకాంతక । అంబుజాక్షపరిపూజితాంఘ్రి పత్పంకజాతపరిపాలయాచ్యుత
౧౧౭ ॥ పుండరీకదితిజాజినాంబరో ద్దండకామమదఖండనోత్సుక కుండలీ
శవరకుండల ప్రభో కాండజాననసుతావనేశ్వర ॥ ౧౧౮ ॥ ఏవంసంస్తూ
యమానేషు భక్తేషుప్రకటద్యుతిః । శివస్తదాసీంద్వై దివ్యంవిమానమధి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రోప్యతే । ౧౧౯ ॥ కైలాసంసుజనోల్లాసంప్రావివేశయదీశ్వరః । సర్వే
భక్తగణాస్తావద్బసవేశపురోగమాః ॥ ౧౨౦ ॥ బహుధాఘ్రాణదబ్రహ్మ
నామానంతత్సతీమపి । కీర్తయామాసురన్యోన్యం స్తువంతోనిశ్చలాత్మ
కాః ॥ ౧౨౧ ॥ సర్వదాభక్తసంఘానాం సమర్చనవిశే...ః । ఏ...దృ
శంమహాత్మ్యంవై లబ్ధవానితిమేనిరే ॥ ౧౨౨ ॥ తతస్సర్వేభక్తగణా బస
వేశముఖాస్తదా । స్వస్వవేశ్మాన్యావివిశుస్సదాసద్భక్తిమానసాః ।
౧౨౩. ॥ ఏవముక్త్వాథభక్తవరో భక్తానమితతేజసః । ఏతదేవసహిశ్రద్ధా
భక్తియుక్తోనిరంతరం ॥ ౧౨౪ ॥ మహదాపద్యపిసదా నముంచేద్భక్తి
ముత్తమాం । యదిశ్రీశంకరఃప్రీతః కైవల్యందాస్యతిధ్రువం ॥ ౧౨౫ ॥
ఘ్రాణదబ్రహ్మమాహాత్మ్యం యశ్శృణోతినిరంతరం । తస్యశ్రీరాయురా
రోగ్యం భవత్యేవనసంశయః । ౧౨౬ ॥ ఇతి శ్రీ చెన్నబసవ పురాణే
రేణుకాగస్త్యసంవాదే ఘ్రాణదబ్రహ్మ మహిమానువర్ణనంనామ పంచ
త్రింశతితమోధ్యాయః ॥

శ్రీశివాయనమః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

మారటబ్రహ్మకథా.

(షట్త్రింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ పునరన్యత్ప్రవక్ష్యామి భక్తమాహాత్మ్యముత్తమం । శ్రుణుధ్వంశ్రద్ధయాయుక్తా భక్తిభావనతత్పరాః ॥ ౧ ॥ ఆసీత్పురామారటబ్రహ్మనామాహరాంఘ్రిసంసక్తనిజోరుధామా । గణార్చనాసక్తగుణాభిరామ స్సఏవనిశ్శంకఇతీర్యమానః ॥ ౨ ॥ సధామారటశంభుశ్శ్రీమహాదేవపదాంబుజే । సంసక్తమానసోభూత్వా గణార్చనపరోభవత్ ౩ ॥ నిత్యకాయకమేతస్య హాలికంకర్మసఏవచ । తేనైవకర్మణాభరణమాపాద్యనియతవ్రతీ ॥ ౪ ॥ నిత్యంగణార్చనోత్సాహ కలితాత్మాగణాన్ బహూన్ । భోజనాదిభిరత్యంతం తోషయన్నమలాశయః ॥ ౫ ॥ కాలంత్వనీనయత్కంచి ద్భార్యాపుత్రసమన్వితః । వ్రతోత్సాహీవ్రతోద్యోగీ సర్వదావ్రతమానసః ॥ ౬ ॥ సాక్షాద్గురూపదేశేన హాలికంకర్మకాయికం । సమాశ్రిత్యసదాభక్తి సంయుక్తోభూన్నిరంతరం ॥ ౭ ॥ ఏవం ప్రవర్తమానస్య సద్వృత్తైర్భక్తిమీక్షితుం । శివశంకరోదేవదేవ శ్చింతితార్థప్రదాయకః ॥ ౮ ॥ ఏకదాహాలికంకర్మకర్తుఃపితృకుమారయోః । అంతికంవైమహాఘోర కృష్ణోరగమనూపకుం ॥ ౯ ॥ దంశితుంప్రేషయామాస దండశూకోరుభూషణః । కుంభీనసఃసుమహాఘోరో దీర్ఘుక్షః ఫూత్కారజిహ్వకః ॥ ౧౦ ॥ నితాంతంవిషఫూత్కార జ్వాలాభిఃకంపయన్జనాన్ । సమాగత్యసుతంతస్య విషజ్వాలాభిరావృణోత్ ॥ ౧౧ ॥ విషజ్వాలాభిరాక్రాంత మేవంస్వస్యసుతోత్తమం । నపశ్యత్తద్వృత్తాకించి న్నైవసంభాషతేపితా ॥ ౧౨ ॥ నతద్వార్తాంస్వకర్ణాభ్యాంస్వభుజంగేన ముహ్యతి । నచతుర్భ్యామశ్రుజలం లోకమాత్రేణప్రముంచతి ॥ ౧౩ ॥ ఏ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వంనిశ్శంకమతులం నిశ్శంకో గుణినాంవరః । హాలికంకర్మ నైజంతు భర్త్రు ప్రీత్యర్థమాచరత్ ॥ ౧౪ ॥ సబాలకోపిజననీ జనకౌనన్మరత్యహో । కం వై జాంగలికంవాపి నాన్వేషయతిశుద్ధధీః ॥ ౧౫ ॥ ఆ త్తసర్గానపిస్నేహా న్మిత్రం తంనస్మరతిక్వచిత్ । స్వపాదచలనంవాపి నచాలయతికుత్రచిత్ ॥ ౧౬ ॥ దుష్టజంతురయంచేతి నబిభ్యతిహృదిక్వచిత్ । శివాజ్ఞాచైవమస్తీతి సన్మరత్యుక్షవాహనం ॥ ౧౭ ॥ ఏతాదృశైర్దిద్యగుణా మత్యంతాశ్చర్యమావహాత్ । ఏవంవిషాగ్నినాదగ్ధ శరీరఃకల్మషాకృతిః ॥ ౧౮ ॥ ముఖాచ్ఛివశివేత్యుక్త్వా తస్యపుత్రోతిబుద్ధిమాన్ । గతజీవోహ్యుర్వీభాగే పపాతోరగపీడితః ॥ ౧౯ ॥ ఏవంపతంతంభూభాగే సుతమీక్ష్యవిరాగవాన్ । సంగృహ్యపాదాస్థలతో దూరము త్క్షేపయత్తదా ॥ ౨౦ ॥ ఏవం సకాయికంకర్మ హాలికంభక్తతుష్టయే । కుర్వతస్తస్యపురతఃకశ్చిద్భక్తవరఃకృతీ ॥ ౨౧ ॥ తదాతదాభైక్షవృత్త్యా స్వగ్రామేసాధువృత్తితః । సంచరజ్జంగమాకార మవాప్యశశిశేఖరః ॥ ౨౨ ॥ తస్యకేదారసాన్నిధ్యే స్థిత్వాదీనాననస్స్వయం । క్షుద్బాధాప్రబలాత్కార్శ మాప్తవానిజంగమః ॥ ౨౩ ॥ శ్రీకంఠశంకరేత్యుచ్చై స్తన్నంభీరయాగిరా । భోభోహరశంభోమా మవలోకయసుప్రత ॥ ౨౪ ॥ ఏవంసమాహ్వయంతంతం జంగమంపూర్వవేదితం । సమీక్ష్యసన్నిధింప్రాప్య ప్రాహగంభీరవాక్యమైః ॥ ౨౫ ॥ స్వామించ్ఛ్రీజంగమోత్తం సత్వత్పాదయుగళంభజే । త్వదాగమనకార్యంయ త్తదాఖ్యాహిమహానుతే ॥ ౨౬ ॥ జంగమః । క్షుద్బాధయాపీడితోహం మన్నందత్వాద్యమామకీం । క్షుధంనివారయాశుత్వం శ్రీకంఠాంఘ్ర్యంబుజాళుక ॥ ౨౭ ॥ అన్నార్థినంజంగమంతం ప్రాహాని శ్శంకనామకః । విలంబోద్యభవత్యేవ ఘటికాద్వయమాత్రకః ॥ ౨౮ ॥ సమానయతిమేచాన్నంతు భ్యందాస్యామినిశ్చయం । తావత్పర్యంతమత్రైవ సుస్థితోభవజంగమ ॥ ౨౯ ॥ యదిక్షుద్బాధతేత్వాం హిగచ్ఛమన్మందిరంప్రతి । అహమప్యాగమిష్యామి త్వరతస్తవసంనిధిం ॥ ౩౦ ॥ ఇదంమదీయంసత్కర్మ హాలికంభరణోచితం । త్యక్త్వాగృహమిదానీం వైగంతుంమేనోచతేనహ్యాత్ ॥ ౩౧ ॥ ఏతన్మహద్భిరత్యంతం శాసితంకర్మచైవహి ఏతత్సమాప్తిపర్యంతం నగచ్ఛామీతిమేవ్రతం ॥ ౩౨ ॥ తస్మాద్యథాను

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఖంగత్వా మామకంమందిరంభవాన్ । భుక్త్వాయథేచ్ఛమాగచ్ఛ మదం
తికమతంద్రితః ॥ ౩౩ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా తథేత్యుక్త్వాగృహంప్రతి।
గంతుమారభమాణే శ్రీజంగమేకుటిలాకృతౌ ॥ ౩౪ ॥ తత్రాన్నిర్ధ్యేమ
హాఘోర సర్పాక్రాంతంసుతోత్తమం । సర్పోద్వేల్లితపాదంచ దృష్ట్వా
భీతఇవోచ్చలన్ ॥ ౩౫ ॥ అత్యంతంకంపితాంగ స్సన్ నిమీల్యనయనద్వ
యం । సంస్థితంజంగమంసమ్యఙ్ని శ్శంకఃపరిరభ్యతం ॥ ౩౬ ॥ మాభైషీ
రితితత్పృష్ట మభితాఢ్యపురస్థితం । నిశ్శంకనామకంప్రాహ నిర్భీత్యాజం
గమోత్తమః । ౩౭ ॥ భోభోనిశ్శంకనామన్తై పుత్రంసర్పేణదంశితం ।
నవేత్సికింద్రష్టుమపి ప్రకృత్యాసైవకాంక్షసే ॥ ౩౮ ॥ ఏవంతేపుత్రహం
తారం నదావిషధరోరగం । ససంహారసిభోతాత కిమర్థంవదసత్వరం ॥
౩౯ ॥ పరోపకారవిషయేపండి తాఃపారమార్థికాః । ప్రాణానపిత్యజం
త్యాశు పుత్రార్థంకింనరోదసి ॥ ౪౦ ॥ ఏవంనిర్మోహినంయత్ర కుత్ర
వాసహివేద్మ్యహం । పుత్రలాభేథవేత్సౌఖ్యం పుత్రలాభేభవేద్గతిః ॥ ౪౧ ॥
అపుత్రస్యగతిర్నాస్తి త్యాహుస్సర్వేమనీషిణః । తస్మాత్సర్వప్రయత్నే
న పుత్రంసంపాదయేద్బుధః ॥ ౪౨ ॥ త్వత్తుల్యోనాస్తికుత్రాపి త్వత్తుల్య
స్త్వమేవహి । నిర్గుణంనిశ్చలంపశ్చా త్తాపహీనంతుత్వామిహ ॥ ౪౩ ॥
పశ్యేనాన్యంహిలోకత్ర యేపిచాన్వేషణాదపి । మద్వాక్యాదసిత్వత్పుత్రం
గత్వాచోద్ధాపయాధునా ॥ ౪౪ ॥ ఏవంగదంతంతంవీక్ష్య జంగమంప్రా
హానద్వతీ స్వామిన్స్వయాయదుక్తంతత్సత్యంస్యాత్। త్వాకృతాత్మనా॥౪౫॥
రుణానుబంధరూపేణ పతిపత్నీసుతాలయాః । భవంతీతిభవంతోవై వ
దంతిశివశాసనాత్ ॥ ౪౬ ॥ వశిష్ఠాదిమునిశ్రేష్ఠాః పుత్రార్థంబహుదుః
ఖితాః । నష్టాన్పుత్రాంస్త్వశక్త్యాతు పునరుజ్జీవయంతికిం ॥ ౪౭ ॥ జ
లేయథాబుద్బుదాస్యు స్తథాస్యుఃపాంచభౌతికాః। ఉత్పద్యంతేవిలీయ్యం
తే నాస్తితేషాంహిసత్యతా ॥ ౪౮ ॥ అతోస్మిన్బుద్బుదాకారే నష్టేదేహే
మనీషిణః । నశోచంతినముహ్యంతి శోకస్యానవకాశతః ॥ ౪౯ ॥ ఇతిని
శ్శంకవచనం శ్రుత్వాకుటిలజంగమః । పునఃప్రాహవిశాలాత్మా పరమా
ప్తపుమానివ ॥ ౫౦ ॥ అలంవైరాగ్యవాగ్భిస్తే నిర్ఘృణోస్యహితేష్వివ।
పుత్రార్థమేవంవక్తారం నపశ్యేయత్రకుత్రవా ॥ ౫౧ ॥ గచ్ఛాధునాన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్వరంత్వం గణాంత్సానషాచ్ఛ్వాపమాన్ । నమస్కృత్య కుమారస్య గతి
మాఖ్యాహిసువ్రత ॥ ౫౨ ॥ తేనశ్వేభవతః పుత్ర ముద్ధరిష్యంతినాన్యథా।
బలిదేవివేమనార్యో పూర్వంవై క్షితిపాలకం ॥ ౫౩ ॥ పునరుజ్జీవయామాస
తస్మాద్గచ్ఛగణాంతికం । ఏవంవై పిల్లనయన నామకోపితథాభవత్ ॥ ౫౪
ఇత్యుచ్యమానంతంజంగమో ప్రాణమ్ప్రాహతత్పతీ । స్వామిన్నేనంనవక్త
వ్యం సర్వంజ్ఞాత్వావిచారతః ॥ ౫౫ ॥ చిక్కయాన్యాన్యశక్తస్య లింగైక్య
మనుయాయినః । పూర్వస్థితించవిజ్ఞాయ కథమేవంహినశ్యసె ॥ ౫౬ ॥
అనిత్యమేతద్వైపాంచ భౌతికాత్మకమిదంతనుః । సాధకానాంతుపాత్రో
శో నిత్యంస్యాత్తద్గణాచరనం ॥ ౫౭ ॥ తస్మాత్త్వంశ్చపచస్యతస్య ధైర్య
వంతాపితిస్మరన్ । ఋలయాసుజంగమస్తస్య క్షేత్రపుత్ర వంలోకయత్ ॥
౫౮ ॥ శరేనిశ్శంకపుత్రాద్య తేనుజస్స్వస్తతః । విషాగ్నిజ్వాలయాసావ
గ్ధః పపాతభువిమూర్ఛితః ॥ ౫౯ ॥ అతిశ్రద్ధాసమాయుక్తో త్వంత్రద్భాతా
రమనిందితం । విషవైద్యంసమానీయస్య సందర్శయసపాహాదరం ॥ ౬౦ ॥
జనకస్తత్పతీచైవ నిష్కృణానతిమూర్ఛయా । త్వంవైజ్యేష్ఠోసితస్మాద్వై
కథంవాతంసముద్ధర ॥ ౬౧ ॥ ఏవం శ్రీజంగమస్త్వేషే గదతిప్రాహాతత్సు
తః । మైవంవాదీర్మహాత్మన్ త్వంకావార్తామానృశాంస్థితిః ॥ ౬౨ ॥
బ్రహ్మవిష్ణుమహేంద్రాద్యాః కాలేప్రాప్తేమహాత్తరే । నశ్యంతికస్మాద్వై
పుత్రః కన్యాభ్రాతాపితాతథా ॥ ౬౩ ॥ సర్వంమహేంద్రజాలస్య విద్యేవ
మమభాతిభో । పంచభూతమయస్యాస్య శరీరస్యానసత్యతా ॥ ౬౪ ॥ త
దంతర్వాసకస్సాక్షా త్సర్వవ్యాపీమహేశ్వరః । తస్మాదేతచ్ఛరీరార్థం కిం
వృథాపరివేదనం ॥ ౬౫ ॥ భవద్భిరేభిస్సర్వంవై జ్ఞానంసంపరిపృచ్ఛథ । దే
హాద్వినిర్గతేజీవే దేహస్సన్నలవింతకః ॥ ౬౬ ॥ ఏహ్యనావస్యావనాసూ
విభక్షితశ్శునకైరపి । జన్మసమ్యావిజానాతి దేహోయంపాంచభౌతికః ॥
౬౭ ॥ తదర్థందుఃఖమాపాద్య భక్తిమార్గే భవామహే । క్రందనంతుశ
రీరార్థం వాజీవార్థంనదప్రభో ॥ ౬౮ ॥ ఉభయోరామయోర్యోగా ద్వి
స్ఫులింగాభవత్యహో । అనాదికర్మసంబంధా దంగాస్తద్వన్మహే
శితుః ॥ ౬౯ తస్మాత్కర్మక్షయార్థంతు శంకరంలోకశంకరం । భజేన్న
ద్రప్రసన్నాత్మా తారయేత్సకలాపదః ॥ ౭౦ ॥ మృత్యుంజయోమహాదేవో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భక్తానుగ్రహతత్పరః । ఏక ఏవ హి సర్వేషాం మోక్షదశ్చసుఖప్రదః ॥
౨౧ ॥ తస్మాన్మృత్యుంజయాదన్యో నాస్తిసత్యం బ్రవీమ్యహం । సాయం
కాలేఽప్రజాస్సర్వే భూరుహాంత్సముపేక్ష్యతే ॥ ౨౨ ॥ భాస్కరేభ్యుదితే
యత్ర యాంతి వై న హి బాధ్యతా । తథైవ సోదరన్యాయః కాయకార్థం
సమాగతః ॥ ౨౩ ॥ తస్మాద్గచ్ఛామి చేత్కిం వై భవేత్కారుణికోత్తమ ।
ఏవముక్తే తస్య పుత్రే పునః కోపసమన్వితః ॥ ౨౪ ॥ భవద్వైరాగ్యవాక్యా
ని వేద్మ్యహం బహుభాషణైః । యద్యద్వాచా వదతి తత్తథా న కరోతి
హి ॥ ౨౫ ॥ పూర్వం భాస్కరవంశోద్ధః శ్రీరామో లక్ష్మణం ప్రతి । బ
హుదుఃఖాతురో భూత్వా నాగపాశైర్వ్యమోచయత్ ॥ ౨౬ ॥ భక్తివిజ్ఞా
నజన్యం యత్ఫలమస్తి విశేషతః । తత్సర్వం వినియుజ్యాద్య భ్రాతరం పరిపా
లయ ॥ ౨౭ ॥ సోఽచన్నిందాపవాదాభ్యాం నింద్యో భవసి సత్యతః మంత్ర
తంత్రౌషధచయైర్మాదృశైశ్చ మహాత్మభిః ॥ ౨౮ ॥ అనుగ్రహదయం బా
లః పునః ప్రాణీ భవేద్ధ్రువం । ఇతి మత్వాద్య వక్ష్యామి గణానాం శరణం వ్రజ ॥ ౨౯ ॥
దేశికోఽనుప్రసాదో హి జనకోఽస్మాకమిష్యతే । మాతా సద్భక్తిరేవ స్యాచ్ఛీ
లం వై సంతతిస్సదా ॥ ౩౦ ॥ ముక్తిః కాంతామణిర్దివ్యా నేతరం తు భజా
మహే । తదేవ హితబాంధవ్యమస్మాకం నేతరం భవేత్ ॥ ౩౧ ॥ ఏవం త
ద్వచనం శ్రుత్వా మత్వాన్యథతరం మనః । పురో విలోక్య తత్పుత్రం సర్వద
ష్టం తు జంగమః ॥ ౩౨ ॥ హా హేత్యాశ్చర్యసంయుక్తస్తదా ప్రోవాచ త
త్సతీ । కింవిషీదసి భోః స్వామిన్నియం స్యాత్పణ్యవీధికా ॥ ౩౩ ॥ తత్రాగ
త్య జనాస్సర్వే స్వప్రయోజనతోఽనఘ । విపణిం ప్రావిశంతో వై స్వకార్యా
ణి నివృత్త్య చ ॥ ౩౪ ॥ స్వస్వవేశ్మాన్యుపశంతి తద్వద్భార్యాసుతాదయః ।
స్వకార్యానంతరం కోఽపి న స్థాస్యతి మహీతలే ॥ ౩౫ ॥ తస్మాద్దుఃఖం తు న స్యా
ద్ధితం స్యాద్భక్తివైకల్యకారిణీ । యత్ర స్యాత్సుగుణోత్కృష్టః తత్ర
మోహః ప్రశస్యతే ॥ ౩౬ ॥ యదా యదాస్య జననం తదా మృత్యుభ
యం భవేత్ । మృత్యుక్రాంతశరీరార్థం కిం వృథా పరిదేవనం ॥ ౩౭ ॥
నదీప్రవాహే కాష్ఠద్వయసంమేళనకం యథా । తథైవ దేహసంబంధో
వియోగే కా ప్రవేదనా ॥ ౩౮ ॥ ఏవం వై తత్సతీవాక్యమాకర్ణ్య ప్రాహ
జంగమః । జాయాభ్రాతాన్స్వమూర్త్యస్య నిష్ఫూర్ణనాసివశాననే ॥ ౩౯ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్వత్తుల్యామంగనాంకుత్ర నాహంవీక్ష్యేమహీతలే । యతకుత్రాపి వై
భాగ్యవతీవాస్వప్రియేప్రియా ॥ ౯౦ ॥ మాతరంపితరం బంధూం ఛ్వశురం
భగినీమపి । సర్వాణ్యపిచవస్తూని త్యజేత్తద్గతమానసా । ౯౧ । భూ
త్వాసముత్సుకాసాధ్వీ భర్తారమనుయాస్యతి । లోకాంతరంగతేపత్యౌ
తేనసాకంవరాంగనా । ౯౨ ॥ జ్వలనంప్రజ్వలిత్వా ధస్వ్వయంతత్రప్రవిశేన్ము
దా । పతివ్రతానాంధర్మోయం ప్రాచీనైఃపరికథ్యతే । ౯౩ । లోకేపిత
త్ప్రకారంహి చరంతిబహుశోంగనాః । భర్తురర్ధాంగినీనారీ భవతీతిహిక
థ్యతే ॥ ౯౪ ॥ తదంగశేషమాత్రంత్వయి నై నాస్తిసత్యంవిచారతః । పతిరే
వాంగనానాంహి దేవస్సద్గురురుత్తమః ॥ ౯౫ ॥ ప్రాణాశ్చపతిరేవేతి నిశ్చి
త్యాంతేత్యజేదసూన్ । ఇతిశ్రీజంగమేశస్య వచనంవారిజాననా । ౯౬ ॥
నిశమ్యజంగమేశంతం ప్రాహగంభీరయాగిరా । స్వామిన్త్వయాయదుక్తం
తత్తథ్యమేవాస్తునాన్యథా ॥ ౯౭ ॥ అస్మద్విధానాంశైవానామాచారో
మాస్తుసత్యతః శైవాగమాధఃశాస్త్రాణిజ్ఞాత్వాసర్వాణిమామిహ ॥ ౯౮
భర్త్రాసహప్రేతభూమిం గచ్ఛేత్యుచ్చరతిత్వయి । కథంహిలింగిన శ్శై
వాస్తు ప్యంత్వితర మార్గగాం ॥ ౯౯ ॥ అంగంప్రాణాఃపతిర్లింగం లిం
గంమాతాపితాతథా । సర్వభావేనలింగాద్వై వ్యతిరిక్తంనవిద్యతే ।
౧౦౦ ॥ ఇతిమేభావనాసిద్ధి ర్దేశికోయఃప్రసాదతః । ఇత్యుచ్యమానాం
తాం నారీంవీక్ష్యకించిన్నభాషత । ౧౦౧ ! పునస్తస్మాత్తరం ప్రాహ కుపిత
స్సన్మహేశ్వరః । మాతాత్వమసిపుత్రస్తే గతిమేవముపాగమత్ । ౧౦౨
ఇతిచింతాకించిదపిప్రమాదాదపినాస్తితే । కింబహ్వీమినితాంతం త్వాం
నిస్పృహాంనిజపుత్రకే । ౧౦౩ । సంరక్షణేతుదయయానహిమాతృసమా
వధూః । నిజాంగనానమాకా చిన్నభవేత్ప్రియభాషిణీ । ౧౦౪ । నహిపు
త్రసమోమోహో నాస్తీత్యాహుర్మనీషిణః । రుగ్ణాతోపిప్రమత్తోపి
వికలాంగోపిస్వాత్మజః । ౧౦౫ ॥ మాతానవిముఖీతస్మై పుత్రాయేతివిని
శ్చితం । నిరామయోయంపుత్రస్తే సురూపీచాప్రమత్తకః ॥ ౧౦౬ ॥ ని
ష్కారణంతునశ్యేణ దృష్టోవాదితినాస్తితే సదాశివపదస్యాస్త భక్తిశ్చే
ద్గతిరీదృశీ । ౧౦౭ ॥ అనేనయత్కిమర్థంవై కురుతేశివపూజనం । ఇ
త్యుచ్యమానంతం జంగమోత్తమంప్రాహసస్మితా ॥ ౧౦౮ ॥ స్వామిన్మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దర్థం శ్రీకంఠ భక్తిం దూషయసి కిం ప్రభో । క్వచారబ్ధగతి స్తస్య క్వభక్తిః ప
రమేశ్వరే ॥ ౧౦౯ ॥ ఉభయో స్సైవ సంబంధః ప్రారబ్ధం భోగతో నశ్యేత్
స్వామిన్ భక్తాగ్రగణ్యత్వం మయి నిష్కారణం భ్రమం ॥ ౧౧౦ ॥ ఉత్పాదయి
త్వా సద్భక్తౌ వికారం కల్పయస్య హో । ఫణీగంధవహం హిత్వా వృత్తి
కాం కిం త్వపేక్షతే ॥ ౧౧౧ ॥ తథైవ భక్తిం హిత్వా మే మనో నాన్యం సమీ
హతే । ఇతి తద్వాక్యమాకర్ణ్య కించిద్దూరముపేత్య సః ॥ ౧౧౨ ॥ త
ద్దాసీమాహ భో బాలే త్వం వా బోధయ మాతరం । ఇత్యుచ్యమానం తం
జంగమేశం వీక్ష్యాహ సాదరం ॥ ౧౩ ॥ తాతేశవిక్రీతుముష్యక్తే జనసీవిప
దాయిని । శివే సంహారణోత్సాహే కిం కుర్వంతి జనాః పరే ॥ ౧౧౪ ॥ ఏ
వం తన్ముఖతః శ్రుత్వా తదాగత్యార్భకాంతికం । అనేకైర్గారుడైర్మంత్రై
స్సమన్త్ర్య చ విశేషతః ॥ ౧౧౫ ॥ ఫాలే విభూతిం సంధార్య పునరుజ్జీవయ
త్సుతం । జననీజనకా సమ్యగీక్ష్య పూర్వవదాస్థితౌ ॥ ౧౧౬ ॥ తదార్భకోద్ధా
య చ నేత్రయుగ్మముస్మీల్య తత్పాదయుగం ననామ । తతః ప్రసన్నః పరిర
భ్య తం ముదా నమంతముద్ధాయ తదాశు జంగమః ॥ ౧౧౭ ॥ విషాగ్నినా దగ్ధ
మముం భవంతం మాతా పితా బంధు సహోదరాశ్చ । నాలోకయామాసు
రతీవ ఘోర హృదస్త్వనేకధా మద్వచనైశ్చ బోధితాః ॥ ౧౧౮ ॥ దివ్యౌ
షధైర్దివ్య మనుప్రచారై స్తంత్రైశ్చ త్వాముచ్ఛ్వసినం విరాగతః । విసృ
జ్య మా సాన్నిజబంధు సోదరాన్ కిమర్థమాసేవసి పుత్రకాద్య ॥ ౧౧౯ ॥
దయావిహీనాన్దనుజోపమానితి స్వభావరీత్యా సకలం పరీక్ష్య సురోపమా
నప్యనుపమభావ తస్సదాహి పశ్యంతి సదా మనీషిణః ॥ ౧౨౦ ॥ పుత్రః ॥
యే కేవా బంధుమిత్రాద్యా జననీజనకావపి । గదార్తం వీక్ష్య శోచంతి
న గృహ్ణంతి హితద్గదం ॥ ౧౨౧ ॥ పరివేదనమాత్రేణ భవేత్కిం తన్నివారణం
సర్వస్వతంత్రం శ్రీకంఠం ధ్యాయేద్యది తరేత్సుమాన్ ॥ ౧౨౨ ॥ యద
భావి న తద్భావి భావి చేన్న తదన్యథా । ఏవం సమస్తసుజనాగదం తిఖలుస
త్యతః ॥ ౧౨౩ ॥ అతీవ వేదనే నైవ చాతిక్రుధ్యంతి భావనైః । కిం ప్ర
యోజనమత్యంతం భక్తిరేవాస్తు తత్పదే ॥ ౧౨౪ ॥ నాహం భజామి జన
నీ జనకౌ భ్రాతరం తథా । సాంబాదీశ్వరపాదాబ్జ భక్తిమేవ భజామ్యహం
౧౨౫ ॥ ఏతేషాం దృష్టభక్తిం చ దృష్ట్వా కించవీక్ష్య సః । జంగమాకార

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ముత్సృజ్య సాక్షాద్రూపమదర్శయత్ ॥ ౧౨౬ ॥ దృష్ట్వా శ్రీశంకరా
కారం శరదిందునిభాకృతిం । శశిశేఖరమాదిత్య కోటిసంకాశమస్తువన్ ॥
౧౨౭ ॥ భుజంగప్రయాతం॥ నమశ్శంభవే శంకరాయాచ్యుతాయ । ప్రమ
త్తోరుదైత్యాద్రి శంబాయ తుభ్యం । నమశ్శాంభవీహృత్సరోజాలిభాస్వ
త్సుమిత్రాయ శాంతాయ శర్వాయ గోప్త్రే ॥ ౧౨౮ ॥ బృహద్భానుమిత్రేందు
నేత్రాయ తుభ్యం నమో భ్రాజమానార్కకోటిప్రభాయ । నమశ్శర్వరీశో
జ్జ్వలచ్ఛేఖరాయ ప్రమోదాత్మనే పాపకర్మప్రహర్త్రే ॥ ౧౨౯ ॥ నమః
పుండరీకాక్షచండాశుగాయ సువర్ణాచలోద్దండకోదండకాయ । నమః కాం
డజాతాసనాఖండలాదిప్రవృత్తిప్రసంగాయ ఫాలేక్షణాయ ॥ ౧౩౦ ॥ నమః
కామహంత్రే నమః కామ్యదాత్రే నమః కాలకంఠాయ కాలాంతకాయ నమః
కుండలీశోరుభూషాయ తుభ్యం నమః కాలకూటాశినే భాసురాయ ॥ ౧౩౧ ॥ న
మోఽత్యుగ్రరూపాయ భర్గాయ తుభ్యం నమస్స్వర్గముఖ్యాపవర్గప్రదాత్రే । న
మోఽనుగ్రహానుగ్రహాకారభర్త్రే నమద్భక్తపాపౌఘహర్త్రే నమోఽస్తు ॥ ౧౩౨ ॥
ఏవం స్తువంతం నిశ్శంకమాలోక్యానందనిర్భరః । శంభుః ప్రసన్నస్తం ప్రా
హ శశ్వదాలోక్య సస్మితః ॥ ౧౩౩ ॥ భో సత్యవాదిన్ నిశ్శంకనామన్ తే ని
శ్చలం మనః । పరీక్షితుం సమాగత్య జంగమాకారముద్వహన్ ॥ ౧౩౪ ॥
బహుధా పరీక్షితోఽసి త్వం వరం వరయ సువ్రత । వాంఛితార్థప్రదాస్మ్య
హం నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ౧౩౫ ॥ నిశ్శంకః ॥ త్వయి ప్రసన్నే దేవే
శ కిమసాధ్యం శరీరిణాం । నాన్యం వృణోమి శ్రీకంఠ భక్తిం దేహి పరాం త్వ
యి ॥ ౧౩౬ ॥ తథాస్త్వితి మహాదేవశ్శంకరీహృదయేశ్వరః । అనుగ్ర
హాత్సమాహూయ స్వాంతికం సకలార్థదః ॥ ౧౩౭ ॥ నిశ్శంకం నిరతా
నందం సస్నుషాపత్నిపుత్రికం । ఆసీనయన్నిజంస్థానం కైలాసం కలుషాప
హం ॥ ౧౩౮ ॥ ఏవం సభాసదస్తస్య సద్భక్తానఘుర్యావాక్చయం । శ్రు
త్వా ప్రముదితే సర్వే సద్భక్తాస్సాధకోత్తమాః ॥ ౧౩౯ ॥ భక్తగణాః ॥ స్వా
మిన్భక్తివరశ్రీమన్ త్వచ్ఛుభోదితవాక్తతేః । కృతార్థా వయముద్యా
స్మః శివతః పరమస్త్యహో ॥ ౧౪౦ ॥ ఏవం బహుప్రశంసం తస్య స్వా
న్యాయతనా వై । ప్రావిశేనుస్తదా జంగమోత్తమాస్సుకృతాశయాః ॥
౧౪౧ ॥ శ్రీమన్మహేశభక్తానాం మాహాత్మ్యమభివర్ణితుం । బ్రహ్మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పిష్ట్వాదమోనాలం పయంకిముతభోః ప్రియ ॥ ౧౮౨ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చెన్న బసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే మారటశంభుమహిమానువర్ణనంనామ షట్త్రింశోధ్యాయః ।

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

కూకదమారాఖ్యకథా.

(సప్తత్రింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః ॥ ఏవంశాంతసతీవాక్య మాకర్ణ్యాశ్చర్యసంయుతః । ప్రసన్నాహపతిస్తస్యాః ప్రేమపూర్వకమాదరాత్ ॥ ౧ ॥ పతిః ॥ బాలేత్వ ద్భగినీకుత్ర తపస్యతిసునిగ్రహా । తాంచతత్తపసస్థానం సందర్శయత్వ పావతి ॥ ౨ ॥ ఇతిపత్యుర్వచశ్శృత్వా తథేతిప్రమదామణిః । గృహీత్వా నిజభర్తారం నానాద్రుమలతావృతం ॥ ౩ ॥ అనేకమృగపక్షీంద్రసింహ వ్యాఘ్రకులాన్వితం । మహాఘోరవనంతీర్త్వా చోరవ్యాప్తంసుదారుణం ॥ ౪ ॥ తదామహాపర్వతస్య గుహామేకాంమహత్తరాం । దృష్ట్వాతస్యాం ప్రావివేశ భర్త్రాసాకంవరాంగనా ॥ ౫ ॥ తత్రతాందర్శయామాస సతీంభర్త్రే ప్రమోదితః । తపస్యంతీంమహాఘోరాం తరుణాదిత్యసంనిభాం ॥ ౬ ॥ ఏకాగ్రమానసావిశ పాదాంబుజమహానిశ్చలాం । సాతూదానందసందోహా నిర్భరాంనిర్భయాన్వితాం ॥ ౭ ॥ దృష్ట్వానిజసతీంప్రాహ శాంతపత్నీం పతివ్రతాం । బాలేకిమర్థమేతస్యాః పార్వతీపతిరీశ్వరః ॥ ౮ ॥ ప్రసన్నో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

న భవత్సర్వ మాచక్ష్వ వనజాననే । మన్మనో దూయతే౽త్యంత మేనాంచ
శ్రవణమాత్రతః । ౯ ॥ ఏవం గదతి ప్రాణేశే ప్రాహ స్వప్రియసుందరా । వ
క్ష్యామి శృణు మే నాథ వచనం సావధానతః ॥ ౧౦ ॥ స్వామిన్ స్వగురు శ్రీమా
నిష్టలింగార్చనాత్పరం । నాన్యదాభ్యనయ బాలేతి లింగం దత్వాగతే గురౌ
౧౧ ॥ ఆజ్ఞాం గురో రనుల్లంఘ్య యోగమార్గానుసారతః । తదిష్టాయామి
తి నిశ్చిత్య యోగమార్గరతా౽భవత్ ॥ ౧౨ ॥ గురువాక్యోల్లంఘనాద్వై
శంభో ర్లోకశంకరః । అన్యథ్యైవాను వాప్నేతి ప్రత్యువాచ పతిం ప్రతి ॥ ౧౩
త్వయా యదుదితం బాలే సత్యమేవాస్తు నాన్యథా । తథాపి మన్మనో౽త్యంత
మస్వాస్థ్యం భజతి ధ్రువం । ౧౪ ॥ భూత్వా తద్భగినీ త్వం హి సంతారయసి కం
ప్రియే । న సహిష్యామి తే కష్టం భగిన్యాశ్చ తథైవ చ ॥ ౧౫ ॥ సముద్ధా
రణోపాయే మద్వాక్యాత్సకుతూహలా । తారయ స్వేష్టలింగార్చ నా
సక్తాసి సుమాంగలః ॥ ౧౬ ॥ ఇతి పత్యుర్వచశ్శ్రుత్వా శాంతశక్తిః పతివ్ర
తా । తథేతి స్వగురోః పాద యుగ్మం స్వాంతే నిధాయ సా ॥ ౧౭ ॥ స్వేష్టలిం
గావధానేన శివముద్దిశ్య తత్పరా । చిదానందం మహాదేవం చింతితార్థ
ప్రదాయకం ॥ ౧౮ ॥ నత్వా స్తుత్వా సాంజలిర్భూత్వా ప్రణనామ పదే పదే । శం
భో మహేశ పాహీతి శశిశేఖర శంకర ॥ ౧౯ ॥ సాక్షాత్కారత్వమాపన్నశ్శం
భుస్తామాహ సుప్రీతాం । బాలే త్వదీయసంస్థాగరిష్ఠాదంగతో౽స్మ్యహం ॥
౨౦ ॥ వరం వరయ దాస్యామి వాంఛితార్థం వరాననే । అదేయం నాస్తి తే
బాలే స్వేష్టలింగావధానతః ॥ ౨౧ ॥ ఇత్యుక్తవంతం దేవేశం శాంతశక్తి
ముదాన్వితా । ప్రాహ గంభీరయా వాచా నత్వా పాదాంబుజద్వయం ॥ ౨౨ ॥
స్వామింత్స్వేశ మాం పాహి సర్వలోకహితంకర । సర్వదా త్వత్పదాంభో
జే భక్తిం దేహి కృపానిధే ॥ ౨౩ ॥ మత్తేభం ॥ స్వామిన్ దేవ గిరీశ శంకర శివా
ప్రాణేశ శంభో హర । శ్రీకంఠాచ్యుతసాయకాబ్ధిశయధే చంద్రార్క చక్ర
ద్వయ । పాహి శ్రీకర భక్తవత్సల మహాపాపాద్రిశంబాధన । ప్రఖ్యాతా
ఖిలదేవాఖండ పరమానందాస్తు తుభ్యం నమః ॥ ౨౪ ॥ ప్రాలేయాంశుకిరీట
హాటక మహీభృచ్చాప ఫాలానల । భ్రాజత్కుండలికుండలాంగ జహర
స్వర్గాపవర్గప్రద । పాహి శ్రీగిరినాథ మాం పశుపతే పాపేంధనౌఘా
నల । ప్రాలేయాచలజావిహార పరమోత్సాహప్రభావోజ్జ్వల ॥ ౨౫ ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శుభ్రాంశుశేఖర దివ్యపద ద్యుమ్నార్కకోటిప్రభ । ప్రాగ్జన్మార్జితపాపసంచయతృణ వ్యూహాకృశానోభవ । భాస్వచ్చంద్రకృశానునేత్రకమలాధీశోరుకాండప్రభో పాహి శ్రీగిరినాథ భద్రవిభవ శ్రుద్దేవ భద్రైస్త్యాగిశా ॥ ౨౬ ॥ రథోద్ధతవృత్తం ॥ శ్రీగిరీశమయి చేత్కృపాలవ ప్రాపయ ప్రముఖవాసమాదరాత్ । మత్పతిం మమ చ సోదరీమిమాం తావకం పదమన స్వసాధనం ॥ ౨౭ ॥ ఏవం సంస్తూయమానః శ్రీ శంకరస్తాం చ తత్పతిం । తత్సోదరీం చైవ కైలాసమధివాసయత్ ॥ ౨౮ ॥ ఏవం సతీవ్రతం సా సాం మహాత్మ్యమనుస్మరన్ । ధాత్రీం కూకదమారాఖ్యం సస్మితం స ప్రాభాషత ॥ ౨౯ ॥ భో భో కూకదమారాఖ్య భార్యయా సహితో భవాన్ మదాజ్ఞయా చ సంబసవ మంత్రిణం గచ్ఛ సాదరం ॥ ౩౦ ॥ ఇత్యాజ్ఞా భూపతేర్జ్ఞాత్వా యయౌ కాదేశికసత్తమః । అఖండభక్త్యా తేన స్వేతం ముదా సంపూజయన్ ॥ ౩౧ ॥ యే వై కూకదమారాఖ్య కథాం శృణ్వంతి పావనాం । తే సర్వే నిఖిలాన్ భోగాన్ భుక్త్వా యాంత్యంతిసద్గతిం ॥ ౩౨ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే కూకదమారాఖ్య భూపతిమహిమానువర్ణనం నామ సప్తత్రింశాధ్యాయః

శ్రీశివాయ నమః

చెన్నబసవపురాణం

మల్లబ్రహ్మనామ్నోః కథా

—(అష్టాత్రింశోఽధ్యాయప్రారంభః)—

అగస్త్యః ॥ శ్రీరేణుక శ్రితజనార్తివినాశ ధీశ భాస్వత్కిరీటపదకంజ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నివేశితాత్మనః । శ్రీశంకరభక్తగణపుంగవసత్కథాం మే సంశ్రావయాద్య
పునరప్యఘౌఘప్రమోచనాత్ ॥ ౧ ॥ భో కుంభసంభవమునే కుధరేశధీర ।
భూభృద్గ్గోపురవిదారణభక్తవర్య పాథోధిసప్తకసురాత్పరిగృహ్య హస్తే
నోఽపిబేన్మునిచయేసకలేవినాశ్వాం ॥ ౨ ॥ తస్మాదహంకిమితివచ్మిసు
రేంద్రవంద్య సర్వంహివేత్సిసకలార్థవిదాంవరిష్ఠ । సర్వేశ్వరేణకథితాం
మహతీమనుజ్ఞా మావాప్యతేంతికముపాగతవానిహాస్మి ॥ ౩ ॥ పునర
న్యాంప్రవక్ష్యామి కథాంపాపప్రణోదినీం । శృణ్వతాంపఠతాంవాపి స
ర్వదామంగళప్రదాం ॥ ౪ ॥ మల్లబ్రహ్మసునామానౌ మహిమాఖిల
యావుభౌ । మారారిభక్తిమంతౌతౌ మదనోజ్జ్వలరూపిణౌ ॥ ౫ ॥ లిం
గాంగిసాలింగదేహౌ ప్వచంచలకుతూహలౌ । ఆస్తాంపూర్వంచన్నసంజ్ఞ బ
సవేశ్వరసన్నిధౌ ॥ ౬ ॥ తయోర్నిత్యప్రచారస్తు కరదీప్తైరనేకధా ।
శ్రీచన్నబసవేశస్య పూజాకాలేప్రదీపనం ॥ ౭ ॥ కరదీపద్వయస్యైనైవ ల
సత్ప్రాణియుగావిమౌ । అనేకకోటిసాహస్ర దీపోజ్జ్వలనకారిణౌ ॥ ౮ ॥
వినాతైలేనాగ్నినాచ ప్రభాముత్పాద్యశాశ్వతీం । శ్రీచన్నబసవేశస్య
పూజాపర్యంతమేవహి ॥ ౯ ॥ ద్యోతయంతౌదిశస్సర్వాః పశ్చాదాహృ
త్యతత్ప్రభాం । స్వమందిరేప్రవిశతస్తదాజ్ఞావశవర్తినౌ ॥ ౧౦ ॥ దు
ర్మంత్రీకశ్చిదాగత్య రాజానంబిజ్జలాహ్వయం । ఏతాదృశప్రభావంవై బో
ధయామాససక్రమం ॥ ౧౧ ॥ సబిజ్జలాహ్వయశ్శ్రీమాం ఛ్రుత్వామా
హాత్మ్యమద్భుతం । మల్లబ్రహ్మాఖ్యయోశ్చిత్తం దిదృక్షుస్సకుతూహలః ।
౧౨ శ్రీచన్నబసవేశంతం మంత్రివర్యంమహామతిం । సమాహూయ
సవిశ్వాసం ప్రోవాచేదంసవిస్తరం ॥ ౧౩ ॥ భో చన్నబసవేశార్య జనసం
స్తూయమానస । భవదీయౌమల్లబ్రహ్మ నామానౌసత్కళాశ్రయౌ ॥
౧౪ ॥ కరస్థితాభ్యాందివ్యాభ్యాం దీపికాభ్యామచంచలౌ । సమాహూ
యాద్యమహ్యంతౌ దర్శయానఘసువ్రత ॥ ౧౫ ॥ ఏవంతద్వచనంశ్రుత్వా
శ్రీచన్నబసవేశ్వరః । బహుధాచింతయామాస బాష్పపూరితలోచనః ॥
౧౬ ॥ కింకరోమిమహాత్మానౌ మల్లబ్రహ్మాభిధావిమౌ । కథంసంప్రేష
యామ్యద్య శివద్రోహిణమంజసా ॥ ౧౭ ॥ భవభక్తివిహీనంతంభవినంబ
హుభాషిణం । భవభక్తానేకాంశ్చ పరీక్షంతంకుమార్గగం ॥ ౧౮ ॥ దు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రాజ్ఞాన బిజ్జలాఖ్యేన ప్రతిసేవార్థమీదృశౌ । అప్రేషణీయావేతౌ వై ప్రేషయామి యది ప్రభుః ॥ ౧౯ ॥ కిం కింకరోతి వా తస్య మనో జ్ఞాయతే మయా । తథాపి ప్రేషయామ్యస్య మాహాత్మ్యం వేదితుం తయోః ॥ ౨౦ ॥ ఇతి నిశ్చిత్యాతివేగం మల్లబ్రహ్మాభిధౌ సతి । ప్రేషయామ స వై వార్తావాహకం మృదుభాషిణం ॥ ౨౧ ॥ వార్తావహస్తదానీం వై గత్వా శ్రీబసవేశ్వరః । యువాం మాం నేతుమద్యైవ మాం వై ప్రేషితవాన్ ప్రభుః ॥ ౨౨ ॥ సమాగచ్ఛత భో మల్ల బ్రహ్మాసన్నమహాప్రభో । మయా సాకమితి ప్రోక్త్వా ప్రాంజలిః పురతః స్థితః ॥ ౨౩ ॥ తథేతి తౌ వినిర్గత్య శ్రీచన్నబసవేశ్వరం । తథేతి తత్ర సన్నస్తౌ బభూవతురచంచలౌ ॥ ౨౪ ॥ దృష్ట్వా తౌ బసవేశోఽయమాస్త్రమీక్ష్యైకకంధరః । వక్తుం న కించిన్మర్యాదాం నశశాక గురోర్వరః ॥ ౨౫ ॥ తథాపి తస్యాభిమతం పరిజ్ఞాయ తతోద్యమౌ ॥ ప్రోచతుశ్చన్నబసవం మల్లబ్రహ్మాభిధౌ తదా ॥ ౨౬ ॥ శ్రీచన్నబసవేశార్య సుజనస్త్వత్ర నైవ వ । అస్మదర్థమిదం వాద్య మా వృథా కురుష ప్రభో ॥ ౨౭ ॥ గవిష్యావో నృపస్యాభూపాల సదనం ప్రతి సత్వరం । ఆజ్ఞాపయ వా మాం జీవ భక్తాన్ చేత్ సాధునా ॥ ౨౮ ॥ ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా శ్రీచన్నబసవేశ్వరః । సమర్థయామాస వై తౌ విత్యజ ధార్మ్యాగ్రహాయయా ॥ ౨౯ ॥ పునశ్చిన్తయస్చిత్తే చైతౌ నృపాంతరే సా ... కింవా కుర్యాత్ తోషిణ తేన స్వయం ॥ ౩౦ ॥ తత్రస్థితాః స్వజనాస్సర్వే పరిస్ఫురితంద్రితాః । సర్వే విచారయామాసురద్య కిం వై భవేదితి ॥ ౩౧ ॥ శ్రీచన్నబసవేశోఽయం ధర్మాత్మా బహుశాస్త్రవిత్ । రాజా స్వభావరీత్యా తు సంచరత్యతిమోహతః ॥ ౩౨ ॥ కిం వా త్వామనుత్పన్నం భవేన్నాత్ర విచారణా । ఏవం వై నిశ్చయం చక్రుర్గతాగతజనాస్తదా ॥ ౩౩ ॥ ఇతి సర్వే జనాస్తత్ర సంస్థితాశ్చక్రిరే పరే । కథం భవతి వా సర్వం పశ్యామః పరమాద్భుతం ॥ ౩౪ ॥ వినాశకాలే సంప్రాప్తే స్వయం ధర్మాద్విముచ్యతే స రాజా బిజ్జలో నామ సదా భక్తపరాఙ్ముఖః ॥ ౩౫ ॥ దుర్బుద్ధ్యా మల్లబ్రహ్మాభిధానౌ తౌ చ సమాహ్వయత్ । స సమాజ్ఞాయ ... కందీపికణి ॥ ౩౬ ॥ లసత్సువర్ణసంతాంచ ల్కారదీపిక సుగ్గంకం । స్వహస్తే గహాణాజీవ మల్లబ్రహ్మాపభావతః ॥ ౩౭ ॥ అనేకకోటిసంఖ్యాకైః కర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దీప్తైరిత్వాజ్వాలన్ । జ్వాలంతీం తాం సభాం దృష్ట్వా రాజా బిజ్జలనామకః ॥
౩౮ ॥ కందీపసముద్భూతజ్వాలాభిర్జ్వలితాకృతిః । తచ్ఛాంత్యర్థకం
కించిదపి ప్రవక్తుం నాశశాక సః ॥ ౩౯ ॥ కింకరోమీతి బహుధా చింతయా
మాస భూపతిః । తజ్జ్వాలాభిరతిక్రాంత శరీరో గద్గదస్వనః ॥ ౪౦ ॥ భూ
పాలుస్తస్మాత్ త్రివర్గాన్ పరిత్యజ్య ముహుర్ముహుః । హా స్వామిన్ బసవస్య స్త
మస్తకో బిజ్జలాహ్వయః ॥ ౪౧ ॥ హా హేత్యుచ్చైర్వదన్మాం త్రాహి రక్షర
క్షేతిచాబ్రవీత్ । ప్రతిక్షణం తు పానీయం పాయ్యమానో౽తివేగతః ॥ ౪౨ ॥
ఇతస్తతః ప్రద్రవతి ప్రాణరక్షణతత్పరః । ఏతాదృశం మహీపాలం వీక్ష్య
దుఃఖాతురం ప్రభుం ॥ ౪౩ ॥ శ్రీచన్నబసవాధీశో నాహ రాజానమం
జసా । స్వామిన్ భూపాల సర్వేశ త్వత్తాపపరిశాంతయే ॥ ౪౪ ॥ న తస్యా
ప్యుపాయమద్యైవ శ్రోతవ్యం మామకం వచః । తత్కథం చేన్మహీపాల
శివాజ్ఞావశవర్తినా ॥ ౪౫ ॥ మల్లబమ్మాభిధౌ ద్వౌ తౌ నిగ్రహేణ పరీ
క్షితౌ । కరోల్లసద్దీపికాభ్యాం బహుధా చ పరీక్షితౌ ॥ ౪౬ ॥ అతస్తైబ
హుధా తాపసంజాతోను స్పృష్టకర్మిణః । తస్మాదేతౌ పరిత్యజ్య
శరణం యాహి భూవర ॥ ౪౭ ॥ స్వస్థో భవసి చాద్యైవ నాత్ర కార్యా విచార
ణా । ఇతి శ్రీబసవేశస్య శ్రుత్వా వచనమాదరాత్ ॥ ౪౮ ॥ తథేతి తౌ మ
హాత్మానౌ సమస్కృత్యాతివేగతః । స్వహస్తోచ్చాలనేనైవ తావుభావ
తిజగ్మతుః ॥ ౪౯ ॥ దూరీకృతోరుతాపం తం శరీరం శామయత్తదా ।
స్వస్థో భూత్వా స్వాపరాధం చింతయామాస చేతసా ॥ ౫౦ ॥ అస్మాచ్ఛ్రీ
చన్నబసవో జీవితోస్మీతి భూపతిః । వేత్రహస్తః కంచుకినో వేపమానా మ
హీపతేః ॥ ౫౧ ॥ కిమేతన్మహదాశ్చర్య కారణాదృష్టమద్భుతం । కస్మా
త్తాపపరిక్రాంతః కస్మాద్వైవనివర్తితః ॥ ౫౨ ॥ నవిద్మో వయమిత్యుక్త్వా
వందిమాగధగాయకాః । ఆశ్చర్యమాపురస్మాస్య భావనైరల్పచేతసః ॥
౫౩ ॥ కేచిజ్జగుర్మహీపాల గతిరేవమజాయత । అస్మద్విధానాం సర్వే
షాం తాగతిః ప్రకృతాత్మనాం ॥ ౫౪ ॥ ఇతి చింతాపరిక్రాంత హృదయా
స్తే చకంపిరే । కేచిన్మనీషిణః ప్రాహుః కార్యాకార్యవిచక్షణాః ॥ ౫౫ ॥
అవశ్యమనుభోక్తవ్యం కృతం కర్మ శుభాశుభం । బిజ్జలాఖ్యో మహారాజో
నిర్భయో నిఖిలానిమాన్ ॥ ౫౬ ॥ పరీక్ష్య శివసద్భక్తాం స్తాపమాపమహా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ర్థకం । ఏవం సంభాషమాణే తు జనాస్సర్వే సభాసదః ॥ ౫౭ ॥ జగ్ముర్నైజానివేశ్మాని ప్రశంసంతో మహీభుజా । ఏవం పరే హ్యుత్థాయ బిజ్జలో దుష్టబాంధవః ॥ ౫౮ ॥ శ్రీ మల్లమనుపాఖ్యాతౌ శివభక్తపరాయణౌ । వినా నిమిత్తం సహసా సునేత్రాణ్యుత్పాటయన్ కృధా ॥ ౫౯ ॥ ఇతి శ్రీ చన్నబసవ స్శ్రుత్వా భక్తముఖాదరాత్ । శివశంభో మహేశేతి కణ్ఠారం క్షేపి భాయ చ । ౬౦ ॥ హా కష్టం శివభక్తానాం కథం సంప్రాప్తమీదృశం । ఇతి చింతాపరో భూత్వా క్రోధోద్దీపితమానసః ॥ ౬౧ ॥ శ్రీమల్లమనుపాఖ్యాతౌ సమాహూయ మాతివేగతః । దృష్ట్వా శివశివేత్యుక్త్వా పాపాత్మా భక్తివర్జితః ॥ ౬౨ ॥ ఏవం వైకృతనేత్రాణాం స్తన్మాన్నాశమేష్యతి సత్వరం । ఏవం శప్త్వా మహీపాలం భక్తిమాన్స బసవేశ్వరః ॥ ౬౩ ॥ తయోశ్శ్రీమల్లమనుపాఖ్యయో ర్మాహాత్మ్య మహాబలాత్ । దత్వా నేత్రాణి భక్తానాం మహాసౌ దేవ స్థితః కదా ॥ ౬౪ ॥ అద్వైవం జాతమేతేభ్యః కించిన్నా వేదితి । కథం భవతి వేత్త్యుక్త్వా బహుధా చింతయన్ కృధా ॥ ౬౫ ॥ జగదేవాహ్వయం మంత్రి వర్యం చాహూయ బుద్ధిమాన్ । సర్వేషాం భక్తసంఘానాం పురః ప్రోవాచ సుస్థధీః ॥ ౬౬ ॥ జగదేవ మహామంత్రిన్ శ్రుణు మద్వాక్యమాదరాత్ । పూర్వం భక్తైరకృత్యం సమాచరితవానసి ॥ ౬౭ పశ్చాద్దైవ శివభక్తానాం ఘి సేవకోఽసి విచారతః । యః కుర్యాద్భినిందాం నైశైవానాం చతథైవ చ ॥ ౬౮ ॥ తస్య జిహ్వాం సముత్పాట్య దండనీయో భవేద్ధ్రువం । శివభక్తేషు వైకల్యం యః కుర్యాన్మనుజాధమః ॥ ౬౯ ॥ తస్య హస్తకమే...ఛిద్యాన్నాత్ర విచారణా । శివద్రోహో మహాన్జాతః పట్టణేస్య మహీపతేః ॥ ౭౦ ॥ వినాశకాలే సంప్రాప్తే ధర్మమార్గాచ్చ్యుతో భవేత్ । ఇతి సర్వార్థతత్త్వజ్ఞాః ప్రాహుః పూర్వం మనీషిణః ॥ ౭౧ ॥ ఇతః పరం శివద్రోహో భవిష్యత్యచిరాదిహ । తస్మాద్దేవం మహీపాలం శివద్రోహిణమంజసా ॥ ౭౨ ॥ బిజ్జలాహ్వయముత్సుగ్రం హత్వా భక్తగణానిమాన్ । తోషయిత్వా మహాదేవే భక్తిమాన్భవ సర్వదా ॥ ౭౩ ॥ యదా వై భక్తతృప్తిస్స్యాత్తదా తృప్తిర్మహేశతుః । ఇత్యుక్త్వా జగదేవాఖ్యం మంత్రివర్యం మహత్తరం ॥ ౭౪ ॥ ప్రేషయిత్వా మహీపాల వధార్థం బసవేశ్వరః । భాగినేయం చన్నబసవం ప్రాహ గంభీరయా గిరా ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౨౫ ॥ శ్రీచన్నబసవేశార్య శ్రోతవ్యం మామకంవచః । భావిశైర్యమస
హ్యాంస్యాద్భక్తానాంపరమేశితుః ॥ ౨౬ ॥ తస్మాస్త్యాస్త్యక్త్వా గచ్ఛే సంగమే
శ్వరసంనిధిం । యాస్యామ్యద్యాసుహాబుద్ధే శుభంభవతుతేసదా ॥ ౨౭ ॥
ఇత్యుక్త్వాబసవేశస్తం ప్రతిస్థేభాగిసేయకం । శ్రీమతాబసవేశేన సాకం
సర్వేమహాజనః । ౨౮ ॥ ప్రతస్థిరేమహాభక్తగణాశ్శంకరకింకరాః । మ
శివాలమాచిదేవశ్చ మసణశ్చమహామతిః ॥ ౨౯ ॥ మడివాలశ్చ తేజస్వీ
ఖండసంగాభిధోపరః । ఏకాంతిరామనామా చ వసిష్ఠశ్శంకరశ్చవై ॥
౩౦ ॥ మధుపాఖ్యోమహాభక్తో నిమిషోనిమిషాహ్వయః । కలికేతబ్ర
హ్మకశ్చ నామానౌచవిశారదౌ ॥ ౩౧ ॥ జోమ్మమల్లేశవల్లారాఖ్య బ్ర
హ్మకన్నడనామకౌ । కిన్నరబ్రహ్మనామా చ ప్రేవులబ్బినామకః ॥
౩౨ ॥ తథాముసిడిచౌడాఖ్యో నాగమాఖ్యోమహాయశాః । తథాపామ
రుసామాఖ్యో శూలాయుధసునామకః ॥ ౩౩ ॥ ఏతేభక్తగణాస్సర్వే బస
వేశపురోగమాః । కప్పడిశ్రీసంగమేశం గత్వాప్రాంజలయస్తదా ॥ ౩౪
ప్రార్థయామాసురత్యంతం భక్తియుక్తామహేశ్వరం । సర్వేషాంభక్త
సంఘానాం పురతోబసవేశ్వరః ॥ ౩౫ ॥ సాక్షాద్లింగస్వరూపంచ సంగ
మేశ్వరమవ్యయం । నమస్కృత్యప్రార్థయామాస సదాభీష్టఫలప్రదం ॥
౩౬ ॥ ప్రార్థనాదేవసర్వేశః పరాత్పరతరోగురుః । సమాగత్యబలాచ్ఛీ
ఘ్రం సమాలింగ్యముదాన్వితః ॥ ౩౭ ॥ అంతర్గేహం చాప్తశివ ప్రావేశ
యదవ్యయః । దేవదుందుభయోనేదు ర్ననృతుశ్చాప్సరోగణాః ॥ ౩౮ ॥
సంగమేశగురౌలీనే బసవేశమహామతౌ । సర్వంకల్యాణమభవ త్సర్వేంషాం
శుభతరంభవత్ ॥ ౩౯ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసం
వాదే మల్లబ్రహ్మ మహిమానువర్ణనే బసవేశ్వరస్య సంగమేశ్వర వి
లీనకథనంనామాష్టత్రింశోధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

మల్లబ్రహ్మనామ్నోఃకథా

—(ఏకోనచత్వారింశాఽధ్యాయప్రారంభః)—

శ్రీరేణుకః ॥ అత్యంతచింతాసంయుక్తాః భక్తాఃకించిన్న భాషిరే, భక్తకల్పద్రుమో భక్త కామితార్థప్రదాయకః ॥ ౧ ॥ భక్తచింతామణి శ్రీమాన్ బంధారుబసవప్రభుః । శ్రీసంగమేశ్వరే లీనం గతవాన్కరుణానిధిః ॥ ౨ ॥ శ్రీశంభుభక్తవర్గాణా మాధారశ్శోభవేదితి, బహుధా భక్తవర్గాస్తే విచార్యశ్శివాలయాత్ ॥ ౩ ॥ చింతయామాసురన్యోన్యం శివధ్యానపరాయణాః । కేచిన్మనీషిణఃప్రాహుః శ్రీచన్నబసవేశ్వరం ॥ ౪ ॥ అయోనిజంభక్తిమంతం భవభక్తేషుసర్వదా । విచారయామోవయ మిత్యుక్త్వాసహావశమాగతాః ॥ ౫ ॥ యత్రశ్రీచన్నబసవ స్తత్రగత్వామహేశ్వరాః । భోచన్నబసవేశార్య భూతలేతవసన్మతి ॥ ౬ ॥ శ్రీసంగమేశసద్గర్భే విలీనేస్మాకమాదరాత్ । త్వమేవభక్తసంత్రాతా నాన్యోభవతినిశ్చయః ॥ ౭ ॥ ఏవంవదత్సుసర్వేషు శ్రీచన్నబసవేశ్వరః ॥ ప్రాహగంభీరయావాచా నమస్కృత్యగణేశ్వరాన్ ॥ ౮ ॥ భోగణాభవతామాజ్ఞా వశవర్తీభవామ్యహం । యూయమేవమహాత్మానో యూయమేవశివాత్మకాః ॥ ౯ ॥ యూయమస్మాకముద్ధర్తుం సమర్థానాత్రసంశయః । త్వత్పాదాంబుజసద్భక్త్యా సంచరామిపదేపదే ॥ ౧౦ ॥ ఏవంత్వఖండసద్భక్తి ముత్పాదయితుముత్సుకాః । భవంతుభవపాశఘ్నా భవంతస్సత్కృపాశ్రయాః ॥ ౧౧ ॥ వినాయుష్మాన్నమేకించి దిహాముత్రచసద్గతిః । యుష్మన్మాహాత్మ్యమాఖ్యాతుం నమేశక్తిఃకదాచన ॥ ౧౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాగణైస్సహమావివేశమహద్వనం । తత్రారణ్యేమహాఘోరే స్థిత్వాశర్వగణాస్తదా ॥ ౧౩ ॥ బసవేశంభక్తవరం ప్రశంసంతోమహాద్యుతిం । ప్రస్తువంస్తస్యగీతాని గాయంతోబసవేశితుః ॥ ౧౪ ॥ నృత్యంతిస్సంస్థితాస్తత కంచిత్కాలమనీనయన్ । హిత్వాకల్యాణనగరం బసవే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శివిసర్గతే ॥ ౧౫ ॥ భూకంపోబహుధాజాతో మహాభోహసంజ్ఞితః ।
ఉత్తమాశ్వాన్నేత్రజలైః పూరయంతిస్మపట్టణం ॥ ౧౬ ॥ తారాశ్చపతితా
భూమౌ సౌధశృంగాణితద్విధం । ఘూకారవాశ్చబహుధా జాతాస్త
త్రపురేదివా ॥ ౧౭ ॥ ఉద్యానానిచపుష్పాణి ఫలపత్రప్రసూనకైః । శ్వా
నశ్చజంబుకాశ్చైవ రోదనంచక్రురుచ్చకైః ॥ ౧౮ ॥ దిశాంశ్చకాంత
యోన్యర్థనం ప్రశస్తాస్త్రశపట్టణే । దివాకరయుగంతత్ర దదృశుస్సకలాజ
నాః ॥ ౧౯ ॥ రాజాదర్శనతత్కాలే యమప్రాణిభయంకరం । అశ
నీనాముగ్రపాతం జాతంకల్యాణపట్టణే ॥ ౨౦ ॥ అశ్మనఃపేషురత్యం
తం స్థూలాస్సప్యసిశోపిరే । జనానాంతత్ర స్థానాం మస్తకేషుముహు
ర్తరాః ॥ ౨౧ ॥ గృధ్రాఃకాకాశ్చపరిగ్రైస్తాపయామాసురుత్కటం । ప
క్షురాన్స్వఖండాంశ్చ మేఘాదశదశస్తథా ॥ ౨౨ ॥ అత్యంతతిమిర
వ్యాప్తింభూత్రైవపట్టణే । భభావురుగ్రయోత్యంత పావనాశ్చమిత్రా
శ్చహః ॥ ౨౩ ॥ సర్వత్రమృత్యురూపాణి దదృశుశ్శిలాజనాః । గృహే
గృహేపిశాచాశ్చ నృత్యంచక్రుఃపురేతదా ॥ ౨౪ ॥ అన్యోన్యవైరిణోజాతా
మిత్రాణిచపదేపదే । ఏవంవిధాన్యనేకాని దుర్నిమిత్తాన్యపత్తన ॥ ౨౫ ॥

* బిజ్జలవధ *

జాతాన్యాలోక్యపౌరాస్తే బహుధాచప్రకంపిరే । తదామంత్రివరోధీ
మాన్ జగదేవాహ్వయోమహాన్ ॥ ౨౬ ॥ కల్యాణాలేసముద్రాఖ్య స్నా
త్వాశ్రీనిర్మలాంభసి । విధివద్భూతిరుద్రాక్షాన్ ధృత్వాలింగస్యముజ్జనం
౨౭ ॥ కృత్వాస్వమాత్రేతత్సర్వం రాజ్ఞఃకృత్యంన్యవేదయత్ । సాపితజ్జ
ననీపాపా శ్రుత్వాకృత్యంమహీపతేః ॥ ౨౮ ॥ భృకుటింకుటిలీకృత్యతజ్జ
క్రోధాక్రాంతహృదాతదా । భోకుమారమహావీర శైవాచారప్రవర్తక ॥
౨౯ । జగదేవ మహామంత్రిన్ కిముపేక్షాంబుధిర్దృశీ । జాతావిలంబ
నంకర్తుం బిజ్జలంప్రతిమున్మతం ॥ ౩౦ ॥ యదాకృతశ్శిష్యద్రోహ స్తదాత
స్యమరాత్మనః । శిరశ్ఛేద్యాదితిప్రాజ్ఞైరుచ్యతేశాస్త్రవేదిభిః ॥ ౩౧ ॥ బ
సవేశాదిముఖ్యానా మాజ్ఞావాతాతథైవచ । తస్మాత్తస్యశిరశ్ఛేత్తుం వి
లంబోమాస్తుతేసుత ॥ ౩౨ ॥ శీఘ్రమద్యైవగచ్ఛత్వం నాత్రకార్యా
విచారణా । భీతోసికింశిరశ్ఛేత్తుం దుర్మార్గస్యనవర్తినః ॥ ౩౩ ॥ గణాజ్ఞా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఛేంగళేః పాపం మహదాయాతి సువ్రత । సర్వేషాం మహతాం శాంతి ర్వ
ర్తతే సద్విచారతః ॥ ౩౪ ॥ శివాజ్ఞాభంగకర్తౄణాం శాంతిర్నాస్తి కదాచన ।
ఇతి సమ్యగ్విచార్యాద్య కృతః వోఽర్థధర్మసంగ్రహః ॥ ౩౫ ॥ ఇతిమాత్రేణ స
మాదిష్టౌ స్వాపరాధమనుస్మరన్ । సభ్యా పాదయుగం మాతుః ప్రజ్ఞావా
న్నాంతిక తస్థుః ॥ ౩౬ ॥ మల్లబహ్మభిధాతౌ తు భోజయిత్వా విశేషతః ।
స్వయం చ స్నాత్వా సర్వే శంభ్వాజ్ఞానుజసిద్ధిస్పలః ॥ ౩౭ ॥ స్వయంప్రీకర
సోఽస్యాశ్వ ధ్వనయామి వితాపహః । తౌ మల్లబహ్మనామానౌ గృహీ
త్వాంకమపి తాం నౌ ॥ ౩౮ ॥ రక్తమాల్యాంబరధరౌ రక్తగంధానులేపనౌ
జపిత్రాతయస్స మాంగళ్య సమస్కృత్య చమాంతరం ॥ ౩౯ ॥ తదాశి సంప్ర
గృహీత్వా మండలాగ్రోల్లసత్కరౌ । గృహేఽద్య ర్గత్యపహాసా బిజ్జలా
ఖ్యస్య భూపతేః ॥ ౪౦ ॥ సభామావిశ్య బహుధా బంధుమిత్రగణావృతం ।
సుందరాంగి కైర్వ్యజనై స్తథా వారాంగనాదిభిః ॥ ౪౧ ॥ సమాక్రాంత
మంత్రిభిః కైః బిజ్జలాఖ్యం మహీపతిం ప్రజ్వలన్నేత్రకోణాభ్యాం విస్ఫులిం
గాన్విసృజతః ॥ ౪౨ ॥ ఉద్గిరంతస్సభాసంస్థాన్ భీషయంతో ముహుర్ముహు
ః । నిస్సారయంతస్సర్వాన్ సర్భిత్వా నిశ్చలాత్మకాః ॥ ౪౩ ॥ ది
వ్యాంబరధరం దివ్యభూషణాలంకృతాంగకం । దివ్యసింహాసనారూఢం ది
వ్యమాల్యావతంసకం ॥ ౪౪ ॥ శశినిభాకరం మగ్న చాంధం సురభిమాని
నం । సింహాసనాదధః కృత్వా ద్రోహిణం బిజ్జలాహ్వయం ॥ ౪౫ ॥ మల్ల
బ్రహ్మనుజః మంత్రి సర్వాస్త్రన్యధురామ్నః । శిరశ్ఛిత్వా విశేషేణ సన్న
తుః ఖడ్గపాణయః ॥ ౪౬ ॥ సర్వే సభాసదస్తత్ర కాందిశీకాః పపుస్రు
వుః । తిభాత్యనిజ గేహం మాత్రేణ మంత్రిపిదాం పరః ॥ ౪౭ ॥ సర్వాన్వి
జ్ఞాపయామాస నైజకృత్యం సవిస్తరం । శివాపరాధహరణా న్మాతాత్ర
స్యమోదయయా ॥ ౪౮ ॥ తావుభౌ మల్లబ్రహ్మణౌ జగదేవశ్చ మంత్రి
రాట్ । స్వామిద్రోహేణ వృజినం సమాయాతీతి శంకయా ॥ ౪౯ ॥
స్వామినా న్యజామోభో మాతి ర్నాత్ర కార్యా విచారణా । ఇతి నిశ్చిత్య వేగే
న శివచ్ఛేత్తుం పశుతుకం ॥ ౫౦ ॥ జగదేకమంత్రి చర్యం ప్రతిశంభుర్మ
హేశ్వరః । ప్రాముభూత్వా పుత్రమిత్ర కళత్రైర్నాకమాదరాత్ ॥ ౫౧ ॥
జగదేకమంత్రిభక్తం జనీసహితం తథా । కైలాసం ప్రాపయామాస రక్ష

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దీకరుణానిధిః ॥ ౫౨ ॥ తౌమల్ల బస్మనామానౌ కల్యాణపురతో౽బ హిః । నిర్గత్యచన్నబసవస్థానం ప్రాప్యమహౌజసౌ ॥ ౫౩ ॥ శ్రీచన్నబసవే శాయ సర్వంకృత్యంనివేద్యచ । తత్రైవసంస్థితావేవ భవభక్తిపరాయ ణౌ ॥ ౫౪ ॥ తత్రతకల్యాణనగరే కాకగృధ్రసమాకులే । భాస్కరేభ్యా దితేరాజ బంధుమిత్రసహోదరాః ॥ ౫౫ ॥ భూపతేర్మరణందృష్ట్వా క్రోశంతో భృశమాకులాః । లుఠంతో భువిమూర్ఛాభి శ్శరీరస్మృతిము త్సృజన్ ॥ ౫౬ ॥ కేచిజ్జనాశ్శిరో జఘ్నుః కేచిచ్ఛహృదయాసినై । కే చిన్మూర్ఛావశంప్రాప్తాః పరలోకంగతేనృపే ॥ ౫౭ ॥ పశ్చాచ్ఛుద్ధాయస శ్వేతే చౌర్ధ్వదైహికకర్మణి । ప్రవృత్తాః ప్రకృతంకర్మ రాజప్రాణాప హారకం ॥ ౫౮ ॥ సజ్ఞాయతేస్మాభిరిదం కింవృథాపరివేదనం । బసవే శంవినాకేన సకృతంకృతిమంత్విదం ॥ ౫౯ ॥ తస్మాత్తదాప్తవర్గంచ భాగి నేయంసవేశ్మకం । వినాశయిష్యామఇతి ప్రకోపోద్దీపితాననాః ॥ ౬౦ ॥ నీత్వాకంచిత్కాలమేవం సర్వేతేరాజబాంధవాః । సాట్టహాసంస్యందనో రువాజిదంతిగణోజ్జ్వలం ॥ ౬౧ ॥ అనేకసైన్యమాదాయ సకోపాదు ర్మదాంధకాః । అసితోమరముద్గరపరశ్వధసుశోభితం ॥ ౬౨ ॥ భిం డివాలోరుపాశాద్యై రావృకంభటసంచయం । మడ్డుడిండిమకాంస్యాదిభే రీభాంకారశోభితం ॥ ౬౩ ॥ సమాయయాయత్రగణా సంస్థితాఃకుంభసం భవ । అహంపూర్వమహంపూర్వ మిత్యహంకారసంయుతాః ॥ ౬౪ ॥ సైన్యమేతాదృశందృష్ట్వా సర్వేభక్తగణాస్తదా । అత్యున్నతక్షితిరుహ మారోహణమథాచరన్ ॥ ౬౫ ॥ తతస్సముద్దీపితాత్మానో ధేనోల్లసితా ననాః । అస్మానేతేహంతుకామేనాయాంతిస్మఘటాఇతి ॥ ౬౬ ॥ గిరీన శికాగ్రేణ చూర్ణీకర్తుంసముత్సుకీ । బిట్టిదేవాహ్వయశ్శ్రీమాన్ శివధ్యానపరాయణః ॥ ౬౭ ॥ మదేభమపిసంహర్తుం మహాదైర్ఘ్యవంతో విభుః । మడివేలమాచిదేవో౽పి మహిమాఢ్యోమహాయశాః ॥ ౬౮ ॥ సా తోద్భూతేశ్వరమపి స్వరూపేణవిశేషతః । సంభావయితుముద్యోగీ కి న్నరబ్రహ్మనామకః ॥ ౬౯ ॥ నమస్తబౌద్ధసంఘానా మంతికశ్శివతత్వ విత్ । నేమనారాధ్యసన్నామా వేదాగమవిశారదః ॥ ౭౦ ॥ అనేకరస నాదాతా శంభవేశశిమౌళయే । నాగాహ్వయోమహావీరో నానాశా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రపితాంబదః ॥ ౭౧ ॥ శుద్ధశైవపరనిష్ఠాని భక్తకోట్యః పరయాముదా ।
నానాలింకితనామానో విష్ణుబాణపదాచరాః ॥ ౭౨ ॥ చిరంజీవిమహాదికా
జస్తథాపరే గణేశ్వరాః । శీలవంతః పంచశత సహస్రాః కరుణాలయాః ॥
౭౩ ॥ పునశ్చ నవసాహస్రం వీరమాహేశ్వరాజనాః చతుస్సంఖ్యాకోప
లక్షం ద్వయం సంఖ్యాగణేశ్వరాః ॥ ౭౪ ॥ తతోఽన్యతా మహాభక్తగణాబ
హువిధాస్తథా । నిర్వయుశ్శత్రుసైన్యం తద్వేషయంతోఽతిపావనాః ॥ ౭౫ ॥
దీర్ఘసైన్యక్ష్మబంధం బద్ధ్వా శివగణోత్తమాః ॥ కుర్వంతో దళనానాం పై
సంఘసఙ్గణసతీవ తే ॥ ౭౬ ॥ హసంతో మండలాగ్రాణి ధృతవంతో మ
హాజనః । వర్మాణి చన్మధానాన్యస బి భంతన్నకుతూహలాః ॥ ౭౭ ॥ యు
యుత్సవో త్యాంతధీరాః కరోల్లసితముద్గరాః । నిర్భయా నిశ్చలాకారా
సాహసపరకేళయః ॥ ౭౮ ॥ ఏవం శాన్ భక్తగణా స్వీయత్యుక్రోధసముజ్జ్వ
లాన్ ॥ తదా శ్రీచన్నబసవః ప్రబద్ధాంజలిసంపుటః ॥ ౭౯ ॥ శ్రీచన్న
బసవః ॥ జగాదస్వామినోయూయం త్యజంతు క్రోధముల్బణం । ఏవచే
ద్భవనం సర్వం వినస్యతి గణేశ్వరాః ॥ ౮౦ ॥ యేనిందంతి మహాదేవ భ
క్తానమితతేజసః । తఏవతత్ప్రపంచస్యాంతి పుత్రమిత్రధనైస్సహ ॥ ౮౧ ॥ స్త్రీ
బాధస్మాసురోయుద్వా త్త్యస్వన్నశ్యంతినిశ్చయం । శివద్రోహాపకర్త
వ్యః కరోతి యదిసశ్యతి ॥ ౮౨ ॥ శివజ్ఞానైకనిష్ఠానాం భవతాం భక్తిరేవ
హి । శత్రువారణపంచాస్య రూపిణీ భవతి ధ్రువం ॥ ౮౩ ॥ సమస్తసుర్మ
చారణ్య దవానలవిజృంభిణీ । దరిద్రతూలవాతూలో పమానంస్యాన్ని
రంతరం ॥ ౮౪ ॥ ప్రతివాదిగిరీంద్రాణాం వజ్రతుల్యా భవేద్ధ్రువా । ఆ
స్తాం సర్వమిదం భక్త గణాః పశ్యంతు తద్గతిం ॥ ౮౫ ॥ తస్మాత్కోపస్యశ
మనం కృత్వా యూయం విచారతః । తిష్ఠంతు క్షణమాత్రం వై వృష్టమ
గ్రేభవిష్యతి ॥ ౮౬ ॥ ఇత్యుక్త్వా చన్నబసవ స్సాంత్వయన్నిఖిలాన్గ
ణాన్ । సంస్థిత స్తత్రసమయే నిబిడాంధతమోభవత్ ॥ ౮౭ ॥ తదైవాశ
నిపాతాశ్చ జాతాశ్చ హుశోఘనాః । శిలాపాతాశ్చ బహుధా బహ్వావు
భయదాయకాః ॥ ౮౮ ॥ అన్యోన్యవైరసంజాతం చమూనామార
వాద్భుతం । యే తేయు [illegible] శ్చవైఘీరా స్తేపద్వ్యా నాశమాయయుః ॥
౮౯ ॥ బిజ్జలక్షితి పాలస్య సైన్యస్వస్వాపరాధతః । హస్తినో హస్తినో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జఙ్ఘాః ప్రాణినో నాఙ్గునస్తదా౽గం। జఘ్నురన్యోన్యమున్మాదం కు ర్వంతః కుటిలాశయాః । కేచిచ్ఛిరోవిహీనాశ్చ కేచిత్కటివిహీనకాః ॥ ౯౧ ॥ కేచిత్కరవిహీనాశ్చ ఛిన్ననాసాశ్చ కేచన । కేచిత్ప్రసన్నద్రష్టా యాః కేచిద్భిన్నోదరాస్తదా ॥ ౯౨ ॥ మహాహాహేతిహాహారావం కుర్వం తో భువిభూర్ఛితాః । ఇవేస్వీయా ఇమేచాన్యే ఇమేబంధుజనాఇతి । ౯౩ ॥ సమేనిరేమహాబన్యే మదోన్మత్తజనాఇవ । అత్యంతగాఢతమస స్వరూపేసతితద్దినే ॥ ౯౪ ॥ బిజ్జలక్షితిపాలస్య సేనా స్తేకరివాహనాః । వి హతామ్రియిరేసర్వే స్వాపరాధేన కర్మణా ॥ ౯౫ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్న బసవపురాణే శివగణసంవాదే బిజ్జలక్షితిపాలకసైన్యహాసనం నామైకోన చత్వారింశోఽధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీగణేశాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

కౌక్షదమారాఖ్యకథా.

(చత్వారింశో౽ధ్యాయ ప్రారంభః)

రేణుకః । ఏవం స్మృతేషు సర్వేషు జైనబౌద్ధాదికేష్వపి । తథాగా
థాంఫలతమసి సంప్రైతే భక్తపుంగవాః ॥ ౧ ॥ సమాలోక్యాతిచిత్రం వై చై
వాఖీసవిడంబకః । తదా శ్రీచన్నబసవ స్సర్వాన్ తాన్గణేశ్వరాన్ ॥ ౨ ॥
సమాలోక్య ప్రసన్నాస్యః కృత్వా బభాషే కరుణాకరః । స్వామినో యూయమత్యం
త మహాత్మానో గుణోత్తమాః ॥ ౩ ॥ భవతాం నాశమిచ్ఛంత స్స్వయమే
వ మృతాః పృథా । దౌర్భాగ్యాంతితేషు సక్రధిం యదాఖిలప తేజసః ॥ ౪ ॥
జ్వలద్దావాగ్నిసంజాత జ్వాలాః కశ్చను యోత్కరాత్ । గంగానదీప్రవా
హాం వై కః కరేణావరోధయేత్ ॥ ౫ ॥ ఏవం వై భవతాం శక్తి మజ్ఞాత్వా
దుష్టధీ ర్యో హ్యయమీ । వృథాన్యస్వాపరాధేన మమిరే మూఢచేతసః ॥
౬ ॥ బిజ్జలేనకృతం సర్వం స్వవినాశాయ కేవలం । ఇతి శ్రీచన్నబసవ స్సం
స్తువన్ గణనాయకాన్ ॥ ౭ ॥ ముదాత్రైవ దివసం నీత్వా నిశ్చలమానసః ।
ప్రాతరుద్ధాయ వేగేన భక్తమాహేశ్వరైస్సహ ॥ ౮ ॥ శ్రీచన్నబసవే
శోధీ శారీనద్భక్తిమాంత్సుధీః । తస్మాత్ స్థలాద్వినిర్గత్య కించిద్దూరము
పేత్య వై ॥ ౯ ॥ అనేకదివ్యరత్నైషు భ్రాజమానోరుశృంగకం సౌ
ధైర్విరాజమానం చ ఉళివికాఖ్యపురం యయుః ॥ ౧౦ ॥ తత్పురాధీశ్వరో
ధీమాన్ శ్చౌరైః శ్రుత్వాతిపావనః । శ్రీచన్నబసవేశస్య సమాగమనము
ద్భుతం ॥ ౧౧ ॥ భేరీమృదంగవాద్యైశ్చ కాహళై రముఖైరపి । అభిగమ్య
ప్రహర్షేణ దూరాదాగత్య తద్గణాన్ ॥ ౧౨ ॥ అవరుహ్య గజాచ్ఛీఘ్రం
పాదచారీ విచారవాన్ । ప్రదేపదే నమస్కృత్య ప్రావివేశ గణాంతికం ॥ ౧౩

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీచన్నబసవేశస్తు సమాలోక్యాతిభక్తిమాన్ । దీర్ఘదండనమస్కృత్య ని
ర్వాంతం వినయాన్వితం ॥ ౧౪ ॥ దోర్భ్యామాలింగ్య వేగేన తుష్టిసాంద్ర
మహోత్సవం । బహుప్రశంసయామాస బంధుమిత్రబలాన్వితం ॥ ౧౫ ॥
శ్రీచన్నబసవేశ్వరః ॥ రాజన్భవంతం పశ్యేశ భక్తిమంతం గుణోత్తమం ।
ఇతి సర్వే జనపనాథానాం కదా నాత్వా విలోకయే ॥ ౧౬ ॥ అద్య త్వద్దర్శ
నాద్రాజన్ ధన్యోస్మి కరుణానిధే । ఇతి స్తువంతి శ్రీచన్నబసవేశముదా
వచః ॥ ౧౭ ॥ భో భో శ్రీచన్నబసవ ప్రభో మాం పశ్య సేవకం । అస్య
చ్ఛుక్తైర్వాక్యచయైః కిమర్థం స్తౌషి మామిహ ॥ ౧౮ ॥ శ్రీచన్నబసవే
శార్య దర్శనార్థం తవానఘ । యథా చంద్రం చకోరోస్తు వాంఛతే ప్ర
త్యహం ముదా ॥ ౧౯ ॥ యథా పుచాం స్వామిన్నైవ చక్రవాకస్సమా
హతే । యథా చ నీలజీమూతం నీలకంఠస్సముత్సుకః ॥ ౨౦ ॥ మకరందం
చంభృంగబృందం వాంఛతే పుష్పికం యథా । తథా చ మహోన్నత ద
ర్శనాపేక్షకోస్మ్యహం ॥ ౨౧ ॥ అద్య మే సఫలం జన్మ చాద్య మే సఫలం త
పః । మదీయపితరస్సర్వే కృతార్థాస్స్యుర్న సంశయః ॥ ౨౨ ॥ సత్కా
సందర్శనాదేవ సిద్ధ్యంతే సర్వసిద్ధయః । తస్మాత్త్వద్దర్శనాత్స్వామిన్ ప
క్షుర్మాన్యతాం గతం ॥ ౨౩ ॥ మా పైత్యాచ్ఛిష్యభావేన సదా సమ్మాని
య ప్రభో । నిస్స్వో యథా నిధిం ప్రాప్య ముదం యాస్యతి సర్వదా ॥ ౨౪ ॥
తద్వత్త్వదంఘ్రికంజాత దర్శనాత్తృప్తిమాప్తవాన్ । మదీయ్యపాపజా
లాని జన్మాంతరకృతానిచ ॥ ౨౫ ॥ ప్రణశ్యంతి ప్రభో స్వామిన్ సత్యం స
త్యం వదామ్యహం । స్వామిన్మదీయసదనం ప్రత్యేతైశ్చ మహాత్మభిః ॥
౨౬ ॥ సమాగత్య కృతార్థం మాం కురుసద్భక్తిభావన । ఇత్థం సంప్రా

వీరభద్ర భూపతి భక్త దర్శనం

ర్థయంస్సర్వా సేతాంఘ్రిగణసత్తమాః ॥ ౨౭ ॥ వీరభద్రమహీపాల
శ్రీచన్నబసవాదికాః । గృహీత్వా మందిరం దివ్యం హర్మ్యప్రాకారసుంది
తం ॥ ౨౮ ॥ నానారత్నపరిస్ఫూర్తి కనకోజ్జ్వలశృంగకం । దివ్యసింహాస
నేష్వేతానుపవేశ్య కుశాగ్రధీః ॥ ౨౯ ॥ పాద్యార్ఘ్యాచమనాదిభ్యః పూ
జయిత్వాతిభక్తిమాన్ । దివ్యాన్నైః భక్ష్యభోజ్యాద్యైః శాకసూపాది
కైస్తథా ॥ ౩౦ ॥ భోజయిత్వా విధానేన తాంబూలాని సమర్పయేత్ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీచన్నబసప్రభృతి భిశ్శైవైస్సమ్మహేశ్వరైః । ౩౧ ॥ సభాంప్రవిశ్యతు
శ్రీవీరభద్రమహీపతిః । శైవీంకథాంసావధాన చిత్తోభూత్వావిశాలధీః ॥
౩౨ ॥ సద్గణేశముఖేభ్యోవై శ్రుత్వాకాలమనీశయత్ । పునఃప్రాతస్సము
త్థాయ వీరభద్రనృపాలకః ॥ ౩౩ ॥ నత్వాశ్రీచన్నబసవం ప్రాహగంభీ
రయాగిరా । శ్రీచన్నబసవాధీశ శ్రితార్తిపరినాశన ॥ ౩౪ ॥ శరజన్మాం
శసంభూతో భూత్వాశ్రీశంకరాజ్ఞయా । నాగాంబాగర్భమాశ్రిత్య
ద్వాదశాబ్దావధిక్రమాత్ ॥ ౩౫ ॥ అయోనిజస్తథోభూత్వా జాతోఽపి
స్సడుతారకః । అనేకజైనచార్వాక బౌద్ధానాంమతమద్భుతం ॥ ౩౬ ॥
నిరాసయంశ్చైవమార్గం స్థాపితోసికృపానిధే । భవద్భక్తింభవచ్ఛక్తిం
కీర్తితుంఫణిరాడపి ॥ ౩౭ ॥ నాలంఖలువయంకింభోభవచ్చరణసేవకాః ॥
కల్పవృక్షోసిసర్వేషాం భక్తానామిష్టదేసదా ॥ ౩౮ ॥ శైవపథువిపత్త్యద్రి
దంభోళిరసిపావన । సర్వేషాంసద్గుణానాంచ స్వాశ్రితానాంవిశేషతః ॥
౩౯ ॥ అధారోసిమహాప్రజ్ఞావతాంత్వంకరుణాకర । ఇతిబ్రువంతమాలో
క్య శ్రీచన్నబసవేశ్వరః ॥ ౪౦ ॥ ప్రత్యాహతదావీర భద్రభూపాలమా
దరాత్ । మామేవమనువాదీస్త్వం దాసోహంభవతాంప్రభో ॥ ౪౧ ॥
గణేశ్వరాణామేసర్వే సమర్థాస్సర్వకర్మసు । అహందాసానుదాసోహ
మేతేషాంకరుణాకర ॥ ౪౨ ॥ నాహంవృణోమిభవతః పాదపంకరుహం
వినా । భాస్కరేణభవేత్కింవై తటిద్వల్లీసుసామ్యతా ॥ ౪౩ ॥ దేవభూ
రుహసామ్యంకిం క్షుద్రవృక్షోమహోన్నతః । మేరుణాకింభవేయుర్వై
సామ్యాఃపర్వతసంచయాః ॥ ౪౪ ॥ మృగేంద్రేణబిడాలోవై సామ్యత్వ
ముపయాతికిం । మణినాకిసమంయాతి కాచఃకపటకద్యుతిః ॥ ౪౫ ॥గం
గానదీసమంయాంతి కింకృత్రిమసరిచ్చయాః । సరీసృపపతేస్తుల్యం భవేయుః
కింభుజంగమాః ॥ ౪౬ ॥ వైనతేయేనసమతాం యాంతికింవైపతత్రిణః ।
తద్వజ్జైతైర్గణేశైర్మాం తుల్యత్వమభివాదయన్ ॥ ౪౭ ॥ ఉచ్చైఃకరోషిరా
జేంద్ర మామద్యగణనాయక । కథంచేదేవచైతేషాం మహిమాసావధా
నతః ॥ ౪౮ ॥ శృణురాజేంద్రవక్ష్యామి శృణ్వతామఘనాశనం । గ
ణానాంమహిమాఖ్యానాం శ్రోతుమిచ్ఛావతస్తవ ॥ ౪౯ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చ
న్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే వీరభద్రభూపతే భ[illegible]క్తిసశేశా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సమాప్తము చత్వారింశోఽధ్యాయః । శ్రీశివాయనమః

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం

మల్లిబొమ్మనామాఖ్యానకథా

—(ఏకచత్వారింశోఽధ్యాయప్రారంభః)—

శ్లో॥ పునశ్చ భక్తిమాహాత్మ్యం కథయిష్యామి సువ్రత । శృణ్వాగస్త్య మహాభాగ సర్వేషాం భుక్తిముక్తిదం ॥ ౧ ॥ శ్రీచన్నబసవేశ్వరః ॥ అయం మహాత్మా నైసాక్షాత్ దీక్షాభక్తాంఘ్రిసేవకః । శ్రీమద్బిజ్జళదేవాఖ్య శ్శర్వభక్తాగ్రణీస్సుధీః ॥ ౨ ॥ ఏతస్య మహిమానం తే వక్ష్యామి శృణు పార్థివ । ఏకస్మిన్దివసే బిజ్జలాహ్వయః ప్రభుసత్తమః ॥ 3 ॥ బసవేశ్వరమంత్రీశం బహుధావిజ్ఞ్యసత్వరం । ప్రాహ గంభీరయా వాచా ప్రామరః పురుషోత్తమః ॥ ౪ ॥ శ్రీమన్మంత్రీశ బసవ బహువారం సమయాసహ । శివభక్తాభక్తిభృతో మహిమాధ్యామహత్తరాః ॥ ౫ ॥ ఇతి బ్యాపితథైవాహం శ్రుతోస్మి శ్రవణోత్సవం । సర్వాంగిదైన్యమేభాతి సర్వేషామధికాకథం ॥ ౬ ॥ యత్ర యత్ర ఇమే భక్తాః కిం కిం కృత్వా మహత్తరాః । బభూవుర్మమ తాన్సర్వే రాజానఇవ సర్వదా ॥ ౭ ॥ యుగే యుగే చ భూపాలాః యాని కర్మాణి చాచరన్ । తాని సర్వాణి మత్తో వై శృణుష్వావహితో నృప ॥ ౮ ॥ ఏకవింశతివారంతు క్షత్రియాణాం మహాత్మనాం । వంశాన్వినాశయామాస భార్గవోతిపరాక్రమం ॥ ౯ ॥ అజ్ఞాసీత్తుం మునిరచ్యార్థ శ్రీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రావణస్త్రిశతకల్పకః । మర్త్యాన్గిరిశగం దుష్టం రావణం హతవాన్పురా ॥
౧౦ ॥ శ్రీకంఠం తోషయిత్వాథ కాలకేయాదిరాక్షసాన్ । హత్వా కీర్తి
మవాప శ్రీ పార్థః శ్రీపతిసారథిః ॥ ౧౧ ॥ హరిశ్చంద్రమహీపాల స్స
త్యవాగ్వశి లబ్ధవ్రతః । ఐంద్రసింహాసనం ప్రాప్య శైవం పదమవాప్తవాన్ ॥
౧౨ ॥ ఏవముద్యాపి రాజానో బహవస్సంతి ధార్మికాః । భవదీయా భక్తగ
ణాః కిం కుర్వంత్విహ మే వద ॥ ౧౩ ॥ ఇత్యుపాలంభనం కృత్వా బిజ్జలాఖ్య
నృపాలకః । తూష్ణీంభూత్వా స్థిత స్తత్ర సభాయాం సాత్త్వికోపమః ॥ ౧౪ ॥
ఏవం వాదిని భూపాలే బిజ్జలాఖ్యే కృపానిధిః । బసవేశ స్తతః ప్రాహ గణానుద్ది
శ్య శుద్ధధీః ॥ ౧౫ ॥ మహీశ శ్శృణు వక్ష్యామి భక్తమాహాత్మ్యమద్భుతం ।
శ్రుణ్వతాం పఠతాం చాపి సర్వదా మంగళప్రదం ॥ ౧౬ ॥ సుస్వరూపేణ
పూర్వస్మిన్నై నారదబమ్మనామకః । రాజపత్న్యై స్వపత్న్యై సాక్షా
త్కైలాసవాప్తవాన్ ॥ ౧౭ ॥ పండితః పారమార్థజ్ఞః పరవాదిభయంక
రః । పామరాన్ప్రజ్ఞ రాజిత్వా వాదే మేకపదం యయౌ ॥ ౧౮ ॥ గురుభ
క్తిరతో భూత్వా భిల్లమాఖ్యమహీపతిః । శాంకరం పదమాపాప సత్యవా
గ్ఘులకృతిః ॥ ౧౯ ॥ గానవిద్యాభిరత్వం తం తోషయిత్వా మహేశ్వరం ।
ప్రేమయాభోగ్యసంబపరః కైలాసం ప్రాప్తవాన్నృపః ॥ ౨౦ ॥ చేరమా
ఖ్యమహీపాల శ్శౌర్యౌదార్యగుణాన్వితః । భక్త్యా శంభుం తోషయిత్వా
పరమానందమాప్తవాన్ ॥ ౨౧ ॥ లింగాంగనిశ్చ కేచిద్వై లింగనిష్ఠాస్తథా
పరే । కేచిద్వై గురునిష్ఠాశ్చ కేచిజ్జంగమనైష్ఠికాః ॥ ౨౨ ॥ నిశ్చలమ
హాభక్తి పరాస్సంపూజ్య శంకరం । జగ్ముః కైలాసమతులం కామితార్థప్ర

వీరసంగాభిఖ్యకథా

దాయకం ॥ ౨౩ ॥ తేషాం మధ్యే వీరసంగ నామకస్య మహాత్మనః । చరి
త్రం తే ప్రవక్ష్యామి శృణు రాజేంద్రనందన ॥ ౨౪ ॥ భవపాదాబ్జయుగళే
భక్తిమాన్సమితద్యుతిః । స్వరూపజితకందర్పం సుకుమారాంగయష్టికం
౨౫ ॥ ఏతాదృశం కుమారం తం వీరసంగాభిధః పితా । సమీక్ష్యోద్వా
హకం కర్మ కర్తవ్యమితి నిశ్చయన్ ॥ ౨౬ ॥ పురోహితం పుణ్యమూర్తిం
పురస్కృత్య గణోత్కరం । నిర్యయౌ స్వపురాచ్ఛీఘ్రం స్థానం చేన్నైవ చేత
సా ॥ ౨౭ ॥ తత్ర జాతిమహాసంగత్య హేమప్రాకారశోభితం । దివ్యరత్న

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పరిభ్రాజ చ్ఛృంగకం హర్మ్యనంచయం ॥ ౨౮ ॥ దివ్యమంటపాదినగర
మాలోక్య నకుతూహలః । తత్పట్టణే మాతులస్య సుతస్య సదనం శుభం ॥
౨౯ ॥ ముదా ప్రవిశ్య సోద్వేగం నిరంకుశమతంద్రితః । దదర్శ మాతుల
సుతం సంతతానందదాయకం ॥ ౩౦ ॥ ఉభావత్యంతవిశ్వాసా ద్దోర్భ్యా
మాలింగ్య రాగతః । పరస్పరంచకుశలం పప్రచ్ఛతురతంద్రితౌ ॥ ౩౧ ॥
తతోగృహంపతిశ్శ్రీమాన్ మతిమాన్స్వానురాగతః । దివ్యసింహాసనారూఢం
చకార ప్రియభాషణైః ॥ ౩౨ ॥ తతస్సంపూజ్య విధివ ద్భోజయిత్వా పదా
ర్థకైః । అపూపాదిభిరన్యోన్యం భాషణై ర్ముదమాపతుః ॥ ౩౩ ॥ భవ
దాగమనేనైవ మద్గేహమతిపావనం । జాతం మదీయాంగమపి భవదీ
యాంగసంగమాత్ ॥ ౩౪ ॥ ఏవముక్త్వాథ ప్రోవాచ గురుభక్తాహ్వ
యో మహాన్ । భవదాగమనం మాం ప్ర త్యనుకంపాశ్రయం మహత్ ॥
౩౫ ॥ మాముద్దిశ్య యథాన్యాయం యద్యద్వక్తుమిహేచ్ఛసి । తత్సర్వం
వాచ్యమేవస్యా న్నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౩౬ ॥ గురుభక్తేనేత్థముక్త
స్స్యాలకః ప్రత్యువాచ తం । భో భోః శ్రీగురుభక్తార్య శ్రోతవ్యం మామకం
వచః ॥ ౩౭ ॥ త్వత్పుత్రికేయం కల్యాణి చంద్రిణీనామికా వరా । ఉద్వా
హార్థం దదస్వ శ్రీమన్మమపుత్రాయ ధీమతే ॥ ౩౮ ॥ సంబంధోయం సమీ
చీన క్రమాచారపద్ధతిః । అనయోస్సమశీలత్వ మాప్నుయాద్దేహినోస్సు
ఖం ॥ ౩౯ ॥ నిశమ్య వచనం తస్య గురుభక్తాహ్వయస్సుధీః । ప్రత్యువా
చ తథైవేతి ప్రకృతార్థం ప్రపంచయన్ ॥ ౪౦ ॥ త్వదీయో హ్యహం భవా
న్యత్ర కుత్రస్థోపి మదీయకః । అత్ర భారం తత్ర భారం వాహకోసి నిరంత
రం ॥ ౪౧ ॥ కిమర్థం పృచ్ఛసి భవాన్ స్వతంత్రస్సర్వకర్మసు । గృహాణ
కన్యాం మే తాం తే సూనవే సుకృతాత్మనే ॥ ౪౨ ॥ సర్వే సభాసదస్తత్ర శ్రు
త్వా భాషణమేతయోః । అహో బాంధవ్యముభయో రన్యోన్యస్య క్షేమ
కారణం ॥ ౪౩ ॥ యత్ర కుత్రాపి నాస్తీతి జగురానందమోహితాః । వీర
సంగాభిధపితా తదా కన్యాం సుభాషిణీం ॥ ౪౪ ॥ నిర్దోషిణీం గుణవతీం
చంద్రిణీనామికాం ముదా । పీఠే నివేశయిత్వాశు దదౌ వస్త్రాదికం తదా ॥
౪౫ ॥ జ్యోతిశ్శాస్త్రవిదస్తత్ర బ్రాహ్మణాన్బాంధవానపి । సమాహూ
య నిధానేన సుముహూర్తం వినిశ్చయన్ ॥ ౪౬ ॥ స్వకీయం మందిరం ప్రీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్వా పురరాగత్యసత్వరం । సర్వాంస్త్వబాంధవాన్ప్రత్యా మహాపుత్రోద్వా
హార్థమాంజసా ॥ ౪౭ ॥ బంధుమిత్రాదికాంత్సర్వాం త్సమాహ్వానార్థ
మంజసా । లేఖపత్రప్రదదౌ వార్తా వాహకేభ్యః ప్రమోదతః ॥ ౪౮ ॥ ఏ
తస్మిన్నంతరే శ్రీమాన్ రాజాతస్యపురస్యవై । బాహ్యోద్యానంజగ
మిషు ర్మార్గమధ్యముపాగమత్ ॥ ౪౯ ॥ తత్రాంగనాభిస్సహ సాగ
చ్ఛంతీంకన్యకాం మణిం । కాంచంద్రదీప్తిసన్నాభిమ్నాం దృష్ట్వా భాస్కరభూ
పతిః ॥ ౫౦ ॥ స్యందనాదవతీర్యాశు శశ్వదాలోకయత్తదా । అత్యాశ్చ
ర్యసమాయుక్తో వణాయుమాసకన్యకాం ॥ ౫౧ ॥ మహాస్రగ్ధరావృ
త్త ॥ కేయం బాలాకమలనయనా కంబుకంఠీకృశాంగీ । కైశోద్యానత్కు
సుమకలికా కోకిలాలాపవాణీ కౌమారస్యాత్తాంజనని జనకౌకామితా
ర్థంప్రదాస్యే । మహ్యం చేత్తౌపరిణయవిధౌ దాస్యతోహం ప్రమో
దాత్ ॥ ౫౨ ॥ చేతోమేసాహంతివికసత్పద్మపత్రాయతాక్షీ దృగ్బా
ణైస్తాంకథమహమహాదుద్వహిష్యే ప్రమోదాత్ । నస్థానస్మాత్ప్రవిమలధి
యానస్వసామీతిరాత్రౌ । చింతామాపత్తిపతిసంగా శుగైస్తాడితస్సః
॥ ౫౩ ॥ సాతావత్తత్త్వన్యాస్సుఖకరలసన్నాపస్యాదిసృష్టో । దేవోవామన
సహతిముఖేనాతిసామ్యస్సుధాంశుః । మేఘాక్రాంతంకువలయమహో నే
త్రయుగ్మానుకారి । ప్రోక్తోమస్తంగమనసదృశో మల్లికాస్వర్గమాపుః ౫౪
బాలాయాఃకింముఖమిదమహో హా చంద్రబింబః కిముజ్జ్వా । వేణీచేయంకి
ముమధులిహాంపుంజీరుచోఽచరగః కిం । నేత్రేమీనౌ మదనవిశిఖౌ పద్మపత్రేకి
మస్యా నాహంజానే తనురపితటిత్కింతు తౌరామృగాక్ష్యాః ॥ ౫౫ ॥ ర
థ్యాయాంభూపతిస్థిత్వా ఘటికాద్వయమాత్రకం । ఏవంసంవర్ణ్యతూ
ష్ణీంవై చాగమత్స్వస్యమందిరం ॥ ౫౬ ॥ అంతఃప్రవిశ్యబహుధా రోగా
ర్తఇవభూపతిః । నబహిర్యాతిచాన్యాం వై స్త్రీయాంనారీంనభాషతే ॥
౫౭ ॥ తదామిత్రాణివై రాజ బాంధవాశ్చపురోహితాః । భిషగ్వరామం
త్రిణశ్చ యుతరేచమహాజనాః ॥ ౫౮ ॥ సమాగత్యాతివేగేన పృచ్ఛమా
నోపిభూపతిః । సభాషతేచస్వజనం నావలోకతిసత్ప్రియాన్ ॥ ౫౯ ॥ మం
త్రిణః ॥ రాజన్ భూపతయః కేవా ద్విషంతః కింమదోత్కటాః । నోచే
త్ప్రజాఃపాలయితుం రాజ్యంలేరమశక్తోసి ॥ ౬౦ ॥ ఏతత్సర్వంసమాచ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్స్వ నిర్వహిష్యామ్యపవహిం । త్వయిస్థితే మహీపాలే కిమసాధ్యం భవేద్వద॥
౬౧ ॥ ఏవం వదత్సు సర్వేషు బాంధవేషు చమంత్రిషు । ఉన్మీల్య నేత్రద్వి
తయం తదా ప్రోవాచ భూపతిః ॥ ౬౨ ॥ రహస్యమాహాయు మంత్రి ప
ర్యమేకం గుణోత్తమం । సర్వస్వభావాభిమతం సమాదత్స్వ పునః ప్రసః ॥
౬౩ ॥ కావాళన్యామయాదృష్టా మన్మథస్యేవ సుసీసమా । తద్దర్శనాన్మ
దీయాంతరంగస్తస్యాం ప్రవర్తతే ॥ ౬౪ ॥ కథం వాళస్య కాంతాం తాం దా
తుం సాధ్యం విశేషతః । కుర్వంతు భవతాం పార జాజాత్స్యహం భవే ౬౫ ।
నితరం మాతరం తస్యాః స్వర్గ్యానపి చ బాంధవాన్ । తోషయిత్వా నసగస్తైః
కామితే నేతరేణ వా ॥ ౬౬ ॥ తామానయధ్వం కృపయా మయి సర్వే పి
యంవదాః । నో చేదహం గతప్రాణో భవామి కరుణాకరాః ॥ ౬౭ ॥ ఇతి
రాజ్ఞా సమాదిష్టా మంత్రివర్యా మహత్తరాః । ఉద్యుక్తాస్త్వరతః కార్యం
నిర్వహిష్యామ ఇత్యమీ ॥ ౬౮ ॥ ఏవమాశ్వాస్య రాజానం బహుచింతా
సమాకులం । గురుభక్తస్య సద్వేశ్మ సమాగత్యేదమబ్రువన్ ॥ ౬౯ ॥ భ
వదీయ గృహం చాద్య దర్శనాన్మమసుత్కటాం । ప్రాప్తా వామ స్త్వదీ
యపాద దర్శనాదపి సర్వతః ॥ ౭౦ ॥ భవద్దర్శనమాత్రేణ జాతం మ
త్సుకృతోదయాత్ । కిం తు సాధుజనస్పర్శ దర్శనాదిభిరీప్సితం ॥ ౭౧ ॥
సర్వతీర్థపురాణజ్ఞాః ప్రాహుః ప్రామాణ్యవాదినః । అతస్త్వద్దర్శనం జాతం
మదీయ సుకృతోదయాత్ ॥ ౭౨ ॥ ఏవముక్త్వా తతస్తైర్బంధుమిత్రై
స్సుపూజితః । స్వాభిప్రాయం విశేషేణ విజ్ఞప్తుముపచక్రముః ॥ ౭౩ ॥ స్వా
మిన్నృహపతేస్త్వత్ రాజా తేత్వత్సుతామిమాం । ఉద్వాహితుమిదానీం వై
కాంక్షతే కమలేక్షణాం ॥ ౭౪ ॥ రాజాధిపాత్రహూపవాంశ్చ । పతాపోజ్జ్వ
లమూర్తిమాన్ । ధనవాన్ శీలవాంశ్చేతి జానాసి త్వం గుణోత్తమ ॥
౭౫ ॥ ఇత్యుక్త్వా నాశేషు సత్సు మంత్రీశేషు మహామతిః । విసంప్రమిత్రరకంత
స్వపుత్రప్రవర్తత్తుంతశాకన ॥ ౭౬ ॥ భూయస్త్వం గృహపతిః ప్రాహ తత్ప్ర
త్యవిచారవాన్ । భో మంత్రివర్యా జానామి రాజానం తస్య సంపదం ॥ ౭౭ ॥
జాహాత్రాయమదిరాజా మే కిమసాధ్యం భవేదిహ । కిం త్వేతః పరమైశ్వర్య సమ్యా
మనో భగవత్ప్రతిః ॥ ౭౮ ॥ నిశ్చిత్యైవం స్వపుత్రాయ గతే వాన్యకరోమ్యహం
హం ! సురాజనిరీక్షాజేసా తస్యై వాస్మి మనసా చసే ॥ ౭౯ ॥ వీరసం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గాహ్వయామాసేతి చోద్వాహార్థం వినిశ్చితా। నాస్యాస్మిన్దాసయోగ్యత్వ
స్యాదితిమేనిశ్చలామతిః ॥ ౭౯ ॥ ఇతితద్వచనం శ్రుత్వా మంత్రిసర్వామ
హత్తరాః। రాజ్ఞేవిజ్ఞాపయామాసు స్సర్వం తేనోక్తమంజసా ॥ ౮౦ ॥
శ్రుత్వామానీ స రాజర్షిర్బంధూన్మిత్రాణిమంత్రిణః। సమాహ్వాయాతి
వేగేన బభాషే దీనభాషణః ॥ ౮౧ ॥ భోబాంధవామంత్రిణశ్చ శ్రుణుధ్వం
మామకం వచః। తాం కన్యకాం వినా నాహం జీవేనసత్యంబ్రవీమ్యహం ॥
౮౨ ॥ కథం వా సాధనైరాన్యైః ధనైర్వాభాస్యసంచయైః। తోషయి
త్వాకన్యకాయాః పితరం చానయ [illegible] తాం ॥ ౮౩ ॥ రాజాజ్ఞయాబాంధ
వాశ్చ మంత్రిణశ్చపురోహితాః। గురుభక్తగృహం ప్రాప్య మానితా
భాషణాదిభిః ॥ ౮౪ ॥ సర్వేస్తునంగస్త్రాప్రాహు గురుభక్తం గుణాన్వి
తం। భోనత్వేనమహాభక్త సమస్తోర్వీశపూజిత ॥ ౮౫ ॥ ధనచ్ఛీలం ధన
స్యక్తిం భవత్యా తారంమాసాత్తరాం। కిం వా కేన యామసోశేషో పినాలంకు
ఋవిశేషతః ॥ ౮౬ ॥ వయం భవంతంప్రత్యేవ కించిద్వక్తుమిహాగతాః।
సమాగ్నాననీయాన త్వాను స్సాత్వికోభవసర్వదా ॥ ౮౭ ॥ భోమేరువర
స్థైర్యశ్రీ గురుభక్తమహాయశాః। సతేవయం పైత్వాత్కన్యాం ప్రష్టుం
రాజ్ఞైసమాగతాః ॥ ౮౮ ॥ దీనం కుమారీం నిస్వం రాజానంవేత్సికింవద।
రాజ్ఞః కృపామనుప్రాప్య తృణంమేరుంకరిష్యసి ॥ ౮౯ ॥ మేరుంచతృణవత్క
ర్తుం సమర్థోఽపిభవిష్యసి। కన్యకాపిసుఖం భుంక్తే నాత్రకార్యావిచారణా
॥ ౯౦ ॥ కన్యావరయతేరూపం మాతావిత్తం పితాశ్రుతం। బాంధవాఃకుల
మిచ్ఛంతి పక్వాన్నమితరేజనాః ॥ ౯౧ ॥ ఇతిసద్భిస్సగదితాం వాణీం శ్రు
త్వావిచారతః। సంబంధోహి ప్రకర్తవ్యః సారాసారవిచక్షణైః ॥ ౯౨ ॥ పు
త్రికాధవతీనిత్యయం సదానద్భూషణాంచితా। మహాకీర్తిర్వనేభిస్సూస్య
తే పాదరాదిభిరచంచలా ॥ ౯౩ ॥ సదామహార్యస్థలావాసీ శీలినీచభవిష్య
తి। తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన రాజ్ఞేదేయాభవత్సుతా ॥ ౯౪ ॥ పూర్వం
తస్మైనవీనసంగ నామ్నేవాగ్దానమాచరన్। పునఃకథంప్రదాస్యామి రాజ్ఞే
కన్యామితిస్పృహా ॥ ౯౫ ॥ విసృజ్యకన్యదాతవ్య రాజ్ఞేసత్యం పూర్వ
క్రమ్। [illegible] నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౯౬ ॥ యు
క్తారాజ్ఞో [illegible] లోకప్రవాదో [illegible]

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్రి కస్యయాసంస్థితిర్భవేత్ ॥౯౭॥ తత్రగత్వాతుపృచ్ఛంతి సత్రతపరివేద
నా । విధిర్యస్యలిఖితాస్త్వై తస్యభార్యాభవేద్ధ్రువం ॥ ౯౮ ॥ కింతుయు
క్త్యాప్రకర్తవ్యః కోవిదైర్వ్వరకాంక్షిభిః । ఇత్యుచ్యమానేషుతేషు ప్రస
హాద్భుత్రవీత్ ॥౯౯॥ సత్యంభవద్భిరాఖ్యాతం వచనంనాన్యథాభవేత్ ।
ఏవంజ్ఞాత్వాపుసర్యాయం మానసబ్ధాగవిశేషతః ॥౧౦౦॥ ఏవంరాజాన
ముద్దిశ్యచోక్త్వాకుర్వంతునిశ్చలం । హరిశ్చంద్రమహారాజో సూనృతా
భిగాంద్భుత్రవీత్ ॥౧౦౧॥ సపత్నిపుత్రకోన్యాంతా మహాకష్టమవాప్తవాన్ ।
సత్యేనాయాతువాసౌఖ్యం దుఃఖంస్యాద్వాముహుర్త్తరం ॥ ౧౦౨ ॥ సహి
ష్యేనాన్యథాపక్తు ముత్సవో మంత్రిపుంగవాః । రాజ్ఞేపిజ్ఞాప్యమత్కా
త్యం కర్తవ్యస్సత్యసంగ్రహః ॥ ౧౦౩ ॥ అత్రేచ్ఛానైవమంతవ్యే త్యు
క్త్వా కుర్వంతునిశ్చలం ॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్య
సంవాదే గురుభక్తస్య సత్యసంధప్రసంగో నామైక చత్వారింశోధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

వీరసంగాఖ్యకథా

---(ద్విచత్వారింశో౽ధ్యాయప్రారంభః)---

రేణుకః । తే సర్వే మంత్రిణో రాజా బాంధవాశ్చ స్వదేశజే । సత్య
వాదినమేవైనం ప్రశంసంతో యయుస్తదా ॥ ౧ ॥ గత్వా రాజసమీపం
తే యథార్థార్థం ప్రవక్తుమత్యున్నతాః । రాజ్ఞే విజ్ఞాపయామాసు ర్యథార్థం
న్యాయవిస్తరం ॥ ౨ ॥ సముపస్థః ప్రవృత్తాంతం రాజానం ప్రతిమోహి
తం । మంత్రిణః ॥ రాజన్నయం తు బహుధా కన్యార్థం వై కృతోద్య
మాః ॥ ౩ ॥ అపి ప్రయత్నం కుర్వాణో న శృణోతి నృపః సతీ । సంగమే
శాభిధానో యః దాసానామీశ్వరో వ్రతీ ॥ ౪ ॥ విముఖో భూన్మామకీ
యం వాక్యమేను మనుజాధిప । ఏతత్కార్యం తు నాస్మాభిః కర్తవ్యం ప్రభుస
త్తమ ॥ ౫ ॥ లోకే నాస్త్యపాయేన భవతో౽ధీనమేవ హి । సత్యవాదిషు
సర్వేషు సత్స్వపి ప్రభుసత్తమ ॥ ౬ ॥ ఏకం వాగీశ్వరమేవ ప్రాహుస్స
ర్వే మనీషిణః । తథైవ గురుభక్తం తం సదా సత్యపరాయణం ॥ ౭ ॥ సత్యవా
దినమత్యాహుః సర్వే శాస్త్రార్థకోవిదాః । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన రక్ష
ణీయో హి సత్యవాక్ ॥ ౮ ॥ యస్య రాజ్యే సత్యవాదీ వర్తతే తస్య ముఖ్యతా ।
పరాపవాదినం సత్యహీనం బ్రాహ్మణమప్యహో ॥ ౯ ॥ నిర్వాసయే
త్స్వవిషయాన్నో చేద్దోషో భవిష్యతి । ధర్మశాస్త్రవిధానేన ప్రాహు
స్సర్వే మనీషిణః ॥ ౧౦ ॥ నిర్వాప్యపి సత్యవాదీ యుష్మాసు రక్ష్యో హి సర్వదా
ఇతి రాజానమాబోధ్య సర్వే మంత్రిపురోగమాః ॥ ౧౧ ॥ ఆయయుస్స్వస్వవే
శ్మాని సర్వే సందిగ్ధమానసాః । గతేషు తేషు సర్వేషు తదా రాజా సన్మార్గముత్సృ
జన్ ॥ ౧౨ ॥ మదనజ్వరసంతప్తో దారానుత్సృజ్య బాంధవాన్ । కుముద
క్షాఖ్యవర్యస్య మందిరం ప్రవివేశ యః ॥ ౧౩ ॥ ఏకాకీ మానసోగస్తమం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తత్ప్రవేశః । గృహాంతంప్రవిశంతంతం కన్యకాపురతస్థితం ॥ ౧౪ ॥
రాజానంవీక్ష్యసకలా బాంధవాస్తుప్రకంపిరే।ప్రకంపమానాంస్త్వజనాన్వీ
క్ష్యకన్యాదృఢవ్రతా ॥ ౧౫ ॥ ప్రాహగంభీరయావాచా కాశీక్యప్రాక్
మద్భుతా । కింకరోతినృపోమాంవై ప్రత్యుత్ప్యమ్యస్యశివాజ్ఞయా ॥ ౧౬ ॥
గత్వాతదంతికంశీఘ్రం తంప్రతిప్రతిభాష్యచ । యథాగతంప్రేషయి
త్వా పునస్త్వచ్చరణాబ్జయోః ॥ ౧౭ ॥ సమీపమాగమిష్యామి నమేకిం
చిద్భయంపితః । ఏవముక్త్వాచంద్రిణీసా గత్వాభూపతిసంనిధిం ॥ ౧౮ ॥
ఉవాచపరమప్రీత్యా నిక్షిప్యాసనముత్తమం । స్థాతవ్యమత్రరాజేంద్రే
త్యుక్త్వాప్రాహశుచిస్మితా ॥ ౧౯ ॥ రాజన్తే భగినీమాంవై ద్రష్టుమ
భ్యాగతోభవాన్ । భవదాగమనద్వారా సంతోషోమేమహానభూత్ ॥
౨౦ ॥ మదీయాశ్చైవమేసర్వే ముదమాపుర్మహత్తరాం । భ్రాతరంత్వాం
నమస్కర్తు ముద్యుక్తాస్సముపస్థితాః ॥ ౨౧ ॥ పీఠేదివ్యేనివాసోస్తు భవ
తః యణాదిభి । భ్రాతఃప్రేమ్ణాత్వదీయేన కుశలినోవయంసదా ॥ ౨౨
తత్రాస్తామేభగిన్యశ్చ కుశలినోవదాద్యమే । తస్యామిత్యుచ్యమానా
యాం పునరాహమహీపతిః ॥ ౨౩ ॥ బాలేత్వదీయసౌందర్య మాలో
క్యాతీవమోహితః । సమాయాంతమహోలోక్య నవక్తవ్యమిదంవచః ॥ ౨౪ ॥
మదీయస్యమాతాపితరౌ వన్యాతేపత్నీహి । ఆవయోర్భగినీభ్రాతృ
సంబంధోనాస్తిభోప్రియె ॥ ౨౫ ॥ త్వత్కఠోరవచోభిర్మే మమాంగం
పరితాపితం । మదీయ్యంసుస్వరూపంతు దృష్ట్వాబాహ్యాన్వ్యంగనాము
దా ॥ ౨౬ ॥ బలాదాగత్యమామేవ సమాలింగ్యంతిమోహితః । త్వమ
ద్యభ్రాతరంమత్వా మాంప్రత్యేవంప్రభాషసే ॥ ౨౭ ॥ ఏతేనాహ్వాన
మాత్రేణ భ్రాతానాహంభవామితే । త్వాంవినానహిజీవామి నస్థాస్యా
మిచక్షుతచిత్ ॥ ౨౮ ॥ కథంవామాంప్రియంమత్వా పరిపాలయబాలి
కే । మదీయసర్వభోగ్యాని భాగ్యానిచమహాంతివై ॥ ౨౯ ॥ త్వదీయాన్యా
నికరిష్యామి నాత్రకార్యావిచారణా । మదంగనాస్త్వదీయాస్యుస్త్వదా
జ్ఞావశగాస్సదా ॥ ౩౦ ॥ దాసీదాసజనాస్సర్వే త్వదీయాఏవనాన్యథా ।
త్వద్వినాహంసకాలేను సర్వంతుభ్యంసమర్పయే॥ ౩౧॥ సంశయోమాస్తు
తేబాలే శపామిశివపాదయోః । నాన్యథావదబాలేత్వం పరంమాంప్రసు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

[illegible]శోభన ॥ ౩౨ ॥ ఏవముక్తే నృపవరే పునరప్యాహ బాలికా । రాజం
చ్ఛృణుమహాభాగ మామకంవచనంత్విదం ॥ ౩౩ ॥ వాగ్దానేనైవబాలా
యాః పునరుద్వాహకంకుతః । [illegible]సంగాభిధాయ
తే ॥ ౩౪ ॥ కథమన్యంవృణోమ్యద్య ప్రాణైః కంఠగతైరపి । ఏవంనవా
చ్యంరాజేంద్ర ధర్మజ్ఞోసివిచారవాన్ ॥ ౩౫ ॥ సర్వశాస్త్రాణివేత్సిత్వం ధ
ర్మాన్ధర్మాంస్తథైవచ నత్వేషుమహానియ్యేషు విశ్వాసోస్తితవానఘ ॥ ౩౬ ॥
ఏవం భూత్వా పాపకర్మ న్యాసురక్తోయదిప్రభో । రౌరవంయాస్యసి స్త్రీషు
నాన్యత్రకార్యావిచారణా ॥ ౩౭ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన మాకృథాః పా
పముల్బణం । [illegible]న్యథానాన్యథాస్వామిన్ భగినీమింతివిద్ధిమాం ॥ ౩౮ ॥
పరస్త్రీషు పరస్త్రీషు వాంఛాం కుర్వంతి యే జనాః । తేయాంతినరకం ఘోర
[illegible]ప్రాజ్ఞా వదంతిహి ॥ ౩౯ ॥ బ్రాపద్యర్థంసింహబలః కామీభూ
త్వాతి[illegible] । [illegible]నానుజఃప్రాప భూపతేస్స్యాలకోపిసన్ ॥ ౪౦ ॥
[illegible]శ్రేష్ఠస్సర్వవేదార్థసారవిత్ । సీతాపహారీనిహతో రా
[illegible] ॥ ౪౧ ॥ ఏవంబహుజనానష్టాః పరకాంతాభిలాషిణః ।
[illegible]యితేరాజపుంగవ ॥ ౪౨ ॥ అన్యకాంతా
[illegible]స్వల్పమాత్రకం । పశ్చాత్తాపంసర్వతోపి మహాసంస్యా
త్[illegible] ॥ ౪౩ ॥ స్వగృహేనరసాన్నంవై హిత్వాచాన్యగృహం
ప్రతి । [illegible]యాచయేద్యోవై కోవాపీహానరాధమః ॥ ౪౪ ॥ తద్వద్వి
[illegible]హిత్వాస్వీయాః పతివ్రతాః । అన్యకాంతాభిలాషేణ కి
[illegible]పోత్తమ ॥ ౪౫ ॥ ధర్మమార్గానుసారేణ చైవముక్తోజనా
ధిపః । [illegible]శృణోతి స్వాభిలాషంనజహాతివిమూఢధీః ॥ ౪౬ ॥ పునరప్యా
[illegible]స్త్ర[illegible]ద్దిస్యవరాంగనాం । త్వాంవినాక్షణమాత్రంవై నస్థా
స్యామిహతలే ॥ ౪౭ ॥ త్వద్దృగ్బాణైరిమే ప్రాణా నిర్గమిష్యంతిదేహ
తః । త్వదీయోష్ఠామృతంపత్వా రక్షమాంబాలికామణే ॥ ౪౮ ॥ త్వ
ద్దృగ్బాణనిపాతేన మమాంగంప్రణితంప్రియే । త్వదీయకుచకుంభాం
చ కుంకుమేనవిలేపయ ॥ ౪౯ ॥ మదనావస్థయాదేహా దారుణాత్వ
ముపాగతాః । [illegible]త్వంమాంసమాలింగ్య పరిశామయమద్వ్యథాం ॥
౫౦ ॥ యదాత్వదంగస్పర్శస్స్యాత్తదాసందోహమాప్స్యహం । త్వయా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యద్గదితం సర్వం హితమప్యహితం మమ ॥ ౫౧ ॥ యది ప్రాణేశిమద్ద్వేషే
తదాస్యాద్ధర్మమార్గగః । నమేకుచిద్ధర్మమార్గేణ మేభోజననిద్రయోః ॥
౫౨ ॥ కింతు త్వాం పరిణేతుం మే రుచిరేవాస్తి బాలికే । కథం వామాం ప
ఙ్క్తిమత్వా నిరంతరసుఖం మయా ॥ ౫౩ ॥ అనుభుంక్ష్వమదైశ్వర్యం తి
ష్ఠాధీనాం కరోమ్యహం । పునరప్యాహ సా కన్యా రాజానం కామసంకృథా ॥
౫౪ ॥ ఏవం మా వాదీః పతిర్వ త్వమనుకంపాం కురు ప్రభో । రాజన్ భేదబహూ
జాతు కటుత్వముపయాస్యతి ॥ ౫౫ ॥ పశ్చాద్గదోపశమనం సిరోతభిః ఖలు
దేహినాం । ముమూర్షుః భేషజం [illegible] స్రగ్గృహ్ణాతిసుఖప్రదం ॥ ౫౬
తద్వద్ధితేన తే న్యత్తిః కిం నతుష్య [illegible] నృపోత్తమ । కించిత్సుఖం సమాలబ్య
పశ్చాత్ప్రమపాతకం ॥ ౫౭ ॥ సంపాదయసి రాజేంద్ర సర్వభాస్త్రైశ్చ కుర్మ
తే । ఇత్యుద్యమానామద్వీక్ష్య పునరప్యాహ భూపతిః ॥ ౫౮ ॥ [illegible]
[illegible]నేన మే బాలే పరితాపః శామ్యతి తస్మాత్త్వ[illegible]వేన సమ్మ
యతలోచనే ॥ ౫౯ ॥ అనుగృహ్య [illegible] పరిపాల [illegible] ప్రతం ।
ఏవం ప్రజల్పినం వీక్ష్య రాజానం కుపితాననా ॥ ౬౦ ॥ ప్రాహ ప్రోచ్ఛలదో
ష్ఠా సా కన్యకా కమలేక్షణా । రాజంస్త్వం సద్గతి [illegible] దుష్టే [illegible] సము
పార్జితా ॥ ౬౧ ॥ ఐహికాముష్మికం సౌఖ్యం [illegible] మార్గేణ యది ।
సర్వే భో [illegible] భవిష్యసి సనంశ[illegible] ॥ ౬౨ ॥ [illegible]
స్త్రైరలం రాజన్ మా కృథాస్సాహసం వృథా । ఏవం గదసి చేల్లోకే నిందో
భవితుమర్హతి ॥ ౬౩ ॥ ఏవం బహుప్రకారేణ భర్త్సయంతీం ధ యువిహ్వ
లాం । కన్యకాం వీక్ష్య భూపాలః కోపోద్దీపితమానసః ॥ ౬౪ ॥ వాలాగ్ర
గ్రహణాద్వ్యాళో యథా క్రూరత్వమాప్నుయాత్ । యథా దండప్రహారేణ
[illegible] ఘోరః పాపాపహారకః ॥ ౬౫ ॥ తద్వద్భూతితత్యగ్రో భూ
త్వా తామేవమైక్షత । తదీక్షణాదియం బాలా బహుధాచింతయద్ధృది ॥
౬౬ ॥ కింకరోమ్యద్య భూపాలో బలాన్మామాక్రమిష్యతి రాజా బహు
దురాలాపః కామాతంకలుషాత్మకః ॥ ౬౭ ॥ ఏతేను బాధ [illegible] ర్వే
జననీజనకాదయః । కింకుర్వంతీమమ [illegible] ॥ ౬౮
యథా గౌర్వ్యాఘ్రమాలోక్య భయావిష్టా [illegible] సతీ స్థితి
[illegible] కింకరోమ్యహం శంకర ॥ ౬౯ ॥ కథం వా నిర్గమిష్యామి స్థలాదస్మా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దహత్యేతి । నిశ్చయంయదిభూపాలో బలవాన్కింకరోతివా ॥ ౨౦ ॥
మత్కోపాగ్నిశిఖాభిస్తు రాజానంనాశయామిచేత్ । స్వామిద్రోహస్స
మాయాతి కథంస్వస్థంకరోమ్యహం ॥ ౨౧ ॥ అహమేవహిరాజానం స
ల్లాపైశ్శామయామి చేత్ । నభవేత్క్రోధచిత్తోయం మాంకథంముంచ
తిస్థలాత్ ॥ ౨౨ ॥ ఆర్తానాంభయభీతానాం తారకత్వంకరోతిచేత్ ।
తథాపిసాధనోపాయం కరిష్యామియథామతి ॥ ౨౩ ॥ కాలయాపనమా
త్రంహి కృత్వారాజానమీదృశం । నిర్యాపయామీతిధియా ప్రోవాచే
ద్ధస్మితాననా ॥ ౨౪ ॥ రాజన్బహుప్రకారేణ కథ్యమానోపినిస్పృహః ।
నభవస్యద్యవక్ష్యామి హితంతేశ్శృణుపార్థివ ॥ ౨౫ ॥ మాంసంతోషయ
తుంప్రేమ చాస్తిచేత్తవభూపతే । మామకంవచనశ్శ్రేష్ఠ మంగీకురు
మహీపతే ॥ ౨౬ ॥ ఏతద్దినంసమారభ్య సప్తరాత్రంశివార్చనం । కృత్వా
పశ్చాద్వివాహయిష్యే సందేహోమాస్తుతేనృప ॥ ౨౭ ॥ ఏవంరాజాన
మాశ్వాస్య ప్రేషయిత్వానిజాలయం । బంధూంశ్చమాతాపితరౌ వేత్త్య
సర్వంన్యవేదయత్ ॥ ౨౮ ॥ తేసర్వేరాజదుర్వృత్తిం కన్యాయాఃకౌశ
లంతథా । నిశమ్యసర్వమేతద్వై జామాత్రేవేదితుంతదా ॥ ౨౯ ॥ లిఖి
త్వాలేఖనీంపత్రం భృత్యంప్రేషితవాన్పితా । బాంధవాఃకలితాత్మానో
బభూవుస్తాందిదృక్షవః ॥ ౩౦ ॥ లేఖనీపత్రమాలోక్య వీరసంగాభిధోబ్ర
వీత్ ॥ కథంభాస్కరభూపేన దుష్కృతంసముపార్జితం । ౩౧ ॥ కథం
తాంచంద్రిణీనామ్నీ ముద్వహిష్యామిసత్వరం । మదీయశరభసాక్ష్వే
శఃకథంవాఘటయేన్మమ ॥ ౩౨ ॥ ఏవంచింతాసమాక్రాంత మానసంసం
గనాభిధం । సమాగమ్యాహతుర్మాతా పితరౌప్రేమపూర్వకం ॥ ౩౩
మాభైషీఃపుత్రకన్యార్థం దేశికస్యకృపాబలాత్ । భవదీయాంకరిష్యా
వో కన్యామేతాందృఢవ్రతాం ॥ ౩౪ ॥ రాజాబలీయాన్కన్యార్థీ ప్ర
జాస్సర్వాస్తదీయకాః । విరోధోనైవకర్తవ్య స్తేనసాకందురాత్మనా ॥
౩౫ ॥ కథంవాగూఢమార్గేణ వయంగత్వాతదంతికం । కన్యాముద్వా
హ్యవిధివ దాగమిష్యావఏవహి ॥ ౩౬ ॥ ఇతిసర్వేబాంధవాశ్చ జననీజ
నకావపి । సంగమేశాభిధంపుత్రం కల్యాణాకల్పమాచరన్ ॥ ౩౭ ॥ ఉ
త్తమాశ్వేప్రజవిని ప్రమోదాదతివేగతః । సమారుహ్యసమాక్రాంతో బం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సుభగీ నిర్యయౌ తదా ॥ ౮౮ ॥ ఏవం శీఘ్రప్రసంగమేళ నానాకౌతుకలాంఛ
నః । ఓంకారపట్టణప్రాంత సంస్థదుద్యానమాపస ॥ ౮౯ ॥ తత్రస్థో
బంధుభిస్సాకమేకం భృత్యం సమాహ్వయన్ । స్వవార్తాం ప్రేషయామా
స స్వశ్వశురాభ్యాం సకుతూహలః ॥ ౯౦ ॥ శ్రవణాదేవ తే సర్వే బంధుమిత్రా
దయో ముదా । అభిగమ్యాతివేగేన సమారభ్య పరస్పరం ॥ ౯౧ ॥ స్వ
గృహం చానయామాసు స్సర్వాంస్తాంస్వర సంయుతాన్ । తస్యామేవ హి రా
త్రౌ తే ముహూర్తే మతిశోభనం ॥ ౯౨ ॥ విచార్యోద్వాహికం కర్తుం య
థాక్రమమనీనయన్ । వివాహానంతరం సర్వే మిళిత్వా తాం వధూం తదా
౯౩ ॥ వరేణ సాకమశ్వేవై సమారోఢుమథాజ్ఞపన్ । వధూవరావుత్త
మాశ్వం సమారూఢావతివేగతః ॥ ౯౪ ॥ తస్మాదోంకారనగరాన్నిర్భ
యౌ నిర్గతౌ తదా । వధూం గృహీత్వా గచ్ఛంతమాధాం తాం సంగమాభిధ ॥
౯౫ ॥ సమాలోక్యాహ రాజానం ప్రతిపత్తుం కుమారగం । భో రాజన్
భవతా కన్యా వృణీతా యా పురాంగనా ॥ ౯౬ ॥ తాముద్వాహ్యాతివే
గేన సంగనాథో వినిర్యయౌ । ఏతత్సర్వం సమాఖ్యాతుం భవతామతివే
గతః ॥ ౯౭ ॥ సమాగతోస్మి రాజేంద్ర గచ్ఛామ్యద్య గృహం మమ । త
ద్వాక్యశ్రవణాదేవ సహసోద్ధాయ భూపతిః ॥ ౯౮ ॥ స్వమిత్రాణి సమా
హూయ సర్వం తేభ్యో న్యవేదయత్ । చింతయామాస బహుధా చిత్త
జాతుగవీడితః ॥ ౯౯ ॥ ఇయం కన్యా మదీయేతి నిష్ఠురోక్తిభిరస్యహం ॥
వినిర్భర్త్సితవానస్మి కిం కరోమ్యద్య మూఢవత్ ॥ ౧౦౦ ॥ హా స్తంభప
దాఘాతం తు హిత్వా కోపాదిమూఢధీః । అన్యత్రాన్వేషణే కించిత్ఫలం నా
స్తి విచారతః ॥ ౧౦౧ ॥ శివార్చనం సప్తరాత్రం కృత్వా త్వామేవ పుత్ర
కం । కరిష్యామీతి మాముక్త్వా వరమన్యం సముద్వహేత్ ॥ ౧౦౨ ॥ అతీ
వ నిష్ఠురా కన్యా మదధానంగి భవేదితి । ఆశాబద్ధో వినష్టో మే వరాంతరవి
వాహతః ॥ ౧౦౩ ॥ మృగాధిపముఖగ్రస్తం మాంసపిండమలక్షితం ॥
కేనచిన్మృగధూర్తేన గృహీతుమివ మే గతి ॥ ౧౦౪ ॥ శీఘ్రం సబాంధ
వతః వై కన్యామాధాం చ దుర్మతిం । ఆనయిష్యే దృఢం బద్ధ్వా వ్యా
ఘ్రో మృగశిశుం యథా ॥ ౧౦౫ ॥ ఇత్యాలోచ్య మహీపాలస్సేనానాథం స
మాహ్వయన్ । రథహస్తితురంగాద్యైర్యాయుం గత్వా వరాంగనాం ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౧౦౬ । సంస్పృశ్యానుహ్యాందాస్యాంతు సత్వరంచాకులోచనాం । అహమ
ప్యాగమిష్యామిపశ్చాద్యుష్మాకమాదరాత్ ॥ ౧౦౭ ॥ రాజాజ్ఞయా సైన్యమే
త న్నిర్గత్య పురతో బహిః । అతిదూరంసమాగత్య సవధూకంహయోపరి
౧౦౮ ॥ సానందంసంస్థితంవీక్ష్య వీరసంగాభిధంతదా । దురోధసైన్యం
భూభర్తు రాజ్ఞయాకంపయన్మహుః ॥ ౧౦౯ ॥ సాయుధంరుధ్యమానం
త త్సైన్యమిత్యభయంకరం । వీరసంగాభిధ స్తత్ర స్థిత్వా వ్యాకులమా
నసః ॥ ౧౧౦ ॥ కిం కరోమ్యద్యభూపాల స్సమాగచ్ఛతిమాంప్రతి । కింకిం
కరోతి వాహమంచ వధూమేతాం నరాసనాం ॥ ౧౧౧ ॥ సజానేశరభసాళ్వేశ
రక్షమాంకరుణాకర । అద్యాగతాన్మహాయోధాన్ జేతుంశక్తిర్నమేశివ
౧౧౨ ॥ నోచేదేనాంవిసృజ్యాద్య జీవనేకింఫలంమమ । వివాహార్థాం
సమాహూయ బంధూంత్స్వజనానపి । హిత్వాకథంగమిష్యామి కుమా
ర్గాదిహశంకర ॥ ౧౧౩ ॥ ఏతత్కాంతానిమిత్తంమాంహంతుముద్యుక్త
వాన్ప్రభుః । ఏనాంవైచంద్రిణీనామ్నీం హిత్వాజీవేకథంశివ । మా
తాత్వంహిపితాత్వంహి బంధుస్త్వంపరిరక్షణే ॥ ౧౧౪ ॥ హిత్వావినాథ
వంతంత్వై నాన్యంజానామిశంకర । ఏవంచింతాసమాక్రాంత మానస
స్సంగమాభిధః ॥ ౧౧౫ ॥ క్షణంవిచారయామాస స్వాంతేసద్వంశసం
భవః । పాంచభౌతికదేహస్య బహుమానంనిరర్థకం ॥ ౧౧౬ ॥ విచా
రస్యవిహీనత్వా ద్విద్ధంభవతినిశ్చయః । శ్రీమచ్ఛరభసాళ్వేశం జానామ్యా
ద్యభయాపహం ॥ ౧౧౭ ॥ నవవతారయేదస్మా నితినిశ్చిత్యచేతసి । ని
మీల్యనేత్రయుగళం నిశ్చలాత్మాతిభక్తిమాన్ ॥ ౧౧౮ ॥ ఏకనిష్ఠాగరి
ష్ఠోరు ధియాసస్మారశంకరం । స్మరణాదేవశరభః ప్రాదురాసీన్మహద్యు
తిః ॥ ౧౧౯ ॥ ఏవంశరభసాళ్వేశః పక్షిరాజమలద్యుతిః । స్వరూపందర్శ
యామాస సంగమేశాయధీమతే ॥ ౧౨౦ ॥ భోసంగమేశనామాస్తే భ
క్త్యాతుష్టస్సమాగతః । మాభైషీశ్శత్రువర్గేభ్యః ఖడ్గమేకందదామ్యహం
౧౨౧ ॥ ఏతస్యశాతఖడ్గస్య దర్శనాదేవశత్రవః । ప్రణశ్యంతియథావ
హ్నౌ శలభాఇవసత్వరం ॥ ౧౨౩ ॥ ఆజ్ఞేయాస్త్రమిదందివ్యం సర్వశ
త్రువినాశనం । అస్మాదస్త్రాత్సముత్పన్నా నానాజ్వాలాస్సుకర్కశిఖాః ॥ ౧౨౪
ఏతాస్తాందర్శనాదేవ సద్యోనశ్యంతిశత్రవః । తస్మాదస్త్రంస్వయాపంతు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఖడ్గమేతద్గృహాణభో ॥ ౧౨౫ ॥ ఇత్యుక్త్వాప్రదదౌఖడ్గం సర్వశత్రునిబ
ర్హణం । శతధారాసమాక్రాంతం చామీకరసుముష్టికం ॥ ౧౨౬ ॥
యస్మిన్కస్మిన్నదాతవ్య మిత్యుక్త్వాశరభంవపుః । ఉపసంహృత్య వేగేన
తత్రైవాంతరధీయత ॥ ౧౨౭ ॥ సంగమేశాహ్వయశ్శ్రీమా నున్మీల్యన
యనద్వయం । ఇతస్తతస్సమాలోక్య హస్తేఖడ్గంవిలోకయన్ ॥ ౧౨౮ ॥
స్వప్నావస్థాతుమిథ్యేతి సర్వేప్రాహుర్మనీషిణః । సమిథ్యాస్యాదయంవా
ర్తా మత్కరేఖడ్గదర్శనాత్ ॥ ౧౨౯ ॥ కుతః శ్రీశరభసాళ్వేశః కు
త్రాహంబద్ధపామరః । ప్రసన్నే దేవదేవేశే కిమసాధ్యంనృణాంభవేత్ ॥ ౧౩౦
ఏవంమత్వాసర్వమిదం మత్పితృభ్యాంనివేదయే । ఇతిశీఘ్రంసయుద్ధా
యు జననీజనకౌప్రతి ॥ ౧౩౧ ॥ సర్వంనివేదయామాస యథాశ్రుతమ
ఘాపహం । నివేద్యతాభ్యాంచమాతా పితృభ్యామాశిషంపరాం ॥ ౧౩౨
గృహీత్వాశ్వంసమారుహ్య శత్రూన్హంతుంసమాయయౌ । యత్రసేనాధి
పాస్తత్ర గత్వాక్రోధసమన్వితః ॥ ౧౩౩ ॥ సింహనాదంచకారాథ సర్వ
ప్రాణిభయంకరం । తద్ధ్వనిశ్రవణాదేవ సర్వేశత్రుపరంపరాః ॥ ౧౩౪ ॥
ప్రకంపిరేభయార్తాస్తే దుద్రువుస్సర్వతోదిశః । గతిశేషామహాధీరా స్స
శ్వేశస్త్రాస్త్రప్రాణయః । ౧౩౫ ॥ సంగమేశాభిధంరోద్ధుం సమాజగ్ముస్త
దంతికం । పశ్చాద్రాజానమాగత్య స్వసైన్యంవీక్ష్యదూరతః ॥ ౧౩౬ ॥
అత్యున్నతంసమీపస్థ గిరిమారుహ్యయత్నతః । భయకంపితసర్వాంగో
భూపతిఃపురుషాధమః ॥ ౧౩౭ ॥ దదర్శసైన్యమతులం కాందిశీకమిత
స్తతః । తతశ్శ్రీసంగమేశాఖ్యం నవధూకంహయోపరి ॥ ౧౩౮ ॥ సంస్థి
తంవిలసత్కరఖడ్గ హస్తంతమవిలోకయన్ । స్వసేనానాయకైశ్శౌర్య వ
ద్భిస్తుప్రేరితాభటాః ॥ ౧౩౯ ॥ అసిఖడ్గగదాబాణైర్హంతుంతంతత్పరా
భవన్ । తదాశ్రీశరభసాళ్వేశం సంగమేశాభిధోమహాన్ ॥ ౧౪౦ ॥హృ
దిధ్యాత్వాహస్తసంస్థం ఖడ్గమాకంపయత్తదా । తత్కంపనాదేవతదాజ్వా
లాబహ్వ్యస్సముద్గతాః ॥ ౧౪౧ ॥ సర్వాంస్తాన్దాహయామాసు ర్యుయు
త్సూనుగ్రశస్త్రిణః । తత్రతద్భటసంఘేషు కశ్చిద్భక్తోపిసంహృతః ॥ ౧౪౨
తస్యాసవో బ్రహ్మరంధ్రా న్నిర్గతావ్యోమ్నిబభ్రముః । తేజోమయాన
సూన్వీక్ష్య సంగమేశాభిధఃకృతీ ॥ ౧౪౩ ॥ హాహా హాహేతి విలప న్స్వ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాతభువిమూర్ఛితః । క్షణంస్థిత్వా సముత్థాయ శశ్వసచ్ఛ్వసితస్తదా ॥
౧౪౪ ॥ చింతయామాసబహుధా శివనామానిసంస్మరన్ ।పాపాత్మాహం
పరామర్శ రహితత్వాదిదంకృతం ॥ ౧౪౫ ॥ కింకరోమ్యద్యసర్వేశ
పాపేంధనదవానల । భక్తాపచారతఃపాపం నిశ్చయంమహదాగతం ॥
౧౪౬ ॥ సాక్షాత్ప్రాణాపహాంస్య ప్రాయశ్చిత్తంనవిద్యతే । తస్మాదసూ
న్మామకాన్వైత్య జామ్యద్యైతినిశ్చయాన్ ॥ ౧౪౭ ॥ కటిస్థఛురికాగ్రే
ణ స్వశిరశ్ఛేత్తుముత్సుకః। తదాసచేతనోభూత్వా గతప్రాణోపిసత్వరం ॥
౧౪౮॥ సమాగత్యాహప్రాణాంస్తే నసిప్రాప్యాయసువ్రత। ఏవముక్త్వా
సంగమేశ నామకాయతసంకరం ॥ ౧౪౯ ॥ గృహీత్వాశాంతహృదయం
చక్రేసుజ్ఞానవాన్ప్రభుః । ఏతత్సర్వంసమాలోక్య భూధరస్థోమహీపతిః॥
౧౫౦ ॥ అయంమహాత్మాభక్తస్య ద్రోహంతునసహేదితి । అహంచ
సద్భక్తవేషం ధృత్వాగత్వాతదంతికం ॥ ౧౫౧ ॥ నమస్కృత్వాచచర
ణౌ శిరశ్ఛిద్మిసచాన్యథా । పశ్చాత్తాంచంద్రిణీనామ్నీం గృహ్ణామీతిసు
ఖేచ్ఛయా ॥ ౧౫౨ ॥ అవరుహ్యగిరేశ్శృంగా దథస్థలమవాప్యసః ।దు
రాత్మాదుష్క్రియాసక్తో దురాలాపేష్వచంచలః ॥ ౧౫౩ ॥ స్వభూషణా
న్యుత్తమానిత్య జన్గంతుంసముత్సుకీ । రుద్రాక్షమాలాస్సంధార్య భూ
తిభూషితవిగ్రహః ॥ ౧౫౪ ॥ కాషాయాంశుకమాలంబ్య కరస్థలకమండ
లుః । వక్త్రాచ్ఛ్రీశంభునామాని సముచ్చారణతత్పరః॥౧౫౫॥ సమాయ
యామహాభక్తి సంయుక్తోజంగమోయథా । తద్దర్శనాదేవతదా సము
త్థాయాతివేగతః ॥ ౧౫౬ ॥ శ్రీసంగమాభిధస్తస్య పాదయుగ్మేపపాత
సః । తదైవనిశితంఖడ్గం సమాదాయాతిక్రూరతః ॥ ౧౫౭ ॥ తచ్ఛిరశ్ఛే
త్తుమాత్సుక్యా తత్కంఠేఖడ్గంన్యవేశయత్ । తదాశరభసాళ్వేశ కృప
యాతన్మహాత్తరా ॥ ౧౫౮ ॥ భూత్వాశ్రీమల్లికామాలా కంఠలగ్నా
బభూవహి । తత్క్షణేశంకరోనందికేశమారుహ్యవేగవాన్ ॥ ౧౫౯ ॥ స
మాయయాభక్తవర్య మేనంరక్షితుమాదరాత్ । సమస్తదేవగంధర్వ
సంసేవితపదద్వయః ॥ ౧౬౦ ॥ పార్వత్యాసహితశ్శంభుః ప్రాదురాసత్కృ
పార్ణవః । ప్రసన్నహృదయందేవం పార్వతీశ్వరమవ్యయం ॥ ౧౬౧ ॥
తుష్టావవివిధైస్స్తోత్రై స్సురారాతివిమర్దనం । ప్రాంజలిఃపురతస్థిత్వా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సమస్కుర్వన్న దేవదే । ౧౬౨ ॥ భుజంగప్రయాతవృత్తం । నమః కాల
కంఠాయ కామ్యప్రదాత్రే నమో వేదవేద్యాయ విశ్వాత్మకాయ । నమః కాల
కందర్పదర్పప్రహంత్రే నమః పాండుగాత్రాయ ఫాలేక్షణాయ ॥ ౧౬౪ ॥
నమో మిత్రసహస్రాబ్జనేత్ర త్రయాయ ప్రమత్తాసురప్రాణ ఘాతాయతు
భ్యం । నమో గోత్రభిద్వంద్య పాదాంబుజాయ ప్రశస్తాయ దైత్యేంద్రచ
ర్మాంశుకాయ ॥ ౧౬౫ ॥ ఏవం స్తుత్వా సంగమేశ నామకో భక్తపుంగవః
పపాత పాదయో స్తస్య శంకరస్య మహేశితుః ॥ ౧౬౬ ॥ పతంతం పాద
యోశ్శంభు స్సముద్ధాప్య కృపార్ణవః । వరం వరయ భో వత్స దాస్యామ్య
ద్యతవేప్సితం । ౧౬౭ । ఇత్యుచ్యమానే దేవేశే సంగమేశాహ్వయో మ
హాన్ । శంభుం నత్వా పునః ప్రాహ శశిశేఖర శంకర । ౧౬౮ ॥ కృపామ
య్యస్తి చేద్దేవ చాస్మాకం బంధుసంతతేః । రాజ్ఞశ్చ దేహి కైలాసం నాన్య
ద్వాంఛే మహేశ్వర । ౧౬౯ ॥ ఇత్యుచ్యమానం తం ప్రాహ శంకరో లోక
శంకరః । రే రే వత్స మహాభక్త దుర్మార్గవశగామినః । ౧౭౦ ॥ ఘోరాం
హోపాపదుష్కర్మ నిరతస్య మహీపతేః । కథం లభేదిహాముత్ర సుఖం స
ద్బుద్ధిసాధనం । ౧౭౧ ॥ దేవాదీనాం చ దుర్లభ్యం కైలాసం దుఃఖభాజి
నాం । ఏతేషాం పాపకర్మాణాం కథం సాధ్యం భవేదహో ॥ ౧౭౨ ॥
అయం రాజా మహాపాపీ ఘోరకర్మప్రవర్తకః । ఏతస్య దుర్లభా ముక్తి
స్సంగమాహ్వయ సువ్రత । ౧౭౩ । ఏవముక్తోపి ప్రభుణా శివేన ముదితా
త్మనా । సంగమేశాభిధః ప్రాహ పునరీశం కృపానిధిం ॥ ౧౭౪ ॥ స్వామిన్న
శ్వేశ భవతో నామస్మరణమేవహి । నిహంతా సర్వపాపానాం సమర్థః
ఖలు శాశ్వతః । ౧౭౫ । త్వయి సాక్షాత్కృతే స్వామి న్నేతేషాం కిము సాధ్య
తా । ఏతే సర్వే త్వదీయాస్యు ర్మద్వివాహార్థమాగతాః ॥ ౧౭౬ ॥
రాజా దుర్వృత్తిమాపన్నో ప్యస్మాకం సుఖదో భవత్ । కిం త్వనేనహి రా
జ్ఞా మే భవద్దృశ్య పుర్వికా ॥ ౧౭౭, అర్జితా సద్గతిస్స్వామి న్నో చేత్సాస్య
త్కథమీదృశీ । తస్మాదస్మాకమేతేషాం కైలాసం దేహి శంకర ॥ ౧౭౮ ॥
ఏవముక్తో మహాదేవ స్సంగమేశేన ధీమతా । ప్రసన్నహృదయో భూత్వా
గృహీత్వా తాన్ స్వయం గిరిం ॥ ౧౭౯ । ఏవం శ్రీబసవేశేన కథితో బిజ్జలా
హ్వయః । పునరప్యాహ ప్రహసన్ మంత్రిణం బసవేశ్వరం । ౧౮౦ ॥ య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఇదం శ్రుణ్వాన్ హి నిత్యం వీరసంగాభిధస్యతు । మహాత్మ్యమద్భుతం తస్య సర్వపాపక్షయో భవేత్ ॥ ౧౮౧ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్న బసవపురాణే శివరేణుకాగస్త్యసంవాదే వీరసంగాభిధాన మహిమానువర్ణనం నామ ద్విచత్వారింశోఽధ్యాయః

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

శెట్టిదమారయ్యకథా

—(త్రిచత్వారింశాఽధ్యాయ ప్రారంభః)—

రేణుకః ॥ కుంభసంభవసద్బుద్ధే పునరన్యాం మహత్తరాం । భక్తానాం సత్కథాం వచ్మి శ్రుణ్వతాం మంగళప్రదం ॥ ౧ ॥ బిజ్జలః ॥ భోస్సం త్రీశవిచారజ్ఞ భవదీయాశ్చ మామకాః । పూర్వేకా భక్తిమంతస్యు ప్రతాపోజ్వలమూర్తయః ॥ ౨ ॥ ఇదానీం వర్తమానేషు సద్భక్తేషు మహత్తరః । యః కశ్చిదస్తి చేత్తన్మే మంత్రిన్ దర్శయసువ్రత ॥ ౩ ॥ ఏవం వాదిని భూపాలే నిశమ్య బసవేశ్వరః । యది శ్రుణోషి భూపాల కథయామ్యచిరాదిహ ॥ ౪ ॥ ఇమే మదీయ్యాస్త్వేహి భక్తిమంతో మహత్తరాః । మహాత్మానశ్చ యః కోపి నాస్తి సన్మార్గవర్తనః ॥ ౫ ॥ యథాగ్నిర్భస్మనాచ్ఛన్నో న ప్రకాశతి సర్వతః । మేఘాక్రాంతో యథా భాను స్తద్వజ్జానీహి మామకాన్ ॥ ౬ ॥ ఏవముక్త్వా సమీపస్థం శివభక్తం మహోన్నతం । శ్రీమచ్ఛెట్టిదమారాఖ్యం ప్రాహ గంభీరయా గిరా ॥ ౭ ॥ భో భో శెట్టిదమారాఖ్య భూభర్తాగదితం వచః । ఇతి భృత్యాసంజ్ఞికం కృత్వా తూష్ణీం భూతో భవత్తదా ॥ ౮ ॥ శ్రీమచ్ఛెట్టికదేవర్య నామకో భవభక్తిమాన్ । జ్ఞాత్వా బసవభూపజ్ఞం నిజాకారం మహత్తరం ॥ ౯ ॥ సూర్యమండలపర్యం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నం దీర్ఘంకృత్వాతివేగతః । బభౌనగోత్తమోభూత్వా సర్వాకారం యత్కృధా ॥ ౧౦ ॥ ఏతత్స్వరూపం దృష్ట్వా తే బిజ్జలాదిసభాసదః । ప్రకంపిరేయథావ్యాఘ్ర దర్శనాన్మృగసంచయాః ॥ ౧౧ ॥ ఏవంబెట్టరుస్ననామాంకో బసవేశ్వరమంత్రిణం । ప్రాహప్రోచ్ఛలదోర్గస్సన్ కింకరోమిజగత్త్రయం ॥ ౧౨ ॥ ఆదిత్యాదిగ్రహాంశ్చైవ ఇతరాంతారకా అపి । అధః కింపాతయామ్యద్య వదశ్రీబసవేశ్వర ॥ ౧౩ ॥ బ్రహ్మాదిదేవతాసంఘాన్ పుత్రికాఇవహస్తతః । సంక్రీడయామికింమంత్రిన్ వదమేదీనపోషణ ॥ ౧౪ ॥ సముద్రాన్సప్తసంగృహ్య కింపిబామికరస్థలాత్ । ఉర్వీధరాంశ్చమహతా శ్చైకహస్తేః కింవహే ॥ ౧౫ ॥ ఇత్యుక్త్వాపురంతస్థం శిలోచ్చయమతంద్రితః । ఉన్నమయ్యనఖాగ్రేణ చిక్షేపోర్ధ్వంచ గోళవత్ ॥ ౧౬ ॥ ఏవంకందుకవద్భ్రాంతం నగందృష్ట్వాసభాసదః । మస్మస్తకేషునిపతేదితిభీతాఃప్రదుద్రువుః ॥ ౧౭ ॥ ఏవంవిధంసమీక్ష్యాథ బిజ్జలాఖ్యోమహీపతిః । పరికంపితసర్వాంగో బెట్టిదేవరుస్ననామకం ॥ ౧౮ ॥ ప్రణమ్యప్రాంజలిర్భూత్వా పాహిపాహీతిచోచ్చరన్ । పాపాత్మాహం పాపకర్మ నిరతోహంపరీక్షకః ॥ ౧౯ ॥ శరణాగతసంత్రాణ రక్షరక్షకృపానిధే । ఉపసంహృత్యతేరూప మిమాన్పాలయమామపి ॥ ౨౦ ॥ భవద్రూపమిదంస్వామిన్ త్రిపురాంతకసన్నిభం । తారకాదిత్యసంహార కారంకౌమారసన్నిభం ॥ ౨౧ ॥ దక్షాధ్వరధ్వంసకస్య వీరభద్రస్యసన్నిభం వేధశ్శిరచ్ఛేదనోగ్రంభైరవంరూపమేవహి ॥ ౨౨ ॥ ఉపసంహృత్యతేరూపం సుస్వరూపంయథాక్రమం । ధృత్వారక్షకృపాసింధో సాధుబాధాంనివారయ ॥ ౨౩ ॥ ఏవంబిజ్జలరాజేన సంస్తుతోభక్తపుంగవః । శ్రీమద్బెట్టిదనామరుస్న నామకోత్యున్నతంవపుః ॥ ౨౪ ॥ ఉపసంహృత్యస్వీయం పార్శ్వకంరూపమాదదే । పౌరాస్సభాసదస్సర్వే నమశ్చక్రుఃపదేపదే ॥ ౨౫ ॥ ఏవంబెట్టిదమారరుస్న నామకస్యమహాత్మనః చరిత్రంసర్వపాపఘ్నం శ్రుత్వాతాంపరతామపి ॥ ౨౬ ॥ శ్రీమద్బెట్టిదదేవరుస్న సమాఖ్యానముదాహృతం । వీరభద్రమహీపాల పునరన్యత్ప్రవచ్మితే ॥ ౨౭ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చెన్నబసవ పురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే బెట్టిదమారరుస్న సమాఖ్యానకథనంనామ త్రిచత్వారింశోధ్యాయః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

గిల్కుదమారాఖ్యకథా.

(చతుశ్చత్వారింశాఽధ్యాయప్రారంభః)

రేణుకః॥ నిర్మాయీనిశ్చలోధీరో నిరతాన్నప్రదాయకః। ఆసీద్గిల్కుదమారాఖ్యః కలిదోషవివర్జితః ॥ ౧ ॥ అఖండభక్తిసంయుక్తో మనస్యేవమచింతయత్ । కేనాహంకాయకేనేశం తోషయామీతిసద్ధియా ॥ ౨ ॥ విచార్యాకల్పమేకంతు ధతుర్ణాంసముపచక్రమె। భస్మోద్ధూళితసర్వాంగః పాదవిన్యస్తహంసకః ॥ ౩ ॥ కాషాయవస్త్రసంధారీ కరోల్లసితపుత్రికః। కరేతశేపిడమరుః కాశ్మీరతిలకాంచితః ॥ ౪ ॥ రాజాదనసుబీజాంచన్మాలికోమహిమోజ్జ్వలః। కచ్ఛవిచ్ఛురితచ్ఛురికః కజ్జలోజ్జ్వలలోచనః ॥ ౫ ॥ కచ్ఛోపరిపరిన్యస్త ఘంటస్ఫాటికకుండలః। ఏవంవిధస్స్వయంభూత్వా చరన్భక్తగృహేగృహే ॥ ౬ ॥ పర్యటిత్వాపుత్రికాంహస్త గతాంచిత్రమావహన్ । శివభక్తగృహేష్వేవ సంచరన్నమలాశయః ॥ ౭ ॥ ఏతేనకాయకేనైవ యద్యత్సర్వముపార్జితం। తేనస్వేనసుభక్తాన్స్వ భోజయత్యమలాశయః ॥ ౮ ॥ ఏవంగణార్చనంకర్తుస్తస్యభక్తస్యధీమతః। కాలోమహాన్ప్రచలితో నిష్ప్రత్యూహతయాశుభః ॥ ౯ ॥ ఏకదావీరసంగాఖ్యః కల్యాణనగరేశుభే। మహాభక్తోలింగదేహీ శైవాగమవిశారదః ॥ ౧౦ ॥ ఏతాదృశంనిత్యచర్యం మారయాఖ్యస్యధీమతః। గణాచార్యోవీరసంగ నామాశ్రుత్వాతికోపవాన్ ॥ ౧౧ ॥ భూత్వాగిల్కుదమారాఖ్యం ప్రాహగంభీరయాగిరా। భోభోగిల్కుదమారాఖ్య నోచితంఖలుకర్మతే ॥ ౧౨ ॥ మాయయాపుత్రికాంస్వాం వైనటయిత్వాగృహేగృహే। ద్రవ్యంసంపాద్యయత్నేన మహాత్మాకింభవా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నసి ॥ ౧౩ ॥ వినాకాయకమేతస్మా న్నాస్తికింతత్పరంతవ । అనేనకాయ
కేనైవ శివస్తుష్యతికింతవ ॥ ౧౪ ॥ యేనకేనాపిభక్తేన చైవముక్తంమ
హాత్మనా । సాక్షాల్లింగాంగినామేత న్నింద్యంస్యాన్నాత్రసంశయః ॥ ౧౫
పూర్వం లింగాంగినోయేవా సాక్షాల్లిఙ్గైక్య మానసాః । యథాకులా
లగుండాఖ్యో ఘటతాడనతశ్శివం ॥ ౧౬ ॥ నటయిత్వాతథాబ్రహ్మ సా
రథింనటయేదిహ । యథాచారమభూపాల శ్చక్రవర్తీప్రతాపవాన్ ॥
౧౭ ॥ తాండవేశంమహాదేవ మనర్తయదఘాపహం । తద్వదిచ్ఛసికింస
త్యం బ్రూహిమేనిర్భయాధునా ॥ ౧౮ ॥ నోచేదిమేమహాభక్త జనాస్త్వాం
నానుమన్యతే । ఏవముక్తేగణాచార్యే సంగమేశేమహామతౌ ॥ ౧౯ ॥
శ్రుత్వాగిల్కదమారాఖ్యః ప్రాహగంభీరయాగిరా । స్వామిన్త్వదాజ్ఞ
యాకృత్యం త్యజామ్యద్యస్వకాయకం ॥ ౨౦ ॥ త్వదీయేచ్ఛానుసారేణ
చరిష్యామినసంశయః । ఇత్యుక్త్వాకాయికంనైజం సముత్సృజ్యాతిభక్తి
మాన్ ॥ ౨౧ ॥ స్వీయంగృహంసమాగత్య చింతయామాసచేతసి । కా
యికేనేతరేణాహం గణార్చనమఖండితం ॥ ౨౨ ॥ నిర్వహిష్యామీతి
ధియా భక్తమందిరమేత్యసః । నైజంలింగంకరేన్యస్య నిరీక్ష్యానందనిర్భ
రః ॥ ౨౩ ॥ సానందంనర్తయామాస యథాపూర్వమతంద్రితః । సస్య
హస్తస్థమరోర్వా ద్యేనచసవిస్మయం ॥ ౨౪ ॥ నర్తయామాససర్వే
షాం భక్తానాంపురతస్తదా । ఏతద్ద్వాలింగనటనం దృష్ట్వాతత్రస్థితాజ
నాః ॥ ౨౫ ॥ అత్యాశ్చర్యమనుప్రాప్య నిశ్చలాఃప్రతిమాఇవ । తదాస
మస్తశైవానాం కరకక్షోదరేష్వపి ॥ ౨౬ ॥ ముఖోత్తమాంగసంస్థాని
లింగానిచసమంతతః । స్థావరాణిచపీఠస్థ లింగానిచచరాణిచ ॥ ౨౭ ॥ పే
టికాసుచసంస్థాని వస్త్రైర్గ్రథితాన్యపి । ననృతుర్బహుధాసర్వ జనవి
స్మయకారకం ॥ ౨౮ ॥ ఏతద్విస్మయమాలోక్య జగ్ముర్బసవమందిరం ।
స్వామింశ్రీబసవేశార్య జనసంనుతవైభవ ॥ ౨౯ ॥ శ్రోతవ్యంమామ
కంవాక్యం సువిస్మయకరంమహత్ । లింగినామితరేషాంచ లింగాని
స్థావరాణ్యపి ॥ ౩౦ ॥ బహుధానర్తనంచ క్రుభృంగావళిరివాద్భుభో ।
పశ్యంతుయూయమిత్యుక్త్వా బహుభక్తియుతాస్తదా । ౩౧ ॥ విజ్ఞాప
యంతస్తత్ర స్థాబసవేశ్వరసన్నిధౌ । స్వయంశ్రీబసవేశోపి పేటికాంతస్థి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తంమహత్ ॥ ౩౨ ॥ లింగమాలోక్యవిచలం దేవమానోబభూవహి ।
కిమాశ్చర్యమితఃపూర్వం యత్రకుత్రాపిభూతలే ॥ ౩౩ ॥ నదృష్టంన
శ్రుతం చైవ నానాగ్రంథేషుపూర్వికైః ।సర్వంవిమర్శయామోఽద్యే త్యు
క్త్వాశ్రీబసవేశ్వరః ॥ ౩౪ ॥ నిర్యయావాభక్తమాహేశ గణైస్సాకంగృ
హాద్బహిః । ఏతస్మింత్సమయేకశ్చి ద్వార్తావాహోతిసత్వరం॥ ౩౫ ॥ స
మాగత్యనమస్కృత్వా ప్రాహశ్రీబసవేశ్వరం । భోభోమంత్రివరప్రాజ్ఞ
పట్టణేస్మిన్మహత్తరే ॥ ౩౬ ॥ మహచ్చిత్రమభూత్తుభ్యం వక్తుమాగత
వానహం । కశ్చిద్గిల్కదమారాఖ్యో భక్తవర్యోగుణోత్తరః॥ ౩౭ ॥ సం
గృహ్యపుత్రికామేకాం సద్భక్తానాంగృహేగృహే । నటయన్ధనమాదా
య నిశ్శంకస్సద్గణార్చనం ॥ ౩౮ ॥ కురుతేస్మదినేచాస్మి న్నాక్షిప్తఃఖ
లుకేనవై । గణాచార్యేణచశ్రీమ త్సంగమేశేనధీమతా ॥ ౩౯ ॥ శ్రీ
మాన్గిల్కదమారాఖ్యో భర్త్సితోబసవేశ్వర । పుత్రికానాట్యమతులం
పరిత్యజ్యయథావిధి ॥ ౪౦ ॥ స్వేష్టలింగంకరేస్యస్య యథాక్రమమనర్త
యత్ । యథాలింగంనర్తయతి తథాలింగాంగినాంసతాం॥ ౪౧ ॥ ఇత
రేషాంచలింగాని స్థావరాణిచరాణిచ । నటంతేపశ్యమంత్రీశ స్ఫాటికానీ
తరాణిచ ॥ ౪౨ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా సాశ్చర్యంబసవేశ్వరః । గణైస్సా
కంవినిర్గత్య గణాచార్యస్యధీమతః ॥ ౪౩ ॥ సంగమేశాహ్వయస్యాశు
మందిరంసముపాయయౌ । గృహాభ్యంతరపీఠస్థం గుణినంసంగనాహ్వ
యం ॥ ౪౪ ॥ నమస్కృత్యాహబసవ మంత్రీశోబహుమానయన్ ।
స్వామింఛ్రీసంగమేశార్య కిమేతచ్చిత్రమద్భుతం ॥ ౩౫ ॥ సమస్తలింగన
టనం సర్వాశ్చర్యకరంపరం । కిమర్థంభవతాక్షిప్తో మారాఖ్యోమహ
తాంవరః ॥ ౩౬ ॥ మాదృశానాంచలింగాని నటయంతిసకాలకం । బస
వేశేనసంప్రోక్త స్సంగమేశాహ్వయోమహాన్ ॥ ౩౭ ॥ ప్రణమ్యప్రాహ
గంభీర గిరాశ్రీబసవాధిపం । స్వామిన్నేతస్యమాహాత్మ్య మజ్ఞాత్వా
మూఢబుద్ధితః ॥ ౪౮ ॥ మయాపృచ్ఛితవానాసీ న్మారాఖ్యోభక్తసత్త
మః । మాయయాపుత్రికామేకాం గృహీత్వాసద్గణాంగణే ॥ ౪౯ ॥ న
టయన్ధనమాదాయ గణార్చనరతోఽభవత్ । భవతఃక్షిప్రమేతద్వై నో
చితంశైవశాస్త్రతః ॥ ౫౦ ॥ ఏవంమయాసమాక్షిప్తో పుత్రికాంత్యక్తవా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నయం । ఇతఃపరంనజానేస్యం బసవేశ్వరభక్తిమన్ ॥ ౨౧ ॥ అత్యాశ్చ
ర్యమిదంసర్వ లింగానాంసటనందివి । ఏవంవదతిశ్రీసంగ మేశనామనిధీ
మతి ॥ ౨౨ ॥ శ్రుత్వాపునరపిప్రాహ గణాచార్యంమహత్తరం । భోసం
గమేశసన్నామన్ యథాపూర్వంప్రవర్తితుం ॥ ౨౩ ॥ శ్రీమద్గిల్కాద
మారాఖ్య భక్తంచానునయానఘ । ఏవంశ్రీసవేశేన కథితస్సంగనాభి
ధః ॥ ౨౩ ॥ తథేత్యుక్త్వాస్వాపరాధం శంకయామాసభూరిశః । ఏవంనిర
ర్థకంమార నామకంభక్తపుంగవం ॥ ౨౫ ॥ ఆక్షిప్యాస్వాపరాధేన బా
ధితోస్మీతిచింతయన్ । తదావేగేనమారాఖ్యంసమాహూయాతివేగతః ॥
౨౬ ॥ యథాపూర్వంమహత్కర్మ కర్తుమాజ్ఞప్తవాసయం ॥ గిల్కాద
మారః ॥ భోభోగురువరాయాయ మేతత్కర్మత్యజేతిమాం ॥ ౨౭ ॥
నిర్ధారాత్స్వాద్యపునఃకర్మ పౌర్వికంసమ్యగాచర । ఇత్యాజ్ఞాసంగమేశో
యం మహ్యంశ్రావయతిధ్రువం ॥ ౨౮ ॥ భవంతోపిమహాంతోద్య త్వదై
వాజ్ఞాందిశంతుమే । మహాగణానాంభక్తానాంపూజాయాస్సమయోమహాన్ ॥
౨౯ ॥ అత్యేతిచకథంకర్తు ముత్సహేద్యబ్రువంతుమే । ఇతితస్యవచ
శ్శ్రుత్వా బసవఃప్రాహజంగమాన్ ॥ ౩౦ ॥ భవంతోగురవస్సర్వే మా
రాఖ్యంమహిమోజ్వలం । యథాపూర్వక్రమంధర్తు మాజ్ఞాందాస్యంతు
భోగణాః ॥ ౩౧ ॥ తథైవబసవేశస్య సమ్యగాజ్ఞానుసారతః । మారనామా
నమాహూయ మహాభక్తగణేశ్వరాః ॥ ౩౨ ॥ యథాక్రమంభవానత్ర
పంచరేత్యూచురంజసా । వీరభద్రమహీపాల భక్తమాహాత్మ్యముత్తమం ॥
౩౩ ॥ ఏవంవిధంవిజానీహి నాహంశక్తోస్మివర్ణితుం । మహాభక్తియుత
స్యాస్య మారాఖ్యస్యమహాకథాం ॥ ౩౪ ॥ యేశ్రుణ్వంతినిదానేన తేషాం
స్యుస్సర్వసంపదః । ఇతివఃకథితంసత్యం సత్యంసత్యంనసంశయః ॥ ౩౫ ॥
ఇతి శ్రీమచ్చెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే గిల్కాదమారా
ఖ్య మహిమానువర్ణనంనామ చతుశ్చత్వారింశోధ్యాయః ॥

—[* ♦ *]—

CC-0: Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

ఉరులింగపెద్దాఖ్యకథా

—(పంచచత్వారింశాఽధ్యాయప్రారంభః)—

రేణుకః ॥ పునరన్యత్ప్రవక్ష్యామి శ్రోతౄణాంసుఖదాయకం ।
సర్వసంపత్కరందివ్యం సర్వోపద్రవనాశకం ॥ ౧ ॥ ఉరులింగోపపెద్దా
ఖ్యో మహాత్మామహానిధిః। దేశికేంద్రదయాపాత్రో దేవదేవైకభక్తి
మాన్ ॥ ౨ ॥ లింగాంగినిగమార్గజ్ఞో నిశ్చలాత్మామహేశ్వరే। కదాచి
న్మహాదారణ్యం నానాద్రుమలతావృతం ॥ ౩ ॥ సింహవ్యాఘ్రమహాస
త్వ మృగపక్షిసమావృతం । ప్రవిశ్యాలోకయాంచక్రే కమలాకరముత్త
మం ॥ ౪ ॥ కలహంససమాకీర్ణం కలితానందదాయకం । కలిదోష
హారందివ్యం కుముదోద్భాసకంమహత్ ॥ ౫ ॥ అనేకభృంగమాలాభిరా
క్రాంతాంబుజసంచయం । తత్రపద్మాసనాసీనం దరహాసోజ్వలన్ముఖం ॥
౬ ॥ దదర్శజంగమోత్తంసం సాక్షాదపరశంకరం । నిమీలితాక్షియు
గళ మనిశంకమలద్యుతిం ॥ ౭ ॥ సదాశివమహామంత్ర నిష్ఠావంతంకృ
శాంగకం । సమాలోక్యనమస్కృత్య స్వాభిప్రాయంనివేదితుం ॥ ౮ ॥
ఉద్యుక్తంప్రాహసర్వేశ భక్తిమాన్జంగమోత్తమః । కోభవానిహక
స్మాద్వై సమాగత్యమదంతికే ॥ ౯ ॥ బద్ధాంజలిపుటోభూత్వా స్థాస్య
స్యాశువదాద్యమే । స్వామిన్జంగమసర్వజ్ఞ హీనజాతిసముద్భవః ॥ ౧౦
నామ్నాపెద్దీతిమామేవ గదంతినిఖిలాజనాః । ఖలంశ్రీకంఠపాదాబ్జ
భక్తిశూన్యంభయోత్కరం ॥ ౧౧ ॥ మాముద్ధరమహాదేవ భక్తసర్వభ
యాపహ । మాతాత్వంమేపితాత్వంమే భ్రాతాగురువరోభవాన్ ॥ ౧౨
త్వాంవినాహంనజానేన్యం భవపాశనికృంతనం । ఏవంగదంతమసకృన్న
మంతందీనభావనం ॥ ౧౩ ॥ అజ్ఞాతకులనామానం కథంశిష్యంకరోమ్య
హం । అతీవదీనభావేన చాహంకారవివర్జితం ॥ ౧౪ ॥ ఇతిచింతాప
రోభూత్వా ప్రాహగంభీరయాగిరా । భోభోత్వాంనైవజానామి గణాన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షితదైవతే ॥ ౧౫ ॥ త్వన్నివాసస్థలమపి ప్రకృతంనహివేద్మ్యహం । క
థంత్వాముపదేక్ష్యామి నస్యాదవసరోప్యయం ॥ ౧౬ ॥ ఏవముక్తోజంగమే
న పెద్దాఖ్యః పునరబ్రవీత్ । అహమత్రైవనగరే స్థాస్యామిబహుకాలతః
౧౭ ॥ అనుగృహ్యాహిభో స్వామిన్ మద్గృహానవలోకయ । నోచే
త్కథం విజానాసి మద్గుణాన్స్వగుణానపి ॥ ౧౮ ॥
॥ ౧౯ ॥ ఏవముక్తః పెద్దినామ్నా పునరప్యాహ జంగమః । బహు
ధాగురుశుశ్రూషాం కర్తుః శిష్యస్యసద్గుణాన్ ॥ ౨౦ ॥ పరీక్ష్య దేశికేం
ద్రోవై మంత్రంలింగంప్రదీయ్యతే । నోచెన్మహాపరాధీస్యా ద్గురువర్యో
పినిశ్చయః ॥ ౨౧ ॥ ఏవముక్తోజంగమేన గుణాఢ్యేనమహీయసా । న
మస్కృత్యాహ భోస్వామిన్ కథమప్యుద్ధరోద్ధర ॥ ౨౨ ॥ ఇత్యుచ్యమా
నంతందీనం వినమ్రతరకంధరం । ప్రాహాగంభీరయావాచా మాభైషీ
శ్శిష్యసత్తమ ॥ ౨౩ ॥ ద్వాదశాబ్దానధిత్వంహి శుశ్రూషాంకురుసర్వ
దా । భూతిరుద్రాక్షమాలాశ్చ ధృత్వాశ్రద్ధాసమన్వితః ॥ ౨౪ ॥ శివభ
క్తాంఘ్రిసేవాంవై కరోషియదిసర్వదా । తదాతేషాంకృపాపాత్రో భవి
ష్యసినసంశయః ॥ ౨౫ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా తథేత్యాలోచ్యచేతసి ।
నిత్యంసద్భక్తశుశ్రూషాం కర్తుంసముపచక్రమే ॥ ౨౬ ॥ నిత్యమింధన
భారాణి శివభక్తాంగణేష్వయం । నిక్షిపన్ ద్వాదశాబ్దాంతం సుఖేనాప్యూ
రయత్క్రమాత్ ॥ ౨౭ ॥ ఏవంబహుతిథేకాలే గతేపెద్దాహ్వయోమహా
వాన్ । ఏకస్మిన్ దివసేప్రాత రుద్ధాయచక్రమాద్ర్వతి ॥ ౨౮ సద్గురోః ప్రాంగ
ణేస్థిత్వా కథంస్యాద్గురుదర్శనం । ఇతిచింతయతస్తస్య మహాదేవకృపా
బలాత్ ॥ ౨౯ గురురుద్ధాయశయ్యాయాస్తలతః కల్యఏవహి । బహిరాగ
త్యశ్రీకంఠ నామాన్యస్మరదుచ్చకైః ॥ ౩౦ ॥ తతఃపురస్థితంపెద్ది నామా
నంవీక్ష్యసద్గురుః । అజ్ఞాత్వామానుషంరూపం దూరీకరణశంకయా ౩౧
ఇయంకావాబహ్వక్షయణీనో చేద్వృషభరాడితి । ఏవంసంశయమాపన్నో
వాశివాశీతిచోచ్చరన్ ॥ ౩౨ ॥ ఏవంత్రివారస్మరణాదా పూరితమనో
రథః । గురోర్మంత్రమిదానీంమె సంప్రాప్తమితినిశ్చలః ॥ ౩౩ ॥ భూత్వా
ప్యస్తాక్షరేణైవ నంస్మరచ్ఛివనామకం । ధన్యోస్మికృతకృత్యోస్మి స
ఫలం మానుష్యోస్మిసర్వదా ॥ ౩౪ ॥ మమయాగురోఃకృపాలబ్ధా చేతఃకింప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రమస్త్రివై । పరాంముదమవాప్యాథ పరిభావన్నితస్తతః ॥ ౩౫ ॥ ని
ష్కమాత్రప్రమాణేన భూమేరుపరిసంచరన్ । ముదంపరామవాప్యా
థనిస్వఃప్రాప్యధనంయథా ॥ ౩౬ ॥ తథాగురోరనుజ్ఞాంచ గృహీత్వానిజ
మందిరం । యయౌసర్వజ్ఞనైస్సాకం స్తూయమానాత్మవైభవః ॥ ౩౭ ॥
ఏవంగతేమహాకాలే సిద్ధాఖ్యస్యమహామతేః । సమాఖ్యాదిక్షుసర్వా
సు ప్రపేదేపరమాద్భుతం ॥ ౩౮ ॥ ఏకదాతత్పురాధీశో వాపీమేకాంమ
హత్తరాం । ఉద్ధారయితుముద్యుక్తో మంత్రిణంసముపాహ్వయత్ ॥ ౩౯
మంత్రిస్నేకాంమహావాపీం స్వచ్ఛోదకసమన్వితాం । నిఖాదితుంనిజాన్
భృత్యా న్నాజ్ఞాపయనిరంకుశం ॥ ౪౦ ॥ ఇతిరాజ్ఞాసమాదిష్ట స్తథేత్యుక్త్వా
పురాద్బహిః । సమాగత్యామహాభృత్యాంస్తా నత్రవాపీంనిఖాదత ॥ ౪౧ ॥
సర్వేతత్రస్థితాభృత్యా గణాస్సంభూయసత్వరం । వాపీంఖనితుమాత్మ్స
క్యా ధుద్యోగంచక్రురుద్భటాః ॥ ౪౨ ॥ బహుధాకర్మకర్తారో వాపీంప్ర
తిసుదుస్సహం । ఖనిత్వాచఖనిత్వాచ శ్రమమాపేదిరేభృశం ॥ ౪౩ ॥
పానీయంతత్రవాప్యాంవై లవమాత్రంనదృశ్యతే । అశ్మానమతులంతత్ర
దదృశుఃపర్వతోపమం ॥ ౪౪ ॥ సర్వేతత్రైవసంభూయ ఖనిత్రాదీనిభూ
తలే । నిక్షిప్యతో నిశ్వసంత శ్చింతాక్రాంతాఃప్రకంపిరే ॥ ౪౫ ॥ కింకు
ర్మోద్యవయంరాజ్ఞ స్సమీపంకథముత్సుకాత్ । గమిష్యామః ప్రయా
సోపి మహాన్జాతోత్రకర్మణి ॥ ౪౬ ॥ కింవాస్యాద్భూపతింగత్వా య
థాక్రమమతంద్రితాః । వక్ష్యామస్సదుపాయంవై సఏవపరిపశ్యతు ।
౪౭ ॥ ఇతిసమ్యగ్విచార్యైతే రాజానంప్రాప్యనిష్క్రియాః । నమస్కృత్య
తదాప్రాహు రతీవోద్విగ్నమానసాః ॥ ౪౮ ॥ రాజన్త్వదాజ్ఞయైవైతే వ
యముత్సాహభావనాత్ । వాపీంఖనిత్వాబహుధా శ్రాంతాఃప్రత్యూ
హతోవయం ॥ ౪౯ ॥ వాపీకూపతటాకాద్యా కృతాఅస్మాభిరేవహి ।
ఏతత్కూపస్యకరణే నాస్తిశక్తిర్మహీపతే ॥ ౫౦ ॥ సపత్నీపుత్రపౌత్రా
ద్యా వాపీకర్మనియోజకాః । భవత్తోబహుమాన్యాస్స్య రితిబుధ్వాస
మాగతాః ॥ ౫౧ ॥ అద్యనిష్ఫలితంజాతం వాప్యాంప్రస్తరదర్శనాత్ ।
యథాస్థానంతుగచ్ఛామ స్సమ్యగాజ్ఞాపయప్రభో ॥ ౫౨ ॥ ఇతితేషాం
వచశ్శ్రుత్వా భూపతిశ్శిల్పిన స్తదా । అహూయాజ్ఞాపయామాస ఖనితుం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భేదితుంశిలాం ॥ ౫౩ ॥ తేసర్వేశిల్పినో వేగా ద్రాక్రమ్యాథటంకకాః ।
బహుధాఛేదయామాసు స్తంకైః పాషాణముల్బణం ॥ ౫౪ ॥ ఏవంబహు
శ్రమావిష్టా శ్చాపి తేశిల్పినోభృశం । న కించిచ్చచాలాశ్మా స్థలతోప
ర్వతోపమః ॥ ౫౫ ॥ అభేద్యమానంపాషాణం దృష్ట్వా తేశిల్పికౌశలాః ।
రాజానమభిగమ్యాహు శ్శక్తిర్నాస్తిహి భేదనే ॥ ౫౬ ॥ రాజన్ బహువి
ధాదృష్టాః పాషాణాః పర్వతోపమాః । అస్మాభిరేతత్సదృశం నవిద్మోస్మయ
త్రకుత్రచిత్ ॥ ౫౭ ॥ అస్మాకమాజ్ఞాదాత వ్యాగచ్ఛామస్స్వస్థలంప్రతి ।
వృథాప్రయాసోద్యజాతో కింకుర్మోత్రమహీపతే ॥ ౫౮ ॥ ఇత్యుచ్య
మానేషుసత్సు శిల్పివర్గేషుభూపతిః । నిశమ్యచింతయామాస కథంతో
యంపతేదితి ॥ ౫౯ ॥ అయశోపిమహత్ప్రాప్తం కింకరోమ్యద్యశంకర । ఇ
తిచింతాపరోభూత్వా మంత్రివర్గానమాహ్వయత్ ॥ ౬౦ ॥ భోభోమంత్రి
వరాయూయం బుద్ధిమంతోవిచారిణః । అత్రోపాయఃప్రకర్తవ్యః కా
ర్యసాధనహేతవే ॥ ౬౧ ॥ నోచేద్దుష్కీర్తిరాయాతి మమయుష్మాకమం
జసా । తస్మాదాలోచ్యయూయంవై మహ్యంవక్తుంసమర్హథ ॥ ౬౨ ॥
రాజాజ్ఞయావిచార్యాహు ర్మంత్రిణోబుద్ధిసాగరాః । రాజన్నేతత్పురస్థా
యే బుద్ధిమంతోగ్నిహోత్రిణః ॥ ౬౩ ॥ వృద్ధాస్సదాచారవంతో బ్ర
జనేత్రరవర్తినః । శైవాచారవిచారజ్ఞా స్తానాహూయవిధానతః ॥ ౬౪ ॥
నమస్కృత్యచవక్తవ్యం యూయంమద్వాక్యగౌరవాత్ । వాప్యాంసంస్థి
తపాషాణే పాదవిన్యాసమాత్రకం ॥ ౬౫ ॥ కుర్వంతుయుష్మత్కృప
యాకిమసాధ్యంభవేద్భువి । ఇతిసంప్రార్థ్యతాన్ రాజన్ సమానయమ
హాత్మనః ॥ ౬౬ ॥ తద్ధైవేతివినిశ్చిత్య సర్వాన్సద్భక్తిమార్గగాన్ । స
మానేతుంసముద్యుక్తం రాజానంప్రాహయశ్చన ॥ ౬౭ ॥ రాజన్సత్యంస
మానేతు మాజ్ఞాందేహిమహాత్మనః । ఇత్యుక్త్వాతంగృహీత్వా శుసమ
గచ్ఛదతంద్రితః ॥ ౬౮ ॥ తాంత్సర్వానభిగమ్యాథ నమస్కృత్యమహీప
తిః । ప్రాంజలిఃపురతస్థిత్వా ప్రాహగంభీరయాగిరా ॥ ౬౯ ॥ రాజా ॥
స్వామినోత్రకుయావాపీ పానీయార్థంహినిర్మితా । తత్రజాతోమహాన
శ్మనోటంకైరపిభిద్యతే ॥ ౭౦ ॥ భవంతఃపాదవిన్యాసం కుర్వంతుప్రస్తరో
పరి । భవత్పాదరజోభిర్వై పాషాణోపిప్రసవేత్స్వయః ॥ ౭౧ ॥ ఏవంసం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రార్థ్యమానా స్తేన సర్వైస్తైర్భక్తసత్తమాః. తథాస్త్వితిమహోపాప్యాం ద
దృశుః ప్రస్తరం గురుం ౭౧ సర్వాః పౌరాస్సమాన్మత్యేత భూభూపతినాసహ
పశ్యంతో దృషదం తస్మిన్ పాదన్యాసే బభ్రముః ॥ ౭౨ ॥ బహుధాపా
దవిన్యాస కరణాదపి ప్రస్తరః । అత్యంతకఠినో భూత్వా నచచాలాశ్రితస్థ
లాత్ ॥ ౭౩ ॥ ఏవంవిధం సమాలోక్య రాజా చింతాసమాకులః । కింకరో
మ్యద్య సర్వేశ త్వమేవహి గతిర్మమ ॥ ౭౪ ॥ ఇతి చింతాసమాక్రాంత
హృదయే నృపతౌ తదా । కశ్చిద్వార్తావహో దూరా త్సమాగత్యేదమబ్ర
వీత్ ॥ ౭౫ ॥ తుభ్యం నమోస్తు రాజేంద్ర శృణు మద్వాక్యమాదరాత్ ।
చిత్రం దృష్ట్వా భవంతం వై కథితుం సముపాగమం ॥ ౭౬ ॥ కశ్చిదస్మద్గ్రామ
వాసీ పెద్దాఖ్యోంత్యజపవహి । భూత్వా మహాత్మా సర్వేషాం పూజనీ
యో బభూవహ ॥ ౭౭ ॥ స భూమౌ పాదవిన్యాసం కురుతే సర్వదా హి సః ।
కింతు నిష్క్రమణేన భూమేరుపరిగచ్ఛతి ॥ ౭౮ ॥ ఏతాదృశం మహా
త్మానం యత్ర కుత్రాపి భూతలే । న పశ్యామో శృణుమ ఇతి సర్వే గదం
తివా ॥ ౭౯ ॥ తమానయ మహారాజన్ సముపాయేన భూపతే । ప్రస్తరే
పాదవిన్యాసః కరణీయో హి సత్వరం ॥ ౮౦ ॥ ఇత్యుచ్యమానం వై వార్తా
వాహకం బహుమానయన్ । తమానేతుం మహాత్మానం పెద్దాఖ్యం పర
యాముదా ॥ ౮౧ ॥ ప్రేషయామాస ముం శ్రీశం భూపాలో బుద్ధిసాగరం
గత్వా మంత్రివరః ప్రాజ్ఞం పెద్దాహ్వం ప్రతి సశ్చలం ॥ ౮౨ ॥ దృష్ట్వైన మశ్చ
కారాదా పశ్చాత్ప్రాహేతి దీనవత్ । రాజాజ్ఞయాథ వానద్య సమాగత్య
వభాంతరే ॥ ౮౩ ॥ దర్శనం దేహి భూభర్తు ర్భవద్దర్శనకాంక్షిణః ।
మన్యేథా నాన్యథా స్వామిన్ సత్యం సత్యం బ్రవీమ్యహం ॥ ౮౪ ॥ శ్రాభీర
స్మాకమిత్యుక్త్వా సత్వరం సభిక్తైన్యహా । సమానీయ మహీపాల మద్రాక్షీ
త్పెద్దినామకః ॥ ౮౫ ॥ తమాయాంతం మహాత్మాన మభిగమ్య మహీశ్వ
రః । సమానీయ ప్రయత్నేన సర్వాంత స్సైన్యవేదయత్ ॥ ౮౬ ॥ సోపిపె
ద్దాహ్వయో ధీమాన్ శ్రుత్వా రాజముఖోదితం । వాక్యం తదైవ రాజేం
ద్ర నిర్వహిష్యామి తావకం ॥ ౮౭ ॥ సత్యం గురోః కృపాయాం మే కిమసా
ధ్యం భవేద్భువి । సర్వేషామపి కార్యాణాం శివాజ్ఞా వై గరీయసీ ॥ ౮౮ ॥
ఇత్యుచ్యమానం పెద్దాఖ్యం హీనజాతిసముద్భవం రాజామహ... నైస్సార్థం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గృహీత్వాకూపమాపసః ॥ ౮౯ ॥ దృష్ట్వాపెద్దాహ్వయోధీమాన్
కూపసంస్థోపలంగురుం । కిము శేతత్కర్ణ్ణితుకం గురుశాసనతోధునా ॥
౯౦ ॥ ఏవముక్త్వాగురుంధ్యాత్వా వాక్కితిమనుముచ్చరన్ । ప్రస్తరేప
దవిన్యాసం కృతవాన్కృపయాప్రభౌ ॥ ౯౧ ॥ తత్పాదస్పర్శమాత్రేణ
కూపాదుత్పతదశ్మకః తతస్తాదృజ్జలంస్వచ్ఛ మభూత్పతోయ ప్లనద్భవి ॥ ౯౨ ॥
తత్తోయంనిర్మలంవీక్ష్య నిజబంధుజనైస్సహ । రజపౌరజనాస్సర్వే చేత
రేపపుత్సుకాః ॥ ౯౩ ॥ మహాత్మనో మహాత్మ్యం శ్రీపెద్దాఖ్యస్యసుధీ
మతః । ప్రశంసంతః ప్రణేముస్తం బహువారం బుధా అపి ॥ ౯౪ ॥ కేచి
త్కుంభైర్ఘటైశ్చాపి కేచిత్పానీయపాత్రకైః । గృహీత్వాంభః పెద్దనామా
ర్యంప్రస్తువంతోయయుర్గృహాన్ ॥ ౯౫ ॥ శ్రుత్వోరులింగపెద్దాఖ్య చరి
త్రం దేశికోత్తమః । తత్సమీపంసమాగత్య పరిశోభసవిస్మయః ॥ ౯౬ ॥
శిష్యంసమీపమానీయ శైవాగమవిధానతః । లింగంసంపూజ్యవిధివద్ద
దౌ తస్మైమహాత్మనే ॥ ౯౭ ॥ పురాజాతీశ్వరోబిల్ల మాహాత్మ్యేనసుధీ
భుజా । సంఖ్యావానభవత్తద్వ దయంసద్గుణసత్తమః ॥ ౯౮ ॥ ఇతిసంగది
రేకేచి దితరేంత్యజజన్మనా । పెద్దనామ్నమహాత్మాక్వ వా భూదా
శ్చర్యకారణం ॥ ౯౯ ॥ ఏతస్మాన్నహిదన్యో న్యోకుశలీభూమిమండలే ।
ఏవంవిస్మయమాపన్నా బభూవుర్బహుధా బుధాః ॥ ౧౦౦ ॥ అహంత్వమేవ
భోశిష్య త్వమహంనాత్రసంశయః । అనయోరంతరంనాస్తి సత్యంస
త్యంవదామ్యహం ॥ ౧౦౧ ॥ పూర్వంహిభవతశ్శ్రూర్మ న్నామ్నాఖ్యా
తిముద్వహేత్ । భవానపిచమన్నామ్నా ఖ్యాతిముద్వహభూతలే ॥ ౧౦౨
ఉక్త్వోరులింగపెద్దాఖ్య నామన్నితిమహాద్వయత్ । గురుర్యథేచ్ఛంగత
వాన్సర్వాగమవిశారదః ॥ ౧౦౩ ॥ ఉరులింగపెద్దాఖ్య చరితంపాపనా
శనం । పఠతాంబహుధాసమ్యక్ శృణ్వతాంసర్వమంగళం ॥ ౧౦౪ ॥
ఇతి శ్రీ చెన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే ఉరులింగపెద్దాఖ్య
మహిమానువర్ణనంనామ పంచచత్వారింశోధ్యాయః ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః

చెన్నబసవపురాణం

ఈంద్రగమారాఖ్యకథా

(షట్చత్వారింశాఽధ్యాయః ప్రారంభః)

రేణుకః ॥ పునరన్యత్ప్రవక్ష్యామి కుంభసంభవసువ్రత । మహా
దీంద్రగమారాఖ్య మాహాత్మ్యం మహదాశ్రయం ॥౧॥ వక్ష్యామి శృణ్వతాం
భక్తియోగమార్గసమన్వితాః । అయం కల్యాణనగరే స్థిత్వా సద్భక్తి
సంయుతః ॥౨॥ సురాం విక్రీయ క్రమతో ధనం సంపాద్య భూరిశః । తేన
ద్రవ్యేణ బహుధా జంగమార్చాపరోఽభవత్ ॥౩॥ కటౌనాబద్ధ్వా కక్షచ్ఛ
చ్ఛురితచ్ఛురికోచ్చయః । స్కంధాంచత్క్షణకోదగ్ర ముసలాల బిభ్రాణ
కః ॥౪॥ తాళభూరుహమార్గేషు ముపయోగోరుబంధకః । కర్ప్రాల్ల
బిఫేనాంచ త్సురాపితరయుగ్మకః ॥౫॥ ఏవంవిధోఽపినితరాం శివపూజా
పరాయణః । నిత్యం శ్రీశంకరార్చాయై పుష్పాణ్యాదాయభక్తితః ॥౬॥
కిరాతప్రచ్ఛిద్య కైలాసం ప్రేషయత్యమలాశయః । పునస్తత్కంఠయుగ్మం
తు నైజమాలంబ్యసువ్రతే ॥౭॥ పునశ్చ ప్రేషయన్ శంభు పూజార్థైపు
రుషార్థతః । నిత్యవ్రతేన నియమాదనవద్యగుణోత్కరః ॥౮॥ సురా
విక్రయశోద్రవ్య మార్జయిత్వా విలంబతః । గణార్చనాం ప్రకుర్వా
ణో స్వక్రమేణ యథావిధి ॥౯॥ దినానిగమయామాస బహూనిభవభక్తి
తః । ఏకస్మిన్ దివసే దండ నాయకో బసవేశ్వరః ॥౧౦॥ యియాసుస్సంస
దం బిజ్జ లాఖ్యస్య పృథ్వీపతేః । ఈంద్రగమారాఖ్యమనఘం మహాభక్తిస
మన్వితం ॥౧౧॥ మార్గమధ్యే సమాలోక్య శిబికాదవరుహ్యసః । న
మశ్చకారసద్భక్త్యా బసవస్సచివాగ్రణీః ॥౧౨॥ పునరీంద్రగమారాఖ్యః
ప్రణనామముహుర్ముహుః । తతస్సభాం మంత్రివరో గత్వా బిజ్జలభూప
తేః ॥౧౩॥ పునరాగత్య భవనం స్వీయం శ్రీబసవేశ్వరః । స్నాత్వావి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భూతిరుద్రాక్షాన్ ధృత్వానియతమానసః॥౧౪॥ తత్ప్రసాదేచ్ఛయాతస్య
భవనంప్రాప్యమంత్రిరాట్ । దంపతీతౌనమస్కృత్య సంస్థితంమంత్రిసత్త
మం ॥ ౧౫ ॥ దృష్ట్వాచేఙ్గమారాఖ్యా స్తత్పత్నీచభయాన్వితా । వి
నయేనాతినమ్రాంగీ బద్ధాంజలిపుటాతదా ॥ ౧౬ ॥ ఊచతుర్బసవేశం
తం బహుభక్తిసమన్వితౌ । స్వామిన్మదీయమాగారం త్వత్పాదాంబుజరే
ణుభిః ॥ ౧౭ ॥ పవిత్రంజాతమధునామా మకంసపురప్యహో । మదీ
యాఃపాపనిచయాః ప్రనష్టాశ్చనసంశయః ॥ ౧౮ ॥ ముక్తికాంతాచసం
ప్రాప్తా మత్కామాస్సఫలాయితాః । భవంతశ్శివపూజార్థం భక్తమా
హేశ్వరైస్సహ ॥ ౧౯ ॥ ఉత్తిష్ఠంతువిలంబోత్ర నకార్యోబసవేశ్వర
ఏవంసంప్రార్థితందృష్ట్వా తద్భైవేకివినిశ్చయః ॥ ౨౦ ॥ తన్మందిరేమ
హాభక్త ప్రసాదంస్వీకరోత్సుధీః । తతస్తదాజ్ఞామాసాద్యయథాక్రమ
మతంద్రితః ॥ ౨౧ ॥ నైజంమందిరమాసాద్య పరమానందవిగ్రహః । ఏ
తన్మంత్రికృతంసర్వం బిజ్జలాఖ్యోమహీపతిః ॥ ౨౨ ॥ మాచాఖ్యేనమదాంధే
న పిశునేనావధార్యసః । క్రోధోద్దీపితసర్వాంగో భూత్వాసభ్యజనైస్సహ
౨౩ ॥ సభాంప్రవిశ్యబసవ మంత్రిణంసముపాహ్వయత్ । భోభోమంత్రి
వరశ్రీమాన్ సహామేవేతినిర్భయా ॥ ౨౪ ॥ కులశీలాదికంహిత్వా విబు
ధోక్తీర్విసృజ్యచ । అహమేవగుణాఢ్యశ్చో నాన్యోమత్తోమహానితి ॥ ౨౫
మత్వాదుర్మార్గమాశ్రిత్య కిమర్థమనుయాస్యసి । పూర్వాచారంపరి
త్యజ్య శాస్త్రధర్మానపిత్యజన్ ॥ ౨౬ ॥ సురావిక్రయమాణస్య హీన
జాతేర్గృహేభవాన్ । భుక్త్వాభువననింద్యోసి బుద్ధిమానపినిశ్చయం ॥
౨౭ ॥ పరిచ్ఛిన్యకకాన్స్వీయా పరమేశ్వరసన్నిధిం । ప్రేషణాదేవసర్వ
జ్ఞో భవేత్కింశూద్రయోనిజః ॥ ౨౮ ॥ జానామిసర్వమేతద్వై చేంద్ర
జాలంహితాంత్రికం । నాహంమన్యేమహాంతత్వ మితిసత్యంవదామ్యహం
౨౯ ॥ ఇత్యుచ్యమానేనృపతౌ బసవేశోతిభక్తిమాన్ । ప్రహస్యప్రాహ
రాజానం ప్రతిజ్ఞావాగ్భిరంజసా ॥ ౩౦ ॥ నైవంవాచ్యోహిరాజేంద్ర నానా
ధర్మవిదాంవర । ఈంఙమారాహ్వాశ్శర్వ భక్తగణ్యోహిసద్వ్రతీ ॥ ౩౧
శ్రుత్వాశ్రీబసవేశస్య వచనంరాజపుంగవః । పునరప్యాహమంత్రీశం క్రో
ధోద్దీపితమానసః ॥ ౩౨ ॥ నసహేతంనమన్యేహం సచనంభావనాదిభిః ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పునరప్యాహమన్త్రీశం క్రోధోద్దీపితమానసః । భో భో మన్త్రీశ మారా
ఖ్యో మహానసి యోయది వక్షి ॥ ౩౩ ॥ తస్యైవ మహిమానం మే సందర్శయ
విధానతః । బహుధా భాషణైః కిం తే న మే కించిత్ప్రయోజనం ॥ ౩౪ ॥
మారాఖ్యశ్శివతుల్యశ్చే న్మహిమాదిభిరుత్కటైః । ఇత్యుచ్యమానం రా
జేన్ద్రం మద్దివ్య బసవేశ్వరః ॥ ౩౫ ॥ ప్రత్యువాచ సహాస్యేద్ధ ప్ర
భాప్రోజ్వలమూర్తిమాన్ । రాజన్ సర్వగుణోపేతం మారాఖ్యమహి
మాన్వితం ॥ ౩౬ ॥ దర్శయిష్యామ్యహం శీఘ్రం సమాగచ్ఛ మయా స
హ । ఇత్యుక్త్వా బిజ్జలాఖ్యం తం రాజానం పరిగృహ్య సః ॥ ౩౭ ॥ సకలైస్స
భికైస్సార్ధం మారాఖ్యస్య గృహం దయయా । సమాయాంతం స రాజా
నం బసవేశ్వరమీక్ష్య సః ॥ ౩౮ ॥ ప్రత్యుజ్జగామ మారాఖ్యః పరికల్పిత
మంగళైః । తమాయాంతమనువ్రజ్య నమస్కృత్య పరస్పరం ॥ ౩౯ ॥
యయౌ తస్య గృహం రాజ్ఞా తేన సాకం మహేశ్వరః । తస్మిం దిశే సుఖాసీనా
స్సర్వే మంత్రిపురోగమాః ॥ ౪౦ ॥ తేషాం మధ్యే సమాసీనః ప్రాహ శ్రీ బస
వేశ్వరః । భో భో మంత్రగ మారాఖ్య తావకం నిత్యకాయకం ॥ ౪౧ ॥
దిదృక్షవోఽత్ర నృపతి ప్రముఖాస్సముపాగతాః । తస్మాదరాద్ధి కృత్యానా
మస్మాకం నయ సోత్సవం ॥ ౪౨ ॥ కరుణాపుణ్యభావేన కలికల్మషనాశ
క । ఏవం శ్రీ బసవేశేన కథితో భక్తసత్తమః ॥ ౪౩ ॥ తద్ధైవేతి వినిశ్చిత్య
నిత్య కాయకవద్వ్రతి । స్వకరౌ స్వసతీహస్తౌ ప్రచ్ఛిద్య కృపయా ముదా ॥
౪౪ ॥ పూజార్థం ప్రేషయామాస కైలాసం పరమేశితుః । ఆకాశమా
గతో హస్త చతుష్టయమనూపమం ॥ ౪౫ ॥ పపాత పాదయోశ్చైవ
సమీపే పార్వతీపతేః ॥ శార్దూలవిక్రీడితం ॥ దృష్ట్వా పాణిచతుష్టయం గిరి
సుతా । సా హే శ్వ ర ం శంకరం స్వామిన్ ప్రత్యహమేవ పాణి యుగ
ళం పూజార్థమాగచ్ఛతి । అద్య స్త్రీకరయుగ్మకాగమన హేతుం జాతు
చానాగతం । బ్రూహి శ్రీకర కంఠ ముఖ్యామితి భోః సంప్రార్థయామాస సా
౪౬ ॥ ఉపజాతి ॥ శ్రుత్వా వివాదం శివయోః కృపావతో శ్రీ సిద్ధరామో
పదదానుపూర్వకం । శ్రీ వీరభద్రాహ్వయభూప తే తే వక్ష్యామి శ్రద్ధాభయ
భక్తితశ్శృణు ॥ ౪౭ ॥ ఏవం స్వపాదయుగళే పతితం కరయుగ్మకం । సైనిం
మత్వా పునః ప్రాహ శంకరం లోకశంకరం ॥ ౪౮ ॥ ఏవం గౌరీవచశ్శుత్వా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రత్యువాచ మహేశ్వరః । బాలే శృణు మహాభాగే వక్ష్యామ్యేతత్ప్రవర్త
నం ॥ ౫౦ ॥ ఈడ్రమారాహ్వయో౽సి త్వం మత్పూజార్థం స్వకీయకం ।
ప్రఛిద్య కరయుగ్మం తత్ ప్రేషయత్యనులాశయః ॥ ౫౧ ॥ పునశ్చ గణ
పూజార్థం నిత్యం కాయకలిక్షితౌ । ప్రగృహ్య వ్రతమేవం వై కరోతి వ్ర
తినాం వరః ॥ ౫౨ ॥ అద్యాత్మీప్రోక్తపతినా బసవస్సచివాగ్రణీః । మా
రాఖ్యమహిమానం తే దర్శయామీతి నిశ్చయన్ ॥ ౫౩ ॥ భూపతిప్ర
ముఖాన్సర్వాన్ పౌరానాహూయ తద్గృహే । సంవేశయిత్వా పూతః ప్రా
హ మారాఖ్యం ప్రతి ॥ ౫౪ ॥ భో భో ఈడ్రగమారాఖ్య తావకం
నిత్యకర్మయత్ । తత్ప్రదర్శయ సర్వేషాం నయనోత్సవకారకం ॥ ౫౫ ॥
మహత్తమం శివనేత్రోక్త మాకర్ణ్య వచనం ప్రతి । తద్దైవేతి శివం నత్వా ఖ
డ్గమాదాయ వేగతః ॥ ౫౬ ॥ స్వహస్తయుగ్మం భార్యాయాః కరయుగ్మం
విశుద్ధధీః । ప్రచ్ఛిద్య ప్రేషయామాస పూజార్థం చావయోః ప్రియే ॥ ౫౭
ఏవం గదతి దేవేశే శ్రుత్వా గౌరీ ప్రహర్షితా । శివం తుష్టావ బహుధా సమ
స్మృత్వా చ పదే పదే ॥ ౫౮ ॥ దేవత్వన్మహిమానం చ త్వద్భక్తానాం తథై
వ చ । చతుర్ముఖస్య శేషస్య వర్ణితుం న సమర్థతా ॥ ౫౯ ॥ స్వామిం
స్త్వదీయా యే భక్తాః సత్యవ్రతపరాయణాః । సదా నిశ్చలసద్వృత్తి మా
నా మహిమోజ్జ్వలాః ॥ ౬౦ ॥ భవత్పాదాబ్జయుగళే బద్ధప్రామరవృత్త
యః । భవదీయగణోత్కర్ష వాదనో మోక్షకాంక్షిణః ॥ ౬౧ ॥ నేత
రత్నాదికాంక్షంతి తవ భక్తిం వినా ప్రభో । అతఏవ సమర్థాస్తే బ్రహ్మాదిభ్యో
మహేశ్వర ॥ ౬౨ ॥ ఏవం బహుప్రకారేణ సంస్తువతీ మహేశ్వరం । త్వత
ద్భక్తానాం చ మాహాత్మ్య మనువర్ణ్య ముహుర్ముహుః ॥ ౬౩ ॥ స్వనీలక
చక్రస్థానామమ్లానాం చ సుగంధికాం । కల్పవృక్షప్రసూనాంచ స్వాలి
కామతిశాఖ్యదాం ॥ ౬౪ ॥ సంగృహ్య గౌరీ సంతోషా త్తయోర్హస్త
చతుష్టయే । సంబధ్య ప్రేషయామాస యథాపూర్వం భుజస్థలం ॥ ౬౫ ॥
తచ్చతుష్టయమాకాశా త్సుగంధకుసుమాంచితం । సమాగత్య యథా
పూర్వం సంలగ్నమభవత్తథా ॥ ౬౬ ॥ తత్సర్వం వీక్ష్య భూపాల ముఖా
స్సర్వే పురౌకసః । అత్యాశ్చర్యం చాధిగమ్య ప్రశశంసుర్మారనామకం ॥
౬౭ ॥ తత్రస్థభక్తవర్గాశ్చ బహుమానపురస్సరం । శ్రీకంఠభక్తసంఘో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షు పూజ్యోసీతితముచ్చరన్ । ౬౮ ॥ బసవేశ్వరమాత్మీ ప్రు ర్యాభపత్రేహ్రి
యముత్కటాం । సంపాదయన్ భక్తిభాజాం ముదముద్వాహయన్ కృతీ ॥
౬౯ ॥ యావజ్జీవవ్రతంత్యేత తత్కృత్వా శ్రీమారనాయకః । సపత్నీప్ర
పుత్రపౌత్రైశ్చ సాక్షాచ్ఛివపురం యయౌ । ౨౦ । య ఇదం శృణుతే పుణ్యం
సతేజ్వా పామరోపిసః । సర్వపాపైః ప్రముచ్యేత జ్ఞానీ మోహమివ ప్రాక్క
టం ॥ ౨౧ । ఇతి శ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే శ్రీమ
ద్రగమారాఖ్యమహిమానువర్ణనన్నామ షట్చత్వారింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

గుణేంద్రకథా

—(సప్తచత్వారింశోఽధ్యాయప్రారంభః)—

శ్రీరేణుకః ॥ పునరన్యత్ప్రవక్ష్యామి శ్రోతవ్యం కుంభసంభవ ।
శృణ్వతాం పఠతాం చైవ సర్వపాపహరం పరం ॥ ౧ ॥ చన్నబసవః । అ
యం హి పూజ్యో బహుధా పూజోపకరణాదిభిః । గుణేంద్ర ఇతి నామ్నా
మ్నా గుణాధికతయా గురౌ ॥ ౨ ॥ సజ్జనాశ్రయణీయోవా సద్వ్రతా
సక్తమానసః । సదా సూనృతవాదీచ శాంతస్వత్వ్యాసమాహితః ॥ ౩ ॥
నిరంతరం మహాదేవ భక్తప్రీతమనాస్సదా । నిత్యం గణార్చనోత్సాహో
నిశ్చలో నియమాత్సదా ॥ ౪ ॥ ఏవం గుణసమేతత్వా గ్గుణేంద్ర ఇతి విశ్రుతః
కల్యాణపట్టణావాసీ నిత్యమోదేన సువ్రతీ ॥ ౫ ॥ నారికేళోరుశకలో
ద్భాసికుంభ్యాసమన్వితః । నిత్యం భక్తగృహేష్వేవ భిక్షామటతి సద్గుణీ ॥
౬ ॥ నాన్యస్య గృహమాయాతి నాన్యం వై పరియాచతే । తత్పాత్రసంభృ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తైర్ధాన్యైర్నిజమాయాతిమందిరం ॥ ౭ ॥ అనేకశంభుభక్తానామ సం
ఖ్యానాం ప్రదేశదే । తత్రత్యాస్తే హైవమృష్టాన్నం దదాత్యత్యంతకౌతుకీ ॥
౮ ॥ అజస్రమేవమాటత సద్భక్తస్యమహత్తరం । శ్రుత్వాన్నదానమతు
లం దుర్గుణిర్బిజ్జలాధిపః ॥ ౯ ॥ తద్వాంఛనార్థం దుర్బుద్ధి ర్బసవేశ్వరమం
త్రిణం । ప్రాహగంభీరయావాచా కలుషాపహారం ప్రతి ॥ ౧౦ ॥ భోభో
మంత్రీశ సర్వజ్ఞ పట్టణేస్మిన్మదీయకే । గుణేంద్రనామకో భక్తో బహుధాకీ
ర్తిమానభూత్ ॥ ౧౧ ॥ స వై భిక్షాం గృహీత్వాశు భక్తసద్మసునాన్య
థా । నారికేళసుపాత్రేతు పరిపూర్ణే తదా వ్రతీ ॥ ౧౨ ॥ తత్పాత్రే
ణైవ భక్తానా మసంఖ్యానామతంద్రితః । మృష్టాన్నం దాస్యతీత్యేవం
శుశ్రువే సురభూజనాత్ ॥ ౧౩ ॥ తత్సత్యం వాన చేన్మిథ్యా తదాఖ్యాహి
గుణోత్తమ । ఇత్యుచ్యమానే నృపతౌ పునరప్యాహ మంత్రిరాట్ ॥ ౧౪
బిజ్జలక్షితిపాల శ్రీ గుణేంద్రస్య మహత్తరం । మహిమానం సమాఖ్యాతుం
నశక్నోమి మహాప్రభో ॥ ౧౫ ॥ భిక్షాపాత్రం త్వతిస్వల్పం మహదాశ్చ
ర్యకారణం । తత్కర్మ పశ్య తాం చైవ నితరాం సుఖదాయకం ॥ ౧౬ ॥ యదా సం
పూర్యతే తద్వై యేన కేనాపి లింగినా । తద్గృహమాగత్య సర్వాన్
భోజయతి వ్రతీ ॥ ౧౭ ॥ యథాకల్పం యథాకామ ధేనుః కామాన్ ప్రదా
స్యతి । తథైవ సర్వభక్తేష్ట ప్రదాతా భవతి ధ్రువం ॥ ౧౮ ॥ సద్గురోః కృప
యా తస్య ప్రభావః పరివర్ణ్యతే । ఇతః పరం న జానేన్యం భూపతే బిజ్జలేశ్వర ॥
౧౯ ॥ ఇతి శ్రీబసవేశస్య శ్రుత్వా వాక్యం మహత్తరం । పునరాహ మహీ
జాని ర్బసవేశ్వరమంత్రిణం ॥ ౨౦ ॥ గుణేంద్రమహిమైవం చేద్ద్వయం
తన్మందిరం ప్రతి । గత్వా భుక్త్వా చ మృష్టాన్న మాగమిష్యావ ఏవహి ॥
౨౧ ॥ ఉత్తిష్ఠంత్వధునా శీఘ్ర మిత్యుక్త్వా బిజ్జలప్రభుః । పత్యశ్వరథపా
దాతి గణైర్బసవేశ చ ॥ ౨౨ ॥ బసవేశం పురస్కృత్య సమాయాంతం
నృపోత్తమం । వీక్ష్య ప్రత్యుజ్జగామాశు ప్రాంజలిర్భక్తిపూర్వకం ॥ ౨౩
ఉపస్థితం భక్తిసద్మం గుణేంద్రం బసవేశ్వరః । ప్రోవాచేదం సముద్దిశ్య బహు
మానపురస్సరం ॥ ౨౪ ॥ స్వామిన్ గుణేంద్ర భవతామాగారం ప్రతి భూపతిః ।
మహిమానం సముద్వీక్ష్య భోక్తుమద్య సమాగతః ॥ ౨౫ ॥ పతాంత్వ
ర్వాణ్యముద్ధాప్య మృష్టాన్నం దేహి సువ్రత, తదాజ్ఞాం మస్తకే కృత్వా తథే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్యక్త్వాగృహమ్పతిః । ౨౬ । అనీయ్యతాన్మహారాజప్రముఖానాసనేషు
సః । ప్రవేశయిత్వాబహుధా భాషణైః పరితోష్యచ ॥ ౨౭ ॥ సర్వేషు
భవభక్తేషు భుజ్యమానేష్వయంకృతీ । గురుంధ్యాత్వాహృది శ్రీమా
న్గుణేంద్రోఽతిముదాతదా ॥ ౨౮ ॥ ఉద్ధాప్య జేమనార్థంతాన్ యథాక్రమ
మతంద్రితః । ఉత్తమేష్వాసనేష్వేవ మావివేశయదాదరాత్ ॥ ౨౯ ॥
భాజనానివిచిత్రాణి రంభాదీన్యపిభూరిశః । యథాయోగ్యానివిస్తీర్య
శుద్ధధీరమలద్యుతిః ॥ ౩౦ ॥ తోషహామాసమ్పృష్టాన్నే బహుశాకస
మన్వితైః । పిష్టాకైః పరమాన్నైశ్చ యథారుచిసముత్కరైః ॥ ౩౧
భక్ష్యభోజ్యైస్సుపక్వాన్నైః ఘృతతక్రసమన్వితైః । సర్వేజనాస్తత్ర
సంస్థా భుక్త్వాముదమవాపిరే ॥ ౩౨ ॥ తత్రభోజనకాలేతు గుణేంద్రం
గుణినాంవరం । శ్లాఘయామాసురన్యోన్యస్య భాషణైర్బహుధాజనాః ।
౩౩ ॥ కేచిజ్జగురిదందివ్య మన్నంసాక్షాద్దివౌకసాం । భోజ్యమేవనసామా
న్యైర్మాదృశైః ప్రాకృతాత్మభిః ॥ ౩౪ ॥ ఇదమన్నంసదాభోక్తు స్థవిర
త్వంకథంభవేత్ । ఆయురారోగ్యమైశ్వర్య మన్నేనైనహిజాయతే ॥
౩౫ ॥ వయమాబాలవృద్ధాన్వై హిత్వాన్యర్థంసమాగతాః । తేషాం
కథంలభేదన్న మిదందివ్యమనిందితం ॥ ౩౬ ॥ ఇతిచింతాకేచిదాహుః కేచి
త్త్వాహుర్వివేకినః । ఇదమేవపరందేహ ధారిణాంముక్తిహేతవే ॥ ౩౭
విధిరేకముఖంచక్రే బహువక్త్రావయంయది । భుక్త్వాపక్వాన్నమేతద్వై
తృప్తింయాస్యామఏవహి ॥ ౩౮ ॥ జైనబౌద్ధకులేజాతా శ్శంకరార్చావివ
ర్జితాః । నిరంతరప్రభాహీనా వయంజాతాభువస్థలే ॥ ౩౯ ॥ భవామో
యదిలింగాంగ సంగినోభక్తితత్పరాః । సద్గురోస్సత్కృపాసారా ద్వయం
చైవంభవామహే ॥ ౪౦ ॥ శివస్యానుగ్రహేప్రాప్తే కిమసాధ్యంభవేద్భు
వి । కథంస్యాదిష్టలింగస్య ధారణంనోగుణేంద్రవత్ ॥ ౪౧ ॥ యస్యయస్య
యదాజిహ్వా పదార్థమనుకాంక్షతే । తత్పదార్థరసజ్ఞానం ప్రదా
స్యతికిముద్భుతం ॥ ౪౨ ॥ నలపాకంభీమపాకం నైతత్పాకేనవైసమం । సా
క్షాత్పక్వాన్నమేతద్వై కల్పవృక్షసముద్భవం ॥ ౪౩ ॥ ఏతస్యకాయికంస్వ
ల్పం కార్యంత్వనుపమానకం । తస్మాదేతస్యమాహాత్మ్యం నాలంవక్తుంచ
తుర్ముఖః ॥ ౪౪ ॥ అయంమహానుభావశ్చ భాసమానోఽతికీర్తిమాన్ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఏతాదృశంహి పశ్యన్నం సవిద్మోయత్రకుత్రచిత్ ॥ ౪౫ ॥ అస్మాకంసు
దృసఫలం జాతంజన్మప్రసాదతః । పితామహాశ్చపితరో సాక్షాదద్యదివం
యయుః ॥ ౪౬ ॥ సంస్తువంతో గుణేంద్రంతం సర్వేరాజపురోగమాః ।
భోజనంచక్రురన్యోన్య భావజ్ఞాస్సచిమైస్సహ ॥ ౪౭ ॥ నాస్త్యనేనసమో
భక్తో నాస్తిసత్కీర్తిమానపి । నాస్త్యన్నదాతాభూలోకే నైవసంహితాత్వ
సచాపరః ॥ ౪౮ ॥ ఏవంబహుప్రకారేణ సంస్తువంతోనృపాదయః । స్వ
స్వస్థానానివివిశు స్సాధువాదపూర్వకం ॥ ౪౯ ॥ వృత్తం । నాగాంబికాసూ
నురమోఘవీర్య శ్రీచన్నబసవేశ్వరనామధేయః । శ్రీవీరభద్రాహ్వయ
మేన ముక్త్వాపునర్జగాదాద్రిసమానధీరః ॥ ౫౦ ॥ ఏవంగుణేంద్రమతుల్యం
తం శ్లాఘయంతోనృపాదయః । అత్యంతముదమాపుస్తే జైనబౌద్ధాఅపి
ద్విజ ॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగస్త్యసంవాదే గుణేంద్ర
మహిమానువర్ణనంనామ సప్తచత్వారింశోధ్యాయః ॥

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

మీమాంసకథా.

—(అష్టాచత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః)—

శ్రీచన్నబసవః ॥ వీరభద్రమహీపాల పునరన్యత్ప్రవర్తనం । శృ
ణ్వతాంకథ్యతాంవాపి అత్యాశ్చర్యకరంపరం ॥ ౧ ॥ వృ ॥ ఏవంమహాత్మాన
మనింద్యమైవై భవంప్రతిప్రసంగోభవదుత్కటోనృప । మన్మాతులస్యాపిమ
హీపతేర్గురో ర్వక్ష్యామితత్సర్వమనూపమంశృణు ॥ ౨ ॥ రేణుకః ॥ గు
ణేంద్రమందిరేభుక్త్వా సమాయాతస్యభూపతే । బిజ్జలాఖ్యస్యవార్తాంహి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్రోశిత్వా తద్గురుస్తతః ॥ ౩ ॥ ఆరక్తలోచనఃకోపాద ధమ్మిల్లప్రవచాస్త
థా । ఆకంపయన్జనాంత్సర్వా నహీఃకృత్స్నాంయథాఖిలాన్ ॥ ౪ ॥ విహా
యాఽపనామకోఽతీవ మాంసలోమలినాత్మకః । మాయావీమనసాఖిన్నో
బహుధాచింతయద్వది ॥ ౫ ॥ శిష్యోయంబిజ్జలోర్వీశో దురాచారప్ర
వర్తకః । స్వకులాచారసద్ధర్మాన్ హిత్వాన్యమతమాచరేత్ ॥ ౬ ॥
భూత్వాస్వయంప్రభుశ్శిష్ట దుష్టానవివిమర్శయన్ । దండ్యాన్ ప్రదండయే
ద్రాజాఽదండ్యాన్పరిపాలయేత్ ॥ ౭ ॥ స్వయమేవదురాచార వశగో
యదిసర్వదా । సర్వేమదీయాస్తన్మార్గా వశగాస్యుర్నసంశయః ॥ ౮ ॥
ఇతిసంచింత్యమనసిఖా త్రానాదాయవేగవాన్ । గ్రంథానపిబహూన్ జై
న బౌద్ధాచార్యైస్సమీరితాన్ ॥ ౯ ॥ స్వమతేతరసంవాద శీలినాంమత
మాదరాత్ । ప్రఖండ్యస్వమతోత్కర్షం కరిష్యామీతినిశ్చయాత్ ॥ ౧౦
భేరీమృదంగవాద్యైశ్చ కాహళైర్మధురస్వనైః । వీణావేణుసునాదైశ్చ
వందిమాగధసంచయైః ॥ ౧౧ ॥ నచామరకరైశ్ఛత్ర హస్తైశ్చపరిశోభి
తః । వితానైశ్చపతాకైశ్చ తథామకరతోరణైః ॥ ౧౨ ॥ సమేతశ్శిబి
కామేకాం సమారుహ్యాశుభాకృతిః । కల్యాణపురమాలోక్య చాతిర
మ్యాంసుశోభనాం ॥ ౧౩ ॥ తత్రత్వాంతేసంస్థితేరమ్యే నానాపక్షిసమాశ్రి
తే । నానాద్రుమలతాకీర్ణే నానాపుష్పఫలాన్వితే ॥ ౧౪ ॥ సూర్యాం
శూనాం ప్రవేశ్యైనిబిడైశ్శాఖపల్లవైః । బాహ్యోద్యానేమహాచిత్ర వి
శాలస్థలమీక్ష్యసః ॥ ౧౫ ॥ తత్రావరోహణంకృత్వా సంస్థస్సింహాసనేశు
భే । సమానేతుంభూపతింతం భృత్యంప్రేషితవాన్గురుః ॥ ౧౬ ॥ ఏవం
సమాయాతమఖండవైభవం సశిష్యకంచారుతరోరుభూషణం । ఏణా
జినంకతుతతేనహాంతం మహేంద్రజాలాంచితపుస్తకోజ్జ్వలం ॥ ౧౭ ॥ ఫాలే
భుజాగ్రేపరిలిప్తగోప్పీ సుచందనంస్ఫాటికమాలికాధరం । స్వదేశికేంద్రం
సహసాసమీక్ష్య ప్రణమ్యపాదావరికంపితాంగః ॥ ౧౮ ॥ గురోరాగమ
నంభృత్యముఖాచ్ఛ్రుత్వాథభూపతిః । అతీవభక్త్యాచోద్ధాయ పీఠాత్సర్వ
జనావృతః ॥ ౧౯ ॥ అభిగమ్యసమానేతుం స్వగురుంమందిరంప్రతి । త
స్థౌభేరీమృదంగాద్యై స్తథాకాహళనిస్వనైః ॥ ౨౦ ॥ సమభ్యేత్యగురుం
స్వీయంనమస్కృత్యయథావిధి । నానారత్నోల్లసద్దివ్య హారాణిప్రదదౌగు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రోః ॥ ౨౧ ॥ గృహీత్వాహారనిచయం గురుఃకోపంత్యజత్తదా । తేభ్యో
హారంప్రగృహ్యైకం దదౌరాజ్ఞేసుభాషిణే ॥ ౨౨ ॥ తదాగురుస్సంతుష్టి
తాంతరంగో భూత్వాహాశిష్యంపృథివీశ్వరంప్రతి । సమీపమానీయసు
మస్తకేకరం విన్యస్యచాశీర్భిరప్రమోదయత్ ॥ ౨౩ ॥ తదాజ్ఞయాహారము
ఖండవైభవో ధృత్వాప్రభుర్వతసిభక్తిపూర్వకం । స్తంబేరమేతంగురు
మావివిశ్య శనైశ్శనైర్వేశ్మసమావివేశయత్ ॥ ౨౪ ॥ దివ్యసింహాస
నేతత్ర మణిభిర్భాసురేగురుం । ప్రవేశయిత్వాతత్పాద సంవాహనపరో
భవత్ ॥ ౨౫ ॥ తత్కాలేబసవేశోతి ధీరోగంభీరవారిధిః । సమాగ
మ్యాచితేపీఠే సంస్థితోభూద్వివేకవాన్ ॥ ౨౬ ॥ ఏవంస్థితంమహాత్మానం
సచివాగ్రేసరంకృధా । సంవీక్ష్యబసవేశంతం దేశికోత్యుగ్రమానసః ॥ ౨౭
రాజానంప్రాహముఖ్యాత్మా మదేనాతీవచంచలః । మస్తకంకంపయన్నే
త్రయుగ్మంబభ్రామసుస్మహుః ॥ ౨౮ ॥ మీమాంసకః ॥ రాజన్నాయం
మహాగర్వీ మమాగ్రేనిర్భయాద్దృఢం । సింహాసనేసమాసీన స్సర్వసిద్ధిపు
మానివ ॥ ౨౯ ॥ యోగీవాదేశికేంద్రోవా సర్వప్రామాణికోథవా । న
మస్కారమకుర్వన్మాం నానామంత్రార్థసంవిదం ॥ ౩౦ ॥ స్థితమత్రచగ
ర్విష్ఠం నిస్సారయసభాస్థలాత్ । భూపాలకమమాగ్రేవై సస్థాతవ్యోపి
మూఢధీః ॥ ౩౧ ॥ ఏవంబహుప్రకారేణ ప్రజల్పంతంగురుంప్రతి । ప్ర
త్యువాచమహీభర్తా పరికల్పితరాగవాన్ ॥ ౩౨ ॥ భోదేశికేంద్రసర్వజ్ఞ
భూతలేత్రిదివేపిచ । అనేనసదృశోనాస్తి సత్యంసత్యంవదామ్యహం ॥ ౩౩
అయంమహాత్మాగుణవాన్ శక్తివైశ్వర్యభక్తిమాన్ । శైవేశివాచారరత
శ్శివభక్తానుకూలకః ॥ ౩౪ ॥ ఏవంవిధోపిశ్రీశంభు భక్తానేవప్రపూజ్యతే
పునరస్యాపిశక్తింతే వక్ష్యామ్యవహితశ్శృణు ॥ ౩౫ ॥ లింగాభిమానీబసవే
శ్వరఇత్యభిధార్యచ । ధృత్వావార్తాకమేకైకం చోరాలింగధరాఇవ
౩౬ ॥ తన్మందిరంసమాగత్య దృష్ట్వాతల్లింగపూజనం ॥ అభూవన్‌లింగ
వంతస్తే భక్తిమంతఃప్రభావతః ॥ ౩౭ ॥ కశ్చిద్భక్తస్సమాగత్య ముక్తాభి
ఖ్యామయాచత । దదాయావనభిజ్ఞాంతు దత్వాముక్తాఃప్రకల్పయత్ ॥
౩౮ ॥ పునఃకశ్చిన్మదీయాంతు నీవీంసర్వామయాచత । తస్మైదత్వాధనం
సర్వం పునరాపూరయద్గృహం ॥ ౩౯ ॥ తిరస్కృత్యజనాంత్సర్వా సంత్య

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జాంగులితః సయః । శ్రావయామాస సర్వజ్ఞః సభాయాం బసవేశ్వరః ॥ ౪౦
గోపికాం పంకసర్మగ్నాం స్మరణాద్బసవేశితాం । సభాయామావిశన్నేవ
పాణినా చ సముద్ధరత్ ॥ ౪౧ ॥ సర్వాశ్చర్యమయం కృత్వా మాం ప్రజాపరి
పాలనే । నియోజ్యమండలాధీశం కృతవానయముత్తమః ॥ ౪౨ ॥ నా
స్త్యనేన సమో ధీమాన్నాస్త్యనేన చ కీర్తిమాన్ । నాస్త్యనేన సమో మం
త్రీ మహిమాదిభిరప్యహో ॥ ౪౩ ॥ సమన్యేథా మానవ్యోయ మితిమం
త్రీశముత్తమం । సాక్షిమాత్రేణ నందీశో బసవోఽవతరద్భువి ॥ ౪౪ ॥
ఏవం వాదనిభూపాలే క్రోధోద్దీపితమానసః । మీమాంసకస్తతః ప్రాహ
నిశ్వసన్నితరాం ముహుః ॥ ౪౫ ॥ అరక్తలోచనస్స్విన్నో నాక్షిపంత్సలాఙ్గ
నాన్ । శరీరాత్స్వేదబిందూంశ్చ ముంచన్మూర్ఖాగ్రణీః కృథా ॥ ౪౬ ॥
వాలాగ్రస్పర్శనాదేవ యథా సర్పోఽతిభీషణః । యథా జ్వాలాభిరాక్రాం
తో వంహిన్నస్తద్వదసౌ గురుః ॥ ౪౭ ॥ పీఠాదుద్ధాయ తం భూపం పాణిముత్
క్షిప్య సంసది । ప్రాహాతిభీషణైర్వాక్యైః పతివత్నో నభీకరైః ॥ ౪౮ ॥
రేరే భూపాల దుష్టాత్మన్ ప్రతివాదిభయంకరః । అయం చేన్మన్యసే భాగ
కర్తవ్యశ్శాస్త్రవాదనం ॥ ౪౯ ॥ వేదశాస్త్రాగమేష్వత్ర మేషు మంత్రే
షు చక్రిమాత్ । తంత్రేషు వివిధేష్వేవం మత్తుల్యో నాస్తి భూతలే ॥ ౫౦
ఇత్యుక్త్వా బసవేశాభిముఖో భూత్వాతికోపతః । సభాస్తంభకరం మంత్రం
సంలిఖ్యాగ్రే ప్రచిక్షిపత్ ॥ ౫౧ ॥ దృష్ట్వా తల్లేఖనీం మంత్రీ సభాస్తంభన
కారిణీం । భ్రూసంజ్ఞయా నందిదండశాంతాభిఖ్యమచోదయత్ ॥ ౫౨ ॥
సంగృహ్య లేఖినీం శాంతనామకః కోపతస్స్వయం । సభాగ్రే ఛేదయామా
స నిరాతంకం యథా తథా ॥ ౫౩ ॥ పునశ్చ బసవేశం తం సంహర్తుం మ
నుముచ్చరన్ । సమాయాంతం మనుం పాదనఖతో దూరమాక్షిపత్ ॥ ౫౪
పునశ్చ ద్రుక్పిధానం వై కర్తుం సముపచక్రమే । తన్మనుం నిజపూత్కారై
స్సనాశయదతంద్రితః ॥ ౫౫ ॥ ఏణాజినం దండమేకం తాడితుం బసవేశ్వ
రం । ప్రేషయామాస దుష్టాత్మా కోపాక్రాంతహృదా తదా ॥ ౫౬ ॥
దృష్ట్వా శాంతలమాఖ్యస్తౌ మృగచర్మేసుదండకౌ । స్వపాదరక్షతో దూ
రమానీనయదకంపనః ॥ ౫౭ ॥ అస్యైన పాదరక్షేణ తస్య దుర్మార్గవర్తి
నః । అవాంతరాదాగతేన తాడయామాస మస్తకం ॥ ౫౮ ॥ పునస్తస్మి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఖమావిశ్య ఆపంతపతనాద్భువి । తాడయామాసవేగేన శమనాంతకభ
క్త్రరాట్ ॥ ౫౯ ॥ పశ్యత్సుజ్జ్వలం ఘోష్ఠు రాజాబిజ్జలనామకః । దృష్ట్వా
చమహదాశ్చర్యం ప్రాపనిర్విణ్ణమానసః ॥ ౬౦ ॥ పాదరత్నప్రహారేణ
పతితోభువిమూర్ఛితః । తేనాద్బుద్ధాయబసవేశాంఘ్రిభింసుగ్నేసపాతసః
౬౧ ॥ ప్రణమన్బసవేశంతం ప్రస్తవంకర్తుముత్సుకః । బద్ధాంజలిపు
టోభూత్వా పాహిపాహీతిచోచ్చరన్ ॥ ౬౨ ॥ త్వమేవరుద్రః పోసి
త్వమేవాదిమగోచరః । నిగ్రహానుగ్రహే చైవ సమర్థోఽసిసదానఘ ॥
౬౩ ॥ త్వమేవసర్వభక్తానాం కామితార్థప్రదాయకే సుగభాజ్యోసిచిత్ర
రాం సత్యంసత్యంవదామ్యహం ॥ ౬౪ ॥ కీర్తిమాంస్సర్వలోకేషు భక్తి
మానసిశంకరే । త్వత్తుల్యోనాస్తిలోకానాం త్రయేస్మిన్ బసవేశ్వర ॥
౬౫ ॥ అజ్ఞాత్వాభవతశ్శక్తిం మయాదుర్మార్గగామినా । యత్కృతంతే
త్క్షమస్వేతి ప్రణనామముహుర్ముహుః ॥ ౬౬ ॥ దోషాచలపవేధన్య ఖా
పాయవసప్రియ । పోషితాశ్రితసందోహ దోషారణ్యదవానల ౬౭ ॥
నమస్తుభ్యంనమస్తుభ్యం నమస్తుభ్యంనమోనమః । మాంబుద్ధిహీనంమ
హాంతాం దోషకారిణముద్ధర ॥ ౬౮ ॥ ఇతిస్తువంతంమీమాంసకాభిధే
యంమహత్తరం । సమ్యక్సంభావ్యబసవః ప్రావివేశయథాసచే ౬౯ ॥
శ్రీనందిదండశాంతాఖ్యం ప్రహర్షేణాంతరాత్మనా । సంభావ్యమందిరం
నైజం సమాగచ్ఛదతంద్రితః ॥ ౭౦ ॥ మీమాంసకస్సభాంహిత్వా పున
ర్బసవమంత్రిణం । దిదృక్షుస్సన్సమాగత్య తన్మందిరముపావిశత్ ॥
౭౧ ॥ మితశిష్యసమాక్రాంతం మీమాంసకమనూపమం । సమీతస్యాక
శ్చిదాగత్య ప్రాహశ్రీబసవేశ్వరం ॥ ౭౨ ॥ స్వామింఛ్రీబసవేశాద్య భూ
పతేర్గురుసత్తమః । భవన్మందిరమాగత్య బహిర్ద్వారేస్థితఃప్రభో ॥ ౭౩
తదాశ్రీబసవేశోపి గృహంప్రత్యాగతంముదా । సంభావ్యస్వాసనేరమ్యే
ప్రావివేశయదుచ్చకే ॥ ౭౪ ॥ ఇతస్తతఃప్రవిశ్యశ్రీ మీమాంసకసమా
హ్వయః । ప్రాహగంభీరయావాచా బసవేశ్వరమంత్రిణం ॥ ౭౫ ॥ స్వా
మిన్ భిత్తౌసమాక్రాంత ప్రతిమాఃకేమహత్తరాః । సద్భక్తి భాజనఇవ భ్రా
జంతేప్రోచ్యతాంమమ ॥ ౭౬ ॥ ఏతేకింకింకర్మచక్రుః కృశాంగానిశ్చలా
శయాః । తత్సర్వంబ్రూహిమేస్వామిన్ కరుణామృతవారిధే ॥ ౭౭ ॥ మీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మాంసకవచస్సుత్వా బసవేశోవిరాగవాన్ । పునరప్యుక్తవాన్ధీరో ని
రాతంకమనాస్తదా ॥ ౭౮ ॥ భోభోమీమాంసకశ్రీమన్నే తేషాంపుసో
మాత్మనాం। ప్రవర్తనంప్రసంగేన దర్శయిష్యామిపశ్యతాం: ౭౯ ॥
ఇత్యుక్త్వాబసవేశస్తాన్ భక్తానుద్దిశ్యభక్తితః । నమస్కృత్యమహాత్మా
సమాగచ్ఛంతుభూతలం ॥ ౮౦ ॥ ఏవంసంస్మరణాదేవ సర్వేతేకుడ్యని
తాః । రూపవంతస్సమాగత్య ననృతుర్భూతలేశుభే ॥ ౮౧ ॥ కేచి
ద్రాంసముత్తీర్య సంస్థితాఇవభూతలే । కేత్రాణిపాణితలతోకు ష
యంతశ్చకాశిరే ॥ ౮౨ ॥ కేచిదీశసమర్చాయాం సంసక్తామలమాన
కేచిత్స్వకాయశాదేవ జంగమార్చనతత్పరాః ॥ ౮౩ ॥ నిరతాన్నప్రదా
తారః కేచిత్కాలోచితక్రియాః । కేచిల్లింగాంగసంబంధ విచారాశ్శుద్ధ
మానసాః ॥ ౮౪ ॥ కూర్చావంతశ్శ్మశ్రుమంతో జటావంతశ్చకేచన ।
డినోదండినః కేచిత్కుండినఃఖండితాశయాః ॥ ౮౫ ॥ ఏవంవిధానుమహాభక్తాన్స
మాగత్యపురస్థితాః।తాంద్దృష్ట్వాతిప్రమోదేనబసవః ప్రణనామసః ॥ ౮౬ ॥
పిసర్వేమహాత్మానోదత్వాశిషమనూపమాం। స్వస్థలానిసమావేసు స
రంతశ్శివమవ్యయం॥ ౮౭॥ఏవంమీమాంసకస్యాయం దర్శయిత్వామహా
తిః। తేనప్రస్తూయమానశ్శ్రీ బసవోంతఃపురంయయౌ ॥ ౮౮ ॥
సకోపిబసవస్యా జ్ఞాంస్వశిరసానవహన్ । స్వాలయంగతవాన్శిష్య
స్సాకంస్వపోత్తమః ॥ ౮౯ ॥ ఇతిశ్రీమచ్చన్నబసవపురాణే రేణుకాగ స్త్య
సంవాదే మీమాంసక వంచన కథనంనామాష్టాచత్వారింశోధ్యాయః ॥

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

కైకూలిచామాఖ్యకథా.

—(ఏకోనచత్వారింశాఽధ్యాయప్రారంభః)—

శ్రీరేణుకః ॥ శ్రీచన్నబవాధీశో నాగాంబాసూనురాదరాత్ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఏవముక్త్వా వీరభద్ర నృపాలం ప్రతిబుద్ధిమాన్ ॥ ౧ ॥ శ్రీచన్నబసవః ।
పునరూచే మహీపాలం సద్భక్త్యాశ్రయణీయకం । కైకూలిచామయాఖ్య
స్య చరితం పాపనాశనం ॥ ౨ ॥ కైకూలిచామనామాసీద్గభీరాంబుధిరు
త్తమః । సర్వసద్గుణసంపన్నత్యవాగమలద్యుతిః ॥ ౩ ॥ సద్వ్రతీనియమా
త్మా చ సదాశివమనాస్తథా । సదాశివాంఘ్రిసద్భక్తిసంపన్నచరణాద్భ
కః ॥ ౪ ॥ దీనావనపరో దీనభావనో నిత్యకాయికః । గణాగ్రణీరభూన్నిత్య
కాయికాదతులాత్సదా ॥ ౫ ॥ కల్యాణనగరే నిత్యం జంగమార్చానురా
గతః । కాలం బహుప్రమోదేన నీత్వా నిష్ఠాం చనో మహాన్ ॥ ౬ ॥ ఏక
స్మిన్దివసే కూలిచామాఖ్యో భక్తిసత్తమః । దిదృక్షుర్బసవాఖ్యం తం ధీ
మంతం సత్యవాదినం ॥ ౭ ॥ తద్బహిర్ద్వారమాసాద్య చత్వరే సముపస్థితః
యాతాయాతజనం దృష్ట్వా హాహా హేతి సముచ్చరన్ ॥ ౮ ॥ అత్యంతజన
సంఘర్షాద్బసవో నోపలక్షితః । కింకరోమీతి తసూక్ష్మమార్గతో ంతః
ప్రవిశ్యసః ॥ ౯ ॥ తత్రాప్యదృష్ట్వా బసవం చింతావ్యాకులమానసః । క
థం స్యాద్బసవేశస్య దర్శనం వా దృశామితి ॥ ౧౦ ॥ మధుపూర్ణఘటా
క్రాంత మక్షికా ఇవ భూతలే । ఏతే సర్వే సమాశ్రిత్య మామసూయంతి భూ
రిశః ॥ ౧౧ ॥ ఇత్యుచ్చారణతో భక్తసంఘాః శ్రుత్వాతివేగతః । కో
యం దుర్భాషణోత్యుగ్రో నింద్యస్యాత్సతతం సతాం ॥ ౧౨ ॥ దత్వా తత్కం
ధరే హస్తమితో నిస్సరతామితి । ఏవం గదంతశ్చామమాఖ్యం బహిశ్చక్రుః
కృధా తదా ॥ ౧౩ ॥ బహిరాగత్య బహుధా క్రాంతో దీనాననస్స్వయం ।
బాష్పపూరితనేత్రాబ్జో గద్గదస్వరవాన్ తదా ॥ ౧౪ ॥ విచ్ఛాయవదనస్వే
ద బిందుసిక్తశరీరకః । శర్వ ఛీ బసవేశేతి స్మరన్ నిశ్వాసమార్గతః ॥ ౧౫ ॥
ఏవం గత్వాకియద్దూరం చింతావ్యాకులమానసః । అత్యంతందూయమా
నాంగో స్వాగారప్రాంతమావిశత్ ॥ ౧౬ ॥ తత్రశాండిల్యభూజాలి వే
దికాయాముపస్థితః । చింతయామాస మనసా చామాఖ్యస్స్వాపరాధకం ॥
౧౭ ॥ బసవేశం ద్రష్టుకామః కిమర్థం గతవానహం । శివభక్తార్ధమా
నీతం భృతికర్మవినాశితం ॥ ౧౮ ॥ పాపిసంచక్రికేతేనైవ భక్తసంఘాస్తు
మామిహ । నాథౌద్వ్యపావతారోయం బసవోపిలక్షితః ॥ ౧౯ ॥ సర్వే
షాం భక్తసంఘానాం దూష్యోహం స్వాపరాధతః । ధనాఢ్యేయుదిలోకే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

స్మి న్నూర్జోఽభవతిసర్వదా ॥ ౨౦ ॥ బసవేశోఽయమతులం పూజాదికమ
నూపమం । యేనధర్మేణకృతవాన్న జానేమూఢబుద్ధితః ॥ ౨౧ ॥ అఖం
డశివపూజాయాః ప్రభావేనభవేద్ధనీ । ఇతిసర్వేషుశాస్త్రేషు నిశ్చితంము
నికోటిభిః ॥ ౨౨ ॥ లోకేషుధనవంతోఽన్యే తేషామేవపదేపదే । సర్వ
సంపత్సమృద్ధిస్స్యా న్మాదృశానాంకథంభవేత్ ॥ ౨౩ ॥ ఏవంశ్రీపరమా
త్మాన మాత్మానంచవినిందయన్ । నిత్యకాయకతోఽజంగ మార్చనాద
భవత్పృథక్ ॥ ౨౪ ॥ ఇతిదుఃఖసమాక్రాంత మానసంకులిచామకం
దృష్ట్వాశ్రీబసవేశస్య మహానసనివాసినః ॥ ౨౫ ॥ పాచకాస్సహసాగత్య
ప్రాహురానమ్రకంధరాః । స్వామిఞ్ఛ్రీబసవేశాద్య జనసంస్తుతవైభవ ॥
౨౬ ॥ మహానసస్తుభవతస్స ద్వస్తువ్యంజనాదిభిః శూన్యతామగమత్కస్మా
ద్ధేతోస్సత్యస్వరూపక ॥ ౨౭ ॥ కింవానవిద్మోమంత్రీశ కింకుర్మోద్యమహా
నసే । విచార్యకారణంస్వామిన్ వదనోవరదాయక ॥ ౨౮ ॥ ఇత్యుచ్య
మానేషు తేషు పాచకేషుగుణోత్తమః ॥ బసవేశోఽతినిర్విణ్ణః కిమేతదితిచింత
యన్ ॥ ౨౯ ॥ కదాపిశివభక్తానాం కించిదూనంనవేద్మ్యహం । అస్మిన్
దినేసర్వశూన్యమ భూన్మన్మందిరేవశే ॥ ౩౦ ॥ పునర్గేథవేత్కింవా
శివోవేత్తినవేద్మ్యహం। సద్భక్తాళింనమిత్వ్యాహం నమ్యగానీయమ ౯
రం ॥ ౩౧ ॥ పాద్యార్ఘ్యాచమనాది భ్యఃకింనపూజితమాత్మనా । సద్భ
క్తానభిగమ్యాహం శర్వభావేనవందనం ॥ ౩౨ ॥ నకృతంకింమయాదుష్ట
బుద్ధినాచాభిమానినా । భవభక్తిసుశీలాని కింవాధిక్కృతవానహం ॥
౩౩ ॥ మహేశభక్తపాదాబ్జ సేవావానకృతామ
యా । శ్రీశంభుభక్తచిత్తేషు యద్యదిష్టంప్రవర్తతే ॥ ౩౪
తత్సర్వంమనసాగృహ్ణాన్ నకృతంకిందురాత్మనా । సద్గణార్చనవేళాయాం
కింకింవిస్మృతవానహం ॥ ౩౫ ॥ మాహేశ్వరాజ్ఞాచమయా లంఘితా
వాకదాచన । యద్యదాజ్ఞాపితంశంభు భక్తైస్తత్సర్వమంజసా ॥ ౩౬ ॥
నకృతంవామయాభక్తి హీనతఃపరిభాషితైః । భక్తానాంసుమనశ్చంద
నాదికంవిస్మృతంమయా ॥ ౩౭ ॥ సుఖేనస్నాతుంభక్తానా ముష్ణోదకమ
నిందితం । నకృతంకింమయాసమ్య క్ప్రమత్తమనుయాయినా ॥ ౩౮ ॥
షడ్రసోపేతపక్వాన్నం శైవానాంకింనదాపితం । హంసతూలికతల్పాది

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రచ్చైర్భక్తపుంగవాః ॥ ౩౯ ॥ నతోషితాః కింమత్తో తేనరభావనబుద్ధి
తః । పాదసంవాహనాదిభ్యః పరాఙ్ముఖపరోభవం ॥ ౪౦ ॥ కేనాపాయే
ననద్వస్తు జాలంవైశూన్యతాంగతం । ఇతిచింతాసమాక్రాంత మానసో
బసవేశ్వరః ॥ ౪౨ ॥ ౪౧॥ అసమర్థోభవద్వక్తుం యథాదీనస్తథైవసః
తదాకశ్చిత్సమాగత్య బసవేశ్వరమంత్రిణం ॥ ౪౨ ॥ నమస్కృత్వావహస
హసా బాష్పపూరితలోచనం। స్వామింఛ్ఛీబసవేశాద్యమద్వాక్యంసావధా
నతః ॥ ౪౩ ॥ శృణుత్వంవచ్మిసకలంసుఖదాయకమంజసా । అస్మిన్కల్యా
ణనగరే కశ్చిద్భక్తోతిభక్తిమాన్ ॥ ౪౪॥ అస్మిన్దినేబిల్వవృక్ష చ్ఛాయా
మాశ్రిత్యభూరిశః । దుఃఖాక్రాంతోభాష్పజలం ముంచన్నుద్దిశ్యశంకరం
౪౫ ॥ శంభోమహేశకృపణం దీనంమాంకృతవానసి । శ్రీమతోబసవేశ
స్య దర్శనంనోపలబ్ధవాన్ ॥ ౪౬ ॥ భక్తసంఘైశ్చసతతం వంచితోస్మి
హాశంకర । వ్రతతోపిచదూష్యోస్మి నిత్యకాయికతోపివా ॥ ౪౭ ॥ ఇతిచిం
తాంపరాంప్రాప్య దుఃఖమాపమహత్తరం । ఏతాదృశంభక్తవరం దృ
ష్ట్వాద్యైవసమాగతః ॥ ౪౮ ॥ ఇతితన్ముఖతశ్శ్రుత్వా బసవేశోతిభక్తి
మాన్ । మాహాత్మ్యాశ్చర్యసంయుక్తో లింగాదర్శేతిమోహతః ॥ ౪౯
కైకూలిచామయాఖ్యస్య మహాభక్తస్యధీమతః । ప్రభావోయమితిజ్ఞా
త్వా నిర్గత్యగృహతోబహిః ॥ ౫౦ ॥ ఏకాకీచామయాఖ్యైవై యత్రాస్తే
తత్రతమందిరం । గత్వాతత్పాదయుగళే పపాతభయభక్తితః ॥ ౫౧ ॥ భ
వదాగమనంస్వామి న్నజ్ఞాత్వాహంమదాంధతః । యత్కృతంతత్క్షమస్వా
ర్య మయాదురభిమానినా ॥ ౫౨ ॥ నమస్తుభ్యంనమస్తుభ్యం నమస్తుభ్యం
నమోనమః పునస్తుభ్యంపునస్తుభ్యం పునస్తుభ్యంనమోనమః ॥ ౫౩ ॥ వృత్తం॥
ఏవంనమస్కృత్యపదేపదేతం బద్ధాంజలిఃప్రాహచచామయాఖ్యం । ఏతావ
ద్ధిప్రాకృతబుద్ధినామయా కృతాపరాధఃకృపయాక్షమస్వ ॥ ౫౪ ॥ నిత్య
క్రమాదాచరితవ్రతస్య భంగోభవేత్కాలవిలంబనేన । మహ్యంసమాజ్ఞా
పయసద్గణానాం సమర్చనార్థంసహసాప్రమోదాత్ ॥ ౫౫ ॥ క్షుద్బా
ధయాభక్తజనాస్సమస్తామదర్థమిత్యుంతిమహానసేవరే । తేషాంహితార్థం
హిమదీయజీవనంన చేదిహాముత్రచశర్మనస్యాత్ ॥ ౫౬ ॥ ఏవంస్వాత్మా
నమత్యంతం నిందయన్భక్తపుంగవాన్ । ఉత్కర్షయన్స్థితం శ్రీమ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ద్భసవేశంవిలోక్యసః ॥ ౫౭ ॥ పునఃపునర్నమస్కృత్య ప్రాహేద్ధంభయ భక్తితః। స్వామిన్ శ్రీబసవేశాద్య మాముత్కర్షేణభాషసే ॥ ౫౮ ॥ దీనోహంతవదాసానుదాసోహందర్శనోత్సుకః। భవద్భక్తింభవచ్ఛక్తింవర్ణితుంకస్సమర్థకః ॥ ౫౯ ॥ అస్మదాదీన్ రక్షితుంత్వాం దుష్టాన్ శిక్షితుమంబుసా । భవంతంకల్పయామాస శంకరోలోకశంకరః ॥ ౬౦ ॥ యథాచింతామణిర్దివ్యా యథాకల్పద్రుమోమహాన్ । తథైవసర్వభక్తానాం కామితార్థప్రదోమహాన్ ॥ ౬౧ ॥ సింధవోనిర్జలాశ్చాపి చంచలాఃకులపర్వతాః । మహిమాభవతోదేవ నహిన్యూనత్వమాప్నుయాత్ ౬౨ ॥ ఏవంశ్రీబసవేశంతం సంస్తువన్భక్తిపూర్వకం । ప్రేషయామాససద్వేశ్మ యత్రసద్గుణసంచయః ॥ ౬౩ ॥ బసవోప్యతిసంతోష మానసస్సన్స్మహానసం దదర్శధాన్యసంభారైస్సర్వైస్సద్వ్యంజనాదిభిః ॥ ౬౪ ఏతన్మాహాత్మ్యమతులం శర్వభక్తగణాన్ప్రతి । వక్ష్యమాణోభవచ్ఛ్రీమాన్బసవేశోతిభక్తిమాన్ ॥ ౬౫ ॥ తత్రశ్రీచామయాఖ్యోపి స్వీయాం జాయాంప్రతిస్వయం । నిజచేష్టాదికంసర్వ మాచచక్షేవిచక్షణః ॥ ౬౬ ॥ బాలేకిమర్థమేతావధికాలవిలంబనం । జాతంసద్భక్తవర్గాణాం కింకరోమీతిచింతయన్ ॥ ౬౭ ॥ వీథింప్రవిశ్యచరతశ్చామయాఖ్యస్యధీమతః । కశ్చిద్భక్తస్సమాగత్య సమీపంభృతికర్మణే ॥ ౬౮ ॥ గృహమాసీయవేగేన కారయిత్వాప్రయోజనం । భృతిందత్వాకూలిచామ నామానంప్రేషయత్తదా ॥ ౬౯ ॥ తత్కర్మణాసమాసీ తద్రవ్యేణైవమహత్తరాన్ । సద్గణాన్భోజయామాస సత్యవృత్తివిధానతః ॥ ౭౦ ॥ కైకూలిచామయాఖ్యస్య మాహాత్మ్యమతినిర్మలం । ఏతద్విధంవీరభద్ర మహీపా

—* సర్వభక్తకైలాస గమనకథా. *—

లశుభావహం ॥ ౭౧ ॥ ఏతాదృశానాంభక్తానాం మధ్యేకోహంమహీపతే భవానుత్కృత్యమామద్య వక్తుంనోచితఏవహి ॥ ౭౨ ॥ ఇత్యుచ్యమానం శ్రీచన్న బసవేశమువాచసః । మహాత్మన్ భక్తసంఘానాం చరిత్రంపాపనాశనం ॥ ౭౩ ॥ శ్రుత్వాభవన్ముఖాంభోజాత్కృతార్థోస్మికృపానిధే । స్వామిన్ కల్యాణనగరే కశ్చిద్భక్తోతిభక్తిమాన్ ॥ ౭౪ ॥ భక్తతృప్త్యాస్వయంతృప్తి మేష్యతీతిహిశుశ్రుమః । సకోయంకించాదరేణ వక్తవ్యా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బసవేశ్వర ॥ ౭౫॥ ఇత్యుచ్యమానేనృపతౌ శ్రుత్వోవాచమహామతిః। కశ్చిత్సంగనబసవేతి నామకోమహతాంవరః॥ ౭౬॥ ప్రతికూలాంనిజాం భార్యాం గణార్చనపరాఙ్ముఖీం । తాంమత్వాప్రణిదానేన జంగమేష్వ తిరాగవాన్ ॥౭౭॥ శాఖారామంప్రవిష్టోయం స్వవృత్యానిశ్చలోభవన్। కల్యాణనగరాత్సోఽవా శివభక్తఃక్షుధాతురః॥౭౮॥సమాగచ్ఛత్వాభిము ఖంతం నీత్వాస్వాశ్రయంముదా । స్వార్థమానీతమన్నంవై తస్మైద త్వామహాత్మనే॥ ౭౯ ॥ స్వయంముదమవాప్యాథ స్వచ్ఛందంరమతేస్మ సః। జంగమస్యహితృప్తిర్మే తృప్తిస్యాదితినిశ్చయః ॥ ౮౦ ॥ ఏవం హిశివభక్తానాం మాహాత్మ్యమనువర్ణితం । శృణ్వతాంపఠతాంవాపి మహాపాతకనాశనం ॥ ౮౧॥ ఇతి శ్రీమచ్చన్నబసవ పురాణే రేణుకాగ స్త్యసంవాదే కైకూలిచామాఖ్యమహిమానువర్ణనన్నామ ఏకోనచ త్వారింశోధ్యాయః ॥

శ్రీశివాయనమః

చన్నబసవపురాణం.

వీరభద్రభక్తకథా.

—(పంచాదశాఽధ్యాయప్రారంభః)—

రేణుకః ॥ అథవక్ష్యేమహాపుణ్యాం భక్తానాంముక్తిసద్గతిం । అతి సంతోషతోనీత్వాది సమేకంచమంత్రిరాట్ ॥ ౧ ॥ శ్రీచన్నబసఉవాచ॥ భక్తవర్గేణసమేతస్సన్ వీరభద్రమహీభృతా।సాకంసద్గోష్ఠిమతులాంగ దంచ్ఛీబసవేశ్వరః ॥ ౨ ॥ ఏకాంతేచైకదావీర భద్రనామకభూపతిం । ప్రాహగంభీరయావాచా శ్రీచన్నబసవేశ్వరః ॥ ౩ ॥ ఈశావతారరూప స్య బసవేశస్యధీమతః । అనుగ్రహాదహంశర్వ భక్తగణ్యోస్మిభూపతే ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪ । అలమత్రసుఖంచాద్య మోక్షేచ్ఛాకర్తతేషుమ గచ్ఛామిశివసా
న్నిధ్యం సత్యంసత్యంబ్రవీమ్యహం ॥ ౫ ॥ ఏవంగదంతంశ్రీచన్న బసవే
శంసమీక్ష్యసః । వీరభద్రమహీపాలః ప్రాహగంభీరయాగిరా ॥ ౬ ॥
ప్రాంజలిఃపురతస్థిత్వా భక్తమాహేశ్వరైస్సహ । స్వామిన్ శ్రీచన్నబసవశ్రీ
కాలీభవభంజన ॥ ౭ ॥ భవద్దర్శనమాత్రేణ సర్వపాపోపపాతకైః
వినిర్ముక్తావయంజాతాః కిముతఃపరమస్త్యహో ॥ ౮ ॥ సదాత్వత్పాద
భజనసక్తాన్ హిత్వావిరాగతః । కథంవ్రజసిభోతాత కరుణామృతసాగర
౯ । అస్మాన్ త్వత్పాదభజనసక్తాన్ హిత్వామహేశ్వరాన్ । కథంగ
మిష్యసిపదం శాంకరంసుఖదాయకం ॥ ౧౦ ॥ అస్మాన్ భవాబ్ధిపతితాన
ద్ధర్తుంవైతరణిర్భవాన్ । త్వమేవహిపితాచాద్య త్వమేవప్రభురవ్య
యః ॥ ౧౧ ॥ శరణాగతాంత్సర్వజంతూన్ త్వంరక్షస్యంతిమహాజనాః । నిరం
తరంత్వదీయాంఘ్రి ధ్యానసంసక్తమానసాన్ ॥ ౧౨ ॥ అస్మాన్ విహాయ
శ్రీశంభోః పదంయాతుంసమీహసి । యూయంవయంమిళిత్వాశు గ
చ్ఛామస్సుఖదాయకం ॥ ౧౩ ॥ ఏవముక్త్వాగుణవశేవీ రభద్రమహీప
తౌ । తూష్ణీంభూతేచన్నబసవో దరహాసోజ్జ్వలోన్ముఖః ॥ ౧౪ ॥ పున
రాహమహీపాలం వీరభద్రాహ్వయంప్రతి । మాభైషీరిహభూపాల మ
హేశానుగ్రహాన్ముదా ॥ ౧౫ ॥ తథైవభవతాసాకంభక్తమాహేశ్వరైస్సహ
గచ్ఛామ్యశ్శివసాన్నిధ్యం మహాప్రమథశోభితం ॥ ౧౬ ॥ యస్మిన్దివసేస
ర్వే వయంశర్వగణాస్తథా । ధ్యాయంతశ్శివనామాని పవిత్రాణిపదేపదే
౧౭ । వేన్నేతినామ్నావిఖ్యాతాం నదీంపాపవినాశినీం । గత్వాతత్రకృత
స్నానాస్తథైవచశివార్చనం ॥ ౧౮ ॥ కృత్వాతత్తీరసంస్థంచ పిప్పలీ
భూరుహద్వయం । సమస్తపాపసంహారి సాక్షాన్మోక్షప్రదాయకం ॥ ౧౯
స్వర్గాపవర్గానందదివ్యం సర్వమంగళభాజనం । శాఖోపశాఖాసంభారా
దానందామలభూతలం ॥ ౨౦ ॥ ఫలపుష్పసమోపేతం పల్లవైరతిశోభితం ।
అస్తిస్వస్త్యయనంతత్ర గత్వావయముతంద్రితాః ॥ ౨౧ ॥ శివస్వరూపంపిప్ప
లీకద్వయరూపేణసంస్థితః । సర్వేషాంభక్తసంఘానాం కైలాసందాతు
మేవహి ॥ ౨౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాచన్నబసవ స్తద్గణానాంసమూహకం । వీ
రభద్రమహీపాలం సమానీయయయాతదా ॥ ౨౩ ॥ గచ్ఛన్గచ్ఛన్స్మరన్

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్యే పెన్నానద్యాస్సమీపగం । పిప్పలీభూరుహద్వంద్వం సమీక్ష్యైతా
న్గణాన్ప్రతి । ౨౪ ॥ గణాః పశ్యంతుయూయం వై పిప్పలీభూరుహద్వయం
సూర్యాతపప్రఖిన్నానాం జనానాంశ్రమనాశకం ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యుక్త్వాభూ
రుహద్వంద్వ సమీపగమనాత్పురా । శివః కుమారాగమన కుతూహలి
తమానసః ॥ ౨౬ తదాడోలాసహస్రాణి కారయామాస సత్వరం । వజ్ర
వైదూర్యమాణిక్య ముక్తాజాలాంచితానిచ ॥ ౨౭ ॥ పట్టసూత్రప్రబద్ధా
చ్చ రశ్మిభిరంచితానిచ । ధర్మాణినిర్మితాన్యాశు పిప్పలీనారుహశాంచితే ॥
౨౮ ॥ శాఖాసహస్రేసంప్రేక్ష్య మంత్రీశోభక్తపుంగవాన్ । ఉవాచేద్ధం
శివస్సద్యో యూయం కైలాసమందిరం । ౨౯ ॥ సమానేతుం ప్రేషితాని
పశ్యంతుత్వరయాముదా । తదాతేభక్తముఖ్యావై ప్రోచుర్బసవసన్నిధిం ।
౩౦ ॥ సింహాశ్రయస్థితానాం వై జనానాంమాక్తికాశ్శుభాః । లభ్యంతే
భవతాంసన్నిధానస్థితశరీరిణాం ॥ ౩౧ ॥ అస్మాకందుష్కరం కింస్యాద్గ
చ్ఛామశ్శంకరాలయం । ఇత్యుక్తేతద్గణగణే ముఖేస్మేరాంకురోద్గమః ॥
౩౨ ॥ శ్రీచన్నబసవస్యాసీత్తతః పూర్వంమునీశ్వర । బసవేలింగగర్భస్థే
తదాభక్తగణైస్సహ ॥ ౩౩ ॥ సంగమేశ్వరసంస్థానే స్థితానాగమాంబి
కా । శ్రీచన్నబసవస్యాత్మ జాతస్యసుమహాత్మనః । కైలాసగమనంలిం
గ దర్పణేవీక్ష్యసాదరం । ౩౪ ॥ సమాగతా వైసాసాధ్వీ బసవశ్చన్నసంజ్ఞ
కః ॥ ౩౫ ॥ మాతుస్తస్యాః పాదపద్మ ప్రణామమకరోత్సుధీః । ప్రణమం
తంచన్నబసవం పరిరభ్యకుతూహలాత్ ॥ ౩౬ ॥ మూర్ధ్న్యాఘ్రాయ
కపోలాక్షీ చుంబనంపరికుర్వతీ । భ్రాతుర్బసవభక్తాగ్ర్య ధనిర్ఘేలిం
గసంగమాత్ ॥ ౩౭ ॥ స్వవియోగమహాదుఃఖ సాగరాన్ముక్తిమాప్య వై
ఆనందమగ్నచిత్తాభూత్తదామాతరమంజసా ॥ ౩౮ ॥ గృహీత్వాచన్న
బసవః పిప్పలప్రాంతమాప్యచ । వజ్రవైడూర్యఖచిత భస్మసిర్మితడోలి
కాం । ౩౯ ॥ ఉత్తమాంప్రేక్ష్యతస్యాం వైమాతరంస్థాప్యతాంముదా ।
వీరభద్రమహీపాల ధీమతాసహితస్తదా । ౪౦ ॥ అన్యాందోళసంస్థ
స్సర్వాన్ గణముఖ్యావరోహణం । దృష్ట్వావిశ్వేశపాదాబ్జ స్మరణానాకరో
త్సుధీః ॥ ౪౧ ॥ స్మరణాత్పూర్వరూపస్సన్ వీరరాజరవిర్యథా । ద్వా
దశాత్మోద్వాదశకర షణ్ముఖశ్శక్తిసాధనః । ౪౨ । కోటిమన్మథలావణ్యః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కోటిచంద్రసుశీతలః । కోటిసూర్యప్రతీకాశః కుమారః క్రౌంచదారణః ॥
౪౩ ॥ ప్రమథాః ప్రేక్ష్య తద్రూపం పూర్వరూపా బభూవిరే । నాగాంబా
నైతదాగారే శాపాన్ముక్తా సురూపిణీ ॥ ౪౪ ॥ నాగేంద్రయానాభూతా
వైరరాజపతిసుందరీ । పుండరీకాక్షవిధ్యర్కా వసురుద్రామరుద్గణాః ॥
౪౫ ॥ మహేశ్వరకుమారస్య గమనం ప్రేక్ష్య భక్తితః । మహానందాన్స
మాజగ్ము ర్భేరీ ఝాంకరణాదిభిః ॥ ౪౬ ॥ తిలోత్తమోర్వశీరంభా ప్రము
ఖాశ్చాప్సరోగణాః । నృత్యం గీతంచ వాద్యంచ చక్రిరే సక్రమం ముదా ॥
౪౭ ॥ నారదప్రముఖాశ్చ క్రుర్గానం గానవిశారదాః । మహాదేవకుమారం
త మభిగమ్య ప్రణమ్య వై ॥ ౪౮ ॥ ఐరావతం సమారుహ్య శచీముఖ్యాం
గనాన్వితః । ఉన్నమయ్య ధ్వజం శక్ర స్స్వయం దేవాధిపో దదౌ ॥ ౪౯ ॥
పావకః పావనం హస్తే ధూపపాత్రం దధౌ స్వయం । వేత్రహస్తస్సమాగ
చ్ఛ చ్చిత్రభానుసుతో యమః ॥ ౫౦ ॥ కర్బురో నికషాసూనుః ఖడ్గహస్త
స్సమాయయౌ । బలాధినాథో వరుణో జలకుంభయుతో బభౌ ॥ ౫౧ ॥
చిత్రభానుసఖో యాత శ్చిత్రచామరహస్తకః । హిరణ్యపాదుకౌ ధృత్వా
కుబేరో గ్రేసరో బభౌ ॥ ౫౨ ॥ రుద్రో గ్రయాయీ సన్మార్గ సూచకస్స
మవర్తత । ఫణాసహస్రైర్నాగేశః శ్ఛత్రాకారం దధౌ తదా ॥ ౫౩ ॥
బ్రహ్మాసనందస్సనక ప్రముఖాస్స్వస్తివాచకాః । తోరణాకృతినా తారా
బభూవుస్సర్వతో దిశః ॥ ౫౪ ॥ ఏవం దేవగణాస్సర్వే షడానన సమాగమే
కాలే సంభూయ స్కందస్య సపర్యాం చక్రురంజసా ॥ ౫౫ ॥ ఏవం వైభవ
యుక్తస్స గత్వా నత్వా కుమారకః । పార్వతీశివయోః పాద పద్మయోః
ప్రాంజలిస్థితః ॥ ౫౬ ॥ తదా శివౌ మహానందా త్పరిరభ్య కుమారకం ।
పశ్యతుః పరమానందా పుత్రప్రేమ్ణా పునః పునః ॥ ౫౭ ॥ తదా నాగేంద్ర
గమనా పార్వతీసఖితాంగతా । ప్రమథాః పరమేశస్య ప్రమథత్వం ప్రవేది
రే ॥ ౫౮ ॥ తత్పిప్పలతరోద్యగ్రం పరమేశ్వరమందిరే । ఛాయావృతు
స్వరూపత్వం సంప్రాప్య ద్వారపార్శ్వయోః ॥ ౫౯ ॥ పరమేశ్వరసంసే
వా సక్తత్వం ప్రాప్య సంస్థితం । ఇహలోకే చన్నబసవః ప్రమథైస్సహితో
ముదా ॥ ౬౦ ॥ సత్యక్త్వా స్వస్వవర్ష్మాణి కైలాసం గతవానితి । ప్రస్తుత్వా
సర్వజనాశ్చిత్రం చిత్రమిత్యూచిరే ముదా ॥ ౬౧ ॥ కల్యాణాదిపురే పు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

న్యా క్షేత్రేషూత్తమభక్తికాః । సర్వేమిళిత్వాన్యోన్యం చింతిసంజగ
ర్ముకర్త్సుధాం ॥ ౬౨ ॥ క్షేత్రగాత్రయుతైర్భక్తై ర్యుక్తః కైలాసపట్టణం ।
గతశ్శ్రీచన్నబసవస్వామీగంగాం బాసూనురవ్యయః ॥ ౬౩ ॥ బ్రహ్మవిష్ణ్వాది
దేవా నామగమ్యంభక్తిగోచరం । భక్త్యాయుక్త్యాభక్తగణై ర్యుక్తః కై
లాసమాప్తవై ॥ ౬౪ ॥ స్వయం నైకోగతశ్చిత్రం స్వానుగాన్ భక్తపుంగ
వాన్ । దేహయుక్తాన్గృహీత్వావై కైలాసంగతవాన్కిల ॥ ౬౫ ॥ ప
రిపక్వఫలవృంతా న్మచ్యుతేనశిలాటుకః । భక్త్యాపరిణతాస్తైనై ముక్తా
నాస్మాకమీదృశైః ॥ ౬౬ ॥ సాకం కైలాసగమన మాహాత్మ్యం భక్తైర్విచిత్రి
తా । అనేకకోటిపర్యాయ ముత్పద్యచవిలీయచ ॥ ౬౭ ॥ గిరీశపదసంప్రా
ప్తి ర్జంతో ర్నైవప్రసజ్యతే । శ్రీచన్నబసవోవీర భద్రభూపాలసన్నిధౌ ॥
౬౮ ॥ స్థితేకాలేవయంగత్వా నత్వాసంప్రార్థ్యయత్నతః । భవలోప్య
ధికశ్శిష్టకుర్మస్త్వదాజ్ఞేనహి ॥ ౬౯ ॥ ఇతిసంప్రార్థ్యమానేషు సత్స్వ
స్మానుకథంత్యజేత్ । నాగచ్ఛంత్వద్యయూయం చేత్యుక్త్వావయమనువ్రజన్ ॥
౭౦ ॥ పిప్పలీవృక్షశాఖాగ్రా నవలంబ్యయథోచితం । డోలారోహణకా
లేవై లక్ష్మీన్సంగృహ్యయత్నతః ॥ ౭౧ ॥ స్థితాయదితదాస్మాకం ముక్తి
లాభోభవేత్ఖలు । వయంవిస్మృత్యచైతచ్చ చాపస్మారంగతాఃఖలు ।
౭౨ ॥ పరాంగనాపరాసక్తా గురునిందాకరాఃకిము । శరణాత్యచ్ఛచరణ
నమస్కారపరాఙ్ముఖాః ॥ ౭౩ ॥ ప్రసాదత్రితయేజిహ్వా రుచిగణ్యావయం
కిము । పరద్రవ్యప్రకాంక్షిణో వ్రతనిష్ఠాపరాఙ్ముఖాః ॥ ౭౪ ॥ పార్వ
తీశ్వరపూజాయాం కాలాతిక్రమిణఃకిము । వయంభక్తివిహీనాః కింవ
యంత్వాస్మృతవాదినః ॥ ౭౫ ॥ కుత్సితైస్సహవాసంకిం, కుర్మఃకుత్సితవృత్త
యః । లింగార్చనావిహీనాః కిమంతరాత్మపరాఙ్ముఖాః ॥ ౭౬ ॥ అన్య
దేవార్చనాసక్తా శ్చాన్యదేవస్తవేరతాః । స్వదేవనిందావచనం శృణుమః
కింముదాసదా ॥ ౭౭ ॥ వయంకుర్వృత్తిమనసో వేదబాహ్యానుపానకాః
శ్రీచన్నబసవస్వామీనోచే త్కథంత్యజతినిశ్చయం ॥ ౭౮ ॥ ఇత్యేవముక్త్వా
బహుధా చింతావ్యాకులమానసాః ఉర్వీతలేసద్భక్తా స్థితాస్సద్భక్తియు
క్తః ॥ ౭౯ ॥ ఇతిసదమలచిత్తాస్స త్యసంకల్పవృత్తా స్సరసగణగుణో
క్తం సాంబమూర్తేశ్చరిత్రం । దినదినమనుపఠంత శ్చానుచిత్రంలిఖంత

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రవణ పఠనతాతాశ్శైవలోకంప్రజంతి ॥ ౮౦ ॥ ఇహహిసకలభోగాన్
ప్రాప్యసంపత్సమృద్ధీన్ సుకరసకలభాగ్యాం త్సర్వలోకైక యోగ్యాన్ ।
పరమపదసునామ్ని ప్రత్యగాత్మైకధామ్ని ప్రబలతరశివాఖ్యం ప్రాప్ను
యుర్మంగళం తే ॥ ౮౧ ॥ ఇతిరేణుకసంప్రోక్తం శ్రీచన్నబసవార్యకం ।
సర్వమంగళమాంగల్యం స్తోత్రంశ్రుత్వామునీశ్వరః ॥ ౮౨ ॥ తత్రస్థామున
యస్సర్వే సంతోషంప్రాప్యచోత్తమం। భవదీయానుకంపాయా శ్శ్రుత్వై
తత్పాపనాశనం ॥ ౮౩ ॥ సాధనానాంసమస్తానాం హేతుకంబాహుతే
యుకం । వయంజాతాఃకృతార్థాఇ త్యుచ్యమానాన్మునీశ్వరాన్ ॥ ౮౪
హిత్వాపైరేణుకాచార్య స్స్వైరలోదర్శనంగతః । తేకుంభసంభవము
ఖా శ్శశ్వదుచ్చార్యసత్కథాం ॥ ౮౫ ॥ స్థితాభక్తిసమాయుక్తా నిత్యంలిం
గార్చనోత్సుకాః । లింగార్చకార్చనాత్సుక్య లింగినోలింగవర్జితాః ॥

ఇతిశ్రీమచ్చన్నబసవ పురాణే రేణుకాగస్త్య సంవాదే
శ్రీచన్నబసవేశ్వరాది మహాభక్త కైలాస గమనవ
ర్ణనంనామైకపంచాశోధ్యాయః.
శ్రీశివార్పణమస్తు.
ఓం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీశివాయనమః.

శుద్ధాశుద్ధపత్రిక.

పుట.	పఙ్క్తి.	తప్పు.	ఒప్పు.
౩	౧౦	నిచియ	నిచయ
౪	౧౩	పింగళమధ్య	పింగళామధ్య
„	౧౯	సుప్త్యషువ	సుషుప్త్యవస్థా
౫	౨౬	ప్రరాధ్య మూన్నైః.	పరాధ్యర్ణమః
౧౦	౩	నను సెపర	నమస్తేపర
„	౮	ఘటోద్వవం	ఘటోద్భవం
౧౨	౪	ప్రమోజనం	ప్రయోజనం
౧౪	౨౦	బృదారక	బృందారక
„	౨౧	స్కదం	స్కందం
„	౨౨	వటంతం	పతంతం
„	౨౮	కృతసన్	కృతస్సన్
„	„	తస్మిన్ ఛివం	తస్మిన్ శివం
౧౭	౧౨	సన్నితబాం	సన్నితంబాం
„	౧౯	కౌసేయక	కౌశేయక
„	౨౨	తోప్టద్వయ	తోష్ఠద్వయ
౧౯	౨	నాళిని	నాళినీ
౨౦	౧౩	భువలోక	హిభూలోక
౨౧	౧౦	భవేత్	భవత్
„	౧౮	తీయోర్యధ్యాయ.	తీయార్యధ్యాయ.
౨౨	౨౫	పర్యాశితాః	పర్యాశ్రితాః
౨౩	౭	వోన్మదా	వోన్మదాః
„	౯	త్తాన్వితా	త్తాన్వితాః
„	౧౦	తరణీః	తరణిః
౨౪	౧౦	ప్టపాయి	ష్టదాయీ
„	౧౧	ప్రవాద	ప్రసాద
„	౨౨	మదీయపుణ్యోత్కటప్టైపీలిక	మదీయపైపీలికపుణ్యా [illegible]
౨౮	౧౮	మపహార్య	మపహాయ
„	„	దశమాన	దశ్యమాన
౨౯	౪	భృచ్ఛంభ	భృచ్ఛంబ
„	౨౩	శితధా	శతధా
౩౧	౨	నఘ	నఘే
„	౨౦	బ్యామ	బ్రూమ
„	౨౮	గర్హణేయా	గర్హణీయా
౩౨	౨౫	యశమానా న్యోసి	యశసా మాన్యోసి
౩౩	౯	భవనీయ	భవదీయ
౩౪	౧౮	వర్షుస్కరంగనా	వవర్షుగంగనాః
౩౫	౧౮	శుంభస్కుంభి	శుంభత్కుంభి
„	౨౮	మితిజృవంతి	మితిబ్రువంతి
౩౬	౧౩	ప్రసూత	ప్రసూతి
౩౭	౧౯	మహేశా సగణా	మహేశా స్సగణా
౩౯	౪	మరాన్మ	మగాన్మ
„	౧౧	తేజసః	తేజాః
౪౦	౭	జ్ఞోబ్వల	జ్ఞోజ్వల
„	౨౧	మహాచ్చిత్ర	మహచ్చిత్ర
౪౨	౧	నిరాగవంతం	నిరాగసంతం
„	౪	విచారితం	విజారితుం
„	౮	సచాత్మబంధం	నచాత్మబంధు
„	౧౩	భృతోసపాణ	భృతస్సపాణ
౪౩	౨	నిసితాసి	నిశితాసి
„	౩	శ్యసమ్య	సమ్య
„	౧౧	వానశ్రుతం నబుద్ధం	నశ్రుతమప్ర ప్రబుద్ధం
„	౨౬	వర్ధంతుం	వర్ధితుం
„	౨౮	వస్తుత్వా	వస్తుత్వామె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪౪	౧౯	భోదగ్ర	భోఽగ్ర
౪౭	౧౩	సాఘకీర్తి	సాచ్ఛకీర్తి
౪౮	౧౪	పాదయంతాః	పాదయంతా
,,	౨౨	చోఛిష్ట	చోచ్ఛిష్ట
,,	౨౪	సోఛిష్ట	సోచ్ఛిష్ట
౫౦	౨	వకృష్టః	వకృష్ణః
,,	౧౫	త్తమః	త్తమస్సదా
౫౧	౧	ఘుటికాం	ఘుంటికాం
,,	౨౪	నిరాగవతం	నిరాగసంతం
౫౨	౧౧	మర్ధశక్తి	మద్యశక్తి
,,	౧౮	వికారదర్వ్యా	ణతాడయిష్యే
౫౩	౫	దరమాను	పరమేను
,,	౮	ద్బాధా	ద్బాధా
౫౪	౯	సతిమాహ్వ	పతిమాహ్వ
,,	౧౬	ఏవచమాద్య	ఏవచకింమాద్య
౫౫	౧౦	వేయువాన్సః	వేయివాంత్సః
,,	౧౪	దుష్కాలమే	దుష్కాలవేవేతి
౫౬	౨౮	కుటింబనః	కుటుంబినః
౫౭	౧౭	మంత్రివిదాం	మంత్రవిదాం
౫౯	౧	మేలేచ	వేలేచ
,,	౩	కాఃంప్రానివే	కాఃప్రావివేశుః
,,	౧౭	ఛ్యాగచ్ఛంతుం	త్యాగచ్ఛంతు
౬౦	౨౭	ప్రభో	ప్రభః
,,	౨౮	మాప్నువన్	ప్రాప్నువన్
,,	౧౬	రేణుకః	జంగమః
౬౩	౧౦	కల్పానుకల్ప	కల్పానుకల్పాత్త
౬౬	౫	లస్కంఠోరు	లసత్కంఠోరు
౬౭	౯	మభస	మభవ
,,	౧౪	తాంముక్తా	తాముక్తా
౭౧	౩	మోదయా	మోదయ
౭౨	౪	ఘుమాన్తస్మా	పుమాన్తస్మా
,,	౨౫	డజప్రభో	డజవిభో
౭౩	౫	తతస్థా	తత్రస్థాభి
౭౫		నవమాధ్యాయః	వేదపితామహకధా
౭౯	౨౮	బుధాధికం	బుధాధిపం
౮౧	౨	[illegible]	[illegible]

౮౪	౧౧	సురుకృపా	స్వరుకృపా
౮౬	౧౦	సద్గురో	సద్గురోః
౮౭	౧౨	లంబశిరః	లంబంశిరః
,,	౨౨	తానాపే	తాన్నాపేక్షు
౯౦	౮	తద్వధో	తత్ స్త్రియః
౯౧	౭	స్త్రిపిరియి	స్త్రిప్రియే
౯౨	౨౭	ముంచిత	లుంఛిత
౯౪	౩	వృజ్జనిక	వృజ్జనక
౯౫	౧౮	భవిష్యస్యధా	భవిష్యస్యధ
౯౬	౧	నరకర్తై	నకర్తై
౯౮	౧౮	బహీంలిబ హోష్వైబ పలధాద్వ నంతః	భాగాధ్వనింతె బహుధాధ్వనం తః
,,	౨౦	నిర్నిద్రహా రోభవదగ్ర జన్మా	ఆహారనిద్రార హితోగ్రజన్మా
,,	౨౨	ప్రోచ్చై	సోచ్చై
,,	౨౫	కవుభో	పరతోవిరేజుః
౯౯	౨౪	సంత్ప ప్యాంగజ	సంతర్ప్యాంగజ
౧౦౦	౧	నితరాంన్వి శన్	నితరాంనిశ్వ సన్
,,	౬	వాత్రసంస్థాతుం	తత్రసంస్థాతుం
,,	౧౭	భవత్యధ	బభూవహి
,,	౨౭	యితఃపరం	ఇతఃపరం
౧౦౧	౧౯	దదృస్యతాం	దదృశ్యతాం
౧౦౫	౯	ప్రాప్తుమా జ్ఞాపయ తాన్	ప్రాపయుత్తానన న్యాన్
౧౦౬	౭	ద్రాహ్మణ	బ్రాహ్మణ
,,	౧౧	నిర్నిద్రహారో	నిర్నిద్రనిరోభ్భజనః
౧౦౭	౧౮	నభవత్స	నభవేత్సర్వ
౧౦౮	౧౫	బృవసి	బ్రవీషి
౧౧౧	౮	చరణాంచ	చరాణాంచ
౧౧౨		[illegible]	మల్లికార్జునః

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

,,	౧౮	సమయప్రాయై	సవయఃప్రాయై
,,	౨౨	బహుజనాన్	బహుధా
౧౧౬	౪	పృథజల్పసి	పృథాజల్పసి
౧౧౯	౩	ద్దిక్సర్వా	ద్దిశస్సర్వా
,,	౯	పర్వతః	సర్వతః
,,	౧౭	పటలాటవ్యా	పటిలాటవ్యా
,,	౨౧	మధవ్యో	మాధవ్యో
౧౨౦	౨	సింహాశ్చ వ్యాఘ్రాశ్చ	సింహావ్యాఘ్రై థథ
,,	౫	మృశ్యమానో	మృశ్యమాణో
,,	౮	ఛాయయాశ్రితః	ఛాయమాశ్రితః
,,	౧౧	కంపాంప్ర	కంపంప్ర
౧౨౩	౩	విమృశ్య	విమృజ్య
౧౨౫	౧౩	చకృస్సర్వే	చక్రుస్సర్వే
౧౨౮	౧౦	స్వసుజాయతే	స్వసుజాతు
,,	౧౨	ఇలివార్తాం	ఇమాంవార్తాం
౧౩౩	౨౧	సంబధో	సంబంధో
౧౩౪	౧	దవస్యం	దరశ్యం
,,	౨౨	ఇలినిశ్చద్య	ఇలినిశ్చిత్య
౧౩౬	౧౯	రామ్పృశో	రామృశో
౧౩౭	౧౮	శకరః	శంకరః
౧౩౮	౫	తావనీయు	తేహ్యానీయు
,,	,,	మయాతో	మయాచ
,,	౭	కృవాన్మ	కృతవాన్మ
,,	౯	త్కరపూజ	త్తరపూజ
,,	౧౬	పట్టణో	పీఠే
,,	౨౨	గ్గోచరోపి దృగో	గోచరోపిదృగ్గో
,,	౨౭	ద్వారంవి వేశస్తథా	ద్వారప్రదేశంయ యుః
౧౩౯	౫	విశురత యూయ	వివిశుశ్చయూయు
౧౪౩	౨౬	చిచ్ఛేదుర	చిచ్ఛిదుశ్చాపు
౧౪౫	౮	దివ్యమావి వేశుర	దివ్యంవివిశుస్తేష్య
,,	౧౫	ఉపాద యంతం	ఉత్పాశయంతం
,,	౨౮	ఇతా	ఇత్యా
౧౪౯	౧౨	దృశోస్య	దృశస్య
,,	౧౮	మంచాదూరం	మంచాద్దూరం
,,	౨౧	స్వసద్భక్త	స్వద్భక్త
౧౫౦	౧౩	తత్స్వదృశః	త్వాత్స్వదృశః
,,	౨౨	స్వహాోదానీంస్	స్వహేదానీం
,,	౨౬	నింగాంగసం గినీపిష్ట	లింగాంగసం గినీశిష్ట
౧౫౨	౧౮	మదీమిష్ట	మదీయ్యమిష్ట
౧౫౩	౧	మవ్యేధా	మన్యేధా
,,	౫	ఈంద్రియా	ఇంద్రియా
,,	౯	రహితోయ	హీనోయ
,,	౧౧	ర్తనా	చ౯నా
౧౫౪	౬	జేహస్యాపి	దేహస్యాపి
,,	౨౫	ముద్దిస్యా	ముద్దిశ్యాహ
౧౫౫	౨	సమద్రో	సమర్థో
,,	౧౦	గురుసంగ	గుణసంగ
,,	౨౦	మజ్ఞయా	మాజ్ఞయా
,,	౨౩	సవాణి	సవాది
౧౫౬	౨	గ్రణ్య	గణ్య
౧౫౮	౧	నివేస	నివేశ
,,	౪	హీనాస్య	హీనాస్యు
౧౫౯	౧	గుణాః	ర్గణైః
,,	౧౪	నిద్రితే	వినిద్రితే
౧౬౦	౨౨	పరాసుం యెపవీవాహ	పరాసూన్యేపవీ హార
౧౬౧	౧౫	మబృవం	మబ్రువం
,,	౨౪	ముద్ధ్రప్రభో	ముద్ధరోద్ధర
౧౬౨	౧౪	ప్రావిశుః	వివిశుః
౧౬౪	౧౬	భ్రాజామానం	భ్రాజమానం
౧౬౬	౧౩	పరసితస్య	పరంస్థితస్య
౧౬౭	౨	చెన్న	చన్న
౧౬౮	౧౧	యత్రావా	యత్రైవా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౧౬౯	౧౬	అభిషిం	అభిషిం
,,	౨౦	ప్రావృ×ట్కా	ప్రావృట్కా
,,	౨౭	సీద్సహా	సీత్సహా
౧౭౦	౨౫	లోచవానుల	లోచనానుల
౧౭౧	౪	శంరశ్శశి.	శంకరశ్శశి
,,	౯	త్స్నంసయ	త్స్నంశయ
,,	౧౮	హిహాభ	మహాభ
,,	౧౯	నిత్యంమర్ప్పి	నిత్యమర్పి
౧౭౨	౬	కేశ్వరాహ్వయ	కేశ్యాహ్వయః
,,	౭	భావోశ్చ	భానోశ్చ
,,	౮	ప్రతంస్సమాః	ప్రతంసమా
,,	౧౦	ద్రీశ్రజ	ద్రీశవ్రజ
,,	౧౪	నిస్మోభూ	నిస్వోభూ
,,	౨౮	మహోత్వనః	మహోత్మనః
౧౭౫	౫	పస్యత్సు	పశ్యత్సు
,,	౮	సర్యతం,	సర్వతం
,,	౧౭	బిందువర్గ	బంధువర్గ
,,	౨౭	యాత్	యుః
౧౭౬	౨	డారుణ్యో	డారణ్యో
,,	౮	మకూల	మనుకూల
,,	౧౨	ప్రియో	ప్రియే
,,	౧౩	పశగా	వశగా
,,	౧౮	వినీమా	వినీతిమా
,,	౧౯	భాతే	భాషతే
,,	౨౦	సకటా	సకలా
౧౭౩	౧-౨-౩	వ్రాశినవి మళ్లీ వ్రాయబడినవి.	
,,	౯	బుజ	బుజు
,,	౧౩	భక్తి	భక్త
,,	౨౮	మాసవేషు	మానవేషు
౧౭౪	౪	భ్రాంతః	భ్రాంతః
,,	౨౦	మహానీయా	మహానీయా
,,	౨౨	ధలదా	ఫలదా
౧౭౭	౯	ర్జానిన	జ్ఞానిన
,,	౧౬	సంవిదాయ	సంవిధాయ
౧౭౮	౩	చేతరాశ్చ	స్వేతరాశ్చ
,,	౭	స్ఫుజ్య	స్ఫూర్జ్య
,,	౯	రాధకం	రాధికః
౧౮౦	౩	స్నంఘూః	సంఘూః
,,	౧౬	త్వస్యమా	త్వన్యమా
,,	౨౨	త్రిసిధప్రసాదేశం	ప్రసాదత్రితయే
,,	౨౪	సాభయం	సాంఖయం
౧౮౧	౧౪	త్రధాన	ప్రధాన
,,	౨౦	పూజయాః	పూజాయాః
౧౮౨	౧౫	బోదయన్	బోధయన్
౧౮౩	౧౧	స్తస్మై	తస్మై
,,	౧౪	బ్రాధ	బ్రాఘ
౧౮౪	౪	గద్యత	గదత
,,	౧౫	ద్వష్టా	దృష్టా
,,	౧౯	వుచిరా	మచిరా
,,	౨౮	నానుష్ట	నాందుష్ట
౧౮౬	౯	రసాష్టా	రస్నాష్టా
,,	౨౩	యాంత్వి	యాంతి
౧౮౮	౪	కామినాం	కామ్యకం
,,	౬	చన్నదా	చేన్నదా
,,	౭	మతులలాం	మతులాం
౧౮౯	౫	సుమహత్తర	మహత్తర
,,	౨౨	ప్రబృవన్	ప్రబ్రువన్
౧౯౭	౧౧	ఇహోత్యతం	ఇహోత్యంత
,,	౨౨	శ్చేత్తవ	శ్చేత్తుతవ
౧౯౮	౨౪	జనినిమజ్యచ	భసినిమజ్యచ
౧౯౯	౨౮	స్తానాన్వా	స్తనాన్వా
౨౦౦	౭	స్వపథో	తిమ్మత్వం
౨౦౧	౧౬	పూర్వోత్తనః	పూర్వవత్తమః
,,	౨౮	సహూాయ	సమాసహూాయ
౨౦౭	౭	నిసుంకం	నిసుంభకం
,,	౮	సాతమె	సాదితమే
౨౦౯	౭	నీతంమిదం	నీతమిదం
౨౧౦	౨	నిక్షేపితారం	నిక్షేపితాని
౨౧౧	౨	బృవె	బ్రువె
,,	౧౩	కాయింకం	కాయికం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౨౧౨	౧౪	బృవన్	బ్రువన్
౨౧౩	౨౪	చెన్న	చన్న
౨౧౫	౧౫	మాబృాహి మాబృాహి	మాబ్రూహిమా బ్రూహి
౨౧౭	౨౦	బృాద	బ్రూధ
,,	౨౫	శితు	శిష్య
౨౧౮	౨౦	కింబృామో	కింబ్రూమో
,,	౨౨	ఇతఃపూర్వాద్య	ఇతఃపురాద్య
,,	౨౪	సోమ్ధూళన	సోమ్ద్ధూళన
౨౨౦	౧౩	ధ్దమేసం	ఇద్ధమేసం
౨౨౧	౨౧	శ్రీమచెన్న	శ్రీమచన్న
౨౨౨	౭	రాధంద్వయం	రాధద్వయం
,,	౧౩	ఇత్యుత్యమా	ఇత్యుచ్యమా
౨౨౬	౩	నామకప్రకటాకృతే	నామ్నాప్రకటితాకృతే
,,	౧౦	మామనుగృహ్యా	మామనుగ్రుహ్యా
౨౨౭	౨౨	తృకాన్వి	తృఖాన్వి
౨౨౮	౨౨	ముద్యుయా	ముద్యయా
౨౨౯	౨౨	శ్రీమచ్చెన్న	శ్రీమచ్చన్న
౨౩౦	౧	చెన్నబసవ	చన్నబసవ
,,	౧౪	తాంఘజ	తాంవ్రజ
,,	౧౯	పూర్వక	పూర్వ్యక
౨౩౧	౧౦	బృాహి	బ్రూహి
౨౩౨	౧౨	మోగీ	యోగి
,,	౨౮	దేసికోప	దేశికోప
౨౩౫	౧౦	చెన్న	చన్న
,,	,,	చెన్నబసవ	చన్నబసవ
౨౩౬	౮	వీభూతి	విభూతి
,,	౧౦	కాయక	కాయిక
,,	౨౬	గోన్నతోంశు	గోన్నతాంశు
౨౩౭	౧౪	నలిమేత	నలవీత
౨౩౮	౧౨	తరుణో	తరణో
,,	౧౩	త్వాత్వం	త్వాతం
౨౪౧	౧	బిదళంత	భిదళంత
,,	౫	త్యంకృద్ధ	త్యంతకృధ
,,	౧౮	చారణే	కారణే

౨౪౩	౮	త్లప్తి	క్లప్తి
౨౪౪	౨	మబహి	వబహి
,,	౭	త్లప్తి	క్లప్తి
౨౪౫	౧	శివశ్రీ	శివశ్రీ
౨౪౬	౨౨	దృఢా	ద్రుఢా
౨౪౭	౧౦	ప్రావిశయ	ప్రావేశయ
౨౪౯	౧౩	కాయక	కాయిక
౨౫౧	౮	ఆస్మాత్సర్వా	ఆస్మాంత్సర్వా
౨౫౨	౨౧	ప్రార్ధమానం	పాథ్యమానం
౨౫౩	౨౬	కాయకం	కాయికం
౨౫౪	౧	కజరం	కబురం
౨౫౫	౪	వైశాఖ	శాక
,,	౧౨	కాయకం	కాయికం
,,	౧౬	కాయక	కాయిక
౨౫౬	౧౧	చెన్నబసవ	చన్నబసవ
౨౫౭	౬	కాయక	కాయిక
౨౫౮	౨౧	జజాతుక	బుజాచర
౨౬౩	౨	భోగతోనశేత్	భోగనాశనం
౨౬౪	౨౨	పుత్రికం	పుత్రకం
౨౬౫	౧	చ్చెన్నబసవ	చ్చన్నబసవ
,,	,,	చ్చెన్నబసవ	చ్చన్నబసవ
,,	౧౫	దర్శమాస	దర్శయామాస
౨౬౬	౨౨	మత్తేభం	శార్దూలవిక్రీడితం
౨౬౭	౧౪	చెన్నబసవ	చన్నబసవ
,,		చెన్నబసవ పురాణం	చన్నబసవ పురాణం
౨౬౮	౨౩	భ్యాంమచం	భ్యామచం
౨౬౯	౨౧	త్వాతము త్పన్నం	త్వాతసముత్పన్నం
౨౭౩	౧	చెన్నబసవ	చన్నబసవ
,,	౪	రశఃకో	రఃకో
౨౭౪	౨౧	తజ్ఞ	యొస్మ
౨౭౫	౨౮	నావివేశాసు	ప్రావివేశాసు
౨౭౭	౧౪	వినస్యతి	వినశ్యతి
౨౭౯	౨	చెన్నబసవ	చన్నబసవ
,,		కూకదమూళకథా	లేప్ప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౨౭౨ ౭ బ్యాషి బ్రూషె
౨౭౪ ౧౮ క్రమాచార క్రమాదాచార
,, ౨౭ మందిరప్రీత్యా మందిరంప్రత్యా
౨౭౫ ౧౫ ధ్యాప ద్రూప
౨౭౬ ౧౩ మబ్బ్రువన్ మబ్రువన్
౨౭౮ ౨౬ కన్యదాతవ్యా కన్యాదాతవ్యా
౨౭౭ ౫ సబ్యాధ సంబ్రాధ
౨౯౦ ౨ కంపరే కంపిరె
౨౯౨ ౧౮ భతిష్యసి భవిష్యతి
,, ౧౯ మర్హతి మార్హసి
౨౯౩ ౧ నిశ్చ్రేయసం నిశ్రేయసం
,, ౧౦ గచనశీఘ్రు వచనంశీఘ్రు
౨౯౬ ౧౩ ప్రాస్త్రత్ర పాస్త్రత్ర
,, ౨౧ మవిలోక మవలోక
,, ౨౨ హాఠంతుఠతం హాఠంతుంతం
౨౯౭ ౧౪ పాపదుష్కర్మ పాపినోకర్మ
౩౦౦ ౨౮ మచచెన్న మచ్చన్న
౩౦౧ ౩ కాయకే కాయికే
౩౦౨ ౧ కాయక కాయిక
,, ౧ కాయకే కాయికే
,, ౭ బ్యాహి బ్రూహి
౩౦౩ ౨౫ పృచ్ఛితా పైపృష్టనా
,, ౨౮ భగత్ భవః
౩౦౪ ౫ శ్రీసవేశేన శ్రీబసవేశేన
,, ౬ ధేత్యుక్త్వా గేత్యుక్త్వా
,, ౧౪ బృవంతు బ్రువంతు
,, ౨౩ చెన్నబసవ చన్నబసవ
౩౦౭ ౬ పయాః పమాః
౩౧౧ ౧౪ ణోసక్ర ణస్క్ర
౩౧౨ ౯ ఉత్తిష్టతు తిష్ఠంతునై
౩౧౩ ౫ జేంద్రంముద్దిశ్య జేంద్రముద్దిశ్య
,, ౫ ప్రహాసైర్ధం ప్రహాస్యైద్ధం
,, ౧౪ కాయక కాయిక
౩౧౫ ౪ పుత్రపాత్రైః త్రపాత్రైః
౩౧౬ ౧ మంరిరం మందిరం
,, ౩ మటచేసదు | మటతేపస్య
క్తస్య | స్య
,, ౨౭ ర్యాత్సము ర్యాంత్సము
౩౧౯ ౪ యద్వది యద్భది
,, ౧౩ హాసైశ్చ హాస్తైశ్చ
,, ౨౨ తతేవహాంతం తలేవహాంతం
౩౨౦ ౧౩ యాద్వృశం యాదృశం
౩౨౧ ౧౭ దృష్ట్రా దృష్ట్వ
౩౨౪ ౪ స్నత్వా స్నాస్త్వా
,, ౧౨ తనూత్మ తత్స్వాత్మ
,, ౨౮ పిలక్షితః నోపలక్షితః
౩౨౮ ౫ మంబుసా మంజసా
౩౩౦ ౨౮ ద్వాదశాబ్దే ద్వాదశకర | అష్టాదశాబ్దే ద్వాదశదో
౩౩౧ ౨ తద్వాపం తద్రూపం
,, ౨౪ రోద్యుగ్మం తరోద్యుగ్మం
౩౩౨ ౨౫ ముక్తో ముక్త్వా
౩౩౩ ౧ తాతా తాంతాం

శ్రీశివార్పణమస్తు

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY
Jangamawadi Math, Varanasi
Acc. No.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri